Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET
The Workers Museum

Titel: Arbejderen
Udgiver: De Samvirkende Fagforbund
Udgivelsesår: 1936-1937

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD

FOR

DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

---

33. AARGANG

FRA DEN 15. JULI 1936 TIL DEN 1. JULI 1937

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

KØBENHAVN

UDGIVET AF DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

1937

INDHOLDSFORTEGNELSE

(Tallene angiver Side-Nr.)

Aarsoversigt.

Tilbageblik over Aaret 1936 137.

Adressefortegnelse.

Adresser paa de tilsluttede Forbund 100, Adresser paa Arbejdernes lokale Fællesorganisationer 123.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad 5, 51, 104, Arbejderne og Landbruget, en Henvendelse fra Erhvervsraadet 221.

Arbejdsløn.

I. *Danmark.*

Arbejdslønnen i Industrien, Januar Kvartal 1936 50, April Kvartal 116, Juli Kvartal 188, Oktober Kvartal 1936 og Aaret 1936 257, Statens Tjenestemænd kræver Lønregulering 166, Statstjenestemændenes Reguleringstillæg 194.

II. *Udlandet.*

Familielønsystemet i Belgien 78, Familielønsystemet i Frankrig 7, Svensk Lønstatistik 147, Lønforhøjelser frabedes (Tyskland) 235.

Arbejdsløshed.

I. *Danmark.*

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde 132, Beskæftigelse af Arbejdsløse 145, Hjælp til de langvarigt Arbejdsløse 118, Loven om forlænget Arbejdsløshedsunderstøttelse 130, Nye offentlige Arbejder til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden 156, Revision af Arbejdsløshedsloven 188, Udvidelse af Arbejdsløshedsloven 173, Arbejdsløsheden i Maj og Juni 1936 20, Juni og Juli 57, Juli og August 67, August og September 89, September og Oktober 106, Oktober og November 131, November og December 167, December 1936 og Januar 1937 176, Januar og Februar 1937 190, Februar og Marts 1937 223, Marts og April 1937 237, April og Maj 1937 250, Arbejdsløshedstallet 5, 20, 27, 52, 66, 90, 104, 118, 131, 146, 156, 163, 174, 180, 188, 195, 209, 233.

II. *Udlandet og Internationalt.*

Nyordning vedrørende Nødhjælpsarbejde i Finland 105, Den svenske Arbejdsløshedsforsikring 175, Arbejdsløsheden i Tjekoslovakiet 122, Verdensarbejdsløsheden 78, 225.

Arbejdstid.

Nedsættelse af Arbejdstiden i Kulindustrien i Belgien og Frankrig 189, 40-Timers Ugen i Frankrig 31, 166, De første Resultater af 40-Timers Ugen i Frankrig 251, Kaprustning og Arbejdstidsforkortelse, Italien 166, 40-Timers Ugen i U. S. A. 91, Krav om 30 Timers Arbejdsuge i U. S. A. 157, 40-Timers Ugen i Ny Zealand 71, 40-Timers Ugen i Genève 265.

Fagforeningsforhold.

I. *Danmark.*

De samvirkende Fagforbunds Nytaarshilsen 137, De samvirkende Fagforbunds Medlemsstatistik for 1936 210, De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling 242, De udenfor staaende Organisationers Medlemstal 212, En Henstilling fra Søens Folk 163, Et Problem staar til Løsning 45, Faglig Samling 19, Fire Fagforeningskursus i 1937 233, Formandsstillingen i D. s. F. 145, Forbud mod Overarbejde 231, Funktionærforbundets 25 Aars Jubilæum 76, Fællesorganisationen i København 1886 — 1936 73, Gennem farvede Briller (D. s. F.s Generalforsamling) 254, Handels- og Kontormedhjælpere imod individuelle Arbejdsaftaler 266, Landbrugets Arbejdskraft 5, 173, Lærlingeloven og Fagforeningerne 259, Lærlingeloven 180, Majdemonstrationen 1937 215, Metalarbejdernes Centralorganisation 266, Ny Formand i Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund 250, Samarbejde maa der til 65, Statens Tjenestemænd slutter sig til Arbejderklassens faglige Enhedsfront 101, Søens Arbejdere slutter op i D. s. F. 65, Tugthusloven 104, 172, Urafstemning eller —? 253.

II. *Udlandet.*

Den belgiske Strejkebevægelse og dens Resultater 2, De belgiske Fagforeninger imod Folke- og Enhedsfront 78, Britisk Fagbevægelse i Opgangens Tegn 63, Den britiske Fagbevægelse 90, Forholdene paa det engelske Arbejdsmarked i 1936 165, En Ferielov i Storbritannien 190, Arbejdsforhold i England 225, Fagbevægelsen i Estland under Statskontrol 90, Mod Ensretningen af Fagbevægelsen i Estland 189, Strejke- og Organisationsret i Estland 210, Den finske Landsorganisation i 1935 41, Den franske Landsorganisations Fremmarch 31, Den kollektive Arbejdsret i Frankrig 38, Fagbevægelse og Politik i Frankrig 147, Fra den franske Fagbevægelse 175, Fagbevægelsen i Frankrig 186, Tvungen Voldgift i Frankrig 147, 156, 176, Et Sejrens Aar i Frankrig 157, Kollektivoverenskomster for de franske Landarbejdere 189, For Arbejdsfred i Frankrig 235, Diktatur i Grækenland 55, Arbejderpressen i Holland 158, Fagbevægelsen i Holland 197, Kollektive Arbejdsoverenskomster i Holland 213, Holland: Hjælp til Spanien 251, Fagbevægelsen i Japan 132, Fagbevægelsen i Luxembourg 55, Arbejdsforholdene i det norske Landbrug 212, En Hovedoverenskomst for Kontorfunktionærerne i Norge 269, Lønkrav i Norge 6, Kollektive Overenskomster og ulovlige Strejker (Norge) 143, Norsk Blokade af spanske Havne 166, Blokaden af Spanien, Norge 182, Overenskomstsituationen i Norge 195, Medlemsfremgang i Norge 213, Den russiske Landsorganisations Budget for 1936 70, Fagforeningernes Medlemstal i Sovjetrusland 122, Færre Fagforeningsfunktionærer i Rusland 213, Fagbevægelsen i Svejts 42, Overenskomstsituationen i vore skandinaviske Nabolande 217, Overenskomstforhandlinger i Sverige 123, Arbejdsstandsninger i Sverige 157, En svensk Tjenestemandsorganisation 166, Aktuelle Fagforeningsproblemer i Sverige 175, Den svenske Landsorganisation i 1936 225, Konflikt i den svenske Bygningsindustri 235, 268, Intet Bygningsarbejderforbund i Sverige 31, Fagbevægelsen i Tjekoslovakiet 122, Den faglige Landsorganisation i Tjekoslovakiet 213, Splittelse i den amerikanske Fagbevægelse 49, Brydningerne inden for Fagbevægelsen i U. S. A. 105, Fagbevægelsen i U. S. A. 234, Konflikten i den amerikanske Automobilindustri 182.

III. *International.*

35 Aars internationalt fagligt Samarbejde 47, Den nordiske Samarbejdskomité 269, International Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer 157.

Forligsinstitutionen.

Udnævnelse af Forligsmand 145, Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 27. Marts 1937 199, do. af 5. Maj 1937 245.

Forskellige Meddelelser.

Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemstal 66, H. P. Hansens Mindefond 180, Det socialdemokratiske Parti i 1936 233, Luftværn og Arbejdere 166, Hjælpeaktionen for Spanien, Den 10. internationale Solidaritetsfonds Virksomhed 105, Matteotti-Komiteens Spaniens Indsamling 224, Styrkelse af den svenske Arbejderpresse 197, Den tyske Arbejdsfront 166, Fra det tredje Rige 197, Ingen Tillidsraadsvalg i Tyskland 213, Udlændinge i de forskellige Lande 176.

Grænseforhold.

Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Elektrikerforbund 88, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund og Dansk Funktionærforbund 42, Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade 117, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Dansk Elektrikerforbund 56.

Ind- og Udmeldelser.

Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Gladsaxe og Lyngby Sogne indmeldt i Dansk Arbejdsmands Forbund 145, Blikkenslagerforbundet og De samvirkende Fagforbund 156, Radiotelegrafisterne og De samvirkende Fagforbund 223, Skolebetjentenes Organisation i København indmeldt i Dansk Kommunalarbejderforbund 223, Søfyrbødernes Forbund og De samvirkende Fagforbund 27, Søfyrbøderne vedtager Indmeldelse i De samv. Fagforbund 156, Sømændenes Forbund vedtager Indmeldelse 114, Dansk Tømrerforbunds Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund 114, 145.

Kongresser, Konferencer og Møder.

I. *Danmark.*

De samvirkende Fagforbund, Repræsentantskabsmøde 230, De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling 146, 229, 230, 241, Blikkenslagerforbundets Kongres 51, Drejerforbundets 13. Kongres 66, Kongres i Dansk Glasarbejderforbund 266, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 12. Kongres 52, Dansk Jernbaneforbunds Kongres 7, Dansk Kedel- og Maskinpasserforbunds Kongres 32, Papirindustriarbejdernes Forbund i Danmark 174, Delegeretmøde i Privatbanefunktionærernes Forbund 233, Dansk Rebslageriarbejderforbund 174, Dansk Skibstømrerforbunds Kongres 40, Skorstensfejersvendenes Fagforbunds Kongres 19, Dansk Tømrerforbunds Kongres 27.

II. *Udlandet.*

Belgisk Fagforenings Kongres 30, Den finske Landsorganisations Kongres 258, Den norske Landsorganisations Repræsentantskabsmøde 55, 146, Den svenske Landsorganisations Kongres 76, Den svenske Landsorganisations Repræsentantskabsmøde 146, Nordisk Samarbejds-Konference 104, 115, Fagforeningskongres i Kanada 122, Kongres i den faglige Landsorganisation i Svejts 90.

III. *International.*

Arbejdskonference 20, Internationale 1, Arbejdskonference i Genève 250, De to Arbejderinternationaler og Spanien 81, 105, 133, 182. 196, Den internationale faglige Centrals 7. Kongres 13. Den internationale faglige Centrals Bestyrelsesmøde 105, Den faglige Internationales Repræsentantskabsmøde 267, Den internationale Søfartskonference 103, Det internationale Arbejdsbureau 133, Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraadsmøde 181, International Arbejderoplysningskonference 21, International Biergarbeiderkongres 70, International Bygnings- og Træarbeider Kongres 31, International Fabrikarbejderkongres 269, International Kvindekonference 21, International Skotøjs- og Læderarbejderkongres 21, Typografernes 13. internationale Kongres 70, International Tekstilarbejderkongres 269.

Kooperativ Bevægelse.

Arbejdernes Landsbank i 1936 195, Det kooperative Fællesforbunds Generalforsamling 10, Den norske Arbejderbank 175.

Love.

Forbud mod Overarbejde 163, Lov om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere 207.

Lønbevægelser og Konflikter.

Den faglige Situation 3, 33, 161, 169, 177, 185, 193, 205, 222, En Udtalelse af De samvirkende Fagforbunds Ledelse 209, Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 27. Marts 1937 199, Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 5. Maj 1937 245, Lockoutens Omfang og økonomiske Virkninger 69, Lov om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere 207, Mæglingsforslag for Land- og Skovbrug 233, Overenskomster, fornyede 145, 170, Overenskomster, opsagte 171, Resultatet af Afstemningen om Mæglingsforslaget 208, Radiotelegrafisternes Overenskomst 250.

Arbejdsmænd, København:

Dansk Arbejdsmands Forbunds Strejkevarsler overfor en Række Medlemmer af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning 168.

Brændselsafbærere hos A/S De forenede Vognmandsforretninger 110.

Brødkuske hos Bagermester G. Høgsholt 72.

Bude hos Vognmand H. P. Balslev & Søn 135, hos A/S »Recato« 168, hos A/S N. C. Rom 262, hos Firmaet Tutein & Koch 35.

Chauffører vedrørende Standard-Overenskomsten 81, hos Medlemmer af Københavns Vognmandslaug 22, hos Firmaet Carl Jacobsen 35, hos Firmaet Oscar Møller 71, hos Vognmand Chr. Nielsen 82.

Fabrikarbejdere paa Bisquitfabrikken »Dan« 35, hos A/S Burmeister & Wain 59, hos A/S H. P. Løvengreens Garveri 12, hos Firmaet Mohrs Radiator 214, hos Firmaet Petersen & Albeck 81, hos Firmaet »Ikast« 226.

Flyttearbejdere hos Møbeltransport »Danmark« 190.

Havnearbejdere hos Firmaet Frank & Tobiesen 12, hos A/S Københavns Brændsels-Kompagni 182, hos Københavns Frihavns A/S 41, hos Skibsreder Th. Lindholmer 72, ved Losning af S/ »Pestalozzi« 251, ved Losning af M/S »Rita« 251, ved Losning af M/S »Thelma« 12, ved Losning af S/S »Baltic« 270, ved Kulindgivning for Entreprenør J. Johnsen 270.

Jord- og Betonarbejdere hos Ingeniørfirmaet Thorning Christensen 235, hos A/S Højgaard & Schultz 36, hos Murermester L. Larsen 109.

Kuske hos Vognmændene Knud Madsen og Fr. Olsen 96.

Lager- og Pakhusarbejdere hos Firmaet Grøn & Søn 226, hos Firmaet H. Pens 41, hos Bogbinderfirmaet Petersen & Petersen 159, 198, hos Firmaet Philipsen & Co. 96, 147.

Provinsen:

Aalborg. Arbejdsmænd hos Entreprenørfirmaet Chr. Bjørn Petersen 35, 96, hos Murermester S. Chr. Stenstrop 41.

Aarhus. Arbejdsmænd i Cementvareindustrien 24, paa Aarhus Oliefabrik 176, hos De forenede Jernstøberier 58, hos A/S H. C. Møllers Sæbefabrik og Oliemølle 108, hos Murermester Henry S. Petersen 95, hos Murermester Ziegler Petersen 176, Havnearbejdere i Aarhus Havn 226. ved D. F. D. S.s Rutebaade 134. Arbejdsmænd hos A/S Jyllands Papir-Værk 270, hos A/S F. Bülow & Co. 270.

Bornholm. Arbejdsmænd i Granit- og Sandstensindustrien 22. hos Klemensker Grovvare- og Foderstofforretning og Østermarie Pakhusforening 262, hos A/S Dansk Dammann Asfalt i Rønne 271.

Brovst. Arbejdsmænd hos A/S C. O. Jensens Maskinfabrik 159, 214.

Esbjerg. Havnearbejdere i Esbjerg Havn 262.

Fakse Ladeplads. Arbejdsmænd hos Firmaet Boserup 237.

Haderslev. Arbejdsmænd hos Medlemmer af Haderslev Vognmandsforening 12.

Hadsund. Arbejdsmænd hos Vognmand P. Overgaard 109.

Helgenæs. Arbejdsmænd paa Helgenæs Teglværk 134.
Herfølge. Arbejdsmænd hos Herfølge Frøhandel 72.
Horsens. Jord- og Betonarbejdere i Horsens 34.
Hørsholm. Arbejdsmænd hos Vognmand Otto Møller Jørgensen 237.

Kalundborg. Arbejdsmænd hos Entreprenørfirmaet A. Carlson 12, hos Murermester Carl Petersen 12, hos Medlemmer af Murermesterforeningen 23.
Klintholm. Arbejdsmænd paa Hyllinge Savværk 148.
Kolding. Arbejdsmænd paa De danske Mejeriers Maskinfabrik 198, hos A/S Emil Moland 262.
Køge. Havnearbejdere hos A/S Sadolin & Co. 23, ved Losning af S/S »Hans« 23, hos A/S Køge Kulforretning 191, hos Øernes Andelsselskab for Indkøb af Foderstoffer 23.
Lillerød. Arbejdsmænd hos Entreprenør Karl Nielsson 82.
Lyngby. Arbejdsmænd hos Medlemmer af Murermesterforeningen 236, 261.
Maribo. Arbejdsmænd paa Marlemer Savværk 261.
Merløse. Arbejdsmænd under Merløse-Tudse Herred 35.
Nyborg. Havnearbejdere i Nyborg Havn 109.
Nykøbing F. Arbejdsmænd hos Snedkermester Ludvigsen 110, hos A/S A. Nielsen & Co. 110.
Nykøbing M. Arbejdsmænd hos Firmaet Chr. Møgelvang 23.
Odder. Arbejdsmænd hos forskellige Murermestre 41.
Odense. Arbejdsmænd hos Entreprenør Hansen 34, hos Entreprenør N. C. Johansen 35, hos Entreprenør Carl Nielsen 198, hos A/S Skandinavisk Gummikompagni 59.
Randers. Arbejdsmænd hos A/S »Trifolium« 262.
Ringsted. Arbejdsmænd hos A/S Jens Villadsens Fabriker 23.
Rudkøbing. Havnearbejdere ved Losning af S/S »Margrete« og M/S »Christine« 95.
Skern. Arbejdsmænd hos Firmaet Skern Ægeksport 261.
Slagelse. Arbejdsmænd hos 2 Frøfirmaer 108.
Svendborg. Arbejdsmænd hos Sydfyns Frøavl 59, hos Firmaet Baagøe & Riber 59, Havnearbejdere i Svendborg Havn 11.
Sønderborg. Arbejdsmænd hos Sandhandler Th. Gertsen 95, 148.
Vejle. Arbejdsmænd hos A/S Vejle Saalelæderfabrik 71, 135, hos Medlemmer af Vejle Vognmandsforening 58, Havnearbejdere i Vejle Havn 148, 182.
Visborg. Arbejdsmænd paa Visborg Teglværk 148.

Bagere, København, hos Medlemmer af Københavns Bagerlaug 72, hos A/S Københavns Brødfabriker 71, hos forskellige Bagermestre 11, hos A/S Engelsk-Dansk Bisquitfabrik 190, hos A/S Jensen & Møllers Bisquitfabrik 168, hos Bagermester Kastrup 34, 134, hos Bagermester Knudsen 236, hos Bagermester Grønbech, Gentofte 182.
Billedskærere hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen 59.
Bogbindere, København, hos Firmaet »Aja« 198, hos A/S Dansk Papirvarefabrik 24, hos Firmaet Hansen & Andreasen 191, hos Firmaet H. Joensen 109, hos A/S Kruchow-Waldorff 24, *Aarhus,* hos A/S Jyllands Papir-Værk 269.
Bødkere, København, hos Bødkermester Alfr. Olsen & Co. 168, 237, hos A/S Jens Villadsens Fabriker 58, 72, 147.
Drejere, København, hos Dansk-Engelsk Alabast Industri 123, *Bramminge* hos Jysk Møbelfabrik 59.
Elektrikere, København, hos Firmaet Brix Petersen 95, 236, *Aalborg,* ved Julebelysning 148, *Brønderslev,* hos Installatør N. Eilertsen 236, *Horsens,* hos Installatør Laur. Petersen 183.
Forgyldere hos Medlemmer af Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere i Danmark 95, hos Medlemmer af Forgylderlauget 135, *København,* hos A/S Chr. Jeppesens Guldlistefabrik 216.
Formere, København, paa Amager Jernstøberi 236, *Brovst,* hos A/S C. O. Jensens Maskinfabrik 159, 214, *Helsingør,* hos A/S Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri 216, *Vejle,* hos A/S C. M. Hess' Fabriker 225.
Funktionærer, København, hos A/S Burmeister & Wain 134, hos De forenede Vagtselskaber 135.
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere, København, hos Firmaet Carl Schultz 168.
Handels- og Kontormedhjælpere, København, under Københavns Kommune 35, hos Livsforsikringsselskabet »Dannebroge« A/S 148, hos Firmaet »Vølund« 20, 24.
Handskemagere, København, hos Medlemmer af Lauget 168, hos Firmaet »Doba« 148, hos A/S »Josi« 134, *Randers,* hos Handskefabrikant Vejrum 58, 71.
Husassistenter, København, paa Rigshospitalet 24, ved Statens Hospitaler 108, paa Finsensinstitutet og Radiumstationen 183.
Jern- og Metalslibere, København, hos A/S Fisker & Nielsen 237, 262.
Karetmagere, København, paa Karosserifabriken »Kronborg« 226.
Kedel- og Maskinpassere, København, under Kommunen 35, hos Bryggeriforeningen m. fl. 270.
Keramikere, København, paa Fabriken »Aluminia« 226, paa Porcelænsfabriken »Norden« 71, 226, Nymølle keramiske Fabrik 261, *Jyderup,* hos Pottemagermester P. Nielsen 24.
Kommunalarbejdere i København 35, 108.
Kurvemagere, København, hos Firmaet Københavns Kurvemøbelfabrik 135, hos Firmaet E. V. A. Nissen 57.
Kvinder, København, hos A/S Bladkompagniet 12, hos A/S De forenede Dampvaskerier 168, hos Det danske Medicinal- og Kemikalkompagni 236, hos Firmaet B. Glück 95, hos Firmaet H. Pens 24, hos Firmaet The Hairlock Cushion Comp. 24, hos A/S Dansk Tøræg Fabrik 58, paa Konservesfabriken »Fyrtaarnet« 270, *Holstebro,* hos Ægfirmaet Poul Rützon & Co. 108, *Horsens,* paa Gummivarefabriken »Jylland« 182, *Roskilde,* paa Roskilde Rørvævfabrik 58.
Litografer, København, ved Berlingske Tidende 227, hos A/S »Dafameta« 262, hos Firmaet Philipsen & Co. 96, 147.
Læder- og Skindarbejdere, København, hos Medlemmer af Foreningen af Læderfabrikanter 22, hos A/S H. P. Løvengreens Garveri 12.
Malere, København, hos Medlemmer af Københavns Malerlaug 109, 198, hos Malerm. Hilsbo 270, *Kolding,* paa De danske Mejeriers Maskinfabrik 198.
Metaltrykkere, København, hos Firmaet Grubert & Sønner 261, hos Firmaet Georg Jensen, 134, *Fredericia,* hos A/S Carl M. Cohrs Sølvvarefabrik 261.
Murere, Aalborg, hos Murermester Stenstrop 82, *Ordrup,* hos Murermester Christoffersen 109, *Silkeborg,* hos Murermester L. Chr. Nielsen 109, *Snekkersten,* hos Murermester E. Nebelong Ibsen 36.
Mølleriarbejdere, Nakskov, hos Firmaet »Ota« 123, *Slagelse,* paa Dampmøllen 123, *Svendborg,* hos forskellige Firmaer 237, 262.
Rebslagere, Viby, paa Fællesforeningens Rebfabrik 72.
Sadelmagere og Tapetserere, København, Gummipaalæggernes Overenskomstforhold 12, 109, Sadelmagere paa Lædervarefabriken »Ira« 59, *Bramminge,* hos Jysk Møbelfabrik 59, *Tarm,* hos Firmaet Fr. Lerche 57.
Skotøjsarbejdere, København, paa Fabriken »Thora« 108, hos A/S Fr. C. Nielsens Skotøjsfabrik 183.
Smede- og Maskinarbejdere, København, hos A/S Burmeister & Wain 95, 168, hos Vognmand Max Madsen 23, hos Firmaet C. F. Rødtjer 159, *Brovst,* hos A/S C. O. Jensens Maskinfabrik 159, 214, *Brønderslev,* hos A/S Pedershaab Maskinfabrik 191, 225, *Kolding* paa De danske Mejeriers Maskinfabrik 198, *Odense,* paa Odense Staalskibsværft 58, *Randers,* hos Firmaerne Vilh. Nellemann, P. Nielsen, A/S Bjerregaard, Noe & Co. 58, hos A/S Strømmen 72, *Struer,* hos A/S Bang & Olufsens Radiofabrik 23.
Snedkere hos Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre 59, Ferieløn i Snedkerfaget 216, Kvindelønninger i Snedkerfaget 198, *København,* hos Medlemmer af Bygningssnedkerlauget 82, 191, hos Snedkermester Jørgen Christensen 191, hos Parketgulvfirmaet A/S Cecil Cunild 251, hos Firmaet Hindsberg 82, hos Snedkermester Sønnersgaard 72, hos Firmaet Ole Haslund 270, hos A/S L. Jacobsen 271, *Bramminge,* paa Jysk Møbelfabrik 59, *Brovst,* hos A/S C. O. Jensens Maskinfabrik 159, 214, *Glostrup,* hos Tømrermester Axel Larsen 71, *Maribo,* paa Marlemer Savværk 261, *Nykøbing F.,* hos Møbelfabrikant Chr. Christensen 72, hos Snedkermester Ludvigsen 159, *Randers,* hos forskellige Snedker- og Tømrermestre 226.
Stenindustriarbejdere, Vejle, hos Stenhuggermester Billeschou 12, 148, 183.
Sukkervare- og Chokoladearbejdere, København, Overenskomstforhold 11, hos A/S Toms Fabriker 82.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere, Odense, paa Kommunens Badstue 35.

Søfyrbødere, København, hos A/S Københavns Mørtelværker 270.

Sømænd, København, hos A/S Købnehavs Mørtelværker 270.

Tekstilarbejdere, København, hos Medlemmer af Possementmagerlauget 135, *Herning,* paa Trikotagefabriken »Elko« 148, 236.

Tjenere, Korsør, hos Restauratør Hansen 82.

Tobaksarbejdere hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen 135.

Træindustriarbejdere, København, hos Firmaet O. H. Olsen 191, *Bramminge,* paa Jysk Møbelfabrik 59, *Brovst,* hos A/S C. O. Jensens Maskinfabrik 159, 214, *Klintholm,* paa Hyllinge Savværk og Træløse Savskæreri 147, *Maribo,* paa Marlemer Savværk 261, *Nyborg,* hos Tømrermester Lars Madsen 95, *Nykøbing F.,* hos Snedkermester Poul Rasmussen 168.

Typografer, København, hos Firmaet Langkjærs Bogtrykkeri 226, hos Bianco Lunos Bogtrykkeri 23, hos Firmaet Philipsen & Co. 96, 147, hos Firmaet Schouw & Co. 182.

Tømrere, Brovst, hos A/S C. O. Jensens Maskinfabrik 159, 214.

Personalier.

Vilh. Nygaard 125, 126, 127, 142, Forretningsfører Høesch død 222.

Prisniveauet.

Engrospristallet 5, 27, 52, 76, 104, 131, 174, 188, 209, 233, Prisniveauet 27, 104, 173, 232.

Socialpolitik og Økonomi.

I. *Danmark.*

Arbejderne og Landbruget 221, Boligbyggeriet i April 1937 233, Byggevirksomheden i 2. Halvaar 1936 195, Danmarks Industrieksport 52, 180, Danmarks udenlandske Kapital- og Handelsbalance i 1936 224, Industriproduktionen i 1935 51, Industriens nuværende Stilling og Fremtidsmuligheder 74, Industriforeningen 209, Krigsforsikring for Søfolk 145, Landbrugseksporten 76, Lov om Prisaftaler 195, Produktion og Beskæftigelse 6, 20, 52, 65, 90, 118, 146, 163, 181, 195, 224, 250, Vareomsætningen med Udlandet 20, 65, 90, 118, 146, 180, 195, 224, Vareomsætningen med Udlandet i 1936 163, Økonomisk Oversigt for 1936 154.

II. *Udlandet.*

Finlands Industriproduktion i 1935 6, De sociale Love i Frankrig 70, Norges Industriproduktion 78, Ruslands Stilling i Verdensøkonomien 7, Ruslands Industri 225, Stigende Produktion og Beskæftigelse i Sverige 133, 269, En Beskæftigelsesplan i Svejts 70, Tysklands Økonomi 29.

III. *International.*

Den økonomiske Udvikling i 1936 133, Den økonomiske Krises sociale Følger 213, Det internationale Arbejdsbureaus Virksomhed i 1936 174, Folkeforbundet og Ernæringsspørgsmaalet 224, Planøkonomi 198, Verdensproduktionen 55, Verdensøkonomien i 1936 158.

Særlige Artikler.

Arbejdere og Bønder 244, Arbejderforsorg i Det tredje Rige 91, Arbejdskraften i Landbruget 1936 116, Arbejds- og Fabrikstilsynets Virksomhed i Aaret 1935 67, Arbejdsret i Ny Zealand 164, Dagens Arbejde 25, Den internationale Kapital og Spanien 257, Den spanske Tragedie 87, Diktaturernes sociale Liv 78, 92, 106, Et Arbejdets Palads paa Verdensudstillingen i Paris 178, En Løn, Erhvervet kan bære — og andre Problemer 37, Et Problem staar til Løsning 45, Gennem farvede Briller 254, Glimt fra Frankrig 75, Grundlovsdagen 5. Juni 245, Haandværks- og Industrivirksomheder ved Erhvervstællingen 1935 28, Husassistenternes Uddannelse 141, Indtægt — Ernæring — Helbred 118, 128, Købekraftteorien, Videnskabelig Støtte for 218, Nationalitetsfølelse og Klasseinteresse 153, Presse, Vor 113, Gør vor egen Presse stærkere 114, Saa naaede vi saa langt 61, Spanien, Kampen mellem Demokrati og Fascisme 26, Spanien, Opraab om Hjælp 27, Spanien, Hjælpeaktion for 212, Spanien og de 2 Arbejder-Internationaler 165, 182, Staunings Trontale og Rigsdagens kommende Arbejde 85, Valutaloven 162.

Den faste Voldgiftsret.

Valg af Retsformand og Næstformænd 130.

Kendelser.

Arbejdsmænd, København: Chauffører hos Vognmand Chr. Nielsen (Sag Nr. 2296) 111, Havnearbejdere hos A/S Larsens Plads (Sag Nr. 2242) 59.

Arbejdsmænd, Provinsen: Aalborg. Arbejdsmænd hos Ingeniørfirmaet Chr. Bjørn Petersen (Sag Nr. 2304) 149, (Sag Nr. 2334) 238. *Aarhus.* Arbejdsmænd hos Murermester Henry S. Petersen (Sag Nr. 2300) 150. *Kalundborg.* Arbejdsmænd hos 2 Murermestre (Sag Nr. 2263) 43. *Odense.* Arbejdsmænd hos 2 Entreprenører (Sag Nr. 2267) 96, Arbejdsmænd hos Entreprenør Carl Nielsen, Fruens Bøge, (Sag Nr. 2347) 228. *Skern.* Arbejdsmænd hos I. P. Hauskov Bertelsen (Sag Nr. 2373) 271.

Elektrikere, Felsted, hos Installatør S. Mortensen (Sag Nr. 2361) 271, *Tønder,* hos Installatør W. Eichler (Sag Nr. 2312 b) 216.

Formere, Vejle, hos A/S C. M. Hess' Fabriker (Sag Nr. 2356) 263.

Funktionærer, København, hos A/S Burmeister & Wain (Sag Nr. 2311) 227.

Murere, Aalborg, hos Murermester S. Chr. Stenstrup (Sag Nr. 2269) 98, hos Murermester S. Chr. Stenstrup (Sag Nr. 2293) 191, *Ordrup,* hos Murermester Vald. Christoffersen (Sag Nr. 2313) 160.

Slagteriarbejdere, Odense, hos Andelsselskabet Odense Eksportslagteri (Sag Nr. 2303) 136.

Smede- og Maskinarbejdere, Struer, hos A/S Bang & Olufsen (Sag Nr. 2262) 110.

Snedkere hos 3 Firmaer i *Allerød, Lillerød* og *Horsens* (Kvindelønninger, Sag Nr. 2353) 239.

Skotøjsarbejdere, København, paa Skotøjsfabriken »Thora« (Sag Nr. 2306) 152, hos A/S Fr. C. Nielsen (Sag Nr. 2350) 251.

Tømrere hos Medlemmer af Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark (Sag Nr. 2238 b) 36, *Aarhus,* hos Firmaet H. P. Nielsen & Søn (Sag Nr. 2244) 82.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 1 * KØBENHAVN DEN 15. JULI 1936 * 33. AARGANG

Den 20. internationale Arbejdskonference.

Den 20. internationale Arbejdskonference, der fandt Sted i Genève fra den 4. til 24. Juni, opviste en meget stor Deltagelse. Ialt var der mødt 418 befuldmægtigede Repræsentanter, idet 51 Stater havde sendt 91 Regeringsrepræsentanter, 35 Arbejdsgiverrepræsentanter og 35 Arbejderrepræsentanter samt 257 tekniske Raadgivere. For de danske Arbejdere mødte D. s. F.s fungerende Formand, Chr. Jensen, med Sekretær Knud V. Jensen og Hovedkasserer Einer-Jensen som tekniske Raadgivere. Som Konferencens Præsident fungerede den danske Regeringsrepræsentant, Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs.

Dagsordenen var temmelig omfattende. De vigtigste Punkter var Ferie med Løn samt Spørgsmaalet om Arbejdstiden og Indførelse af 40 Timers Ugen i 5 Industrigrene. For disse Spørgsmaals Vedkommende drejede det sig om den anden og sidste Behandling, mens Spørgsmaalet om Beskyttelse for Bygningsarbejdere mod Arbejdsulykker var til første Behandling. Konferencen skulde endvidere som sædvanlig tage Stilling til Direktørens Beretning samt en Række Særberetninger, som i Aar omhandlede Ernæringsspørgsmaalet, Vandrearbejdere, Gennemførelse af de ratificerede Konventioner m. m.

I Diskussionen om Direktørens Beretning, der varede flere Dage, deltog i Aar ikke mindre end 65 Talere. Denne Generaldebat om alle Aarets Foreteelser paa det socialpolitiske Omraade giver selvsagt Mulighed for en udførlig Fremstilling af Socialpolitikens Udvikling i de enkelte Medlemsstater (ialt 62), desuden kom mange Talere nærmere ind paa den Redegørelse for den økonomiske Udvikling, Direktør Butler har givet i sin Beretning, og hans Fremstilling af Vanskelighederne for Produktion og Handel samt paa Valutaomraadet og den heraf betingede store Arbejdsløshed fandt almindelig Tilslutning.

Arbejdstidsspørgsmaalet.

Ogsaa paa denne Konference modsatte Arbejdsgiverrepræsentanterne sig enhver Forkortelse af Arbejdstiden. De havde dog forandret Taktik, idet de i Aar deltog i vedkommende Kommissions Arbejde. De opnaaede Resultater er dog ganske minimale. Af de fire Særkonventioner opnaaede kun Konventionsforslaget vedrørende 40 Timers Ugen ved offentlige Arbejder det paakrævede 2 Tredjedels Flertal, nemlig 79 Stemmer imod 38. Derimod opnaaedes der ikke 2 Tredjedels Flertal for Konventionerne vedrørende Byggefagene (71 Stemmer for, 42 imod), Jern- og Staalindustrien (67 Stemmer imod 40) og Kulindustrien (66 Stemmer imod 37). Arbejdsgiverne hævdede herefter, at Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen dermed var bortfaldet for disse Industriers Vedkommende, men efter en levende Diskussion vedtoges det, at de tre Forslag skulde gøres til Genstand for Behandling ved senere Møder. Konventionsforslaget vedrørende Tekstilindustrien, der var til første Behandling, blev forkastet, men med 2 Tredjedels Flertal vedtoges det at sætte dette Spørgsmaal paa Dagsordenen for Konferencen i 1937. Arbejdsgivernes Repræsentanter stemte naturligvis imod alle Konventioner, og dertil kom, at Regeringsrepræsentanterne fra forskellige Lande ikke deltog i Afstemningen, hvad der bevirkede, at Konventionsforslagene ikke erholdt den i Arbejdsbureauets Vedtægter fastsatte Stemmeflerhed.

Det har hidtil været den almindelige Opfattelse, at en Nedsættelse af Arbejdstiden bør gennemføres ad international Vej, nemlig paa Grundlag af Beslutninger paa Arbejdskonferencerne i Genève. Med Henblik paa de hidtil opnaaede Resultater i Genève synes det dog, som om denne Vej ikke er farbar og i hvert Fald ikke vil føre til Maalet i en overskuelig Fremtid. De seneste Begivenheder i Frankrig og Belgien viser, at Arbejderne er ved at tabe Taalmodigheden og ikke mere lader sig holde hen med Løfter om Arbejdstidsspørgsmaalets Løsning i Genève. Alt taget i Betragtning synes det, at der nationalt bestaar

større Muligheder for en Løsning af Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse.

Ferie med Løn.

Spørgsmaalet om en aarlig Ferie med Løn har allerede været til Behandling ved sidste Aars Arbejdskonference. Det af Konferencen endeligt vedtagne Konventionsforslag omfatter alle i Industri og Handel beskæftigede Personer. Efter et Aars Beskæftigelse skal disse have Ret til en aarlig Ferie paa mindst 6 Arbejdsdage, der skal betales med den i Love eller Kollektivoverenskomster fastsatte Løn. Retten til Ferieløn bortfalder, saafremt Arbejderne paatager sig andet lønnet Arbejde i Ferietiden. Alle personlige Aftaler om Opgivelse af Ferieretten er ugyldige. I Tilfælde af, at der ikke kan gives Arbejderen Ferie, har denne Krav paa en Erstatning svarende til Lønnen i Ferietiden. Hvert Land skal gennem Fastsættelse af Straffebestemmelser sørge for Overholdelse af Konventionens Bestemmelser. For unge Mennesker under 16 Aar fastsættes Ferien til 12 Dage. Det for de øvrige beskæftigede Personer fastsatte Minimum af 6 Dage skal forhøjes progressivt i Forhold til Antallet Beskæftigelsesaar. Endvidere vedtog Konferencen en Henstilling, der præciserer Minimumskrav til den nationale Lovgivning. I en særlig Resolution bemyndiges Arbejdsbureauets Styrelsesraad til paa et senere Møde at drøfte Feriespørgsmaalet for de Arbejdergrupper (huslig Medhjælp, Hjemmearbejdere, Landarbejdere m. v.), som ikke omfattes af den vedtagne Konvention.

Andre Spørgsmaal.

Uden Diskussion vedtog Konferencen med 109 Stemmer mod 3 det af vedkommende Udvalg udarbejdede Udkast til et Spørgeskema angaaende Forebyggelse af Arbejdsulykker i Bygningsindustrien. Dette Spørgsmaal skal til anden og sidste Behandling paa Konferencen i 1937. Der vedtoges endvidere en Række Resolutioner, bl. a. om Foreningsretten, Arbejdernes Ernæringsforhold, Indkaldelse af en økonomisk Verdenskonference og Flygtningespørgsmaalet. I den Resolution, der vedtoges angaaende Ernæringsforholdene, opfordres Styrelsesraadet til at fremme Undersøgelsen af Arbejderbefolkningens og ikke mindst de arbejdsløses Ernæringsforhold. Denne Undersøgelse skal foretages i Forbindelse med Folkeforbundets Hygiejne-Komité og det internationale Landbrugsinstitut. Man haaber ved en senere Konference at kunne finde frem til en Løsning af dette for den store Arbejderbefolkning vigtige Problem.

— — —

Ved en Omtale af denne Konference vil det være paa sin Plads at henvise til, at Repræsentanter for Arbejdernes faglige Landsorganisationer i Danmark, Norge og Sverige i Genève benyttede Lejligheden til at drøfte Forbindelserne mellem Arbejdsbureauet og de nordiske Lande. Ved en Konference med Direktør Butler fremsatte de Ønsket om, at Arbejdsbureauet fik en korresponderende Sekretær eller et fast Sekretariat i Skandinavien. Dette vilde baade være til Gavn for Bureauet og tillige bidrage til, at Arbejderbevægelsen i Norden bedre kunde følge Arbejdet i Genève. Direktøren svarede, at han længe havde overvejet lignende Tanker, og at han nu for Alvor vilde tage Sagen op og forhandle herom med Budgetkomiteen. Endvidere vilde han sørge for, at der paa den svenske Landsorganisations Kongres i September Maaned kom en Repræsentant fra Bureauet, der saa kunde forhandle med de tre Landes faglige Ledere, som vil være til Stede paa denne Kongres. Der er saaledes Udsigt til, at denne Sag finder en tilfredsstillende Løsning i nær Fremtid.

Den belgiske Strejkebevægelse og dens Resultater.

Den Strejkebølge, der ved Udgangen af Maj og i de første Uger i Juni Maaned skyllede hen over Frankrig, og hvis Efterdønninger endnu stadig kan spores i dette Land, forplantede sig straks til Belgien, hvis Arbejderbefolkning i de seneste Kriseaar har lidt saa meget under Arbejdsløshed, Løntryk, en elendig Arbejdsløshedsunderstøttelse og Arbejdsgivernes Vilkaarligheder. Den 3. Juni standsede Havnearbejderne i Antwerpen Arbejdet og indledte dermed en Række omfattende Strejker, der truede hele Landets Erhvervsliv og tvang Arbejdsgiverne til at gøre betydelige Indrømmelser. Her som i Frankrig har Regeringen ydet sin kraftige Medvirken til Konflikternes Afslutning, for det første ved at tage Initiativet til Forhandlinger mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Hovedorganisationer, for det andet ved sit Løfte om Lovfæstning af Arbejdernes Hovedkrav, deriblandt gradvis Indførelse af 40 Timers Ugen og Anerkendelse af Arbejdernes Organisations- og Forhandlingsret. Det kan bemærkes, at man i Belgien, hvor Fagforeningerne er langt stærkere end i Frankrig, ikke fulgte den franske Metode med Hensyn til »Strejke paa Stedet«. Enkelte Tilløb til denne Strejketaktik løb ud i Sandet.

Den 9. Juni samledes Landsorganisationens Bestyrelse til et Møde for at tage Stilling til Situationen. Bestyrelsen udtalte sin Sympati med Havnearbejderne i Antwerpen. Endvidere fremsatte den 4 Hovedkrav, som straks fordredes gennemført, og den besluttede at støtte og lede alle Strejker for Virkeliggørelsen af disse Krav, der gik ud paa følgende: 1) En almindelig Lønforhøjelse og Fastsættelse af en Mindsteløn af 32 Frcs. pr. Dag; 2) Indførelse af 40 Timers Ugen; 3) Indførelse af lovfæstede Bestemmelser, der garanterer fuld Udøvelse af Organisationsretten; 4) Ferie med Løn. Disse Krav tiltraadtes senere ogsaa af de kristelige Fagforeningers Centralorganisation.

Den 17. Juni fandt der et historisk Møde Sted hos Statsminister Van Zeeland. For første Gang tog Repræsentanter for Det centrale Industriforbund her Plads ved Forhandlingsbordet sammen med Repræsentanter for Arbejdernes Organisationer. Efter langvarige Forhandlinger enedes man om

en almindelig Aftale, der skulde tjene som Rettesnor for Arbejdet indenfor de i de enkelte Industrier bestaaende paritetiske Kommissioner, der straks gik i Gang med at drøfte Muligheden af og Betingelserne for Afslutningen af de Konflikter, som imens var udbrudt i en Række Industrier. Efter faa Dages Forløb havde disse Kommissioner tilendebragt deres Forhandlinger, og der var opnaaet Enighed om de fleste Punkter. Kun med Hensyn til Arbejdstidsspørgsmaalet var de opnaaede Indrømmelser ikke vidtgaaende nok, og der fandt derfor paany Forhandlinger Sted med Medlemmer af Regeringen. Herved lykkedes det at opnaa Enighed om de resterende Uoverensstemmelser, og Fagorganisationerne gik derefter straks i Gang med at afvikle de løbende Konflikter, hvad der dog ikke gik helt glat i forskellige Distrikter.

Den 22. Juni traadte Landsorganisationens Repræsentantskab sammen til et Møde, der efter en udførlig Drøftelse af hele Situationen enstemmigt (6 Medlemmer undlod at stemme) vedtog følgende Udtalelse:

»Repræsentantskabet hilser med oprigtig Glæde den store Sejr, Arbejderne har opnaaet med Gennemførelsen af de af Landsorganisationen rejste Krav. Herved er der opnaaet:

1) En Mindsteløn af 32 Frcs. pr. Dag for voksne mandlige Arbejdere i Industrien (ca. 485 Øre).
2) Lønforhøjelser (i de fleste Industrier fra 5 til 10 pCt.).
3) Ferie med Løn.
4) Anerkendelse og lovlig Garantering af den faglige Organisationsret.
5) Øjeblikkelig Indførelse af 40 Timers Ugen i visse Industrier og en senere Udvidelse til andre Industrier, efterhaanden som den økonomiske Bedring skrider frem.

Repræsentantskabet tager endvidere til Efterretning Regeringens Tilsagn om at indbringe Lovforslag, der skal lovfæste de i de paritetiske Kommissioner trufne Aftaler vedrørende: Nedsættelse af Arbejdstiden, Ferie med Løn, Anerkendelse af den faglige Organisations- og Forhandlingsret samt Forhøjelse af Familielønnen.

Endvidere tager det til Efterretning, at Regeringen har lovet Udfærdigelsen af kongelige Forordninger vedrørende en betydelig Forbedring af Arbejdsløshedsunderstøttelsen og Alderdoms- og Invaliderenten.

Med Henblik paa, at Strejkernes Formaal dermed er opfyldt for det overvældende Flertal af Arbejderne, beslutter Repræsentantskabet, at Arbejdet genoptages Onsdag den 24. Juni.

Samtidig tilsiger Mødet sin fulde Støtte til Arbejderne i de Fag og Virksomheder, hvor det endnu ikke har været muligt at overvinde Arbejdsgivernes Modstand, navnlig mod Forhøjelsen af Lønningerne.«

— — —

I et Opraab til de belgiske Arbejdere, som er offentliggjort i Landsorganisationens Tidsskrift, »De belgische Vakbeweging«, for 29. Juni redegør Ledelsen for de opnaaede Resultater. Konflikten, der omfattede over 500.000 belgiske Arbejdere, betegnes som en straalende Sejr for Fagbevægelsen i Belgien, og Arbejderne opfordres til at slutte op om Fagforeningerne, thi stærke Fagorganisationer er en Borgen for at bevare og udbygge de opnaaede Resultater og Forudsætningen for Forberedelse af nye Fremstød.

Overenskomstsituationen.

Ved Partsforhandlingerne om de i Juni og den 1. Juli udløbende Overenskomster lykkedes det at faa en stor Del af de paagældende Overenskomster i Orden. I de Tilfælde, hvor det heller ikke under Hovedorganisationernes Medvirken var muligt at naa en Forstaaelse paa alle Punkter, henvistes de resterende Uoverensstemmelser til Behandling i Forligsinstitutionen, hvor Forhandlingerne paabegyndtes den 17. Juni. Her opnaaedes Enighed om en Række videre Overenskomster, og med Hensyn til den vigtigste Overenskomst, Typografforbundets Overenskomst med Bogtrykkere og Bladudgivere i Provinsen, der omfattede ca. 2500 Arbejdere, fremsatte Forligsmanden et Mæglingsforslag, der senere blev vedtaget af begge Parter. Denne Overenskomst gælder for 3 Aar og indeholder bl. a. Bestemmelser om Lønregulering med Garanti mod at komme under de nuværende Lønninger, Ferieudvidelse og Begrænsning af Lærlingeskalaen.

Det var dog heller ikke i denne Omgang muligt helt at undgaa Voldgiftsbehandling, omend det kun var ganske faa og mindre vigtige Overenskomster, den tvungne Voldgift fik forelagt til Afgørelse. Af større principiel Betydning var derimod Rettens Afgørelse af Spørgsmaalet om Fortolkningen af Bestemmelsen om de personlige Lønninger i Jernindustrien. Paa dette Punkt gav Retten mærkelig nok Arbejdsgiverne Medhold i deres Fortolkning af nævnte Bestemmelse.

Loven af 29. Marts 1936 om tvungen Voldgift gælder som bekendt kun de Overenskomster, der udløber til den 1. Juli 1936. Med de nedenfor aftrykte 2 Kendelser har Voldgiftsretten altsaa afsluttet sit Arbejde, og dette Aars overordentlig langvarige og komplicerede Overenskomstsituation er dermed endeligt bragt til Ophør.

Vi gengiver i det følgende de af Retten i sine Møder den 29. og 30. Juni afsagte Kendelser, der tillige giver nærmere Oplysning om de paagældende Overenskomster og det allerede omtalte Fortolkningsspørgsmaal.

Kendelse Nr. 5

afsagt den 30. Juni 1936 af Voldgiftsretten, nedsat i Henhold til Lov Nr. 66 af 29. Marts 1936.

Efter at Retten ved Kendelse Nr. 4 af 26. Maj 1936 havde udsat Behandlingen af det til 1. Maj 1936 afsagte Overenskomstforhold mellem *Faxe og Omegns Vognmandsforening* og *Dansk Arbejdsmandsforbund* under Hensyn til, at det var oplyst, at Foreningen under den 11. Maj 1936 var opløst,

har Dansk Arbejdsmandsforbund nedlagt Paastand paa, at Overenskomstforholdet forlænges uændret med følgende Medlemmer af den ophævede Forening (her følger Navnene paa 13 Vognmænd i Faxe).

De nævnte Vognmænd, der nu efter Stævning har givet Møde for Retten, har nedlagt Paastand paa, at Sagen afvises.

Statens Forligsinstitution har derhos i Skrivelse af 24. Juni 1936 meddelt, at følgende til Udløb i Juni og Juli 1936 opsagte og ikke fornyede Overenskomster i Medfør af § 7 i Lov af 29. Marts 1936 overgaar til Afgørelse af Voldgiftsretten:

14. *Foreningen af Mejerier i Odense* og *Mælkeri-Industriarbejdernes Forbund* vedrørende Mejerister og Mælkeriarbejdere.

15. *Foreningen af Mejerier i Odense* og *Mælkeri-Industriarbejdernes Forbund* vedrørende Mælkeforhandlere.

16. *Aalborg Mælkekompagni A S* og *Kuskenes Fagforening for Aalborg og Nørresundby.*

Endelig har Centralforeningen af Hotelvært- og Restauratørforeninger i Danmark for Retten indbragt:

17. Overenskomstforholdet mellem *Beværterforeningen for Svendborg og Omegn* og *Svendborg Tjenerforening.* Tjenerforbundet har principalt nedlagt Paastand om Sagens Afvisning, hvilken Paastand er blevet forkastet af Retten. Subsidiært har Forbundet paastaaet Overenskomsten forlænget uforandret for et Aar, medens Centralforeningen har paastaaet Overenskomstforholdet forlænget som vedtaget af de 2 Organisationers Forhandlingsudvalg paa et Møde den 18. April 1936.

Hvad angaar de under Nr. 14 og 16 nævnte Overenskomstforhold er der efter Sagernes Indbringelse for Retten opnaaet Enighed mellem Parterne.

Efter at Sagerne har været forhandlet for Retten, træffes herved følgende Bestemmelser:

ad 1—13. Opløsningen af Faxe og Omegns Vognmandsforening efter 1. Maj 1936 kan ikke frigøre de enkelte Medlemmer for deres overenskomstmæssige Forpligtelser. Herefter og idet Retten ikke finder Anledning til at træffe Bestemmelse om Ændring af Overenskomsten, vil denne for hvert enkelt Medlem være at forlænge uændret indtil 1. Maj 1937.

ad 15. Overenskomsten af 25. Juli 1935 forlænges uforandret til 1. Marts 1937.

ad 17. Overenskomsten af Juli 1934 forlænges som vedtaget den 18. April 1936 af de 2 Organisationers Forhandlingsudvalg.

P. Bülow. Dreyer. Oluf H. Krabbe.
V. Topsøe-Jensen.

Kendelse Nr. 6

afsagt den 30. Juni 1936 af den i Henhold til Lov Nr. 66 af 29. Marts 1936 nedsatte Voldgiftsret.

Forligsinstitutionens Mæglinsgforslag af 17. Marts 1936 indeholdt bl. a. følgende Bestemmelser:

»4. Overenskomsten mellem *Jernindustriens Sammenslutning* og *Dansk Arbejdsmandsforbund* fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer og Tilføjelser:

a. De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde forhøjes straks med 5 Øre, dog højst til 107 Øre.

Det ved ovenstaaende Bestemmelse for de enkelte Virksomheder skabte Lønniveau for de paagældende Timelønninger maa ikke forringes i Overenskomstperioden: Paatale herom falder ind under Overenskomstens Afsnit C, § 1, sidste Stykke.

b. De i Afsnit C, § 2, fastsatte Specialisttillæg forhøjes med 3 Øre.

c. De i Afsnit C, § 3, omhandlede Dagtillæg af 75 Øre og 50 Øre forhøjes med 10 Øre.

d. Ved Bygnings- og Jernkonstruktionsarbejde ydes et Montagetillæg af 25 Øre pr. Time.

e. Der optages Forhandling om Regler for Overarbejde og Afspadsering heraf, om Sommerferiebetaling for afspadserede Overarbejdstimer, om forskudt Arbejdstid og om Ungarbejderes Lønforhold.«

Ved nærværende Voldgiftsrets Kendelse af 7. April d. A. blev det bestemt, at den ovennævnte Overenskomst fornyes paa de i Mæglingsforslaget angivne Vilkaar med følgende Ændring:

»Punkt 4 Stk. a affattes saaledes:

De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde forhøjes med 5 Øre, dog højst til 107 Øre.

Lønniveauet for de Arbejdere, der i Henhold til denne Bestemmelse faar et Løntillæg, maa ikke forringes i Overenskomstperioden, ved at der foretages Afskedigelser af disse og i deres Sted antages andre Arbejdere til lavere Løn. Saafremt nogle af Arbejderne forlader Virksomheden efter eget Ønske eller af Arbejderne tilregnelige Grunde, eller saafremt Arbejdsstyrken indenfor Virksomheden forøges, aftales Lønnen for de nyantagne Folk i Henhold til Overenskomstens almindelige Bestemmelser.«

Efter at denne Kendelse var afsagt, udsendte Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien et Cirkulære bl. a. til samtlige Virksomheder, der beskæftiger Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, til nærmere Oplysning om de ved Kendelsen foranledigede Forandringer i de bestaaende Overenskomstforhold. I dette Cirkulære gøres der særligt Rede for, hvad der maa forstaas ved Udtrykket »de personlige Betalinger ved Timelønsarbejde«, der straks forhøjes med 5 Øre, dog højst til 107 Øre, og Cirkulæret henholder sig i saa Henseende til den Forstaaelse af et tilsvarende Udtryk, som blev fastslaaet ved en i Tilslutning til Forligsmandens Mæglingsforslag af 26. Marts 1936 afsagt Nævnskendelse.

Sidstnævnte Mæglingsforslag, der blev tiltraadt af Organisationerne, indeholdt bl. a. følgende:

»11. *Overenskomsten mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
a. Sommerferieordning indføres.
b. Timelønninger og Timelønsbetalinger (incl. Akkordafsavnstillæg) samt Fortjenester ved Procent-Akkord paa over 110 Øre nedsættes med 5 pCt., dog ikke til under 110 Øre.
c. Samtlige Prislister og dermed ligestillede faste Akkordpriser og Bonusordninger nedsættes med 5 pCt.«

Mæglingsforslaget indeholdt derhos en Bestemmelse om, at Uenighed om Forstaaelsen af Mæglingsforslaget skulde afgøres med bindende Virkning af et Nævn, bestaaende af en Repræsentant fra hver af Hovedorganisationerne med Forligsmanden som Opmand.

Ved Nævnets den 30. Juni 1931 enstemmigt afsagte Kendelse blev det nærmere præciseret, hvilke overenskomstmæssige Tillæg til Mindstebetalingen for Timelønsarbejde (Grundløn + Skalatillæg), der som indbefattede under Betegnelsen »Timelønninger og Timelønsbetalinger« skulde være Genstand for Reduktion, og hvilke Tillæg der skulde lades ude af Betragtning ved Reduktionen. I Kendelsen fremhæves særligt som Tillæg, der skulde lades ude af Betragtning: Smudstillæg, Varmetillæg, Støbetillæg, Smelteovnstillæg, Tøjtillæg samt de i »Fælles Værkstedsregler« angivne Arter af Tillæg, hvorimod f. Eks. Akkordafsavnstillæg, personlige Tillæg, Faretillæg, Kvalifikationstillæg og Specialtillæg for Udførelse af f. Eks. haandværksmæssigt Arbejde maatte anses omfattet af Udtrykket »Timelønninger og Timelønsbetalinger o. s. v.« og derfor vilde være at reducere sammen med Timelønnen.

Mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning er der nu opstaaet Uenighed om Forstaaelsen af det oftnævnte Udtryk i Voldgiftsrettens Kendelse af 7. April d. A., jfr. Mæglingsforslaget af 17. Marts d. A. Pkt. 4, a, og Spørgsmaalet er derefter af De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne indbragt til Voldgiftsrettens Afgørelse med Paastand om, *at* Tillægsbetalinger, hvad enten de har været aftalt Parterne imellem, eller de staar anført i Overenskomsten, skal holdes udenfor Beregningen af de personlige Timebetalinger, *at* der skal betales Overtidstillæg til de personlige Timebetalinger af det fulde Beløb, *samt at* de i Mæglingsforslaget under Punkt 4, b, c og d fastsatte Tillæg skal tilgaa Arbejderne med det fulde Beløb til deres personlige Timebetaling.

Dansk Arbejdsgiverforening har paa Sammenslutningens Vegne nedlagt Paastand paa, at der i Betalingen for Timelønsarbejde i 1936 medregnes de samme Tillæg som fastlagt ved Nævnskendelsen i 1931.

Idet Voldgiftsretten kan tiltræde den Forstaaelse af Udtrykket: »Personlige Betalinger ved Timelønsarbejde«, som er fastslaaet ved Nævnskendelsen af 30. Juni 1931, vil Dansk Arbejdsgiverforenings her under Sagen nedlagte Paastand være at tage til Følge, saaledes at de i Nævnskendelsen angivne Retningslinier vil være at lægge til Grund for Forstaaelsen af nærværende Retskendelse af 7. April d. A.

P. Bülow. Dreyer. Oluf H. Krabbe.
V. Topsøe-Jensen.

RUNDSKUE

ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRAAD. Efter at saavel De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab som Det kooperative Fællesforbunds Generalforsamling havde vedtaget det udarbejdede Forslag om Oprettelse af et Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, samledes den 1. Juli de to Organisationers øverste Ledelser til et Møde paa D. s. F.s Kontor og konstituerede sig i Henhold til de vedtagne Beslutninger som Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

Til Formand valgtes enstemmigt Borgmester *P. Christensen*, Helsingør. Forretningsudvalget kom til at bestaa af følgende Medlemmer: D. s. F.s fungerende Formand, *Chr. Jensen*, Fru *Alvilda Andersen*, Sekretær *Knud V. Jensen*, *Axel Olsen*, *Fr. Dalgaard* og *I. M. Johansen*.

LANDBRUGETS ARBEJDSKRAFT. Til Overvejelse af Spørgsmaalet om Sikring af den nødvendige Arbejdskraft til Landbruget har Socialministeren nedsat et Udvalg bestaaende af:

Arbejdsdirektør Vater, Udvalgets Formand, Kontorchef i Socialministeriet G. Bardenfleth. Som Repræsentanter for de samvirkende danske Landboforeninger: Landstingsmand, Gaardejer Hauch, Gaardejer J. Tvedegaard. Som Repræsentanter for De samvirkende danske Husmandsforeninger: Husmand A. Søndergaard, Husmand Chr. Skafte. Som Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund: Raadmand Johs. Nielsen, Folketingsmand, Forretningsfører Oscar Levinsen. Yderligere er Socialministeriets statsvidenskabelige Konsulent, Fuldmægtig Jørgen S. Dich, tilforordnet Udvalget, hvorhos Sekretær i Arbejdsdirektoratet L. R. Kallestrup fungerer som Udvalgets Sekretær.

ENGROSPRISTALLET. Engrospristallet, som siden Oktober 1935 konstant har holdt sig paa 126, er for Juni Maaned faldet til 125.

Nedgangen maa navnlig tilskrives Prisen paa vegetabilske Levnedsmidler, der faldt fra 130 (i Forhold til 100 i 1931) til 123; desuden var der vigende Tendens for Huder og Læder og kemisk-tekniske Varer, men opadgaaende Prisbevægelse for Foderstoffer, fra 125 til 126, Brændsel og Smøreolier, fra 130 til 133 og for Træ og Papir, fra 115 til 117.

Raavare- og Halvfabrikata steg fra 133 til 134, Færdigvarer faldt fra 122 til 121. For Importvarerne steg Prisindexet fra 132 til 134, for Eksportvarer steg det fra 141 til 143, medens det for Hjemmemarkedsvarer faldt fra 121 til 120.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den pr. 3. Juli foretagne Opgørelse viser atter Nedgang i Arbejdsløsheden.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var nævnte Dato 46,111 eller 11,2 pCt. indtegnede som

ledige. Dette Antal er 605 lavere end i den foregaaende Uge og 4414 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,6 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde 10,807, hvilket er 323 lavere end i den foregaaende Uge.

Produktionsindeks for Industrien.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Til nærmere Belysning af Konjunktursvingningernes Indflydelse paa de forskellige Dele af Industriproduktionen har man foretaget en Deling af Produktionsindekset, idet man har beregnet et særligt Indeks for Industrier, der hovedsagelig fremstiller Varer til direkte Forbrug, og et for dem, der fremstiller Varer til Anvendelse i Produktionen.

Under Konsumvarerne indgaar Grupperne Næringsmiddelindustri, Tekstilindustri, Konfektionsindustri og Læderindustri, og under Produktionsmidlerne indgaar Træindustri, Sten-, Ler- og Glasindustri og Jærn- og Metalindustri. Gruppen teknisk-kemisk Industri er mere uensartet sammensat end de øvrige Grupper og er derfor ikke medregnet.

I nedenstaaende Oversigt er anført de hidtil offentliggjorte Produktionsindekstal for hele Industrien, som for Aarene 1927—34 er beregnet paa Grundlag af Aarsstatistiken og for 1935—36 efter Maanedsstatistiken, samt de nu beregnede tilsvarende Delindekstal henholdsvis for Konsumvarer og Produktionsmidler.

Delindeksene vil fremtidig blive beregnet hver Maaned og offentliggjort i Forbindelse med det samlede Produktionsindeks.

Med Hensyn til Forholdet mellem de i Oversigten anførte Aarstal og Maanedstal skal bemærkes, at de sidstnævnte ikke danner nogen direkte Fortsættelse af de første, idet Aarsindekset er beregnet paa Grundlag af den aarlige Produktionsstatistik, medens Maanedsindekset er baseret paa foreløbige maanedlige Indberetninger. Det kan endnu ikke afgøres, om Afvigelsen mellem de foreløbige og de endelige Tal kan være saa stor, at Maanedsindekstallene ikke bør sættes direkte i Forbindelse med Aarsindekset for det foregaaende Aar, saaledes som det er sket i Oversigten. Efter de hidtidige Erfaringer synes en saadan Sammenstilling at kunne foretages, uden at der sker noget stærkt Brud paa Kontinuiteten.

1931 = 100	Samlet Produktionsindeks for Industrien	Indeks for Konsumvarer	Indeks for Produktionsmidler
1927	86	91	83
1928	93	94	95
1929	100	96	107
1930	108	103	119
1931	100	100	100
1932	91	105	74
1933	105	117	89
1934	117	124	108
1935 Januar	117	123	112
— Februar	118	123	115
— Marts	119	124	117
— April	120	124	117
— Maj	120	123	117
— Juni	120	123	119
— Juli	122	125	120
— August	123	125	119
— September	123	126	119
— Oktober	123	127	118
— November	123	126	119
— December	124	128	120
1936 Januar	125	129	121
— Februar	121	128	112
— Marts	68	91	29
— April	127	133	122
— Maj	132	135	131

De to Delindekses Bevægelse i den omhandlede Periode viser en karakteristisk Forskel. Det bemærkes, at man for 1935 har benyttet Aarsgennemsnittet af Maanedstallene. Det ses af Kurverne, at Konsumvareindustriernes Produktion lige fra 1927 har været jævnt stigende uden Svingninger af Betydning bortset fra en mindre Reaktion i 1931, medens Produktionsmiddelindustrierne viser meget stærke Udsving. Fra den industrielle Højkonjunktur i 1930 til Minimet i 1932 faldt Produktionsmiddelindekset fra 119 til 74 og er derefter atter steget til 131 i Maj 1936. Naar dette Indeks stadig er stigende, skyldes det overvejende Jærnindustrigruppen, særlig Skibsværfterne, medens adskillige af Fagene indenfor Grupperne Sten-, Ler- og Glasindustri samt Træindustri, som for en stor Del er paavirket af Byggeriet, ved Begyndelsen af indeværende Aar laa lavere end et Aar før.

De siden Februar Maaned beregnede Indekstal er paavirket af Lockouten i Februar—Marts. Dette gælder formentlig endnu Tallet for Maj, idet det maa antages, at den stærke Stigning i denne Maaned for en Del skyldes ekstraordinær Travlhed efter Lockoutperioden.

NYT FRA UDLANDET

LØNKRAV i NORGE. Som meddelt her i Bladet havde den faglige Landsorganisation i Norge henvendt sig til Norsk Arbejdsgiverforening med Anmodning om Optagelse af Forhandlinger om Løntillæg til de Arbejdere, hvis Overenskomster udløber næste Aar, som Kompensation for den Prisstigning, der har fundet Sted i den senere Tid. Saadanne Forhandlinger blev da ogsaa paabegyndt, men atter afbrudt, idet der ikke kunde opnaas Enighed mellem Parterne. Som Betingelse for at yde Løntillæg i Overenskomstperioden, krævede Arbejdsgiverne, at Overenskomsterne skulde forlænges for eet Aar. Landsorganisationen og de paagældende Forbund foretrak imidlertid at staa frit næste Aar fremfor at gaa med til en Kompensation for Prisstigningen, naar denne var betinget af en Forlængelse af Overenskomstperioden.

FINLANDS INDUSTRIPRODUKTION I 1935. Den finske Industriproduktions Bruttoværdi androg i 1934 over 13,2 Milliarder Fmk. Ved Nyanlæg og Rationalisering af Driften blev Produktionskapaciteten i 1935

forøget, særligt indenfor Papirindustrien og Hjemmemarkedsindustrien. Unitas Index viser for Industriens Produktionsmængde en Stigning fra 140 i 1934 til 150 i 1935, altsaa en Opgang i 1935 paa 7 pCt. mod 22 pCt. det foregaaende Aar. Index for Værdien steg samtidigt fra 120 til 124 Points (3 pCt. mod 24 pCt. i 1934). Saavel kvantitativt som værdimæssigt var Stigningen saaledes væsentligt mindre end Aaret forud. Den almindelige Fremgang understøttedes af en forholdsvis livlig Byggevirksomhed. Som Følge af alle disse Faktorer bragtes Arbejdsløsheden i Sommersæsonen næsten helt til Ophør. Som sædvanligt øgedes den derpaa noget i Efteraaret, men dog ikke saa meget som Aaret forud, og mindskedes senere atter i det Omfang, Skovarbejderne kom i Gang. —

Hjemmemarkedsindustriens Produktion steg i Beretningsaaret, saavel i Mængde som Værdi, med 12—13 pCt. eller noget mindre end det foregaaende Aar, mens Eksportindustriens Produktionsmængde holdt sig uforandret, mens Værdien sank med 10 pCt., hvad der dog udelukkende maa tilskrives Træindustrien, hvis Afsætningsmarkeder svækkedes allerede i sidste Halvaar af 1934.

Værdien af Finlands Eksport til Danmark androg i 1935 212,3 Mill. Fmk. (1934: 227,1 Mill.), Importen fra Danmark 224,9 Mill. Fmk. (1934: 160,1 Mill).

FAMILIELØNSYSTEMET I FRANKRIG. De i Frankrig bestaaende Udligningskasser for Familieløn afholdt fornylig deres 16. Kongres i Strassbourg. Af Beretningen fremgaar, at Kassernes Antal nu beløber sig til 222 mod 208 i Januar 1935. Det samlede Antal tilsluttede Arbejdsgivere udgjorde 218.000 mod 157.000 i Begyndelsen af 1935, altsaa en Stigning paa 38%. Arbejdertallet er i samme Tidsrum steget fra 3.750.000 til 4.238.000 eller med 13% og Beløbet af de udbetalte Familieløn-Tillæg fra 675 til 780 Millioner Francs eller med 15%. Medregner man de udenfor denne Sammenslutning staaende statsanerkendte Kasser samt de offentlige Tjenestemænd, stiger det samlede Arbejdertal i 1935 til 6.038.000 og det i Familieløn udbetalte Beløb til 2,1 Milliarder Frcs.

RUSLANDS STILLING I VERDENSØKONOMIEN. I »Financial Times« gives en Del interessante Oplysninger om Sovjetruslands Udenrigshandel og Industriproduktion.

Den samlede industrielle Produktion i 1935 var 2½ Gange saa stor som i 1929, men Eksportmængden var kun 22% større, idet den kulminerede i 1913 og derefter har været aftagende fra Aar til Aar. En Sammenligning med Aarene forud for Verdenskrigen viser, at Rusland i Dag kun eksporterer et Par Procent af sin samlede Produktion mod 18—20 pCt. før i Tiden. Opgjort i Tons udgjorde Eksporten i 1913 godt 24 Mill. Tons, men i 1929 kun 14 Mill. Tons og i 1935 knap en Fjerdedel mere.

Medvirkende hertil har været, at Hovedvægten mere og mere lægges paa en Udvikling af den russiske Industri, efter at man paa Landbrugsproduktionens Omraade er naaet saa vidt, at Befolkningen kan mættes uden Import af Korn og lignende Livsfornødenheder fra Udlandet. Ifølge den foreliggende Statistik udgør Industriproduktionen nu 71 pCt. af Landets samlede Produktion mod i 1913 kun 42 pCt., mens Industrivarernes Andel i Totaleksporten er steget fra 30 pCt. til 73 pCt.

Korneksporten er eksempelvis gaaet ned fra 8,9 Mill. Tons i 1913 til 1,5 Mill. Tons i 1935, skønt der samtidig har været en Stigning i Produktionen fra 80 Mill. Tons til 92 Mill. Tons. Det betyder, at nu kun 1½ pCt. af Kornavlen eksporteres, mod 11 pCt. før Krigen. Alligevel udgjorde Korneksporten i 1935 med sine 37 Mill. Rubler over 10 pCt. af Totaleksporten mod ganske vist i 1913 33 pCt.

Samtidig er Oljeeksportens Andel i Totaleksporten vokset fra 3½ til 11½ pCt. takket være en Stigning i Oljeproduktionen fra 9 Mill. kg til 27 Mill. kg.

Med Hensyn til Ruslands Hovedeksportartikel, Tømmeret, viser det sig, at Eksporten i 1935 var af nogenlunde samme Omfang som i 1913. Naar dens Andel i Totaleksporten alligevel er steget fra 11 pCt. til 23 pCt., skyldes det hovedsagelig den Eksportnedgang, der har været for de mange andre Varers Vedkommende.

Paa Kulproduktionens Omraade har Fremgangen været saa stor, at et Importoverskud paa 7 Mill. Tons i 1913 er forvandlet til et Eksportoverskud paa 2 Mill. Tons i 1935. Paa lignende Maade forholder det sig med Jærn- og Staalproduktionen, som det er lykkedes at sætte op fra 8 Mill. Tons i 1913 til 25 Mill. Tons i 1935.

Det er saaledes betydelige økonomiske Fremskridt, Rusland har gjort i de senere Aar, men der er alligevel langt igen, forinden dette Land vil spille samme Rolle paa Verdensmarkedet som før Krigen.

Dansk Jernbaneforbunds Kongres.

I Dagene 18., 19. og 20. Juni afholdt Dansk Jernbaneforbund sin 29. ord. Kongres paa Paladshotellet i Esbjerg. Kongressen var kendetegnet ved, at Jernbanemændene paa Kongressen og i en Udtalelse overfor Offentligheden stærkt understregede Tjenestemændenes Samhørighed med de øvrige danske Arbejdere.

Velkomst.

Kongressen blev budt velkommen til Arbejdet i Esbjerg af Byens Borgmester, *M. Mortensen,* og det københavnske Jernbaneorkester, der var fulgt med til Esbjerg, indledede paa festlig Vis Kongressen og satte i de tre Kongresdage iøvrigt sit Præg paa Byen.

Efter Velkomsttale af Forbundsformand *Ch. Petersen,* Mindetale over en Række afdøde Kammerater, Oplæsning af en Prolog og Kongressens Konstituering talte af Gæsterne bl. a. *Kiil,* Norge, og *Gustav Andersson,* Sverige. Paa de danske Gæsters Vegne (*P. Jensen,* Postforbundet, *Herlak,* Privatbanefunktionærerne, *Laur. Hansen,* Værksted og Remisearbejdernes Fællesorganisation) talte Hovedkasserer *Hans Jacobsen,* D. s. F.

Hans Jacobsen fik i sin Tale om de Krav, Nutiden stiller til dansk Fagbevægelse, Lejlighed til at takke Jernbaneforbundet for den Loyalitet, det altid havde udvist overfor Samvirksomheden, og den hurtige Maade, hvorpaa Forbundet altid klarede sine solidariske Forpligtelser, som f. Eks. under den sidste Lockout.

Beretningen.

Formanden, Ch. Petersen, aflagde i Tilslutning til udførlige skriftlige Beretninger, en mundtlig Beretning, der særlig omtalte de store Spørgsmaal, Forbundet havde beskæftiget sig med.

Et vigtigt Afsnit i Beretningen omhandlede Arbejdstiden for Tjenestemændene. Ch. Petersen omtalte udførligt det Arbejde, den af Finansminister H. P. Hansen i Juni 1934 nedsatte Kommission havde udført. Forbundets Repræsentanter i denne Kommission havde arbejdet for at komme paa 8 Timers Normen overalt i Tjenesten. Det viste sig, at Udgifterne vilde blive meget store, hvis denne Norm generelt gennemførtes, og at Udlandet kun i ringe Grad havde denne Norm, endelig havde en Genève-Undersøgelse vist, at man Verden over ved Bedømmelse af Tjenestemænds Arbejdstid altid tog et vist Hensyn til effektiv Tjeneste og til Ventetid. En Overgang var Arbejdet i Kommissionen ved at gaa helt i Staa, og Organisationen maatte udefra gribe ind for at faa Arbejdet i Gang igen.

Det endelige Resultat af Kommissionens Arbejde blev Afskaffelse af 10 Timers Normen og en Fortolkning af 9 Timers Normen, saaledes at der kun krævedes 6½ Times effektivt Arbejde, for at Hovednormen 8 Timer, kan bringes i Anvendelse.

Ialt betød denne Reform, at 6—700 Tjenesteture ved D. S. B. blev overført fra 9 til 8 Timer, samt at 10 Timers Turene alle fik 9 Timer eller mindre. Signal-Tjenestens Personale og Banehaandværkerne blev alle overført til 8 Timers Dagen.

Ch. Petersen opgjorde: Vi naaede ikke alt, hvad vi ønskede, men vi fik et Resultat, der alt taget i Betragtning maa kaldes godt. Til Sekretær Chr. Vejre, Postforbundets Formand, P. Jensen, og til Finansminister H. P. Hansen rettede Formanden en Tak, henholdsvis for godt Arbejde i Kommissionen og for udvist Forhandlingsevne under mange vanskelige Møder.

Rationaliseringen.

Forbundsformandens Omtale af den skete Rationalisering indenfor Statsbanerne var overordentlig interessant. Kritisk indstillet overfor en Række Misgreb, men positivt erkendende overfor Nødvendigheden af en Modernisering.

Ch. Petersen erkendte, at Banerne havde trængt til en frisk og initiativrig Mand som Knutzen og forstod, at denne Mand havde ønsket at besætte en Række Poster med unge raske Mænd, der kunde bringe ny Aand ind i Statsbanerne.

Hvad der imidlertid var galt, og hvad Forbundet meget kraftigt havde paatalt, var Misgrebene. Den Stab af unge Folk, der var avanceret frem, havde ofte vist et sandt Raseri i Sparebestræbelser og Afskedigelseslyster overfor Ekstraarbejdere m. fl. til Skade for det gode Forhold der maa og skal være, hvis hele Mekanismen i Landets største Vognmandsforretning skal virke paa bedste Maade.

Den forfejlede »Sparedjævel-Politik« havde kulmineret med den helt misforstaaede Køreplan sidste Sommer, og Forbundet havde været nødsaget til at slaa i Bordet og faa Forholdene ændret. Efter mange Forhandlinger og efter adskillige kritiske Artikler i Fag- og Dagspresse var det lykkedes at faa Rationaliseringen ind i nogenlunde taalelige Former.

Der var oprettet et Tjenestetidsnævn, hvor alle Klager over Misbrug kan prøves.

Arbejdstiden for Banetjenesten var nedsat betydelig. En Reform, der havde kostet 70,000 Kr. En Ordning, der tilsikrer Personalet mindst *22* ord. Fridage pr. Aar paa Søn- og Helligdage og Feriedage for hver mistet Fri-Helligdag er anslaaet til at koste ca. 400,000 Kr. Desuden havde man opnaaet en Række Nyansættelser i Stedet for de lidt for rigelige Afskedigelser.

Forbundets Arbejde for at lede Rationaliseringen ind i rette Baner var saaledes kronet med Held.

Aldersgrænsen.

Under Omtale af de mange Sager, Forbundet har beskæftiget sig med, oplyste Formanden, at nogle Planer om at benytte ganske unge Mennesker i Stedet for voksne Arbejdere efter Forhandling var blevet opgivet.

Der var for Tiden nogle Planer og Forslag paa Rigsdagen om paany at opgive Aldersgrænsen ved det fyldte 65 Aar og gradvis vende tilbage til 70 Aars Grænsen. Ch. Petersen mente, at Forbundet ud fra sociale og beskæftigelsesmæssige Synspunkter bør virke for, at 65 Aars Aldersgrænsen bibeholdes.

Lockouten.

Forbundet havde, understregede Formanden, det bedste Samarbejde med beslægtede Organisationer i Ind- og Udland, og under den store Lockout i Foraaret havde Forbundet for sit Vedkommende udredet 43,000 Kroner pr. Uge i Lockoutbidrag. Forbundet havde været i Stand til at tage disse Penge af Forbundskassen, saaledes at Ekstrakontingent var undgaaet.

Efter en Del Oplysninger om Hovedkontorets Arbejde og Fremlæggelse af en Del Statistik sluttede Formanden sin Beretning med en hjertelig Tak til alle Medarbejdere i Forbundet og Afdelingerne, et Samarbejde, der havde kronet saa meget Forbundsarbejde med gode Resultater

— — —

En meget lang Række Talere havde Ordet til Beretningen, der efter næsten en Dags Debat enstemmigt godkendtes. Hovedlinjen i Debatten var Anerkendelse af den meget store Indsats, Forbundet i de vanskelige Rationaliseringsaar havde gjort. Kritiken, der blev fremført, var saglig og tilsigtede forøget Indsats paa enkelte af Forbundets Virkeomraader.

I Tilslutning til Godkendelsen af Beretningen vedtoges enstemmigt følgende Udtalelse, der ikke lader noget tilbage at ønske i Retning af Klarhed over Tjenestemændenes Stilling:

»Idet Kongressen godkender Hovedbestyrelsens Virksomhed skal den med Hensyn til Gennemførelsen af de nye Arbejdstidsregler og de i Forbindelse hermed skete Forbedringer af Vilkaarene paa Arbejdspladserne ud-

tale sin Tak til Finansministeren for hans ved Sagens Gennemførelse viste Interesse og Imødekommenhed. Med Hensyn til den midlertidigt nedsatte Aldersgrænse for Statsbanernes Tjenestemænd, paalægger Kongressen Hovedbestyrelsen hvor Lejlighed gives at arbejde for en permanent Indførelse af 65 Aars-Grænsen for Tjenestens Fratræden.

Kongressen anerkender den af Regeringen førte økonomiske Politik, som under den herskende vanskelige Vareudveksling med Udlandet i høj Grad har forhindret en katastrofal Nedsættelse af Arbejderklassens Levestandard, som under andre politiske Forhold vilde have været Følgen af den uligevægtige Verdensøkonomi, hvor Varespekulation og Prisforhøjelser vilde have haft frit Løb, saaledes som Tilfældet har været i en Række andre Lande.

Kongressen opfordrer Forbundets Medlemmer til af yderste Evne at styrke den af Socialdemokratiet førte Politik og ved det forestaaende Landstingsvalg medvirke til at fjerne den sidste Hindring for et virkeligt Folkestyre i Danmark til Sikring af Demokratiet og til Beskyttelse af den arbejdende Befolknings økonomiske og sociale Interesser.

Regnskaberne.

Hovedkasserer *Kantsø* forelagde Regnskaberne for de 2 Aar. Kontingentet androg i 1934—35 91.679 Kr. og i 1935—36 89.595 Kr. Tilbagegangen skyldtes det mindre Medlemstal. Fra Reservefonden var der i Jubilæumsgratialer udbetalt 269.900 Kr. Gennem Hjælpefonden var i Understøttelse udbetalt 58.358 Kr. og i Begravelseshjælp 45.875 Kr. Forbundets Bidrag til Lockoutunderstøttelse havde i Foraaret andraget 172.800 Kr. Laanefonden, hvis Oprettelse blev vedtaget paa sidste Kongres, traadte i Virksomhed den 1. August 1934. Straks ved Oprettelsen var Tilstrømningen af Laantagere betydelig, og indtil 1. April i Aar var udlaant 806.000 Kr.

Efter en kort Diskussion om Regnskaberne godkendtes de enstemmigt.

Et interessant Reorganisationsforslag.

Sekretær *Chr. Vejre* forelagde for Kongressen et Forslag om Reorganisation af Statstjenestemændenes Centralorganisation. I Centralorganisationen, der har eksisteret i 25 Aar, findes 23 Organisationer med varierende Medlemstal fra nogle ganske faa Medlemmer til Jernbaneforbundets og Postforbundets Tusinder.

Det bedste vilde være, at alle Organisationerne blev Medlemmer af D. s. F., men det kan ikke foreløbig lade sig gøre. At føre dem ind i fornuftige Organisationsforhold, om man saa kan sige, »i Samarbejdets Forværelse«, var, hvad Reorganisationsforslaget tilsigtede. Af Chr. Vejres Forelæggelsestale fremgik det, at man paa Jernbaneforbundets Kongres i 1934 behandledes Forbundets Stilling til den øvrige Arbejderbevægelse saavel i Ind- som Udland. Kongressen var af den Opfattelse, at Tiden nu maatte være inde til i Centralorganisationen at rejse Spørgsmaalet om en nærmere Tilknytning til Landets øvrige Arbejderorganisationer.

Centralorganisationen drøftede hele Sagen, og i Foraaret 1935 nedsattes et 3 Mands Reorganisationsudvalg. Fra dette Udvalg foreligger Forslag, som Forbundets Hovedbestyrelse indstiller til Kongressens Vedtagelse.

Hvad Centralorganisationens Stilling indadtil angaar, saa mener man ikke at kunne sammentrænge Organisationerne mere, end de er. Men Udvalget stiller Forslag om en Konsolidering, saaledes at det tilfældige Kontingent, der hidtil er udskrevet, afløses af et fast aarligt Kontingent, som udgør 6 Kr. for de første 100 Medlemmer i den paagældende Forening og 10 Øre for Resten. Princippet er, at de smaa og mellemstore Organisationer betaler et forholdsvis større Kontingent pr. Medlem end de store. Begrundelsen for denne tilsyneladende Ulighed m. H. t. Administrationskontingentet er den, at det er Hensigten at oprette et Organ, svarende til de store Organisationers Kontorer, som særlig skal bistaa de mindre og mellemstore Organisationer i Udøvelsen af deres Organisationsvirksomhed, dels som raadgivende overfor Foreningerne og dels som bistandydende ved Udfærdigelse af Skrivelser til Administrationen samt ved Forhandlinger med enkelte Administrationsafdelinger. Herigennem er det Hensigten at delagtiggøre — for en rimelig Udgift — ogsaa de smaa Foreninger i en mere moderne og tidssvarende organisationsmæssig Betjening, end de hidtil har haft.

Med Hensyn til Centralorganisationens Forhold udadtil stilledes ogsaa bestemte Forslag. Det foresloges saaledes, at samtlige Organisationer af deres Kontingent skal henlægge et Beløb paa mindst 50 Øre pr. Medlem pr. Maaned, inden Fonden naar en Størrelse svarende til 30 Kr. pr. Medlem i den paagældende Organisation. Disse Penge skal Centralorganisationen kunne rekvirere til Understøttelse under faglige Konflikter.

Det er alle organiserede Arbejderes Pligt at yde hverandre gensidig Støtte under faglige Stridigheder, udtalte Chr. Vejre — og herfra bør ingen Tjenestemandsorganisation danne nogen Undtagelse. Man kan opfylde denne solidariske Forpligtelse, saaledes som Dansk Jernbaneforbund har gjort det for 18 Aar siden, ved at indmelde sig i De samvirkende Fagforbund, hvilket Eksempel Dansk Postforbund fulgte for ca. 1 Aar siden, og man kan opfylde sin solidariske økonomiske Forpligtelse paa den Maade som her foreslaaet.

Vi fører nu de Tjenestemandsforeninger, der hidtil har staaet udenfor den sammenvirkende Arbejderbevægelse, ved dette Forslags Vedtagelse ind i dette Samarbejdes Forværelse — og vi tror, at de, naar de først er der, snart vil føle Trang til at komme *helt ind i Salen,* hvor de saa erhverver sig Rettigheder til at tale med — udtalte Chr. Vejre og anbefalede Forslagene til Kongressens Vedtagelse.

Kraftigt Bifald hilste Chr. Vejres Tale, og efter Udtalelser af Forretningsfører Ch. Petersen og flere vedtoges Reorganisationsforslagene enstemmigt, og en Udtalelse herom blev tiltraadt af Kongressen.

Forskellige Forslag.

Kongressen vedtog en Række Forslag og Lovændringer. Vi nævner: En Lovændring vedtoges, der i Fremtiden sikrer Afdelingerne en mere retfærdig Repræsentation til Kongressen. Angaaende

Forbundets Oplysningsarbejde vedtoges følgende:
»Til Oprettelse af Aftenskoler for Forbundets Medlemmer i saadanne Byer, hvor dette efter Hovedbestyrelsens Skøn med Fordel lader sig gøre samt til Anvendelse som Tilskud til Medlemmers Deltagelse i saadanne af Arbejdernes lokale Fællesorganisationer oprettede Aftenkursus og til Afholdelse af Kursus for Forbundets Tillidsmænd (navnlig Gruppeformænd) vedtager Kongressen at stille et Beløb til Raadighed for Hovedbestyrelsen svarende til 2 Kr. pr. Medlem, beregnet efter Medlemsantallet i April Maaned og gældende for hvert af Regnskabsaarene 1936—37 og 1937—38. Udgiften afholdes af Reservefondet.«

Desuden vedtog Kongressen at bevilge 1800 Kr. til en Grundbog for Tillidsmænd, som Forbundets Oplysningsudvalg har udgivet. Et Forslag om Boliglegater og Boligfond var stillet, men Hovedledelsen skrinlagde dette Forslag til senere. Et Forslag om Stipendierejser blev ligeledes skrinlagt til Fremtidens Afgørelse. En betydelig Sum blev stillet til Raadighed for Forbundets Hjælpe- og Laanefond.

Valg og Afslutning.

Paa Kongressen i dette Forbund foretages kun faa Valg, idet Hovedledelsen vælges af de forskellige Kategorier.

Forretningsfører *Ch. Petersen* genvalgtes med Akklamation og under meget stærkt Bifald til Forretningsfører. Til Forbundets Oplysningsudvalg valgtes med Akklamation Formanden, *Fogsgaard Nielsen,* og ved Afstemning valgtes *Poulsen,* Vilbjerg.

Kongressens Afslutning blev meget festlig. Talere kunde med Rette understrege den Samarbejdets Aand, der havde præget denne Kongres, og Ch. Petersen sluttede med en kraftig agitatorisk Tale. Han motiverede til Slut et Leve D. J. F. og lagde i dette Leve Vilje til at bevare Sammenholdet, Vilje til Sejr ved Landstingsvalget, Vilje til fortsat at gøre alt for Standen og dermed for hele den samlede Arbejderklasse.

Tre kraftige Hurraraab fulgte dette Leve, og saa satte »Internationale«s Toner Punktum for denne Kongres. Den næste Kongres i D. J. F. afholdes i Nr. Sundby 1938.

Det kooperative Fællesforbunds Generalforsamling.

Den 13. Juni afholdt Det kooperative Fællesforbund Generalforsamling i Rømersgades Forsamlingsbygning i København.

Generalforsamlingen aabnedes af Formanden, Borgmester *P. Christensen,* Helsingør, der bød Delegerede og Gæster Velkommen og derefter i hjertelige Ord mindedes de af Kooperationens Forkæmpere, der var afgaaet ved Døden siden sidste Møde.

Til Dirigenter valgtes Direktør *V. Johansen,* Skive, og Underdirektør *P. Nørgaard,* København. Til Sekretærer Forretningsførerne *P. Jensen,* Fællesbagerierne, og *Johs. Hansen,* Arbejdernes Livsforsikring.

Beretning om Virksomheden.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden og henviste først til den Fremgang, der havde været for alle Grene af den kooperative Virksomhed.

Kooperativ Assurance, hvis Hovedadministration er fælles med Forbundet, havde haft en Fremgang over al Forventning. Dersom Assurancen saaledes fortsatte sin Fremgang, vilde det være nødvendigt og ønskeligt af Hensyn til Selskabets indre Forhold og af Hensyn til Skadesforsikringsloven at udvide Aktiekapitalen. Som Følge af den voksende Virksomhed havde man ansat en ny Sekretær, nemlig den kendte Ungdomsleder, Redaktør Lars M. Olsen, og Formanden bød denne velkommen til Arbejdet i Kooperationens Tjeneste.

Formanden omtalte Medlemsbladet »*Kooperationen*«, der formentlig efterhaanden i stedse højere Grad tilfredsstillede Medlemmernes Ønsker.

Det kooperative Fond, som oprettedes i sin Tid under et Hindsgavl-Stævne, var i stadig Vækst. Formanden henstillede til Medlemmerne at lade en Del af Selskabernes aarlige Driftsoverskud gaa til Fondet, saa det inden altfor længe kunde komme op paa den ønskelige Kapital til Fremme af kooperative Formaal.

Oversigten over samtlige Selskaber, som stod tilsluttet Fællesforbundet, viste en Gennemsnitsfremgang paa ca. 10 Procent i Forhold til det forudgaaende Driftsaar.

Paa Vareforsyningens Omraade skulde Opmærksomheden være henvendt paa Ønskeligheden og Nødvendigheden af en videre Udvikling af Fællesindkøb for de forskelligartede Grupper i Fællesforbundet.

Efter en Omtale af Frisørforbundets Beslutning om Oprettelse af en *Kooperationskasse,* skildrede Formanden Privaterhvervenes Kampagne mod Kooperationen, hvorved man navnlig kørte frem med den taabelige Paastand om *Brugsforeningernes Konkurrence* som Følge af Skattefrihed.

Til Efteraaret vil formentlig Rigsdagen faa Spørgsmaalet til Behandling, men skal der røres ved Skattespørgsmaalet, er der ogsaa andre Problemer i Erhvervslovgivningen, som maa frem til Behandling.

Maaske vil der være Anledning for Handelsministeren til at tage Spørgsmaalet om en Lovgivning for kooperative Selskaber i Lighed med Aktieselskabsloven op til Overvejelse. Fra vor Side skal vi ikke modsætte os, at der skabes Fasthed og Orden paa alle Forretningsomraader, men de private Erhverv skal naturligvis ikke faa Held til at opnaa en Undtagelseslovgivning for Kooperationen.

Trods visse politiske Spaadomme om, at *Valutakontoret* og den dermed forbundne *Valutaordning* vilde ødelægge Danmarks Erhvervsliv, viste Kendsgerningerne baade, at vort Lands Handelsbalance over for Udlandet, og at Beskæftigelsesgraden var bedret.

Det kunde ellers være to modgaaende Retningsvisere, men naar de nu var sammenfaldende, var det Bevis for, at der herskede saa megen Balance i Valutakontorets Erhvervsrestriktioner, som Muligheden tillod. Kooperationen havde for sit Vedkommende Ønske om, at der snarest hidførtes

Lempelser i Restriktionerne. Men der var formentlig ingen med virkelig Indsigt i disse Forhold, og som ikke forfulgte ansvarsløse politiske Formaal, der i Øjeblikket troede paa, at noget saadant vilde være muligt — tværtimod kunde der maaske snarere være Fare for det modsatte.

Det, som alle inden for dansk Erhvervsliv, og ikke mindst Arbejderne, er interesseret i, er Orden og Fasthed i Erhvervsforholdene, saa langt dansk Indflydelse formaar; thi Kaos betyder Ulykke for alle. Det er først og fremmest Muligheden for at kunne disponere uden altfor megen Usikkerhed, der har Betydning for Erhvervslivet.

I Slutningen af sin Beretning henviste Formanden til, at det er nødvendigt for Erhvervslivets rolige Udvikling her i Landet, at Folketingsvalgets Resultat bliver bekræftet ved det kommende Landstingsvalg; thi ellers vil der let opstaa Forhold, som kan blive meget uheldsvangre for det økonomiske Liv.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

Dagsordenens næste Punkt var Forslaget om Oprettelse af *Arbejderbevægelsens Erhvervsraad* og Forslag om Vedtægterne for Raadets Virksomhed.

Formanden belyste Sagen og fastslog, hvor nødvendigt et saadant Organ er for Arbejderne, dels med Henblik paa Fagorganisationernes Virke, dels som Baggrund for Arbejdernes Indflydelse ved Varetagelsen af Arbejdernes Interesser i handelspolitiske Spørgsmaal. Det var den nuværende Handelsminister, der for et Par Aar siden gjorde sig til Talsmand for denne Sags snarlige Løsning, og nu staar vi foran Realiseringen. Han anbefalede paa det varmeste Generalforsamlingens Tilslutning til Forslaget om Erhvervsraadet, hvis hele Virksomhed udelukkende skal være af raadgivende Karakter.

Efter Bemærkninger af et Par Repræsentanter replicerede Formanden. Han betonede, at der selvfølgelig ikke i mindste Maade skulde være nogen Tvivl om Formerne for Raadets Opgaver. I ingen Henseende skal Raadet have udøvende Myndighed; men det skal være Stedet, hvor vi kan henvende os og faa Oplysning om alt, hvad vi skal bruge af Materiale under Forhandlinger, ved Afgivelsen af Udtalelser og ved Repræsentation i Udvalg, Kommissioner, Nævn o. s. v.

— Raadets Oprettelse og Vedtægterne for Raadet blev ved Afstemningen enstemmigt tiltraadt.

Hermed er Grundlaget for Raadets Tilblivelse i Orden.

Valg af Ledelse.

Som Medlemmer af Fællesforbundets Bestyrelse havde De samvirkende Fagforbund genvalgt Hovedkasserer *Hans Jacobsen* og Socialdemokratisk Forbunds Redaktør *H. P. Sørensen.* Genvalgt var ligeledes blevet *Koch,* Esbjerg, som Repræsentant for Bagerierne, *I. M. Johansen,* København, for Brugsforeningerne, og *Korsgaard,* København, for Boligforeningerne.

Paa Generalforsamlingen skulde udpeges 6 Medlemmer til Bestyrelsen.

Genvalgt blev *P. Christensen,* Helsingør, *V. Johansen,* Skive, *Chr. Sørensen,* Randers, og *P. Nørgaard,* København, samt nyvalgt *S. Munk,* København, og *Chr. Bolgan,* København.

— Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for den kooperative Idé og for Det kooperative Fællesforbund.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Havnearbejdere i Svendborg.

Den 16. Juni behandledes i Arbejdsgiverforeningen nogle Klager fra Svendborg Importørforening overfor Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling T i Svendborg vedrørende Arbejdernes Forhold ved *Losning af S/S »Blumenau«, M/S »Kate Ritscher«,* Nummertørn ved *S/S »Bjørnvik«* og *M/S »Sofie«.*

Man enedes paa Mødet om, at Fagforeningen til fuld Afgørelse af de rejste Klager betaler til Svendborg Importørforening 300 Kr.

Klagen vedrørende *M/S »Langeland«* frafaldt Arbejdsgiverne.

Bagere hos forskellige Bagermestre i København.

Ved et Fællesmøde den 4. Juni behandledes forskellige af Bageri- og Konditoriarbejderforbundet rejste Klager overfor Medlemmer af Københavns Bagerlaug med følgende Resultat:

1) Bagermester Wind, Istedgade 42.

Bagermester Wind fastholder, at der er betalt en Ugeløn paa Kr. 60,00 og erklærer fremtidig at ville betale tarifmæssig Løn. Til fuld Afgørelse af den rejste Klage betaler Bagermester Wind Kr. 35,00.

2) Bagermester Chr. Nielsen, Vestervang 32.

Bagermester Nielsen fastholder, at der intet Overarbejde har fundet Sted, og lover at paase, at Overarbejde ikke udføres uden Erlæggelse af Overarbejdsbetaling.

3) Bagermester C. C. Hansen, Dybølsgade 22.

Sagen sættes foreløbig i Bero, idet Parterne er enige om at tage Spørgsmaal af denne Art op til en fælles Drøftelse.

4) 3 mod *Bagermester Kastrup* rejste Sager kunde der ikke opnaas Enighed om, og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Sag for Den faste Voldgiftsret.

Sukkervare- og Chokoladearbejdernes Overenskomstforhold.

Paa et den 22. Juni afholdt Fællesmøde behandledes en Uoverensstemmelse mellem *Foreningen af danske Chokolade- og Sukkervarefabrikanter* og Sukkervare- og Chokoladearbejdernes Forbund vedrørende Forstaaelsen af Punkt 38 a i Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 angaaende Ydelsen af de der nævnte Akkordafsavnstillæg.

Man enedes paa Mødet om at forelægge Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret.

Arbejdsmænd og Læder- og Skindarbejdere hos A/S H. P. Løvengreens Garveri.

Den 9. Juni behandledes paa et Fællesmøde en af Dansk Arbejdsmandsforbund's og Dansk Læder- og Skindarbejderforbund's Medlemmer etableret uvarslet Arbejdsnedlæggelse hos *A/S H. P. Løvengreens Garveri.*

Paa Mødet opnaaedes Enighed om følgende Protokollat:

Idet Fagforbundene erkender, at den hos A/S H. P. Løvengreens Garveri etablerede Arbejdsstandsning er ulovlig, vil de respektive Forbund, nemlig Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Læder- og Skindarbejderforbund paa et Møde endnu i Dag paalægge Arbejderne, at Arbejdet genoptages straks Onsdag Morgen den 10. ds. i sædvanlig Udstrækning og paa de overenskomstmæssige Betingelser og for det omstridte Arbejdes Vedkommende i Henhold til Overenskomstens § 4.

Naar Arbejdet er genoptaget, optages der mellem de respektive Organisationer en Forhandling om Betalingsvilkaarene.

Arbejdsgiverne forbeholder sig at indbringe Spørgsmaalet om den ulovlige Strejke og det dermed i Forbindelse staaende Erstatningskrav for Den faste Voldgiftsret.

Kvinder hos A/S Bladkompagniet.

En Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over et af A/S Bladkompagniet indført Fradragssystem behandledes paa et Fællesmøde den 22. Juni og Mødet sluttede med følgende Resultat:

Det af *A/S Bladkompagniet* overfor Bladbudene indførte Fradragssystem suspenderes, og der optages Forhandling mellem Aktiselskabet og Forbundet.

Parterne forbeholdt sig iøvrigt deres Stilling.

Arbejdsmænd hos Entreprenørfirmaet Amandus Carlson.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Juni behandledes en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og *Entreprenør Amandus Carlson & Søn,* Kalundborg, angaaende Prisen for Udgravningsarbejde under 60 cm Dybde.

Da en forligsmæssig Ordning viste sig umulig, forbeholdt Dansk Arbejdsmandsforbund sig at henvise Sagen til Den faste Voldgiftsret, idet Entreprenørforeningen nægtede at lade en faglig Voldgiftsret fastsætte de heromhandlede Priser.

Arbejdsmænd hos Murermester Carl Petersen, Kalundborg.

En Klage over, at de hos *Murermester Carl Petersen, Kalundborg,* ved et Jernbetonarbejde beskæftigede Murarbejdsmænd havde nedlagt Arbejdet, grundet paa at Murermesteren til det omhandlede Arbejde havde en Murersvend til Hjælp, behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 24. Juni.

Dansk Arbejdsmandsforbund hævdede, at det var en Fællesakkord, hvortil der enten skulde benyttes Arbejdsmænd, eller, om Mesteren ønskede det, Murersvende.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsforeningen forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Stenindustriarbejdere hos Stenhuggermester Billeschou, Vejle.

Den 10. Juni behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen en Uoverensstemmelse mellem *Stenhuggermester Billeschou,* Vejle, og Dansk Stenindustriarbejderforbund.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere og Firmaet Franck & Tobiesen.

En Uoverensstemmelse mellem *Firmaet Franck & Tobiesen* og Havnearbejdernes Fællesforbund om Antallet af Havnearbejdere ved et Indladningsarbejde behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 24. Juni.

Efter en længere Forhandling enedes man om at henvise de foreliggende Uoverensstemmelser til Afgørelse ved en faglig Voldgiftsret.

Havnearbejdere ved Losning af M/S »Thelma«.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 24. Juni behandledes en Klage fra Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn over en uvarslet Arbejdsstandsning af Havnearbejderne overfor *Losningsarbejdet ved Motorskibet »Thelma«.* Arbejdsstandsningen havde medført, at Ladningsmodtageren havde maattet deponere Overliggedagspenge til et Beløb af 300 Kr.

Sagen forligtes paa den Maade, at Havnearbejdernes Fællesforbund til fuld Afgørelse betaler 175 Kr.

Dansk Arbejdsmandsforbund og Haderslev Vognmandsforening.

Med en nyoprettet *Vognmandsforening i Haderslev Amt* og Dansk Arbejdsmandsforbund førtes d. 24. Juni Overenskomstforhandlinger i Arbejdsgiverforeningen. Efter en kortvarig Drøftelse enedes man om at henvise Spørgsmaalet til en lokal Forhandling mellem Parterne, med Tilføjelse af, at denne Forhandling skal være afsluttet senest 14 Dage fra dette Fællesmødes Afholdelse.

Ny Overenskomst for Gummipaalæggere.

Ved Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen d. 30. Juni og 1. Juli enedes man om Forslag til en Overenskomst mellem Gummigulv- og Maatte-Firmaernes Forening og Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund. Forslaget er nu godkendt af begge Parters Generalforsamlinger, og Arbejdet genoptoges Torsdag den 2. Juli ved normal Arbejdstids Begyndelse.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 2 * KØBENHAVN DEN 1. AUGUST 1936 * 33. AARGANG

London-Kongressen.

Vi bringer her et sammentrængt Referat af Faginternationalens Kongres i London og de vedtagne Resolutioner i deres fulde Ordlyd.

I Dagene 8.—11. Juli 1936 afholdtes den 7. internationale Fagforeningskongres i London. Kongressen repræsenterede 27 faglige Landsorganisationer og 26 internationale Fagsekretariater, der ialt omfatter over 11 Millioner organiserede Arbejdere. Det var et Tidens Tegn, særlig i Betragtning af den europæiske Reaktion, at en Række oversøiske Lande havde sendt Gæste-Delegerede til Kongressen. Fra Australien, Brasilien, Indien, Japan, Palæstina, New Zealand, Mexiko og Amerika var der mødt Repræsentanter. der paa Kongressens sidste Dag alle lovede at arbejde for Indmeldelse af deres Landsorganisationer i I. F. C. Fra den amerikanske Landsorganisations Præsident, W. Green, var der paa Organisationens Vegne, der tæller ca. 5 Millioner Medlemmer, sendt en speciel Hilsen, hvori det hed, at skønt den amerikanske Fagbevægelse hidtil ikke har været med i det internationale Arbejde, føler man nu i Amerika, at det Arbejde, her udføres, ogsaa har Interesse for Amerika, og hvori Organisationen tilsiger sin gode Vilje til at være med i det internationale Arbejde.

Fra de skandinaviske Lande var der, ret naturligt i Betragtning af Fagbevægelsens stærke Stilling i Norden, fremmødt temmelig store Delegationer. Man kan da ogsaa sige, at de skandinaviske Delegerede tog aktiv Del i Arbejdet, maaske dog mest i Kommissioner og Fagsekretariaterne. I hver af Kongressens fire Kommissioner havde en Repræsentant for Danmark Sæde. I Kommissionen om den økonomiske Krise og Arbejdernes Stilling indvalgtes *Chr. Jensen,* Kommissionen mod Krig og Fascisme *Hedtoft-Hansen,* Kommissionen om Fagforeningernes Frihed *Knud V. Jensen* og i Forslagskommissionen *P. Andersen.*

Fagforbundene og Folkeforbundet.

Efter en højtidelig Aabning af Kongressen med Aabningstaler af det engelske Arbejderpartis parlamentariske Fører, Major *Attlee,* Formanden for Fællesorganisationen i London, *A. Wahl,* og Formanden for Londons Kommuneraad, Lord *Snell,* holdt Faginternationalens Formand, Generalsekretær *Citrine,* Kongressens egentlige Indledningstale, der — som Citrine har for Vane — klart og skarpt trak Problemerne op og bl. a. fastslog Fagbevægelsens Stilling i den øjeblikkelige forvirrede internationale Situation.

Citrine udtalte bl. a.:

— Den Situation, som Verdens Arbejdere i Dag staar overfor, er afgjort vanskeligere og farligere end den, vi havde for os ved den 6. Fagforeningskongres i Bruxelles i 1933. Vi drøftede den Gang alvorligt Mulighederne for Krig, og vor Stilling. Det var dengang muligt at tro paa Holdbarheden af den kollektive Sikkerhed mellem Staterne, garanteret af Folkeforbundets Medlemmer. De tre Aar, der siden er gaaet, har vist os Diktaturlandene som Lovløshedens og Imperialismens Fortalere, som Stater, der kun respekterer den væbnede Magt. Skridt for Skridt har Overtrædelser af international Lov fra Diktaturstaternes Side ført os til den nuværende Krise, hvis alvorligste Karakter ikke er Italiens Erobring af Abessinien, men Uenigheden mellem Folkeforbundsstaterne med Hensyn til hvilken Kurs, de vil følge overfor Lovbryderne.

Fagbevægelsens Mænd og Kvinder er stadig Folkeforbundets Tilhængere og ønsker den kollektive Sikkerhed garanteret; men Fagbevægelsen erkender, at den fredselskende Del af Verden i Dag maa *ville* Freden. At sige, at de staar i Opposition til enhver Krig og under alle Forhold, er at vild-

lede den offentlige Mening. Vi er forpligtede overfor det kollektive System, vi erkender, at Folkeforbundet maa have Magtmidler til at føre de indenfor Loven og de internationale Regler tagne Beslutninger ud i Livet.

Vi er utvivlsomt midt i en Kamp paa Liv og Død mellem Demokrati og de Diktatur-Systemer, som nedbryder Kulturen og enhver Form for personlig Frihed. Vi Fagforeningsfolk er loyale overfor vor Opgave. Vi vil føre Kampen for Fred og Frihed og for Arbejderklassens berettigede Fordringer om Andel i de sociale Goder videre.

Beretningen om Virksomheden.

Generalsekretær Schevenels forelagde for Kongressen en 236 Sider omfattende Beretning om Internationalens Virksomhed siden Kongressen i Bryssel. Det fremgik af denne Beretning, at Fag-Internationalen har faaet Hold i Arbejderne uden for Europa, og af de fire Nyindmeldelser, der kunde noteres i Beretningsperioden, er den ene Britisk Indien og den anden Argentina. To Lande, som man har Lov at vente kan danne Udfaldsport for megen faglig Aktivitet, henholdsvis i Østen og Vesten. De to andre Nyindmeldelser var Norge og Danzig.

Beretningen, der spændte over et Tidsrum med store økonomiske, politiske og organisatoriske Omvæltninger, var som et Spejlbillede af hele den bevægede Periode, Menneskeheden har gennemlevet. I Beretningens Spalter stod at læse om Fagbevægelsens Sammenbrud i Tyskland og Østrig; om Milliontab af Medlemmer. Modsat fortalte Beretningen om en stadig Stigning i Medlemstallet i Skandinavien, England, Holland, Svejts samt en voldsom Stigning i Fagbevægelsens Medlemstal i Spanien og Frankrig i de allersidste Maaneder. Beretningen indeholdt ogsaa en dokumentarisk Fremstilling af Skrivelser, udvekslet med den røde Fagforenings-Internationale lige siden 1919, et Materiale, der ikke stillede Russerne i altfor flatterende et Lys. Iøvrigt viste Beretningen, i hvor høj Grad den nye Tid med Valutaforhold, økonomiske Restriktioner, Statskontrol, Planøkonomi prægede Virksomheden. Netop her viste sig tydeligt Forandringen, som Fagbevægelsen har gennemgaaet; fra en agitatorisk Organisation, hvis væsentligste Virke havde Forbindelse med de mange Forbunds Løn- og Arbejdsforhold, stod Fagbevægelsen nu midt i et Kæmpearbejde, hvor det gjaldt at præge de kommende Samfundsformers hele Struktur. Det fremgik ogsaa klart af Beretningen, at netop i de Lande, hvor det nøjeste Samvirke bestod mellem faglig, politisk, kommunal og kooperativ Virksomhed, var Arbejdernes Forhold bedst og Fagbevægelsen stærkest. Omvendt viste det sig, at hvor Fagbevægelsen fornemt holdt sig tilbage eller direkte modvirkede politisk Virksomhed, havde Arbejderne de største Vanskeligheder. Selv de øjeblikkelige Sejre i enkelte Lande svækkede ikke dette gode Indtryk.

Generalsekretær Schevenels høstede megen Anerkendelse for sin udførlige Beretning.

Spørgsmaalet om faglig Enhed.

Under Beretningen om Internationalens Aktivitet — og herunder Skrivelser og Beretninger — behandledes ogsaa det af den norske faglige Landsorganisation stillede Forslag om Forhandling med den røde faglige Internationale og den russiske Landsorganisation.

Formanden for den norske Landsorganisation, *Olav Hindahl,* forelagde Forslaget. Han omtalte Norges Stilling uden for Internationalen og indrømmede, at Kommunisterne i Norge som alle andre Steder havde ført en hasarderet Politik, men de stod nu paa Tærskelen til Arbejdsbureauet i Genève, de er med i Folkeforbundet, de er ved at indføre demokratiske Institutioner, kort sagt, mente Hindahl, at naar vi samarbejder med Russerne i det internationale faglige Arbejde, kunde vi ogsaa samarbejde med dem i Fagbevægelsen. Han omtalte Folkefronten i Frankrig, Belgien og Spanien og mente, Tiden var inde til en international Folkefront.

Forslaget fik stærk Tilslutning af *Caballero,* Spanien, og den tidligere kommunistiske Fagforeningsfører i Frankrig, *Frachon.*

Chr. Jensen, Danmark, udtrykte Danskernes og Svenskernes Syn paa denne Sag, idet han bl. a. udtalte:

Det Forslag, som den norske Landsorganisation fremsætter, kan jeg ikke tiltræde. Vi har gennem Aarene haft rig Lejlighed til at se den skadelige Trafik, den kommunistiske Internationale har benyttet. Vi har med stor Interesse set, hvorledes vor Eksekutivkomité har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Samarbejde med de russiske Arbejdere, men den kommunistiske Internationale har kun ført Splittelsen med sig, hvor den er optraadt.

Skal vi nu benytte en anden Form end hidtil for Fremme af Samarbejdet, er jeg ikke imod, at vi finder en saadan Form. Det kan jo ske paa den Maade, at der sker Henvendelser til alle ikke tilsluttede Landsorganisationer, der staar udenfor vor Faginternationale, f. Eks. Amerikas Arbejdere, og herunder ogsaa de russiske Arbejdere.

Chr. Jensen understregede stærkt, at den danske Landsorganisation ikke vilde støtte en Henvendelse til Russernes private Internationale, men Muligheden for Samarbejde med de russiske Arbejdere burde naturligvis undersøges.

Med dette Indlæg af Chr. Jensen, der dækkede den Opfattelse, det store Flertal af Kongressens Delegerede havde, dette gælder ogsaa de franske Repræsentanter, burde Debatten have været afsluttet og Kongressen være gaaet videre med sit øvrige Arbejde. Præsidenten, Citrine, fandt imidlertid, at der var Grund til offentlig at gennemdebattere Sagen, og det skal indrømmes, at der den følgende Dag blev holdt en Række fortrinlige agitatoriske Foredrag, hvor særlig Spanieren Caballero og Franskmændene fik Lejlighed til at fortælle om Forholdene i deres Lande. Nogle af disse Indlæg var overordentlig interessante, men i Betragtning af Konferencens Dagsorden fandt, i hvert Fald Skandinaverne — vi bør maaske fraregne Nordmændene — at det, der i denne Sag skulde ske, ikke saa meget var Taler som en Realitetsfor-

handling med Russerne om deres Stilling og de Forhold, hvorunder deres Fagbevægelse virker. Til syvende og sidst er det jo nemlig afgørende, om den russiske Fagbevægelse er en fri Fagbevægelse eller en Fagbevægelse, underkastet Statens Direktiver. Kan f. Eks. den russiske Landsorganisations Ledelse afsættes, saaledes som det fornylig skete med den russiske Statsbanks Ledelse, er det jo et stort Spørgsmaal, om Russerne overhovedet kan gaa ind i et reelt Samarbejde. At de maa ophæve deres, som Mertens kaldte dem, »Skelet-Organisationer« rundt i Verden, er en given Sag; herom kan der overhovedet ikke diskuteres.

Resultatet af den lange Debat og Drøftelserne i Forslagskommissionen blev følgende Beslutning, som Kongressen enstemmigt tiltraadte:

Kongressen godkender den internationale faglige Centrals hidtidige Bestræbelser for Genoprettelse af den faglige Enhed og er af den Mening, at disse Bestræbelser, grundet paa den nuværende alvorlige internationale Situation, maa fortsættes.

I den Anledning beslutter Kongressen at optage Forhandlinger med Landscentralerne for Amerika, Australien, New Zealand, det fjerne Østen og Sovjet-Unionen og alle andre udenfor Faginternationalen staaende Landscentraler med det Formaal at tilvejebringe faglig Enhed over hele Verden.

Kongressens Foredrag.

For Kongressen holdtes i Tilslutning til Dagsordenen tre Foredrag: et af *Leon Jouhaux,* Frankrig, om Kampen mod Krig, for Afrustning og mod Fascisme, et af *Mertens,* Belgien, om Kampen mod Krisen og et af *Tayerle* om Fagbevægelsens Forhold til Staten. Jouhaux's Foredrag var en historisk Gennemgang af det Arbejde, I. F. C. havde udført for Afrustning, og en Gennemgang af Fagbevægelsens tidligere Standpunkt, bl. a. Kravet om Generalstrejke mod Krig. Jouhaux understregede, at Tiden havde vist Arbejderbevægelsen Nødvendigheden af at tage praktisk fat paa Spørgsmaalene, og han paapegede her bl. a. den absolute Nødvendighed af at faa Vaabenindustrien under Kontrol. Jouhaux betonede stærkt det Standpunkt, som allerede Citrine havde fremhævet i sin Indledningstale, at Fagbevægelsen maa stille sig paa det ufravigelige kollektive Standpunkt, at et Angreb paa en Nation er et Angreb paa alle. Med dette Standpunkt fraviger man naturligvis den rene pacifistiske Opfattelse, som f. Eks. Transportarbejdernes Generalsekretær, Edo Fimmen, præciserede i sit Indlæg, hvor han sagde:

— Før Verdenskrigen stod Arbejderne paa det Standpunkt, at vi i Krigstilfælde skulde iværksætte Generalstrejke i de vigtigste Lande. Krigen i Dag er en anden. Arbejderne i Tyskland og Italien har ikke ringeste Chance for at forhindre Krigen ved Generalstrejke. Lad os i hele denne Sag se Kendsgerningerne lige i Øjnene. Proletariatet i de borgerlige demokratiske Stater har noget at miste ved Angreb fra fascistiske Lande eller ved Fascistfaren i eget Land. Spørgsmaalet er, hvad skal vi gøre? Lad mig klart svare:

Vi erkender, at de spanske Arbejdere i Nød maatte sætte Vaabenmagt mod Fascisternes Vaaben. Lad os lige saa klart erkende, at Arbejderne i borgerligt demokratiske Stater i Nød maa forsvare sig mod fascistiske Angreb. Dette betyder i givet Fald Krig. Men er dette ikke at foretrække for Situationen, som den er i Tyskland og i Italien?

Planøkonomi og 40 Timers Ugen.

Mertens, Belgien, indledede om Kampen mod Krisen. Han understregede Fagbevægelsens aldrig afbrudte Kamp for Gennemførelsen af en kortere Arbejdsuge og gennemgik det Arbejde, der i dette Spørgsmaal var udført i Genève. Sideløbende med Kampen for 40 Timers Ugen har Fagbevægelsen støttet Udarbejdelsen af planøkonomiske Programmer i en Række Lande, og det havde her vist sig, at netop i de Lande, hvor Arbejderbevægelsen — takket være sit faglige, politiske Arbejde — stod stærkt, havde saadanne økonomiske Planer været Aarsag til en heldig Kamp mod Krisen. Kamp mod Krisen betød Mennesker i Arbejde, Indtægter til Hjemmene, og Fagbevægelsen har netop her en af sine allerstørste Opgaver. Planøkonomi var i Ordets stærkeste Betydning blevet Udtryk for Arbejdermassernes Tanker, og i Tilslutning til Mertens' Foredrag forelagde Sekretariatet da ogsaa et stort Materiale om saadanne Planer i en Række Lande, og som det vil ses af Resolutionen, blev der planlagt en Konference i nær Fremtid med eneste Spørgsmaal paa Dagsordenen: Praktiske Skridt til Krisens Bekæmpelse ved Planøkonomi.

Fagbevægelsens Forhold til Staten.

Man kan uden at overdrive sige, at Kongressens mest aktuelle, i hvert Fald det Foredrag, der rejste de fleste nye Tanker, var det, som *Tayerle,* Tjekkoslovakiet, holdt om Fagbevægelsens Forhold til Staten. Vi refererer af dette Foredrag:

— Vor Fagbevægelse har som sine fundamentale Opgaver at varetage Medlemmernes økonomiske Interesser. Vi er ikke en politisk Bevægelse i den Forstand, at vi dikterer vore Medlemmer deres politiske Livsopfattelse, men Fagbevægelsen kan ikke være ligegyldig overfor hvilken Form, den politiske Stat har, og er Fagbevægelsen logisk i sin Handlemaade, maa den støtte den Statsform, der giver den de bedste Arbejdsbetingelser at virke under.

Ser man Fagbevægelsens Arbejde ud fra den Aktivitet, dens Medlemmer paa politiske, kooperative, forsikringsmæssige, kommunale og mange andre Omraader udfolder, ser det ud fra den lille Landsbygruppes Arbejde til de store nationale Organisationers daglige Virke, da er det en Del af Statens Liv, en Del af det Liv, der tilsammen danner Nationen. Heraf følger, at den Stat, den demokratiske Stat, hvor den største Sum af de mange individuelle Ønsker forenes til fælles Vilje, bliver den Statsform, Fagbevægelsen støtter.

Men Staten har sit eget Liv. Den skaber Bureaukrati, den har altid en Tendens til at lade de mange individuelle Ønsker passe ind i dens Form. Den Kendsgerning, at Fagbevægelsen er meget nær forbundet med de mange Individers Ønsker, gør

netop Fagbevægelsen til Modstander af diktatoriske Tilbøjeligheder i enhver Stat.

Det er, og har været, sagde Tayerle, en af de moderne Staters største Fejl, at de ikke tidligt nok har forstaaet de økonomiske Opgaver. Ofte har man søgt politiske Løsninger, hvor de fundamentale Spørgsmaal var økonomiske.

Ser vi paa de korporative Stater, sagde Tayerle i sit Foredrag, ser vi tydeligt, at man søger politisk Løsning af rent økonomiske Spørgsmaal. En haabløs Opgave! Man siger, der er Ro og Orden i Naziland. Ro og Orden er i sig selv ingen Løsning. Den mest eksemplariske Ro og Orden er i et Tugthus. Der har man løst denne Opgave mest fuldkommen, men det er jo ikke det, man vil, det er Frihed, fornuftig Frihed for alle, man vil.

Tayerle konkluderede denne Del af sit Foredrag med at sige: Fagbevægelsen nærer ingen Illusioner overfor moderne Demokrati, men naar vi støtter og arbejder for Demokratiet stærkere nu end nogensinde, er det fordi vi er tro overfor vore økonomiske Opgaver, der kun kan løses ved frit og uhindret Samarbejde mellem alle, der tager Part i Nationernes økonomiske Liv. Det er det frie Samarbejde mellem Individer, der skaber den moderne Stat.

Tayerle vendte sig nu til den Lovgivning, der berører Fagbevægelsen. Dels Love, der fører Kontrol med Bevægelsens Formuer og med de rent legale Virkemaader. Ofte har vi set, at saadan Lovgivning kan vendes mod Bevægelsen. Dels Lovgivning, der giver Rettigheder til Folk, der ikke vil organiseres, Folk, der vil nyde, men ikke yde. Formaalet med denne sidste Lovgivning har ikke været Kærlighed til Friheden, men Fjendskab mod vor Bevægelse.

Det store Spørgsmaal for os Fagforeningsfolk er her, om vi ikke skal vende Forholdet helt om. Med andre Ord lade det være obligatorisk for enhver Arbejder at være Medlem af sin Fagforening. Arbejdere, der nyder ethvert Gode, som de organiserede Arbejdere har skaffet, har ikke Ret til at snyde sig fra deres Forpligtelser.

Nogle Folk mener, dette er imod det frie Grundlag, vi staar paa, men andre, at det er fuldkommen i Overensstemmelse med vort demokratiske Grundlag, — forsaavidt at enhver har Frihed til at vælge den Organisation, Vedkommende ønsker at tilhøre.

Problemet eksisterer i særlig Grad, hvor Staten paabegynder et planøkonomisk Arbejde, der indrager alle Individer i Planerne.

I den moderne Stat kaldes der ofte paa Fagbevægelsens Mænd og Kvinder, fortsatte Tayerle. Tekniske Raad, Arbejdsløshedsraad, Skoleraad og utallige andre Opgaver i Nationen drøftes i Komiteer, hvor der kaldes paa Fagenes Mænd. Det vil være rigtigst, at vi her klart siger, at kun Mænd og Kvinder valgt af de ansvarlige Organisationer kommer i Betragtning.

Langt alvorligere er Spørgsmaalet om vor Stilling til Voldgift, Tendensen er utvivlsomt, at økonomiske Stridsspørgsmaal bliver af stadig mere omfattende Karakter. De faar derved Indflydelse paa hele Statens økonomiske Liv, og i mange Kredse er der Krav om voldgiftsretlig Afgørelse. Efter Tayerles Mening var der en Løsning, nemlig følgende:

Man kunde som Norm for kollektive Overenskomster tage som Mønster dem, der var indgaaet af de mest repræsentative Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer. En saadan Norm kunde ogsaa dække uorganiserede Arbejdere og Arbejdsgivere. Men her kommer naturligvis saa Forholdet til Staten stærkt frem.

Voldgiftsretlige Afgørelser har vundet frem i nogle Lande, er bittert bekæmpet i andre, *Problemet er der.*

Efter en Gennemgang af de Løsninger, man har forsøgt i fascistiske, nazistiske og i kommunistiske Lande, opsummerede Tayerle:

— Tidligere talte vi altid om Socialisering i Forbindelse med en centraliseret Stat. De fleste økonomiske Planer i de senere Aar, har ladet Staten lede, men ikke overtage Planernes praktiske Udformning. Den ledende Idé i økonomiske Planer er nu den Rolle, som de tre økonomiske Faktorer — Arbejdsgivere, Arbejdere og Forbrugere — spiller.

Det er de frie Fagforeninger, der her vil faa en stor Rolle. Lad det være sagt, udtalte Tayerle, at Fagbevægelsen under ingen Omstændigheder kan fraskrive sig sin Ret til Sammenslutning og til Strejke. Kampen paa fri Basis vil beholde sin Plads i Fremtiden, men Disciplin og Ansvar vil stige i samme Forhold, som økonomisk Planmæssighed afløser Fortidens Kaos.

Valget mellem Restriktioner og Lovgivning og Frihed til Aktion vil formindskes i samme Grad, som Planøkonomien fjerner økonomiske Uretfærdigheder.

Selv i Stater, hvor Fagbevægelsens Rolle er anerkendt, hvor dens Medvirken kræves paa mange Omraader, kan dens fundamentale Rettigheder blive truet af de bureaukratiske og egoistiske Tendenser, der findes i enhver Statsform.

Fagbevægelsens Folk skal holde skarpt Udkig og altid være parat til at forsvare Bevægelsens Eksistens og dens Muligheder for at udføre sin økonomiske Mission.

Valgene.

Til Formand genvalgtes med Akklamation *W. Citrine,* der nu har været Formand i 8 Aar, den længste Periode, nogen Formand har virket i Internationale.

Til Generalsekretær genvalgtes *Schevenels.* Til Medlemmer af Eksekutivkomiteen genvalgtes *Jouhaux,* Frankrig, *Mertens,* Belgien, *Tayerle,* Czekoslovakiet, *Hans Jacobsen,* Danmark.

I Stedet for Schorsch, Østrig, der ikke mere har nogen officiel Landsorganisation bag sig, foresloges Küpers, Holland, og Caballero, Spanien. Küpers valgtes.

Næste ordinære Kongres afholdes om tre Aar i Prag.

Kvindekonference.

I Tilslutning til den faglige Kongres afholdtes en Kvinde-Konference, hvor Hovedspørgsmaalet var lige Løn og Særbeskyttelse for Kvinder. De danske Repræsentanter, Fru *Alvilda Andersen,* Kvindeligt Arbejderforbund, og Fru *Thea Tønder,*

Tobaksarbejderforbundet, gik her ind for, at Kravet om lige Løn fordrede, at man opgav Krav om Særbeskyttelse, et Standpunkt, Konferencen tilsluttede sig. Kvinde-Konferencen vedtog i Forstaaelse med Sekretariatet, at der i Fremtiden blev en fast Kvinde-Præsident, hvortil valgtes Madame *Chevenard,* Frankrig, og til hendes Raadighed stilles en kvindelig Sekretær i I. F. C., saaledes at Sekretariatet i Fremtiden i højere Grad end hidtil øjeblikkelig beskæftiger sig med Spørgsmaal af Interesse for Fagbevægelsens Kvinder.

Der afholdtes ligeledes efter Konferencen en speciel Arbejderoplysnings-Konference, hvor en Række Arbejderoplysningsspørgsmaal drøftedes.

Resolutionerne.

Vi bringer her Kongressens Resolutioner og Udtalelser i deres fulde Ordlyd undtagen Vedtagelsen om det norske Forslag, der findes ovenstaaende.

Resolution vedrørende Krig, Afrustning og Fascisme.

Den 7. internationale Fagforeningskongres giver paany Udtryk for den internationale Fagbevægelses urokkelige Modstand mod Krigens Anvendelse som politisk Instrument.

Idet Kongressen godkender det Manifest, der vedtoges paa I. F. C.s og S. A. I.s fælles Konference i Marts 1936 i London, erklærer den, at I. F. C. vil anvende alle til Raadighed staaende Midler for at indlede og yde aktiv Modstand mod Lande, som nægter at lade deres Konflikter underkaste international Voldgifts Afgørelse.

Den gentager, at Freden maa være udelelig, og at Fascismen og særlig de fascistiske Lande som Hitler-Tyskland og Mussolinis Italien er en varig Trusel mod Freden og betyder en stadig Krigsfare.

Den internationale Fagbevægelse proklamerer sin fulde Tilslutning til Princippet om den sande kollektive Sikkerhed indenfor Folkeforbundets Ramme og paa dets Grundlag. Den er fuldt og helt rede til at opfordre alle I. F. C.s tilsluttede Organisationer at paatage sig det hermed følgende Ansvar og Risiko.

Den internationale faglige Central betragter en Aftale om en vidtgaaende og almindelig Afrustning samt Afskaffelse af den private Rustningsindustri og den private Handel med Vaaben og Krigsmateriale under international Kontrol som ubetinget nødvendige Faktorer til Sikring af Freden.

Da Fascismen overalt stræber efter at ophæve den menneskelige Frihed og Arbejdernes samtlige Rettigheder i hele Verden, ødelægge Arbejdernes Organisationer og lægge Demokratiet i Lænker, understreger den internationale Fagbevægelse paany Nødvendigheden af i alle Lande at bekæmpe Fascismen med alle Midler.

I. F. C. tilbyder Arbejderne i alle Lande sin Medvirken og Støtte og opfordrer dem til at anspore deres Regeringer til den skarpeste Modstand mod de fascistiske Angreb.

Alt maa opbydes for at trænge de fascistiske Kræfter tilbage, bandlyse den truende Krig og dermed sikre Folkene i alle Lande Mulighed for frit og uhindret at opnaa deres fuldstændige økonomiske, sociale og politiske Frihed.

Resolution mod den fascistiske Terror.

Den i Tiden fra 8.—11. Juli 1936 i London stedfindende 7. internationale Fagforeningskongres protesterer mod Voldsherredømmet i de Lande, hvor Fascismen er kommen til Magten, og betragter det som sin fornemste Pligt paany at gøre den offentlige Verdensmening opmærksom paa, at den raa Magts Rædselsherredømme og Regimets grusomme Terror fremdeles vedvarer i disse Lande og særlig i Italien, Østrig og endnu mere brutalt i Tyskland, hvad bl. a. ogsaa den uhyrlige Dom viser, der i Hamburg er afsagt over Antifascisten André.

I disse Lande bliver nu som før utallige Mænd og Kvinder berøvet Frihed og Liv, skønt deres eneste Brøde er den, at de er Modstandere af det fascistiske Diktatur og stræber at bevare og forsvare Demokratiet, Friheden og de elementære Menneskerettigheder.

I det fascistiske Italien bliver disse Frihedskæmpere forvist til Tugthuse og Øer, i Hitler-Tyskland bliver de i Hundredevis dømt i Kæmpeprocesser, pint og mishandlet paa det grusomste, fejgt myrdede og uden Ret og Dom af ren Vilkaarlighed og Hævnfølelse holdt indespærret i Koncentrationslejre. I Østrig traadte den umenneskelige Undertrykkelse fornylig klart frem ved Dommen over Holowatij, Steindl, Schmidlechner og andre. Saafremt de demokratiske Magter ikke kraftigt reagerer herimod, vil det grusomme Hitler-Styre sætte sig endnu mere fast i den frie Stad Danzig og sætte den af Folkeforbundet garanterede Forfatning fuldstændig ud af Kraft.

Den internationale Fagbevægelse vil ubønhørligt fortsætte sin Kamp mod Fascismen og ikke ophøre med at apellere til Verdens Samvittighed.

Resolution vedrørende Kampen mod Krisen.

Den 7. internationale Fagforeningskongres den 8.—11. Juli 1936 i London har drøftet Resultaterne af den siden Kongressen 1930 i Stockholm førte Kamp mod de ødelæggende Virkninger af den økonomiske Krise og Bestræbelserne for at fjerne Krisens Aarsager og godkender efter en alvorlig Prøvelse paany de tidligere Beslutninger og navnlig de i Januar 1931 af I. F. C. og S. A. I. vedtagne Beslutninger, som fremdeles har deres fulde Gyldighed.

Kongressen peger paa de skadelige Følger af den økonomiske Nationalisme, som alle Stater hylder under Foregivende af at ville beskytte deres Industri og deres eget Folk, mens den uundgaaelige Følge af denne Politik er, at de uundværlige økonomiske Forbindelser mellem Folkene fuldstændigt underbindes.

Kongressen fordømmer disse autokratiske Metoder og Dumpingssystemet og kræver energisk den fuldstændige og øjeblikkelige Ophævelse af alle Indskrænkninger uanset disses Form.

Kongressen betoner paany med al Skarphed

Nødvendigheden af, at der straks tilvejebringes en international Ordning, som sikrer alle Folk en ligelig Andel i Raastofferne.

Kongressen anser det endvidere for uomgængeligt at tiltræde den af den internationale Fagbevægelse saa ofte hævdede Opfattelse, at Valutaernes Stabilisering er en af Grundbetingelserne for en Løsning af den økonomiske Krise. Den finder, at de hidtidige Bestræbelser grundet paa mange Regeringers afvisende Holdning desværre ikke kan opvise de tilstræbte Resultater, og understreger Nødvendigheden af at genoptage og udvide disse Bestræbelser for ad den hurtigste Vej at hidføre den ubetinget nødvendige Løsning.

Med Hensyn til Arbejdstiden fordrer Kongressen en Maksimalarbejdstid af 40 Timer om Ugen.

Den beklager paa det dybeste, at de organiserede Arbejderes Bestræbelser for at tilvejebringe en international Overenskomst kun har haft til Følge, at der foruden en principiel Konvention er vedtaget to Konventioner for henholdsvis Glasindustrien og offentlige Arbejder.

Kongressen slaar fast, at den af det internationale Arbejdsbureau indførte Metode vil virke meget langsomt og kun vil give gradvise Resultater, hvad der for Arbejderklassen betyder en fuldstændig Skuffelse. Det er nødvendigt at opgive denne Metode og paany paabegynde en Aktion med det Maal at tilvejebringe en almindelig Konvention, som indfører 40 Timers Ugen for alle Arbejdere uden Undtagelse.

Kongressen hilser med Glæde de i Løbet af de sidste Uger i flere Lande opnaaede Resultater, der skyldes den organiserede Arbejderklasses energiske og resolutte Aktion.

Kongressen er af den Mening, at de Landsorganisationer, som kan notere et Resultat med Hensyn til Nedsættelse af Arbejdstiden, energisk bør arbejde hen til at sikre de paagældende Bestemmelsers fulde Gennemførelse, og at den første Betingelse for en saadan Sikring er en yderligere Udvidelse af Omraadet for 40 Timers Ugen. Den understreger Nødvendigheden af en kraftig national Aktion, som alene er i Stand til at udøve den absolut nødvendige Indflydelse saavel paa Regeringen som paa Arbejdsgiverne.

Kongressen opfordrer I. F. C.s Bestyrelse med Henblik paa den for Tiden meget gunstige Situation sammen med de faglige Landsorganisationer at overveje en Styrkelse af Aktionen til Gunst for 40 Timers Ugen samt en Gennemførelse af Undersøgelser, som er egnet til at støtte Fagforeningernes velbegrundede Position.

Kongressen hilser alle — saavel nationale som internationale Bestræbelser i Kampen mod den økonomiske Krise og dennes skæbnesvangre Følger, som navnlig Arbejderklassen i høj Grad lider under.

Resolution vedrørende økonomiske Planer.

Den i Dagene 8.—11. Juli 1936 i London stedfindende 7. internationale Fagforeningskongres konstaterer, at der efter Kongressen i Bryssel, som vedtog »I. F. C.s planøkonomiske Fordringer«, i flere Lande er udarbejdet »Arbejdsplaner«, hvis Formaal er at bringe disse Lande ud af den fortvivlede Situation, som er en Følge af den økonomiske Verdenskrise.

Da den økonomiske Krise har en international Karakter, er dens fuldstændige Overvindelse ikke muligt udelukkende indenfor den nationale Ramme, saaledes at de foreslaaede Løsninger derfor maa tage tilbørligt Hensyn til den internationale Situation og Nødvendigheder.

Udarbejdelsen af disse nationale Planer, som i første Linie er dikteret af Ønsket om en Bedring af den økonomiske Situation i det eget Land, kan føre til Forslag, som er i Modsætning til vor Fagbevægelses internationale Opfattelser.

For I. F. C. er det vigtigt saavidt muligt at undgaa en saadan Situation. Kongressen bemyndiger derfor I. F. C.s Bestyrelse til i nær Fremtid at indkalde en Konference af Repræsentanter for de tilsluttede Landsorganisationer. Denne Konferences Opgaver er ikke først og fremmest at udarbejde en Planteori, men derimod paa Grundlag af de i Planerne indeholdte Forslag at studere de internationale Synspunkter i den praktiske Kamp mod Krisen.

Den skal særligt undersøge Organiseringen af en permanent Konfrontation af de nationale Planer og de specielle Aktioner, der kan fremstaa heraf, og i denne Sammenhæng overveje Oprettelsen af et Organ, som til given Tid kan formulere de Henstillinger, som det anser for berettiget.

For at forberede denne Konference med Udsigt til de bedste Resultater, skal I. F. C.s Sekretariat forinden udarbejde en Beretning, der redegør for det, der er fælles for de enkelte Planer, henholdsvis for det, der adskiller dem fra hinanden, samt endvidere fastholde de Resultater, Planeksperimenterne allerede kan opvise.

Kongressen henstiller indtrængende til Landsorganisationerne i disse Spørgsmaal at yde enhver mulig og ønsket Understøttelse og Medvirken, som I. F. C. med Rette kan forvente af dem.

Resolution vedrørende Fagforeningernes Frihed.

Den 7. internationale Fagforeningskongres har behandlet Spørgsmaalet om Fagforeningernes Frihed og Opgaver og erklærer, at Fagforeningernes Frihed er den ubetingede Forudsætning for en effektiv Varetagelse af Arbejderklassens Interesser. Deres uafhængige Udvikling er uløseligt forbunden med demokratiske Borgerrettigheder.

Den økonomiske Udvikling, som fører til kollektiv Afgørelse, kræver nødvendigvis en kollektiv Repræsentation, som de frie Fagforeninger er Udtryk for.

Dette fremgaar ogsaa af Versaillestraktatens Kapitel XIII, som erklærer, at Organisationsretten og Fagforeningernes Frihed er en Betingelse for en sund økonomisk Udvikling og den sociale Retfærdighed.

Kongressen giver paany Udtryk for den Opfattelse, at Fagforeningernes frie Afgørelser ikke kan erstattes med en Tvangsorganisation, der gør Fagforeningerne til et viljeløst Værktøj i Statsmagtens eller endog i Arbejdsgivernes Haand, saaledes

som dette er Tilfældet i Italien, Tyskland og Østrig.

Bestræbelserne for den stændermæssige Opbygning af Staten og den saakaldte korperative Organisering af Arbejderne er udelukkende Midler til at formindske, henholdsvis udelukke Arbejderklassens Indflydelse paa Udformningen af dens økonomiske, sociale og kulturelle Stilling i Interesse af et under Kapitalismen ikke bestaaende Folkefællesskab. De er ikke Vejen, som fører til en social Nyordning af Produktionslivet og Samfundet.

Kongressen paalægger I. F. C.s Bestyrelse at følge Spørgsmaalet om Fagforeningernes Frihed i dets videre Udvikling, ikke forsømme nogen Lejlighed til at beskytte Friheden og navnlig understøtte alle Bestræbelser for at tilbagevinde Organisationernes Frihed, for saa vidt denne er fuldstændig ophævet, indskrænket eller midlertidigt sat ud af Kraft.

Kongressen udtaler sin Anerkendelse af og Støtte til alle dem, som offervilligt kæmper for Fagforeningernes Frihed og er udsat for deres Modstanderes Angreb.

Kongressen følger Fagforeningernes Opgaver, deres Stræben efter en retfærdig og social økonomisk Ordning, som nødvendigvis er forbunden med Fagforenings- og Koalitionsfriheden, og tager med Tilfredshed til Efterretning det Arbejde, I. F. C. hidtil har udført paa dette Omraade.

Udvidelsen af I. F. C. og den videre Sammenfatning af de faglige Landsorganisationer indenfor dennes Rammer byder Garanti for en resultatrig Kamp ikke blot for Fagforeningernes Frihed, men tillige for Fagforeningernes økonomiske Opgaver.

Kongres i Skorstensfejersvendenes Fagforbund.

Skorstensfejersvendenes Fagforbund afholdt Søndag den 5. Juli en ekstraordinær Kongres i Odense. Forbundet kan i 1939 holde 25 Aars Jubilæum, og man har da vedtaget, at den ordinære Kongres, som skulde have været afholdt i 1938, udskydes til den Tid. Kongressen i Aar skal da skabe Balance mellem den forrige og den kommende Jubilæumskongres 1939.

Forbundets Formand, Reinholdt Christensen, aabnede Kongressen, bød samtlige Deltagere velkommen, men rettede en særlig Velkomst til de svenske Skorstensfejersvendes Formand, Erik Lundkvist og en anden svensk Skorstensfejer, Poul Larsson, samt den fungerende Formand for De samvirkende Fagforbund, Folketingsmand Chr. Jensen, som var indbudt til at overvære Forhandlingerne.

Chr. Jensen, der takkede for Indbydelsen, understregede i en kort Tale Betydningen af Arbejderklassens Sammenhold.

Beretningen.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden siden sidste Kongres og henviste herunder til, at der har vist sig en glædelig Nedgang i Arbejdsløsheden indenfor Skorstensfejerfaget. Der var dengang 26 imod 5 i Øjeblikket. Men der er andre Vanskeligheder at slaas med. Bl. a. Forholdet med »Hjælpesvendene«, der fører en omskiftelig Tilværelse med Rejser fra det ene Distrikt til det andet, hvilket i høj Grad tjener til at forringe deres Løn. Glædeligvis lader Forhandlingerne med Skorstensfejerlavets Forretningsfører ane Forbedringer paa dette Omraade.

Forbundets Arbejde er i Øjeblikket særlig koncentreret paa Gennemførelse af Kravet om Fastsættelse af Aldersgrænsen for Mestre, der nu tjener store Penge paa Fejningen i deres Distrikt, til de er baade 80 og 90 Aar, mens Svendene, der udfører Arbejdet, gaar for en ussel Løn. Formanden omtalte i denne Forbindelse ogsaa Skorstensfejertaksterne, hvis Nedsættelse ikke gavner nogen, men altid betyder en Lønreduktion for Svendene.

Med Hensyn til Overenskomstforslagene vil disse gaa til Urafstemning i Afdelingerne. I samme Forbindelse kan det nævnes, at det er Hensigten ved næste Overenskomstforhandling at faa en anden Ordning med Hensyn til de Afgørelser, som Kommunerne træffer i forskellige Spørgsmaal, saaledes, at den Opmand, Myndighederne vælger, ikke er økonomisk interesseret i Resultatet.

Beretningen blev uden videre Diskussion godkendt, og man vedtog derpaa en Resolution, i Følge hvilken der krævedes Fastsættelse af en Aldersgrænse for Skorstensfejermestre.

Valg og Afslutning.

En Række forskellige Forslag, som Hovedbestyrelsen havde udarbejdet i Anledning af Kongressen, blev alle godkendt. Det samme var Tilfældet med Regnskaberne.

Til Bestyrelsen genvalgtes *Formanden* og nyvalgtes *Svend Mønsted,* Lyngby, som Næstformand. Til Hovedkasserer valgtes i Stedet for S. W. Nielsen, som ikke ønskede Genvalg, *Karl Knudsen,* København. Revisoren, *Gert Hansen,* genvalgtes. Alle valgtes med Akklamation, og hver takkede de for Medlemmernes Tillid.

Kongressen sluttede med Taler og Afsyngelse af »Internationale«.

RUNDSKUE

FAGLIG SAMLING. For tredje Gang i forholdsvis kort Tid har de københavnske Postbude stemt om Indmeldelse i Dansk Postforbund. Mens der ved de to første Afstemninger ikke opnaaedes den i Foreningens Love krævede, kvalificerede Majoritet blev der ved den tredje Afstemning afgivet 945 (72,7 pCt.) Stemmer for Indmeldelsen og imod 353 (27,3 pCt.) Stemmer. Ialt blev der afgivet 1334 Stemmer, og Stemmedeltagelsen udgjorde 83,2 pCt. Københavns Postbudeforening talte den 24. Juli 1604 Medlemmer.

De københavnske Postbude, som for 5 Aar siden udtraadte af Forbundet, har nu genoprettet den organisatoriske Forbindelse med deres Fagfæller i det øvrige

Land og er dermed ogsaa tilsluttet De samvirkende Fagforbund. Vi hilser de københavnske Postbudes Beslutning, der betyder et yderligere Skridt paa Vejen henimod en Samling af alle danske Fagorganisationer indenfor den faglige Centralorganisation.

»VØLUND«-SAGEN. Det i sin Tid saa meget omtalte Spørgsmaal vedrørende Handels- og Kontormedhjælperne hos A/S »Vølund« har nu fundet sin endelige Afslutning, idet der under Hovedorganisationernes Medvirken er opnaaet Enighed om en Overenskomst for de hos Firmaet beskæftigede Medhjælpere.

Dermed er Forbundets gamle Krav gennemført, og ganske naturligt har dette Resultat fremkaldt berettiget Glæde og Tilfredshed blandt Medlemmerne. I Anledning af denne vanskelige Sags Afslutning har Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Formand, Julius Hansen, fremsat følgende Udtalelse:

— Forbundet og dets Medlemmer hilser med Tilfredshed, at dette er sket. Forbundet og paa Firmaets Vegne Arbejdsgiverforeningen har tilsagt hinanden at ville behandle Overenskomstforholdet loyalt.

Hele denne Sag giver saavel de organiserede som de uorganiserede Medhjælpere det allertydeligste Bevis paa, at det trods aldrig saa megen Modstand ved Sejghed og Udholdenhed er muligt gennem Organisationen at naa frem til et Resultat, og der er næppe Tvivl om, at netop denne Sags Udgang vil give Stødet til yderligere Fart i Forbundets i Forvejen meget omfattende Lønarbejde.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien udgjorde for Juni Maaned 133 mod 132 for den foregaaende Maaned og 120 for Juni 1935. (Basis 1931 = 100.) Som meddelt i sidste Nummer af Bladet beregner Departementet nu et tilsvarende Delindekstal for henholdsvis Konsumvarer og Produktionsmidler. I Forhold til Maj Maaned er Indekstallet for Konsumvarer i Juni steget fra 135 til 136, mens det for Produktionsmidlernes Vedkommende er sunket fra 131 til 129.

Stigningen falder bl. a. paa Tekstilindustrien, hvis Indeks er gaaet op fra 159 til 164, samt Næringsmiddelindustrien og den grafisk-teknisk kemiske Industri, hvor Stigningen udgør henholdsvis 120—122 og 135—38, hvorimod Produktions-Indeksen er gaaet ned fra 146 til 145 i Beklædningsindustrien, fra 191 til 178 i Læderindustrien, fra 129 til 124 i Træindustrien og fra 128 til 127 i Jern- og Metalindustrien.

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — udviser ligeledes en Stigning, nemlig fra 1.272.000 i Maj til 1.276.000 Timer i Juni.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Opgørelsen over Danmarks Vareomsætning for Juni 1936 viser, at den samlede Indførsel udgjorde i Juni 119.2 Mill. Kr., mens Udførselen beløb sig til 110,4 Mill. Kr. for danske og 3,5 Mill. for Varer af fremmed Oprindelse, ialt altsaa 113,9 Mill. Kr. eller 5,3 Mill. Kr. mindre end Indførslen.

Taget under eet viser de første 6 Maaneder af Aaret en Indførsel paa 677,8 Mill. Kr. og en Udførsel paa 658,3 Mill. Kr., altsaa en Merindførsel paa 19,5 Mill. Kr. mod i Fjor 39 Mill. Kr.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den sidste Opgørelse over Arbejdsløsheden viser atter nogen Opgang. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 24. Juni 51.053 eller 12,3 pCt. indtegnet som ledige.

Dette Antal er 1.333 højere end i den foregaaende Uge og 722 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Ledighedsprocenten er 0,8 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde 10.469, hvilket er 29 lavere end i den foregaaende Uge.

Arbejdsløsheden i Maj og Juni 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling var der ved Udgangen af Juni Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 46,789 Arbejdsløse, d. v. s. 11,3 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af Maj udgjorde 412,581; ved Udgangen af Maj Maaned optaltes i alt 52,924 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,0	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	18,9	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	12,8	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni	11,3[1])	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli		12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt:

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Juni[1]) 1936	Maj 1936	April 1936	Juni 1935	Maj 1935	April 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	10,8	10,2	17,4	8,9	9,9	12,6
2. Anden Industri m. v.	9,7	11,4	14,6	12,6	13,1	16,1
3. Handel	5,5	6,2	7,3	5,6	6,7	8,2
4. Arbejdsmænd	13,9	15,8	19,0	15,1	16,4	18,1
I alt	10,6	12,1	15,5	12,4	13,3	15,7
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	7,0	7,1	16,0	5,7	5,6	9,8
2. Anden Industri m. v.	10,9	9,4	13,0	11,7	12,2	15,2
3. Handel	5,6	6,0	7,2	6,6	7,2	8,2
4. Arbejdsmænd	14,3	18,5	30,2	15,8	20,3	27,0
I alt	11,8	13,3	21,2	12,8	15,1	20,0
Hele Landet	11,3	12,8	18,9	12,6	14,4	18,3

[1]) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for April og Maj for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Maj 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Maj 1936	April 1936	Maj 1935	April 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	5 161	23,7	26,1	26,3	29,9
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 762	11,6	19,3	10,2	21,9
Bryggeriarbejdere m. fl....	6 410	3,4	7,9	2,1	5,5
Slagteriarbejdere	8 326	15,7	21,7	19,1	23,5
Tobaksarbejdere	8 525	16,7	19,8	20,1	24,2
Tekstilarbejdere	14 691	4,7	5,1	9,6	11,2
Skræddere	12 876	4,3	7,5	5,0	7,4
Hatte- og Buntmagere	1 498	16,2	15,7	17,2	20,5
Skotøjsarbejdere	4 912	15,4	17,5	14,0	15,9
Murere	10 084	5,0	20,4	4,5	10,4
Hustømrere.....	8 951	10,1	22,1	6,6	14,3
Snedkere.....	9 821	15,1	18,0	14,1	14,8
Malere.....	7 501	1,0	4,1	1,0	1,9
Sadelmagere og Tapetserere	2 389	3,6	7,5	5,3	4,1
Træindustriarbejdere.....	5 670	9,8	12,7	10,7	13,1
Karetmagere.....	1 116	5,3	11,9	10,4	13,9
Keramikere.....	1 836	2,6	3,1	1,5	2,6
Blikkenslagere	2 452	14,5	25,6	11,2	14,6
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 204	14,3	17,3	13,9	14,9
Smede- og Maskinarb.....	33 963	9,2	13,6	13,7	16,2
Formere	2 136	6,3	8,3	13,2	15,1
Elektrikere	3 375	15,8	17,2	16,6	13,5
Papirindustriarbejdere.....	1 698	1,5	2,1	2,0	3,1
Bogbindere.....	4 455	8,8	7,5	13,5	13,8
Typografer	6 605	10,2	12,7	12,1	13,1
Sømænd	4 271	26,6	28,1	28,1	30,9
Søfyrbødere	2 190	35,6	31,3	28,4	32,9
Kedel- og Maskinpassere .	2 303	5,1	7,8	4,7	6,3
Kvindeligt Arbejderforbund	14 297	11,3	15,9	12,3	17,9
Handels- og Kontormedhj..	23 620	6,2	7,5	7,2	8,5
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	158 254	17,9	27,4	20,0	23,9
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 727	21,8	34,4	23,3	26,1
Andre Fag	38 502	8,9	12,6	9,5	12,9
I alt...	412 581	12,8	18,9	14,4	18,3

NYT FRA UDLANDET

INTERNATIONAL SKOTØJS- OG LÆDERARBEJDERKONGRES. Den internationale Skotøjs- og Læderarbejder Union afholdt den 20.—22. Juli sin Kongres i København. Der var mødt 36 Delegerede fra 10 tilsluttede Lande, mens 4 Lande ikke var repræsenteret. De tilsluttede Forbund tæller tilsammen ca. 150.000 Medlemmer. Efter Drøftelse og Godkendelse af Beretningen vedtoges, at Unionens Ledelse snarest skal henvende sig til det internationale Arbejdsbureau og henstille, at en Konvention om 40 Timers Ugen for Skotøjsindustrien og 6 Timers Dagen i rationaliserede Industrier udarbejdes og forelægges den næste Arbejdskonference. Det vedtoges, at Ledelsen skal undersøge, hvilke Forholdsregler der kan tages mod Indførsel i forskellige Lande af Halvfabrikata fra store Koncerner.

Kongressen vedtog desuden en Resolution mod det fascistiske Diktatur, der truer Freden i Europa. Der kræves af Folkeforbundet effektive Foranstaltninger til Sikring af Freden. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Fagbevægelsens Enhed udtalte Kongressen enstemmigt sin Tilslutning til den af den internationale Fagforeningskongres i London vedtagne Resolution. Et af de franske Delegerede stillet Forslag om, at Unionen straks skulde søge Forbindelse med de russiske Sko- og Læderindustriarbejdere, afviste Kongressen, idet den erkendte, at de Rammer, indenfor hvilket et eventuelt Samarbejde kan foregaa, maa optrækkes af den faglige Internationale, og først derefter kan Fagsekretariaterne tage fat.

Til Formand for Internationalen genvalgtes *Geo Chester*, England, og Unionens Hovedsæde er dermed fremdeles i London.

INTERNATIONAL KVINDEKONFERENCE. Forud for den internationale Fagforeningskongres i London afholdt I. F. C. den 7. Juli en international faglig Kvindekonference, der var besøgt af Repræsentanter for de fagorganiserede Kvinder i 10 Lande. Endvidere deltog Medlemmer af I. F. C.s Bestyrelse samt Gæster fra Irland og U. S. A. samt en Repræsentant for Arbejdsbureauet i Geneve.

Konferencens Dagsorden omfattede 3 Punkter: 40 Timers Ugen samt Kvinders Natarbejde, Kvindens Ret til Arbejde og de forskellige indskrænkende Foranstaltninger i visse Lande og Kvindernes Retsstilling.

Efter en indgaaende Drøftelse af disse Punkter, hvori næsten alle Delegerede deltog og gav Udtryk for, at Kvinderne i de forskellige Lande bør søge frem til en Løsning af disse Problemer og er absolut enige om, at det tilstræbte Maal kun kan naas gennem en Sammenfatning af alle arbejdende Kvinder, blev der vedtaget en Resolution, som den foregaaende Dag var udarbejdet af den internationale faglige Centrals Kvindekomité. Denne Resolution kræver Indførelse af 40 Timers Ugen med Lønkompensation for alle Kvinder og Afskaffelse af Natarbejdet samt udtaler sig endvidere meget energisk mod alle Foranstaltninger, som antaster Kvindernes Ret til Arbejde. Den anmoder I. F. C., gennem en Undersøgelse omfattende alle tilsluttede Kvindesektioner at konstatere, hvorvidt den allerede paa Kongressen i Bryssel vedtagne og paany godkendte Fordring om lige Løn for lige Arbejde er opfyldt. Den retter sluttelig en indtrængende Henstilling til alle arbejdende Kvinder at tilslutte sig en faglig Organisation, da Styrkelsen af Fagorganisationen er en Forudsætning for, at de planlagte Aktioner kan gennemføres med heldigt Resultat.

INTERNATIONAL ARBEJDEROPLYSNINGSKONFERENCE. Den af I. F. C. indkaldte internationale Arbejderoplysnings-Konference aabnedes den 11. Juli 1936 i London. I Konferencen deltog 3 Medlemmer af I. F. C.s Bestyrelse: H. Jacobsen, R. Tayerle og G. Stolz, 3 Medlemmer af den internationale faglige Komité for Ungdoms- og Oplysningsspørgsmaal (Elvin, Hedtoft-Hansen og C. V. d. Lende), 30 Repræsentanter for 16 Oplysningsorganisationer i Belgien, Danmark, Frankrig, Storbritannien, Holland, Sverige, Svejts og Tjekkoslovakiet, samt 12 Repræsentanter for 6 Landsorganisationer og 3 Repræsentanter for 2 internationale Fagsekretariater. Som Gæster var mødt Dr. F. Adler fra Socialistisk Arbejder-Internationale, H. Hansen fra

Socialistisk Ungdoms-Internationale og Ad. Staal fra Arbejdsbureauet i Geneve, endvidere Gæster fra Australien Storbritannien, Kanada og De forenede Stater.

Undersekretær Stolz aflagde Beretning om Virksomheden indenfor den af I. F. C. oprettede Afdeling for Arbejderoplysning. Han omtalte særlig Organisationsformen og den fremtidige Virksomhed.

I Fremtiden skal den internationale Arbejderoplysnings-Konference indgaa som et fast Led i det internationale Arbejde. Den skal hvert tredje Aar finde Sted i Forbindelse med den internationale Fagforeningskongres. Hvert Aar skal der endvidere afholdes et Ugekursus til Behandling af Spørgsmaal vedrørende Arbejderoplysningen. Dette Kursus skal hvert Aar afholdes i et andet Land, hvorved der bl. a. opnaas Mulighed for et nærmere Studium af Arbejderoplysningsbevægelsen i vedkommende Land.

Af de øvrige Spørgsmaal, der behandledes paa Konferencen, kan nævnes Egenproduktionen af Film og international Formidling og Udveksling af Film. Efter indledende Foredrag af *Neumann*, Bern, og *Poldermann*, Amsterdam, udspandt der sig en udførlig Diskussion. I en hertil vedtaget Udtalelse gav Kongressen Udtryk for den Opfattelse, at et internationalt Samarbejde paa Filmens Omraade maa anses for baade muligt og gavnligt. I Særdeleshed skal I. F. C.s Oplysningsafdeling regelmæssigt orientere de nationale Oplysningsorganisationer om nye Films, der har Interesse for Arbejderne. Til Slut blev hele Spørgsmaalet enstemmigt henvist til videre Behandling i I. F. C.s Oplysningskomité.

Pleysier (Arbejder-Radio-Internationale) redegjorde i en udførlig Beretning for Vigtigheden af, at Arbejderbevægelsen betjener sig af alle tekniske Nyopfindelser og navnlig af alle Muligheder paa Radiofoniens Omraade. Han gjorde opmærksom paa de Resultater, der paa dette Omraade er opnaaet i Belgien, Holland og Danmark og krævede, at Arbejderorganisationerne paa Radiofoniens Omraade overalt sikrer sig Overvaagelses- og Medbestemmelsesret. *Funke*, der talte paa samme Internationales Vegne, gik nærmere ind paa Muligheden af et internationalt Samarbejde indenfor Radiofonien, særligt med Hensyn til Programudveksling ved større Arbejderfester (1. Maj). Ogsaa dette Spørgsmaal henvistes til nærmere Behandling i Oplysningskomiteen.

Endvidere drøftede Konferencen Spørgsmaalet om Arbejderskoler og Korrespondancekursus. Efter en grundig Drøftelse af Arbejderoplysningens Form og Indhold samt Nødvendigheden af at uddanne Lærere og Kursusledere, vedtoges enstemmigt en Resolution, der sammenfatter de af Talerne udviklede Tanker. Der udtaltes Ønsket om, at den næste Oplysningskonference faar Lejlighed til at drøfte forskellige af de rejste Problemer.

Til Slut gav *A. Pugh* en udførlig Fremstilling af Oplysningsvæsenets Organisation i Storbritannien.

Den næste Arbejderoplysnings-Konference finder Sted i Prag i 1939.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Arbejdsmænd paa Bornholm.

Ved de i Henhold til Overenskomsten af 18. April 1936 førte Forhandlinger mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, *Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri* og Dansk Arbejdsmandsforbund opnaaedes ved et Møde den 8. Juni paa Bornholm Enighed om følgende:

»De nu gældende Vilkaar for Lastningsarbejde bibeholdes, dog at Tillægget til Timelønnen for følgende Arbejder, nemlig: Læsning og Aflæsning af Kantsten og Brosten (ikke Chaussebrosten) samt i Allinge Havn endvidere Trilning af disse Sten, fastsættes til 17 %.

Paa *Vang Stenhuggeri* faar den Kusk, der passer Hestene, sin nuværende Løn uden Afkortning for Søgne-, Hellig- og Standsningsdage.

Lobbæk Stenhuggeri betaler Lastningsarbejde paa Rønne Havn som fastsat i Overenskomst mellem A/S De forenede Granitbrud og Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne af 5. Juni 1935.

Øvrige hidtil gældende Forhold, Akkorder og Aftaler bibeholdes.

Overenskomsten er gældende fra og med indeværende Lønningsuge.«

Chauffører hos Medlemmer af Københavns Vognmandslaug.

I Fortsættelse af et den 30. Maj afholdt Møde afholdtes den 6. Juni et nyt Møde om *de københavnske Chaufførers Lønforhold*, og der opnaaedes Enighed om følgende:

»For Beton- og Tromlevogne enedes man om at træffe følgende — for dette særlige Forhold — Ordning med Hensyn til Afspuling af Tromlevogne udenfor normal Arbejdstid.

Ved Afspuling indenfor Tiden en halv Time efter den normale Arbejdstids Ophør betales for 1/4 Times Arbejde Kr. 0,40, for saa vidt Arbejdet med Afspulingen er tilendebragt indenfor denne halve Time.

Overskrider det samlede Arbejde med Hjemkørsel og Vognvask den ovenfor nævnte halve Time, betales det samlede Arbejde som Overarbejde jfr. Overenskomstens Overtidsregler med 1 Time, og derefter for hver paabegyndt halve Time.«

Paa samme Møde behandledes en Klage fra Brændselsafbærerne paa *Frederiksberg Gasværk*. Man enedes om at stille Sagen i Bero et Stykke Tid, da den skulde gøres til Genstand for lokal Behandling.

Dansk Læder- og Skindarbejderforbund og Foreningen af danske Læderfabrikanter.

Ved et Fællesmøde den 25. Juni i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Uoverensstemmelse

mellem *Foreningen af danske Læderfabrikanter* og Dansk Læder- og Skindarbejderforbund om Forstaaelsen af den under 8. April trufne Aftale om Overenskomstforlængelse, nemlig hvorvidt den i Forlængelses-Dokumentet indrømmede Forhøjelse af Timelønnen for Svende fra 103 til 106 Øre ogsaa omfatter en Separataftale, som under 26. Marts 1935 blev truffet for Arbejdsforholdene hos *Svendborg Fingarveri* og *Carl Flach's Garveri,* Aarhus.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagens videre Behandling.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Bang & Olufsens Radiofabrik i Struer.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 30. Juni angaaende en Uoverensstemmelse mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og *A S Bang & Olufsen,* Struer, opnaaedes ikke Enighed.

Firmaet formente at have Ret til Oprettelse af 4 nye Stillinger som Prøvemestre for de færdige Radio-Apparater og til at forbyde disse Folk at staa tilsluttet noget Fagforbund.

Da Enighed, som før nævnt, ikke opnaaedes, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Typografer hos Bianco Luno's Bogtrykkeri.

En Uoverensstemmelse om Udfyldning af Arbejdssedler paa *Bianco Luno's Bogtrykkeri* var til Behandling paa et Fællesmøde den 25. Juni, men da Dansk Typografforbund ikke kunde indgaa paa en Fortolkning, som Firmaet vilde benytte for at paalægge Typograferne et uforholdsmæssigt stort Arbejde, endte Mødet uden Resultat, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Firmaet Chr. Møgelvang, Nykøbing M.

Fra *Firmaet Chr. Møgelvang,* Nykøbing Mors, forelaa Klage over Trusel om Arbejdsstandsning fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling Nykøbing Mors. Firmaet havde bøjet sig for denne Trussel og forlangte nu at Dansk Arbejdsmandsforbund skulde betale den Merudgift, som dette har medført for Firmaet. Spørgsmaalet behandledes paa et Møde den 26. Juni, hvor Dansk Arbejdsmandsforbund ikke saa sig foranlediget til at indgaa paa nogen Bod, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Automobilmekanikere hos Vognmand Max Madsen.

En Uoverensstemmelse mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og *Vognmand Max Madsen,* København, var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. Juli.

Efter at Sagen var behandlet, enedes man om at henvise den til lokal Forhandling, som skal afholdes i Løbet af 14 Dage.

Arbejdsmænd hos A/S Jens Villadsens Fabrikers Filial i Ringsted.

Efter at der forgæves havde været ført Forhandlinger dels mellem Arbejdsmændenes Fagforening i Ringsted og *Jens Villadsens Fabriker* og dels mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Industrifagene, opnaaedes der ved et Møde den 6. Juli under Hovedorganisationernes Medvirkning Enighed om Oprettelse af en Overenskomst, hvor Timelønnen direkte forhøjedes med 2 Øre i Aar og yderligere 3 Øre fra 1. Marts 1937, samt Indførelse af et Produktionstillæg, der beregnes gennemsnitlig at give 10 Øre pr. Time, endvidere 6 Dages Ferie og iøvrigt de gængse almindelige Bestemmelser.

Havnearbejdere i Køge.

Den 16. Juli 1936 behandledes under Hovedorganisationernes Medvirken ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen 3 Uoverensstemmelser mellem Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Køge Afdeling.

Det ene Spørgsmaal drejede sig om Losning i Køge Havn af Farvestoffer for *A/S Sadolin & Holmblad.* Arbejderne hævdede, at Firmaet var bundet ved en indgaaet Overenskomst. Arbejdsgiverne bestred, at en saadan forelaa. Man enedes om at lade Stridsspørgsmaalet samt Spørgsmaalet om Fastsættelse af Taksten for Losning af Farvestoffer afgøre ved en faglig Voldgift. Som Opmand enedes man om Byretsdommer Preisler Knudsen. Der forsøges dog endnu en lokal Forhandling, der skal være tilendebragt inden den 21. Juli.

Det andet Spørgsmaal drejede sig om en Klage fra Arbejdsgiverforeningen opstaaet ved *Overarbejdsvægring ved s/s »Hans«.* Ved Mødet anførte Arbejderne, at der var truffet en Aftale om Udskydelse af Varselpligten til Kl. 3, Arbejdsgiverne bestred, at en saadan Aftale forelaa. Rigtigheden heraf forudsat erkender Forbundet, at Vægringen ikke burde have fundet Sted, og beklager det skete.

Det tredie Spørgsmaal drejede sig om en Klage fra Dansk Arbejdsmands Forbund over, at *Øernes Andelsskab for Indkøb af Foderstoffer* i Køge udfører Arbejde, der er overført fra den af Forbundet blokerede Lille Skensved Foderstofforening.

Arbejdsgiverne paastod, at der kun foregik et Salg af Varer.

Forbundet forbeholdt sig sin Stilling, men lovede inden Fremsendelse af et eventuelt Sympatistrejkevarsel at gøre Forsøg paa at faa Konflikten bilagt.

Arbejdsmænd hos Murermestre i Kalundborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. Juli 1936 behandledes en Klage fra Arbejdsgiverforeningen til De samvirkende Fagforbund over, at Dansk Arbejdsmands Forbunds Afdeling i Ka-

lundborg til den stedlige *Murermesterforening* har fremsendt en Udtalelse om, at man ikke vil udføre Dele af Akkorderne vedrørende Armering og Jernbetonarbejde, for saa vidt andre Fags Arbejdere eller Lærlinge indskydes helt eller delvis i Arbejdsmændenes Akkorder. I Tilslutning hertil behandledes 2 i Kalundborg opstaaede Spørgsmaal, det ene vedrørende Arbejdsmændenes Vægring ved at udføre Jernbetonarbejde foranlediget ved dels at Mesteren deltog i Arbejdet, og dels at en Murersvend deltog i Arbejdet, og det andet foranlediget af at Arbejdsmændene var sat paa Timeløn i Stedet for paa Akkord.

Der opnaaedes ingen Enighed paa Mødet i Arbejdsgiverforeningen, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig sin Stilling.

Kvinder hos Firmaet H. Pens og A/S The Hairlock Chushion Co.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Juli 1936 under Hovedorganisationernes Medvirken behandledes 2 Uenighedspunkter mellem Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark og henholdsvis Firmaet H. Pens og A/S The Hairlock Cushion Co.

Der opnaaedes Enighed om følgende:

Firmaet H. Pens.

Der udbetales de Kvinder, der har været beskæftiget indenfor Ferieperioden 1/5—1/9 fuld Feriegodtgørelse, saafremt de har været beskæftiget 6 Maaneder i Virksomheden.

A/S The Hairlock Cushion Co.

Idet begge Parter forbeholdt sig deres principielle Standpunkt, ordnedes Sagen med, at Virksomheden til Kvindeligt Arbejderforbund betaler 50 Kr.

Arbejdsmænd i Cementvareindustrien.

Den 14. Juli 1936 afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen mellem Hovedorganisationerne vedrørende en Divergens mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og *Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening* om, hvorvidt Overenskomsten af 13. Marts 1936 mellem de to nævnte Organisationer ogsaa var gældende for Aarhus Cementvarefabrik i dets Forhold til Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus. Man enedes om at henvise Spørgsmaalet til Afgørelse ved faglig Voldgift og anmode Politimester Haack, Aarhus, om at fungere som Opmand i den omhandlede Voldgift.

Bogbindere hos A/S Kruckow-Waldorff.

Ved et Fællesmøde den 15. Juli 1936 i Arbejdsgiverforeningen mellem Hovedorganisationerne og Københavns Papæskefabrikant-Forening og Bogbinderforbundet i Danmark behandledes en Sag hos *A/S Kruckow-Waldorff* opstaaet ved en Uoverensstemmelse om, hvorvidt 3 kvindelige Bogbindere kunde vægre sig ved at udføre et bestemt Stykke Arbejde. Arbejdernes Repræsentant udtaler, at den omhandlede Arbejdsvægring ikke burde have fundet Sted. Parterne var enige om, at de i Priskuranten af 1/8 1935 anførte Arbejder skal udføres i Akkord til de i Priskuranten anførte Priser.

Bogbindere hos A/S Dansk Papirvarefabrik.

Paa Grund af en iværksat Arbejdsstandsning hos *A/S Dansk Papirvarefabrik,* foranlediget ved at Arbejderne demonstrerede mod den i Virksomheden herskende Tone, afholdtes den 15. Juli 1936 i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien og Bogbinderforbundet i Danmark, og man enedes om følgende:

Arbejdet genoptages snarest og senest Torsdag Morgen den 16. ds.

Arbejdsgiverforeningen forbeholder sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret i Anledning af den stedfundne Arbejdsstandsning.

Handels- og Kontormedhjælpere hos A/S »Vølund«.

De indledede Forhandlinger om en Overenskomst for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund hos *A/S Vølund* var af Firmaet blevet afbrudt med den Begrundelse, at Forbundet var uberettiget til at organisere de kvindelige Kontormedhjælpere. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 9. Juli enedes man om de Grænser, der skal sættes for Organiseringen af de kvindelige Kontormedhjælpere. Overenskomstforhandlingerne for de mandlige Kontormedhjælpere skal derfor genoptages.

Portører og Husmedhjælpere paa Rigshospitalet.

For Husassistenternes Forbund har De samvirkende Fagforbund ved nogle Møder deltaget i Forhandlinger med Rigshospitalet. Der er herved opnaaet, at en Række Uoverensstemmelser vedrørende Portørerne og Husmedhjælperne er bragt ud af Verden, og der er Enighed om, at der snarest belejligt optages Forhandlinger for at fremskaffe en overenskomstmæssig Aftale for det Arbejdsomraade, der omfattes af den nye Fagforening for Portører og Husmedhjælpere.

Keramikere hos Pottemagermester P. Nielsen, Jyderup.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. Juli d. A. forligtes en Uoverensstemmelse mellem Keramisk Forbund og *Pottemagermester Peter Nielsen,* Jyderup, saaledes at Nielsen til Forbundet til fuld Afgørelse indbetaler et Beløb paa 100 Kr.

STØT ARBEJDERNES KOOPERAT. VIRKSOMHEDER OVER HELE LANDET

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 3 * KØBENHAVN DEN 15. AUGUST 1936 * 33. AARGANG

Dagens Arbejde.

Om en Maaned skal det afgøres, om Flertallet i det danske Folk skal have Flertallets Ret og Ansvar.

Om en Maaned blot gaar en Del af os til Landstingsvalg, og da skal det for fire Aar frem i Tiden afgøres, om Mindretallet fortsat skal have Lov til at spille den Bestemmendes Rolle. Om blot en Maaned kan vi — hvis vi selv vil — sætte Mindretallet Stolen for Døren, eller sætte Stolen udenfor Døren, for vel lever vi i et demokratisk Samfund, men med en saa udemokratisk Grundlov, at den i Kraft af sine snørklede Paragraffer, med sine forebyggende, henholdende og overvejende Bestemmelser, er blevet netop saa udemokratisk, at Befolkningens Flertalsvilje skal være en otte til tolv Aar om at sejre, ja indtil sejsten Aar om at sætte sit retmæssige, sit naturlige Præg paa det høje, det altovervejende Landstings Sammensætning. Er man heldig, eller — rigtigere sagt — uheldig, at fylde 35 Aar et Par Dage efter et Landstingsvalg, ja saa opnaar man at kunne udnytte sin Stemmeret til det høje Aldersting — saadan omkring det Tidspunkt, hvor man er lige saa langt fra sin egen Myndighedsalder, som der er Aar igen til man kan opnaa Aldersrente.

Denne den høje Valgretsalder sammen med en hel Række andre »samfundsbevarende« Undtagelsesbestemmelser i Grundloven af 1915, er den egentlige, ja den mest betydende Forudsætning for, at Mindretallet i Befolkningen har kunnet bevare et kunstigt Flertal i Landstinget, og man maa egentlig lade dette Mindretallets Flertal, at det efter fattig Evne og med god Vilje har lagt sig paa tværs af al sund Fornuft. Vi har set, hvorledes dette kunstige Landstingsflertal Gang paa Gang har afvist vore Krav, vi har set, hvorledes Forslag, som var vedtaget af Folketinget og betød en økonomisk Haandsrækning til vore Tusinder af arbejdsløse Kammerater, haanligt er afviste eller ganske stille lagt til Side. Vi har set, hvorledes det samme høje Landsting slog Lovforslaget om Beskæftigelse til vore langvarigt Arbejdsløse i Stykker, og Bestræbelserne for at faa draget disse Arbejdere ind i Produktionen havde ikke Landstingets Interesse. Havde der derimod været Tale om et nogenlunde stort Antal Millioner af Kroner til det betrængte Landbrug, til det store Hartkorn, saa er der ingen — absolut ingen Tvivl om, at Landstingsflertallet var vaagnet op til Daad. Paa dette Omraade har den gode Vilje altid været til Stede og været nøje i Overensstemmelse med Skriften, der er udlagt som: »Den, der meget haver, skal mere gives, den, der lidet har, skal endog fratages.«

Vi har meget at sige det høje Landsting Tak for, kun Skade, at vi ikke allesammen kan faa Lejlighed til at overbringe og omsætte denne Tak ved Landstingsvalget i September. Vi har til Eks. ikke glemt, at det højærværdige Landstings Flertal Gang paa Gang har lagt sig paa tværs af al Lovgivning, som tilsigtede en Merbeskæftigelse, og det var i denne Forbindelse aldeles ligegyldigt, om der var Penge i Forslagene, eller om disse kunde gennemføres uden en eneste Øres Udgift for Staten. Vi tænker f. Eks. paa Socialministerens Forslag om Afspadsering af Overarbejde. Ogsaa dette Forslag er »syltet hen« til de mange andre, og det kan i denne Forbindelse være ret ligegyldigt, om Syltningen af dette bestemte Forslag er sket for at være Arbejdsgiverne til Vilje, eller det blot er et lille bitte Led i den Udsultningspolitik, som Landstinget med velberaad Hu har gennemført overfor vort Ministerium Stauning. Vi har set — og ikke glemt — den lange Række af Lovforslag, der har faaet en tilsvarende Behandling, vi har set — og ikke glemt — den Omkalfatring, den Barbering, som Landstinget har givet de Love, som det nærmest for Skams Skyld maatte være med til at gennemføre. Vi har noteret os det hele paa det Regnebræt, der omfatter Landstingsflertallets Debetside, vi har med Længsel ventet i nogle Aar paa at gøre dette Regnskab op, det er derfor saare naturligt, at vi nu gør os klar til Dagen og paa Forhaand glæder os til det Facit, der maa og skal betyde en Bom for Landstingets Visnepolitik i vort lille demokratiske Samfund.

Den danske Fagbevægelse er og har i den sidste Menneskealder været Rygraden i dansk Arbejder-

bevægelse. Fagligt som politisk maa vi derfor følge den samme Linie, den Linie, som betyder Fremgang for hele det store, det arbejdende Folk. Vi har fagligt som politisk de samme Venner, ganske som vi har Fjender tilfælles, vi maa samarbejde i stort som i smaat, vi maa bruge hinanden uden at misbruge, vi maa derfor i Enighed og med fælles Vilje gaa til Arbejdet, for i denne Omgang at fælde vor største Fjende. Vi maa have luftet ud i Visnepolitikens Højborg, vi maa gennem fælles Arbejde give det kommende Landsting en lidt renere, en lidt kønnere Kulør. Lad Sammensætningen blive en saadan, at menneskelig Forstaaelse ikke er udelukket.

Den danske Arbejderbevægelse har før vist, at hvad den vil, det kan den. Lad derfor Tiden fra nu og indtil Valget i September blive een lang Arbejdsdag, lad os vise Borgerskabet, at naar vi vil, saa vil vi, og *vi vil sejre.*

Kampen mellem Demokrati og Fascisme i Spanien.

For kun faa Maaneder siden har det overvældende Flertal af det spanske Folk ved frit Valg udtalt sig for den nuværende Regeringsform. Mod den af Valget fremgaaede demokratiske Regering har en Del af den spanske Hær under Ledelse af kontrarevolutionære Generaler rejst sig. Med Hjælp af de fuldstændigt uvidende marokkanske Indfødte, som er presset ind i den spanske Hær, samt af den spanske Fremmedlegion i Marokko, som er sammensat af forhutlede og strandede Elementer fra alle Lande, søger de »nationale« Generaler sammen med andre »Nationalister« nu med Vaabenmagt at styrte den folkevalgte Regering, afskaffe Demokratiet og indføre et fascistisk Diktatur.

Bag de oprørske Generaler staar de spanske Kapitalister, som vil gøre Ende paa Fagforeningernes Bestræbelser for en Forbedring af de spanske Arbejderes elendige Kaar, staar de store Jordejere, som nærer Frygt for, at en demokratisk Regering for Alvor vil gaa i Gang med en Udstykning af deres umaadelige Jordarealer til Fordel for de fattige og udsugede Bønder og Landarbejdere. Bag Generalerne staar endvidere det spanske Præstevælde, som hidtil har levet højt paa den fattige og uvidende Befolknings Bekostning og har formaaet at opsamle en uhyre Kapital.

Blodig Borgerkrig raser i Spanien. Arbejderne har rejst sig til Forsvar af Landets retmæssige Regering, Forfatningen og de demokratiske Rettigheder og Friheder. Bevæbnede Arbejderbataillioner kæmper Side om Side med de regeringstro Tropper mod den kontrarevolutionære Bevægelse. Denne heltemodige Frihedskamp er endnu uafgjort, omend det kan siges, at Afgørelsen allerede vilde være faldet ud til Regeringens Fordel, saafremt Oprørerne ikke — hvad der nu foreligger Beviser for — paa forskellig Maade blev støttet af Diktaturstaterne Italien og Tyskland.

I Bevidstheden om, at Udfaldet af Kampen mellem Demokratiet og Fascismen i Spanien vil være af den største Betydning for Arbejderbevægelsen i alle Lande, idet et Nederlag for Republiken og Demokratiet i Spanien vilde være et haardt Slag for Friheden i hele Verden og en overordentlig Styrkelse af det fascistiske Styre i Diktaturlandene, har Arbejdernes faglige og politiske Internationaler besluttet Iværksættelsen af en Hjælpeaktion for det spanske Demokratis Ofre under Borgerkrigen. Arbejderorganisationerne i alle Lande er blevet opfordret til at foranstalte Indsamlinger til Fordel for de spanske Arbejdere.

I Anledning af de to Internationalers Anmodning om Støtte har Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund og det socialdemokratiske Parti i Danmark været samlet til et Fællesmøde og enstemmigt vedtaget at tiltræde Indsamlingen og at overlade Matteotti-Fondens danske Afdeling at lede denne. Mødet vedtog ligeledes enstemmigt som første Bidrag at bevilge 25.000 Kr. fra de to Hovedorganisationer.

Som det var at vente, har de danske Arbejderes Sympatitilkendegivelse for den spanske Republik virket som en Torn i Øjet paa vor hjemlige Overklasse og Højrepresse, som i sine Beretninger fra Spanien stadig melder om Kampe mellem »Røde«, »Kommunister« etc. og »Nationalister«, mens Forholdet i Virkeligheden er dette, at de saakaldte Nationalisters Kærnetropper bestaar af marokkanske Indfødte og hvervede udenlandske Fremmedlegionærer. Denne Presse taler nu om vor Indsamling som en utidig Indblanding i et fremmed Lands Forhold, som uneutral Holdning, som Partitagen for den ene Part i Borgerkrigen. Den »nationale« Skibsreder, A. P. Møller, har endog startet en Indsamling til Fordel for de spanske »Nationalister« og selv ydet et Bidrag paa 5000 Kr. Han vil dermed konstatere, om der i Danmark er lige Ret for alle til at understøtte et kæmpende Parti i Udlandet.

Vi er af den Mening, at en saadan Ligeret slet ikke kan anerkendes i det foreliggende Tilfælde. Den af de danske Arbejdere paabegyndte Indsamling har til Formaal at støtte de Arbejdere, som kæmper for Bevarelsen af Spaniens lovlige Regering og Forfatning. I Henhold til Folkeretten har denne retmæssige Regering Krav paa Støtte, og derfor er der heller ikke noget uneutralt i at yde dem Bistand, der kæmper paa Regeringens Side. Det vilde derimod være i høj Grad uneutralt og forkasteligt, ja, en uvenlig Handling overfor et fremmed Lands Regering, saafremt man vilde støtte de Oprørere, som med væbnet Magt søger at omstyrte Forfatningen og indføre en anden Regeringsform paa Trods af Folkeflertallets Vilje, der klart kom til Udtryk ved Valget i 1936.

Idet vi henviser til hosstaaende Opraab, retter vi derfor en indtrængende Henstilling til alle danske Fagorganisationer og organiserede Arbejdere om at yde et Bidrag til denne Indsamling og dermed give et beskedent Udtryk for deres Sympati med de spanske Arbejdere i deres heltemodige Kamp for Frihed og Ret.

Til alle danske Arbejderorganisationer!

Som bekendtgjort i den socialdemokratiske Presse, har den danske Matteotti-Fond besluttet at foranstalte en Indsamling til Fordel for Ofrene for Borgerkrigen i Spanien.

Denne Indsamling er Led i en Verdens-Indsamling, besluttet af Socialistisk Arbejder Internationale og Internationale Faglige Central. Gennem den af disse Organisationer administrerede internationale Solidaritetsfond vil de Beløb, der indkommer, blive anvendt til Hjælp for de Titusinder af Arbejdere, der er blevet Ofre i Kampen for Demokratiet og Landets lovlige Regering.

De samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund har som første Bidrag i Erkendelse af, at størst mulig Hjælp i denne Situation er bydende nødvendig, besluttet at yde 25.000 Kr.

Vi retter herved en Appel til alle Arbejderorganisationer om med størst mulig Kraft at tage Del i denne Indsamling til en haardt prøvet Arbejderklasse, der i Farens Stund med beundringsværdigt Heltemod kastede sig ind i Kampen for Demokratiets Sag, ligesom vi opfordrer Organisationerne selv til at bevilge Midler til Indsamlingen.

Hjælp de spanske Arbejdere!
Hjælp Ofrene i Kampen for Friheden!
Sæt fuld Kraft paa Indsamlingen straks!

Med socialistisk Hilsen.

Vilh. Nygaard. *Chr. Jensen.* *Hans Jacobsen.*
De samvirkende Fagforbund.

Hedtoft-Hansen. *C. Klüwer,* *Oluf Carlsson.*
Komiteens Kasserer.
Socialdemokratisk Forbund.

RUNDSKUE

DANSK TØMRERFORBUNDS KONGRES. I Dagene den 29. og 30. Juli drøftedes paa Tømrerforbundets Kongres Forbundets Stilling til De samvirkende Fagforbund.

Forbundets Hovedledelse havde indbudt D. s. F.s fungerende Formand, Chr. Jensen, til paa Kongressen at holde et Foredrag om De samvirkende Fagforbunds Opbygning, Love og Arbejdsmetoder og samtidigt besvare Spørgsmaal, der maatte blive fremsat af Kongressens Deltagere.

Kongressen behandlede i 2 Møder Spørgsmaalet om Indmeldelse i D. s. F., og der blev af et nedsat Udvalg foreslaaet følgende Resolution:

»Idet Kongressen anbefaler Forbundets Medlemmer at stemme for Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund, paalægger man Afdelingerne at indkalde Generalforsamlinger, der kan tage Stilling til Spørgsmaalet.

Der skal paa Generalforsamlingerne, som først indkaldes, efter at Forhandlingerne med Arbejdsmands- og Snedkerforbundet er afsluttede, og Resultaterne senest 1. November d. A. meddelt Bestyrelserne, foretages skriftlig Afstemning, hvis Resultat hurtigst muligt meddeles Hovedbestyrelsen, der saa, hvis der er Majoritet for Indmeldelse, foretager Indmeldelsen pr. 1. Januar 1937.«

Ved Navneopraab vedtoges Resolutionen, idet 159 Delegerede stemte Ja og 7 Nej.

Med Henblik paa denne kraftige Tilkendegivelse fra Kongressens Delegerede kan det forventes, at Forbundets Medlemmer følger Opfordringen.

SØFYRBØDERNES FORBUND OG D. S. F. Den 31. Juni afholdtes paa De samvirkende Fagforbunds Kontor en Konference med Repræsentanter for Søfyrbødernes Forbund, der ønskede en Del Oplysninger angaaende Lovenes Fortolkning i Tilfælde af, at Forbundet indmelder sig i den faglige Central. De stillede Forespørgsler er behandlet i D. s. F.s Forretningsudvalg, der har givet et imødekommende Svar.

ENGROSPRISTALLET. I de første 5 Maaneder af indeværende Aar holdt Engrospristallet sig konstant paa 126, men gik i Juni ned til 125. I Juli Maaned er Pristallet imidlertid steget til 127. Det er især Smørprisens Stigning, der har fremkaldt dette Resultat, idet Gruppen »Animalske Levnedsmidler« er gaaet op fra 126 til 130. Importvarer er i Juli steget med 1 Point til 135, Eksportvarer med 3 Points til 146 og Hjemmemarkedsvarer med 2 Points til 122.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsdirektoratets Opgørelse over arbejdsledige pr. 7. August viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 52.083 eller 12,6 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1305 højere end i den foregaaende Uge og 1236 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 0,3 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede arbejdsløse havde 10.554 tilmeldt sig den offentlige Arbejdsanvisning, hvilket er 47 flere end i den foregaaende Uge.

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Juli 1936 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling
paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	Juli 1935	Okt. 1935	Jan. 1936	April 1936	Juli 1936
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer	974	1142	1130	1132	1137	1138
Klæder, Fodt., Vask	383	457	459	462	465	467
Bolig	421	448	448	465	465	465
Brændsel, Belysn.	159	163	163	166	166	167
Skatter, Kontingenter o. l.	436	485	478	478	478	492
Andre Udgifter ...	727	756	756	756	756	756
Ialt ...	3100	3451	3434	3459	3467	3485

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl. (Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	Juli 1935	Okt. 1935	Jan. 1936	April 1936	Juli 1936
Fødevarer	100	117	116	116	117	117
Klæder, Fodt., Vask	100	119	120	121	121	122
Bolig	100	106	106	110	110	110
Brændsel, Belysn.	100	103	103	104	104	105
Skatter, Kontingenter o. l.	100	111	110	110	110	113
Andre Udgifter ...	100	104	104	104	104	104
Ialt ...	100	111	111	112	112	112

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i April 1936 gældende Priser 112 og efter de nu for Juli foretagne Beregninger 112.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Juli udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 174.

Haandværks- og Industrivirksomheder ved Erhvervstællingen 1935.

Hovedresultatet af den i Maj 1935 afholdte Erhvervstælling foreligger nu for Haandværkets og Industriens Vedkommende.

Ved Tællingen fandtes der godt 103.000 Virksomheder indenfor Haandværk og Industri, heraf ca. 21.000 i Hovedstaden, 30.000 i Provinsbyerne og 52.000 i Landdistrikterne. I Sammenligning med 1925 har der for Landet som Helhed været en Fremgang paa 14.000 Virksomheder, svarende til omtrent 16 pCt. For Hovedstaden, Provinsbyerne og Landdistrikterne androg den procentvise Tilvækst henholdsvis 22, 31 og 7 pCt.

Det samlede Personale, der beskæftigedes ved Haandværk og Industri, udgjorde i 1935 ca. 468.000 Personer mod 392.000 i 1925; der har saaledes været en Stigning paa 76.000, hvoraf 40.000 var egentlig industrielle Arbejdere, hvis Antal steg fra 270.000 i 1925 til 310.000 i 1935. Den øvrige Del af det samlede Personel, omfattende Industriens Kontor- og Handelspersonale, det overordnede tekniske Personale samt Hjælpepersonale, saasom Bude, Chauffører o. l., steg fra tilsammen 123.000 i 1925 til 158.000 i 1935; Stigningen for denne Gruppe var saaledes forholdsvis betydelig stærkere end for de egentlig industrielle Arbejdere.

Forøgelsen i Antallet af de ved Haandværk og Industri beskæftigede Kvinder har været særlig stor, idet der i 1935 taltes 107.000 Kvinder mod knapt 78.000 i 1925. Stigningen udgjorde saaledes ca. 38 pCt. Omtrent to Trediedele af denne Tilvækst falder paa Tekstil-, Beklædnings- og Soigneringsindustrierne, der beskæftiger henholdsvis 4000, 8000 og 7000 flere Kvinder nu end i 1925.

Af de 107.000 Kvinder beskæftigedes alene de 34 pCt. i Beklædningsindustrien og 17 pCt. i Nærings- og Nydelsesmiddelindustrien.

Fremgangen i Beskæftigelsen af kvindelig Arbejdskraft har formentlig særlig fundet Sted i Aarene efter 1930; en Sammenligning mellem Folketællingsresultaterne i 1921 og 1930 viser nemlig ikke nogen nævneværdig Tilvækst op til sidstnævnte Aar, hvorimod Departementets aarlige Produktionsstatistik for Femaaret 1930—34 udviser en Tilvækst i Antallet af beskæftigede Kvinder fra 41.500 til 53.600, svarende til 29 pCt.

Jævnsides med den betydelige Fremgang i Arbejdskraften har der været en endnu stærkere Fremgang i Anvendelsen af mekanisk Kraft, idet der nu er 6,2 pCt. flere Virksomheder, der anvender mekanisk Kraft, end i 1925 (ca. 43.000 mod 26.000), medens den installerede Maskinstyrke er vokset med 44 pCt. (fra 440.000 H. K. i 1925 til 630.000 H. K. i 1935). I 1925 anvendte kun 30 pCt. af samtlige Virksomheder mekanisk Kraft, i 1935 derimod 41 pCt. Det bemærkes, at Elektricitetsværkernes Hestekraft ikke indgaar i Opgørelsen, fordi en væsentlig Del af denne Kraft anvendes til Produktion af Strøm til de i Industrien benyttede Elektromotorer og saaledes allerede er medregnet een Gang.

Bruttoomsætningen, d. v. s. Værdien af Produktion og udført Arbejde, androg ved Tællingen i 1925 for Regnskabsaaret 1924 henved 6 Milliarder Kr. mod kun 5 Milliarder i 1935 (Regnskabsaaret 1934). Denne Nedgang er dog af formel Karakter, da Prisforholdene ved de to Tællinger var vidt forskellige. For 1924 kan Engrospristallet saaledes sættes til ca. 230 mod kun 132 for 1934, hvilket betyder, at de 6 Milliarder Kr. for 1924 efter Forskydningen i Engrospristallet kun svarer til 3,5 Milliarder efter 1934-Priser. Der skulde efter denne meget grove Omregning saaledes have været en Fremgang paa ca. 1½ Milliard Kr. i Haandværkets og Industriens samlede Omsætning; men det er givet, at en saa stærk og en for de enkelte Brancher saa uensartet Prisforskydning, som den, der har fundet Sted mellem de to Tællinger, i Virkeligheden umuliggør en nøjagtig Vurdering af Forskydningerne i Omsætningens Værdi. De ved den sidste Tælling tilvejebragte Værdital maa da dels tjene til at give en Forestilling om de enkelte Branchers nuværende Omfang i og for sig og sammenlignet med andre, dels vil Tallene maaske kunne bruges til Sammenligning med en senere Tælling.

Af Industrigrupperne omfatter de 6 over 10.000 Virksomheder, nemlig Tilvirkning af Nærings- og Nydelsesmidler (15.500), Beklædningsindustrien (12.800), Jordarbejde og Bygningsindustrien (18.900), Trævareindustrien (10.700), Metalindustrien (17.800) og Soigneringsindustrien (10.717). Denne sidste Gruppe har paa alle Punkter den største Tilvækstprocent i Forhold til 1925; dette skyldes i Særdeleshed Barber- og Frisørfaget, hvor Antal Virksomheder i 1925 kun androg 3.053 mod nu henved 7000, hvilket svarer til en Tilvækst paa omtrent 130 pCt. Det er særlig Kvinderne, der her er blevet knyttet til et Erhverv, hvis Opblomstring de iøvrigt selv har fremkaldt; af det samlede Personel ved Faget er nu 46 pCt. Kvinder mod kun 20 pCt. i 1925. Af de øvrige seks Industrigrupper er Læder- og Lædervareindustrien den største med 7900 Virksomheder, der næst følger Kemisk Indu-

stri o. l. med 3050, Fremstilling af Bøger, Billeder, Blade med 2400, Sten-, Ler- og Glasindustrien med 2300, Tekstilindustrien med 990 og Papirindustrien med 209 Virksomheder.

Trævareindustrien er den eneste Gruppe med Tilbagegang i Antal Virksomheder siden 1925. Dels er Antallet af Træskomagere blevet særlig stærkt reduceret (1200 mod 2000 i 1925), dels er Tilbagegangen for Hjul- og Karetmagere blevet fortsat (fra 1660 til 1460 Virksomheder). Hertil kommer, at der denne Gang er færre uspecificerede og blandede Snedkerforretninger end sidst (2170 mod 2860 Virksomheder); denne Nedgang er dog af formel Natur, idet den mere end opvejes af Tilvæksten i Antallet af Møbelsnedkerier og Bygningssnedkerier, hvilket sidstnævnte Erhverv hører til Jordarbejde og Bygningsindustrien. Beskæftigelsen i Trævareindustrien er imidlertid nu mellem 4 og 5 pCt. større end i 1925, ligesom den installerede Maskinstyrke er vokset med en Trediedel.

Af særlig Interesse er den største Gruppe, Jordarbejde og Bygningsindustri, der i sine 19.000 Virksomheder beskæftiger 79.000 Personer ialt, heraf godt 55.000 egentlig industrielle Arbejdere. Siden 1925 er Antallet af Virksomheder steget med 6 pCt., men selve Arbejderstyrken med 17 pCt. Antal Murer- og Bygningsentreprenørforretninger er lidt mindre nu end i 1925 (5600 mod 6000), men den egentlige Arbejderstyrke er steget med godt en Fjerdedel fra 17.000 til 22.500. Tømrerforretningerne opviser en mindre Fremgang baade med Hensyn til Virksomheder (godt 4600 mod 4500) og Arbejderstyrke (8000 mod godt 7400). For Malerforretningerne har Tilvæksten været noget større, idet Antal Virksomheder er gaaet frem fra 4300 til 4800 og Arbejderstyrken fra 6100 til 7600.

Af Snedkerfaget regnes kun Bygningssnedkerierne til Gruppen Jordarbejde og Bygningsindustri, medens Møbelsnedkerier og de uspecificerede, blandede Snedkerforretninger hører under Gruppen Trævareindustri. Det samlede Antal Snedkerforretninger androg i 1935 ca. 5200 mod 4860 i 1925; samtidig var der en Fremgang i den egentlige Arbejderstyrke fra 10.700 til 12.100 Personer.

Tager man Antallet af egentlig industrielle Arbejdere som det mest korrekte Udtryk for Fremgangen i dansk Haandværk og Industri i det mellem de to Erhvervstællinger liggende Tidsrum, viser Tallene, at Tilvækstprocenten for Trævareindustrien og Nærings- og Nydelsesmiddelindustrien ligger noget under, for Grupperne Læder, Sten, Metal og Bøger noget over og for de øvrige Grupper væsentligt over den samlede Befolkningstilvækst fra 1925—35, der andrager 8 pCt.

Det Antal Virksomheder, der anvender mekanisk Kraft, maa naturligvis indenfor visse Industrigrupper, og da i Særdeleshed Beklædningsindustrien, være ret beskedent. Indenfor Grupperne Tekstil, Trævarer, Læder, Sten, Metal og Bøger, Billeder og Blade har derimod omtrent hveranden Virksomhed mekanisk Kraft; men forholdsvis højest ligger Papir-, Nærings- og Nydelsesmiddel- samt Kemisk Industri, hvor henholdsvis 68, 71 og 77 pCt. af Virksomhederne benytter mekanisk Kraft.

Af den samlede mekaniske Kraft paa ca. 630.000 HK. falder 182.000 HK. eller 29 pCt. paa Nærings- og Nydelsesmiddelindustrien og 116.500 HK. eller godt 18 pCt. paa Metalindustrien.

Med Hensyn til Industrigruppernes Bruttoomsætning (Værdien af Produktion og udført Arbejde i Regnskabsaarene 1934 og 1924) vil det, som foran bemærket, næppe være gørligt at foretage nogen Sammenligning mellem Tallene for de enkelte Grupper i 1924 og 1934. Derimod kan det anføres, at af den samlede Værdi af Produktion og udført Arbejde ved 1935-Tællingen paa ca. 5 Milliarder Kr. faldt alene 2,2 Milliarder Kr. (ca. 45 pCt.) paa Nærings- og Nydelsesmiddelindustrien. Metalindustriens Omsætning ligger paa ca. 690 Millioner, Kemisk Industris paa ca. 530 og Jordarbejde og Bygningsindustriens paa 405 Millioner Kr. Beklædningsindustrien nærmede sig stærkt de 300 Millioner Kr. og Tekstilindustrien de 200 Millioner Kr.

Der vil senere fremkomme en Redegørelse for andre Forhold indenfor Haandværk og Industri, og da i Særdeleshed Virksomhedernes Fordeling efter Størrelsen af den beskæftigede Arbejderstyrke, ligesom de foreløbige Resultater for de øvrige under Tællingen inddragne Erhverv vil blive offentliggjort, saa snart Bearbejdelsen er tilendebragt.

Tysklands Økonomi.

Fra velunderrettet og særlig sagkyndig Side bringer vi denne Oversigt over Tysklands økonomiske Stilling:

Den tyske Økonomi lider af en frygtelig Sygdom: Den har *Konjunktur, men ingen Forbrugere.*

Det, der kendetegner en sund Konjunktur, er, at Vareforbruget stiger, først og fremmest Forbruget af Tekstilvarer og Fodtøj og derefter af Husgeraad, Porcelæn, Møbler og Musikinstrumenter. Frem for alt stiger Forbruget af Levnedsmidler, naar Arbejderne atter faar en god Løn. Først da, naar en Konjunktur kan opvise et stadig stigende Masseforbrug, bliver Produktionsapparatet for lille, behøver Industrien nye Maskiner, større Fabriker, først da — for at udtrykke det videnskabeligt — stiger Behovet til *Produktionsmidlerne,* altsaa til Maskiner, Motorer, Instrumenter, Fartøjer, Jern, Metaller, Cement og Materialer til Bygninger, Fabriker, Gader, Kanaler.

Men i det hemmelighedsfulde Tyskland er det omvendt.

Fra 1932 til April 1936 er *Frembringelsen af Produktionsmidler steget med mere end 200 pCt.,* mens Fremstillingen af Konsumvarer kun er steget ca. 30 pCt., skønt Nationalsocialisterne foregiver at have skaffet det daglige Udkomme til 4 Millioner mandlige og kvindelige Arbejdere.

I Tyskland bygger man altsaa i Dag Fabriker og Maskiner, uden at Forbruget gør det nødvendigt. Men hvem bruger saa disse mange nye Anlæg? Hvem behøver saa meget Jern og Cement?

I Aaret 1928 — under den sidst socialdemokratisk ledede Rigsregering og under normal Kon-

junktur — byggede *den tyske Industri* for ialt 2,6 Milliarder Anlæg. I 1935 har Industrien kun bygget for 1,4 Milliarder. *Elektricitetsværkerne* byggede i 1928 for 1 Milliard, i 1935 kun for 0,35 Milliarder.

Landbruget anvendte i 1928 950 Millioner Mark, i 1935 kun 350 Millioner. Boligbyggeriet sank fra 1928 til 1935 med rundt regnet 50 pCt.

Hvem gør Fordring paa saa mange Produktionsmidler, at Produktionsindex'et i Løbet af tre Aar kan stige med mere end 200 pCt.? Svaret er ligetil. Det er Kaserner, Flyvepladser, Motorveje, Ministerialbygninger, kæmpemæssige Forvaltningscentraler for det nationalsocialistiske Parti — med tusinde Værelser —, Kongreshaller og Fabriker til Rustningsindustrien, der bygges.

I Tyskland bruges nu *en Million Centner Cement om Maaneden.*

Omtrent 80 pCt. af alle Kapitalinvesteringer finansieres af »det Offentlige«, altsaa af Staten. I 1935 var det 70 pCt. *Den uhyggelige Konjunktur indbringer intet, men koster.* De nybyggede Anlæg giver intet Udbytte, men *koster Renter,* som næsten udelukkende betales med Tvangslaan og Veksler, hvis Renter inddrives gennem Skatter.

Siden April 1936 har den tyske *Maskinindustri* været beskæftiget under Højkonjunkturer. Den har en Ordretilgang, der ligger mere end tre Hundrede Procent højere end i 1932. *Men Eksporten af Maskiner* androg tidligere fyrre Procent af den samlede Produktion, i Dag ligger Tallet langt under dette. *Hvad er det for mærkelige »Maskiner«,* som man kun har Brug for i Indlandet, skønt Fabriker, der fremstiller Livsgoder, næsten intet har at bestille?

Endnu et Eksempel: I *Tekstilindustrien* — den vigtigste Industri for Konsumvarer — var kun Halvdelen af de forhaandenværende Arbejdspladser (50,4 pCt.) udnyttet i 1932. Dengang havde vi i Tyskland en frygtelig økonomisk Krise. (Denne bragte Nationalsocialismen til Magten.) I Dag — i det første Kvartal af 1936 — udnyttes de forhaandenværende Arbejdspladser med nøjagtig 58,9 pCt. (Vi benytter udelukkende »Det tredje Rige«s offentliggjorte Tal.) I hele Aaret 1935 stod saavel Produktion som Beskæftigelse indenfor Tekstilindustrien i Tilbagegangens Tegn.

Hvilken uhyggelig Konjunktur, *naar Tekstilarbejderne forbliver arbejdsløse!*

Ved en normal Arbejderløn gør Nærings- og Nydelsesmidler Fordring paa ca. Halvdelen af Indtægten. Jo lavere Lønnen er, desto større bliver den Del af de samlede Udgifter, der gaar til Ernæring. Jo højere Lønnen er, desto mindre en Del af alle Udgifter udgør Udgiften til Levnedsmidler, men i Stedet stiger Udgifterne til Klæder, Bolig, Møbler, Kultur o. s. v.

I Tyskland *stiger bestandig* den Del af en Arbejdsløns samlede Udgifter, der skal bruges til Levnedsmidler. Dette har ikke udelukkende sin Aarsag i lavere Løn, men ogsaa i *stigende Priser paa alle Næringsmidler.* Det tyske Landbrugs Salgsudbytte er efter den store Nedgang i Kvægholdet siden 1932 steget med rundt regnet 30 pCt. Alene Prisen paa Kartofler er siden 1933 steget med 130 pCt. Kartofler er i Tyskland Folkets vigtigste Næringsmiddel.

Kornpriserne stiger, og det samme gælder Flæskepriserne. Siden 1933 er *Mælkeproduktionen gaaet tilbage* med rundt regnet en halv Milliard Liter.

Industrien tjener godt, for saa vidt den fremstiller de saakaldte Produktionsmidler. *Aktiekurserne* er siden 1932 steget med 100 pCt. i Værdi.

Den tyske Udenrigshandel indbragte i 1929 endnu 2,9 Milliarder Mark i Overskud, i hele Aaret 1935 kun 111 Millioner Mark. Her skal endvidere tages i Betragtning, at en Del af den tyske Udenrigshandel slet ikke bringer nogen Valuta til Tyskland, da Skibsbygninger og mange andre Udførselsvarer bliver betalt med Udlandets indefrosne Tilgodehavender i Tyskland — med Spærremark.

Altsaa: Den uhyggelige Konjunktur giver Beskæftigelse til Arbejdere i Produktionsmiddel-Industrien og skaber Arbejdsløshed i den Industri, der fremstiller Konsumvarer, og denne uhyggelige Konjunktur finansieres af Staten. Mens Aktiekurserne fordobles, og Landbrugets Udbytte stiger med 30 pCt., bliver Folkets Ernæring slettere. Mens Udenrigshandelen daler, arbejder Maskinindustrien under Højtryk, og mens Tekstilindustrien kun er halvt beskæftiget, betaler Staten aarlig 70 til 80 pCt. af alle Investeringer.

Hvem har egentlig Interesse i denne uhyggelige Konjunktur? Hvornaar eksploderer dette Maskineri, der er ganske uden nationaløkonomisk Mening?

I den sidste Aarsberetning fra Reichs-Kredit-Gesellschaft (Tysklands største Forretningsbank), den 1. Juli 1936, hedder det:

> »Den tyske Økonomi viser i Dag Billedet af et *stærkt forceret* Investeringsopsving for Hjemmemarkedet med direkte offentlig Støtte.«

Det er ingen Konjunktur, som giver Masserne Arbejde og Glæde, Kraft og Kultur, men en Udvikling, som trænger Folket i Elendighed, mens en lille Overklasse og dens brune Hjælpere tjener derpaa. Det er ikke Vejen til national Velstand, men Vejen til national Elendighed.

NYT FRA UDLANDET

BELGISK FAGFORENINGSKONGRES. I Tiden fra 18.—20. Juli afholdt den faglige Landsorganisation sin 30. Kongres i Bryssel. Ganske naturligt var det den nys afsluttede store Strejkebevægelse, der satte sit Præg paa Kongressens Forhandlinger. Efter en meget grundig Diskussion om dette Spørgsmaal vedtoges en Resolution, der udtaler Kongressens Glæde over de opnaaede Resultater. Den henstiller til Organisationerne at træffe Foranstaltninger, der kan hindre en Gentagelse af de beklagelige Tildragelser, der forekom ved Konfliktens Afslutning, og udtaler, at Ledelsen af en saadan Strejkebevægelse udelukkende bør ligge hos Fagorganisationerne. Ligeledes udtaler den sig for en fastere Forbindelse mellem Fagbevægelsens forskellige Instanser ved fremtidige Strejkebevægelser. Af Regeringen kræves Anerkendelse af Retten til Arbejde for

alle Statsborgere mellem 16 og 60 Aar, som bl. a. skal muliggøres ved Forhøjelse af den skolepligtige Alder, en tidligere indtrædende Ret til Pension og den hurtige Gennemførelse af den bebudede Nedsættelse af Arbejdstiden i alle Industrier. Endvidere kræves Amnesti for de under Strejkerne af forskellige Grunde fængslede Arbejdere.

Som Følge af den økonomiske Krise, som i Belgien er blevet yderligere skærpet grundet paa den af de tidligere Regeringer førte Deflationspolitik, er Landsorganisationens Medlemstal i 1935 gaaet ned fra 629.532 til 545.119. I indeværende Aar og navnlig efter Strejkebevægelsen i Juni Maaned kan der noteres en almindelig Fremgang i de tilsluttede Forbunds Medlemstal.

INTERNATIONAL BYGNINGS- OG TRÆARBEJDERKONGRES. I 1934 gennemførtes en Sammenslutning af Bygnings- og Trærarbejdernes internationale Organisationer. Denne nye Internationale afholdt den 14. og 15. Juli i London sin første Kongres, der var besøgt af 41 Repræsentanter for 45 Organisationer i 12 Lande. Sammenslutningen, der i sin Tid ikke blev besluttet paa en Kongres, men ved Urafstemning blandt de under de 2 Internationaler hørende Forbund, skulde nu definitivt godkendes af Kongressen. Spørgsmaalet har været meget omstridt, idet en Del skandinaviske Forbund har rejst Indsigelse mod den foretagne Afstemning og dennes Resultat. Efter at baade Bygningsarbejderne og Trærarbejderne paa de den 13. Juli afholdte Branchekonferencer havde taget Stilling til Spørgsmaalet, lykkedes det paa Kongressen at opnaa Enighed om den endelige Form for den nye Internationale, hvorved man imødekom de fra de skandinaviske Trærarbejderorganisationer fremsatte Ønsker om en Gruppedeling, der garanterer Varetagelsen af de enkelte Industrigruppers særlige Interesser. Ogsaa hvad angaar Styrelsens Sammensætning viste man store Hensyn til de skandinaviske Forbund, idet disse erholdt 3 Medlemmer, nemlig 2 Repræsentanter for Trærarbejderne og 1 for de rene Byggefag.

Kongressen besluttede at iværksætte en Undersøgelse angaaende Skov- og Savværksarbejdernes Arbejdsforhold i de forskellige Lande og bemyndigede Ledelsen til efter Afslutningen af denne Undersøgelse at indkalde en Konference af Organisationer for denne Arbejderkategori. Endvidere vedtoges en Række Resolutioner vedrørende Nedsættelse af Arbejdstiden, offentlige Arbejder og andre Midler til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, ligesom Kongressen protesterede mod Fascisme og Krig samt udtalte sig for Demokrati og Frihed. Den næste Kongres skal afholdes i Prag.

Af den internationale Sekretær I. W. van Achterberghs Beretning fremgaar, at Internationalen, som ved den i April 1934 gennemførte Sammenslutning talte 650.000 Medlemmer i 21 Lande og 72 Organisationer, den 1. Januar 1936 omfattede 745.766 Medlemmer i 76 Organisationer og 23 Lande.

DEN FRANSKE LANDSORGANISATIONS FREMMARCH. Den franske Landsorganisations Dagblad »Peuple« i Paris offentliggjorde fornylig en Artikel af Sekretær René Belin, hvoraf vi gengiver følgende Afsnit: »Den franske Landsorganisation (C. G. T.) er nu godt paa Vej henimod de 5 Millioner Medlemmer. Arbejderne strømmer i store Masser til Fagforeningerne, der har befriet sig for det Tryk, Arbejdsgiverne hidtil har øvet. Vi høster nu Frugterne af vor Agitation gennem 40 Aar. Medlemstilgangen til Fagforeningerne blev hidtil hemmet af 2 Faktorer: den indenfor Fagbevægelsen bestaaende Splittelse og Arbejdsgivernes illegale Kamp mod Fagorganisationerne. Splittelsens Ophør var Forudsætningen for en virkelig Fremgang. Den faglige Samling har brudt Arbejdsgivernes Modstand mod Arbejdernes faglige Sammenslutning, og Arbejderklassen har nu kunnet virkeliggøre en Del af sit Program«.

Gennem mange Aar har den franske Fagbevægelse været begrænset til de offentlige Arbejdere og Tjenestemænd, mens Arbejderne i private Erhverv var meget svagt organiseret. Nu slutter ogsaa disse Arbejdere op om Fagforeningerne. Det franske Bygningsarbejderforbund, som for blot faa Maaneder siden kun talte 9000 Medlemmer, har f. Eks. øget sit Medlemstal til cirka 400.000. Lignende Tal kan anføres for andre Fagforbund. Denne voldsomme Fremgang kan i alt væsentlig føres tilbage til, at Statsmagtens Indgriben har sprængt Arbejdsgivernes Forbud mod faglig Organisation. Den franske Lovgivning garanterer nu de enkelte Arbejderes Organisationsret, og den franske Fagbevægelse har derved opnaaet samme Styrke som i andre demokratiske Lande med gode Fagorganisationer. Forhaabentlig lykkes det de franske Fagforeninger at bevare Størstedelen af de mange nye Medlemmer, thi dette vil ikke blot være til Gavn for de franske Arbejdere, men ogsaa indirekte styrke Fagbevægelsen i de andre Lande.

40 TIMERS UGEN I FRANKRIG. Til Gennemførelsen af Loven af 21. Juni 1936 om 40 Timers Ugen i alle Virksomheder indenfor Haandværk, Industri og Handel forberedes for Tiden særlige Forordninger, gældende for Bjergværker, Byggefagene, Metalindustrien og alle dens Bifag samt Tekstilindustrien. Arbejdsministeren har anmodet vedkommende Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer om at fremsætte deres Forslag og Ønsker til disse Forordninger samt tilstille Ministeriet eventuelt bestaaende Overenskomster eller andre Aftaler om Arbejdstiden, som er indgaaet mellem Forbundene.

INTET BYGNINGSARBEJDERFORBUND I SVERIGE. Den her i Bladet flere Gange omtalte Plan om en Sammenslutning af de bestaaende Fagforbund i Byggefagene til et fælles Bygningsarbejderforbund, som vilde have omfattet over 100.000 Medlemmer, er strandet i denne Omgang. Det i sin Tid af den svenske Landsorganisation nedsatte Udvalg, der arbejdede med denne Sag, har meddelt Landsorganisationens Ledelse, at der ikke foreligger Mulighed for Forslagets Gennemførelse, idet fire af de egentlige Byggefags Organisationer bestemt har nægtet at gaa med til den foreslaaede Sammenslutning. Dermed er Forslaget bortfaldet, og Samarbejdet mellem Byggefagenes Organisationer fortsættes som hidtil indenfor Rammen af den bestaaende Kartelorganisation, Byggefagenes Centralraad.

Kedel- og Maskinpasserforbundets Kongres.

I Dagene fra den 15. til den 18. Juli 1936 afholdt Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund sin 15. ordinære Kongres i Studenterforeningen i København. Kongressen var, grundet paa Formandens, Laur. Hansen's, Ansættelse som Sekretær i De samvirkende Fagforbund fremrykket nogle Maaneder.

Paa Kongressen var en Række Forbund, der samarbejder med Kedel- og Maskinpasserne, repræsenterede, vi nævner af Gæsterne: *Chr. Jensen,* De samvirkende Fagforbund, *P. Andersen,* Smedeforbundet, *K. A. Rasmussen,* Maskinmestrene, *Harald Bentzen,* Norge, og Gæster fra Tyskland og Tjekoslovakiet, desuden deltog i Kongressen 2 Æresmedlemmer, *Christiansen* og *Hansen.*

Beretningen.

Formanden, *Laur. Hansen,* indledede efter Gæstetalerne Kongressen med en meget udførlig Beretning, der nøje omtalte alle Sider af Forbundets Virksomhed. Vi nævner af denne Beretning følgende karakteristiske Hovedtræk:

Skal vi hente de store Ting hjem og forsøge de store Spørgsmaal løst gennem Forhandlinger, sagde Laur. Hansen, sker det kun, hvis vi i det daglige kan forliges om de smaa Ting. Vore Overenskomster er nemlig stort set et Stykke Mosaikarbejde, samlet og bygget gennem Aars Arbejde. Det er — kan man sige — som en Bygning med Sten lagt paa Sten, og her er det afgørende, at Grundmuren er af den Beskaffenhed, at den kan staa for det Tryk, det større og større Tryk, som hviler paa den. Den, der bygger paa Trediemands Afgørelse i stort som i smaat, bygger efter min Mening paa Sand. Vi har ikke i Kongresperioden haft et eneste Spørgsmaal til Behandling ved Den faste Voldgiftsret. Vi har ført Sagerne selv, og jeg tror, at det giver mest Valuta i det lange Løb.

Beretningen var vedlagt et stort statistisk Materiale om de mange Sager, som Forbundet og dettes 60 Afdelinger i Kongresperioden havde ført. Kongresperioden var paa 3 Aar og 9 Maaneder, og Forbundet havde i denne Periode ialt haft 1043 Sager til Behandling. En meget stor Del af disse Sager lykkedes det Forbundsformanden at omtale i sin Oversigt.

Det var interessant, naar Forbundsformanden statistisk kunde dokumentere, at der mellem de førte Sager og Forbundets Fagkursus var en nøje Forbindelse. Det viste sig, at Medlemmer, der havde gennemgaaet Fagkursus, fik et indgaaende Kendskab til Fagets Overenskomster og til den eksisterende Beskyttelseslovgivning, saaledes at de overfor Forbundet kunde fremstille forskellige Forhold, der igen bevirkede, at Forbundet greb ind og fik mange Forhold rettet.

Om Forbundets Grænsespørgsmaal, Forholdet til de forskellige indenlandske og udenlandske Organisationer paapegede Forbundsformanden, at det i Kongresperioden var lykkedes at opnaa et særdeles godt Forhold til alle Organisationer. Forbundets Devise: at ordne Sagerne selv, havde ogsaa her vist sin Værdi, og Laur. Hansen ønskede for sin Efterfølger, at f. Eks. det Grænseudvalg, der havde bestaaet mellem fhv. Formand for Smedeforbundet, Johs. Kjærbøl, og ham selv, maatte blive Normen for et lignende Grænseudvalg mellem den kommende Formand og Smedeforbundets nuværende Formand, Peter Andersen. Det var et Grænseudvalg, hvor to Formænd kom sammen og talte ud om Tingene og søgte at undgaa større Diskussioner og Kendelser om Forhold, der med god Vilje fra begge Sider lod sig ordne. Som Forholdet var med Smedeforbundet, var det ogsaa med en Række andre Organisationer — nemlig det bedst mulige.

Forbundsformanden omtalte i sin Beretning det Arbejde, der af danske faglige Organisationer og af det politiske Parti var gjort for Beskæftigelsesproblemet og for Afspadsering af Overarbejde. Han benyttede herunder Lejligheden til at sige en Tak til den fungerende Formand for De samvirkende Fagforbund, Chr. Jensen, for hans specielle Indsats paa dette Omraade.

Indenfor Forbundets eget Arbejdsfelt var det i enkelte Industrigrupper lykkedes at gennemføre Afspadsering af Overarbejde, og Forbundsformanden lagde megen Vægt paa, at dette Omraade i Fremtiden blev viet Forbundets hele Styrke.

Man fik af Laur. Hansens Beretning et meget stærkt Indtryk af den Opmærksomhed, man indenfor dette Forbund viser den faglige Dygtiggørelse. En Række Fagkursus, en meget lang Serie Artikler i Fagbladet, Lysbilled-Materiale og Udarbejdelse af Foredrag om Kedler, Kedel-Eksplosioner, Lov om Tilsyn med Dampkedler o. s. v. var Bevis for dette Arbejdes Omfang. Forbundsformanden gjorde da ogsaa opmærksom paa, at Hovedbestyrelsen havde udarbejdet Planer om og tilrettelagt et økonomisk Grundlag for, at Forbundets Fagblad i Fremtiden kunde bringe endnu mere Stof af faglig, teknisk Karakter, da det havde vist sig, hvilken Betydning dette havde for hele Forbundets Arbejde og for Dygtiggørelse af de enkelte Medlemmer.

Fagbevægelsens Arbejde i de senere Aar og de generelle Linier omtalte Forbundsformanden i Slutningen af sin Tale. Laur. Hansen paapegede stærkt den nøje Samvirken, der var mellem faglig Virksomhed og politiske erhvervsmæssige Forhold, og understregede Betydningen af den bedst mulige Forstaaelse mellem alle Arbejderklassens Organisationer. Laur. Hansen fandt, at Forligsmandslovens Paragraf 8 havde faaet en uheldig Affattelse, idet det efter hans Mening ikke kunde være rigtigt, at Organisationerne indenfor Samvirksomheden og de, som ikke ønsker noget Samarbejde, alligevel skal stemme sammen. Han omtalte her, at f. Eks. Maskinmestrene kom med under Paragraf 8 ved Afgørelsen i 1934. Forbundsformanden hævdede den Opfattelse, at Organisationerne indenfor Samvirksomheden naturligvis maatte stemme sammen, men at de, der stod udenfor Døren og hævdede deres Ret til at gaa egne Veje, som Samfundet ikke kunde taale, da maatte

dette blive en Sag mellem disse Organisationer og Regeringen i Landet. Ikke en Sag mellem disse Organisationer og Organisationerne indenfor Samvirksomheden.

Laur. Hansen understregede til Slut, at det mest betydningsfulde Spørgsmaal for den danske Arbejderbevægelse i Dag er Beskæftigelsesspørgsmaalet. Det er Fordelingsproblemet, der skal løses. Det løses kun af en ansvarsbevidst Arbejderklasse, der udviser ubrydelig Solidaritet indenfor Rækkerne.

— — —

En lang Række Talere havde Ordet til Beretningen, og man fik et stærkt Indtryk af, at Kedel- og Maskinpasserforbundet udfører et solidt Stykke Arbejde, det kan saaledes have Interesse, at Kedel- og Maskinpasserforbundet har paalagt alle sine Hovedbestyrelsesmedlemmer at undersøge enhver Kedeleksplosion eller anden Ulykke, der sker i deres Distrikt. I Aarenes Løb har Forbundet paa denne Maade indregistreret et mægtigt Materiale til Støtte for Forbundets Krav om Revision af Kedel-Loven.

Der faldt under Diskussionen om Beretningen mange rosende Ord til Forbundsformand *Laur. Hansen* for hans 10-aarige Arbejde i Forbundet, og det kan siges med Rette, at det Guldur, Kongressen ved sin Afslutning overrakte Laur. Hansen, virkelig var et Udtryk for — som det blev sagt —, at han havde overtaget et lille Fallitbo og afleveret et godt funderet Forbund.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Regnskaberne.

Hovedkasserer *Max Lauth* aflagde Regnskaberne baade fra Forbundet og senere fra Arbejdsløshedskassen, og det fremgik af disse Regnskaber, at saavel Forbundet som Arbejdsløshedskassen havde gennemført en konsekvent Konsolideringspolitik, saaledes at man, i Betragtning af Forbundets Medlemsantal, kan tale om en virkelig fin Status.

I Forbindelse med Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde udtalte *Laur. Hansen,* at det var Tanken at fortsætte Konsolideringspolitiken indtil den Dag, Kassen havde 300 Kr. pr. Medlem.

Laur. Hansen benyttede Anledningen til paa Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde kraftigt at henstille til Arbejdsdirektoratet at undgaa »Kontoriusseri« og bevare Kontakten med Sagerne og de paagældende Medlemmers Interesser.

Regnskaberne og Beretningen i Forbund og Arbejdsløshedskasse godkendtes enstemmigt.

Beslutninger.

Af Kongressens Beslutninger nævner vi følgende:

Det vedtoges, at Forbundets Medlemsblad i Fremtiden skal tilsendes alle Medlemmer pr. Post.

Det vedtoges, at Forbundet indmelder sig i De samvirkende Fagforbunds Pensionskasse.

Kedel- og Maskinpasserforbundet vedtog at tiltræde de til enhver Tid indenfor De samvirkende Fagforbund gældende Afstemningsregler.

Det vedtoges, at Forbundet hvert Aar yder 500 Kr. til Socialdemokratiets Valgfond.

Som en Opmærksomhed overfor Forbundets arbejdsløse vedtog Kongressen at yde hver arbejdsløs Kedel- og Maskinpasser pr. 15. Juli en mindre Pengegave.

Et Foredrag af Chr. Jensen.

De samvirkende Fagforbunds Repræsentant paa Kongressen, *Chr. Jensen,* blev straks efter sin Velkomsttale opfordret til paa et af Kongressens Møder at holde et Foredrag om den sidste Nyskabelse indenfor Fagbevægelsen, »Arbejderbevægelsens Erhvervsraad«. Foredraget modtoges med stor Interesse, men da hele dette Spørgsmaal er »Arbejderen«s Læsere velkendt, skal vi ikke komme nærmere ind paa dette.

Valgene.

Til Formand i Stedet for Laur. Hansen valgtes *Fr. J. Herup,* Ørstedværket. Til Hovedkasserer valgtes *Lauth,* der dog ønskede at trække sig tilbage inden næste Kongres, og til Hjælp for ham paa Kontoret og for hele Forbundsarbejdet udpegedes Kasserer for Københavns Afdeling, *Svend Hansen.*

Til Forretningsudvalg valgtes:

Anth. Christensen, Aalborg, Carl Larsen, Odense, A. Storm-Hansen, København. Formændene for de to københavnske Afdelinger og de fastansatte Tillidsmænd.

Til Hovedbestyrelse valgtes: A. Christensen, Aalborg, S. Lauritzen, Aarhus, J. Krohn Jensen, Herning, E. Larsen, Fredericia, J. M. Nielsen, Esbjerg, C. Larsen, Odense, Th. Vilstrup-Olesen, Kalundborg, Chr. Nymann, Ringsted, A. L. Jørgensen, Sakskøbing, A. Johansen, Haderslev, Hans Jensen, Københavns Afdeling, A. Storm-Hansen, Københavns Afdeling, A. Cervin, Københavns Afdeling, A. Iversen, Københavns Afdeling, R. Frantzen, Københavns kommunale Afdeling, J. Hansen Riis, Rønne Afdeling.

Af Indtrykket paa Kongressen som Helhed tør man dristigt sige, at Kedel- og Maskinpasserforbundet hører til et af Samvirksomhedens bedste Forbund, og da »Internationale«s Toner satte Punktum for Kongressen, havde dette Forbund lagt Grundlaget for meget solidt Arbejde i de kommende Aar.

Overenskomstsituationen.

Imod Forventning maatte den særlige Voldgiftsdomstol paany træde i Virksomhed for at afsige Kendelse angaaende 3 Dræningsmestre udenfor Mesterforeningen, som nægtede at følge den af Forligsinstitutionen tidligere gjorte Henstilling om at underskrive den almindelige Overenskomst for Dræningsmestre. De 3 Dræningsmestre var udeblevet fra Forligsmæglingen og have heller ikke givet Møde i Retten. Denne kunde derfor straks efter, at Arbejdernes Repræsentanter havde fremført deres Synspunkter, afsige sin Kendelse Nr. 7, der har følgende Ordlyd:

Kendelse Nr. 7,

afsagt den 30. Juli 1936 af Voldgiftsretten, nedsat i H. t. Lov Nr. 66 af 29. Marts 1936.

Efter at Statens Forligsinstitution for saa vidt angaar nogle til Udløb i Juli 1936 opsagte og ikke fornyede Overenskomster har afsluttet sin Mægling i Medfør af § 7 i Lov Nr. 66 af 29. Marts 1936, har den i Skrivelse af 25. Juli 1936 meddelt, at følgende Overenskomster overgaar til Afgørelse af Voldgiftsretten:

1. *Dræningsmester Holger Andersen, Rønde,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund.*
2. *Dræningsmester Chr. Jensen Tvind, Madum pr. Ulfborg,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund.*
3. *Dræningsmester Holger Jensen, Overlade pr. Aars,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund.*

Skønt lovlig stævnet har ingen af Arbejdsgiverne givet Møde for Retten.

Dansk Arbejdsmandsforbund har nedlagt Paastand paa, at Dræningsmester Holger Andersen og Chr. Jensen Tvind kendes pligtige til at være bundet ved den mellem Foreningen af Dræningsmestre i Jylland og Dansk Arbejdsmandsforbund under den 9. Marts og 16. Juli 1936 afsluttede Overenskomst, der senere er tiltraadt af en Række udenfor Foreningen staaende Dræningsmestre.

Det maa efter det under Sagen oplyste antages, at de to Dræningsmestre har tiltraadt den hidtil gældende Overenskomst af 11. November 1934 mellem Foreningen og Forbundet.

Dansk Arbejdsmandsforbund har videre nedlagt Paastand paa, at Dræningsmester Holger Jensen kendes pligtig til at være bundet ved den mellem Dræningsmestre i Aalborg Amt og Dansk Arbejdsmandsforbund under 21. Marts og 1. Juli 1936 afsluttede Overenskomst.

Det er under Sagen oplyst, at Holger Jensen har tiltraadt den hidtil gældende Overenskomst af 19. December 1934 mellem Dræningsmestre i Aalborg Amt og Dansk Arbejdsmandsforbund.

I Skrivelser til Retten har de tre nævnte Dræningsmestre protesteret mod at blive bundne ved de fra 1. Juli 1936 gældende nye Overenskomster.

Efter at Sagerne har været forhandlet for Retten, træffes herved følgende Bestemmelser:

For Dræningsmestrene Holger Andersen, Rønde, og Chr. Jensen Tvind, Madum pr. Ulfborg, sættes Overenskomsten af 9. Marts og 16. Juli 1936 mellem Foreningen af Dræningsmestre i Jylland og Dansk Arbejdsmandsforbund i Kraft som gældende fra 1. Juli 1936.

For Dræningsmester Holger Jensen, Overlade pr. Aars, sættes Overenskomsten af 21. Marts og 1. Juli 1936 mellem Dræningsmestre i Aalborg Amt og Dansk Arbejdsmandsforbund i Kraft som gældende fra 1. Juli 1936.

P. Bülow. Dreyer. Oluf H. Krabbe.

V. Topsøe-Jensen.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Bageri- og Konditoriarbejderforbundet og Bagermester Kastrup, København.

Ved et Fællesmøde den 9. Juli i Arbejdsgiverforeningen behandledes nogle af Bageri- og Konditoriarbejderforbundet rejste Klager over *Bagermester Kastrup.*

Fællesmødet resulterede i følgende Protokollat:

1) For saa vidt Bagermester Kastrup fortsat ønsker at beskæftige Kurt Simon, vil han være at aflønne som Svend i Henhold til Regulativet.
2) Vedrørende det mellem Bagermester Kastrup og Bagersvend Blankschøn indgaaede Kompagniskab forbeholder Forbundet sig sin Stilling. Den originale Kompagniskabskontrakt vil inden 8 Dage fra Dato blive forelagt Forbundet.
3) Til fuld Afgørelse af de paaklagede Forhold betaler Bagermester Kastrup til Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund Kr. 800,00, hvoraf Kr. 100,00 betales straks og Resten med Kr. 100,00 hver den første — første Gang den 1. August —, indtil det fulde Beløb er betalt.
4) Herefter tilbagetager De samvirkende Fagforbund de til Den faste Voldgiftsret indgivne Klager (Sagerne Nr. 2243 og 2247).

Arbejdsmænd hos Entreprenør Hansen, Odense.

Mellem Hovedorganisationerne afholdtes den 23. Juli i Arbejdsgiverforeningen et Møde, hvor der behandledes en Klage fra Entreprenørforeningen over Dansk Arbejdsmands Forbund, hvis Afdelingsformand i Odense, med Fuldmagt fra Arbejderne, havde krævet et Overskud hos en *Entreprenør Hansen* udbetalt til Arbejderne og, da dette nægtedes, ladet Fordringen gaa til Incasso gennem en Sagfører.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Jord- og Betonarbejdere i Horsens.

Ved et Fællesmøde den 23. Juli i Arbejdsgiverforeningen mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Arbejdsmændenes Forbund og Entreprenørforeningen behandledes nogle Klager over, at *Jord- og Betonarbejdernes kooperative Forretning* i Horsens formentes at være i Strid med Overenskomsten af 1. August 1935. Man enedes om følgende:

Mellem Repræsentanter for Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund optages inden Udgangen af August Maaned d. A. en Forhandling angaaende Spørgsmaalet i Almindelighed. Det er en Forudsætning at de Repræsentanter, der har været medvirkende ved Oprettelsen af den omhandlede Overenskomst, saavidt muligt deltager i denne Forhandling.

For saa vidt disse Forhandlinger ikke skulde resultere i en for Entreprenørforeningen tilfredsstillende Ordning af Spørgsmaalet, forbeholder

Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd i Merløse-Tudse Herred.

I et den 23. Juli mellem Hovedorganisationerne afholdt Møde i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Klage fra Entreprenørforeningen over, at Dansk Arbejdsmands Forbund havde sluttet Overenskomst med *Merløse-Tudse Herreds Sogneraadsforening* i Strid med Punkt 2 i Forligsmandens Mæglingsforslag af 14. Marts 1934. Enighed opnaaedes ikke, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa Bisquitfabriken »Dan«.

En Uoverensstemmelse mellem *Bisquitfabriken »Dan«* og Dansk Arbejdsmands Forbund var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 24. Juli 1936, og man enedes her om, at et Aflønningsforhold bragtes i Orden fra og med indeværende Lønningsuge, og at det af Fagforeningen paaklagede Forhold iøvrigt skal være bragt til Ophør senest den 17. August d. A.

Chauffører hos Firmaet Carl Jacobsen.

En Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmands Forbunds Afdeling, »Chaufførernes Fagforening«, og *Firmaet Carl Jacobsen* om Aflønning af en Chauffør, var til Behandling paa et Fællesmøde den 24. Juli. Da Firmaet havde undladt at give Møde, opnaaedes intet Resultat, og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Kravet om Efterbetaling for Den faste Voldgiftsret.

Bude hos Firmaet Tutein og Koch.

Firmaet Tutein & Koch havde gennem en længere Periode aflønnet 8 Bude med Timeløn, et Forhold, der ganske aabenbart er i Strid med den gældende Overenskomst, som alene bygger paa Ugelønsprincip.

Dansk Arbejdsmands Forbund krævede derfor paa det den 24. Juni i Arbejdsgiverforeningen afholdte Fællesmøde Efterbetaling for den Tid, der er hengaaet, samt Overenskomsten overholdt.

Da Enighed ikke kunde opnaas, gaar Sagen videre til Den faste Voldgiftsret.

Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund og Odense Kommunes Badstue.

Ved en Overenskomstforhandling i Arbejdsgiverforeningen den 30. Juli mellem Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund og *Odense Kommunes Badstue,* opnaaedes Enighed om at henvise Sagens videre Behandling til lokal Forhandling.

Arbejdsmænd hos Firmaet Bjørn Petersen, Aalborg.

En Uoverensstemmelse mellem Forbundet og *Firmaet Bjørn Petersen,* Aalborg, om Prisen for Losning af Paramentsten og et Par andre Smaasager henvistes ved et Møde i Dansk Arbejdsgiverforening den 4. August til Mægling i Overensstemmelse med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid. Møde fastsattes til Afholdelse den 6. August.

Dansk Kommunalarbejderforbund, Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund og Københavns Magistrat.

Den 31. Juli afholdtes et Møde paa Københavns Raadhus mellem det af De samvirkende Fagforbund nedsatte Udvalg og *Borgmesteren for 2. Afdeling, Peder Hedebol.*

Paa Mødet fremsatte Udvalget Forlangende om, at de i 1931 afbrudte Forhandlinger om en Revision af Lønningsvilkaarene for Dansk Kommunalarbejderforbund og Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund genoptoges og førtes til en Afslutning.

Overfor det af Udvalget fremførte Krav meddelte Borgmesteren, at han vilde forelægge De samvirkende Fagforbunds Forlangende for Magistraten og Kommunalbestyrelsen, og at De samvirkende Fagforbund herefter vilde faa nærmere Meddelelse.

Arbejdsmænd hos Entreprenør N. C. Johansen, Odense.

En Uoverensstemmelse om Arbejdstiden ved et af *Entreprenør N. C. Johansen,* Odense, udført Entreprenørarbejde var til Behandling i Dansk Arbejdsgiverforening den 4. August. Da Sagen ligger saaledes, at Odense Kommune for Arbejdets Igangsættelse har betinget sig, at den ugentlige Arbejdstid pr. Arbejder ikke maa overstige 4 Dage, viste det sig umuligt at opnaa Enighed, og det afholdte Møde betragtes derfor som det forberedende før Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund og Københavns Magistrat.

Ved Forhandlinger i Forligsinstitutionen den 25. Juli mellem Repræsentanter for *Københavns Magistrat,* Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund og De samvirkende Fagforbund, opnaaedes Enighed om for 2 Aar at forny de mellem Parterne løbende 5 Overenskomster med følgende Ændringer, der alene vedrører uddannede Kontormedhjælpere, og som — med Gyldighed fra 1. April 1936 — vil være at indarbejde i Overenskomsterne:

1) Timelønssatsen for 1. Aar forhøjes med 6 Øre
   — - 2. - — - 3 -
   — - 3. - — - 2 -
   Maanedslønningerne forhøjes tilsvarende.
2) Der ydes Forsørgere i Tjenestemandslovens Forstand et maanedligt Tillæg af 25 Kr.
3) Der ydes Ikke-Forsørgere paa 35 Aar og derover et Tillæg af 5 Øre pr. Time eller tilsvarende Forhøjelse af Maanedslønnen.
4) Hver af Parterne har efter de i Afsnit E i Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 fastsatte Betingelser Ret til at opsige Overenskomsterne til Ophør pr. 1. April 1937.

Arbejdsmænd hos A/S Højgaard & Schultz.

En af Dansk Arbejdsmands Forbund iværksat Arbejdsvægring overfor *A/S Højgaard & Schultz's Rørfabrik* i Skudehavnen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. Juli med følgende Resultat:

Det omhandlede Arbejde paabegyndes straks.

Eventuelle faglige Uoverensstemmelser henvises til Afgørelse efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Murere hos Murermester E. Nebelong Ibsen, Snekkersten.

Den 31. Juli behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen en Uoverensstemmelse mellem Murerforbundet og *Murermester E. Nebelong Ibsen,* Snekkersten, angaaende et Overskud paa et Fugearbejde med følgende Resultat:

Murerforbundet vil søge Spørgsmaalet afgjort ved Etablering af faglig Voldgift direkte med Murermester Nebelong Ibsen.

Forsaavidt Murermester Nebelong Ibsen skulde vægre sig ved at deltage i Sagens fagretslige Behandling, henvises Spørgsmaalet til Afgørelse ved førstkommende Fællesudvalgsmøde mellem Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland og Murerforbundet.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2238 b:

Tømrere hos Medlemmer af Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Juni 1936 i Sag Nr. 2238 b: Dansk Tømrerforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark.

I Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 hedder det under Pkt. 46:

»Overenskomsten mellem Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark og Dansk Tømrerforbund fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med de Ændringer ,om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

— — —

c. Akkordarbejde i Københavns Amts 1. Afdeling og Hørsholm-Birkerød (Nordre Birk, Søllerød, Hørsholm og Birkerød) betales som i København.«

Efter at denne Bestemmelse er indgaaet som Led i den nævnte Overenskomst, er der mellem Forbundet og Centralforeingen opstaaet Uenighed om, hvorvidt Bestemmelsen har medført ikke blot en Ændring i de hidtil i Københavns Amts 1. Afdeling m. v. gældende Akkordsatsers Størrelse, men ogsaa i Arbejdernes Ret til Udbetaling af Forskud paa Akkorderne, saaledes at Udbetalingerne fremtidig skulde ske efter den københavnske Prisfortegnelse med 160 Øre pr. ydet Arbejdstime under Forudsætning af, at dette er tjent, medens Udbetalingerne i Københavns Amts 1. Afdeling m. v. hidtil har ligget mellem 130 à 150 Øre efter fri Aftale for hvert Arbejdssted.

Under denne Sag har Dansk Tømrerforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningens Vegne med Paastand om, at Centralforeningen tilpligtes at anerkende de københavnske Udbetalingsregler som gældende.

De Indklagede paastaar Frifindelse og gør til Støtte herfor gældende, at Overenskomsterne mellem Centralforeningen og Forbundet gennem en Aarrække har henvist til Akkordsatserne i den københavnske Overenskomst med visse procentvise Fradrag, uden at dette er antaget at have Konsekvenser med Hensyn til de i Københavns Amts 1. Afdeling m. v. praktiserede Forskudsudbetalinger for hvis Vedkommende Udviklingen er sket selvstændigt og uafhængigt af Forholdene i København. Efter de Indklagedes Opfattelse er der ikke Hjemmel til en Ændring i disse Forhold, idet Forligsinstitutionens Mæglingsforslag maa antages alene at tage Sigte paa en Ophævelse af de hidtidige Procentfradrag i selve Akkordsatserne. De Indklagede henviser derhos særlig til, at en Forhøjelse af Forskudsudbetalingerne ved det mere udbredte »mindre Byggeri« udenfor København, uanset Akkordsatsernes Forhøjelse, kan medføre en noget større Risiko for Arbejdsgiveren end ved de indenfor det københavnske Omraade hyppigere større Byggeforetagender.

Efter Rettens Opfattelse maa Bestemmelsen om, at »Akkordarbejde — — — betales som i København« naturligst forstaas som en Forskrift om, at Akkordarbejdet i alle Henseender, altsaa ogsaa med Hensyn til Udbetalingerne, skal betales som i København, saaledes at enhver tidligere bestaaende Forskel i Betalingen og Betalingsmaaden fremtidig er bortfaldet. Retten maa ogsaa finde det i og for sig naturligt, at den samme Regel følges for Akkordsatserne og Udbetalingerne og kan ikke tillægge de Indklagedes Henvisning til Byggeriets forskellige Beskaffenhed i de to Omraader afgørende Betydning.

Da man derhos maa nære overvejende Betænkelighed ved at fortolke den nye Bestemmelse indskrænkende under Hensyn til det af de Indklagede om den tidligere Praksis og den historiske Udvikling oplyste, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse.

Dansk Tømrerforbund har Krav paa, at Udbetalinger paa Akkorder i Københavns Amts 1. Afdeling og Hørsholm-Birkerød sker efter de for København gældende Regler.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 4 * KØBENHAVN DEN 1. SEPTEMBER 1936 * 33. AARGANG

En Løn, Erhvervet kan bære — og andre Problemer.

Af Forretningsfører *Vilh. Rasmussen.*

Diskussionen om Landbrugets Arbejdskraft er, som det meste af Landbohjemmenes Tilvirkning, virkeligt slidstærkt Stof. Socialministeriet har nedsat en Kommission til at analysere Problemet, de sjællandske Landboforeninger publicerer Resultatet af en ny privat indsamlet Statistik, og Aviserne, navnlig i Provinsen, bringer næsten dagligt Indlæg herom, saa der er god Gang i Foretagendet.

Haardt trængt af den efterhaanden tilvejebragte uafviselige Dokumentation for, at der faktisk ikke mangler Arbejdskraft paa Landet, har Landmænd og Landboforeninger forskanset sig bag den Paastand, at den forhaandenværende og tilbudte Arbejdskraft kræver Lønninger, som Erhvervet med sin ringe Rentabilitet slet ikke kan udrede. Man paastaar vel ikke gerne offentligt, at Lønninger paa 4½ til 5 Kr. pr. Dag for faste og 5½ Kr. til 6 Kr. for løse Arbejdere med egen Bolig og Husførelse er for store i den Forstand, at Familieforsørgere kan klare sig med mindre uden supplerende Tilskud af det offentlige, men man vil hævde, at Landbruget behøver endnu billigere Arbejdskraft, helt unge Tjenestekarle, der faar Kost og Logi som en væsentlig Del af Lønnen. Og det er denne unge, billige Arbejdskraft, som dels den bedre betalende Industri og dels Socialreformen med dens Understøttelse til arbejdsløs Ungdom frarøver Landbruget, siges nu.

Paastandene om, at det er Fabrikkernes skorstenshøje Lønninger eller den saa venligt antydede Slaraffentilværelse i Socialkontorernes Venteværelser, der faar Ungdommen til at svigte Landbruget, faar ikke Lov at staa uimodsagt.

Det er fra flere Sider til Overflod paavist, at den Omstændighed, at Landbruget som Helhed har omlagt sit Behov af Arbejdskraft fra voksne, gifte Folk med egen Husstand til helt unge Elever og Tjenestekarle, i sig selv maa fremkalde en naturlig Knaphed paa ung Arbejdskraft, hvortil kommer, at de uendelig ringe Fremtidsudsigter, Landbruget kan byde sine unge Arbejdere, maa friste Ungdommen til at søge bort.

Der er imidlertid ogsaa en hel Række andre Forhold, der virker i samme Retning, og som maaske knapt har været saa paaagtede af andre end Landarbejderne og Ungdommen selv.

Der tænkes her paa det Faktum, at Landbruget gennem Bondevenstres politiske Indflydelse i de sidste Menneskealdre har forstaaet i stort Omfang at unddrage sig selv de Forpligtelser og sine Arbejdere de Rettigheder, som en stedse mere udbygget Arbejdslovgivning har skabt i andre Erhver. Lovene stiller faktisk i en Række Tilfælde Landarbejderne betydeligt ringere end andre Arbejdere.

For at nævne nogle Eksempler: Lov om Børns Erhvervsarbejde gælder ikke for Landbruget, Fabrikslovens Forbud mod at lade Børn og unge Mennesker betjene Maskiner gælder ikke for Landbruget, Fabrikslovens beskyttende Bestemmelser for gravide og fødende Kvinder gælder ikke for Landbruget, effektivt offentligt Tilsyn med, at Medhjælperlovens Bestemmelser om Kost og Værelser overholdes, findes der intet af, o. s. fr. — Med standsegoistisk Smaalighed har Bondevenstre omhyggeligt sørget for i saa godt som enhver Lov om Arbejderbeskyttelse at faa indført et: denne Lov gælder ikke for Landbruget.

Alle Landets Aviser drøftede for kort Tid siden Spørgsmaalet om, hvorvidt lille Connies Filmsengagement rammes af Loven om Børns Erhvervsarbejde eller ikke. Skal man le eller græde herover, naar man samtidig erindrer sig, at Hundreder eller Tusinder af smaa Landarbejderbørn hvert Foraar med Lovens Velsignelse kan sendes ud for at tjene Bønder, ja, at en hel Landsdels Skoleordning (den vestjyske) er anlagt paa, at Smaabørnene skal have Tid til at arbejde i Sommertiden i Stedet for at gaa i Skole!

Statistiken fra den lovpligtige Ulykkesforsikring taler et særligt uhyggeligt Sprog i Afsnittet, hvor der fortælles om smaa 8—10-aarige »Landarbejdere«, der i Hakkelsesmaskiner, Hesteomgange, Tærskeværker, Hesteriver etc. er blevet ilde til-

redte eller dræbte. Arbejdsinvalider i den Alder kender dog intet andet Erhver.

I Handel, Haandværk og Industri sikres det Lærlingen, at han faar lært Faget, eller i modsat Fald nogen Erstatning for spildte Ungdomsaar. I Landbruget kan Eleverne udbyttes grænse- og hensynsløst, uden at nogen Dommer eller anden Embedsmand af den Grund faar sin Middagshvile forstyrret.

Da den nugældende Medhjælperlov i 1921 afløste Tyendeloven af 1854, betød den unægtelig et Fremskridt; men Mangel paa Tilsyn med, at Lovens Bestemmelser overholdes har desværre gjort Fremskridtet i høj Grad illusorisk. Ingen med virkeligt Kendskab til Forholdene vil f. Eks. benægte, at der endnu, 15—16 Aar efter Lovens Ikrafttræden, findes Masser af Medhjælper»værelser«, der meget langtfra opfylder Lovens beskedne Mindstefordringer.

Loven giver ligeledes visse Regler for Beskaffenheden af den Kost, der bydes de unge Landarbejdere som en Del af deres Løn. Protest mod daarlig eller mangelfuld Kost er som Regel virkningsløs, og udarter Protesten til Arbejdsafbrydelse, vil Domstolene desværre som oftest statuere, at det er Medhjælperne, der har gjort sig skyldig i Lovbrud. Man erindrer i saa Henseende talrige i den socialdemokratiske Dagspresse omtalte Kostaffærer. Det kan og skal ikke forties, at de almindelige Domstole ved deres Afgørelser af saadanne Retssager har været Landbruget en stærkt arbejderaffolkende Faktor. For at den faglige Domstol, Den faste Voldgiftsret, ikke skal føle sig forbigaaet, bør maaske tilføjes, at adskillige af dens Kendelser har virket i samme Retning. Angaaende Landbrugsforhold er ved Den faste Voldgiftsret afsagt Kendelser, som det har været kyndige, udenforstaaende Folk umuligt at forlige med tidligere Retspraksis i Byarbejderforhold.

Medhjælperlovens vage eller helt manglende Bestemmelser angaaende Arbejdstid og dens Paabud om, at Tjenestefolk skal give Arbejdsgiverne — selv de økonomisk daarligst kørende — Kredit paa Lønnen i indtil 3 Maaneder ansporer heller ikke i synderlig Udstrækning Ungdommen til at foretrække Landbruget for Byerhvervene.

Nej, det er saa langt fra Lønspørgsmaalet alene, der skiller Landbruget og Ungdommen.

Mange Faktorer foruden de her og andre Steder fremdragne forklarer den saa hidsigt debatterede Knaphed paa ganske ung Arbejdskraft til Landbruget. Maatte de kloge Folk, som for Tiden i Kommissioner og Udvalg lægger deres Hoveder i Blød for at klare Problemet, komme til Forstaaelse heraf og gaa ind for Kravene om en Revision af Loven om Børns Erhvervsarbejde, Fabriksloven, Medhjælperloven, Lov om Benyttelse af Tjenesteboliger o. a. i Landarbejdernes Favør. Der kan her gennemføres meget væsentlige Forbedringer, uden at Landbruget med Rette kan klage over, at der derved lægges uoverkommelige økonomiske Byrder paa dets Skuldre, og stilles Landarbejderne i retslig og lovmæssig Henseende paa lige Fod med de øvrige Arbejdere, vil megen Uvilje mod at »tjene Bønder« være bortryddet.

Frankrig paa Vej henimod den kollektive Arbejdsret.

Af *Salomon Schwarz*, Paris.

Naar man betragter den socialpolitiske Udvikling i Frankrig efter Krigen, faar man uvilkaarligt Indtryk af, at der i Frankrig efter den kortvarige Periode af socialpolitisk Aktivitet, som fulgte umiddelbart efter Krigsafslutningen, næsten gennem 15 Aar har hersket Stilstand paa det socialpolitiske Omraade. Ganske vist blev der af de hyppigt skiftende Regeringer og af enkelte Rigsdagsmedlemmer udarbejdet og forelagt forskellige Lovforslag, der tildels blev begravet i Rigsdagsudvalg; men alt dette kan nærmest betegnes som parlamentarisk Tomgang. Selv Overholdelsen af de tidligere vedtagne Sociallove, saaledes navnlig Loven om 8-Timersdagen af 1919, blev stadig mere skødesløs, og den franske Socialpolitik sejlede praktisk stadig mere i den økonomiske Liberalismes Farvand.

Siden Begyndelsen af Juni Maaned er dette Billede dog blevet fuldstændigt forandret. Vi oplever for Tiden en Periode af en hidtil ukendt socialpolitisk Aktivitet. I Løbet af ganske kort Tid er der virkeliggjort en Række socialpolitiske Foranstaltninger af den allerstørste principielle og praktiske Betydning. Videre betydningsfulde Foranstaltninger er i Forberedelse. Man er nu i Frankrig i Færd med at skabe en ny Sociallovgivning.

Blandt de Foranstaltninger, som allerede er blevet Lov, fortjener især at fremhæves *Nyordningen af Overenskomst- og Mæglingsvæsenet,* der betyder kraftig Fremme af den kollektive Ordning af Løn- og Arbejdsforholdene. Frankrig havde ganske vist i 1919 indført en særlig Lov om Kollektivoverenskomster, men Ordningen af dette saa overmaade vigtige Spørgsmaal er egentlig aldrig kommet ud over Begyndelsesstadiet og havde efter 1-2 Aars Forløb næsten ikke mere nogen praktisk Betydning. I det sidste Tiaar har man næsten ikke mere kunnet tale om en overenskomstmæssig Ordning af Løn- og Arbejdsforholdene. Frankrig har siden 1892 — altsaa i næsten et halvt Aarhundrede —haft en Mæglingslov, vistnok den første af sin Art paa det europæiske Kontinent. Men dens Indhold var betydningsløs, dens virkelige Anvendelse yderst sjælden, og navnlig i Aarene efter Krigen blev den næsten helt glemt.

Den aller seneste Lovgivning — Loven af 24. Juni 1936 — søger at sikre en almindelig Indførelse af Overenskomster og gøre disse til Grundlag for Ordningen af Løn- og Arbejdsforholdet som Helhed. Ligeledes skaber Loven i nogen Grad Forudsætninger for en ny Mæglingslov. Nyordningen er et direkte Resultat af den vældige Strejkebevægelse, som i Maj—Juni d. A. omfattede Millioner af franske Arbejdere og Funktionærer, og har allerede haft stor praktisk Betydning. I alle Fag og Industrigrene forhandles der for Tiden om Afslutning af Overenskomster, og i talrige Tilfælde er der opnaaet Enighed herom mellem Parterne.

De franske Arbejdsgivere staar i Reglen fjendt-

lige overfor Overenskomsttanken, og Arbejdernes Forsøg paa at faa oprettet Overenskomster har hidtil kun undtagelsesvis ført til det ønskede Resultat. Den nye Lov søger nu at raade Bod herpaa ved at gøre Arbejdsministeriet til den drivende Kraft ved Afslutning af Overenskomster. Paa Anmodning fra en af Parterne *skal* Arbejdsministeren (eller dennes Stedfortræder) nedsætte en »blandet Kommission« bestaaende af Repræsentanter for de modstaaende Organisationer, som skal forhandle om Overenskomstens Afslutning. Lykkes det ikke Arbejdsgivernes og Arbejdernes Repræsentanter at naa en Forstaaelse, skal Arbejdsministeren »intervenere«, naar en af Parterne udtaler Ønske herom, for at medvirke ved Bilæggelsen af de bestaaende Uoverensstemmelser. Ministeren er altsaa ikke beføjet til at afgøre Stridsspørgsmaalene. Han »hjælper« kun Parterne ved Overenskomsternes Afslutning, øver et vist moralsk Tryk paa den genstridige Part. Men dersom det ikke lykkes at formaa Parterne til at oprette en Overenskomst, har Ministeren ingen Mulighed for at tvinge dem dertil. Den nye Lov kender saaledes ingen Tvangsoverenskomst, indeholder ingen Mulighed for at erklære Mæglingsforslag for bindende.

Spørgsmaalet er iøvrigt omstridt i Frankrig. Den socialistiske Arbejdsminister *Lebas'* oprindelige Forslag gik langt videre. Ifølge dette Forslag kunde Ministeren paa Forslag af en af Parterne selv træffe en Afgørelse angaaende bestaaende Uoverensstemmelser. Dermed vilde Arbejdsministeren have haft Ret til at afsige en bindende Kendelse. Men i vedkommende Parlamentsudvalg rejste den kommunistiske Deputerede *Monmousseau* Indsigelse herimod, og da der heller ikke i førende Fagforeningskredse var Enighed om Fagbevægelsens Stilling, og man snarere hældte til en Afvisning af Tanken om »Tvangsoverenskomster«, erklærede ogsaa Regeringen sig indforstaaet med Lovforslagets Afsvækkelse paa dette Punkt og gik med til en væsentlig Begrænsning af Arbejdsministerens Beføjelser ved Bilæggelse af Arbejdskonflikter. Hvorvidt denne Ordning vil holde i Fremtiden, faar staa hen. Det er interessant at notere, at man ved Drøftelsen af det Problem, hvorledes man bedst kunde gøre Ende paa Besættelsen af Fabriker og Arbejdspladser, indenfor de førende Fagforeningskredse kunde spore visse Tegn paa et Stemningsomsving til Gunst for en Udvidelse af Arbejdsministerens Beføjelser med Hensyn til Bilæggelsen af Arbejdskonflikter.

Tanken om Anvendelse af Tvang er ganske vist ikke helt udelukket i den afsvækkede Lov. Bestemmelsen om at erklære Mæglingsforslag for bindende blev som allerede omtalt ikke vedtaget ved Lovforslagets endelige Affattelse. Tanken om at erklære Overenskomster for almindeligt bindende, som i sin Tid spillede en saa stor Rolle i den tyske Arbejdsret (og egentlig er af australsk Oprindelse), er nu overtaget af den franske Lovgivning: Er der afsluttet en Overenskomst mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer, kan Arbejdsministeren gennem Forordning erklære den for bindende for alle Arbejdere og Arbejdsgivere indenfor vedkommende Fag eller Industrigren (og indenfor Overenskomstens territoriale Grænser). Hertil kræves endog ikke engang et Forslag fra en af Parterne. Denne Bestemmelse har fundet almindelig Tilslutning fra Arbejderbevægelsens Side.

Loven af 24. Juni indeholder yderligere en meget betydningsfuld kollektivretslig Tanke, som egentlig har hjemme i en særlig Lov og kun af praktiske Grunde er medtaget i Loven om Kollektivoverenskomster. Loven indeholder nemlig en Paragraf, der optæller alle Spørgsmaal, der kan ordnes i en Overenskomst. Blandt andet skal Overenskomsten indeholde Bestemmelser om:

> »Valg af *Delegerede i Bedrifter* med over 10 beskæftigede Personer, der vælges ud af Personalets Midte og har den Opgave at forelægge Bedriftsledelsen de individuelle Anker, som det ikke har været muligt at afgøre ved direkte Forhandlinger, og som ikke vedrører Anvendelsen af Løntariffen, Arbejdstidsloven eller anden Arbejderbeskyttelse, Hygiejnen samt den i Love og Forordninger anordnede Sikkerhedsbeskyttelse. *Disse valgte Delegerede kan efter eget Ønske ved Forhandlinger tilkalde en Repræsentant for den paagældende Fagforening*«.

Hidtil vilde Arbejdsgiverne i deres overvældende Flertal ikke vide noget af Forhandlinger med Arbejdernes Tillidsmænd i Bedrifterne. Idag maa de affinde sig med en saadan Arbejderrepræsentation. Ganske vist er Tillidsmændenes Retsstilling endnu ikke fuldt ud sikret, og der bestaar f. Eks. ikke en lovlig Beskyttelse mod Afskedigelse. Ligeledes er Tillidsmændenes Kompetence temmelig snævert begrænset. Ifølge Lovens Ordlyd har de kun Ret til at forebringe den enkelte Arbejders Klager. Men det vil sikkert ikke have sit Forblivende herved. Arbejder-Tillidsmændenes snævre Tilknytning til Fagorganisationen borger for en videre Udvikling af denne socialpolitisk saa betydningsfulde Institution. Her er der lagt et Fundament for Opbygning af *Bedriftsraadssystemet* i Frankrig.

Foreløbigt gælder for Tillidsmændene i Bedrifterne foruden den ovenfor citerede Bestemmelse i Overenskomstloven Bestemmelserne i den almindelige Aftale af 7. Juni mellem Repræsentanter for Landsorganisationen og Arbejdsgiverforeningernes Centralorganisation (den saakaldte Matignon-Pagt).

Denne Aftale har ganske vist ingen Lovkraft, men betragtes dog — navnlig fordi den foruden af Repræsentanter for de modstaaende Hovedorganisationer tillige er undertegnet af Statsministeren — som værende af lovlig Karakter.

Med Hensyn til Tillidsmandsordningen falder Aftalen af 7. Juni tildels sammen med Loven om Kollektivoverenskomster, men er forsaavidt videregaaende end denne, som Antallet af Tillidsmænd selv i de mindre Virksomheder fastsættes til 2 (en enkelt Tillidsmand vilde under visse Omstændigheder ikke kunne hævde sig overfor Arbejdsgiveren) og fastsætter Regler for den aktive og passive Valgret ved Valg af Tillidsmænd. Valgberettiget er alle Arbejdere, der er fyldt 18 Aar og har været be-

skæftiget mindst 3 Maaneder i paagældende Virksomhed, valgbar er franske Statsborgere fra det fyldte 25. Aar og med mindst et Aars Beskæftigelse (for de mindre Bedrifter gøres der dog Undtagelser fra denne Bestemmelse).

Af denne første Begyndelse kan der udvikle sig et helt System af kollektiv Arbejdsret, saafremt de franske Arbejdere forstaar at betjene sig rigtigt af dette nye Instrument. Opgaven er ganske vist ny for de franske Arbejdere, men den sidste Tids glimrende Fremgang for den franske Fagbevægelse, hvis Medlemstal er tredoblet i de sidste tre Maaneder og allerede har overskredet de fire Millioner, lader forvente, at den franske Arbejderbevægelse viser sig sin Opgave voksen.

Dansk Skibstømrerforbunds Kongres.

I Dagene den 2.-4. August afholdt Dansk Skibstømrerforbund ordinær Kongres i Folkets Hus paa Jagtvej, København.

Kongressen, der var besøgt af ca. 40 Delegerede fra 28 Afdelinger, prægedes af den Omstændighed, at der for første Gang siden 1907 deltog Repræsentanter for de københavnske Skibstømrere, som har indmeldt sig i Forbundet i den nu forløbne Kongresperiode.

Formanden, *Sigurdsson,* Odense, bød Kongresdeltagerne Velkommen og oplyste, at der, da han i 1921 overtog Formandsstillingen, var 6 Skibstømrerafdelinger udenfor Forbundet. Det store Maal, at faa alle med i Forbundet, var nu naaet med den københavnske Afdelings Indmeldelse.

Efter en Omtale af de faglige Forhold og Kongresperiodens vigtigste Begivenheder for Forbundet og for den samlede danske Fagbevægelse udtalte Sigurdsson:

— Jeg hører ikke til dem, der tror, at Arbejdskampenes Tid er forbi, tværtimod. Ganske vist er vi et lille Forbund, men vi vil yde vor Indsats til Helhedens Gavn, og som vi i vort Arbejde har til Opgave at bygge Skuder, der kan klare en Storm, vil vi ogsaa bygge vort Forbund stærkt. Velkommen til Arbejdet.

En særlig Velkomsthilsen rettede Formanden derefter til Gæsterne, nemlig *Chr. Jensen* fra D.s.F., den tidligere Sekretær i D. s. F., *Chr. Brun,* Redaktør *H. P. Sørensen,* og til Repræsentanterne for den københavnske Afdeling.

Fløtkjær takkede som Formand for Københavns Afd. i en stærkt agitatorisk Tale for den Velkomst, der havde lydt til Københavnerne, der nu efter saa mange Aar igen var med i det fælles Arbejde, og han gav en interessant Redegørelse for den Rationalisering, der var sket i Faget, og for de Spørgsmaal af faglig Interesse, der hermed var rejst.

Chr. Jensen, D. s. F., takkede for Indbydelsen til Centralorganisationen og hilste med Glæde den organisationsmæssige, faglige Enhed. Han trak Linierne op for de sidste Aars faglige Politik og ønskede Kongressen Held og Lykke til at træffe de rigtige Beslutninger.

Kongressen nedsatte herefter en Del Udvalg, vedtog Forretningsorden, godkendte Mandaterne og valgte til Dirigenter H. Sørensen, Aalborg, og Fløtkjær, København.

Beretning om Virksomheden.

Formanden redegjorde i en udførlig Beretning for Forbundets Virksomhed siden sidste Kongres. Det fremgik af denne Beretning, at skønt Forbundet hører til de mindre Organisationer, er det dog et stort Antal Sager, der afgøres, ligesom Arbejdet kræver meget af Ledelsen.

Om Københavns Afdelings Optagelse i Forbundet gav Sigurdsson en Redegørelse og oplyste bl.a., at Hovedledelsen havde givet Københavns Afdeling, hvis Medlemstal er ⅓ af Forbundets, to Repræsentanter i Ledelsen. Dette var ikke mindst sket af Hensyn til Forhandlinger om specielle københavnske Lønforhold, som Forbundets Ledelse ikke havde indgaaende Kendskab til. Forbundet tæller nu 29 Afdelinger, der samarbejder med 8 Klubber, og overalt havde der været Fremgang i Kongresperioden. Sigurdsson rettede en Tak til alle Afdelingsformænd og Medlemmer, som havde bidraget til det gode Resultat.

I Debatten om Beretningen fremførtes bl. a. Ønsker om, at der i det kommende Foraar virkelig blev det Samarbejde mellem Fagene, som der var talt om. Særlig understregede *Fløtkjær,* København, Betydningen af Konferencer mellem Fagene før Overenskomsterne blev opsagt, og at Tillidsmandsbeskyttelsen blev udvidet. Der var flere Talere, der ønskede en forbedret Ordning med Feriepenge. *Chr. Jensen,* D. s. F., der deltog i Debatten, redegjorde for det System med Feriepenge, som f. Eks. Tobaksarbejderne har, og lovede at have Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold, paa det fælles faglige Samarbejde i de kommende Aar og paa Spørgsmaalet om Beskyttelse af Tillidsmænd.

Det henstilledes fra en Delegeret, at Fagbevægelsen i Fremtiden viede endnu mere Opmærksomhed paa de Unge, der nok var Medlemmer, men manglede megen faglig Opdragelse.

Beretningen godkendtes efter afsluttende Debat enstemmigt.

Regnskaberne.

Forbundsformand Sigurdsson fremlagde Regnskaberne, der efter enkelte Forespørgsler enstemmigt godkendtes.

Lovændringsforslag.

Under Behandlingen af en meget lang Række Forslag vedtoges det, at *Forbundskontoret flyttes fra Odense til København.* Motiveringen for dette Skridt var naturligvis ikke nogen Uvilje mod Odense, men det Forhold, at f. Eks. under sidste faglige Storsituation havde D. s. F. tre Gange af Hensyn til hurtige Beslutninger set sig nødsaget til at tilkalde københavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer i Stedet for Formanden, der ikke hurtigt nok kunde naa ind fra Odense. Samtidig med dette Forslag vedtoges, at *Arbejdsløshedskassen,* der hidtil har været selvstændig, *indgaar som Led i Forbundet.*

Af Kongressens *øvrige Beslutninger* nævner vi:

Kongressen vedtog efter en kort Udredning af Chr. Jensen, D. s. F., enstemmigt de af D. s. F. den 19. December 1935 vedtagne *Afstemningsregler.*

Endvidere besluttedes, at Forbundet indmeldte sig i D. s. F.s Pensionskasse. Det vedtoges, at naar *unge Skibstømrere søger paa Højskole,* har Hovedledelsen Bemyndigelse til at yde dem lidt Lommepenge og Kontingenthjælp. Det vedtoges at afholde *næste Kongres 1940 i København.*

Under Behandlingen af Spørgsmaalet *Afspadsering af Overarbejde* og herunder Mulighederne for *40 Timers Ugen* havde Kongressen anmodet *Chr. Jensen,* D. s. F., om at holde et orienterende Foredrag om nationalt og internationalt Arbejde for Forkortelse af Arbejdstiden. Chr. Jensen gav et historisk Rids over Udviklingen, der førte til 8 Timers Dagen i de fleste Lande, og skildrede, hvorledes den moderne Rationalisering havde rejst Krav om 40 Timers Ugen, samt omtalte Arbejdet i Genève og det Arbejde, D. s. F. og Faginternationalen havde udført for denne Sag. Han sluttede med at sige: Vi maa stadig holde Spørgsmaalet om yderligere Forkortelse af Arbejdstiden levende, vi faar forhaabentlig Lejlighed til at føre Kravet frem i den kommende Rigsdagssamling, og vi maa da energisk arbejde for dette Spørgsmaal. Lad os overalt, hvor Lejligheden byder sig, holde vort Krav frem for Offentligheden. Det betyder saa overordentlig meget for Arbejderne. Foredraget modtoges med stærkt Bifald.

Til Formand genvalgtes enstemmigt *Sigurdsson,* der altsaa nu flytter til København. Til Hovedkasserer og Næstformand valgtes *Frederiksen,* København. I Forretningsudvalget fik yderligere *Fløtkjær,* København, og *Rasmussen,* Odense, Sæde. Til Hovedbestyrelsen valgtes *Jul. Johansen,* København, *H. Sørensen,* Aalborg, *Kjærgaard,* Esbjerg, *N. P. Jensen,* Svendborg, og *Jacobsen,* Nakskov.

Efter korte Taler af Formanden, de nyvalgte Hovedbestyrelsesmedlemmer, Chr. Jensen, D. s. F., Fløtkjær, København, der takkede den socialdemokratiske Presse for ydet Indsats og Kongressen for dens saglige Forløb, satte tre Hurraraab for Forbundet og Internationales Toner Punktum for tre gode Arbejdsdage.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Lager- og Pakhusarbejdere hos Firmaet H. Pens.

En Uoverensstemmelse angaaende Feriegodtgørelse til Lager- og Pakhusarbejdere, beskæftiget hos *Firm. H. Pens,* behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 6. August.

Man enedes om, at Firmaet i Aar yder til samtlige de i Ferieperioden beskæftigede Arbejdere 6 Dages Sommerferieløn lig med den normale Ugeløn, og at i Fremtiden følgende Ordning er gældende:

Ferien udgør 6 Arbejdsdage i Forbindelse med to Søndage. Ferien lægges i Tiden mellem 1. Maj og 15. September. Feriebetalingen fastsættes til 2% af den paagældende Arbejders Fortjeneste, dog at der ikke ydes Feriegodtgørelse for Overarbejdstimer. Ferieaaret løber fra 1. Maj-30. April.

Havnearbejdere hos København Frihavns A/S.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. August forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over København Frihavns A/S, gaaende ud paa, at der ved Ladning af Skibene »*Gudenaa*«, »*Reval*« og »*Teddy*« ikke var gaaet frem efter Bestemmelsen i Forliget af 10. April 1935.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Klage er nu indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd og Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. August var en Arbejdsstandsning hos *Murermester S. Chr. Stenstrop,* Aalborg, til Behandling, men da de to Parter ikke kunde enes om, hvem af dem, der havde iværksat Arbejdsstandsningen, var det umuligt at opnaa nogen forligsmæssig Afgørelse, og Spørgsmaalet indbragtes derfor omgaaende for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Murermestre i Odder.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. August erkendte Arbejdernes Repræsentanter, at en Arbejdsstandsning overfor *2 Murermestre,* som skulde udføre et bestemt Stykke Arbejde for Odder Kommune, var ulovlig, idet den var uvarslet, og Arbejdsgiverforeningen indgik under de foreliggende Omstændigheder paa at frafalde Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

NYT FRA UDLANDET

DEN FINSKE LANDSORGANISATION I 1935. Den faglige Landsorganisation i Finland har nys udsendt sin Beretning for 1935. I denne gives der først et Overblik over den politiske og økonomiske Situation. Det oplyses bl. a., at den af Regeringen i sin Tid nedsatte og af ministerielle Embedsmænd bestaaende Kommission til Udarbejdelse af Forslag vedrørende Mægling i Arbejdskonflikter har afgivet sin Betænkning, der indeholder Forslag om Forbud mod Strejker paa mange Arbejdsomraader. Forslaget indeholder ogsaa andre Bestemmelser, der, saafremt de erholder Lovkraft, vilde gøre Arbejdernes lovlige Ret til faglig Aktion til Forbedring af Løn- og Arbejdsforholdene ganske illusorisk. Landsorganisationen har da ogsaa straks rejst Indsigelse imod dette Forslag og afholdt 340 Protestmøder i hele Landet, ligesom den har henvendt sig til Regeringen angaaende denne Sag.

Med Hensyn til de erhvervsmæssige Forhold henvises til, at Opgangsbevægelsen i finsk Erhvervsliv har vedvaret i Beretningsaaret og at Industriproduktionen viser en yderligere Stigning i 1935. Som Følge heraf er ogsaa Industrivirksomhedernes Udbytte og Aktiekurserne steget betydeligt. Grundet paa den stadig mere udbredte Rationalisering i Industrien er Arbejdertallet dog ikke steget i samme Forhold som Produktionen.

Lønniveauet i Finland er fremdeles meget lavt, omend

der i Aarets Løb opnaaedes en Række Lønforhøjelser, særlig i de Fag, hvor Arbejderne er nogenlunde godt organiseret. Paa Forslag af den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe har Rigsdagen vedtaget en Lov om Oprettelse af et Lønnævn, som bl. a. har fastsat en gennemsnitlig Dagløn for Skovarbejdere i de forskellige Skovdistrikter.

Arbejdsløsheden er aftaget meget betydeligt, men Beretningen paaviser, at den officielle Arbejdsløshedsstatistik er meget mangelfuld og at der stadig findes over 20.000 arbejdsløse i hele Landet. Ved Udgangen af 1935 talte Landsorganisationen 17 tilsluttede Forbund med 635 Afdelinger og ca. 40.000 Medlemmer. For Tiden anslaas de tilsluttede Forbunds samlede Medlemstal til ca. 50.000. Landsorganisationens Ugeblad udkommer i et Oplag paa 23.000 Eksemplarer.

Oplysnings- og Agitationsarbejdet har været ret omfattende i Beretningsaaret, ligesom der har været afholdt et 4 Ugers Fagforeningskursus i Fagforeningsskolen i Grankulla, der var besøgt af 32 Deltagere fra 14 Byer.

De finske Fagforeninger har i Aarets Løb udfoldet en livlig Virksomhed for at gennemføre en Forbedring af Løn- og Arbejdsforholdene. Der forekom ialt 146 Lønbevægelser, hvoraf de 31 førte til Strejker. Det store Flertal af Arbejdsgiverne i Finland staar fjendtligt overfor Fagforeningerne og forfølger i mange Tilfælde de fagorganiserede Arbejdere. Som Følge heraf var det vanskeligt at faa afsluttet kollektive Overenskomster, og i Stedet for er der saa truffen Lønaftaler med de enkelte Arbejdsgivere eller Arbejdsgiverforeninger. Grundet paa de faglige Organisationers voksende Styrke har det dog ogsaa været muligt at faa oprettet en Del Kollektivoverenskomster i Beretningsperioden. De finske Fagforeninger fortsætter med al Magt deres Bestræbelser for at tilvejebringe en overenskomstmæssig Ordning af Løn- og Arbejdsvilkaarene, og de er klare over, at Forudsætningen for at naa dette Maal er en yderligere Styrkelse af Fagorganisationerne og en øget Tilgang af Medlemmer, saaledes at den finske Fagbevægelse efterhaanden kan komme paa Højde med Fagbevægelsen i de øvrige nordiske Lande.

FAGBEVÆGELSEN I SVEJTS. Den faglige Landsorganisation i Svejts har udsendt sin Beretning for 1935, der viser en mindre Nedgang i Medlemstallet, nemlig fra 223.427 ved Udgangen af 1934 til 221.370 ved Udgangen af 1935. Af det samlede Medlemstal er 199.348 Mænd og 22.022 Kvinder. Landsorganisationen omfatter 16 Forbund.

Svejts hører til de saakaldte Guldlande, der er haardest ramt af den økonomiske Krise og derfor ogsaa har stor Arbejdsløshed. I Gennemsnit for hele Aaret 1935 fandtes der ifølge den officielle Statistik 82.468 arbejdsløse, hvilket er 17.000 eller 26 % flere end i 1934. Af Arbejdsløshedskassens Medlemmer var i 1935 gennemsnitlig 18 % uden Arbejde.

Fagforeningernes Bestræbelser var i 1935 særligt rettet paa at forhindre Arbejdsgivernes Forsøg paa at gennemføre Lønnedsættelser, hvad der ogsaa i vid Udstrækning lykkedes. Der er i Beretningsaaret forekommet 23 Strejker eller Lockouter omfattende ialt 723 Arbejdere. I mange Tilfælde lykkedes det Fagforeningerne uden Konflikt at opnaa enkelte Forbedringer af Løn- og Arbejdsforholdene.

Grænseudvalget.

Kendelse i Sag Nr. 52.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund mod Dansk Funktionærforbund.

Nærværende Grænsestrid mellem D. H. K. F. og D. F. F. er af førstnævnte Organisation indanket til Grænseudvalgets Afgørelse. Sagen er i Korthed følgende:

Til Bilæggelse af tidligere Grænsestridigheder mellem ovennævnte 2 Forbund, enedes disse den 19. Maj 1928 om følgende Overenskomst:

»Til Bilæggelsen af de verserende Grænsestridigheder mellem Dansk Funktionær Forbund og Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund er man enedes om følgende: under Forbehold af Sanktion af Handels- og Kontormedhjælperforbundets Hovedbestyrelse og Dansk Funktionær Forbunds Forretningsudvalg:

1. Alle Sygekassefunktionærer (ogsaa Kontorfolk i Sygekasserne) kan ikke være Medlemmer af Handels- og Kontormedhjælperforbundet, men bør staa i Dansk Funktionærforbund. Det samme gælder Inkassatorer i alle Virksomheder.

2. Kontormedhjælpere indenfor Handels-, Forsikrings- og Bankvirksomheder kan ikke være Medlemmer af Dansk Funktionær Forbund, men bør staa i Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

3. Overflytningen regnes fra den 1. Februar 1928, og den endelige Udtrædelse af de paagældende Organisationer skal ske senest 1. Juni 1928.

4. Fremtidige Grænsestridigheder er Parterne enige om at lade afgøre af De samvirkende Fagforbunds Grænseudvalg.

5. I Virksomheder, hvor begge Organisationer har Overenskomst, bør der være Samarbejde mellem Organisationerne om det principielle Grundlag for disse Overenskomster.

København, den 19. Maj 1928.

sign. *F. Hagengaard.* sign. *Jens Johansen.*

sign. *Chr. Jensen.* sign. *Hans Jacobsen.*

Den 4. Juli 1928 paabød D. H. K. F. et af dets Medlemmer ansat i Sygekassen »Phønix« at lade sig overflytte til D. F. F., og dette Paabud gav Anledning til at betræffende Medlem anlagde Sag mod Forbundet.

Vestre Landsret afsagde den 18. April 1929 Dommen, der gik D. H. K. F. imod, og Forbundet maatte genoptage betræffende Medlem.

D. H. K. F. har derefter senere opsagt den mellem de 2 Forbund trufne Overenskomst og dermed ment sig løst fra samme.

Enkelte Steder i Landet har D. H. K. F. nægtet at lade Kontormedhjælpere overflytte til D. F. F., og klager nu over, at D. F. F. driver en meget paagaaende Agitation blandt disse Folk for at faa dem til at lade sig overflytte, ligesom D. H. K. F. mener sig berettiget til at have Kontormedhjælperne paa Sygekassekontorerne staaende som Medlemmer af deres Forbund.

Dansk F. F. paa sin Side bestrider denne Ret

og hævder, at selv om Overenskomsten mellem de 2 Forbund af 19. Maj 1928 af D. H. K. F. er opsagt, maa den dog være gældende til man er enedes om en ny. D. F. F. anfører endvidere som Støtte for dets Stilling til denne Sag, at af 870 Sygekassefunktionærer i Landet, er 830 Medlemmer af D. F. F., samt at samme Forbund har afsluttet de 51 af 55 Overenskomster i Branchen, samt at Uoverensstemmelserne de 2 Forbund imellem i det væsentlige lokaliserer sig til Byerne Aarhus, Aalborg og Esbjerg.

Grænseudvalget maa erkende, at Kontormedhjælpere under almindelige Forhold maa høre ind under D. H. K. F., men der er i den nærværende Sag, paa Grund af den, mellem de 2 Forbund tidligere trufne Overenskomst, skabt et ganske specielt Forhold vedrørende Sygekassernes Personale.

Det er ikke bestridt af D. H. K. F. at D. F. F. af de 870 Sygekassefunktionærer har de 830 som Medlemmer, og ej heller at de 51 af 55 Overenskomster i Branchen er afsluttet mellem D. F. F. og Sygekasserne. Grænseudvalget kan derfor ikke nu give D. H. K. F. Medhold til at organisere de paa Sygekassekontorerne beskæftigede Kontormedhjælpere, men maa give D. F. F. Medhold i at kræve den resterende Del af disse Folk, som endnu er Medlemmer af D. H. K. F. overflyttet til D. F. F.

Vedrørende Vestre Landsrets Dom, som efter det oplyste har været Aarsag til, at den tidligere Overenskomst mellem de 2 Forbund ikke har kunnet holde, har Udvalget den Opfattelse, hvilket støttes af Dommens Præmisser, at der i D. H. K. F.s Love har manglet Hjemmel til den tvangsmæssige Overflytning til andet Forbund.

Paa daværende Tidspunkt var D. H. K. F. imidlertid ikke Medlem af D. s. F.

Dette er nu Tilfældet, og den lovmæssige Hjemmel, maa nu ligge i den Grænseudvalget givne Bemyndigelse for samtlige under D. s. F. staaende Organisationer.

København, den 1. August 1936.

P. U. V.

Edm. Olsen.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2263.

Arbejdsmænd hos 2 Murermestre i Kalundborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. August 1936 i Sag Nr. 2263: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlemmer, Murermester L. Fryckmann og Murermester J. W. Olsen, begge af Kalundborg mod De samvirkende Fagforbund i Danmark og dettes Kalundborg-Afdeling.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlemmer, Murermester L. Fryckmann og Murermester J. W. Olsen, begge af Kalundborg, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Kalundborgafdeling for Brud paa Septemberforliget, Fagets Overenskomst og det i Sagen Nr. 2246 den 3. Juli d. A. indgaaede Forlig.

Det fremgaar af Sagen, at der i den mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomst med Tillæg findes en Bestemmelse, der er saalydende:

> »Arbejde ved Jernbeton udføres i Akkord efter Prislistens Priser, dog at det — hvor Hensynet til Arbejdets Tarv kræver det, eller særlige Forhold gør sig gældende — kan udføres paa Timeløn med et Tillæg lig med, hvad der er gældende mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund.«

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar iøvrigt nærmere ud paa følgende:

Murermester L. Fryckmann har for Tiden i Entreprise Opførelsen af en mindre Nybygning paa Lerchenborgvej, Kalundborg, paa hvilken Bygning Kælderloftet skulde udføres i en Jernbeton-Etageadskillelse. Medens nu Jord- og Betonarbejderne har deres særlige Fagforening i København, hvor altsaa kvalificeret Arbejdskraft altid er til Raadighed, er Forholdet i de fleste af Provinsens Byer — derunder ogsaa Kalundborg — det, at kun ganske faa Arbejdsmænd er i Stand til selvstændigt at udføre Jernbetonarbejde, og Praksis har derfor udviklet sig saaledes, at Mesteren selv eller dennes Formand personlig deltager i Arbejdet, hvilket ogsaa i en Aarrække har været Tilfældet i Kalundborg. Murermester Fryckmann begyndte derfor selv at tildanne og anbringe Jernet til det omhandlede Arbejde, idet dog den paa Byggeforetagendet beskæftigede Arbejdsmand var Mesteren behjælpelig hermed. Den 11. Juli d. A. om Formiddagen indfandt imidlertid Kassereren for Arbejdsmændenes Fagforening i Kalundborg sig paa Arbejdspladsen, hvor han stillede Forespørgsel angaaende Arbejdsmandens Aflønning, hvortil Fryckmann svarede, at han godt kunde faa Akkord, men at han (Fryckmann) selv vilde arbejde med. Kassereren beordrede derefter den omhandlede Arbejdsmand til at standse Arbejdet, idet han udtalte, at ingen af Fagforeningens Medlemmer maatte deltage i det paabegyndte Jernbetonarbejde, hvis Murermesteren selv deltog i Arbejdet. Arbejdsmanden forlod derefter Arbejdet, som stadig henstaar ufuldført. — Efter Sagsøgernes videre Fremstilling har Fagforeningen paa lignende Maade standset Arbejdet hos Murermester J. W. Olsen, der i indeværende Sommer opfører et mindre Hus paa Ole Lundsvej, Kalundborg, og hvor Jernbeton-Etageadskillelsen var planlagt at skulle udføres af Olsen selv i Forbindelse med dennes Søn, der er Murersvend, og to Arbejdsmænd, ligesom ogsaa en Lærling skulde være behjælpelig. Den 14. Juli indfandt Fagforeningens Kasserer sig paa Arbejdspladsen, hvor han — efter at en Forespørgsel, om Arbejdsmændene skulde lønnes i Akkord, var besvaret bekræftende, — udtalte, at saa maatte Svende og Lærlinge ikke være med i Arbejdet, ligesom han, da Olsen erklærede selv at ville være med i Arbejdet, erklærede i saa Fald at maatte berøve ham Arbejdskraften,

hvorefter Arbejdsmændene nægtede at deltage i Arbejdet, der siden er udført af Olsen, dennes Søn og en Lærling. — Klagerne erkender, at Murermestrene har været pligtige til at lade Arbejdet udføre i Akkord, selv om de personlig tog Del i Arbejdet. Disse har da ikke heller nægtet Akkord, og Mestrenes Deltagelse har alene tilsigtet — bortset fra den rent erhvervsmæssige Side — at sikre Arbejdets forsvarlige Udførelse og ikke en Forringelse af Arbejdernes Fortjeneste. Under Henvisning til alt foranstaaende gør Klagerne gældende, at den paaklagede Arbejdsstandsning og Arbejdsvægring er i Strid med Septemberforligets Punkt 2 og 4 samt i Strid med et under 3. Juli d. A. under en lignende Sag (Nr. 2246) indgaaet Forlig, i hvilket Arbejdsstandsningen erkendtes ulovlig, og Klagerne har derfor nedlagt Paastand paa, *at* Arbejdsmændenes Vægring ved at udføre Jernbetonarbejdet under de givne Forhold har været ulovlig, og *at* Dansk Arbejdsmandsforbund og dets Kalundborg-Afdeling in solidum idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De bestrider ikke, at Mesteren er berettiget til personlig at deltage i det paagældende Arbejde, og de gør i Forbindelse hermed gældende, at Fagforeningens Kasserer ikke heller har udtalt sig paa en herfra forskellig Maade, og at Klagernes Fremstilling i saa Henseende derfor maa bero paa en Misforstaaelse fra de to Murermestres Side af Fagforeningens Stilling til den foreliggende Sag. De Indklagede bestrider endelig ikke Arbejdsgiverens Ret til ifølge Septemberforligets Punkt 4 at lede og fordele Arbejdet, men de hævder efter deres Bedømmelse af Forholdene i det hele, at der fra Murermestrenes Side foreligger et Misbrug af den paagældende Bestemmelse, idet disse næsten systematisk leder, fordeler og tilrettelægger det heromhandlede Arbejde paa en saadan Maade, at Arbejdsmændene ikke faar det fulde overenskomstmæssige Vederlag for deres Arbejde. Den ovenciterede Overenskomstbestemmelse foreskriver Aflønning ved Akkord for Arbejde ved Jernbeton — et Arbejde, der bestaar dels i Tildannelsen af Jernet (Armeringen) og dels i Støbningen, hvilke to Arbejder dog hører saa afgjort og absolut sammen, at de arbejdsmæssig set udgør en Enhed, hvorfor ogsaa Akkordpriserne, der for selve Støbningen ligger noget lavere end for Armeringen, skal opveje hinanden, saaledes at det udførte Arbejde maa betragtes og opgøres ikke som to særskilte Akkorder, men som een Akkord. De Indklagede hævder imidlertid, at Centralforeningens Medlemmer — derunder ogsaa de to heromhandlede Murermestres — Deltagelse i Jernarbejder hovedsagelig sker for at omgaa Akkordbestemmelsen for derved som hidtil at kunne afregne Arbejdet med Timeløn. Hertil kommer, at Mesteren — selv om Arbejderne lønnes i Akkord — ikke er berettiget til at deltage i Arbejdet paa en saadan Maade, at Arbejderens Fortjeneste derved forringes. Mesterens effektive Arbejdstid maa derfor regnes ikke blot i Forhold til Armeringen, men ogsaa i Forhold til Støbearbejdet; Mesterens Arbejde maa gaa ind i Helheden; han maa deltage paa lige Fod med Arbejderen i det hele Arbejde. Forholdet er endelig for Murermester Olsens Vedkommende det, at han havde planlagt at udføre Arbejdet med Anvendelse bl. a. af en Murersvend, hvilket maa være uberettiget, idet Svendene ingen Overenskomst har om dette Arbejde, hvad Arbejdsmændene altsaa har. Under disse Forhold har Arbejdsmændene ikke ønsket at være med i Arbejdet og har ikke heller været pligtig hertil.

Som det fremgaar af foranstaaende, er der under Proceduren Enighed mellem Parterne om, at en Mester ikke kan formenes Adgang til personlig at arbejde med i Akkorden vedrørende Udførelse af Jernbetonarbejde, og at dette Arbejde ifølge den citerede Overenskomstbestemmelse normalt skal udføres i Akkord. Efter de under Domsforhandlingen af de vedkommende Murermestre afgivne Forklaringer maa der imidlertid gaas ud fra, at Fagforeningens Kasserer, da han indfandt sig paa Arbejdspladserne, i ethvert Tilfælde har udtalt sig paa en Maade, der med Føje er bleven opfattet som en Tilkendegivelse fra Fagforeningens Side af, at Mesteren ikke personlig maatte deltage i Akkordarbejdet, hvorved ogsaa bemærkes, at der ikke ses at foreligge noget sikkert Holdepunkt for, at Mestrene paa deres Side skulde have nægtet at aflønne den eller de i Arbejdet deltagende Arbejdsmænd med Akkord. Idet det herefter maa antages, at de paaklagede Henvendelser fra Fagforeningens Side, der resulterede i Arbejdsmændenes Standsning af Arbejdet, har været retsstridig, vil der for dette Forhold være at ikende den indklagede Kalundborg-Afdeling en Bod, der efter Omstændighederne — derunder, at der ikke er oplyst og iøvrigt ikke heller paastaaet at være lidt noget Tab — findes at kunne bestemmes til 300 Kr., hvorhos de Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Efter den Anledning, som Proceduren dertil iøvrigt giver, bemærkes *dels*, at Spørgsmaalet om, hvorledes i det enkelte Tilfælde en Akkord, naar Mesteren personlig har deltaget i et Jernbetonarbejde, nærmere vil være at opgøre i Forholdet mellem ham og de i Arbejdet deltagende Arbejdsmænd (Fællesakkord eller to selvstændige Akkorder), maa antages regelmæssig at skulle finde sin Afgørelse ved en faglig Voldgift, og *dels*, at Retten, forsaavidt angaar Mesterens Adgang til Antagelse af Murersvende, ikke finder tilstrækkelig Anledning til at tage Stilling til dette Spørgsmaal i nærværende Sag, under hvilken Spørgsmaalet ikke ses at have foreligget Parterne imellem i tilstrækkelig aktuel Form og med de foreliggende i det hele sparsomme Oplysninger ikke heller skønnes egnet til principiel Afgørelse.

Kendelse:

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Dansk Arbejdsmandsforbunds Kalundborg-Afdeling 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 5 * KØBENHAVN DEN 15. SEPTEMBER 1936 * 33. AARGANG

Et Problem staar til Løsning.

Under Overenskomstforhandlingerne i 1934 satte Dansk Arbejdsgiverforening overordentlig stærkt ind overfor Spørgsmaalet om den ubillige Konkurrence fra de uorganiserede Haandværksmestre. I Stedet for, at Arbejdergiverforeningen her havde sat hele sin Styrke, hele sit Organisationsmaskineri ind paa at faa disse Arbejdsgivere organiserede, gik den Krebsegang og hævdede overfor Offentligheden, at nu maatte Lønningerne, som var gældende mellem de organiserede Arbejdere og Arbejdsgivere, nedsættes til et Niveau, saa den ubillige Konkurrence kunde ophøre, eller sagt med andre Ord — naar nogle Tusinde Arbejdere levede paa eller under Sultegrænsen, saa skulde de Hundrede Tusinde organiserede Arbejdere, der havde en bedre lønmæssig Stilling, trækkes ned, saaledes at det blev *Skidt* altsammen.

Heldigvis gaar det ikke altid, som Præsten prædiker, ejheller som Arbejdsgiverforeningen ønsker, men naar vi har erkendt, at der laa et vist Grundlag for Klagen, vil vi ogsaa have Lov til at hævde, at Arbejdsgiverforeningens Standpunkt, Angrebet paa de organiserede Arbejderes Lønninger, var ganske ved Siden af, det var for Smed at rette Bager; Arbejdsgiverforeningen burde her have sat ind paa samme Maade, som Fagorganisationerne har gjort det — og gør det endnu — nemlig ved at organisere de Paagældende, og dermed slutte den Ring, der alene er en Borgen for, at de overenskomstmæssige Aftaler kan holde i Praksis.

Arbejdsgiverforeningen vandt imidlertid Gehør for sit bagvendte Standpunkt hos Forligsinstitutionens Formand, der i sine Bemærkninger til Mæglingsforslaget af 14. Marts 1934 bl. a. anfører:

> »Det er ved de Forhandlinger, der under den nuværende Konfliktsituation er ført hos Forligsmanden, konstateret, at Situationens Tilspidsning i særlig Grad skyldes forskellige Forhold:
>
> For det første, at der efter Arbejdsgivernes Formening i betydeligt Omfang (særlig indenfor Entreprenørfaget og Byggefagene) foregaar en ubillig Konkurrence fra uorganiserede Arbejdsgivere overfor organiserede, hvilke sidste er bundet af de kollektive Lønaftaler, medens de uorganiserede Arbejdsgivere er frit stillede og som Følge heraf til Tider vil kunne faa Arbejdet udført paa tildels væsentlig billigere Vilkaar end de organiserede. Til Modarbejdelse heraf maatte det betragtes som et Middel, at Overenskomstomraadet mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund kunde udvides mest muligt, hvilket kunde opnaas bl. a. ved, at Arbejdsgiverforeningen forpligtede sig og sine Medlemmer til i deres Virksomheder kun at anvende organiserede Lønarbejdere, mod at De samvirkende Fagforbund til Gengæld arbejdede hen til, at deres Medlemmer kun arbejdede for og afsluttede Overenskomster med Organisationer og Enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening. En øjeblikkelig Gennemførelse heraf vilde dog støde paa overordentlig store Vanskeligheder, men det vilde være af ikke ringe Betydning, at man fremtidig stillede sig en noget stærkere Centralisering som Maal.«

Forligsmanden er i disse sine Kommentarer inde paa noget af det helt rigtige, nemlig dér, hvor han peger paa, at Arbejdsgiverforeningen for sine Medlemmer skulde være forpligtet til kun at beskæftige organiserede Arbejdere i deres Virksomheder; men hvor tit og ofte har vi ikke været stillet overfor, at netop de organiserede Arbejdsgivere foretrak at anvende uorganiserede Arbejdere i deres Bedrift; forstaa det, hvem der kan, for med Logik har det intet at skaffe.

Den modsvarende Forholdsregel, at Fagforbundene kun maatte afslutte Overenskomster med Arbejdsgiverforeningen, og at deres Medlemmer kun maatte arbejde for Medlemmer af denne, er heller ikke ganske logisk; skulde dette Standpunkt nemlig praktiseres, maatte bl. a. samtlige Statsinstitutioner og Kommuner indtræde som Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, og dette turde dog vist være at skyde over Maalet. Udformningen af Mæglingsforslaget er derfor ogsaa blevet mere praktisk, mere i Overensstemmelse med det gennemførlige, end selve Forslagets Kommentarer; vi tænker her paa Mæglingsforslagets Stk. 2, der er saalydende:

»De samvirkende Fagforbund forpligter sig og sine Medlemmer til ikke at arbejde for eller afslutte Overenskomster med noget udenfor Dansk Arbejdsgiverforening staaende Arbejdsgiverorganisation eller Arbejdsgiver paa ringere Løn- og Arbejdsvilkaar, end de mellem Arbejdsgiverforeningen og dens Fagorganisationer og Enkeltvirksomheder paa den ene Side og De samvirkende Fagforbund eller de udenfor disse staaende Fagorganisationer paa den anden Side aftalte Vilkaar, alt under Forudsætning af, at Organisationerne ikke derved kommer i Konflikt med den bestaaende Lovgivning.«

De samvirkende Fagforbund gik med fuld Musik ind for Mæglingsforslaget — specielt for det her citerede Afsnit — og de tilsluttede Forbund har siden da, hver paa sit Omraade, søgt at efterleve denne noget ensidige Klausul i Mæglingsforslaget; der er siden 1934 udført et mægtigt Arbejde, specielt fra Dansk Arbejdsmands Forbunds Side, for at hæve Lønningerne hos de uorganiserede Arbejdsgivere til samme Niveau som hos Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening, men — ja, her kan vi saamænd godt skrive *men* et helt Par Gange — her paa dette ret store Interessefelt har Fagforbundene Gang paa Gang mødt en kold Skulder hos Arbejdsgiverforeningen og dens Medlemmer; Gang paa Gang har vi set, hvorledes endog ret fremtrædende Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen har holdt Forretningsforbindelse vedlige med uorganiserede Arbejdsgivere, om hvem de vidste, at Fagforbundene laa i Kamp for netop at opnaa de almindeligt gældende Arbejds- og Lønvilkaar gennemført; der kunde her nævnes en hel Række af træindustrielle Virksomheder, hvor de organiserede Arbejdsgivere har staaet enten som Leverandør eller som Aftager eller som begge Dele overfor den uorganiserede Arbejdsgiver. Eller for at tage et andet Eksempel, saa ser vi i Brovst-Sagen, hvor D. s. F. fra den 22. Februar i Aar har etableret Sympatistrejke, at denne Fabrikant C. O. Jensen med sit Speciale i Landbrugsmaskiner stadig staar i Forretningsforbindelse ogsaa med Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening, — der er ingen Tvivl herom, for blev der herfra lukket af for de nødvendige Hel- eller Halvfabrikata, var der heller ingen Tvivl om, at ogsaa denne Virksomhed kom til at betale de overenskomstmæssige Lønninger.

Dette i højeste Grad selvmodsigende og for selve Princippet — lige Løn for lige Arbejde — fuldstændig ødelæggende Standpunkt har Arbejdsgiverforeningen fulgt siden 1934; imidlertid syntes der nu at bundfælde sig en vis Erkendelse af, at dette Standpunkt ikke vedblivende kan holde, og da sen Erkendelse er bedre end ingen, maa vi tage det som et Lyspunkt paa Vejen og haabe, at Arbejdsgiverforeningen finder ind paa rette Vej, den Vej som den iøvrigt selv har anvist os at betræde; men da dette i sig selv er en anden Historie, og denne Historie ikke er uden Interesse, skal den fortælles her.

Lad være, at Forholdene, herunder Organisationsforholdene, og Fagforbundenes hele Arbejdsomraade iøvrigt, kan være ret svær at have med at gøre i det gamle Land, lad det være baade besværligt og brydsomt til daglig, saa er det dog at betragte som det rene Legeværk set i Forhold til Sønderjylland, her er Jordbunden anderledes frodig for Agitation af enhver Art, her har vi de nationale Skillelinier, som Rigsdansker, Sønderjyde og Tysker, her florerer Agitationen og de store Ord for Nazisme, Kommunisme, L. S. Bevægelse og alt mulig andet, her er Jordbunden let at opdyrke for alt som er og som vedblivende vil være i Opposition til alt og alle, her har vi de mest ømtaalelige Forhold paa alle Omraader af Arbejdsmarkedet, netop i Kraft af, at vi i denne Landsdel har det største Procenttal af saavel uorganiserede Arbejdere som af dito Arbejdsgivere, den ene her æder den anden ud, for blot selv at komme til, vi ser her Skruen uden Ende i Løntryk og forlænget Arbejdstid. Denne stadig mere og mere om sig gribende Underbudspolitik truer i første Omgang det eksisterende Overenskomstgrundlag, for saa, naar dette var tilstrækkeligt undermineret at slaa selve Organisationerne i Stykker. Tryk avler Modtryk, og vore Organisationer i de sønderjydske Landsdele har set denne Fare, medens Tid var, de har optaget Kampen og ført den til Sejr paa hele det Omraade, som var inddraget i denne den første store Forpostfægtning.

Gennem længere Tid har Forholdene indenfor Byggefagene i Haderslev været ganske utaalelige, det Arbejde som skuldé udføres, og det var ikke Smaating det drejede sig om, blev overtaget af uorganiserede Arbejdsgivere fra Landdistrikterne, der kun antog uorganiserede Arbejdere og selvfølgelig til Underpris, derved kunde de for Haanden værende Byggearbejder selvsagt udføres til en lavere Pris, end den de organiserede Murermestre maatte forlange, og Resultatet udeblev ikke, de organiserede Arbejdere og Arbejdsgivere kunde slaa hinanden Følge med Hænderne dybt begravet i Bukselommerne og se til, andet var der ikke for dem.

Da Spillet imidlertid blev for broget, talte nogle Fagforeningsformænd i Haderslev sammen, Spørgsmaalet blev rejst overfor de respektive Organisationer og fra disse overgik Sagen til D. s. F., i de her afholdte Møder angaaende hele Haderslev-Sagen, som den blev kaldt, deltog Repræsentanter for følgende Fagforbund:

Dansk Arbejdsmands Forbund,
Blikkenslagerforbundet i Danmark,
Dansk Elektrikerforbund,
Malerforbundet i Danmark,
Murerforbundet i Danmark,
Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund,
Snedkerforbundet i Danmark og
Dansk Tømrerforbund.

Det blev besluttet at iværksætte Sympatiaktion i det Omfang, som det indenfor de gældende Retsregler maatte være muligt; et af de afsendte Varsler anføres til Orientering:

Anbefalet.

De samvirkende Fagforbund.

5. August 1936.

Forretningsudvalget
for Dansk Arbejdsgiverforening.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 29. Juli d. A., i hvilken vi overfor den ærede Arbejdsgiverforenings Medlemmer varslede Sympatistrejke og Sympatiblokade for en Række navngivne Bygmestre og Murermestre, der har Arbejder i Haderslev Købstad med Forstæder, skal vi tillade os at meddele, at vor kompetente Forsamling har besluttet, at der af Medlemmer af De samvirkende Fagforbund etableres Sympatistrejke og Blokade fra normal Arbejdstids Ophør, Torsdag den 13. August d. A. over for Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening for saa vidt angaar alt Arbejde, der direkte eller indirekte udføres for eller til:

(Her er anført Navne paa de Bygmestre som Varslet omfatter),

herunder Losning, Ladning, Paa- eller Aflæsning af Bil eller Kørevogn og al Transport af saavel Varer til eller fra de nævnte Firmaer, som for alt Arbejde, som disse maatte udføre indenfor Haderslev Købstad med Forstæder, alt for saa vidt det ikke forinden er lykkedes vore interesserede Medlemmer at opnaa de tilsigtede overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar, jfr. Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 14. Marts 1934.

P. F. V.
Christian Jensen.
/Laur. Hansen.

D. s. F. har afsendt alle de fornødne Varsler, der alene omfattede Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening, medens de enkelte Forbund selv maatte afsende de behørige Varsler til de Arbejdsgivere, som ikke var Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen og med hvem de havde Overenskomst; til Belysning af det Arbejde som nærværende Sag alene har krævet med Hensyn til Varsling for at Loven og Profeterne skulde være overholdt — skal blot oplyses, at Murerforbundet for sit vedkommende har maattet afsende ikke mindre end 128 anbefalede Skrivelser, henholdsvis 1. og 2. Varsel om Sympatiaktion.

Den etablerede Konflikt omfattede til en Begyndelse 11 Murer- og Bygmestre, som alle havde Arbejde i Entreprise i Haderslev, Timelønnen som de betalte deres uorganiserede Folk androg fra 70—80 Øre pr. Time for en 9 Timers Arbejdsdag og saa naturligvis intet Procenttillæg for eventuelt Overarbejde; vi, der arbejdede med Sagen, havde hurtig den Glæde at se, at vi stod stærke, naar vi var enige og stod Last og Brast med hinanden; først faldt en af de 11 Bygmestre fra, saa to, saa syv og den sidste af de 11 maatte ogsaa bide i Græsset og afslutte Overenskomst med saavel Dansk Arbejdsmands Forbund som med Murerforbundet i Danmark, og Byggearbejdet i Haderslev gaar derefter atter sin rolige Gang, men nu til de overenskomstmæssige Priser, der er ganske de samme som de andre Steder maa betales af Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening.

Under Behandlingen af den her beskrevne Sag har D. s. F. rettet Henvendelse til Dansk Arbejdsgiverforening om, at de to Hovedorganisationer i Fællesskab beskæftigede sig lidt mere end forhen med det foreliggende og andre tilsvarende Spørgsmaal, hvor der foreligger ubillig Konkurrence fra uorganiserede Arbejdsgiveres Side, saaledes som dette har fundet Udtryk i Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 14. Marts 1934; da fælles Skade er fælles Trøst, og man i det her omhandlede Spørgsmaal vel med fuld Ret kan sige, at de organiserede Arbejdere og Arbejdsgivere er i samme Baad, har den udkastede Tanke faaet Tilslutning, og de to Hovedorganisationer har nedsat et Udvalg, hvor følgende fremtrædende Personligheder har faaet Sæde; fra Arbejdsgiverforeningen d'Hrr.

Ingeniør Julius Madsen,
Murermester N. N. Fiil,
Jernstøberiejer H. B. Heineke,
Tømrermester S. Sørensen og
Ingeniør T. K. Thomsen.

Fra Fagforbundene er valgte:

Chr. Jensen, De samvirkende Fagforbund,
Axel Olsen, Dansk Arbejdsmands Forbund,
Marius Madsen, Murerforbundet i Danmark,
P. Andersen, Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, og
E. Sørensen, Dansk Tømrerforbund.

Der ligger Landet over en Række Spørgsmaal af den her beskrevne Art, som trænger sig paa for at opnaa en tidssvarende og organisationsmæssig forsvarlig Løsning, hvorved vi for det første med Haand og Mund efterlever Mæglingsforslaget fra 1934 og dernæst underbygger vi paa bedste Maade vort eksisterende Overenskomstgrundlag.

Problemet trænger sig paa og staar nu paa Dagsordenen til Løsning — godt begyndt er halvt fuldendt.

---

35 Aars internationalt fagligt Samarbejde.

Af *G. Stolz*, Undersekretær i Den int. fagl. Central.

Vor Tid indbyder ikke til at fejre Jubilæer og Fester, men 35 Aarsdagen for Fagforenings-Internationalens Oprettelse fortjener alligevel at fastholdes, om ikke for andet saa for at kaste Blikket tilbage paa den hidtil tilbagelagte Vejstrækning og fremhæve Bevægelsens Stabilitet med Hensyn til organisatorisk Form og principiel Indstilling. Dette er saa meget mere berettiget, som der ofte under Offentlighedens fulde Opmærksomhed dannes Organisaitoner, der endog foregiver at have international Karakter, men som efter kort Tids uberømmelig Virksomhed atter helt forsvinder uden at efterlade sig noget Spor. Midt i en Brænding af Fascisme, Reaktion og Modstandere af alle Afskygninger staar Den internationale faglige Cen-

tral som et Vartegn paa Arbejdernes internationale Solidaritet og Aktionsfællesskab.

Den 21. August var der hengaaet 35 Aar, siden Repræsentanter for Fagforeningerne i Belgien, Danmark,Tyskland, Finland, Storbritannien, Norge og Sverige i Anledning af en skandinavisk Arbejderkongres samledes i København for at skabe Fundamentet til en international faglig Sammenslutning, hvoraf Den internationale faglige Central senere er fremgaaet. Et Aar forinden havde de franske Fagforeninger paa en den 17. og 18. December 1900 paa Arbejdsbørsen i Paris afholdt internationàl Kongres søgt at bane Vej for Dannelsen af en faglig Internationale, men allerede tidligere, lige fra Aaret 1883, havde man adskillige Gange forsøgt at tilvejebringe internationale Forbindelser mellem Fagbevægelsen i de forskellige Lande. Selv om disse Bestræbelser ikke straks førte til det ønskede Resultat, bidrog de dog til at vække Forstaaelse for Nødvendigheden af et internationalt Samvirke og førte slutteligt til, at dette antog en fast organisatorisk Form. Fra første Begyndelse var det den internationale Fagorganisations Opgave at tilvejebringe regelmæssige Forbindelser mellem Fagforeningerne i de forskellige Lande, formidle Udvekslingen af Beretninger og Meddelelser, give Oplysning om Arbejderlovgivningen i de enkelte Lande, tilrettelægge en ensartet Fagforeningsstatistik og træffe Aftaler om den gensidige Understøttelse ved større Arbejdskonflikter. Fagforenings-Internationalens Hovedopgave i Tiden før Verdenskrigen bestod dog i en Tilnærmelse og Udligning mellem de forskelligartet udviklede Organisationer.

I utrættelig Virksomhed var det allerede dengang lykkedes at skabe en international Organisation — hvis Sæde befandt sig i Berlin og stod under Carl Legiens Ledelse — som fandt stadig større Udbredelse og allerede lod sin Røst høre i den store Verden. Selv Krigen var ikke i Stand til helt at afbryde de internationale Forbindelser, thi for at opretholde disse blev der oprettet et Filialkontor i Amsterdam, som under kraftig Medvirken fra de hollandske Fagforeningers Side i høj Grad har bidraget til Internationalens Genrejsning efter Krigen. Da saa i Juli 1919 Kongressen til Genoprettelse af Internationalen fandt Sted i Amsterdam, valgte man ikke blot Amsterdam til Sæde for Den internationale faglige Central — og Amsterdam har siden den Tid været denne Internationales Kendingsmærke — men man overdrog tillige Sekretariatets Ledelse til Folk, som var fremgaaet af den hollandske Fagbevægelse og havde indlagt sig store Fortjenester ved Opretholdelsen af de internationale Forbindelser.

Den genoprettede Internationale maatte kæmpe med store Vanskeligheder. Den stod overfor et økonomisk Kaos, et finansielt og moralsk ødelagt Europa, et Forhold, som aldeles ikke kunde siges at virke fremmende paa Overvindelsen af de bestaaende Modsætninger. Under disse Omstændigheder paahvilede der I. F. C. langt større og vidtrækkende Opgaver end før Krigen, Opgaver, som man tidligere ikke betragtede som hørende til dens Arbejdsomraade. Ifølge Splittelsen indenfor den politiske Arbejderbevægelse maatte den faglige Internationale tilmed paatage sig Opgaver, som tidligere udelukkende paahvilede den politiske Internationale. Fagforeningernes internationale Sammenslutning, som kort efter Genrejsningskongressen i Amsterdam talte 24 Millioner Medlemmer, og hvis tilsluttede Landsorganisationer i deres respektive Lande havde erhvervet sig overordentlig stor Indflydelse, kunde ikke mere begrænse sig til sin tidligere forholdsvis snævre Virkekreds. Frem for alt gennemførte I. F. C. paa den Tid Aktioner, der tilsigtede en Løsning af de brændende økonomiske Problemer, den deltog i Udbygningen af den internationale Sociallovgivning og har ikke mindst udført et stort Arbejde med Hensyn til Udformningen af den internationale Arbejdsorganisation i Geneve. Uden de faglige Repræsentanters kraftige Støtte vilde den internationale Arbejdsorganisation aldrig være blevet det, den er i Øjeblikket. — Desuden deltog I. F. C. med stor Styrke i Bekæmpelsen af Krig og Reaktion. Paa væsentlige Punkter adskilte I. F. C.s Holdning sig i den Henseende fra tidligere indtagne Standpunkter. Mens den før Krigen havde forkastet Forslag fra de franske Fagforeninger om at sætte Spørgsmaalet om Anti-Militarisme og Generalstrejke paa de internationale Fagforeningskongressers Dagsorden, helligede den sig nu med særlig Opmærksomhed netop denne Opgave. Et tydeligt Udtryk for denne forandrede Indstilling overfor verdenspolitiske Spørgsmaal var den internationale Fredskongres, som fandt Sted i Haag den 10.—15. December 1922, en Maaned forinden Ruhrbesættelsen. Gennem Folkeforbundet søgte I. F. C. at faa Indflydelse paa Udviklingens Forløb. Vi erindrer i denne Forbindelse om den ekstraordinære internationale Fagforeningskongres i London i 1920, der vedtog et Program angaaende Europas økonomiske Genopbyggelse, endvidere henviser vi til I. F. C.s Bestræbelser for at gøre sine Synspunkter gældende overfor den Interallierede Konference 1921 i London, Folkeforbundets vigtige Møde i Cannes i Aaret 1922 samt paa den i samme Aar i Genua afholdte økonomiske Verdenskonference.

En fremtrædende Plads i I. F. C.s Virksomhed indtog allerede i de første Aar Organiseringen af de internationale Hjælpeaktioner, saaledes Boykotningen mod Terroren i Ungarn, Aktionen til Gunst for den nødstedte Befolkning i Wien og i Rusland i Hungeraarene, samt Forhindringen af Ammunitionstransporterne under den polsk-russiske Konflikt.

Foruden at I. F. C. saaledes fra første Færd har understøttet de svage eller truede Fagorganisationer, tilfaldt der den gennem Sammenbrudet i Tyskland i Forsorgen for de tyske Flygtninge og senere gennem de østrigske Arbejderes heltemodige Kamp i Forsorgen for den østrigske Fascismes Ofre en overordentlig stor og betydningsfuld Opgave. — I. F. C. støtter og fremmer de illegale Fagforeningers opofrende Kamp i Tyskland og Østrig. Den staar Side om Side med Kammeraterne i Danzig ved deres Forsøg paa at standse Nazismens Fremtrængen, ligesom den ogsaa — omend forgæves — har bistaaet Fagforeningerne i Saardistriktet i de-

res ulige Kamp. Ligeledes yder den Støtte til Arbejderorganisationerne i Letland og Litauen, der kæmper for deres Eksistens.

Bortset fra den direkte Aktion mod Krig og Krigsfarer var I. F. C. altid paa sin Post, hvor det gjaldt om at trænge Reaktionen tilbage, som altid er en Fare for Freden. Saaledes har den fra første Begyndelse bekæmpet Fascismen i Italien, og senere i Tyskland, og den var den første Organisation, som iværksatte en Boykotning af dette Land, en Aktion, hvis Virkninger har gjort sig følelig bemærket ogsaa ved den fornyligt i Hamborg i Forbindelse med Olympiaden afholdte internationale Kongres for Fritidens Organisering. I. F. C. gør alt for at bistaa det for sin Frihed kæmpende spanske Folk. Ogsaa i den Henseende vil Den internationale faglige Central opfylde sin Pligt fuldt og helt.

I Erkendelse af, at de økonomiske Spørgsmaal kun kan løses i Sammenhæng og paa internationalt Grundlag, har I. F. C. stadig søgt frem til en saadan Løsning. Den var tillige altid af den Opfattelse, at en Genrejsning af Verdensøkonomien ikke er muligt uden en virkelig Sikring af Freden og en Formindskelse henholdsvis Ophævelse af de trykkende Udgifter til Rustningerne. Det af I. F. C. forfægtede Standpunkt om kollektiv Sikkerhed er nu i Princippet tiltraadt af en Række Lande.

Den af I. F. C. tilstræbte sociale Beskyttelse: Socialpolitik, Arbejdsløshedsunderstøttelse, Socialforsikring, anerkendes nu ogsaa af de amerikanske Fagforeninger. Ligeledes har de russiske Fagforeninger nu fundet Vej til den internationale Arbejdsorganisation i Genève. Hvem skulde være mere kompetent til at danne Grundlaget for en Sammenslutning af Fagforeningerne i hele Verden end netop den internationale faglige Central, som uberørt af Tidens Strømninger har repræsenteret Principer og en Taktik, som nu er blevet samtlige Fagforeningers Fælleseje? Og derfor kunde den i Juli Maaned 1936 i London afholde 7. internationale Fagforeningskongres under Henvisning til, at Fagforeningerne i to Lande, der ligger saa fjernt fra hinanden — Norge og Meksiko — har tilsluttet sig I. F. C., med fuld Ret og i fuld Bevidsthed om sin historiske Mission henvende sig til Fagforeningerne i U. S. A., Ny Zealand og det fjerne Østen med Opfordring, at indenfor I. F. C.s Ramme at skabe den faglige Enhed, vi alle tilstræber.

Gennem de svundne 35 Aar har den internationale Fagbevægelse oplevet Sejre og Nederlag. I. F. C.'s Medlemstal var grundet paa Tabet af Fagorganisationerne i Tyskland og Østrig sunket helt ned til 9 Millioner. For Tiden tæller den atter 14 Millioner og omfatter 29 Lande og 26 Internationale Fagsekretariater, som opretholder et snævert Samarbejde med I. F. C. og gennem dette Samarbejde paa formaalstjenlig Maade supplerer den egen Virksomhed.

Kaster man Blikket tilbage paa I. F. C.'s Virksomhed gennem de 35 Aar, maa man anerkende, at denne har været af stor Betydning saavel nationalt som internationalt. Det er lykkedes Internationale at befæste og underbygge den internationale Tanke og gøre Organisationerne i de mest afsides beliggende Lande fortrolig med denne. Gentagne Gange var I. F. C. i skæbnesvangre Stunder i Aarene efter Krigen i Stand til at gribe ind og paavirke Udviklingen indenfor Verdensøkonomien, Verdenspolitiken og Socialpolitiken. Selv om vi ikke ønsker at hengive os til overspændte Illusioner, og selv om vi er vidende om, at den internationale Fagbevægelse ikke har større Styrke end den, der kan udledes af de nationale Medlemsorganisationers, saa er vi alligevel overbevist om, at I. F. C. som international faglig Hovedorganisation vil være sin Opgave voksen.

Siden 1933 befinder I. F. C.'s Sæde sig i Frankrig, i Brandpunktet for vældige sociale og økonomiske Brydninger. Man kan næppe nok tænke sig en Kampplads, paa hvilken I. F. C. bedre og mere effektivt kunde fortsætte sit gennem 35 Aar forrettede Arbejde. I samme Forhold som vore Dages alvorlige Begivenheder har vanskeliggjort Arbejderklassens Stilling, er ogsaa I. F. C.'s Opgave og Ansvar vokset. I. F. C. er sig sine Forpligtelser bevidst. Netop paa det nuværende Tidspunkt vil vi paany give Udtryk for I. F. C.'s urokkelige Vilje til med alle Midler at føre sit Program til Sejr.

Splittelse i den amerikanske Fagbevægelse.

Paa de sidste tre Kongresser i den amerikanske Landsorganisation (A. F. of L.) har der staaet en drabelig Strid om Spørgsmaalet om den faglige Organisationsform. De amerikanske Fagforeninger, som altid har haft Ry for at være temmelig konservativt indstillede, har navnlig søgt at samle de faglærte Arbejdere indenfor deres Ramme og tildels overladt de ufaglærte til deres egen Skæbne. De har ved denne Politik opnaaet forholdsvis gode Lønninger for en mindre Del af Arbejderne, mens det store Flertal af Arbejderne i U. S. A. — som tidligere for en stor Del indvandrede fra Landene i Syd- og Østeuropa — var uorganiserede og dermed stod uden den ringeste organisationsmæssige Beskyttelse. Den fremskridende Rationalisering i den amerikanske Industri og det tekniske Fremskridt iøvrigt i Forbindelse med den langvarige Krise har efterhaanden bevirket, at de uorganiserede Arbejdere paaførte de organiserede Arbejdere en stadig haardere Konkurrence, og dette har hos disse affødt Ønsket om, at der sættes større Kraft ind paa Organisering af Arbejderne i de forskellige Industrier, navnlig i de saakaldte Masseindustrier (saaledes bl. a. Tekstil-, Konfektions-, Jern- og Staal-, Gummi-, Olie-, Kul- og Automobilindustrien). Dette Krav har Landsorganisationen søgt at imødekomme gennem Iværksættelse af en landsomfattende Agitationskampagne, uden dog at opnaa nævneværdige Resultater, idet Medlemstallet nærmest er uforandret og Organisationsprocenten fremdeles meget lav.

Tilhængerne af Industriforbundsformen paastaar nu, at det er den forældede Organisationsform, der er den væsentligste Aarsag til, at de hidtil udfol-

dede Bestræbelser er slaaet fejl. De henviser til, at der indenfor de enkelte Industrier bestaar en Masse indbyrdes konkurrerende Forbund, hvoraf mange endog kun søger at bevare deres hidtidige Monopolstilling og ikke interesserer sig for andre Arbejderkategorier, og at dette Forhold vanskeliggør Arbejdernes Organisering og en Forbedring af Løn- og Arbejdsforholdene.

Paa den sidste i Oktober 1935 afholdte Kongres i A. F. of L. vedtoges efter heftige Meningsstrider en Resolution, som uden principiel Afvisning af Industriforbundstanken lægger Hovedvægten paa de rene Fagforbund. For denne Resolution afgaves 18.025 Stemmer, mens 10.924 Stemmer blev afgivet paa en Mindretalsresolution, der udtaler sig for Industriforbundet som Fremtidens Organisationsform. Man talte allerede dengang om Muligheden af en Splittelse af Landsorganisationen, idet Bjergarbejderforbundet og dettes Leder, John Lewis, er gaaet stærkt ind for Industriforbundsformen og lod skinne igennem, at man vilde søge at naa Maalet udenom Landsorganisationen.

— Kort Tid efter Kongressen fratraadte Lewis Stillingen som Næstformand i A. F. of L. og dannede i November 1935 sammen med Repræsentanter for 9 andre store Forbund en »Komité for industriel Organisation« til Fremme af Fagorganisationen indenfor de nævnte Masseindustrier.

A. F. of L. tog i Begyndelsen af 1936 Stilling til denne Nydannelse, som den betegnede som en »Udæskning af A. F. of L.s øverste Ledelse«, og gav Udtryk for den Mening, at denne Komité øjeblikkeligt burde opløses. Man vedtog dog at søge Forbindelse med Komiteen for at forhandle sig til Rette om de bestaaende Uoverensstemmelser. Det var dog ikke muligt at naa til en Forstaaelse, og A. F. of L.s Bestyrelse vedtog derfor den Beslutning, at de paagældende 10 Organisationer skulde udtræde af Komiteen, idet de i modsat Fald vilde blive ekskluderet i Henhold til vedkommende Bestemmelse i Lovene. Da de ikke indenfor den fastsatte Frist af 30 Dage har efterkommet denne Henstilling, er Beslutningen nu traadt i Kraft, og de 10 Forbund, der tæller over 1 Million Medlemmer, staar nu udenfor A. F. of L. og vil efter Forlydende danne en ny Landsorganisation.

Med Henblik paa, at Landsorganisationens Ledelse udtrykkeligt erklærer, at den anerkender begge Organisationsformer og ikke kræver, at de paagældende Forbund skal opgive deres industrielle Organisationsgrundlag, men at det ikke gaar an, at der indenfor Landsorganisationen bestaar en rivaliserende Organisation, mens Oppositionens Fører, Lewis, lejlighedsvis har givet til Kende, at han i og for sig ikke er Modstander af Fagforbundene, naar det ikke drejer sig om de nævnte Masseindustrier, forekommer det mærkeligt, at det ikke har været muligt at opnaa Enighed om en Ordning, der kunde forhindre Sprængningen af Landsorganisationen. Det er da ogsaa højst sandsynligt, at der ligger andre Motiver bag end selve Organisationsspørgsmaalet, bl. a. ogsaa af politisk Art. Lewis og hans Tilhængere er af den Mening, at Arbejderne skal tage Del i Politik som samlet Gruppe, men da det ved det forestaaende Præsidentvalg ikke vil være muligt at samle alle Arbejderorganisationer om en Arbejderkandidat, har Bjergarbejderforbundet besluttet at støtte Roosevelts Kandidatur, da denne har gjort saa meget for Forbedringen af Arbejdernes Kaar. — Landsorganisationens officielle Stilling til Valgene er, at Fagforeningerne bør følge deres gamle Taktik, nemlig at stemme for de Kandidater, som uanset Partitilhørighed stiller sig mest velvillig til Arbejdernes Krav.

Eksklusionen vil bevirke, at de 10 Forbund ikke vil være repræsenteret ved den kommende Aarskongres i A. F. of L. — Lewis paastaar nu, at A. F. of L.s Bestyrelse og dennes Formand, W. Green, øjensynligt frygtede for at komme i Mindretal paa Kongressen og derfor ikke ønskede at afvente dennes Afgørelse af Stridsspørgsmaalet.

Efter Sprængningen udgør A. F. of L.s Medlemstal ca. 2½ Million, mens de 10 ekskluderede Forbund tæller ialt ca. 1.100.000 Medlemmer. — Med Henblik paa den i U. S. A. foregaaende Udvikling er det dog ikke udelukket, at den nye Landsorganisation med Tiden kan blive en mere omfattende Sammenslutning end den gamle. Men dersom det trods alt alligevel skulde være de amerikanske Fagforeninger muligt at finde frem til en Ordning, hvorved Stridighederne kan bilægges og Enigheden genoprettes, vilde dette blive hilst med oprigtig Glæde af Arbejderne i Europa, som dér har bitter Erfaring for, at Splittelse og indre Strid kun svækker og skader Fagforeningerne og yderligere vanskeliggør Varetagelsen af Arbejdernes Interesser.

Arbejdslønnen i Industrien.

Efter Statistiske Efterretninger.

Januar Kvartal 1936.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Januar Kvartal 1936 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I nedenstaaende Tabel er for de større Hovedgrupper af Arbejdere den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for Januar Kvartal 1936 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabellen fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i Januar Kvartal 1936 var 131 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 159 Øre, for Arbejdsmænd 132 Øre og for Kvinder 89 Øre. — Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte.

Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Januar Kvartal 1936 og de 4 foregaaende Kvartaler.

	Antal Arb. pr. 31. Marts 1936	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Jan. Kv. 1936	Okt. Kv. 1935	Juli Kv. 1935	April Kv. 1935	Jan. Kv. 1935
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arbejdere	23642	173	175	176	175	171
Ufagl. —	21669	141	143	144	144	140
Ialt Mænd...	45311	156	160	160	160	156
Kvindel. Arbejdere.....	18669	91	90	90	89	89
Samtl. Arbejdere	63980	138	140	142	141	138
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	21528	143	142	142	140	139
Ufagl. —	26445	124	126	124	123	122
Ialt Mænd...	47973	132	133	132	130	130
Kvindel. Arbejdere.....	11569	86	85	85	84	84
Samtl. Arbejdere	59542	123	125	124	123	122
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	45170	159	159	160	158	156
Ufagl. —	48114	132	133	132	132	130
Ialt Mænd...	93284	144	145	145	144	143
Kvindel. Arbejdere.....	30238	89	88	88	87	87
Samtl. Arbejdere	123522	131	133	133	132	130

De overenskomstmæssige Lønninger har i alt væsentligt været uforandrede fra Oktober Kvartal 1935 til Januar Kvartal 1936, idet de Ændringer i Arbejdsoverenskomsterne, der blev Resultatet af Foraarets Overenskomstforhandlinger, først traadte i Kraft i Løbet af April Kvartal. Arbejdsstandsningen, der varede fra den 24. Februar til den 29. Marts, har bevirket, at det Antal Arbejdstimer, for hvilke der foreligger Oplysninger om udbetalt Arbejdsløn, er faldet fra ca. 72 Mill. Timer i Oktober Kvartal til ca. 50 Mill. Timer i Januar Kvartal.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for Januar Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,1 og 0,5 Øre. I Januar Kvartal 1936 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,2 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

RUNDSKUE

BLIKKENSLAGERFORBUNDETS KONGRES. I Dagene den 19.—22. August afholdt Blikkenslagerforbundet sin 18. Kongres i Nykøbing F., der var besøgt af 88 Delegerede foruden Hovedbestyrelsens Medlemmer og Gæster fra Ind- og Udland.

Af Beretningen fremgik, at Forbundet siden sidste Kongres har haft en Fremgang paa 362 Medlemmer, saaledes at det nu tæller 2389 Medlemmer. I Kongresperioden er der oprettet 2 nye Afdelinger, saaledes at der nu er ialt 34.

Blandt de Spørgsmaal, der var til Behandling, var ogsaa Spørgsmaalet om Forbundets Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund. I den Anledning var D. s. F. anmodet om at sende en Repræsentant, og som saadan var mødt D. s. F.s fungerende Formand, Chr. Jensen.

Det af enkelte Forbundsafdelinger stillede Forslag om Indmeldelse i D. s. F. blev indgaaende drøftet, hvorefter man gik over til Afstemning. Først forkastedes et under Diskussionen stillet Forslag om at udsætte Afgørelsen til Kongressen i 1940.

Derefter vedtoges Forslaget om at udsende Spørgsmaalet om Forbundets Indmeldelse i D. s. F. fra 1. Januar 1937 til Urafstemning blandt Medlemmerne med 52 Stemmer mod 28.

Det vil nu vise sig, om Blikkenslagerne ønsker et organisatorisk Samarbejde med de øvrige danske Arbejdere indenfor den faglige Centralorganisation eller om de vedblivende vil staa isolerede.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRAAD. Mandag den 31. August afholdt Arbejderbevægelsens Erhvervsraad Møde for at udfylde de organisationsmæssige Rammer i Overensstemmelse med de Tanker, som tidligere har været omtalt i Forbindelse med Raadets Oprettelse.

Paa Mødet supplerede Raadet sig med følgende: Folketingsmændene *Hartvig Frisch* og *Hans Nielsen*, Borgmester *Peder Hedebol*, Borgerrepræsentant *Fløtkjær*, Forretningsførerne *Chr. Christiansen* og *H. C. Hansen*. Højskoleforstander *Hj. Gammelgaard*, Direktør *Emanuel Svendsen* og Bankdirektør *Fr. Kier*.

INDUSTRIPRODUKTIONEN I 1935. Den af Statistisk Departement udsendte Produktionsstatistik for 1935 viser, at den samlede Industriproduktion fra 1931 til 1935 er vokset med 25 pCt. Ogsaa for alle de enkelte Grupper viser Tallene for den nævnte Periode en Stigning, men denne er af meget forskellig Størrelse. Næringsmiddelindustriens Produktion er efter en jævn Stigning i alle Aarene vokset med 20 pCt. Tekstil-, Konfektions- og Læderindustrierne har ligeledes haft Fremgang hvert Aar med Undtagelse af Tekstilindustrien i 1935 og slutter med en Stigning paa henholdsvis 37 pCt., 44 pCt. og 75 pCt. Det særligt høje Tal for Læderindustrien er delvis foraarsaget af, at denne Industri i 1931 havde en usædvanlig lille Produktion som Følge af en 3 Maaneders Lockout.

Sammenligner man Industriproduktionen i 1935 med Produktionen i 1934, finder man en Stigning paa 7,6 pCt. Den almindelige Tendens for de enkelte Industrier er Stigningsprocenter omkring 7, men der forekommer stærke Udsving til begge Sider. Saaledes har Konservesfabrikerne haft en Fremgang paa 18 pCt., mens Mælkekondenseringsfabrikerne viser en Nedgang paa 11 pCt. Indenfor Træindustrien viser Træskibsbyggeriet en Stigning paa 23 pCt. Jern- og Metalgruppens Industrier har for de flestes Vedkommende haft en Fremgang paa mellem 10 og 20 pCt. I den kemisk-tekniske Gruppe er Produktionen paa Gummifabrikerne vokset med 25 pCt. og paa Oljemøller og Farvefabriker med 15 pCt.

Statistiken omfatter endvidere en Oversigt over Beskæftigelsen inden for Industrien. I 1935 beskæftigedes i alt 152,000 Arbejdere mod 140,000 i 1934 og 124,000 i 1933. Som Hjemmearbejdere beskæftigedes ca. 6000. Antallet af Arbejdstimer har været i alt 355 Mill. mod

henholdsvis 328 Mill., 296 Mill., 266 Mill. og 290 Mill. i de fire foregaaende Aar. Der er saaledes en betydelig Fremgang at konstatere baade i Produktion og Beskæftigelse.

DANMARKS INDUSTRIEKSPORT. »Tidsskrift for Industri« bringer en Opgørelse over Danmarks Industrieksport i første Halvaar 1936. Denne har ialt udgjort 147 Millioner Kr. mod 142 Millioner Kr. i første Halvaar 1935, saaledes at der er en lille værdimæssig Fremgang. Den overvejende Del af Danmarks Industrieksport falder stadig paa Grupperne Maskiner, Skibe, Oljeindustriprodukter samt forskellige af Jern- og Metalindustriens Fabrikata, idet Værdien af disse Varegrupper tilsammen udgør ca. 100 Millioner Kr.

Tidsskriftet fremhæver, at den paagældende Periode har bragt talrige og for en stor Del ganske uforudselige Vanskeligheder for Industrieksporten, saaledes de økonomiske Vanskeligheder i Spanien, Sanktionerne mod Italien og den af Tyskland fulgte Eksportpolitik saavel i Europa som paa de oversøiske Markeder. Ikke alene det gennem de sidste Aar benyttede tyske Eksportpræmiesystem blev her mærkbart, men desuden mærkedes Følgerne af den tyske Regerings Indsats for Eksporten gennem Clearingsaftaler, der baseredes paa store Opkøb af de paagældende Landes Produkter, og hvorved der sikredes tyske Eksportvarer en Præferencestilling, som gjorde det umuligt for Eksportører fra andre Lande at konkurrere.

Tidsskriftet fremhæver de talrige sekundære Markeders afgørende Betydning for Opretholdelsen og Udvidelsen af dansk Industrieksport. Vel finder en stor Procentdel af vor Industrieksport Sted til England, Tyskland, Sverige og Norge, men *Eksportforøgelsen* maa i Almindelighed søges paa de 50—60 andre Markeder Jorden over, hvor Industrien i større eller mindre Omfang har skaffet sig Afsætning for sine Frembringelser.

ENGROSPRISTALLET. Det af Statistisk Departement beregnede Engrospristal er for August Maaned steget til 129 mod 127 for den foregaaende Maaned, 125 for Juni og 126 for Maanederne Oktober 1935 til Maj 1936. Stigningen maa navnlig tilskrives Prisen paa animalske Levnedsmidler, som er steget fra 130 til 135, mens Tallet for vegetabilske Levnedsmidler er steget 3 Points til 134. Desuden var der Opgang for Foderstoffer, Træ og Papir samt Huder, Læder og Fodtøj.

Tallet for Raavarer og Halvfabrikata var uforandret 136, Færdigvarer steg fra 123 til 125, Importvarer fra 135 til 136, Eksportvarer fra 146 til 155 og Hjemmemarkedsvarer fra 122 til 124.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Statistisk Departements Produktionsindeks for Industrien udgjorde for Juli Maaned 133, det vil sige det samme som for den foregaaende Maaned. For Konsumvarer er Tallet faldet fra 136 til 135, men er for Produktionsmidler steget fra 129 til 130. Stigning viser Jern- og Metalindustrien fra 127 til 128, hvorimod Produktionsindekset er gaaet ned fra 178 til 171 i Læderindustrien, fra 124 til 123 i Træindustrien og fra 138 til 136 i Grafisk og teknisk-kemisk Industri og er uforandret for de øvrige Gruppers Vedkommende.

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — er ligeledes uforandret i Forhold til Juni Maaned, nemlig 1.276.000.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. I den sidst forløbne Uge er Arbejdsløshedstallet ialt steget med 1887, medens Stigningen i den foregaaende Uge var 964. I de sidste 3 Aar har Tallet vist Opgang ved denne Tid.

Ifølge Arbejdsdirektoratets Opgørelse over de ved Arbejdskontorerne Fredag den 4. September tilmeldte arbejdssøgende Personer var af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere 52,582 eller 12,6 pCt. indtegnede som ledige. Det er 1811 flere end i den foregaaende Uge, men 5583 færre end paa det tilsvarende Tidspunkt i Fjor. Af ikke-arbejdsløshedsforsikrede Arbejdsløse havde samme Dag 10,737 tilmeldt sig den offentlige Arbejdsanvisning. Det er 76 flere end i den foregaaende Uge.

Opgørelsens samlede Antal Arbejdsløse — forsikrede og ikke-forsikrede — var 63,319.

Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 12. Kongres.

I Dagene den 16.—19. August afholdt Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund sin 12. ordinære Kongres i Odd Fellow Palæet i København.

Forbundsformanden *Jul. Hansen* aabnede Kongressen og bød paa Hovedledelsens Vegne Velkommen til de talrige Delegerede og Gæster og mindedes i store Træk Udviklingen i Verden siden sidste Forbundskongres. Efter en personlig Velkomst til hver Gæst og efter stærkt at have understreget Betydningen af, at Norden bevarer sin Frihed, sluttede Formanden sin Velkomsttale med at udtale Haabet om, at de kommende Dages Forhandlinger og Beslutninger maatte blive til Gavn for den danske Medhjælperstand og dermed for Arbejderklassen som Helhed.

Derefter fik Kongressens Gæster Ordet. Første Taler var *Statsminister Th. Stauning*, der paa egne og sine Ministerkollegers Vegne ønskede Kongressen Held og Lykke til at træffe de rigtige Beslutninger.

Spiekmann, Amsterdam, hilste Kongressen paa Internationalens Vegne.

Stærkt bevæget talte Forbundets første Formand, *Axel Gundel*, Chicago, om de første Trængselsaar og de Følelser, han nu havde ved at være mellem sine forhenværende Kolleger.

Sekretær *Knud V. Jensen*, D. s. F., hilste paa egne og Hovedkasserer *Hans Jacobsens* Vegne Kongressen og udtalte bl. a., at den Glæde, H. K. føler ved nu at være Medlem af Centralorganisationen, deles af alle danske Arbejdere.

Alb. Raaen, Norge, *Friman*, Sverige, og *Fagerholm*, Finland, hilste paa de øvrige skandinaviske Organisationers Vegne. Red. *H. P. Sørensen* takkede Forbundet for udvist Solidaritet overfor den socialdemokratiske Presse. *Rob. Nielsen*, Fællesorganisationen, holdt en stærk agitatorisk Tale og takkede bl. a. specielt paa syv Organisationers Vegne, der var indbudt til Aabningsmødet. De syv

Organisationer, der under den bevægede Vølund-Sag havde erklæret sig villige til at støtte H. K. under en eventuel Kamp, var følgende: Smedeforbundet, Arbejdsmandsforbundet, Malerforbundet, Snedkerforbundet, Kobbersmedeforbundet, Formerforbundet og Kedel- og Maskinpasserforbundet.

Endnu talte paa det islandske H. K.-Forbunds Vegne *Petur Halldorsson,* paa Landsklubbernes Vegne *Els. Nielsen,* Randers, og tidligere Tillidsmand i Tyskland *Georg Ucko,* der bl. a. takkede for den Gæstfrihed, Danskerne havde vist tyske Emigranter.

Jul. Hansen afsluttede Aabningsmødet med en Tak til de Gæster, der havde talt, og takkede endvidere bl. a. Landsretssagfører *Fr. Dalgaard* og Overretssagfører *Ejner Hansen* for deres Nærværelse og store Arbejde for Forbundet.

Efter Godkendelse af Forretningsordenen valgtes Kongressens Tillidsmænd. Til Dirigent valgtes *Gustav Pedersen, Chr. Skjolding,* Kbhvn., og *P. Mikkelsen,* Rønne. Til Sekretærer valgtes *Viggo Petersen, H. Gran, Heie* og *Niels Jørgensen.*

Kongressen vedtog at sende en Hilsen til *Vilh. Nygaard,* Kommunehospitalet.

Beretning om Virksomheden.

Formanden aflagde derefter en udførlig Beretning om Forbundets Virksomhed i den fireaarige Kongresperiode, der havde været præget af megen Aktivitet. Af Beretningen fremgik, at Forbundet er gaaet stærkt frem. Der havde været en Medlemsfremgang paa over 10,000 til August i Aar, saaledes at det samlede Medlemstal i H. K. i Dag er 26,219 Medlemmer. Dette Resultat er naturligvis kun naaet ved en omfattende Agitation og et stort Arbejde fra saavel Ledelse som Medlemmer i Forbundet.

Formanden kunde da ogsaa i sin Beretning sige og dokumentere, at Forbundets Aktivitet Landet over nu var saa stor, at der næppe gik en eneste Dag, uden at Dagspressen her eller der i Landet beskæftigede sig med Forbundets Arbejde.

Det vigtigste i Kongresperioden var naturligvis Forbundets faglige Arbejde, og her omtalte Formanden en Del af de Sager, som hele den danske Offentlighed i de senere Aar har haft Lejlighed til at beskæftige sig med, ganske særlig »Vølund«-Sagen og den Hovedoverenskomst, der efter mange og svære Forhandlinger afsluttedes mellem Dansk Arbejdsgiverforening og H. K.

Om den opnaaede Hovedoverenskomst og hele Forhandlingsarbejdet udtalte Julius Hansen: Vort Forbund har ført en Fagpolitik paa Linje med hele den øvrige Arbejderbevægelse; vi skylder vore Medlemmer at tage det opnaaelige, hvor det ikke er muligt at faa Kravene fuldt honoreret, og denne Linje har vi fulgt.

Arbejdet i de kommende Aar maa nu i særlig Grad gaa ud paa at konsolidere, hvad der er opnaaet. De Personalegrupper, der kun delvis er organiseret, maa søges organiseret til Bunds, og det store Arbejde med Overenskomstforhandlinger ført igennem.

Iøvrigt gik H. K.s Arbejde ud paa, udtalte Julius Hansen, at opnaa Standard-Overenskomster, som saa kunde blive Mønster for det videre Arbejde. H. K. har siden 1916, hvor Forbundet havde den første Lønsag, sluttet ialt 1315 Overenskomster. En Del af disse er efterhaanden ophævet, og en Del er sammenarbejdet til større Landsoverenskomster. Ved den nuværende Kongresperiodes Begyndelse havde H. K. ialt 153 Overenskomster, i Dag 316. Det kan oplyses her, at f. Eks. en af de 316 Overenskomster, den mellem Dansk Textil Unions Principalforening og H. K., omfatter 284 Forretninger i 45 Byer. Adskillige andre af de 316 Overenskomster omfatter ligeledes betydelige Grupper.

Paa de allerfleste Omraader har Forbundets faglige Arbejde givet gode Resultater, een eneste mørk Plet er der i Perioden, udtalte Julius Hansen, nemlig Konflikten med Skandinavia, hvor Kampen blev tabt.

Udførligt omtalte Formanden Forbundets Ungdomsarbejde, hvis Resultat man havde Grund til at glæde sig over. Indenfor en Stand som H. K. dreves der stærk Spekulation af forskellige politiske Grupper, og man havde mærket Følere fra saavel Nazister som K. U.ere indenfor Standen; desuden havde Udviklingen i de sydlige Nabolande vist, hvor farligt det kunde være, naar man lod politiske Gangsters spekulere i Standens Unge. I Erkendelse af den Nødvendighed, Ungdomsarbejdet var, havde man ofret særdeles meget paa dette Arbejde; Forbundet havde ansat en speciel Ungdomssekretær, *Henry Gran,* man havde arrangeret en Medhjælperungdommens Dag og havde ydet Støtte til Oprettelse af Ungdomshjem o. m. a. — Til Gengæld havde man altsaa nu Erfaring for, at Arbejdet gav gode Resultater, der var ialt 40 Ungdomsgrupper indenfor H. K., og de arbejdede særdeles godt.

Om Forbundets Stilling til en Række Lovgivningsspørgsmaal — Lærlingelovgivning, Lukkelov, Tilsyn med Butikslokaler og Weekend — gav Julius Hansen i sin Beretning en Del Oplysninger og stillede i Tilslutning hertil om de her nævnte Spørgsmaal Resolutioner, som Hovedledelsen anbefalede Kongressen at vedtage.

I samme Forbindelse kan det nævnes, at Julius Hansen ret udførligt omtalte det Arbejde, Forbundet havde gjort for at komme den anonyme Avertering til Livs. Forbundet havde bl. a. henvendt sig til Dagspressen, men kun Social-Demokraten havde erklæret sig villig til at afskaffe anonym Avertering, hvad Bladet naturligvis ikke kunde gøre alene. Han forelagde en Resolution, der opfordrer Socialministeren til snarest muligt at søge gennemført en Lov, der forhindrer anonym Avertering.

Formanden sluttede sin Beretning, der strakte sig over fulde fire Timer, med en Tak til Afdelinger, Klubber, Forbundets Repræsentanter i Handelsret og Udvalg, Ledelsens Medlemmer, Forbundets Rejsesekretærer og de daglige Medarbejdere paa Hovedkontoret og indstillede Beretningen til Kongressens Godkendelse.

I Diskussionen om Beretningen deltog over 50 Talere, der paa saglig Maade fremsatte deres Bemærkninger om Arbejdet i Beretningsperioden.

Der lød megen Anerkendelse, men ogsaa nogen Kritik over Forbundsledelsens Virksomhed, ligesom der ogsaa fremsattes adskillige Forslag vedrørende de Spørgsmaal, hvis Løsning Ledelsen særlig bør have for Øje i den kommende Tid. Blandt Talerne var ogsaa Socialminister Ludvig Christensen, der udtalte sig om de Spørgsmaal, der berører Socialministeriet, herunder Udkastet til en ny Lærlingelov og Spørgsmaalet om Kvindelønninger. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Forbud mod anonym Avertering troede Ministeren ikke paa, at det ad Lovgivningens Vej vilde være muligt at hjælpe de lavestlønnede Medhjælpere.

Jul. Hansen takkede Ministeren, fordi han var kommet til Stede og saa sagligt havde fremsat sine Anskuelser. Han var ikke enig med Ministeren i Spørgsmaalet om den anonyme Avertering, men haabede, at Ministeren vilde lade hele Spørgsmaalet undersøge i et Udvalg, hvad Ministeren lovede.

Om Forslaget til Lærlingelov udtalte Jul. Hansen, at det nu forelagte Forslag var bedre end de hidtil forelagte, og han haabede, at en Sejr for Regeringen ved Landstingsvalget vilde betyde Forslagets hurtige Gennemførelse.

Efter at Jul. Hansen havde svaret de sidste Deltagere i Debatten om Beretningen, *godkendtes denne enstemmigt og under stærk Bifald.*

Regnskaberne.

Hovedkasserer *Aksel Olsson* forelagde Regnskaberne, der naturligvis var præget af hele Forbundets Fremgang og store Aktivitet.

I forrige Kongresperiode var Forbundets Balance saaledes 3,2 Millioner Kr. I denne Kongresperiode over 9 Millioner. Driftsregnskabet udgjorde i forrige Kongresperiode 3,2 Millioner, i sidste 7¼ Million.

Om de enkelte Poster gav Hovedkassereren Oplysninger og paapegede især, at Forbundets vældige Agitation, omfattende faglige Arbejde og store Aktivitet kostede store Summer, der dog delvis kom igen ved den stadig fortsatte Fremgang.

Efter enkelte Forespørgsler godkendtes Regnskaberne enstemmigt.

Kongressens Vedtagelser.

Af Kongressens Vedtagelser nævner vi Beslutningen om, at Forbundets Medlemsblad i Fremtiden udsendes den 1. i Maaneden. Det blev besluttet at indføre et Emblem for Forbundet.

Det vedtoges, at Forbundets Hovedledelse i Fremtiden indstilles landsdelsvis, men vælges af Kongressen.

Kongressen udtalte Ønskeligheden af en Ændring af Sø- og Handelsrettens Sammensætning ved Behandling af Sager vedrørende Handelsmedhjælperes og Lærlinges Forhold til deres Principaler, idet man kræver, at der ved hver Sags Behandling deltager et lige stort Antal Medlemmer af Principaler og af det underordnede Handelspersonale.

Ligeledes krævede Kongressen, at Forbundet faar Adgang til at tiltræde Valgforsamlingen, der foretager Valget af det underordnede Handelspersonales Repræsentanter i Sø- og Handelsretten. Justitsministeren opfordres til at fremsætte Forslag til Lovændring om disse Forhold.

I Anledning af de fra forskellige politiske Partiers fremsatte Udtalelser om en særlig Sociallovgivning for Handels- og Kontormedhjælpere understregede Kongressen, at Forbundet altid har rejst Krav om og arbejdet for, at Medhjælperne blev inddraget under og omfattet af den for andre Lønarbejdere gældende sociale Lovgivning og ikke nærer Ønske om en Særlovgivning paa dette Omraade, da dette vil kunne medføre en Forringelse af Sociallovgivningen i sin Helhed.

Spørgsmaal om Opsigelsesfrist, Løn under Sygdom og andre lignende Forhold mellem Principal og Medhjælper bør finde deres naturlige Løsning igennem kollektive Overenskomster, saaledes at de Arbejdsforhold, hvorunder Medhjælperne skal leve, ikke fastsættes af Tredjemand, men at Medhjælperne selv faar Indflydelse derpaa.

I en anden Udtalelse beklager Kongressen, at Landstinget har saboteret Regeringens Forslag til Revision af Lærlingeloven. Den finder det i høj Grad paakrævet, at Lærlingeloven faar Gyldighed ogsaa for Banker, Sparekasser og Forsikringsselskaber.

Med Hensyn til Kvindelønningerne udtales Ønskeligheden af en Forhøjelse af de uanstændigt lave Lønninger, der gennemgaaende bydes de kvindelige Medhjælpere indenfor Faget, hovedsageligt fordi Kvinderne i stort Tal er uorganiserede og derfor uden den Beskyttelse, som den faglige Organisation byder dem.

Angaaende Spørgsmaalet om anonym Avertering vedtog Kongressen at give sin Tilslutning til det af Hovedbestyrelsen rejste Krav om Gennemførelse af passende Lovforanstaltninger til at forhindre anonym Avertering i Dagblade, Ugeblade og Tidsskrifter om Tilbud paa ledige Pladser, og opfordrer Socialministeren til at lade foretage en Undersøgelse af Mulighederne for en Løsning af Spørgsmaalet.

Den næste Kongres afholdes om 4 Aar i Aarhus.

Valgene.

Til Formand genvalgtes Jul. Hansen, til Hovedkasserer Aksel Olsson og til Sekretær Viggo Petersen, alle med Akklamation.

Til Hovedbestyrelse valgtes: For København: Gustav Pedersen, Chr. Skjolding, Baunsgaard, Niels Nielsen og H. Blach. For Lolland-Falster: Johs. Christiansen, Nykøbing F. For Sjælland og Bornholm: Henry Larsen, Ringsted, og R. Calum, Næstved. For Fyn valgtes Aage Eriksen, Odense. For Jylland: Peter Olesen, Haderslev, Chr. Jørgensen, Aalborg, Vilh. Jacobsen, Aarhus, S. Chr. Sørensen, Horsens, og Anton Hansen, Aarhus.

Til Repræsentantskabet valgtes Chr. Bertelsen, Frederikshavn, N. C. Nielsen, Kolding, Marensius Nielsen, Esbjerg, O. G. Jensen, Haderslev, Chr. Pedersen, Thisted, Harald Andersen, Aalborg. Søren Andersen, Aarhus, Budtz, Skive, Carlo Mejlsgaard, Rudkøbing, Otto Falkø, Svendborg, Carl Hansen, Nakskov, Christoffersen, Korsør, Rich. Jensen, Slagelse, H. O. Aagesen, Rønne. Fra København valgtes følgende: Vald. Haahr, Jens Niel-

sen, Vald. Petersen, Skade, C. V. Christoffersen og Ingeborg Bresemann.

Efter Valgene tog Gæsterne Afsked med Kongressen. Jul. Hansen sluttede af med et kort Resumé af Kongressens Arbejde og udtalte derefter bl. a.:

En Tak til alle vort Forbunds gode Medlemmer. Lad os nu fra denne Kongres gaa ud i det daglige Arbejde for Bevarelse af vor Frihed og vort nordiske Demokrati. Vi har understreget vor Samhørighed med andre Arbejdere, og vi faar Brug for mange gode Soldater i Frihedens Hær i de kommende Aar. Lad os slutte denne Kongres med et Leve for fortsat Opgang og Fremgang for vort Fag.

Stærke Hurraraab hilste disse Ord, og saa sluttede Dirigenten, Gustav Pedersen, Kongressen med nogle ildnende Ord om fortsat Arbejde til den Dag, Faget er gennemorganiseret.

NYT FRA UDLANDET

REPRÆSENTANTSKABSMØDE I DEN NORSKE LANDSORGANISATION. Den norske Landsorganisations Repræsentantskab var fornyligt samlet til Møde i Oslo, hvor der var fremmødt 66 Repræsentanter for Forbundene, 17 for Distriktsorganisationerne samt Sekretariatets 13 Medlemmer. Hovedpunktet paa Mødets Dagsorden var Beretningen for 1935, hvorunder Formanden O. Hindahl ogsaa redegjorde for Virksomheden i den forløbne Del af 1936. Om Medlemstallet oplyste han, at Landsorganisationen ved Udgangen af 1935 havde 224.340 Medlemmer, det vil sige en Fremgang paa 51.880 eller ca. 30 pCt. Ifølge de foreliggende Oplysninger for Juni 1936 talte de Landsorganisationen tilsluttede Forbund ialt 237.614 Medlemmer. Hertil kommer 11.166 Medlemmer i de arbejdsløses Foreninger, som er tilsluttet Landsorganisationen, saaledes at dennes Medlemstal nu er oppe paa 248.780.

Den norske Fagbevægelse staar nu atter i Offensiven. Ved de i Aarets Løb førte Overenskomstbevægelser er der opnaaet Forbedringer af Lønnen og en Række andre Forhold. I en Række Fag og Industrigrene er ogsaa de personlige Lønninger blevet forhøjet. Som et særligt glædeligt Træk kan det noteres, at Fagorganisationerne i særlig Grad har Opmærksomheden fæstnet ved de unge Arbejderes Stilling og Arbejdsvilkaar. Det er da ogsaa lykkedes at faa mange Misforhold rettede.

De politiske Fremstød og Sejre har i høj Grad virket stimulerende paa det faglige Arbejde, mens paa den anden Side Fagorganisationerne i Valgkampen gaar aktivt ind for Arbejderpartiet, baade gennem økonomisk Støtte og paa anden Maade.

Med Hensyn til den faglige Organisationsform er det endnu ikke lykkedes at faa gennemført Landsorganisationens oprindelige Organisationsplan, men der kan noteres videre Fremskridt i den Retning. Saaledes har Jernbanekontoristernes Forbund fornyligt besluttet Indmeldelse i Jernbaneforbundet, mens Barber- og Frisørforbundet har tilsluttet sig Kommunalarbejderforbundet. Man vil nu søge at naa frem til en Løsning af Forholdet i Bygningsindustrien, hvad der dog vil møde store Vanskeligheder, da saavel Murerforbundet og Elektrikerforbundet staar udenfor Landsorganisationen.

Der har været ført Forhandlinger med Murerforbundet om dets Genindmeldelse i Landsorganisationen, og der er herved opnaaet Enighed om en Ordning, hvorefter Murerforbundet som en Overgangsform som selvstændigt Forbund indmelder sig i Landsorganisationen inden Udgangen af 1936, men forpligter sig til loyalt at virke for en Sammenslutning med Bygningsarbejderforbundet. Denne Ordning skal dog først tiltrædes af Forbundets Medlemmer. Endvidere tiltraadte Repræsentantskabet Norsk Musikerforbunds Ansøgning om Optagelse, ligesom det besluttede de nærmere Betingelser for Optagelse af Norsk Styrmandsforening, der inden Udgangen af 1937 skal forpligte sig til at tilslutte sig Sømandsforbundet som selvstændig Gruppe.

Til Slut vedtog Repræsentantskabet enstemmigt et Forslag til Overenskomst mellem Landsorganisationen og Norges kooperative Landsforening om Oprettelse af Tarifaftaler, Bilæggelse af Arbejdsstridigheder o. lign.

DIKTATUR I GRÆKENLAND. Som meddelt i Dagspressen er der gennemført et Statskup i Grækenland, idet Regeringen Metaxas har opløst Parlamentet og ophævet alle demokratiske Rettigheder og indført et diktatorisk Styre efter tysk og italiensk Forbillede. Selvfølgelig har Diktatoren Metaxas ogsaa frataget de græske Arbejdere deres frie Organisationsret, opløst Fagforeningerne og fængslet Førerne for den faglige Landsorganisation samt et meget stort Antal Arbejdere, efter Forlydende over 5000 i hele Landet. Efter bekendt Mønster søger man oprettet fascistiske Fagforeninger og at presse Arbejderne ind i disse Organisationer, som naturligvis staar under Diktaturregeringens Kontrol.

Den internationale faglige Central har overfor den græske Diktator protesteret mod Krænkelsen af Fagforeningernes Frihed, Fængslingen af Fagforeningernes Tillidsmænd og Funktionærer og mod Beslaglæggelsen af Fagforeningernes Kontorer og Ejendom.

FAGBEVÆGELSEN I LUXEMBORG. Virkningerne af de store Strejkebevægelser i Frankrig og Belgien, hvor Arbejdsgiverne blev tvunget til at forhandle og indgaa Overenskomster med Fagforeningerne, har ogsaa gjort sig bemærket i det lille Luxemborg. Arbejdsgiverne i Jernværks- og Metalindustrien, som overvejende er store Montankoncerner, har hidtil bestemt nægtet at forhandle eller afslutte en Overenskomst med Bjerg- og Metalarbejderforbundet, der grundet paa de daarlige Organisationsforhold — kun en Tredjedel af de beskæftigede Arbejdere er organiseret — ikke var stærkt nok til at gaa i Kamp for Arbejdernes Krav. Under Trykket af Begivenhederne i Nabolandene er nu ogsaa de store Jernværksselskaber i Luxemborg gaaet ind paa at afslutte en Kollektivoverenskomst, der bl. a. forhøjer Lønningerne med 7¾% og indeholder en Række andre Forbedringer. Der er tillige oprettet Kollektivoverenskomster for en Del andre Fag.

VERDENSPRODUKTIONEN. De af Folkeforbundet beregnede Indekstal for den internationale Vareomsætning og Produktion viser, at Indekstallet for Vareomsætningen i 1935 (April Kvartal) var 79,3 og for Produktionen (Februar Maaned) 101,3. Basisaaret er 1929 = 100. Konjunkturopgangen har altsaa været større

for Verdensproduktionen end for Verdenshandelen, hvad der væsentlig skyldes Selvforsyningspolitikens Sejrsgang Verden over. Forskellen svinder dog betydeligt ind, hvis man holder Sovjetrusland udenfor Beregningen, idet Produktionsindekset for Februar 1936 uden Rusland kun bliver 87,3 i Stedet for som anført 101,3.

Vi gengiver nedenstaaende de af Folkeforbundet senest offentliggjorte maanedlige Indekstal angaaende Industriproduktionen i forskellige Lande, der alle har 1929 som Basisaar og gælder enten for Juni 1936 eller en tidligere Maaned.

Indekstal for Industriproduktionen (1929 = 100).

Rusland	359,1	Storbritannien	114,7
Japan	149,3	Tyskland	105,2
Grækenland	141,5	Canada	87,6
Danmark	133,0	U. S. A.	86,6
Ungarn	127,0	Østrig	81,2
Sverige	126,9	Belgien	79,1
Finland	121,7	Czekoslovakiet	77,1
Chile	121,3	Polen	72,0
Estland	119,0	Frankrig	70,3
Norge	115,3	Holland	67,9

Som man ser, ligger Industriproduktionen i Frankrig og Holland ca. 30% under 1929-Niveauet, mens der for Danmark kan konstateres et lige saa stort Udsving i modsat Retning.

Grænseudvalget.

Kendelse i Sag Nr. 53.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Dansk Elektrikerforbund.

Nærværende Grænsestrid mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Dansk Elektrikerforbund er af først nævnte Organisation indanket til Grænseudvalgets Afgørelse:

Sagen er i Korthed følgende:

Den 21. November 1930 afsagde D. s. F.s Grænseudvalg en Kendelse for en Sag mellem de 2 nævnte Forbund (Sag Nr. 41) vedrørende Spørgsmaalet om, hvor nogle ved De danske Statsbaner i Aarhus beskæftigede Elektrikere skulde staa organiserede.

En lignende Strid var nu opstaaet, hvor Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund med Henvisning til den afsagte Kendelse krævede 3 Elektrikere i Aarhus og 5 i København overflyttet fra Elektrikerforbundet efter at de havde opnaaet fast Ansættelse.

D. S. M. F. henviste endvidere til, at Kendelsen af 1930 hidtil var blevet efterlevet, saaledes at alle Metalarbejdere, efter deres Fastansættelse overflyttedes til Smedeforbundet.

Endvidere henvistes til, at alle Træarbejdere etc. overflyttedes til Karetmagerforbundet.

Hvis Elektrikerforbundets Ønske om, at have egen Afdeling, og faa Forhandlingsretten overdraget ogsaa for fastansatte Elektrikere, blev ført ud i Livet, vilde dette bevirke, at alle andre Forbund vilde kræve det samme, og at derefter ca. 10 Organisationer skulde forhandle om Løn- og Arbejdsbetingelserne.

Den nuværende ensartede Forhandlingsmaade, hvor Metalarbejderne repræsenterede alle Grupper, var langt at foretrække, da man herved opnaaede de mest ensartede Arbejdsbetingelser og de bedste Resultater for Helheden.

D. S. M. F. kunde derfor ikke fravige den nu bestaaende Ordning.

Talmæssigt set havde Sagen mindre Betydning. Det var Princippet og de praktiske Følger det kom an paa.

Dansk Elektrikerforbund har heroverfor hævdet, at vel har man til Stadighed ikke kunnet forstaa den tidligere afsagte Kendelse, som blandt andet fastslog, at Elektrikere, beskæftiget ved D. S. B., uden at være fast ansat, godt kunde vedblive at staa i Elektrikerforbundet, men derimod skulde overflyttes til Smedeforbundet, naar Fastansættelse opnaaedes, men siden denne Kendelse af 1930 var der sket væsentlige Forandringer, som maatte betinge, at en ny og i anden Retning gaaende Kendelse blev afsagt.

Medens saaledes Elektrikernes Antal i dette Forhold i 1930 var ganske ringe, havde Banernes Elektrificering nu bragt Antallet ret betydeligt op, og vilde sikkert i de kommende Aar bringe en yderligere betydelig Stigning, ligesom D. S. B. fortrinsvis antog Arbejdskraft blandt Elektrikerne.

Endvidere var der nu pr. 4. Juli 1936 truffet Overenskomst for Elektrikerne mellem Dansk Elektrikerforbund og D. S. B., og det vilde sikkert heller ikke volde Vanskelighed for Forbundet at opnaa Forhandlingsret for de fastansatte Elektrikere, hvis ikke Smedeforbundet modsatte sig dette.

Der forelaa heller ikke dette nu, som forrige Gang, at det var Medlemmer af Elektrikernes Forbund, som ønskede sig overflyttet. Naar saadant havde foreligget var det netop paa Grund af, at Elektrikernes Forbund ikke havde speciel Overenskomst med D. S. B.

Dansk Elektrikerforbund formente derfor nu at maatte have Ret til at beholde Elektrikere beskæftiget hos D. S. B. i deres eget Forbund, selv om disse blev fast ansatte.

Smedeforbundet var endda gaaet saa vidt, at kræve Elektrikernes Tillidsmand overflyttet til Smedeforbundet, fordi han var bleven fast ansat.

Grænseudvalget maatte naturligvis have meget stærke Betænkeligheder ved at skulde ændre den tidligere afgivne Kendelse, men maatte dog efter det oplyste erkende, at der siden 1930 var sket væsentlige Ændringer i det den Gang bestaaende Forhold, bl. a. den ved Banernes Elektrificering forøgede og stadig voksende Beskæftigelse af Elektrikere — den nu mellem Elektrikerforbundet og D. S. B. oprettede Overenskomst, samt at der nu ikke forelaa Krav fra Elektrikere om Overflytning til Smedeforbundet.

I Henhold hertil maatte Grænseudvalget give Dansk Elektrikerforbund Medhold, saaledes at Dansk Elektrikerforbund for Fremtiden ikke skal have Pligt til at overflytte dets Medlemmer til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, fordi disse Medlemmer opnaar fast Ansættelse.

Udvalget maa dog alvorligt paatale, at Dansk Elektrikerforbund i Stedet for at undlade at rette

sig efter den tidligere Kendelse, ikke selv tog Initiativet til fornyet Behandling af Sagen, naar man formente at væsentlige indtrufne Ændringer kunde betinge en saadan.

København, den 1. August 1936.

P. U. V.
Edm. Olsen.

Arbejdsløsheden i Juni og Juli 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling var der ved Udgangen af Juli Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 50.824 Arbejdsløse, d. v. s. 12,3 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af Juni udgjorde 414.712; ved Udgangen af Juni Maaned optaltes i alt 46.513 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,0	28,3	31,3	42,9	35,9	24 5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	18,9	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	12,8	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni	11,2	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli	12,3[1])	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Juli[1]) 1936	Juni 1936	Maj 1936	Juli 1935	Juni 1935	Maj 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	8,3	9,0	10,2	9,4	8,9	9,9
2. Anden Industri m. v.	10,3	10,6	11,4	12,3	12,6	13,1
3. Handel	4,7	5,3	6,2	5,9	5,6	6,7
4. Arbejdsmænd	14,1	13,9	15,8	14,3	15,1	16,4
I alt	10,7	10,9	12,1	12,1	12,4	13,3
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	8,7	7,0	7,1	6,3	5,7	5,6
2. Anden Industri m. v.	10,6	9,2	9,4	12,0	11,7	12,2
3. Handel	4,8	5,3	6,0	5,9	6,6	7,2
4. Arbejdsmænd	17,3	14,7	18,5	16,1	15,8	20,3
I alt	13,3	11,4	13,3	13,0	12,8	15,1
Hele Landet	12,3	11,2	12,8	12,6	12,6	14,4

[1]) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Maj og Juni for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Juni 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Juni 1936	Maj 1936	Juni 1935	Maj 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	5 069	21,7	23,7	23,0	26,3
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 762	11,7	11,6	10,4	10,2
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 473	1,3	3,4	1,1	2,1
Slagteriarbejdere	8 316	15,1	15,7	16,4	19,1
Tobaksarbejdere	8 594	13,9	16,7	15,4	20,1
Tekstilarbejdere	14 865	5,2	4,7	10,1	9,6
Skræddere	13 244	9,4	4,3	9,8	5,0
Hatte- og Buntmagere	1 499	17,6	16,2	22,4	17,2
Skotøjsarbejdere	4 951	16,2	15,4	16,0	14,0
Murere	10 024	2,2	5,0	3,3	4,5
Hustømrere	9 087	5,8	10,1	4,1	6,6
Snedkere	9 775	17,7	15,1	12,6	14,1
Malere	7 567	2,4	1,0	3,4	1,0
Sadelmagere og Tapetserere	2 359	10,7	3,6	12,7	5,3
Træindustriarbejdere	5 695	9,0	9,8	10,6	10,7
Karetmagere	1 107	3,9	5,3	10,2	10,4
Keramikere	1 856	3,1	2,6	1,9	1,5
Blikkenslagere	2 448	13,7	14,5	9,7	11,2
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 211	13,8	14,3	15,9	13,9
Smede- og Maskinarb.	34 144	8,8	9,2	13,2	13,7
Formere	2 126	5,3	6,3	12,5	13,2
Elektrikere	3 382	17,1	15,8	16,6	16,6
Papirindustriarbejdere	1 710	1,1	1,5	2,4	2,0
Bogbindere	4 486	8,7	8,8	13,1	13,5
Typografer	6 573	8,1	10,2	9,9	12,1
Sømænd	4 271	25,0	26,6	26,2	28,1
Søfyrbødere	2 312	27,7	35,6	28,3	28,4
Kedel- og Maskinpassere	2 298	3,4	5,1	3,6	4,7
Kvindeligt Arbejderforbund	14 822	10,2	11,3	10,3	12,3
Handels- og Kontormedhj.	23 825	5,4	6,2	6,3	7,2
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	158 254	14,6	17,9	16,6	20,0
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 778	13 5	21,8	21,0	23,3
Andre Fag	38 829	7,7	8,9	9,0	9,5
I alt	414 712	11,2	12,8	12,6	14,4

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Kurvemagere hos Firmaet E. V. A. Nissen.

Nogle Uoverensstemmelser mellem Kurvemagerforbundet og *Firmaet E. V. A. Nissen*, Østerbrogade 85, behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. Juli med følgende Resultat:

Den omhandlede Kurv betales med 145 Øre pr. Kurv.

Forsaavidt det samme Arbejde atter forekommer, henvises Betalingsspørgsmaalet til ny Forhandling og saaledes, at nærværende Afgørelse ikke skaber Præcedens med Hensyn til den fremtidige Pris.

Tapetserere hos Fabrikant Fr. Lerche, Tarm.

Ved et Fællesmøde den 1. August behandledes en af *Tarm Stole- og Møbelfabrik* rejst Klage

overfor Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund med følgende Resultat:

Forbundets Repræsentanter beklagede, at Offentligheden gennem de faglige Meddelelser i »Social-Demokraten« havde faaet Indtryk af, at der var Konflikt mellem Forbundet og Fabrikant Lerche.

Fabrikant Lerche erklærede ikke at ville lægge Tapetserermester Simon Jepsen Hindringer i Vejen for at tiltræde Fagets Overenskomst og vilde iøvrigt henstille, at den paagældende indmelder sig i Centralforeningen af Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen.

Smede- og Maskinarbejdere hos Firmaerne Vilh. Nellemann, P. Nielsen og A/S Bjerregaard, Noe & Co., Randers.

I Anledning af en af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund overfor *Firmaerne Vilh. Nellemann, P. Nielsen og A/S Bjerregaard, Noe & Co.,* Randers, varslet Strejke, afholdtes den 3. August et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om følgende:

Det af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund udstedte Strejkevarsel tages tilbage.

Der ydes fra og med indeværende Lønningsuge følgende Tillæg til de bestaaende Timelønninger, fordelt efter Firmaernes frie Skøn:

Firmaet Vilh. Nellemann 1 Kr. pr. Time.
— P. Nielsen 24 Øre pr. Time.
A/S Bjerregaard, Noe & Co. 24 Øre pr. Time.

Kvinder hos A/S Dansk Tøræg Fabrik.

Ved et Møde den 4. August paa De samvirkende Fagforbunds Kontor mellem *Dansk Tøræg Fabrik A/S* og Kvindeligt Arbejderforbund vedrørende en Klage fra Forbundet over, at Firmaet ikke havde ydet dets beskæftigede Kvinder Ferie, da det havde forceret Arbejdet frem til en kortere Varighed end det Tidsrum, der giver Ferieberettigelse.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om følgende:

I Betragtning af Sæsonens hurtige og gode Afslutning, hvorved de kvindelige Arbejdere ikke opnaaede en Arbejdstid, der, efter Dansk Tøræg Fabriks Opfattelse, berettigede til Sommerferie i Henhold til Overenskomsten, erklærer Dansk Tøræg Fabrik sig villig til uden Præcedens at give hver kvindelig Arbejder et Gratiale for Sæsonen 1936 paa 16 Kroner.

Kuske og Chauffører hos Medlemmer af Vejle Vognmandsforening.

Ved et Fællesmøde, der afholdtes i Vejle den 18. August, var saavel Arbejdsgiverforeningen som De samvirkende Fagforbund repræsenteret.

En Uoverensstemmelse om Aflønningen af Kuske, der var antaget for mindre end én Dag, var Aarsagen til, at *Vognmandsforeningen i Vejle* havde nægtet at underskrive en Overenskomst for henholdsvis Kuske og Chauffører, saaledes som Parterene havde forhandlet sig til Rette om den 29. April. Man enedes om, at de paagældende Kuske erholder 108 Øre pr. Time, 110 Øre fra 1. Marts 1937 samt 90 Øre pr. Dag for Staldtjeneste, og de omhandlede Overenskomster blev derefter underskrevet af begge Parter.

Handskemagere hos Fabrikant E. Vejrum, Randers.

Ved et Møde den 7. August 1936 i Haandværkerforeningen behandledes en Klage fra Handskemagerforbundet over, at *Fabrikant E. Vejrum,* Randers, havde gjort Brud paa Overenskomsten.

Man enedes om, at Fabrikanten fremtidig skal overholde Overenskomsten mellem Handskemagerlauget og Handskemagerforbundet i alle dens Ord og Punkter, uanset eventuelle lokale Ønsker. Ændringer kan kun ske ved Forhandling med Forbundet.

Fabrikant Vejrum efterbetaler manglende Sommerferieløn efter Opgørelse samt Kr. 10,00 pr. Mand til dem, der har skaaret slebne Skind; det samlede Beløb indsendes til Forbundet.

Smede (Nittere) paa Odense Staalskibsværft.

En ulovlig iværksat Arbejdsstandsning paa *Odense Staalskibsværft* var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 13. August.

Da Arbejdet var genoptaget, enedes man om en Bod, hvis Størrelse laa paa to Femtedele af det, som Jernindustriens Sammenslutning havde krævet. Beløbet betales af de i Strejken deltagende Nittere, og Sagen betragtes dermed som afsluttet.

Kvinder paa Roskilde Rørvævfabrik.

Den 14. og 15. August har der været forhandlet mellem *Roskilde Rørvævfabrik* og Kvindeligt Arbejderforbund om Oprettelse af en Overenskomst.

Stillet overfor Trusel om øjeblikkelig Arbejdsstandsning, indgik Firmaet paa en Overenskomst, i hvilken Akkordsatserne blev forhøjet med ca. 14 pCt. og Timelønnen garanteret, ligesom der indførtes en 6 Dages Sommerferie efter 6 Maaneders Ansættelse.

Overenskomsten kan tidligst opsiges til Ophør 1. Marts 1938.

Arbejdsmænd hos De forenede Jernstøberier, Aarhus.

Akkordprisaftalen for Rensning af Støbegods for *de forenede Jernstøberier,* Aarhus, var opsagt af Dansk Arbejdsmandsforbund paa behørig Maade, men da Firmaet ikke ønskede at deltage i reelle Forhandlinger om en ny Prisaftale, havde Dansk Arbejdsmandsforbund set sig nødsaget til at varsle Strejke fra den 21. August.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 19. August enedes man om at ændre de hidtidig gældende Priser, henholdsvis 69, 79 og 89 Øre pr. 100 kg til en Enhedspris paa 90 Øre pr. 100 kg Støbegods, samt at Støbegods til A/S Burmeister & Wain betales med en Pris af 125 Øre pr. 100 kg, forsaavidt Vægten pr. Stk. er over 1000 kg. For Burmeister & Wain Støbegods under 1000 kg er Prisen dog 130 Øre pr. kg.

Bødkere paa Jens Villadsens Fabriker.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 24. August forhandledes om Løntillæg for Bød-

kere, beskæftiget paa *Jens Villadsens Fabriker* i Tømmerup. Der opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling, idet der ikke foreligger aftalt Overenskomst mellem Parterne.

Arbejdsmænd hos A/S Burmeister & Wain.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 24. August forhandledes om en af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark fremsendt Klage over, at Kranmændene i *A/S Burmeister & Wains* Prøvelokale har iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning den 23. og 24. Juli.

Paa Mødet enedes man om følgende. Forbundet erkender, at Arbejdsstandsningen ikke burde have fundet Sted. I Betragtning af dens hurtige Tilendebringelse indgaar Arbejdsgiverne paa at slutte Sagen ved, at Afdelingen betaler en Bod paa 100 Kr.

Sadelmagere paa Lædervarefabriken »Ira«.

I Anledning af Klage fra Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund over, at *Lædervarefabriken »Ira«* ensidig har fastsat nye Akkordpriser, afholdtes den 25. August et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdsgivernes Repræsentanter kunde ikke erkende, at de fastsatte Priser var i Strid med Overenskomsten, men man enedes om, at Sagen behandles lokalt i Underorganisationerne, og saafremt Enighed ikke opnaas, forbeholder Parterne sig deres Stilling.

Arbejdsmænd paa A/S Skandinavisk Gummikompagni, Odense.

Ved et Fællesmøde den 26. August forhandledes om Overenskomstforholdene for unge Arbejdere hos *A/S Skand. Gummikompagni,* Odense, hvor Dansk Arbejdsmandsforbund har afgivet Varsel om Sympatistrejke.

Mødet sluttede med, at man, paa Henstilling af Arbejdsgiverforeningen, udsatte den varslede Strejke indtil den 5. September, idet Dansk Arbejdsgiverforening til den Tid vil have taget Stilling til den lokalt aftalte Overenskomst.

Snedkere hos Medlemmer af Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre.

Spørgsmaalet om, hvilket Arbejde der henhører under Snedkerfagets Overenskomst, var til Behandling paa et den 28. August afholdt Fællesmøde, hvor Snedkerforbundets Repræsentanter krævede en Voldgift til Fastsættelse af en generel Linie.

Da man ikke kunde enes derom, krævedes fra Forbundets Side Voldgift i Henhold til Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Auning-Sagen, og det henstilledes til Parterne at udpege en Opmand. Forsaavidt der ikke opnaas Enighed om Opmanden, vil der i Henhold til Snedkerfagets Voldgiftsregler være at udpege en Opmand efter Forhandling mellem Hovedorganisationerne.

Arbejdsmænd hos Medlemmer af Svendborg Importørforening.

Den 31. August afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen under Hovedorganisationernes Medvirkning til Behandling af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund overfor Svendborg Importørforenings Medlem *Sydfyens Frøavl,* der, trods en overenskomstmæssig Bestemmelse om, at den fornødne Arbejdskraft skal antages blandt Medlemmer af Forbundets Afdeling for Transport, havde antaget en lang Række Arbejdere udenfor Afdelingens Medlemsstab.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Ved samme Møde behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over Svendborg Importørforenings Medlem *Firmaet Baagøe & Riber.* Klagen gik ud paa, at dette Firma ikke til sine Chauffører havde betalt det overenskomstmæssige Tillæg af Kr. 1,70 pr. Dag paa Landture, der ikke er tilendebragt inden Kl. 1 Eftm.

Der forelaa Paastand om, at Pengene var betalt, hvilket Afdelingen benægtede.

Sagen sluttede med, at Arbejdsgiverne erklærede, at den omhandlede Bestemmelse selvfølgelig skal respekteres. Hvis Efterbetaling ikke har fundet Sted, vil dette ske efter nærmere lokal Forhandling.

Sympatistrejke overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening.

En Række af vore tilsluttede Forbund, ialt 5, nemlig Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet, Drejerforbundet, Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund, Snedkerforbundet og Træindustriarbejderforbundet, har en Konflikt løbende med *Jysk Møbelfabrik,* Bramminge.

Til Støtte for vore Organisationer har De samvirkende Fagforbund afsendt saavel 1ste som 2det Varsel om Sympatistrejke overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening for alt Arbejde, som maatte udgaa fra nævnte Møbelfabrik til Færdiggørelse hos Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. *2242*:

Havnearbejdere hos A/S Larsens Plads.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 3. Juli 1936 i Sag Nr. *2242*: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationerne i Danmark, Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og denne Forenings Medlem, A/S Larsens Plads mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og denne

Forenings Medlem, A/S Larsens Plads, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnearbejdernes Fællesforbund i følgende Anledning:

I en lang Aarrække er der af de ved A/S Larsens Plads med Udlevering af det i Selskabets Pakhuse opmagasinerede Korn beskæftigede, akkordlønnede, Arbejdere blevet udfærdiget Følgesedler til de udleverede Varepartier, og en af de i hvert Pakhus beskæftigede Arbejdere har ført et vist Tilsyn med, at Udleveringen finder Sted i de rigtige Partier, ført Regnskab med de tilstedeværende Beholdninger og herunder hver Dag ved Arbejdstidens Ophør foretaget Opgørelse af de stedfundne Udleveringer med Henblik paa Udregningen af den Arbejderne tilkommende Akkordbetaling. For Udførelsen af dette særlige Arbejde har hver af de paagældende Arbejdere, for Tiden ialt 4, ved Siden af deres Akkordfortjeneste, faaet udbetalt et maanedligt Vederlag, der i 1905 fastsattes til 5 Kr., i 1907 til 10 Kr., og siden 1919 har udgjort 20 Kr.

Efter at Havnearbejdernes Fællesforbund havde opsagt sine Overenskomster med Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn til Ophør d. 15. April 1936, forhandledes der mellem Parterne om nye Overenskomster.

Ved en den 17. April d. A. stedfunden Forhandling mellem Dansk Arbejdsmandsforbund, Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer og Havnearbejdernes Fællesforbund opnaaedes der Enighed om en Række Punkter, og det vedtoges bl. a., at der angaaende Regnskabsførelsen paa Larsens Plads skulde optages lokal Forhandling; ved et Møde den 28. April opnaaedes yderligere Enighed om et Par Punkter, hvorhos dette sidste Møde afsluttedes med en Udtalelse om, at de øvrige tilbagestaaende Uoverensstemmelsespunkter frafaldes, idet der mellem Hovedorganisationerne er Enighed om Lønspørgsmaalet.

Endelig bestemtes det ved en af Hovedorganisationerne den 29. April truffet Vedtagelse, at de til Behandling foreliggende Overenskomster med de vedtagne Ændringer forlængedes 2 Aar.

I Henhold til den paa Mødet den 17. April trufne Vedtagelse paabegyndtes der den 12. Maj Forhandlinger mellem Repræsentanter for A/S Larsens Plads og for Havnearbejdernes Fællesforbund angaaende Regnskabsførelsen paa Pladsen. Under disse Forhandlinger stillede Forbundets Repræsentanter Krav om Indførelse af en Sommerferieordning, men da dette Krav henhørte til de Uoverensstemmelsespunkter, som paa Forhandlingsmødet den 28. April var frafaldet af Forbundet, og Arbejdsgiverne derfor ikke vilde indlade sig paa nye Forhandlinger om dette Punkt, blev Mødet den 12. Maj afbrudt uden Resultat.

Forbundet tilskrev derefter den 14. Maj Aktieselskabet, at da der ikke paa Mødet den 12. s. M. opnaaedes Enighed om Betalingen for Regnskabsførelsen ved Pakhusene, og da dette Forhold ikke havde Hjemmel i Overenskomsten, vilde Forbundets Medlemmer fra og med den 1. Juni ikke mere udføre dette Arbejde, til hvis Udførelse der ikke paahvilede dem nogen Forpligtelse.

Mod den saaledes varslede Arbejdsvægring protesterede Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn i Skrivelse af 22. Maj. Ved et Fællesmøde den 30. Maj fastholdt Havnearbejdernes Fællesforbund sit Standpunkt, men indgik dog paa at stille Varselets Effektuering i Bero, indtil Sagen var paakendt af Den faste Voldgiftsret.

Klagerne nedlægger under denne Sag Paastand om, at Havnearbejdernes Fællesforbund tilpligtes at annullere det af Forbundet overfor A/S Larsens Plads afgivne Varsel om, at de hos Selskabet beskæftigede Medlemmer af Forbundet ikke vil foretage den omtalte Regnskabsførelse i samme Omfang som hidtil. Til Støtte herfor gør Klagerne gældende, at Arbejderne i Kraft af den gennem en meget lang Aarrække upaatalt bestaaende Ordning er overenskomstmæssigt forpligtede til at udføre det paagældende Arbejde mod det hidtidige maanedlige Vederlag paa 20 Kr., og at denne Forpligtelse fortsat maa bestaa, da der ikke ved den aftalte lokale Forhandling er opnaaet Enighed om en Ændring i Forholdet.

De Indklagede paastaar Havnearbejdernes Vægring ved at udføre Regnskabsarbejdet m. v. kendt lovlig, medmindre der ydes Havnearbejderne en efter Arbejdets Karakter rimelig Betaling. Til Støtte for deres Paastand gør de Indklagede gældende, at Regnskabsarbejdet efter sin Beskaffenhed falder udenfor det manuelle Arbejde, som Arbejderne ifølge den faglige Overenskomst er pligtige at udføre, samt at der ikke ved Ordningens Bestaaen gennem en lang Aarrække kan være skabt en koûtumemæssig Forpligtelse for Arbejderne af videre rækkende Indhold end, at Arbejderne til enhver Tid maa kunne frigøre sig ved at opsige Ordningen til Ophør *med et rimeligt Varsel.*

Retten finder at maatte tage Klagernes Paastand til Følge og lægger i saa Henseende afgørende Vægt paa, *at* den paagældende Ordning uden Indsigelse fra Arbejdernes Side har bestaaet gennem en meget lang Aarrække, *at* Regnskabsarbejdet m. v. staar i nær og naturlig Forbindelse med det Arbejderne paahvilende egentlige Pakhusarbejde, samt *at* det omtvistede Forhold under Forhandlingerne om Overenskomstens Fornyelse af begge Parter er behandlet som Led i det hele mellem Parterne bestaaende overenskomstmæssige Forhold.

Kendelse:

Den af Havnearbejdernes Fællesforbund varslede Vægring ved at udføre det foran omhandlede Regnskabsarbejde m. v. kendes ulovlig.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 6 * KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1936 * 33. AARGANG

Saa naaede vi saa langt.

Saa er Valgkampen for denne Gang ført til Ende og til Sejr for Demokratiet; Reaktionen har gennem Nederlaget faaet Bevis for, at dens Politik siden 1929 ikke er og ikke har været i Overensstemmelse med den store og brede Befolknings Opfattelse.

Venstre og Højre, L. S. og »Rets«statspartiet har vel ellers nok haft den store og brede Pensel med Socialist-, Kommunist- og al mulig anden Forskrækkelse i Brug, og jo nærmere vi kom selve Valgdagen, jo kraftigere Strøg er der taget, jo mere blev der smurt paa, men det hjalp dem ikke en Døjt, maaske snarere — tværtimod. Oppositionen — med det kunstige Landstingsflertal — saaede Blæst, men kom selv til Skade og høstede Storm.

Trods alle Skranker og Spidsfindigheder, nedlagt i Grundloven af 1915, har det danske Demokrati vist sig modent til at sejre, ogsaa i Spørgsmaalet om Landstingets Sammensætning; selvfølgelig maatte de to demokratiske Partier sejre, og sejre netop i Kraft af Regeringens fornuftige Styre gennem den Række af Kriseaar, vi har haft. Regeringspartierne gik til Valg paa Grundlag af de Forslag, som den havde fremsat i Rigsdagen, og nu har Befolkningen gennem sin Stemmeafgivning vist, at den værdsætter ogsaa de mange sunde og gode Tanker, som indtil nu kun er Forslag — netop fordi Oppositionen har misbrugt sit kunstige Flertal i Landstinget til enten at forkaste, sylte eller mishandle til Ukendelighed de af Regeringen fremsatte og af Folketinget tiltraadte Lovforslag. Jovist stod der noget paa Spil for den saakaldte borgerlige Opposition ved dette Landstingsvalg; det var Knald eller Fald, — om ikke alt, saa dog mere end intet, hvis blot Lodtrækningens Gudinde, Fru Fortuna, vilde bønhøre disse to Partier ved Lodtrækningen i Rønne den 22. September; om nu den samme Gudinde har tænkt sig, at Oppositionen havde misregeret længe nok paa et Mindretal af Stemmer — den havde jo sammenlagt for hele Bornholm et Mindretal paa 560 Stemmer — eller om Gudinden har ihukommet, at det var den 22., netop 11 Maaneders Dagen for den 22. Okt., se, det ved vi ikke, men derimod er det en Kendsgerning, at de Partier, der havde Flertallet af Vælgere bag sig, de fik ogsaa det Mandat — det vigtigste af de 38 — som de retmæssig kunde tilkomme; vi er tilfredse hermed og har intet at sige hverken Venstre eller de Konservative Tak for; de to Partier viste til sidste Minut deres gode Villie til at fortsætte Mindretals-Misregimentet fire Aar frem i Tiden.

De demokratiske Partier har vist sig modne til at sejre, lad os nu vise det saakaldte Borgerskab, at vi ogsaa er modne til at styre under det hele og det fulde Ansvar, lad os vise dem, hvad Demokrati er i Praksis, lad os faa en Lovgivning, der bærer fremad og opover, saaledes at der tages baade rimelige og naturlige Hensyn til hele vort Lands Befolkning, lad os vise, at vi ikke behøver en emsig »stikken paa Snuden-Politik«, saaledes som vi kender den fra Venstres sidste Glansperiode fra 1926 — 29, hvor det kun gjaldt om at hugge mest mulig fra de Fattigste for at give til de Besiddende.

Vi indenfor Fagbevægelsen ønsker ikke ført en Gengældelsespolitik med Øje for Øje og Tand for Tand, ihvorvel vi erkender, at der er visse Love, som vi ønsker derhen, hvor Peberet gror, f. Eks. Madsen Mygdals noksom bekendte »Lov om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed« — ogsaa kaldet Tugthusloven —, som han med Djævelens Vold og Magt fik presset gennem Rigsdagens to Ting inden sin berømmelige Afgang ved Suppeterrinens Knald i 1929; den Lov ønsker vi ophævet, fordi den ene er og i det praktiske Liv virker som en Klasselov — en Undtagelseslov, vendt mod Organisationernes Opbygningsarbejde.

Fagbevægelsen ønsker selvsagt ogsaa den Række af Lovforslag gennemført, som Regeringen har fremsat for at komme de daarligst stillede i vort Samfund til Hjælp i en trang Tid — vi nævner eksempelvis Spørgsmaalet om Igangsættelse af offentlige Arbejder i et Omfang, der kan tage Brodden af den værste og største Arbejdsløshed; vi ønsker at yde vor Medvirken til at fremskaffe værdiskabende Arbejde fremfor Socialkontorernes

Nødhjælp; Fagbevægelsens Folk er i denne Forbindelse heller ikke uvillige til at gaa saa langt ad den forsikringsmæssige Vej, som forsvarligt er, naar Stat, Kommuner og Arbejdsgivere tager deres Part af den dermed forbundne økonomiske Byrde; vi er klar til Hjælp til Selvhjælp, naar blot der er rimelig Udsigt til Arbejde og samtidig paa den absolute Betingelse, at Arbejderklassen ikke alene skal bære de økonomiske Byrder.

For den arbejdsløse Arbejder er Ønsket og Kravet først som sidst: Skaf os Arbejde; alt andet er — set i Sammenligning hermed — kun Smaating, derfor maa de mange omend forskellige Udveje for at skaffe en bedre Arbejdsfordeling ikke lades uforsøgte; vi anfører i det efterfølgende nogle Eksempler, som efter vor Opfattelse vil kunne faa nogen Betydning.

Paa Arbejdskonferencen i Genève i Aar blev der fremsat Forslag om, at alle Arbejdere skulde have en aarlig Ferie paa mindst 1 Arbejdsuge med fuld Løn.

Forslaget blev vedtaget som en Konvention, der nu foreligger til Ratificering for de enkelte Lande.

Det bør for Danmarks Vedkommende ske snarest mulig, idet vi paa dette Omraade staar langt tilbage for baade Norge og Sverrig.

En tidssvarende Lærlingelov efterlyses i samme Forbindelse; Tiden maa snart være inde til, at de Aar, som er ansatte til Læreaar, ogsaa anvendes efter Formaalet; i alt for mange Tilfælde ser man nu, at Lærlingene anvendes som blot Bude og Arbejdsdrenge, som Udbytningsobjekter, der efter endt Læretid først skal til at lære og derfor uvægerligt ender i de arbejdsløses Armé.

Vi har Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse paa Fagbevægelsens Dagsorden; men mon ikke det paa dette Omraade vilde være klogt at gøre Begyndelsen til en Nedsættelse af Arbejdstiden netop paa de Steder, hvor denne ligger over, ja langtover de 48 Timer pr. Uge.

Med Søfarten forholder det sig saaledes, at Sømænd paa Skib i Fart har en Arbejdstid paa mindst 7×12 Timer pr. Uge, altsaa ikke under 84 Timer; hvad om vi byttede Rækkefølgen af disse to Tal om, saa der kom til at staa 48 eller deromkring? Det vilde betyde i Praksis, at samtlige ledige Sømænd vilde komme i Arbejde; det kunde saa sandt ogsaa være nødvendig, for paa Trods af, at næsten hele den danske Handelsflaade er i Fart, var der dog den 11. September 1936 efter den officielle Arbejdsløshedsstatistik 1172 Sømænd ledige, eller 25,1%; her er altsaa et Gebet, hvor det kunde hjælpe paa Beskæftigelsesproblemet.

Eller vi kunde kigge lidt nærmere paa et Par store Industrigrupper, saasom Olie- og Cementindustrien, der begge er godt konsoliderede og dog har en gennemsnitlig Arbejdstid paa 53⅓ Time pr. Uge, eller sagt med andre Ord har 160 Arbejdstimer indenfor en 3 Ugers Turnus; her er et Omraade, hvor flere Folk kan komme i Arbejde, og vi burde saa i vore videre Overvejelser undersøge, om ikke Vejen fremover for alle vore koncessionerede Virksomheder i Døgndrift er den simple, at omlægge den treskiftede Vagt til fire Skift pr. Døgn, derved vilde der inden for dette store Omraade blive Anvendelse for 25 pCt. flere Folk, end der er i Arbejde i Øjeblikket.

I Spørgsmaalet Lovgivning og Arbejdsmuligheder har Socialministeren i sidste Rigsdagssamling fremsat Forslag om Forbud mod Overarbejde, dette Forslag, der har stor Interesse for os Arbejdere, blev ikke færdigbehandlet fra Rigsdagens Side, derimod blev der i Januar Maaned paa Forslag af Dansk Arbejdsgiverforening nedsat et Udvalg mellem denne Organisation og De samvirkende Fagforbund. Udvalgets Opgave var at undersøge, om der mellem de to Hovedorganisationer kunde træffes en Aftale, en Overenskomst om Afspadsering af Overarbejde, saaledes at Loven ikke kom til at omfatte Hovedorganisationernes Interesseomraade.

Dette Udvalg vil nu — og her har Valgresultatet den 15. September sikkert haft en heldig Indflydelse — genoptage sit Arbejde og vil formentlig opnaa et tilfredsstillende Resultat. Det, der saaledes bliver tilbage at lovgive om, er det Omraade, som ikke omfattes af D. s. F. og Dansk Arbejdsgiverforening.

I al Almindelighed anser vi det for klogt, om de kontraherende Parter gennem fri Forhandling — uden Indblanding af tredie Part — selv kan forhandle sig til Rette om foreliggende Uoverensstemmelser, vi tænker her paa saavel Beskæftigelses- som Lønforholdene indenfor dansk Landbrug; der er her nedsat to Udvalg, henholdsvis af Socialministeren og af Forligsinstitutionen, til at undersøge de foreliggende Muligheder og fremsætte Forslag, — hvad om de to Udvalg havde en nøjere Føling med hinandens Arbejde, for efter vor Opfattelse er de to Problemer saa nøje forbundne, at det første er ganske afhængigt af det andet, — ydes der nemlig en passende og forsvarlig Løn, saa kommer Arbejdstilbudet af sig selv.

Der ligger her et Problem, hvis Løsning trænger sig paa, ikke mindst af Hensyn til Landbruget selv, for det bør slaas fast som den Kendsgerning, det er, at Byarbejderne — og for den Sags Skyld ogsaa de fattige Landarbejdere — uden at kny har fundet sig i prishævende Foranstaltninger for at komme Landbruget til Hjælp, og Resultatet er heldigvis ikke udeblevet; vi har noteret os, at Landbruget — paa Trods af alle de L. S.-Hyl, der systematisk afgives — er meget nær en forsvarlig Forrentningsprocent, opnaaet netop gennem den Bevarelse af Byarbejdernes Købekraft, som Bondepartiet Venstre af al sin Evne har forsøgt at slaa ned; vi har taget — og har kunnet tage — den Fordyrelse, som Lovgivningen har lagt paa Flæsk, Kød, Korn og Smør, for blot at nævne de vigtigste Omraader, men — det skal ogsaa siges — vi har ikke taget denne Fordyrelse for Landbrugets kønne blaa Øjnes Skyld, nej, vi har gjort det som en Art Hjælp til Selvhjælp — ganske efter samme Princip, som naar vi konsoliderer vor Arbejdsløshedsforsikring — og der er ingen Grund til at skjule, at vor Hensigt er den alene, at vi derigennem har ydet vor Medvirken og skabt et Grundlag for at kunne hæve Løn- og Arbejdsvilkaarene for de daarligst stillede i vort Samfund, Landbrugets Arbejdere, Landarbejdere og Tyende.

Det burde heller ikke være Landbrugets Mænd ubekendt, at der i andre Lande f. Eks. i England er skabt visse Bundlønninger, Minimalløninger om man vil, ogsaa for Landbrugets Arbejdere; Tiden for os til at beskæftige os med dette Problem maa snart være inde, her er det nytteløs Gerning, om den ene Part vedblivende placerer sig selv paa den høje Hest; her maa der tales om Tingene og helst tales ud mellem de to Parter; det vilde sikkert være klog Politik, om de i Fællesskab og inden altfor længe fandt det Grundlag, som kan bære de mere videregaaende Forhandlinger; det er paa dette Omraade — som paa andre — lettere at forebygge end at helbrede, og hvorfor lovgive, hvis man selv kan finde den Generalnævner, der faar Facit til at gaa op.

Vi har sejret, og vi ønsker nu at udnytte Sejren uden Misbrug; vi har saaet vor Sæd, og vi ønsker nu at høste, som vi har saaet. Den danske Arbejderklasse er vant til at tage de smaa Fremskridt i den Rækkefølge, som ligger indenfor det muliges Grænse, saaledes ogsaa nu. Vi skal arbejde os støt og sikkert fremover, ikke i Stormmarch, men netop saa stærkt, saa Sejren kan holde og fastholdes ogsaa ved kommende Valg.

Vi skal ikke tage længere Skridt, end Bukserne kan holde, og lad os saa til enhver Tid konstatere: Saa naaede vi saa langt.

Britisk Fagbevægelse i Opgangens Tegn.

Af *Bjarne Braatøy*, London.

Den økonomiske Verdenskrise ramte for fem Aar siden for Alvor britisk Samfundsliv og bragte en »national« Regering til Magten, i hvis Skygge den britiske Arbejderbevægelse har vandsmægtet. For de britiske Arbejdere naaede den politiske Opgang efter Verdenskrigen sit Højdepunkt med Arbejderregeringen i 1929, som ikke har været fulgt af mærkbare Tegn paa en ny Opgang, siden Arbejderregeringen led sit sørgelige Skibbrud i 1931 med Tab af sit gode Navn i Bevægelsens Historie.

Ogsaa Fagbevægelsen har været i Skyggernes Dal. For nordiske Fagforeningsfolk har det været paafaldende at se denne Stagnation i den moderne Fagbevægelses Moderland, mens vi i Norden praktisk talt har været i uafbrudt Fremgang selv i de værste Krisetider.

Den britiske Fagforeningskongres i Margate i Fjor var det første Tegn paa, at Bølgedalen var overvundet. I Aar kunde Præsidenten for Trades Union Congress, Skotten Findlay, ringe Klokken ved Aarskongressens Aabning i Guildhall i Plymouth den 7. September i den stolte Bevidsthed om, at de sekshundrede Delegerede repræsenterede en Landsorganisation paa næsten fire Millioner Medlemmer.

De officielle Tal ved Kongressen i Fjor — 211 Fagforbund og 3.388.810 Medlemmer — var i Aarets Løb vokset til 414 Forbund og 3.614.551 Medlemmer. Men disse Tal gælder for den 31. December 1935. Da Væksten i Løbet af Aarets første 8 Maaneder er fortsat med mindst lige saa stor Styrke, er de fire Millioner nu temmelig sikre.

Stillede Italiens Angreb paa Abessinien de rent faglige Spørgsmaal noget i Skyggen paa Fagforeningskongressen i Fjor, var det den fascistiske Trusel i Spanien, som beherskede Sindene paa Kongressen i Plymouth.

Som sædvanligt havde Arbejderpartiets Styrelse deltaget i fælles Raadslagninger med Landsorganisationens Generalraad forud for Kongressen. Men i den Grad er Landsorganisationen under Parlamentets Ferie Brændpunktet ogsaa for Arbejderbevægelsens politiske Indsats, at Bestyrelsen for Arbejderpartiets Parlamentsgruppe mødte op i den gamle Havneby. Det blev klart for alle, at det var Stillingen til den spanske Borgerkrig, som dette enestaaende Fremmøde drejede sig om, da en Delegation af faglige og politiske Førere blev sendt til Paris for at undersøge de franske Arbejderorganisationers Holdning, og et nyt Fællesmøde blev berammet til den 9. September, midt under Fagforeningskongressen.

I flere Uger havde Landsorganisationen allerede vist sin Ligeberettigelse med Arbejderpartiet paa det rent politiske Felt ved at delegere sin Generalsekretær, Sir Walter Citrine, til at møde op sammen med Partiets og Parlamentsgruppens Repræsentanter, hver Gang man gjorde Forestillinger i Udenrigsministeriet angaaende den utilfredsstillende Udvikling i Ikke-Indblandingspolitiken. Naar derfor den britiske Regering bragte Komiteen til Haandhævelse af Ikke-Indblandingspolitiken sammen til Møde i Udenrigsministeriet den 9. September, altsaa samme Dag, som Fagforeningerne traadte sammen i Plymouth for at tage Stilling til dette Spørgsmaal, skyldtes dette sikkert ogsaa Bevidstheden om den farligt voksende Misfornøjelse indenfor den britiske Arbejderbevægelse med Slapheden i Haandhævelsen af Ikke-Indblandingspolitiken overfor de fascistiske Magters uforskammede Spil.

Som Situationen nu formede sig, kunde Landsorganisationens Generalraad med nogenlunde god Samvittighed paa Mødet den 10. September anbefale Kongressen at støtte Leon Blums Politik. Et Forslag i modsat Retning blev stemt ned med 3.028.000 Stemmer mod 51.000. Kun 7 af ialt 602 Delegerede stemte imod Generalraadets Resolutionsforslag, som understregede, at Aftalerne om Ikke-Indblanding »maa samordnes og kontrolleres paa virksom Maade, og at den yderste Paapasselighed er nødvendig for at forhindre, at disse højtidelige Forpligtelser ikke udnyttes til Skade for den spanske Regering».

Havde den kommunistisk betonede Del af Oppositionen mod Ikke-Indblandingspolitiken visse Vanskeligheder paa Grund af Sovjetruslands officielle Tilslutning til Ikke-Indblandingspagten — ikke blot paa egne, men tillige paa de russiske Arbejderorganisationers Vegne, — saa fik Kommunisterne det endnu vanskeligere, da Enhedsspørgsmaalet kom til Behandling.

I Storbritannien som andre Steder optræder Enhedsfrontapostlerne i Folkefrontens Klædebon. I

liberale Kredse og paa Venstrefløjen indenfor britisk Arbejderbevægelse har denne Parole søgt at udnytte den Følelse af Afmagt, som har sneget sig ind efter Arbejderpartiets lidet vellykkede Indsats ved Parlamensvalgene i November Maaned. Trods dette gik Generalprøven i Plymouth saa daarligt, at man ikke engang vovede at forlange Stemmetælling. Dette skyldtes vistnok først og fremmest, at denne Følelse af Afmagt ikke længere er til Stede i Fagbevægelsen. Grundlaget for Behandlingen af Enhedsspørgsmaalet var en Fællesudtalelse af Landsorganisationen og Arbejderpartiet om britisk Arbejderbevægelse og Kommunismen, som blev offentliggjort den 16. Juli d. A. og som forelaa til Godkendelse i Generalraadets Aarsberetning. I tilspidset Form kommer Spørgsmaalet op paa Arbejderpartiets Kongres i Edinburgh den 5.—9. Oktober i Aar, naar man skal tage Stilling til det britiske Kommunistpartis Ansøgning om kollektiv Optagelse i Arbejderpartiet.

I Skyggen af Storpolitiken og det taknemmelige Stridsemne, Enheden med Kommunisterne, var det ikke frit for, at de rent faglige Forhandlinger paa Kongressen i Plymouth blev nok saa graa baade i de Delegeredes og Offentlighedens Bevidsthed.

Der var heller ikke eet af Forslagene paa Kongressens Dagsorden, som pegede ud over den graa Hverdag. De utallige smaa og store Forslag til faglig Aktion var enten af begrænset Betydning eller Gentagelser fra Hverdagens faglige og parlamentariske Agitation.

Den britiske Arbejderbevægelses Forslag til national Organisation af Kulindustrien forelaa rigtignok endeligt i udarbejdet Form. Men for det første er det et Lovgivningsspørgsmaal og ikke et Spørgsmaal om faglig Aktion. Og for det andet er den teoretiske Socialiseringsenergi, som har behersket den britiske Arbejderbevægelse siden den anden Arbejderregerings Fald, med Udarbejdelse af den ene Socialiseringsplan efter den anden for Landets forskellige Næringsgrene, tydeligt paa Heldingen.

Sligt som disse Forslag foreligger i et Hefte paa 31 Sider er de i og for sig heller ikke egnet til at vække Opsigt paa en Fagforeningskongres i 1936. 26 af de ialt 31 Tryksider er viet Industriens Historie, Opbygning og Fremtidsudsigter samt de forskellige Forsøg, som siden Verdenskrigen er blevet gjort for at skabe Orden i den britiske Kulindustris Kaos. Selve Planen om den »britiske Kulkorporation« er dog trængt sammen paa fire Sider. Den indeholder intet, som gaar videre end de Principer, den britiske Arbejderbevægelse har stillet op i Løbet af de sidste fire Aar for Socialiseringen af en Række Nøgleindustrier.

Forslagene sammen med et fornyet Krav om Nationalisering af Elektricitetsforsyningen blev godkendt næsten uden Debat paa Kongressens sidste Mødedag, mens et Forslag om Handelens Socialisering ikke naaede frem til Afstemning.

Det var Transportarbejdernes Leder, Bevin, som i Debatten om Gennemførelse af Kravet om 40 Timers Ugen reddede Kongressens Forhandlinger ud af Detailspørgsmaalenes Tusmørke og bragte lidt Perspektiv ind i Synspunkterne. Han paaviste Hulheden i den nuværende Rustnings- og Bygningshøjkonjunktur. Det er meget vel muligt, at Arbejdsløsheden i 1937 igen kan være paa Vej henimod de 3 Millioner, som knækkede Ryggen paa den anden Arbejderregering og som let kan bringe en tredje Arbejderregering til Fald. Han stillede Krav om en planmæssig Forberedelse af en kommende Arbejderregerings Indsats, som tydeligt viste, hvilket Indtryk de socialdemokratiske Krisepianer i Norden har gjort i britisk Arbejderbevægelse. Bevins Konjunkturbetragtninger fik Eftertryk derved, at Storbritanniens mest fremragende Sagkyndige paa Arbejdsløshedens Omraade, Sir William Beveridge, fem Dage senere i et Foredrag ved det britiske videnskabelige Selskabs Aarsmøde i Blackpool gjorde lignende Betragtninger gældende.

Derimod var der liden Kraft i Kongressens Behandling af den nye Arbejdsløshedslov, som den »nationale« Regering efter et knusende Nederlag for 2 Aar siden endelig fik gennemført umiddelbart forinden Parlamentets Ferie i Juli Maaned. Det var kun naturligt, at Landsorganisationens Kongres afviste de rene Demonstrationsforslag mod Loven og navnlig mod Haandhævelse af »Undersøgelsen af de understøttelsessøgendes Trang«. En 24 Timers Proteststrejke, en March til London og Boykotning af Kroningsfestlighederne for Edward den Ottende i Maj næste Aar er altsammen Ting, som lige saa godt kan vende sig mod deres Ophavsmænd, mens Kongressens Opgaver er at søge organisatoriske Midler, naar den skal give Udtryk for Bevægelsens Uvilje og faa vedkommende Bestemmelser i Loven ophævet.

En Hovedvanskelighed er, at Regeringen har lært adskilligt mere Strategi siden Nederlaget i 1934. Denne Gang bliver Loven ikke sat i Kraft paa een Gang, idet der er fastsat en Overgangstid paa 6 Maaneder, indenfor hvilken den gradvis træder i Kraft. Det er ogsaa vanskeligt at samle alle Arbejdere, altsaa ogsaa dem, som ikke umiddelbart rammes af Lovens Bestemmelser, fordi man savner Materiale til i alle Enkeltheder at bedømme Virkningerne af de nye Bestemmelser. Landsorganisationen har nu iværksat en Undersøgelse, som ikke nær er tilendebragt. Saalænge der ikke foreligger et uangribeligt Materiale, er Arbejderbevægelsens Slagkraft mindre effektiv i den sagligt indstillede nye Verden.

Selv om den britiske Landsorganisation er i ubestridelig Fremgang, saa er de fire Millioner Medlemmer heller ikke alt, hvad der behøves for at give Fagbevægelsen Slagkraft, naar der samtidig findes femten Millioner Arbejdere, som det er muligt at organisere. Kongressen blev mindet om den særlig alvorlige Stilling i London, hvor kun 350.000 af ialt 2½ Million Arbejdere er fagligt organiseret.

I London er det Fællesorganisationen, som sætter Præget paa Arbejdet med at organisere Arbejderne i de nye Industrier. Men Kongressen viste tydelig Uvilje mod at give Fællesorganisationerne

for stor Selvstændighed. Den afviste saaledes et af Jernbanemændene stillet Forslag om at tage op til Undersøgelse Spørgsmaalet om en Modernisering af Fagbevægelsens Opbygning. Dette Forslag tillagde Centraliseringen af den tyske og østrigske Fagbevægelse en Del af Ansvaret for Katastrofen i de to Lande. Endvidere forkastedes et Forslag om Udsendelse af en Fagforeningsdelegation til Sovjetrusland, skønt Forslagsstilleren var Metalarbejderføreren Little. Derimod vedtog Kongressen et Forslag om Forhøjelse af Kontingentet til Landsorganisationen med en halv Penny (4 — 5 Øre) aarligt. Samtidigt nedsattes ganske vist det særlige internationale Bidrag, som opkræves af de tilsluttede Forbund, fra 30 til 15 Kr. pr. Aar og 1000 Medlemmer.

For Landsorganisationens Tiltrækningskraft var det sikkert af stor Betydning, at man besluttede at sætte større Styrke bag Kravet om 14 Dages aarlig Ferie med Løn. Paa dette Felt staar de engelske Fagforeninger endnu langt tilbage. Der er — paastod man paa Kongressen — endnu 9 Millioner britiske Arbejdere, som ikke har Ret til Ferie. Man var ligeledes enige om, at man bør arbejde hen til at skaffe Landarbejderne lige Vilkaar med Industriarbejderne. Det var endvidere et haabefuldt Tegn, at Kongressen indvalgte fem nye Mænd i Ledelsen, skønt de afgaaende: Arthur Pugh, John Hill, John Bromley, A. G. Walkden og H. Boothman, der alle faldt for Aldersgrænsen, var veltjente og ansete Fagforeningsmænd.

Alt taget i Betragtning kan det siges, at Kongressens Forhandlinger vidnede om Fremgang og øget Aktivitet, og at britisk Fagbevægelse med Fortrøstning kan se Fremtiden i Møde.

Søens Arbejdere slutter op i D. s. F.

Den større Forstaaelse af den faglige Centralorganisations Betydning og Nødvendigheden af et fastere organisatorisk Samarbejde mellem Fagene indenfor dennes Ramme har i de senere Aar ført til, at et stort Antal Fagforbund, som hidtil stod udenfor D. s. F. har besluttet deres Indmeldelse. Det lader nu til, at ogsaa Søens Arbejdere, som i en lang Række Aar har været uden organisatorisk Forbindelse med Landets øvrige Fagorganisationer, vil slutte op i D. s. F. Hos Søfyrbøderne foretages der for Tiden en Urafstemning om Forbundets Indmeldelse i D. s. F., og Dagspressen har lige meddelt Resultatet af den Urafstemning, som Sømændenes Forbund i Løbet af de sidste 6 Maaneder har foretaget om samme Spørgsmaal. For Forbundets Indmeldelse i D. s. F. er der blevet afgivet 545 Stemmer, imod 353 Stemmer, mens 39 Stemmesedler var ugyldige og 3 blanke. Da Forbundet tæller ca. 4500 Medlemmer, er Stemmedeltagelsen kun ringe, men dette skyldes de særlige Forhold i dette Forbund, hvor det er svært at komme i direkte Kontakt med alle Medlemmer samtidigt. Forbundet, som i 25 Aar har staaet udenfor Centralorganisationen, ventes ifølge Formanden, Chr. Borglands Meddelelse indmeldt i November Maaned.

Vi hilser Resultatet af den foretagne Afstemning som et Vidnesbyrd om Sømændenes Forstaaelse af Sammenholdets Betydning, og omend der endnu ikke fra Forbundet foreligger nogen officiel Anmodning om Optagelse, udtaler vi allerede nu Haabet om et godt fremtidigt Samarbejde.

Samarbejde maa der til.

I nogle af de tidligere Aars Overenskomstsituationer har man paa et givet Tidspunkt, enten ved Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen eller i Forligsinstitutionen, konstateret, at visse af vore tilsluttede Fag ikke var helt paa Linie med hinanden, der manglede ligesom det rigtige Fodslag i Krav og Fremgangsmaade.

Det er Samarbejde, der maa til, og Samarbejde paa et saa tidligt Tidspunkt, at det ene Fag er underrettet om, hvad det andet vil; dertil kommer, at vi nu har de nye Forhandlingsregler, som vil komme i Anvendelse for første Gang i den Overenskomstsituation, som nu stunder til.

Forretningsudvalget for D. s. F. havde derfor indbudt en Række Organisationer til at lade sig repræsentere paa et Møde, som blev afholdt i Rømersgade den 17. September; her drøftede man de foreliggende Spørgsmaal af fælles Interesse, og uden at sige for meget kan man med fuld Ret hævde, at de enkelte Fag nu er inde paa noget af det rigtige, den fælles Linie, som gennem Samarbejdet nok skal give Resultat.

RUNDSKUE

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Opgørelsen over Danmarks Vareomsætning for August viser, at den samlede Indførsel i August udgjorde 117,3 Mill. Kr., mens Udførselen beløb sig til 117,7 Mill. Kr. for danske og 4,2 Mill. Kr. for Varer af fremmed Oprindelse, altsaa ialt 121,9 Mill. Kr. eller 4,6 Mill. Kr. mere end Indførselen.

Indførselen ligger 17 Mill., den samlede Udførsel 9 Mill. Kr. højere end i August Maaned foregaaende Aar. Det samlede Resultat for de 8 Maaneder af 1936, hvorover der nu foreligger Statistik, giver en Merindførsel paa 4,1 Mill. Kr. mod 28 Mill. Kr. i de første 8 Maaneder i 1935.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. I August Maaned har den danske Industriproduktion sat ny Rekord. Det af Statistisk Departement udarbejdede Produktionsindeks for Industrien, som for Maanederne Juni og Juli var 133, er for August steget til 134. For Konsumvarer er Tallet steget fra 135 til 136, for Produktionsmidler fra 130 til 133. Stigning viser Træindustrien fra 123 til 130, Læderindustrien fra 171 til 176, Jern- og Metalindustrien fra 128 til 131, Levnedsmiddelindustrien fra 121 til 123 og Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 142 til 143, Nedgang Grafisk og

teknisk-kemisk Industri fra 136 til 135, Beklædningsindustrien fra 145 til 144 og Tekstilindustrien fra 164 til 160. (Basisaar 1931 = 100.)

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — steg fra 1.276.000 i Juli til 1.292.000 i August.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 18. September 52.182 eller 12,5 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1816 lavere end i den foregaaende Uge og 6829 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,4 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 10.829 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 92 lavere end i den foregaaende Uge.

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING. Arbejdsgiverforeningens Medlemstal, som den 1. Januar 1936 var 13.420 og den 1. April 13.562, var den 1. Juli steget til 13.881.

Drejerforbundets 13. Kongres.

I Dagene den 6.—8. September afholdt Drejerforbundet i Danmark sin 13. ordinære Kongres, som fandt Sted i Forsamlingsbygningen i Aalborg. Der var mødt 23 Delegerede fra Forbundets 9 Afdelinger og som Gæster desuden Formanden for Dansk Træarbejder-Sekretariat, *Carlsen,* samt Sekretær i De samvirkende Fagforbund, *Laur. Hansen.*

Forbundets Formand, *M. Arnsfelt,* aabnede Kongressen og bød Gæster og Delegerede velkommen til Arbejdet. Efter en Omtale af Konfliktsituationen i Foraaret udtalte han Haabet om, at den faglige og den politiske Bevægelse maa arbejde Haand i Haand uden at misbruge hinanden.

Formanden for Træarbejder-Sekretariatet, *Carlsen,* trak i store Linjer Sekretariatets Opgaver op og omtalte Sekretariatets betydningsfulde Opgave som Bindeled mellem de internationale Træarbejderforbund.

Sekretær *Laur. Hansen,* D. s. F., takkede for Indbydelsen til at overvære Kongressen og gav Udtryk for Samvirksomhedens Tilfredshed med den Maade, hvorpaa Drejerforbundet gennem Tiderne havde været med til at løfte fælles Opgaver.

Begge Gæsterne ønskede Kongressen Held og Lykke med Arbejdet i de kommende Dage.

Derefter gik man over til Dagsordenen. Som Dirigenter valgtes *J. O. Bardal,* Odense, og *Gustav Christensen,* Aalborg, og som Sekretær *E. Jørgensen,* København, og *Jensen Pedersen,* Horsens. — *Niels Randsø,* Odense, fungerede som Kongressens Protokolfører.

Beretning om Virksomheden.

Forbundsformanden gav en Del supplerende Oplysninger i Tilslutning til den trykte Beretning om Virksomheden i den 5-aarige Beretningsperiode og omtalte den alvorlige Krise, der umiddelbart efter sidste Kongres var sat ind og kulminerede 1933-34, da det samlede Antal tabte Arbejdsdage pr. Medlem gennemsnitlig udgjorde 123,9. Det sidste Par Aar havde dog vist en betydelig Bedring i dette Forhold, saaledes at Tallet for tabte Arbejdsdage i 1935—36 var bragt ned til 89,2. Foruden de førte Overenskomstforhandlinger i Perioden omtalte Formanden en Del andre Forhold. Hovedbestyrelsen havde besluttet at søge gennemført tvungen Svendeprøve i Faget, men Arbejdsgiverne havde stillet sig meget valent til Spørgsmaalet. Endvidere havde Hovedbestyrelsen rettet Henvendelse til Fagets Arbejdsgivere om at være medvirkende til, at der blev fremskaffet mere Arbejde i Faget. Hovedbestyrelsens Forslag gik ud paa, at man i Fællesskab rettede Henvendelse til førende Møbeltegnere og Arkitekter for at faa disse til at interessere sig mere for Drejerarbejdet. Fra Arbejdsgiverside var der heller ikke i denne Sag vist synderlig Interesse. Formanden sluttede med at indstille Beretningen til Godkendelse.

Efter Beretningen udspandt der sig en længere Diskussion om forskellige Forhold. Der blev saaledes fra flere Sider slaaet kraftig til Lyd for, at Hovedbestyrelsen skulde sætte alt ind paa at faa de tvungne Svendeprøver gennemført.

Beretningen godkendtes, og det samme var Tilfældet for Regnskabet.

Lovændringer og indsendte Forslag.

Under dette Punkt behandlede Kongressen en Række Forslag, der i alt væsentlig tog Sigte paa Forbundets administrative Forhold og en praktisk Omlægning af Forbundets Love. Af Vedtagelserne kan nævnes Beslutningen om, at Overarbejde ikke maa finde Sted, naar der er Mulighed for at antage mere Arbejdskraft. Hvor Forholdene paa Grund af manglende Arbejdskraft nødvendiggør Overarbejde, skal dettte afspadseres. Et Forslag om Oprettelse af en Begravelseskasse blev forkastet med alle Stemmer mod 2. Et Forslag om, at der udbetales en Uges Juleunderstøttelse til arbejdsløse Medlemmer, blev trukket tilbage til Fordel for et Forslag til en Vedtægtsændring i Arbejdsløshedskassen, der tager Sigte paa samme Forhold.

Valg.

Som Forretningsfører genvalgtes M. Arnsfelt. Til Forretningsudvalget genvalgtes Leisvig og Jørgensen, København, og til Hovedbestyrelsen genvalgtes alle de afgaaende med Undtagelse af Bardal, Odense, der ikke ønskede at modtage Genvalg som Følge af, at han var overgaaet til andet Erhverv. I hans Sted valgtes Chr. Pedersen, Lillerød.

Den næste Kongres afholdes om fem Aar, og i indeværende Periode træffes Bestemmelse om Stedet.

Den nuværende Formand, M. Arnsfelt, der atter er blevet genvalgt, har været Forbundets Leder siden 1906 og kunde den 11. August fejre en saa sjælden Fest som 30 Aars Formandsjubilæum. Som Forbundsformand er Arnsfelt den ældste i Landet, skønt han kun er 57 Aar.

Efter at der var afholdt Møde i Forbundets

Arbejdsløshedskasse, hvor Beretning og Regnskabet godkendtes, og der blev foretaget Valg af Kassens Ledelse, var Kongressens Dagsorden udtømt.

Formanden takkede for Samværet i de 3 Dage og udtrykte sin Glæde over den udmærkede Maade, Forhandlingerne var forløbet paa. Endvidere rettede han en Tak til det afgaaende Hovedbestyrelsesmedlem Bardal, Odense, for dennes mangeaarige, udmærkede Arbejde indenfor Hovedbestyrelsen.

Efter at Gæsterne havde haft Ordet og udtalt Ønsket om, at de trufne Beslutninger maatte blive til Gavn for Medlemmerne, sluttede Dirigenten af med et Leve for Drejerforbundet i Danmark.

Arbejdsløsheden i Juli og Aug. 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling var der ved Udgangen af August Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 50.822 Arbejdsløse, d. v. s. 12,2 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af Juli udgjorde 415.997; ved Udgangen af Juli Maaned optaltes i alt 49.944 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,0	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	18,9	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	12,8	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni	12,0	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli	12,2[1])	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Aug.[1]) 1936	Juli 1936	Juni 1936	Aug. 1935	Juli 1935	Juni 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	8,0	9,8	9,0	10,8	9,4	8,9
2. Anden Industri m. v.	10,2	10,5	10,6	12,3	12,3	12,6
3. Handel	5,1	4,6	5,3	7,1	5,9	5,6
4. Arbejdsmænd	15,3	13,7	13,9	16,3	14,3	15,1
I alt	11,0	10,9	10,9	12,9	12,1	12,4
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	7,7	6,9	7,0	7,2	6,3	5,7
2. Anden Industri m. v.	11,0	9,5	9,2	12,7	12,0	11,7
3. Handel	5,2	4,9	5,3	5,9	5,9	6,6
4. Arbejdsmænd	16,7	17,5	14,7	17,8	16,1	15,8
I alt	13,0	12,8	11,4	14,2	13,0	12,8
Hele Landet	12,3	12,0	11,2	13,7	12,6	12,6

[1]) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Juni og Juli for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Juli 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Juli 1936	Juni 1936	Juli 1935	Juni 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	5 079	19,4	21,7	21,5	23,0
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 766	17,7	11,7	14,3	10,4
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 613	2.8	1,3	1,6	1,1
Slagteriarbejdere	8 216	14,1	15,1	17,2	16,4
Tobaksarbejdere	8 621	12,1	13,9	15,0	15,4
Tekstilarbejdere	14 931	5,6	5,2	10,3	10,1
Skræddere	13 114	13,5	9,4	14,2	9,8
Hatte- og Buntmagere	1 518	16.3	17,6	16.6	22,4
Skotøjsarbejdere	4 987	15,1	16,2	14,8	16,0
Murere	9 979	1,4	2,2	2,6	3,3
Hustømrere	9 019	5,9	5,8	5,1	4,1
Snedkere	9 864	15,5	17,7	13,9	12,6
Malere	7 550	3,6	2,4	2,4	3,4
Sadelmagere og Tapetserere	2 370	20,1	10,7	17,8	12,7
Træindustriarbejdere	5 693	11,0	9,0	10,9	10,6
Karetmagere	1 105	8,2	3,9	14,3	10,2
Keramikere	1 864	2,3	3,1	1,9	1,9
Blikkenslagere	2 469	7,5	13,7	9,7	9,7
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 205	14,9	13,8	16,7	15,9
Smede- og Maskinarb.	34 210	8,5	8,8	12,8	13,2
Formere	2 128	5,3	5,3	12,0	12,5
Elektrikere	3 344	11,3	17,1	13,8	16,6
Papirindustriarbejdere	1 707	1,3	1,1	3,3	2,4
Bogbindere	4 489	10,1	8.7	12,3	13,1
Typografer	6 565	9,2	8,1	8,8	9,9
Sømænd	4 271	23,0	25,0	24 3	26,2
Søfyrbødere	2 312	25,4	27,7	25,0	28,3
Kedel- og Maskinpassere	2 315	3,2	3,4	3,5	3,6
Kvindeligt Arbejderforbund	15 731	10,5	10,2	9,9	10,3
Handels- og Kontormedhj.	23 863	4,8	5,4	6,1	6,3
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	158 254	16,6	14,6	16,1	16,6
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 773	12 1	13,5	20 3	21,0
Andre Fag	39 072	7,9	7,7	9,1	9,0
I alt	415 997	12,0	11,2	12,6	12,6

Arbejds- og Fabrikstilsynets Virksomhed i Aaret 1935.

Nu foreligger Beretningen om Arbejds- og Fabriktilsynets Virksomhed i 1935, ligesom de nærmest foregaaende Aar rigt illustreret og meget interessant.

Det fremgaar af Beretningen, at der ved Aarets Udgang var 35.394 Virksomheder under Fabriktilsyn; heraf var 8.576 inddraget under samtlige Fabriklovens Bestemmelser, medens 1.695 Mejerier og 25.123 andre Virksomheder kun var undergivet Lovens Bestemmelser om Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner og andre Apparater (Lovens Kapitel III). Endvidere blev ca. 5.100 Elevatorer, 242 Andenhaandsværksteder og 5.031 Bagerier og Brødfabrikker tilset af Fabriktilsynet, der endelig ogsaa førte Tilsyn med 4.842 faststaaende og 1.713 bevægelige Dampkedler samt 1.071 Kogekedler.

I de ovennævnte 35.394 Virksomheder, som er undergivet Fabriktilsyn, og de 5.031 Bagerier og Brødfabrikker er der i Aarets Løb foretaget 54.226 Forretninger, hvoraf de 38.262 var egentlige Inspektioner. Endvidere er der foretaget 346 Inspektioner i Andenhaandsværksteder, 5.292 Forretninger vedrørende Elevatorer i de tre Københavns-Kredse alene og 925 Forretninger vedrørende Kedler i de københavnske Kredse, ialt 60.789 Forretninger. Endelig er der foretaget 1.932 Hovedsyn af Kedler.

I et særligt Afsnit finder man en Række Uddrag af de enkelte Kredses Aarsberetninger til Direktoratet. Disse Uddrag, der omhandler en Række forskellige Omraader, hvor Tilsynet har sat ind til Forebyggelse af Ulykkes- og Sundhedsfaren og i det hele til Forbedring af Forholdene paa Arbejdspladserne, er for Overskuelighedens Skyld ordnede i fire Hovedafdelinger. Med Hensyn til Ulykkesforebyggelsen er det navnlig Rundsave, Trykluftbeholdere og Acetylengasværker, som Kredsenes Beretninger handler om, medens det i Henseende til *Sundhedsfarernes Forebyggelse* ligesom tidligere dels er Støvfaren, dels Blyforgiftningsfaren, Faren ved Sprøjtemaling og Ekzemfaren, der har haft Kredsenes Opmærksomhed. Endelig har Tilsynet dels gennem Vejledning af Arkitekter og Bygningshaandværkere, dels gennem Forhandling med Virksomhedernes Indehavere søgt at faa indrettet Bade- og Vaskeindretninger, Garderobe- og Spiserum, forbedret Ventilation, Belysning o. s. v. til Gavn for de beskæftigede Arbejdere.

Endelig indeholder Beretningen en Oversigt over Direktoratets erhvervshygiejniske Undersøgelser i de 5 Aar, de nu har været foretaget.

Det fremgaar heraf, at der i Løbet af disse Aar af Lægerne er afgivet 466 Beretninger til Direktoratet, omhandlende 568 Forhold; heraf vedrørte 137 Silicose, 163 Blyforgiftning, 106 andre Forgiftninger, 54 forskellige Ekzemer, 75 andre sundhedsfarlige Forhold og 33 forskellige andre Forhold.

Foruden specielle mindre Undersøgelser af Arbejdere i enkelte Virksomheder har der været foretaget *almindelige Undersøgelser* vedrørende Silicosefaren i visse Industrigrene saasom Skurepulver-Fabrikker (19 Arbejdere), Porcelænsindustrien (947 Arbejdere), Metalsliberier (240 Arbejdere) og Stenhuggerier paa Bornholm (300 Arbejdere). Ialt er der foretaget ca. 1.500 Røntgenfotograferinger af Arbejdere.

Med Henblik paa Blyforgiftningsfaren er der foretaget almindelige Undersøgelser af Arbejdere i Bogtrykkerier (447 Arbejdere) og i Akkumulatorfabrikker (103 Arbejdere); sidstnævnte Undersøgelse resulterede i Udfærdigelsen af et Regulativ for disse Virksomheder. Endvidere har der været foretaget systematiske Undersøgelser af Arbejderne i enkelte Virksomheder, bl. a. i en Skibsophugningsvirksomhed; navnlig denne sidste Undersøgelse, der omtales udførligt, er interessant, idet den viser hvilke Vanskeligheder, der har været at overvinde baade fra Virksomhedens og fra Arbejdernes Side. Ialt er ca. 1300 Arbejdere undersøgt for Blyforgiftning, hvoraf adskillige flere Gange, og der er foretaget ca. 4.000 Microscopier.

Endelig er der undersøgt Tilfælde af Kvægsølvforgiftning og andre Forgiftninger fra mange forskellige Stoffer, ligesom der er foretaget adskillige Undersøgelser vedrørende Ekzemer og paabegyndt Undersøgelser vedrørende forskellige Oliers, Fedtopløsningsmidlers og Harpiksers Indflydelse paa Arbejdernes Hud.

I Slutningen af Afsnittet om de erhvervshygiejniske Undersøgelser fremsætter Direktoratet følgende Vurdering af disse Undersøgelsers Betydning:

»Enhver, der har haft Lejlighed til igennem disse 5 Aar at følge de erhvervshygiejniske Undersøgelser og at konstatere, hvilke Hjælp disse er ved Løsningen af de Opgaver, som er paalagt Fabriktilsynet, maa uden Forbehold erkende, at det, hvis man ønsker at opretholde Fabriktilsynets Standard og yde Arbejderne den samme Beskyttelse som hidtil under deres Arbejde — eller helst en endnu højere Beskyttelse —, vil være utænkeligt i Fremtiden at vende tilbage til en Ordning, hvorefter Fabriktilsynet alene øver sin Gerning igennem Teknikere, der i visse Spørgsmaal faar en nødtørftig, lægelig Bistand af Embedslægerne. De forløbne Aar har tilfulde godtgjort, at Fabriktilsynet ogsaa maa rumme Læger indenfor sine Rammer, og at kun en nøje Samvirken imellem Teknikeren og Lægen vil gøre det muligt at yde Arbejderen effektiv Beskyttelse imod de Farer, som den moderne Industri udsætter ham for, og som utvivlsomt — forholdsmæssigt set — ikke i samme Grad som tidligere stammer fra maskinelle Processer«.

Efter dernæst at have anført, hvilke større Undersøgelser der staar paa Direktoratets Ekspektanceliste, slutter Direktoratet sin Beretning med følgende:

»En Del af disse Undersøgelser trænger sig stærkt paa og maa optages i en nærmere Fremtid, eftersom der utvivlsomt er Sundhedsfare indenfor vedkommende Omraade. Direktoratet maa derfor — i Arbejdernes og i dansk Produktionslivs Interesse — haabe, at der maa findes Udveje til at skaffe Direktoratet de til en Udvidelse af Lægeassistancen nødvendige, økonomiske Midler. Det vilde være for urimeligt, om Direktoratet efter igennem 5 Aar at have konstateret det formaalstjenlige og — overfor den stadig mere udbredte Anvendelse af Kemikalier i Industriens Tjeneste — uundværlige i Teknikerens og Lægens intime Samarbejde til Løsning af Arbejderbeskyttelsens Opgave, skulde se sig tvunget til ikke alene at lade nye, paatrængende Opgaver ligge, men over i Købet — paa Grund af Bortfald af hidtil ydede Legatmidler — at indstille allerede paabegyndte Undersøgelser.«

I Beretningen findes tilsidst et Resumé paa Fransk og et udførligt alfabetisk Sagregister, som gør det let at finde de forskellige Emner. Beretningen giver et levende Indtryk af, hvilke Problemer Arbejderbeskyttelsen stilles overfor under den moderne tekniske Udvikling.

Lockoutens Omfang og økonomiske Virkninger.

(Meddelt af Arbejdsdirektør *Vater.)*

Arbejdsdirektoratet har efter Afslutningen af den i Tiden 23. Februar d. A. til 30. Marts 1936 iværksatte Lock-out foretaget en Undersøgelse til Bedømmelse ikke blot af Konfliktens talmæssige Omfang, men ogsaa af dens økonomiske Virkninger, og nedenfor skal jeg oplyse nogle af de vigtigste Resultater af denne Undersøgelse.

Af de 70 statsanerkendte Arbejdsløshedskasser blev 35 inddragne under Konflikten, og fandtes der i disse Kasser ved Konfliktens Udbrud ialt 301.644 Medlemmer, svarende til 75,1 pCt. af det samlede Medlemstal.

I disse Kasser, der blev berørte af Konflikten, fandtes der ialt ca. 2400 Afdelinger, og af disse var 1033 med et samlet Medlemstal af 237.875 konfliktberørte, d. v. s. at der indenfor de nævnte Afdelinger fandtes Virksomheder, for hvilkes Vedkommende Lock-out'en traadte i Kraft.

De paagældende 1033 Afdelinger havde ved Konfliktens Udbrud 73.733 arbejdsløse Medlemmer, medens Resttallet af de Arbejdere, der ved Lock-outens Ikrafttræden blev udelukkede fra Arbejde, er opgjort til ialt 83.819.

Da Konflikten i det væsentlige varede i en Periode med 30 Arbejdsdage, har det samlede Tab af Arbejdsdage som Følge af Konflikten været ca. 2.500.000, og regner man med en gennemsnitlig Arbejdsløn af 10 Kr. pr. Dag, vil det med andre Ord sige, at Konflikten har medført en tabt Arbejdsfortjeneste paa ca. 25 Mill. Kr.

Under 11. November 1932 har Socialministeren i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 17 fastsat Regler for Arbejdsløshedskassers Forhold under Strejke og Lock-out, og ved Gennemførelsen af disse Regler maatte Retten til Arbejdsløshedsunderstøttelse ikke blot standses for de Medlemmer, der var direkte konfliktberørte, d. v. s. Personer, der ved Konfliktens Udbrud var beskæftigede paa konfliktberørte Virksomheder, men ogsaa for de Medlemmer, der ved Konfliktens Udbrud var arbejdsløse, men som indenfor de sidste 8 Uger havde haft Beskæftigelse af over midlertidigt Arbejdes Varighed (3 Uger, ɔ: 18 Arbejdsdage) paa en af de konfliktberørte Virksomheder.

Understøttelsen blev herefter standset ikke blot for de fornævnte 83.819 direkte Konfliktdeltagere, men ogsaa for de ca. 9000 Personer, der maatte hen føres til 8 Ugers Gruppen.

Efter de nævnte Regler skal det derhos afgøres, hvorvidt Konflikten har et saadant Omfang indenfor den enkelte Afdeling, at denne maa lukke, d. v. s. standse al Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse ikke blot til de af Konflikten berørte Medlemmer, men ogsaa til de Medlemmer, der ved Konfliktens Udbrud var arbejdsløse med Ret til Understøttelse.

Hvis Konfliktens Omfang indenfor en Afdeling derimod ikke var saa stor, at der maatte kræves Lukning, holdtes Afdelingen aaben, d. v. s. at den fortsatte sin Udbetalingsvirksomhed til alle dens arbejdsløse og understøttelsesberettigede Medlemmer med Undtagelse af de direkte konfliktberørte og ovenfornævnte 8 Ugers Folk samt til tilrejsende Medlemmer, hvis Understøttelse var standset i Henhold til ovenfornævnte Regler af 11. November 1932.

Som Følge af denne Undersøgelse blev samtlige Afdelinger i 3 Arbejdsløshedskasser (Bogbinderi- og Papirvarearbejdere, Gørtler- og Metalarbejdere og Papirindustriarbejdere) helt lukkede, medens der iøvrigt af de 1033 konfliktsberørte Afdelinger blev 352 *helt* lukkede, og Resten (681) holdtes aabnede i ovenfornævnte Betydning. Udelukkede fra Arbejdsløshedsunderstøttelse blev saaledes under Konflikten

1)	direkte Konfliktsdeltagere	83819
2)	8 Ugers Folk	8987
3)	arbejdsløse i lukkede Afdelinger	11560
	Ialt ca.	104366

Hvilket økonomisk Tab Arbejdsgiverne har lidt som Følge af Konflikten kan selvfølgelig ikke nøjagtigt beregnes, men ca. 2,5 Mill. tabte Arbejdsdage turde være en god Vejledning.

Det er selvsagt givet, at Arbejdsløshedskasserne under en Konflikt har en indirekte Indtægt derved, at Udbetaling af Understøttelse standses for et stort Antal Medlemmer, og at disse føres over paa de af de faglige Sammenslutninger etablerede Strejkefonds.

Regner man med, at 75 pCt. af de arbejdsløse, for hvilke Adgangen til at oppebære Understøttelse af en Arbejdsløshedskasse blev standset, fortsat vilde have kunnet oppebære saadan Understøttelse, saafremt Lock-out'en ikke var bleven iværksat, har Arbejdsløshedskasserne ved Konflikten sparet ca. 1¾ Mill. Kr.

Da imidlertid en Del af de arbejdsløse formentlig indenfor Konfliktperioden vilde være gaaet i Arbejde, saafremt Lock-out'en ikke var traadt i Kraft, er man nødsaget til at formindske de nævnte 1¾ Mill. Kr., og hvis man gaar ud fra, at Arbejdsløsheden i samme Tidsrum 1935, kan man sikkert med Føje anslaa det af Arbejdsløshedskasserne ved Konflikten sparede Understøttelsesbeløb til ca. 1,3 Mill. Kr.

Som ovenfor sagt blev ca. 104.300 Personer som Følge af Konflikten udelukkede fra Arbejdsløshedsunderstøttelse, men man maa regne med, at samtlige disse Personer har oppebaaret Understøttelse hos de faglige Sammenslutninger under hele Konfliktperioden, der incl. Søndage, for hvilke der sikkert ogsaa er udbetalt Understøttelse, androg 36 Dage. Enkelte Fagforbund har dog krævet Ventetid forinden Udbetaling af Understøttelse.

Hvis Understøttelsen har udgjort de samme Beløb Kr. 3,10 pr. Dag, som der gennemsnitlig udbetales i Arbejdsløshedsunderstøttelse, har Lock-out'en kostet Fagforbundene ca. 12 Mill. Kr. Dette anslaaede Beløb er dog sikkert for lavt, idet man tør gaa ud fra, at den ydede daglige Understøttelse har været højere end foran anslaaet.

NYT FRA UDLANDET

INTERNATIONAL BJERGARBEJDERKONGRES. Den 3.—6. August 1936 afholdtes i Prag den 32. Kongres i det internationale Bjergarbejderforbund. Der var mødt Repræsentanter for Forbundene i 12 Lande. — Hovedpunktet paa Kongressens Dagsorden var Rationaliseringsbestræbelserne i Kulindustrien, hvis skadelige Følger for Arbejdernes Sundhed og Liv foreslaas mildnet gennem en Nedsættelse af Arbejdstiden til 6 Timer pr. Dag og 36 Timer om Ugen — iberegnet Ned- og Opfarten i Gruben. Af Regeringerne kræves en almindelig Ratificering af den i Genéve vedtagne internationale Konvention om Arbejdstiden i Kulindustrien. Kongressen nedsatte et Udvalg med det særlige Formaal at varetage de ved Malm- og Kali-Bjergværker beskæftigede Arbejderes Interesser.

Kongressen henstillede til Arbejdsbureauet i Genève straks at foretage egnede Skridt til Udarbejdelse og Vedtagelse af en ensartet Ordning vedrørende Beskyttelse for Arbejderne og Forebyggelse af Arbejdsulykker i Bjergværker med det Formaal at nedbringe det forfærdeligt store Antal Ulykker og Dødsfald i Mineindustrien i alle Lande.

Den 1. Januar 1936 omfattede Internationalen 13 tilsluttede Forbund med tilsammen 1.030.000 Medlemmer (det spanske Forbunds Medlemstal er ikke medtaget i denne Beregning).

TYPOGRAFERNES 13. INTERNATIONALE KONGRES. I Tiden fra 24.—27. August afholdt Typografernes internationale Sekretariat Kongres i Luxemborg, der var besøgt af Repræsentanter for de fleste tilsluttede Forbund. Internationalen omfatter 23 Forbund med ialt 129.064 Medlemmer. Efter Behandlingen af Spørgsmaalet om den økonomiske Krise og dens Virkninger paa Bogtrykfaget samt Situationen i de fascistiske Lande drøftede Kongressen Indførelsen af 40 Timers Ugen i den grafiske Industri. Dette Spørgsmaal skal til Behandling paa den i 1937 stedfindende internationale Arbejdskonference, og med Henblik herpaa vedtoges det at træffe en Del Forberedelser til den Førkonference af Repræsentanter for Regeringerne og Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne i de grafiske Fag, som finder Sted i Genève i November Maaned.

Spørgsmaalet om en Sammenslutning af de tre faglige Internationaler i den grafiske Industri (Bogbindere, Litografer og Typografer) har allerede i længere Tid været drøftet indenfor Organisationerne, uden at det har været muligt at opnaa Enighed, idet Bogbindernes og Litografernes Internationaler foreløbigt ikke ønsker at opgive deres Selvstændighed. Kongressen udtalte, at den er villig til at tage ethvert praktisk Forslag fra en af de to andre Internationaler op til alvorlig Overvejelse.

For at lette Forbundene i de oversøiske Lande at tilslutte sig Internationalen, vedtoges det, at oversøiske Forbund ved Indmeldelse kun skal betale et Kontingent paa 40% af det, de europæiske Forbund betaler.

DEN RUSSISKE LANDSORGANISATIONS BUDGET FOR 1936. Et den 21. Maj 1936 afholdt Repræsentantskabsmøde i den russiske Landsorganisation godkendte bl. a. det af Bestyrelsen forelagde Budgetforslag for 1936. I dette ansættes Landsorganisationens samlede Indtægt i 1936 til 518,3 Mill. Rubler, heraf er 489,8 Mill. Rubler Indtægt af Medlemskontingenter mod 382,2 Mill. i 1935. Medlemskontingentet udgør 1 pCt. af Lønnen.

Udgifterne er ansatte som følger:

	I Mill. Rubler	I pCt. 1936	I pCt. 1935
Administration, Virksomhed og Organisation	145,2	28	32,4
Velfærds- og Kulturarbejde blandt Medlemmerne	314,0	60,6	52,1
Overførelse til Underorganisationer	59,1	11,4	15,5

Repræsentantskabet anker over, at forskellige Forbund har overskredet deres Budget og forbyder dem enhver Udgift, som ikke er forudset i Budgettet. Endvidere henviser Repræsentantskabet til, at Forbundene ikke har organiseret et tilstrækkeligt stort Antal Arbejdere og foreslaar at lette Overflytning af Medlemmer mellem Forbundene. For at fremskaffe øgede Midler til Kulturarbejdet og Højnelse af Medlemmernes Leveforhold henstilles til alle Organisationer at saavidt muligt nedbringe Antallet af fuldt aflønnede Funktionærer og søge at interessere for Organisationsarbejdet et større Antal Medlemmer, som er rede til at udføre dette uden Betaling. Sluttelig paapeger Repræsentantskabet den mangelfulde Revision i Organisationerne og kræver, at der skal foretages Regnskabsrevision mindst een Gang hver tredje Maaned.

EN BESKÆFTIGELSESPLAN. I den svejtsiske By Basel vil der om kort Tid finde en Folkeafstemning Sted om en Beskæftigelsesplan, som er udarbejdet af en Række Økonomer og Teknikere — deriblandt Repræsentanter for Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne — under Prof. Dr. E. Salins Ledelse.

Planen gaar ud paa at skabe øget Beskæftigelse indenfor Byggevirksomheden. Midlerne skal tilvejebringes ved et særligt »Arbejdsfremskaffelses-Laan« paa 24 Mill. Frcs. Til Forrentningen og Afdragene af dette Laan oprettes en særlig Fond, hvis Midler skal fremskaffes ved Opkrævning af en særlig Skat, nemlig 1 Rappen (Centime) for hver Franc Arbejdsindtægt. Kun Indtægter paa under 1000 Frcs. for ugifte og 1500 Frcs. for gifte Personer er fritaget for denne Skat, der fradrages i Lønudbetalingen. Til Gengæld tilsikres der Arbejderne i Bygnings-, Træ- og Metalindustrien, at de hidtil gældende Overenskomster og dermed ogsaa de bestaaende Løn- og Arbejdsvilkaar — med Fradrag af Arbejdsrappen — uforandret bliver i Kraft. Skatten skal opkræves indtil senest 1946. Udbetalinger fra »Arbejdsfonden« kan ske baade til offentlig Byggevirksomhed og som Tilskud til privat Byggeri. Fagforeningerne i Basel er overvejende venlig stemt overfor denne Beskæftigelsesplan, som man haaber vil være i Stand til at holde Arbejdsløsheden nede paa et lavt Niveau.

DE SOCIALE LOVE I FRANKRIG. Det franske Deputeretkammer og Senat har vedtaget en Lov om midlertidig Statsstøtte til saadanne Handels-, Industri- og Landbrugsbedrifter, som er kommet i Vanskeligheder paa Grund af de sociale Love, d. v. s. Lovene om betalt Ferie, 40 Timers Ugen og den kollektive Arbejdsoverenskomst.

Den nye Lov af 16. August 1936 bestemmer, at der

kan ydes en Statsunderstøttelse til Virksomheder indenfor de nævnte Grupper, naar disse er i finansielle Vanskeligheder, som er foraarsaget af de sociale Love, og naar det er godtgjort, at deres finansielle Stilling før disses Loves Ikrafttræden frembød tilstrækkelig Garantier for deres Betalingsdygtighed.

Understøttelsen kan i intet Tilfælde overstige 12% af det Beløb, som er udbetalt i Arbejdsløn i Perioden 1. Juli 1935—30. Juni 1936.

40 TIMERS UGEN I NY ZEALAND. Den 8. Juni 1936 er der i Ny Zealand vedtaget en Fabrikslov, som bl. a. indfører 40 Timers Arbejdsugen (bortset fra Maaltiderne) i alle Fabrikker. Tillige bestemmes, at der ingen Dag maa arbejdes mere end 8 Timer eller arbejdes uafbrudt i mere end 4¼ Time, og at Afbrydelsen skal være paa mindst ¾ Time. Endvidere bestemmes, at Kvinder og Drenge ikke maa beskæftiges med Fabriksarbejde i Tiden fra 6 Aften til 8 Morgen, eller paa Søn- og Helligdage. Der omtales dog i samme Paragraf visse Undtagelser fra nævnte Bestemmelse.

Ingen Person, som ved Lovens Ikrafttræden er beskæftiget i en Fabrik, maa afskediges eller hans Løning nedsættes, blot fordi Arbejdstiden er nedsat.

Loven indeholder Regler for Minimumslønnen for Arbejde i Fabrikker og fastsætter denne til 15 Shillings ugentlig i de første 6 Beskæftigelsesmaaneder med et Tillæg paa mindst 4 Shillings ugentlig hvert halve Aar indtil Udløbet af det tredje Beskæftigelsesaar, og derefter ikke til under 2 Pd. Strl. pr. Uge.

For lovlige Helligdage betales fuld Løn. Arbejde paa saadanne Helligdage betales med dobbelt Løn.

(Socialt Tidsskrift.)

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Snedkere hos Tømrermester Axel Larsen, Glostrup.

Mellem Snedker- og Tømrerforbundets Afdelinger i Glostrup var der truffet Aftale om de respektive Organisationers Arbejdsomraade. Dette har foranlediget, at en Tømrersvend hos *Firmaet Axel Larsen,* som udførte Snedkerarbejde, standsede Arbejdet, og Arbejdsgiverforeningen har benyttet dette som Grundlag til at paastaa, at der her forelaa uvarslet og ulovlig Arbejdsstandsning.

Sagen var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. September, hvor saavel Snedker- som Tømrerforbundet var repræsenteret.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig Ret til at indbringe Klage over Tømrerforbundet for Den faste Voldgiftsret.

Chauffører hos Firmaet Oscar Møllers Bogbinderi.

Ved et Fællesmøde den 8. September i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Klage over Aflønningsforholdene for en Chauffør hos *Firmaet Oscar Møller.*

Man enedes om, at Firmaet til fuld Afgørelse af det paaklagede Forhold betaler Kroner 400,00 til Chaufførernes Fagforening.

Handskemagere hos Handskefabrikant Vejrum, Randers.

Ved et Møde den 11. September 1936 i Haandværkerforeningen behandledes en Klage fra Handskemagerforbundet over *Handskefabrikant Vejrum,* Randers. Mødet sluttede med følgende Resultat:

1. Herr Vejrum, Randers, har samme Vilkaar for Elevuddannelse som de øvrige Medlemmer af Handskemagerlauget (indtil ialt 2 Aar), hvilket betinger, at de nuværende af ham beskæftigede Elever ikke lønforringes, og at alle Elever uddannes saaledes, at de har udlært paa 2 Maskiner, og at de ikke efter Læretiden afskediges til Fordel for nye Elever.
2) Herr Vejrum er uberettiget til at forbyde Herr I. P. Ditlev eller andre af ham beskæftigede Arbejdere at staa som Medlem af Handskemagerforbundet.
3) De som Pressere beskæftigede kan aflønnes med fast Ugeløn, beregnet efter hvad de paagældende ellers kunde tjene paa Akkord, og de, der beskæftiges ved Udhugning, kan aflønnes paa samme Maade og med mindst Kr. 40,00 pr. Uge.

Bagere hos A/S Københavns Brødfabriker.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 9. September forhandledes om en af Bagerforbundet fremsendt Klage over, at *A/S Københavns Brødfabriker* paa deres Knækbrød-Afdeling afskedigede de højere lønnede Arbejdere og erstattede dem med unge Arbejdere under 16 Aar.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at man vilde overveje Sagen og forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Keramisk Forbund og Porcelænsfabriken »Norden«.

Den 15. September afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen angaaende en Klage fra Keramisk Forbund over, at *Porcelænsfabriken »Norden«s* Afdeling i Kastrup havde aflønnet Ovnarbejdere med Kr. 1,13 pr. Time i Stedet for med Kr. 1,24 pr. Time og over, at Arbejdsgiverne ikke vilde lade Divergensen afgøre i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid.

Mødet endte, uden at Enighed opnaaedes, og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa A/S Vejle Saalelæderfabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. September forhandledes om en af Foreningen af danske Læderfabrikanter fremsendt Klage over, at Arbejdsmændenes Afdeling i Vejle havde modsat sig, at en hos *A/S Vejle Saalelæderfabrik* ansat Mand betragtedes som Arbejdsleder.

Paa Mødet fremhævede Arbejdsgiverne, at det foreliggende Tilfælde, hvor Aktieselskabet havde ansat en Arbejdsleder i dets Farveafdeling, var af særlig Beskaffenhed, men de erklærede, at de i al Almindelighed aldeles ikke paatænkte indenfor

Faget at udspecialisere Arbejdet for ad denne Vej at faa oprettet maskerede Formandsstillinger.

Under Hensyn hertil erklærede Forbundet, at man vilde godkende den omhandlede Arbejdsleder for Farveafdelingen hos A/S Vejle Saalelæderfabrik som Formand.

Bødkere paa A/S Jens Villadsens Fabriker, Tømmerup.

Den 17. September afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af Bødkerforbundets Varsler om Strejke overfor *A/S Jens Villadsens Fabriker,* Tømmerum.

Mødet endte uden Resultat, og Strejken iværksættes fra Fredag den 18. September ved normal Arbejdstids Ophør.

Snedkere hos Snedkermester Sønnersgaard, København.

Paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 21. September behandledes 4 af Snedkerforbundet fremsatte Klagepunkter angaaende Arbejdsforhold hos *Snedkermester Sønnersgaard.* Om nogle af disse Klager opnaaedes der Enighed, men om selve Spørgsmaalet, frie eller faste Akkorder, forbeholdt Forbundet sig at lade dette gaa videre til Den faste Voldgiftsret.

Snedkere hos Møbelfabrikant Chr. Christensen, Nykøbing F.

Paa et Fællesmøde den 21. September vedrørende en Uoverensstemmelse mellem Snedkerforbundet og *Møbelfabrikant Chr. Christensen,* Nykøbing F., enedes man om, at eventuelle Uoverensstemmelser vedrørende Akkordfortjenester og Timelønninger henvises til lokal Behandling af to Repræsentanter fra hver Side.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, til hvilket Tidspunkt Hr. Chr. Christensens Særoverenskomst med Snedkerforbundet kan opsiges, opnaaedes ikke Enighed.

Arbejdsgiverne forbeholdt sig at opsige Overenskomsten til 1. Marts 1937. Heroverfor tog Arbejderne Forbehold.

Smede og Maskinarbejdere paa A/S »Strømmen«.

I Anledning af, at Smede- og Maskinarbejderforbundet havde varslet Strejke over *A/S »Strømmen«,* Randers, efter Værkstedsprislistens Opsigelse og Udløb, afholdtes den 27. August et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man søgte at opnaa Enighed om en ny Værkstedsprisliste.

Forhandlingerne forblev dog resultatløse, og Konflikt er derefter iværksat fra Lørdag den 29. August.

Rebslageriarbejdere paa Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeningers Rebfabrik.

Den 1. September 1936 afholdtes Forhandling paa *F. D. B.s Fabriker i Viby* mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, Dansk Rebslageriarbejderforbund og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger angaaende den d. 20. April d. A. trufne Tillægsaftale angaaende Betalingen for Arbejde i 3 Holds Drift.

Siden denne Forhandling er det blevet opklaret, at de i god Tro afgivne Oplysninger om, at Betalingen for 3 Holds Drift, 23 Øre, paa de andre Virksomheder inden for denne Industri betales til nalle 3 Hold, ikke er rigtig, og man enedes derfor, under Forbehold af Afdelingens Godkendelse, om følgende Ordning for Fremtiden:

Tillæget for 3 Holds Drift fastsættes til 17 Øre i Timen, saaledes at forstaa, at Tillæget betales til alle 3 Hold, ligesom Tillæget, 14 Øre, for 2 Holds Drift fortsat betales begge Hold.

Bagerforbundet og Københavns Bagerlaug.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 31. August forhandledes om en Uoverensstemmelse angaaende Affattelsen af Overenskomsten mellem Bagerforbundet og Københavns Bagerlaug for de under Lapget staaende *Rugbrødsfabriker.*

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig at lade Uenigheden afgøre af en faglig Voldgiftsret.

Brødkuske hos Bagermester G. Høgsholt.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 31. August forhandledes om en af Brødkuskenes Fagforening rejst Klage over, at *Bagermester G. Høgsholt,* København, har beskæftiget en Hjemmearbejder til en Ugeløn, der var Kr. 21,50 mindre pr. Uge end den mellem Fagforeningen og Bagerlauget gældende Overenskomst.

Paa Mødet lykkedes det ikke at opnaa en Ordning af Sagen, hvorefter Dansk Arbejdsmandsforbund meddelte, at det vilde indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Skibsreder Th. Lindholmer.

For Losningen af Stenmel har *Skibsreder Th. Lindholmer* hidtil betalt en Underpris, og først efter, at 2. Varsel om Sympatistrejke var afsendt til Dansk Arbejdsgiverforening, har det været muligt for Dansk Arbejdsmandsforbund at opnaa en overenskomstmæssig Aftale.

Skibsrederen er ikke Medlem af Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdsmænd hos Herfølge Frøhandel.

Herfølge Frøhandel, der ikke staar som Medlem af Arbejdsgiverforeningen, har haanligt afvist ethvert Forslag om at indgaa paa en overenskomstmæssig Aftale med Dansk Arbejdsmandsforbund, og det har derfor været nødvendigt for De samvirkende Fagforbund at etablere Sympatistrejke overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening.

Resultatet heraf er ikke udeblevet, og Frøhandelen har nu set sig nødsaget til at afslutte Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 7 * KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1936 * 33. AARGANG

Fællesorganisationen i København.

1886. 25. Oktober. 1936.

Fællesorganisationen i København fejrer Søndag den 25. Oktober 50 Aars Dagen for sin Oprettelse. I næsten alle Byer findes der nu Fællesorganisationer, men den københavnske Fællesorganisation har udført en ganske særlig Mission i dansk Fagbevægelse, som der ved 50 Aars Jubilæet er Grund til at mindes.

I den første skandinaviske Arbejderkongres i Gøteborg 1886 deltog 14 Repræsentanter fra Danmark, og i de faglige Drøftelser var den danske Repræsentant, den da 27 Aar gamle Maler *Jensen,* en af Forgrundsfigurerne. Hans Tanker var, at de enkelte Fagforeninger burde samarbejde paa en mere intim Maade end hidtil sket, og de Tanker forfægtede han varmt paa Kongressen og vandt Tilslutning ikke blot hos sine Landsmænd, men ogsaa hos de øvrige Repræsentanter paa denne Kongres.

Ved Hjemkomsten søgte Jensen sammen med enkelte andre at føre Tankerne om Fagforeningernes Samarbejde ud i Livet. Man argumenterede indenfor Dørene saaledes: Det socialdemokratiske Parti har gennem »Socialdemokratisk Forbund« et Centralorgan, der i alle betydningsfulde Spørgsmaal kan tage Afgørelsen i sin Haand, paa samme Vis bør Fagforeningerne have et Fællesorgan.

Mandag den 25. Oktober 1886 samledes da en Kreds af københavnske Fagforeningsmænd og oprettede »De samvirkende Fagforeningers Fællesvirksomhed«.

Der nedsattes et Udvalg til at lede det daglige Arbejde bestaaende af Maler *Jensen,* Formand; *P. Knudsen,* Næstformand; *G. C. Olsen,* Sekretær og *F. Hansen, A. P. Berg, F. Hurup* og Skræder *J. G. Johnsson.* Udvalgets Opgave var, at

Opnaa en for Arbejderne formaalstjenlig Regulering af Strejkebevægelsen.

At gøre de i forskellige Fagforeninger indvundne Erfaringer frugtbringende for andre Foreninger.

At tilvejebringe statistiske Oplysninger om Arbejdsforholdene.

De samvirkende Fagforeningers Fællesvirksomhed var reelt en ren københavnsk Organisation, som Medlemmer havde den to Repræsentanter udpeget af Socialdemokratisk Forbund, A. P. Berg og P. Knudsen, og havde derved fra første Dag fastslaaet det aldrig senere fravegne Princip om Samhørigheden mellem den faglige og politiske Arbejderbevægelse, men i det praktiske Liv blev Fællesvirksomheden et Landsorgan.

Efterhaanden forelagdes Fællesvirksomheden, enten for Udvalget eller for Aarsmøderne, hvor alle de københavnske faglige Tillidsmænd mødte op, Spørgsmaal, der angik Arbejdere i alle Byer. Udvalget ordnede Strejker, foranstaltede Indsamlinger, offentliggjorde Opraab om Understøttelser af Konflikter, ja begyndte fra Møbelstrejken i 1891 at søge fastslaaet Organisationernes Forpligtelser til at yde visse bestemte Bidrag under Konflikter.

I 1897 er det klart for de mest fremsynte Mænd og Kvinder i Bevægelsen, at Opgaven som faglig Central for hele Landet er vokset Fællesvirksomheden over Hovedet. Maler Jensen er atter den, der klarest forstaar at give Tanker om nye Veje Form, og med ham som Initiativtager paa Fællesvirksomhedens Vegne afholdes i Dagene 3.—5. Januar 1898 paa Enghavevej det Delegeretmøde, der fører til Oprettelse af De samvirkende Fagforbund.

Paa Mødet drøfter man den faglige Bevægelses hidtidige Udvikling, og der er hos de deltagende 405 Delegerede, repræsenterende 70.000 Arbejdere, ingen Tvivl om, at man maa have en national faglig Sammenslutning. Der diskuteres om, hvorvidt den skal bygges op paa de enkelte Byers Fællesorganisationer eller paa Fagforbund, faktisk har

Forbundenes stærke Udvikling, i Tiden forud for Delegeretmødet, afgjort Sagen, og det bliver Forbundene, der danner Grundlaget for De samvirkende Fagforbund.

De samvirkende Fagforeningers Fællesvirksomhed førtes derefter videre under Navnet »Fællesorganisationen i København«. Denne, vort Lands største Fællesvirksomhed, passerer da om faa Dage 50 Aars Stiftelsesdagen. I Dagen Anledning vil en historisk Redegørelse paa anden Maade komme Fagbevægelsens Folk i Hænde, og vi skal ikke her skildre Organisationens videre Udvikling, men da den paa en vis Maade var Moderorganisationen, der førte til Oprettelse af De samvirkende Fagforbund, Organisationen, der baade tog Initiativet og bekostede det første Delegeretmødes Afholdelse, skal der paa Fællesorganisationens 50 Aars Jubilæumsdag lyde et hjerteligt *Til Lykke* fra de danske Arbejderes faglige Centralorganisation, der er den københavnske Fællesvirksomhed megen Tak skyldig.

Industriens nuværende Stilling og Fremtidsmuligheder.

Dansk Industri har i de senere Aar været inde i en ret kraftig Udvikling. Statistisk Departements Indekstal for Industrien, der angiver Bevægelsen i Industriens Produktionsvirksomhed, herunder dog ikke medregnet Byggeriet, var for 1931 = 100, faldt derefter til 91 for 1932 og har siden den Tid været i stadig Stigning: 105 for 1933, 117 for 1934 og 125 for 1935. Denne glædelige Fremgang er fortsat i 1936, og for August Maaned 1936 var Indekstallet steget til 134. Mens saaledes Produktionen i adskillige gamle Industrilande enten stagnerer eller er aftaget med indtil en Tredjedel, viser dansk Industri i Forhold til Aaret 1931 en Opgang paa 34%. Ifølge Folkeforbundets økonomiske Maanedsoversigter er Danmark næstefter Sovjetunionen, Japan og Grækenland det Land, hvis Industri opviser den største Produktionsfremgang i Aarene 1931/1936. Denne øgede Industriproduktion er dels opnaaet paa Importens Bekostning, dels og ikke mindst gennem en Forøgelse af det indenlandske Forbrug og af Industrieksporten.

Der er selvfølgelig en Grænse for Udvidelsen af Industriens Produktion, og Spørgsmaalet om, hvornaar Mættelsespunktet vil være naaet, samt om Industriens Fremtidsmuligheder overhovedet, er derfor ofte Genstand for nærmere Overvejelser og Drøftelser og omtales ogsaa ret udførligt i den nys udsendte Industriberetning for 1935. Der henvises heri til, at for meget store Dele af Industrien har det stadig eftertragtede Maal været at genvinde en tabt Afsætning eller at erstatte en Import fra Udlandet, med hvilken man direkte konkurrerede, med egne Varer. Disse Bestræbelser har nu i meget stort Omfang mistet deres Aktualitet, og dette er sket enten ved at Maalet er naaet, eller ved at Forholdene er saa stærkt ændret, at Maalet maa opgives eller ændres. Disse Bemærkninger — siger Industriberetningen — gælder saavel Eksporten som Hjemmeafsætningen.

Hvad Eksporten angaar, kan det formentlig nu fastslaas, at en Række Eksportindustrier faktisk er stillet ganske paa samme Maade som Landbruget, for saa vidt angaar den udenlandske Afsætning, idet det uden en for Tiden utænkelig Ændring i Verdensøkonomien ikke er muligt at oparbejde Eksporten paa samme Højde som tidligere. Paa den anden Side har adskillige andre Industrier oparbejdet en Eksportafsætning af langt større Dimensioner end tidligere, som nogenlunde har givet Erstatning.

Industriens Produktion for Hjemmemarkedet bærer nu i meget stort Omfang Præget af, at den Udvikling, der har været i Retning af at erstatte Import med danske Varer, nu i nogen Grad er afsluttet, enten fordi Industriens Produktionsevne med de forhaandenværende Anlæg er beskæftiget, eller fordi de handelspolitiske Forhold lægger for stærke Hindringer i Vejen for en videre Udvikling. En saadan, paa Forsyningen af hele eller en vis Del af det indenlandske Forbrug hvilende, relativ stabil Produktionsorganisation vil dog i alle Tilfælde naturnødvendigt gro fastere fra Dag til Dag.

Der henvises i denne Forbindelse til en Omstændighed, som bidrager til at give den nuværende Situation et endnu stærkere Særpræg, nemlig den store Rolle, de nye Smaavirksomheder spiller, idet der paa en Række Felter, hvor Anlægskapitalens Størrelse eller andre Vanskeligheder ikke har stillet sig hindrende i Vejen, er startet en Mængde nye Virksomheder, som dækker en stor Del af den Afsætningsforøgelse, Industrien har opnaaet, og tillige paafører de gamle Virksomheder en haard Konkurrence.

Med Hensyn til Prisdannelsen understreger Beretningen, at den stærke Konkurrence om Afsætningen, der er et meget almindeligt Træk indenfor store Dele af Industrien, ikke mindst paa Omraader, hvor der har været gode Udvidelsesmuligheder, i nogen Grad er en Garanti for, at der for Industrien ikke har været Lejlighed til at udnytte de gunstige Produktionsforhold prismæssigt. Engrospristallets Undergruppe for Hjemmemarkedsvarer, som hovedsagelig bestaar af danske Industriprodukter og Landbrugsvarer til Salg her i Landet, viser en Opgang fra 131 i 1934 til 137 i 1935, og da Landbrugsvarernes Stigning har været dobbelt saa stor som dette Gennemsnit, kan Opgangen for Industrivarerne kun have været ret ringe, maaske et Par Procent under Gennemsnitsstigningen. Overfor denne Prisforhøjelse paa Færdigvarerne staar forøgede Udgifter til mange Raavarer, endvidere en mindre Forøgelse i den gennemsnitlige Arbejdsløn og formentlig ogsaa en større Renteudgift som Følge af Rentefodens Stigning. Den stadig bedre Udnyttelse af Produktionskapaciteten giver i sig selv Mulighed for en Forøgelse af Driftsoverskudet uden Prisforhøjelse paa Varerne.

Som Resumé af Oversigten over Industripro-

duktionens Udvikling i 1933 anfører Beretningen, at Produktionsstigningen kun i meget ringe Grad kan føres tilbage til Skærpelsen af Importrestriktionerne. Da der paa den anden Side heller ikke fandt Importforøgelse Sted og Raastofbehovet i Almindelighed dækkedes, kunde Industrien paa samme Maade som i det foregaaende Aar faa Lejlighed til at dække det stigende indenlandske Forbrug. Forbrugsforøgelsen var altsaa — ligesom i 1934 — en væsentlig Aarsag til Industriens stigende Produktion. Dernæst spillede Eksportstigningen en meget væsentlig Rolle, relativ var den endog af større Betydning for Produktionsudvidelsen end i det foregaaende Aar, mens Byggeriet kun lige var i Stand til at aftage Industriprodukter i uforandret Omfang for Aaret som Helhed.

Alt i alt kan siges, at Industriberetningen tegner et lyst Billede af den industrielle Udvikling i 1935, og Industriproduktionens yderligere Opgang i den forløbne Del af indeværende Aar viser, at der ved Beretningens Udarbejdelse ikke er lagt for stor Optimisme for Dagen. Paa Grund af den nuværende økonomiske og politiske Udvikling, der viser stærkt skiftende Billeder, lader Industriens Fremtidsmuligheder sig ganske vist vanskeligt bedømme. Fremtiden indeholder utvivlsomt visse Usikkerhedsmomenter, idet den internationale Vareomsætning i alt væsentlig hviler paa Handelsaftaler mellem Landene. Da nu de Lande, der aftager vore Landbrugsprodukter, navnlig søger Afsætning for deres industrielle Færdigvarer, er det ikke udelukket, at en yderligere Forøgelse af vor Landbrugseksport vil medføre en stigende Import af fremmede Industrivarer, der vil vanskeliggøre en yderligere Udvidelse af den hjemlige Industri. Det maa derfor haabes, at Regeringen, som hidtil har haft en saa heldig Haand ved Afslutningen af disse Aftaler, og hvis forstandige økonomiske Politik i saa høj Grad har bidraget til den almindelige Fremgang for Industrien og Erhvervslivet som Helhed, ogsaa ved de fremtidige Forhandlinger om Handelsaftaler vil være i Stand til at afbalancere de forskellige Erhvervs Interesser paa en saadan Maade, at Industriens Beskæftigelsesmuligheder ikke indskrænkes.

Glimt fra Frankrig.

De seneste Tider har i Frankrig opvist adskillige Krisesituationer, hvor man med Spænding har spurgt sig selv, om Folkefronten nu vilde holde. Thi Gang paa Gang har man set, at det er saa som saa med Enigheden indenfor den antifascistiske Front, senest viste det sig ved Devalueringen af Franc'en, en Handling, som den franske Regering var nødsaget til at foretage, og som den udførte genialt ved de Forhaandsaftaler, der var truffet med andre Regeringer. Forinden var Frankrigs Guldbeholdning ved enorme Udførsler gaaet ned til næsten det halve, saaledes at der blandt de øvrige Ting, som i Forbindelse med Devalueringen skulde foretages, ogsaa var Forbud mod Guldudførsel, mod Kapitalflugt.

Indenfor de franske Fagforeninger og overfor den franske Arbejderbefolkning har Kommunisterne forsøgt at fremstille Devalueringen som en ondsindet Handling mod Underklassen, og de har søgt at udnytte den naturlige Frygt for voldsomme Prisstigninger som Følge af Franc'ens Nedskæring, en Frygt, der til Baggrund yderligere har den Omstændighed, at de senest fremskaffede nødvendige Lønforhøjelser i det væsentlige igen er opslugt af Prisstigning.

Vi kender hele Agitationsformen herhjemme fra, da England gik fra Guldet, og vi i vor Afhængighed maatte følge med, da lød det ogsaa, »naar Værdien af Landets Mønt nedskæres, bliver Lønningerne saa meget ringere«. Man glemte, at det for Befolkningen i et Land er afgørende, hvilken Købekraft Mønten har i dette Land (indre Købekraft), og vi oplevede, at i længere Tid efter Kronens Devaluering faldt Priserne, dette Prisfald er ganske vist igen udlignet, men ikke paa Grund af Kronens Forhold til Guldet.

Vore franske Partifæller har netop den beroligende Opfattelse, at Devalueringen af Franc'en ikke vil medføre nogen Skavanker for Arbejderne, men tværtimod. Franc'ens Nedskæring betyder for det første et voldsomt Stød mod det tredie Rige og giver for det andet forventlige Muligheder for, at Leon Blum kan udføre sin Hensigt med Igangsættelse af offentlige Arbejder, og blandt andet betyder det en Stimulering af en af de vigtigste Indtægtskilder for Frankrig — Tourismen — der var gaaet ned i Forholdet 5 til 1, da Franc'ens »Holden oppe« bevirkede dyre Priser for Udlændinge, som kom til Frankrig med deres nedskaarne Penge. Mangen lille Mand i Nizza, Paris eller andetsteds i det skønne Land, der havde haft den hele eller halve, eller blot lille Del af sin Indtægtskilde ved Fremmedbesøget, og som i de seneste Tider havde følt sin Økonomi truet, faar nu en Chance for igen at kunne tilfredsstille sin Sparehunger, at lægge lidt Franc til Side, mange Objekter for politiske Demagoger falder hermed bort.

I Kammeret har Kommunisterne stemt for Devalueringen, udadtil holdes Folkefrontens Fane tilsyneladende højt, ja, Kommunisterne taler uden at blinke — til Rædsel for deres Allierede — om en national fransk Front, ja endog om Alliance med Fascisterne, men samtidig arbejder de i Fagforeningerne hensynsløst paa at misrekommandere Socialdemokraterne og søger at fortrænge dem fra Funktionærstillingerne. Under den tilsyneladende rolige Overflade gaar voldsomme Brydninger. Den stærke Tilgang, som de franske Fagforeninger i det sidste Halvaar heldigvis har været Genstand for, har naturligvis ført mange politisk og fagligt umodne Mennesker ind i Rækkerne og givet Basis for alle forvrængede Forestillinger, der for de modne er lette at gennemskue. Modsætningerne mellem Socialdemokrater og Kommunister er ikke blevet mindre.

Spørgsmaalet om de nye tilkomne i Fagforeningerne kan holdes i Rækkerne, og Spørgsmaalet om Fagforeningerne kan indkassere et virkeligt Kon-

tingent, trænger sig paa, men staar endnu aabent. Franske Fagforeningsfolk tror ikke, at Tilgangen er varig, og mindst paa, at det vil blive muligt at faa et ordentligt Kontingent. Den franske Mentalitet er store Ord og stærke Følelser, men en lukket Pung, som det er sagt, Hjertet sidder i venstre Side, men Pungen i højre.

I franske Arbejderkredse følges Begivenhederne rundt om i Verden med megen Opmærksomhed. Fællesorganisationen i Paris afholdt den 28. September et Tillidsmandsmøde, der var besøgt af ca. 1500 Fagforeningsfunktionærer og Bestyrelsesmedlemmer, og hvor blandt andre udenlandske Talere ogsaa den spanske Landsorganisations Sekretær, Pascual Tomas, i bevægede Ord skildrede det spanske Folks Kamp og paaviste Tysklands og Italiens Brud paa den indgaaede, af Frankrig foreslaaede Ikkeinterventionspagt.

Valgene i Danmark og Sverige vækker Opmærksomhed og lidt Misundelse. Franskmanden maa erkende, at i »Norden« er der en enig Arbejderklasse i eet Parti og i partitro Fagforeninger, derfor er Demokratiet og Fremskridtet sikret der, og at jo mere et Lands Arbejderklasse giver sig af med Kommunisterne, desto bedre Betingelser faar Fascisterne og desto farligere bliver Situationen for Demokratiet.

Forholdene i Europa i Dag vilde nærmest have været som i Norden, dersom Arbejderne i adskillige Lande vilde have ladet være at opdele sig. Folkefrontssamling bagefter er af forholdsvis ringe Værdi. En hel udelt Blok er solidere, end en af ulige Stykker sammenflikket, i Særdeleshed naar Kittet ikke er særlig holdbart.

RUNDSKUE

DANSK FUNKTIONÆR-FORBUND. Den 8. Oktober kunde Dansk Funktionær-Forbund fejre 25 Aarsdagen for sin Oprettelse, idet Forbundet blev stiftet den 8. Oktober 1911 i København. Ledelsen havde imidlertid besluttet, at Festlighederne i den Anledning skulde henlægges til Forbundets Kongres, der afholdes i København i 1937.

Forbundet hører til en af Samvirksomhedens godt arbejdende Organisationer og har formaaet at udføre et særdeles effektivt Organisationsarbejde blandt Funktionærerne.

Da Forbundet blev stiftet i 1911, talte det 60 Medlemmer i 1 Afdeling, paa Jubilæumsdagen 2600 Medlemmer i 40 Afdelinger. Forbundsformand *Fr. Hagengaard* har i alle de 25 Aar været Forbundets Formand og var paa 25 Aarsdagen Genstand for megen Opmærksomhed for sit store Arbejde i Forbundets Tjeneste. Ogsaa D. s. F. var mellem Dagens Gratulanter.

LANDBRUGSEKSPORTEN. Værdien af Danmarks Landbrugseksport er steget betydeligt i den forløbne Del af indeværende Aar. Takket være de stigende Priser paa Landbrugets Varer er Eksportværdien for Aarets første 8 Maaneder steget med 65 Mill. Kr., nemlig fra 590 Mill. pr. 1. September 1935 til 655 Mill. Kr. pr. 1. Septbr. i Aar.

ENGROSPRISTALLET. Det af Statistisk Departement beregnede Engrospristal er for September Maaned steget til 130 mod 129 for August og 124 for September i Fjor.

Vegetabilske Levnedsmidler er steget 2 Points til 136, Foderstoffer, Gødningsstoffer, Bygningsmaterialer, Træ- og Papir, Tekstil- og Konfektion og kemisk-tekniske Varer hver 1 Point til henholdsvis 139; 100; 97; 122; 124 og 137. For Huder, Læder og Skotøj er der en Stigning paa 2 Points til 130, medens animalske Levnedsmidler er gaaet 1 Point ned til 134.

Tallet for Raavarer og Halvfabrikata er steget fra 136 til 138, Færdigvarer var uforandret 125, Importvarer steg fra 136 til 138, Eksportvarer fra 155 til 156, mens Hjemmemarkedsvarer var uforandret 124.

Den svenske Landsorganisations Kongres.

Den faglige Landsorganisation i Sverige afholder kun Kongres hvert femte Aar, og som Følge heraf staar der i Reglen en Række vigtige Spørgsmaal paa Dagsordenen, ligesom Forhandlingerne strækker sig over flere Dage, end vi er vant til paa en dansk Fagforeningskongres. Den nu forløbne Kongresperiode har været præget af en særlig stor Fremgang for svensk Arbejderbevægelse som Helhed og ikke mindst for Fagbevægelsen, baade talmæssigt set og med Hensyn til Indflydelsen paa Landets politiske Styre og økonomiske Udvikling. Svensk Fagbevægelse staar i Dag stærkere end paa noget tidligere Tidspunkt i Bevægelsens Historie, den er en vigtig Faktor i det økonomiske Liv, og dens betydningsfulde Indsats anerkendes fra alle Sider.

I Tiden fra 27. September til 4. Oktober afholdt den svenske Landsorganisation sin 11. ordinære Kongres i Stockholm. Den overværedes af ca. 400 Delegerede, hvoraf de 250 var Repræsentanter for Forbundene og de 91 Medlemmer af henholdsvis Landsorganisationens Sekretariat og Repræsentantskab. Der var selvfølgelig tillige mødt talrige Gæster fra Ind- og Udland, deriblandt som Repræsentanter for D. s. F. i Danmark Chr. Jensen, Knud V. Jensen, Einar-Jensen og Axel Olsen, mens Hans Jacobsen og C. Mertens, Belgien, repræsenterede den faglige Internationale i Paris.

Landsorganisationens Formand, A. Forslund, aflagde Beretning om Virksomheden i Kongresperioden og henviste herunder til den stærke Stigning i Medlemstallet, der siden Kongressen i 1931 er gaaet frem med ca. 160.000 til rundt 725.000. Denne Fremgang beror dels paa Tilslutning fra fire nye Forbund, men for to Tredjedel af Medlemstilvækstens Vedkommende paa Tilgang af nye Medlemmer til de øvrige tilsluttede Organisationer. Forbundenes samlede Formue beløber sig til over 87 Mill. Kr.

Efter en udførlig Redegørelse for Virksomheden i de forløbne Aar sluttede Formanden sin Tale med en Henvisning til, at Fagforeningerne gennem deres Arbejde vil bidrage til Fremme af en demo-

kratisk Udvikling, som garanterer Sikkerhed for de enkelte i Samfundet. Fagforeningerne kender deres Ansvar overfor Tidens mange nye Opgaver, og de forventer, at de, der repræsenterer Samfundet og Erhvervsvirksomhederne, ogsaa kender deres Ansvar overfor Arbejderne. Det fremtidige Arbejde skal planlægges med Forsigtighed, men Forsigtigheden maa ikke lede til Frygt for nye Opgaver.

Der forelaa en Del Forslag gaaende ud paa, at Landsorganisationen skal omlægges fra en Forsvarsorganisation til en Angrebsorganisation. Ved dette Spørgsmaal, som ogsaa har været drøftet ved tidligere Kongresser, drejer det sig om, hvorvidt Landsorganisationen væsentlig bør fungere som en Understøttelsesorganisation ved saakaldte Forsvarskonflikter, eller om Understøttelsespligten skal udstrækkes til at gælde for alle Konflikter indenfor Landsorganisationens vidtstrakte Arbejdsomraade, hvad der selvfølgelig forudsætter, at der gives Landsorganisationens Ledelse større Beføjelser end de nu gældende, der er ret begrænsede. Kongressen vedtog dog at se bort fra de foreslaaede Lovændringer, saaledes at der ikke sker nogen Forandring paa dette Omraade.

I Anledning af et af Metalarbejderforbundet stillet Forslag om Kontrol med Næringslivet vedtoges det at nedsætte et Udvalg, der skal foretage en alsidig Undersøgelse af hele Problemet og derefter i Samraad med Repræsentantskabet beslutte de Skridt, som kan formenes motiverede med Henblik paa Undersøgelsens Resultat.

Industriforbundsspørgsmaalet er et stadig tilbagevendende Punkt paa de svenske Fagforeningskongressers Dagsorden. Den paa Kongressen i 1926 vedtagne Organisationsplan er stadig ikke definitivt gennemført, saaledes er bl. a. de gennem flere Aar stedfundne Forhandlinger om Oprettelse af et fælles Bygningsarbejderforbund efter en foretagen Urafstemning i de paagældende Forbund endog fornyligt afbrudt uden Resultat. Efter en udførlig Debat vedtog Kongressen en Henstilling til Bygningsarbejderforbundene om at genoptage de afbrudte Forhandlinger. Endvidere opfordres Forbund med nærbeslægtede Arbejdsomraader at tage tilbørligt Hensyn til hinanden ved Indgaaelse af Overenskomster og iøvrigt samarbejde saa intimt som muligt. Ledelsen skal fremdeles have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Spørgsmaal og gøre alt for at tilvejebringe en Løsning af Organisationsproblemet.

Mellem Landsorganisationen og Svensk Arbejdsgiverforening finder der for Tiden Forhandlinger Sted angaaende en Ordning af forskellige Forhold, saaledes at en Indgriben fra Lovgivningsmagtens Side kan undgaas. Fra kommunistisk Side forelaa der forskellige Forslag om at afbryde disse Forhandlinger, men disse Forslag blev forkastet.

I Arbejdstidsspørgsmaalet vedtog Kongressen en Udtalelse, der udtaler Tilslutning til den internationale Fagforeningskongres Beslutning vedrørende 40 Timers Ugen. Desuden understregede Kongressen, at Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse maa løses under Hensyntagen til de enkelte Industriers særlige Forhold og Spørgsmaalets Løsning i andre Lande, hvorved man bør beagte Beslutningerne paa den internationale Arbejdskonference i Genève.

Med Hensyn til Arbejdsløshedsspørgsmaalet vedtog Kongressen en Beslutning, der udtaler sig for Afskaffelse af den statlige Arbejdsløshedskommission, og for at alle offentlige Arbejder til Modvirkning af Arbejdsløsheden betales med de paa det frie Arbejdsmarket gældende Lønninger. (Arbejdsløshedskommissionen er Statens Organ til Iværksættelse af Nødhjælpsarbejder, der betales med en lavere end den overenskomstmæssige Løn). Endvidere kræves en Revision af Loven om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser i en for Fagforeningerne gunstig Retning, ligesom Spørgsmaalet om at inddrage Hjemmearbejderne i Arbejdsløshedsforsikringen skal tages op til Undersøgelse.

Nogle Forslag om, at Landsorganisationen skal søge nye Forhandlinger med den syndikalistiske Landsorganisation (ca. 25.000 Medlemmer) samt om, at Organisationen skal virke for en snarlig Virkeliggørelse af international faglig Samling forkastedes, det sidste under Henvisning til Beslutningerne paa den internationale Fagforeningskongres i London.

Det besluttedes, at nationalsocialistiske Arbejdere ikke kan være Medlemmer af en Fagforening.

Angaaende Fagbevægelsens Stilling til Loven om Kollektivoverenskomster og andre Love udtalte Kongressen sig for Gennemførelse af saadanne Foranstaltninger i den gældende Lovgivning, der vil medføre en Styrkelse af Arbejdernes Retsstilling, saaledes at de erholder den Ligestilling, der er Grundlaget for al Lovgivning.

Med Hensyn til Feriespørgsmaalet vedtoges, at Fagbevægelsen skal benytte sig af sin Indflydelse til at gennemføre Kravet om lovfæstet Ferie med Løn for alle Arbejdere og Funktionærer. Kongressen vedtog endvidere et Forslag, der kræver, at 1. Majdagen anerkendes som almindelig Fridag. Desuden krævedes en forbedret Fabriksinspektion, Indførelse af en Folkepension samt Pension for ældre Arbejdere indenfor Industrien.

Kongressen bevilgede økonomisk Støtte til en Række Organisationer, der har Tilknytning til Arbejderbevægelsen. Til det socialdemokratiske Partis Valgfond bevilgedes 400.000 Kroner, og desuden fik Ledelsen Bemyndigelse til at bistaa Partiet ved kommende Valg.

Der forelaa en Række Forslag om Understøttelse af den socialdemokratiske Arbejderpresse. Kongressen vedtog, at Landsorganisationens Ledelse i Samraad med det socialdemokratiske Parti og Presse skal undersøge hele Spørgsmaalet og søge at finde en Løsning, der er i alle Parters Interesse.

Efter Vedtagelse af Resolutioner mod Fascismen og mod Diktaturet i Estland, der har stillet Fagforeningerne i dette Land under direkte Statskontrol, gik Kongressen over til de med nogen Spænding imødesete Valg af Ledelse.

Den for nogen Tid siden valgte Formand, A. Forslund, er indtraadt som Minister i den nye Regering, og der skulde derfor vælges en ny Formand. Tillige var det vedtaget at oprette en Stil-

ling som Næstformand, ligesom Hovedkassereren Johan-Olav Johansson, ikke ønskede Genvalg.

Til Formand valgtes Savværksindustriarbejderforbundets Formand, August Lindberg, til Næstformand Metalarbejderforbundets Formand, Gunnar Andersson, og til Kasserer Træindustriarbejderforbundets Kasserer, Axel Strand. De øvrige Tillidsmænd i Sekretariatet genvalgtes.

Kongressen afsluttedes med en Tale af den hidtidige Formand, Forslund, som understregede, at Kongressens Forhandlinger og Beslutninger var et yderligere Bevis paa den svenske Fagbevægelses Styrke og Sammenhold.

NYT FRA UDLANDET

VERDENSARBEJDSLØSHEDEN. Det internatinale Arbejdsbureaus Kvartalsoversigt over Arbejdsløsheden i de forskellige Lande viser for det tredje Kvartal 1936 en yderligere Nedgang i Arbejdsløsheden baade i Forhold til det foregaaende Kvartal og til det samme Kvartal i Fjor. De eneste Undtagelser er Østrig, Frankrig, Ungarn, Ny Zealand, Rumænien og Svejts.

Statistiken over Beskæftigelsen opviser en lignende Udvikling som Arbejdsløsheden. Industriens Beskæftigelsestal er steget i alle Lande med Undtagelse af Holland og Svejts.

Mens i en Række Lande der nu i Industrien beskæftiges flere Personer end i 1929, var Beskæftigelsestallet i Forhold til nævnte Aar lavere i Belgien, Kanada, Frankrig, Ungarn, Tjekkoslovakiet, Luxemburg, Holland, Polen, Svejts og De forenede Stater.

DE BELGISKE FAGFORENINGER IMOD FOLKE- OG ENHEDSFRONT. Den belgiske Landsorganisations Repræsentantskab har forkastet et Forslag om Dannelse af en Folkefront efter fransk Mønster. Denne Holdning motiveres med, at der for det første ikke foreligger et Program, der utvetydigt angiver Maalet for en saadan Folkefront-Bevægelse, og der for det andet i Belgien ikke findes visse Grupper, som i andre Lande har muliggjort Dannelsen af en saadan Bevægelse. Tilslutningen til en Folkefront i Belgien vilde blive saa ringe, at den ikke vilde omfatte Befolkningens Flertal, men nærmest vilde betyde en Fælles- eller Enhedsfront med det kommunistiske Parti. Landsorganisationen er Modstander af en saadan Front, ikke mindst med Henblik paa den Kendsgerning, at det kommunistiske Parti paa Trods af alle officielle Paroler og Forsikringer i den senere Tid i stadig større Udstrækning søger at danne kommunistiske Celler indenfor de enkelte Fagforeninger.

Repræsentantskabet forbyder derfor de tilsluttede Forbund, disses Afdelinger samt de lokale Fællesorganisationer at tiltræde Forslag om Oprettelse af en Folke- eller Enhedsfront og paabyder dem at annulere eventuelle Beslutninger i den Retning.

FAMILIELØNSYSTEMET I BELGIEN. Som bekendt er Familielønsystemet meget udbredt i Belgien. Ved Udgangen af 1935 fandtes der i dette Land 88 statsanerkendte »Udlignings«-Kasser til Udbetaling af Familieløn samt en national Udligningskasse. Disse Kasser omfattede 109.091 Bedrifter med ialt 1.358.119 beskæftigede Arbejdere (1.049.694 Mænd og 268.221 Kvinder). I Kontingent til disse Kasser betalte Arbejdsgiverne i 1935 ialt 197,4 Mill. Frcs. Det udbetalte Familieløn-Tilskud til 501.524 Forsørgere med tilsammen 891.653 Børn beløb sig til lidt over 170 Mill. Frcs. Tilskudet udgør rundt 15 Frcs. pr. Maaned for det første Barn, 25 Frcs. for det andet, stigende til 120 Frcs. pr. Maaned for det 5. Barn og for hvert Barn udover dette Antal.

NORGES INDUSTRIPRODUKTION. Fra August 1935 til August d. A. er Indekstallet for Industriproduktionen i Norge steget fra 106 til 122. For de saakaldte Eksportindustrier udgør Stigningen 9 Point, for Hjemmeindustrierne 21 Point.

Diktaturernes sociale Liv.

Af Oscar Hedberg.

X.

Sovjetkommunisme kontra europæisk Kommunisme.

Det er nu blevet muligt at tage et bestemt Standpunkt i Bedømmelsen af Sovjetkommunismen, saadan som den er blevet og tegner til at blive Virkelighed i Rusland. Og det er nødvendigt at gøre det. Forholdene i Verden er nu ved at glide ind i en Fase, hvor Normerne for Fremtidens sociale Retsbegreber vil blive dannet. Af afgørende Betydning herfor bliver Sovjetruslands indre Forhold, selv om de ikke vil fremgaa direkte af den sovjetrussiske Udenrigspolitik, og selv om, som det tegner til, Sovjetregeringen opgiver den tragikomiske fikse Idé, at den kan og skal give Direktiver til de forskellige Nationers Arbejderklasse. Men Rusland udgør nu engang en Sjettedel af hele Jorden, og har en Befolkning paa 176 Millioner, der sandsynligvis vedblivende vil formere sig med voldsom Kraft. Hvis man er i nogen Grad kendt med Forholdene i Verden i Dag, har historisk Bevidsthed, og med en fuldt saglig Bedømmelse for Øje kaster et Blik paa Verdenskortet, kan man næppe være i Tvivl om, i hvilken mægtig Grad, Rusland maa blive betydende for Verdensudviklingen.

Imidlertid er det *Arten* i denne utvivlsomme Betydning, som interesserer den vesteuropæiske Arbejderklasse mest, At vedrørende dette tage Stilling *for eller mod* Sovjetkommunisme paa Grundlag af, hvad man mente og mener var godt eller ondt, rigtig eller urigtig, glædelig eller skuffende i de *nærmeste Følger* af den bolchevikiske Revolution, er ikke længer holdbart.

Paa den anden Side kan det kun faa uheldige Følger i Lande som de nordiske, hvis man der opgiver den katagoriske Afvisning af al Samvirken, »Enhedsfront« m. m. med saakaldt Kommunisme. De s. k. kommunistiske Bevægelser i Norden er Opsamlinger af Arbejderklassens usolidariske og udisciplinære Elementer. Saadanne har der altid været, og de har været til den, ganske vist problematiske Nytte, at tjene som Udløb for Kværulanternes egocentriske Misfornøjelser, der maaske ellers i Arbejderklassens Hovedbevægelse havde afstedkommet for Handlekraften hæmmende Komplekser og Gæringer. Man kan ikke »samarbejde« med Personer, af hvem man bliver tituleret »Forræder«, fordi

de ikke kan indordne sig Arbejderklassens organisatoriske Bestemmelser, men i deres egen »Bevægelse« opretholder den hensynsløseste Kadaverdisciplin.

Vor Bedømmelse af Sovjetrusland i Dag maa dog ikke være bestemt af disse Forhold. Tilstanden i Sovjet maa bedømmes ud fra dens egne Forudsætninger og Forhold. Det er ogsaa dem, der bliver afgørende for Ruslands Betydning for Verdensudviklingen i Fremtiden. Men naturligvis *maa vore egne indre Forhold og Forudsætninger* være de i det væsentlige afgørende i vor Opfattelse af Sovjetruslands Forhold.

Med Sovjetdiktaturet som socialistisk Magtmiddel er Socialismens Brugbarhed som *Ideologi* blevet prøvet, men dermed har Socialismen som Virkelighed hverken bevist sin Mulighed eller sin Umulighed. Socialismens væsentlige Egenskab af Virkelighed, navnlig som den er gjort virksom i Marxismen, udgøres af den *kategoriske Idé om den primære Menneskeret, Humaniteten, Erfaringskundskaben og den saglige Fornuft.* I Kraft af denne Kendsgerning kan Sovjetregeringen kræve Overbærenhed med adskillige af sine Fejlgreb og ellers utilgivelige Gerninger, men den befuldmægtiger ikke vore saakaldte Kommunister til at rakke ned paa alt, hvad den socialdemokratiske Arbejderklasse gør, og paa den anden Side at blindt beundre alt i Sovjetrusland. Ingen Virkelighed er socialistisk uden et herskende *Idékrav* om primær Menneskeret, Humanitet, Erfaringskundskab og objektiv Fornuft. Og der findes ingen højere Form for menneskeligt Liv end en Stræben for disse Idealer. *Termen* Socialisme kan jo tillempes af hvem som helst, det kan ingen forbyde; den bruges for Tiden i Nazismens *Fraseologi,* hvis virkelige Formaal jo er den skændigste *Antisocialisme.* Imperalismens og Chauvinismens Idébedrageri med *at skilte med Socialisme,* er ogsaa et Bevis paa *den egentlige Socialismes historiske Sandhed og Nødvendighed.* Ingen kan nu komme udenom den, det kan ikke mere lade sig gøre at bekæmpe den officielt, dens totalt idéløse Modstandere (Imperialisme og Chauvinisme er nemlig ingen Idé, men systematiseret Selvhævdelse og kompenseret Uret) foregiver derfor pludselig at være blevet Socialister; et Forsøg at gentage det historiske Bedrageri med Kristendommen. Forsøget er dømt til at mislykkes. Nationalismen var engang en historisk Nødvendighed, der, fordi Menneskelivet nu engang er baade godt og ondt, blev herskende Princip i Kraft af mange Misgerninger; men i Dag er *Internationalismen den historiske Nødvendighed,* det eneste der kan redde vor Kulturverden fra Selvødelæggelse. At betegne Socialismen i Egenskab af Retfærdighed som national, kan derfor ikke være andet end et taabeligt Forsøg paa at give Retfærdigheden et bestemt Hjemsted. Naar dette Hjemsted tilmed, som ifølge Nazismen, skal bevares, og efterhaanden udvides med de sjofleste Magtmidler, kan Bedrageriet med Ordet Socialisme ikke blive gammelt. Al retfærdig og i Fremtiden bærende Nationalisme maa herefter være Internationalisme. Et Menneske, der kun er retfærdigt mod sig selv, er overhovedet ikke retfærdigt; en Nation, der kun er nationalistisk, og ude af Stand til at blive internationalistisk, gaar ubønhørlig sig Undergang i Møde. Sovjetregimens første Taktik i Virkeliggørelsen af Internationalismen gik ud paa en Verdensrevolution, og det var en skæbnesvanger Misforstaaelse; thi en Revolution kan ikke laves, allermindst en Verdensrevolution, og naar den propageres som Sabotage mod positive Resultater af flere Aartiers Arbejderbevægelse, maa den betegnes Provokation. Sovjetregimen synes imidlertid nu at være blevet klar over Verdensrevolutionens Umulighed; Stalin har betegnet den »en komisk Misforstaaelse«. Maaske er den fra specifik sovjetkommunistisk Synspunkt udelukkende komisk, for Vesteuropas Arbejderklasse, Italiens og, især, Tysklands, har den været overvejende tragisk. For at faa et Forum for sine internationale Interesser har Sovjetkommunismen sluttet sig til Folkeforbundet — — efter i femten Aar at have rakket selv dettes egentlige Formaal ned, som et Redskab for Imperialismen og Chauvinismen; vel sagtens ogsaa »en komisk Misforstaaelse«.

Sovjets udenrigspolitiske Taktikændringer er ogsaa et Udtryk for den nu herskende Udviklingstendens i dens egen indre sociale Struktur. Man kan læse derom i Stalins Beretning paa den sovjetkommunistiske Kongres i 1934. Den fortæller om utvivlsomme tekniske og materielle Fremgange, stigende Produktion, Opbygningen af et gigantisk Samfundsværk, og om en tilsvarende Likvidering af det kommunistiske Løftekompleks. »Friheden er en borgerlig Fordom« erklærede Lenin. Han kunde ikke nøjes med en Nedskrivning af Ideologien til den sandsynligere, psykologiske Definition, at Friheden maa være mere eller mindre fiktiv, særlig fordi ethvert Individ, som Albert Einstein udtrykker det, »handler ikke blot under ydre Tvang, men ogsaa af indre Nødvendighed«. Med en saadan ikke mindst for et socialistisk Formaal nødvendig Erkendelse kan Friheden proklameres som et mere eller mindre virkningsfuldt Ideal; men det er kynisk at affeje dette Ideal som en Fordom hos specielt den borgerlige Samfundsklasse, der har taget sig store Friheder til Misbrug af Arbejderklassen. Lenin talte engang om »hvorledes man bedrager Folket med Frasernes Frihed og Lighed«. Ifølge Stalins Erklæringer maa hele det historiske socialistiske Motto: »Frihed, Lighed, Broderskab« opfattes som en for »det nye Rusland« skadelig Fraseologi.

Stalin taler om »radikale Tølperes Eksperimentering med Ligemageri«. Thi det »ved enhver Leninist, hvis han da er en virkelig Leninist, at den skematiske Ligestillethed med Hensyn til Behov og personlige Leveforhold er en reaktionær, smaaborgerlig Meningsløshed, der maaske passer for en eller anden asketisk Sekt, men ikke for et marxistisk organiseret socialistisk Samfund; for man kan ikke forlange, at alle Mennesker skal have samme Behov og samme Smag, og at alle Mennesker skal leve efter samme Recept i deres personlige Liv. Og endelig: bestaar der ikke stadigvæk Forskel mellem Arbejdere med Hensyn til Behov og personlige Leveforhold?«

Der skal ikke her polemiseres mod denne Udlægning af, hvad der ifølge Diktaturregimen skal være Socialisme i Bolschevismen, men der kan i denne Forbindelse spørges: Hvor er, i Betragtning af denne Forkyndelse, og dens utvivlsomme Autenticitet som Udtryk for Sovjetsystemets socialistiske Virkelighed og Mulighed dertil, hvor er saa Grundlaget for f. Eks. danske Kommunisters Angreb paa Socialdemokratiet og Fagforeningsbevægelsen? Man kan forstaa, at europæiske Kommunister ikke trives i Sovjet, hvis de ikke er der som Gæster. Det bliver jo derovre bl. a. gjort dem klart, at »Marxismen er en Fjende af Ligemageri«, og at den marxistiske Opfattelse af Ligheden gaar ud paa, »at alle er forpligtet til at arbejde efter Evne og har Ret til at

faa Løn efter, hvad de yder.« *Det kommer saa an paa, hvad og hvem, der fastsætter Normerne for Pligten og Evnen,* og for de varierede Vurderinger af, hvad der ydes. Det er bl. a. det, der i det følgende skal konstateres, i rent sagligt Øjemed, uden at derved Sovjetkommunismens mægtige Betydning for det russiske Folks Fremtid vil blive fornægtet og mistænkeliggjort.

XI.

Sovjetdiktaturet kontra de reaktionære Diktaturer.

Naar der siges, at »Diktatur er Diktatur«, maa det ikke glemmes, at det selvfølgelig kommer an paa, hvad der er Diktaturets Formaal. Kommunisme og Nazisme er ikke »Hip som Hap«, selv om de begge kalder sig »revolutionære« og lover social Retfærdighed. Efter en Revolution i et Land som Rusland, hvor en uhyggelig Despotisme havde tusindaarig Tradition og til Slut kun kunde opretholdes med en selvfornægtende Terror, var en foreløbig diktatorisk Myndighed uundgaaelig. Kerenskis Regeringsmagt var socialt impotent og vilde før eller senere være blevet fordrevet af Zardømmets Reaktionære, hvis ikke Bolchevikerne havde proklameret »Proletariatets Diktatur«. Men det maa erkendes, at Diktaturet maatte proklameres netop, fordi *der ikke stod et parlamentarisk eller et socialt bevidst Proletariat bag det,* saa det faktisk ikke var et Proletariatets Diktatur, men *et Diktatur paa Proletariatets Vegne!* Hvis man ikke rent sagligt vil eller kan konstatere dette, d. v. s. at det var en lille Kreds omkring Lenin, der proklamerede Diktaturet, og at hvis dette ikke var blevet gjort, var der kommet et andet, endnu grufuldere reaktionært Diktatur, saa maa ens Opfattelse deraf være bestemt af, om man af en eller anden personlig Grund synes, det er bedre med Zarvældens Despoti end med Sovjetdiktaturet. Der er i Anledning af Sovjetkommunismen talt saa meget om »Diktatur fra neden«. Der tales med samme Logik om »Demokratiets Diktatur«, af dem, der vil gøre sig gældende ved at knægte Arbejderne med et Voldsdiktatur. Der eksisterer ikke og kan ikke eksistere noget »Diktatur fra neden«, forsaavidt man ikke mener i rent intellektuelt og moralsk Henseende. Vi Socialister i Europa har gode Grunde til Misfornøjelse med Sovjetregimen, men det er usagligt, hvis vi paastaar, at det for Ruslands Arbejderklasse er det samme som Nazismen for Tysklands og Fascismen for Italiens Arbejdere.

Vore Borgere, især dem, der mener, at ingen Midler kan være for sjofle til at berøve Arbejderklassen Medbestemmelsesret, ynder at tale om det Kaos og Forfald, som fandtes i Italien og Tyskland, før Mussolini og Hitler gjordes til Diktatorer; men der siges i den Forbindelse intet om, at det var Fascisterne og Nazisterne, der afstedkom dette Kaos og Forfald, for dermed at komme til Magten. Noget lignende kan dog ikke med Sandhed siges om Sovjetkommunismen. Stalin kan ikke beskyldes for Forbrydelser som Mussolinis og Hitlers. Lenin blev ikke omvendt fra en Krigsgalskab som Hitlers, der i 1914 tog sig Udtryk i Knæfald og Tak til Gud for Æren at maatte være med i Verdenskrigens Blodbad. Ikke en eneste Sovjetkommunist (men vel en Del vesteuropæiske Kommunister) var frivillige og begejstrede Deltagelse i Verdenskrigen, bl. a. fordi det despotiske Zarregime havde gjort Bolchevismen til et illegalt revolutionært Parti. Nu maa jo Sovjetkommunismen siges at være patriotisk nok; men alle Parter, ogsaa Nazisterne (paa Grund af Tysklands Nederlag) er enige om at stemple Verdenskrigen som en nærmest forbryderisk Dumhed; det kan derfor ikke være nogen Anbefaling at have takket Gud for Æren at være Medforbryder, og det kan ikke være en Miskreditering at have nægtet at være det.

Vedrørende den russiske Arbejderklasse kan det imidlertid nu konstateres, at det ikke mere er *specielt dens sociale Krav,* der udgør den herskende Drivkraft i det sovjetkommunistiske Diktatur, der nærmest maa betegnes en Partifunktion. Og det kan ikke for meget fremhæves, at den unægtelig gigantiske sociale og moralske Rejsning af den russiske Arbejderklasse i mangt og meget finder Sted *tiltrods for Sovjetdiktaturet, som en uimodstaaelig Kraft af Revolutionens Aarsager og oprindelige socialistiske Formaal.* Af afgørende Betydning er det, om et oprindeligt Formaal er ærligt eller uærligt, hvad Folkemassernes Vel angaar, og det er netop deri, Sovjetkommunismen skiller sig fra Fascismen og Nazismen. Af menneskelig Skrøbelighed iøvrigt finder man nok lige meget i Sovjetkommunismen som i Fascismen og Nazismen. Men de to sidste er en ikke helt selvforbrændt Despotis Generobring af Magt til at forhindre Arbejderklassens *evolutionære* Frigørelse, som er selve Udviklingens Mening og ikke i Længden kan hindres. I ethvert Land, hvor Arbejderklassens reformistiske Befrielse og Erobring af Medbestemmelsesretten hindres, vil denne Befrielse ske revolutionært, som en historisk Nødvendighed, og endskønt denne Revolution ikke kan indtræffe, før det gamle Magtregime styrter sammen af indre Svaghed og Forfald, skal man ikke tro, at det revolutionære Sammenbrud kan forhindres ved, at Terroren mod Arbejderklassen bedragerisk proklameres som dens Befrielse; thi netop det, at Arbejderklassen tyranniseres, udsuges og nægtes Selv- og Medbestemmelsesret, endskønt den er en for hele Samfundslivet uundværlig arbejdende Klasse, netop dette afstedkommer Forfald.

Det kan ikke siges, at Bolchevismen har berøvet den russiske Arbejderklasse dens socialpolitiske Frihed og Ret, thi nogen saadan har der aldrig været i Rusland. Man kan heller ikke gøre gældende som et i sig selv givet Faktum, at et Diktatur som det sovjetrussiske udgør en Hindring for materielt og omsider intellektuelt Fremskridt. Men sikkert er, at det er ikke helt og holdent de materielle Forhold, der bestemmer en Persons eller en social Tilstands Beskaffenhed, d. v. s. skaber Bevidstheden om Beskaffenheden, den subjektive Virkelighed. Det er enten Bedrageri eller Enfoldighed at paastaa, at Livets elementære Forudsætninger *ikke* er materielle, men det er vulgær Materialisme at hævde, at alt intellektuelt og aandeligt er sekundært. Den Vulgærmaterialisme, som prædikes af Vesteuropas Kommunister (f. Eks. i den som »skarpsindig« betegnede Parafrase: »Mennesket lever af Brød alene«) kan ikke henledes til den officielle sovjetrussiske Ideologi, der stiller temmelig store idealistiske Krav til Individet, Krav, som ikke ret mange vesteuropæiske Kommunister har været i Stand til at opfylde som Sovjetarbejdere. En ikke ringe Del af den tilforladelige vesteuropæiske Litteratur om Sovjetrusland vidner om dertil emigrerede Kommunisters bitre Skuffelser.

(Fortsættes.)

Fællesmøde mellem I. F. C. og S. A. I.

Den 28. September afholdtes i Paris et Fællesmøde mellem den faglige Internationales Repræsentantskab og Socialistisk Arbejder-Internationales Eksekutivkomité. Foruden af Medlemmer af de to Internationalers Bestyrelser var Mødet besøgt af Repræsentanter for de faglige Landsorganisationer i 11 Lande deriblandt Danmark samt for 13 internationale Fagsekretariater.

Fællesmødet var indkaldt efter Henstilling fra de spanske Arbejderorganisationer, og det eneste Punkt paa Dagsordenen var: S i t u a t i o n e n i S p a n i e n.

De spanske Delegerede, Sekretær P a s c u a l T o m a s fra den faglige Landsorganisation og A s u a fra det socialdemokratiske Parti, gav en udførlig Fremstilling af Situationen i Spanien og de spanske Arbejderes Kamp for Demokrati og Frihed. De understregede særlig i deres Taler, at den paa Englands og Frankrigs Initiativ oprettede Pagt om Ikke-Indblanding i den spanske Borgerkrig i Praksis formede sig som en Intervention til Fordel for Rebellerne, idet de demokratiske Lande har standset Vaabenleverancerne til den lovlige Regering i Madrid — endog paa et tidligere Tidspunkt, end der forelaa Tilslutning til Pagten fra alle Lande — mens paa den anden Side Tyskland, Italien og Portugal enten direkte eller indirekte forsyner Rebellerne med moderne Flyvemaskiner, Tanks og andet Krigsmateriale, ja endog stiller fuldt uddannede Flyvere til disses Raadighed. De forelagde en Række fældende Beviser for, at de nævnte 3 Magter groft har krænket Neutralitetspagten, endog lang Tid efter at de havde undertegnet Pagten. De brændemærkede den systematiske Løgnekampagne i den reaktionære borgerlige Presse i hele Verden og imødegik de forvrængede Fremstillinger af Forholdene i Spanien. Det er ikke sandt, at Valget i Dag staar mellem Fascisme eller Kommunisme. Det er de frie Fagforeninger og det socialdemokratiske Parti, som sammen med republikanske og katolske Kredse er Bærere af Regeringen og Forsvarskampen mod Fascismen.

Med Hensyn til Neutralitetspolitiken krævede de spanske Kammerater, at de demokratiske Lande og navnlig England og Frankrig tager hele Neutralitetsspørgsmaalet op til fornyet alvorlig Prøvelse, saaledes at Spaniens lovlige Regering er i Stand til at skaffe sig de nødvendige Vaaben til Landets Forsvar.

Efter en levende og grundig Diskussion, hvorunder en lang Række Talere havde Ordet, afsluttedes Mødet med Vedtagelse af følgende Resolution:

»Den internationale faglige Centrals Repræsentantskab og Socialistisk Arbejder-Internationales Eksekutivkomité, samlet til et Fællesmøde i Paris den 28. September 1936, godkender de to Internationalers Erklæring af 28. Juli 1936, hvorefter i Henhold til de gældende Bestemmelser i Folkeretten Spaniens legale Regering maa have Mulighed for at skaffe sig de til dens Forsvar nødvendige Midler. Denne Regering repræsenterer det spanske Folks overvældende Flertal uanset politiske og religiøse Anskuelser.

Efter at have paahørt Beretningerne af Pascual Tomas (Repræsentant for den spanske Landsorganisation) og Jimenez de Asua (Repræsentant for det Socialdemokratiske Parti i Spanien) henviser Fællesmødet eftertrykkeligt til Vigtigheden af den Erklæring, som den spanske Udenrigsminister har afgivet for Folkeforbundet: at Generalerne som har gjort Oprør mod den af Valgene den 16. Februar fremgaaede lovlige Regering, støttes af Tyskland og Italien (direkte eller gennem Portugals Formidling) med Vaaben, Flyvemaskiner og Tanks, og det endog efter at disse Stater har undertegnet Ikke-Indblandingspagten.

Det er en Pligt for alle Regeringer, særlig for den franske og engelske Regering, øjeblikkeligt at tage Hensyn til disse alvorlige Beskyldninger. Den internationale Aftale mellem Magterne, ikke at levere Vaaben til Spanien, er blevet indgaaet for at afvende Faren for en almindelig Krig og er kun gældende saa længe, som den bliver loyalt overholdt. Tysklands og Italiens Krænkelse af denne nye internationale Pagt maa uvægerligt føre til, at de andre Magter tager hele Spørgsmaalet op til fornyet Overvejelse.

I. F. C. og S. A. I. tilsiger den spanske Arbejderklasse sin fulde Solidaritet i dens heltemodige Forsvar af det spanske Folks demokratiske Menneske- og Borgerrettigheder. I denne Kamp er den internationale Arbejderbevægelse ikke neutral og kan aldrig være neutral.

Lønbevægelser og Konflikter.

Chauffør-Standard-Overenskomsten.

Ved et Fællesmøde den 3. September behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over at Chauffører beskæftiget hos *københavnske Firmaer* ikke fik den overenskomstmæssige Betaling for Arbejde før normal Arbejdstids Begyndelse, naar de var beskæftigede som løse Folk.

Paa Mødet enedes man om at henvise Sagen til Behandling ved faglig Voldgift.

Fabrikarbejdere hos Firmaet Petersen & Albeck.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. September forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen for Jern-, Metal- og Kludebranchen fremsendt Klage over, at Arbejderne hos *Firmaet Petersen & Albeck* havde vægret sig ved at paabegynde Arbejdet ved Ophugningen af Inspektionsskibet »Fylla«, forinden der var fastsat Akkordpris for Arbejdet.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, idet Arbejdernes Repræsentanter paastod, at der mellem Firmaet og Fagforeningen var en Aftale om, at Arbejdet ved Ophugning af Skibe ikke skulde paabegyndes forinden man var enige om Akkordprisen.

Da Firmaet bestred Rigtigheden af Aftalen, sluttede Mødet med, at Parterne forbeholdt sig deres Stilling til Sagens videre Behandling.

Tjenerforbundet og Restauratør Hansen, »Sølyst«, Korsør.

Den 18. September afholdtes et Fællesmøde hos Centralforeningen af Hotelvært- og Restauratørforeninger i Danmark til Behandling af en Klage fra Tjenerforbundet i Danmark over, at Medlem af Korsør Beværterlaug, *Restauratør Vilh. Hansen,* havde brudt Overenskomsten paa flere Punkter ved Beskæftigelse af 16 uorganiserede Kvinder, der havde maatte aflevere deres Drikkepenge til Korsør Forskønnelsesforening ved en Fest, som var arrangeret af sidstnævnte Forening.

Enighed opnaaedes ikke, hvorfor der nu vil blive indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 22. September behandledes en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at *De forenede Dampvaskerier* i Rødovre i Utide havde afskediget en Kvinde og over at Firmaet havde ændret en bestaaende Akkord til Timeløn.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Karl Nilsson.

En Uoverensstemmelse med *Entreprenør Karl Nilsson* om Betaling for et Gravningsarbejde i Lillerød var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 22. September.

Dansk Arbejdsmandsforbund krævede her Sagen afgjort i Overensstemmelse med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, men da Entreprenørforeningen kategorisk afviste Kravet om en ny Opmaaling — hvilket formentlig er i Strid med de gældende Regler — vil dette Spørgsmaal blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Snedkerforbundet og Bygningssnedkerlauget.

Under Hovedorganisationernes Medvirkning afholdtes den 23. September et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen foranlediget ved en Protest fra Snedkerforbundet og Bygningssnedkernes Fagforening over, at *Snedkerlaugets Bygningssnedkerafdeling* havde krævet indtrykt i Overenskomsten en Frist paa 14 Dage for Regnings Indlevering.

Man enedes om følgende Tilføjelse til nævnte Bestemmelse:

»Tidsfristen for Regningsindlevering kan først forlanges overholdt, naar samtlige tilsvarende Akkorder paa den paagældende Bygning er færdiggjort.«

Murere hos Murermester Stenstrop, Aalborg.

I Anledning af, at *Murermester Stenstrop,* Aalborg, havde nægtet at udbetale Murersvendene Ventepenge for en Arbejdsstandsning, der var begrundet ved Arbejdsmændenes Nægtelse af at betjene et Hejsetaarn, og da Centralforeningen nægtede at lade Spørgsmaalet afgøre af Fællesudvalget, afholdtes den 24. September et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdsgiverforeningen fastholdt sit Standpunkt, og Klage vil derfor blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Pianofortearbejdere hos Firmaet Hindsberg.

Den 24. September behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen en Klage fra Snedkerforbundet over, at *Firmaet Hindsberg* skulde have nægtet at antage en Arbejder under Henvisning til, at der indenfor Fabrikantforeningen forelaa Forbud mod at antage Arbejdere, der var i Arbejde hos andre Medlemmer af Fabrikantforeningen. Da Fabrikantforeningens Bestyrelse herover afgav den Erklæring, at et saadant Forbud ikke forelaa, trak Forbundet sin Klage tilbage.

Sukkervare- og Chokoladearbejdere hos A/S Toms Fabriker.

Ved et Fællesmøde den 28. September behandledes en Uoverensstemmelse mellem Sukkervare- og Chokoladearbejdernes Forbund og *A/S Toms Fabriker.*

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejderne forbeholdt sig i Løbet af 14 Dage eventuelt at kræve Sagen indbragt for en faglig Voldgiftsret; forsaavidt dette sker, er Parterne enige om at anmode Professor, Dr. juris O. H. Krabbe om at fungere som Opmand.

Chauffører hos Vognmand Chr. Nielsen, København.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 29. og 30. September behandledes en Række Uoverensstemmelser mellem Chaufførernes Fagforening og *Vognmand Chr. Nielsen,* København.

Fagforeningen mødte med Dokumentation for, at dens Medlemmer var underbetalte i Henhold til den gældende Overenskomst. Vognmanden bestred dette, og det var saaledes umuligt at opnaa et Forlig.

Sagen paaklages derefter for Den faste Voldgiftsret.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2244.

Tømrere hos Firmaet H. P. Nielsen og Søn, Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. Aug. 1936 i Sag Nr. 2244: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark og dennes Medlem, Firmaet H. L. Nielsen & Søn, Aarhus, mod Dansk Tømrerforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark og dennes Medlem, Firmaet H. L. Nielsen & Søn, Aarhus, indklaget Dansk Tømrerforbund for Brud paa Septemberforliget og den gældende Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I Eftersommeren 1935 paabegyndte Tømrermester Ladefoged, Aarhus, sammen med Murermester Haugaard, smst., Opførelsen af en Bygningskarré, bestaaende af 5 Ejendomme ved Silkeborgvej, Aarhus, og saaledes at Murerarbejdet udførtes af Haugaard, medens Tømrer- og Snedkerarbejdet udførtes af Ladefoged. I April d. A.

overdrog Ladefoged sin Halvpart i Byggeforetagendet til Haugaard, dog saaledes, at Ladefoged skulde udføre Tømrer- og Snedkerarbejdet til det nævnte Byggeforetagende til den fra Begyndelsen aftalte Pris. Den 24. April d. A. var Ladefoged ikke i Stand til at udbetale Arbejdslønnen til de hos ham paa nævnte Arbejdsplads beskæftigede Svende, hvorfor disse udeblev fra Arbejdet fra og med den 25. April. Efter nogle Dages Forløb blev der indgivet Konkursbegæring mod Ladefoged, og da Arbejdet hastede, henvendte Haugaard, der som nævnt nu var Enebygherre, sig til Tømrerfirmaet H. L. Nielsen & Søn og bad dette Firma færdiggøre Arbejdet. Den 1. Maj sendte Firmaet en af sine Formænd ud paa Pladsen for at sætte Arbejdet i Gang, men Formanden for Tømrersvendenes Fagforening, som var tilstede, forbød Svendene at gaa i Gang under Paaberaabelse af, at Pladsen var blokeret for Tilgang af Tømrer- og Snedkersvende. Formanden tilføjede, at Ladefoged skyldte sine Svende Arbejdsløn, og at Arbejdet ikke blev paabegyndt, forinden det Beløb, som Svendene havde tilgode, blev betalt. Som Følge heraf fandt en Forhandling Sted samme Dag (1. Maj) mellem Fagforeningsformanden, Tømrermester H. L. Nielsen og Murermester Haugaard, under hvilken Forhandling Arbejdsgiverne tilbød at deponere det skyldige Beløb under en eller anden Form. Fagforeningsformanden ønskede imidlertid at konferere nærmere med Dansk Tømrerforbund om Sagen, hvorefter han den 4. Maj erklærede Arbejdspladsen for blokeret. Den 5. Maj afholdtes et nyt Møde, paa hvilket man fra Arbejdsgiverside for at faa Arbejdet i Gang tilbød at stille det forlangte Beløb til Disposition, dog saaledes, at Fagforeningen garanterede Tilbagebetaling af Beløbet, saafremt en retslig Afgørelse gav det Resultat, at Svendenes Krav var ulovligt. Saavel Fagforeningen som Forbundet nægtede imidlertid at genoptage Arbejdet, og Mødet endte saaledes uden noget Resultat. — Den 6. Maj blev der paa Aarhus Murermesterforenings Initiativ afholdt et nyt Møde, paa hvilket Bygherren, Murermester Haugaard, forelagde to positive Forslag til Arbejdets Genoptagelse, nemlig:

»Undertegnede Murermester Oscar M. Haugaard, Aarhus, forpligter mig herved til at deponere en Sum til Dækning af den forfaldne Timeløn og det indtjente Overskud ved Nybygningerne paa Silkeborgvej 122—130, hvor Tømrerarbejdet har været overdraget Tømrermester A. Ladefoged, Aarhus, og giver jeg Tømrernes Fagforening i Aarhus ved Herr Christoffer Nielsen Ret til at disponere over denne Sum i det Omfang, som en Retsafgørelse vil bestemme. Til Gengæld forpligter Herr Christoffer Nielsen sig til paa Tømrernes Fagforenings Vegne straks at genoptage Tømrerarbejdet paa de paagældende Nybygninger.«

og

»Mellem Hustømrernes Fagforening, Aarhus, og Murermester O. M. Haugaard, Aarhus, er Dags Dato afsluttet følgende Overenskomst:

Hustømrernes Fagforening genoptager straks Tømrerarbejdet ved Nybygningen Silkeborgvej 122—130, mod at Murermester Haugaard straks betaler Tømrersvendene den dem hos Tømrermester A. Ladefoged ved nævnte Bygninger tilgodehavende Arbejdsløn og det indtjente Overskud, efterhaanden som de respektive Opgørelser forfalder til Udbetaling. Hustømrernes Fagforening maa være indforstaaet med, at Murermester Haugaard udbetaler Beløbene under Protest, og at han forbeholder sig at indbringe Sagen til retslig Afgørelse.«

Fagforeningsformanden kunde imidlertid ikke — som af Klagerne videre udviklet — tiltræde noget af de forelagte Forslag, og først efter at Sagen var bleven indberettet til Dansk Arbejdsgiverforening, og denne overfor Forbundet havde udtalt sin Forbavselse over, at Arbejdet fortsat laa stille til Trods for, at Arbejdsgiverne var villige til at betale Svendenes tilgodehavendes Løn under Protest, foranledigede Forbundets Formand Arbejdet genoptaget den 9. Maj. — Klagerne bestrider, at de Indklagede har været berettiget til at gøre Arbejdets Genoptagelse betinget af, at enten Tømrermester Nielsen eller Murermester Haugaard opfyldte Ladefogeds Forpligtelser, for hvilke de ikke havde nogetsomhelst Ansvar. Den af nærværende Ret afsagte Kendelse i Sag Nr. 1870, i hvilken Dansk Arbejdsgiverforening ikke heller var Part, kan ikke være bestemmende for nærværende Sag, idet Afgørelsen er baseret alene paa Erklæringer fra Fagforeninger. Det maa ved den retlige Vurdering af det foreliggende Spørgsmaal være afgørende, at Arbejdernes tilgodehavende Løn er priviligeret Fordring i Arbejdsgivernes Konkursbo, og at Normen har hjemlet Arbejderne Ret til, hvis Betalingsstandsning indtræder, da ogsaa at standse Arbejdet. Med disse to Privilegier har dansk Ret gjort Arbejdernes Retsstilling op, og der er ikke nogen rimelig Grund til herudover at tillægge Arbejderne en Adgang til ved Arbejdsstandsning at fremtvinge Betaling af en anden Arbejdsgiver, hvilket — med Arbejdernes angivne Retsstilling som Baggrund — vilde være ganske ubilligt. — Hertil kommer imidlertid, at det i ethvert Tilfælde har været baade urimeligt og ulovligt at fortsætte Arbejdsstandsninger, efterat man fra Arbejdsgiverside havde erklæret sig villig til at deponere det Beløb, som Svendene mente at have til Gode, og allerede af den Grund har derfor den fra 1. Maj stedfundne Arbejdsstandsning været ulovlig. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om principalt, at den af de Indklagede opretholdte Arbejdsstandsning, efterat en ny Mester var traadt til, som ikke var sine Svende nogen Løn skyldig, kendes ulovlig, subsidiært, at den trods Tilbud om Deponering af det omstridte Beløb fra 1. til 9. Maj fortsatte Arbejdsstandsning kendes ulovlig. Klagerne har endelig nedlagt Paastand om, at Dansk Tømrerforbund og dets Aarhus-Afdeling ikendes en efter Rettens Skøn passende Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De har til Støtte herfor anbragt, at Tømrermester Ladefoged den 24. April d. A. ikke udbetalte Tømrersvendene deres fortjente Ugeløn, og at Svendene under disse Omstændigheder har haft ikke blot Ret til den nævnte Dato at nedlægge Arbejdet, men ogsaa Ret til uanset en ny Mesters Tiltrædelse at

nægte Genoptagelse af Arbejdet, før der forelaa Sikkerhed for Betaling af deres Tilgodehavende, — en Ret, som er hjemlet Svendene dels ved den i § 5 i Regler for Behandling af faglig Strid indeholdte Grundsætning og dels ved en gennem en Aarrække fastlagt Kutyme. De Indklagede har i sidstnævnte Henseende navnlig henvist til Kendelse i Sag Nr. 1870, som angaar et ganske lignende Tilfælde, og hvis Afgørelse derfor ogsaa maa være bestemmende for nærværende Sags Udfald. De Indklagede bestrider Rigtigheden af de fra Klagernes Side anførte retlige Betragtninger. Den i § 5 indeholdte Bestemmelse om Ret til at standse Arbejdet i Tilfælde af Arbejdsgiverens Betalingsstandsning er ret selvfølgelig, og den Omstændighed, at en Lønfordring er priviligeret i Arbejdsgiverens Konkursbo, giver erfaringsmæssig ikke tilstrækkelig Sikkerhed for Fordringens Dækning. En Afvejelse af Forholdene gør det derfor baade billigt og naturligt ogsaa paa anden Maade at støtte Kravet om Betaling af tilgodehavende Løn til Svendene. Disse har ikke nogen Indflydelse paa Valg af Mesteren og har ingen Adgang til forud at kræve Sikkerhed for deres Lønfordring, og naar der som her fra Bygherrens Side har foreligget en fejlagtig Vurdering af den Mesters Evne til at gennemføre Arbejdet, med hvem han har engageret sig, maa ogsaa Risikoen ved et deraf flydende Tab naturligt belastes Bygherren, der ikke heller bør have Adgang til eventuelt at kunne komme til at høste nogen Fordel af det allerede udførte Arbejde. — De Indklagede bestrider dernæst Rigtigheden af Klagernes Fremstilling af det paa de fornævnte Møder passerede. De benægter, at der under de den 1. Maj førte Forhandlinger har været fremsat noget Tilbud om Deponering af det omstridte Beløb, og de hævder, at man paa Mødet den 5. Maj fra Arbejdsgiverside vel tilbød at stille Beløbet til Raadighed, men dog saaledes, at Svendene, hvis der ikke var Dækning i Konkursboet, intet skulde have, hvad Forbundet ganske naturligt ikke kunde indgaa paa. Det er endelig rigtigt, at man paa Mødet den 6. Maj enedes om det ovenciterede andet Forslag (idet dog Slutningen ændredes til «Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret«), men det fremhævedes samtidig fra Fagforeningsformandens Side, at Ordningen ikke var bindende, saalænge Forholdet ikke ogsaa var ordnet med det beslægtede Snedkerfags Svende, der jo var i samme Stilling som Tømrersvendene, hvorved særlig bemærkes, at Formanden havde bragt i Erfaring, at det nye tiltrædende Tømrerfirma havde til Hensigt at afslutte Arbejdet for Snedkersvendene og at færdiggøre Snedkerarbejdet med Tømrere, — et Forhold, som kunde give Anledning til Vanskelighed. Overensstemmende hermed søgte Formanden — mod hvis Udtalelse ingen Indsigelse blev fremsat — Forbindelse med Snedkernes Organisation endnu samme Dag, hvilket dog ikke lykkedes, og derfor atter den følgende Dag, hvorefter Arbejdet (den 8. Maj var Helligdag) kom i Gang den 9. Maj. Under Henvisning til alt foranstaaende hævder de Indklagede, at der ikke fra Forbundets Side har foreligget noget overenskomststridigt Forhold.

I den i fornævnte Sag Nr. 1870 afsagte Kendelse er det bl. a. udtalt at være Retten bekendt, at der indenfor Bygge- og Entreprenørvirksomheden foreligger en mangeaarig fast Kutyme for Berettigelse af Blokade paa Arbejdspladser, hvor Arbejderne har Penge til gode for udført Arbejde, indtil Pengene er betalt, og det ogsaa overfor en ny Arbejdsgiver, som overtager Entreprisen efter en tidligere usolid Arbejdsgiver, hvorfor en saadan Blokering af en Arbejdsplads blev kendt lovlig. Herefter, og da der ikke under nærværende Sag er tilvejebragt Oplysninger, der afkræfter Rigtigheden af den angivne Kutyme, for hvis Tilidesættelse der ikke heller ses at foreligge enten retlige Grunde eller reale Hensyn af nogen afgørende Betydning, finder Retten ogsaa ved Paakendelsen af nærværende Sag at maatte lægge til Grund, at den nævnte Kutyme er gældende, hvorfor de Indklagede har været berettiget til som Betingelse for Arbejdets Genoptagelse at kræve det tilgodehavende Lønbeløb stillet til Disposition. Spørgsmaalet drejer sig herefter alene om, hvorvidt de Indklagede paa overenskomststridig Maade har opretholdt Arbejdsvægringen ogsaa efter, at der fra Arbejdsgiverside har foreligget Tilbud om Betaling af den omstridte Lønrestance. Efter de under Sagen tilvejebragte Oplysninger findes det nu ikke godtgjort, at et saadant Tilbud har foreligget i tilstrækkelig klar Form under de den 1. og 5. Maj mellem Parterne førte Forhandlinger. Det er dernæst vel ubestridt, at et saadant Tilbud har været fremsat under Forhandlingerne den 6. Maj, men det maa paa den anden Side efter de foreliggende Oplysninger antages, at de Indklagede under Forhandlingerne har fremsat et efter Omstændighederne naturligt Ønske om en samtidig Ordning af Forholdet med Hensyn til Snedkerne, uden at nogen særlig Protest ses at have været fremsat herimod, ligesom der ogsaa fra de Indklagedes Side efter Mødet er foretaget Skridt i denne Retning allerede samme og paafølgende Dag (7. Maj), hvorefter Arbejdet — da 8. Maj var Helligdag — genoptoges 9. Maj. Under de saaledes foreliggende Omstændigheder skønnes der ikke at være oplyst et Forhold fra de Indklagedes Side, der kan antages at have tilsigtet et Brud paa den gældende Overenskomst og iøvrigt ikke heller at have medført noget særligt yderligere Tab, og der skønnes derfor ikke at foreligge fornødent Grundlag for Ikendelse af nogen Bod, hvorfor de Indklagedes Paastand om Frifindelse vil være at tage til Følge, medens Sagens Omkostninger findes at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 8 * KØBENHAVN DEN 1. NOVEMBER 1936 * 33. AARGANG

Staunings Trontale og Rigsdagens kommende Arbejde.

Den Tale, hvormed Statsminister Th. Stauning Tirsdag den 6. Oktober aabnede Rigsdagen, indeholdt adskillige interessante Enkeltheder, som der nok kan være Anledning til at gøre til Genstand for nærmere Behandling. Selvom Hovedpunkterne for Regeringens Program til Dels var kendt i Forvejen, er den saakaldte »Trontale« dog Regeringens officielle Programtale, som angiver Retningslinierne for det kommende politiske Arbejde i Rigsdagen. De demokratiske Partiers Erobring af Flertallet i Landstinget giver Programtilkendegivelsen en ganske særlig Interesse. Ved nærmere Undersøgelse af de Punkter i Trontalen, som især har Relation til Fagforeningerne og deres Virksomhed, bør først nævnes den klare Stilling til Spørgsmaalet om *Arbejdskraften til Landbrugserhvervet:*

»— — Hvis der er Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget, saaledes som det er sagt, maa denne Mangel afhjælpes ved Hjælp af de arbejdsløse, der er i Stand til at udføre Landbrugsarbejde, men Betingelsen er naturligvis, at Landbruget viser Villighed til at beskæftige de arbejdsløse, der er ledige, uden Hensyn til disses Alder. Hvis der i Landdistrikterne savnes Boliger for Arbejdere, maa saadanne tilvejebringes, om fornødent med lignende offentlig Støtte, som er ydet til Byerne, og man bør, baade ved private og ved offentlige Arbejder, ophøre med Forsøgene paa at øve Løntrykkeri ved Hjælp af Arbejdsløsheden. Det er i sin Orden, at Kommunerne iværksætter Arbejder, men de Bestræbelser, der er udfoldet visse Steder for at faa Arbejdere til Lønninger, der ligger under overenskomstmæssige Vilkaar, maa ophøre, da disse Bestræbelser i Virkeligheden modvirker Arbejdsløshedens Ophævelse og driver Arbejderne bort fra de Steder, hvor Løntrykkeriet udøves. —«

Det er ganske sikkert første Gang, at der i en »Trontale« paa en saa afgørende Maade er taget Afstand fra *Løntrykkeriet* og desuden stærkt præciseret, at det er Meningen, at Arbejdernes overenskomstmæssige Vilkaar skal overholdes her i Landet. Og endelig er det en Paamindelse om, at det ikke er nok evindeligt at klage over Mangelen paa Arbejdskraft til Landbruget; men at der maa vises Villighed til at beskæftige netop de arbejdsløse, *der er ledige uden Hensyn til disses Alder.*

Det vil ogsaa vække berettiget Opmærksomhed, at der nu kan forventes Statsstøtte til Opførelse af Boliger for Arbejderne i Landdistrikterne, og der kan næppe være Tvivl om, at det er en Foranstaltning, som kan komme til at betyde en saare værdifuld og paakrævet Højnelse af Boligstandarden paa Landet.

Naturligvis maatte »Trontalen« trække Linierne op for Regeringens Beskæftigelsespolitik. Spørgsmaalet om Fremskaffelse af Arbejde har under den lange og vanskelige Kriseperiode været en Hovedhjørnesten i Regeringens Politik, og den Tilslutning, som Regeringen har faaet ved Valgene i de senere Aar, lader formode, at denne Politik netop har Flertallet af Befolkningens Bevaagenhed. Under Hensyn hertil vil en Fortsættelse af den økonomiske Politik være den eneste farbare Vej. Herom siger Trontalen:

» — — En Betragtning af alle Forhold, som viser sig for Produktion og Afsætning, maa da føre til, at man fortsætter en Politik over for Krisevanskeligheder og internationale Forstyrrelser som den, der nu i flere Aar har ført Landet ind i en rolig, fremadskridende Udvikling. ——«

Med andre Ord: *Valutalov* og andre Kriseforanstaltninger vil blive opretholdt. De Vanskeligheder, som er bragt over Landene paa Grund af det verdensøkonomiske Sammenbrud, har lært Arbejderklassen her i Norden at indrette sig efter Forholdene og søge fremmet en rolig og en socialthøjnende Udvikling, hvor Folkets og Samfundets Interesser angiver Retningslinien. For os her i Danmark maa dette betyde, at Samfundet har Forpligtelser baade overfor de enkelte Erhverv og overfor Erhvervenes Arbejdere. Efterhaanden maa

vi arbejde os frem til at faa *Retten til Arbejde anerkendt.* Derfor er det meget interessant at bemærke følgende Udtalelse i Staunings »Trontale«:

»— — Sideordnet med Samfundets Forpligtelser overfor Landbruget maa nævnes Forpligtelsen til en fortsat Virksomhed for at skaffe Beskæftigelse for det endnu altfor store Tal af Arbejdsløse. — —«

At skaffe Arbejde til ledige Hænder — og i det hele taget søge Landets Produktion, Fordeling og Økonomi fastlagt udelukkende efter samfundsmæssige Hensyn, bliver Regeringens største og betydningsfuldeste Opgave, og da Arbejdsløsheden i

»særlig Grad virker paa den Gruppe Arbejdere, der betegnes som ufaglærte, maa Kræfterne sættes ind for en Ophævelse af denne Arbejdsløshed — — —.«

I en lang Kriseperiode, som den vi har oplevet i de seneste Aar, kan det ikke undgaas, at der skabes et ikke ringe Antal *»langvarigt arbejdsløse«*, d. v. s. Arbejdere, som ikke i Aar og Dag har været i regelmæssigt Arbejde. Regeringen har allerede tidligere været inde paa at ville iværksætte særlige Foranstaltninger for disse arbejdsløse; men Landbruget har stoppet enhver Lovgivning paa dette Omraade. Nu er det forbi. Det er derfor Regeringens Agt

»— — at fremme en Lovgivning, der tager Sigte paa at bringe de længst arbejdsløse Arbejdere Beskæftigelse om end kun midlertidig, og saadanne Arbejder, der kan opfylde dette Formaal, maa formentlig fortrinsvis iværksættes af Staten — —.«

Af andre Spørgsmaal i Trontalen, som Opmærksomheden vil være rettet imod, vil der være Grund til at nævne følgende:

1. *En Fornyelse af Grundforbedringsloven vil blive foreslaaet.*

Det er en Lovgivning, som har vist sig baade at virke krisehjælpende overfor Landbruget og beskæftigelsesgavnlig overfor Arbejderne. Der er iøvrigt siden 1933 fra Statens Side ydet 35 Mill. Kr. til denne særlige Lovgivning.

2. *Bestemmelserne om Skibes Bemanding og om Arbejdstid i Skibe vil blive genoptaget til Behandling.*

Forslag herom blev fremsat i Folketinget d. 25. Jan. 1935; men det blev ikke gennemført. I November 1935 har der i Geneve paa Foranledning af Det internationale Arbejdsbureau været afholdt et forberedende teknisk Søfartsmøde, hvor Spørgsmaalene om Bemanding af Skibe og Arbejdstid om Bord samt Ferie med Løn for Søfolk stod paa Dagsordenen. Der foreligger en Beretning, som kan være af Betydning for Rigsdagens Behandling af Problemerne.

3. *Overvejelser vedrørende en Lovgivning om Sanering af usunde Bydele samt om fortsat Støtte til Boligbyggeri.*

Hele Spørgsmaalet om Højnelse af Befolkningens Boligstandard er i vore Dage af ganske særlig Betydning. Alt for ofte kan Sygdom og Tab af Arbejdsevne føres tilbage til daarlige Boliger, og Spørgsmaalet om sunde Opvækstforhold for den nye Generation er uløseligt forbundet med Fremskaffelse af bedre Boliger for den arbejdende Befolkning.

4. *Ratifikation af de foreliggende internationale Konventioner*

vil blive foreslaaet. Det drejer sig her bl. a. om følgende vigtige Konventioner: *1) Børns Beskæftigelse ved Landbrugsarbejde. 2) Ugentlig Hviledag,* som Landstinget indtil nu har modsat sig at godkende.

Endelig vil

5. *Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, der blev gennemført under Protest fra mange Sider* og maatte opfattes som et ensidigt Angreb paa Arbejderklassens Organisationer, blive foreslaaet ophævet,

og dertil kommer

Lovforslaget om Lærlingeforholdet, som ogsaa vil blive fremsat.

Selvom disse to Spørgsmaal ikke rummer egentlige Beskæftigelsesmuligheder, saa er det dog Spørgsmaal, som alle Arbejdere forstaar Betydningen af. Nærmere Bemærkninger er ingenlunde nødvendige.

6. *»For saa vidt den bestaaende Tilstand for Produktionen skal opretholdes, maa en effektiv Kontrol med Prisdannelser, Udbytteuddeling og Konsolidering af Virksomhederne iværksættes.«*

Gennemførelse af en *effektiv Kontrol* med Samfundets økonomiske Funktioner nærmer sig mere og mere, og netop derfor vil det nyoprettede Arbejdernes Erhvervsraad faa en betydningsfuld Opgave for Skabelsen af en Demokratisering af Erhvervsliv og Økonomi.

Trontalen tager udover de her nævnte Spørgsmaal ogsaa andre vigtige Punkter op til Behandling. Dette gælder saaledes: Grundlovsændring og Landstingets Afskaffelse, Reformering af Beskatningsforholdene, Omlægninger indenfor Hær og Flaade, Skolelovens Revision, Foranstaltninger til Gavn for Færøernes Befolkning o. s. v. — I Slutningen af Trontalen siger Statsminister Th. Stauning:

»— — Man maa være forberedt paa, at de mange Opgaver, der trænger sig frem, maa søges løst i Løbet af den Periode, som efter de nu afholdte Valg staar til Rigsdagens Raadighed.«

Der forestaar saaledes et Arbejde paa længere Sigt, og det er ogsaa i Pagt med det gamle Ord, der siger: *Gerning kræver Tid.* Socialdemokratiet vil ikke alene sejre og skabe en Magt i Samfundet; vi vil ogsaa *fastholde* Magten — og føre vort Land videre fremad og opad. Det er 35 Aar siden, at der sidst var politisk Systemskifte her i Landet.

Hvad Betydning man end vil tillægge Systemskiftet i 1901, kan der ikke være nogen Tvivl om, at de demokratiske Partiers Erobring af Landstinget vil danne Indledningen til en politisk Udvikling her i Landet, som langt vil overgaa, hvad der tidligere er kendt. Venstre-Partiet var allerede i 1901 paa retur, da det kom til Magten, hvorimod Socialdemokratiet fortsat har store Vækstbetingelser blandt Befolkningen ,og det raader over baade indre Soliditet og ydre Slagkraft.

Lige siden Arbejderbevægelsens Start her i Landet i Begyndelsen af 1870, har der bestaaet et nært Samarbejde mellem Fagorganisationerne og Socialdemokratiet. Dette nære Samarbejde skabte Grundlaget for den Vækst og Udvikling, som den danske Arbejderbefolkning nu har kæmpet sig frem til. Arbejdsprogram og Taktik blev planlagt i Fællesskab og saavel gode som onde Tider blev baaret i Kammeratskabets og Samvirkets Tegn. Resultaterne af dette aarelange intime Samarbejde har vi i den Magtstilling, som den danske Arbejderbevægelse indtager her i vort Land. Fra de konservative Partiers Side har der altid været Surhed og Uvilje overfor det gode Samarbejde mellem Fagbevægelsen og Socialdemokratiet. Adskillige Gange er der gjort ihærdige Forsøg paa at sprænge en Kile gennem dette Samarbejde; men det har heldigvis altid været uden Held. Ved de seneste Valg til Rigsdagen i 1935 og 1936 har vi mærket, at Angrebene paa Fagbevægelsen og Socialdemokratiet er vokset i Styrke og Omfang. Gang paa Gang har Socialdemokratiets Modstandere søgt at fremstille Fagforeningerne og deres Virksomhed som samfundsødelæggende, og som skadelige for Land og Folk. Men de hadefulde Angreb har prellet af paa Befolkningens sunde Fornuft. I Virkeligheden ligger der i denne Kendsgerning intet mindre end en Anerkendelse af den danske Fagbevægelses fremadstræbende, men maadeholdne Virksomhed, hvis Opgave har været og stadig er at løfte de danske Arbejdere op til større Selvstændighed og højere Levestandard. Og der var desuden Grund til at tilføje, at den danske Vælgerbefolkning ved de senere Aars forskellige Valg, trods den grænseløse Hetzkampagne fra de konservative Partiers Side, stadig nærer Tillid til, at Fagforeningsbevægelsen fortsætter den rolige og opbyggende Linie, som tager fornødent Hensyn til hele Landets Vækst og Trivsel.

Det kan derfor næppe fejle, at alle interesserede Arbejdere med Interesse og Forstaaelse vil følge den kommende Rigsdagsvirksomhed og vort Ledemotiv vil være:

»— — De demokratiske Partier har vist sig modne til at sejre, lad os nu vise det saakaldte Borgerskab, at vi ogsaa er modne til at styre under det hele og det fulde Ansvar — —«.

Chr. Christiansen.

Den spanske Tragedie.

Af *Pascual Tomas,* Sekretær i den spanske Landsorganisation og Medlem af Cortes.

Under de nuværende Forhold turde det interessere hver Demokrat at vide lidt om den spanske Republiks egentlige Betydning. Ved Proklameringen af det nye Styre og ved Oprettelsen af den nye Forfatning betonedes det, at Spaniens Udenrigspolitik tilsigtede at bevare Freden og at Republiken afviste Krigen mellem Folkene. Denne Grundsætning i Forfatningen, som gav Udtryk for det spanske Folks oprigtige Følelser, fremkaldte straks stor Misfornøjelse blandt Militæret. Man maa nemlig ikke glemme, at Sønnerne af Aristokratiet og den højere Mellemklasse som Følge af en historisk Tradition ikke har noget højere Ønske end at blive Officerer eller gejstlige. Indenfor det spanske Bourgeoisi findes der ikke en Familie, hvor Sønnen ikke bærer Officererens spraglede Uniform eller et Familiemedlem ikke staar i Kirkens Tjeneste. Dette giver nemlig Prestige og Anseelse i et saa katolsk Land som Spanien.

Naar et Folk allerede i Forfatningen erklærer, at den nye Stat under alle Omstændigheder skal forsvare Fredens Ide og forhindre Krigen, er det ganske logisk, at der opstaar Misfornøjelse og Revoltetanker hos dem, som grundet paa deres Uniform, men ikke gennem deres Intelligens eller personlige Betydning anser sig for kaldede til at herske over de arbejdende Masser. Der opstod paa denne Maade straks en Kløft, som Tiden ikke har formaaet at slaa Bro over. Paa den ene Side stod det arbejdende Folk samt Repræsentanterne for de frie Erhverv, for Intelligensen, Kulturen, Kunsten — med et Ord hele det levende og arbejdende Spanien. Paa den anden Side befandt sig Tilhængerne af den væbnede Magts Politik, som vendte sig imod alle humanistiske Idealer og moderne menneskelige Rettigheder.

Ingen skal tro, at Republiken har forsøgt at tvinge nogen i sin Tjeneste. Republiken har givet alle sine Borgere samme Muligheder under Forudsætning af, at de oprigtigt vilde fremme den republikanske Tanke. Det har dog aldrig været en Betingelse, at en Person skulde forsvare et politisk Styre, som ikke var i Overensstemmelse med hans egne Principer.

Oprøret den 17. Juli 1936 var Svaret paa den af Republiken udviste Tolerance. Dette Oprør er et aabenlyst Retsbrud. Oprørets virkelige Maal er at føre Spanien tilbage til Feudalismens Mørketider, hvor Menneskene behandledes som Kvæg. Militæroprørets Formaal er at forhindre Agrarreformens Gennemførelse i Spanien. Agrarreformens Hensigt er at opdele Jorden mellem dens Dyrkere. For den fattige Landbefolkning vilde Jordudstykningen betyde Brød og Frihed. Militærrevolten tilsigtede at forhindre det spanske Folk i at forme sin Fremtid i Overensstemmelse med dets Ønsker og Stræben. Revolten vil med brutal Vold paatvinge Folket Doktriner, som Oprørerne betragter som værdifulde. Oprørerne vil anvende Statens Midler

udelukkende til militære Formaal og til Folkets Undertrykkelse.

Arbejderklassen og de borgerlig republikanske Elementer har sammen med fremtrædende Personer indenfor de liberale og katolske Partier stillet sig paa Republikens Side og er rede til ethvert Offer. Hvilken aandelig Kraft har været i Stand til at forene Socialister, Republikanere, Kommunister, Liberale og Katoliker? Den vældige dynamiske Vilje, som manifesterer det individuelle og kollektive Forsvar af Republiken, er ikke andet end Udtrykket for og Bevidstheden om Menneskeret og Menneskeværdighed. Republikens Forsvarere er rede til at respektere en anden Opfattelse under Forudsætning af, at Modstanderne ogsaa respekterer deres Opfattelse og udviser samme Tolerance, som de kræver for deres Vedkommende. Saadanne Liberale og Katoliker, som virkelig tror paa Kristi Ord, staar paa Republikens Side i Kampen mod saadanne Trostilhængere, som betragter Religionen som en Forretning.

Hvorledes kan man paastaa, at Republiken ødelægger Kirker og Klostre og forfølger Munke og Nonner? Vore Modstandere har glemt, at Kirken frem for alt skal iagttage politisk Neutralitet. Den skal desuden staa paa deres Side, som er trængende og lider Nød. I Spanien har Kirken desværre ikke forstaaet at bevare en saadan Neutralitet. Kirken var og er fremdeles en kæmpende Formation. Trods de kristelige Principer har den velsignet Fascisternes Vaaben og taget Parti imod de fattige. I Kampomraadernes Byer og Landsbyer har mange gejstlige fuldstændigt glemt Guds Bud om ikke at ihjelslaa. De har grebet til Vaaben mod Republikens Soldater og Milits og opfordret andre til at følge deres Eksempel.

Vi gør gældende, at Militæret har brudt sin Ed mod Fædrelandet og at de gejstlige, som ikke har fulgt Religionens Bud, ikke vedblivende kan staa i Republikens Tjeneste. De er Republikens og Folkets Fjender. De maa udelukkes fra det offentlige Liv for at forhindre endnu værre Ulykker. Republiken ønsker at isolere de Militærpersoner, som har brudt deres Ed, samt at udelukke fra Deltagelse i det offentlige Liv de Præster, som har glemt deres Samhørighed med Folkets brede Masser.

Det europæiske Demokrati har intet at frygte af Republikens Sejr. Saafremt Vaabenlykken i den standende Borgerkrig forbliver paa vor Side, kan Demokraterne og Republikanerne rundt om i Verden føle sig trygge.

Men det er i denne Forbindelse nødvendigt at erindre om andre Begivenheder. I Oktober 1934 udbrød der et Oprør i Spanien. Arbejderklassen havde ved Republikens Oprettelse af hele sin Sjæl haabet paa at kunne virkeliggøre sine humanistiske Idealer. Men i 1934 saa Folket, at Magten i denne Republik gik over paa de Folks Hænder, som var Fjender af Republiken, som var uforsonlige Modstandere af det republikanske Styre og den republikanske Forfatning. Folket blev Vidne til, at alle de af Valget den 14. April 1931 fremgaaede Kommunalbestyrelser, som udgjorde Republikens lovlige Grundlag, blev opløste. Arbejderne saa Lønniveauet synke og sin Levestandard forringet. Til Slut blev Trykket for haardt, og Arbejderne rejste sig mod den voksende Reaktion. De europæiske Regeringer støttede dengang de spanske Myndigheder, saaledes at de var i Stand til at slaa Oprøret ned. I to Aar levede vi i Spanien uden Ret, uden Lov og uden Respekt for Folkets Vilje. Under disse to Aar var et Ord af en politisk Modstander tilstrækkeligt til umotiveret Indespærring af Tusinder og atter Tusinder af Arbejdere. Men Folkeviljen forblev levende som en brændende Fakkel, værgede sig mod Undertrykkelsen, og den 16. Februar 1936 fik den Udløsning ved et Valg, som aabnede Fængselsportene for Tusinder af Arbejderbevægelsens bedste Forkæmpere.

Derefter paabegyndtes en ny Politik med den Opgave at forhindre, at Grandseigneurer og Magnater, under Militærets og Gejstlighedens Beskyttelse vedblivende kunde holde Folket nede i Nød og Elendighed. Og saaledes kom det ved Udgangen af Juli Maaned til et Oprør, men denne Gang ikke til Rettens Forsvar. Det var Fascisternes Oprør mod Republiken. Vi oplevede nu, at Europas Regeringer nægtede Landets lovlige Regering den Støtte, den har Krav paa i Henhold til Folkeretten, for at genoprette Folkesuveræniteten og skabe Respekt for Folkeviljen i vort Land. Men sætter mere Pris paa at bevare Diktaturstaternes Venskab end paa at bidrage til Genrejsningen af det demokratiske Styre i Spanien.

Den spanske Republik er det levende Lys for Millioner af Mennesker, som smægter i Mørke og Fortvivlelse. Europas Fremtid vil blive mørkere, saafremt Reaktionen og Fascismen er i Stand til at blæse dette Lys ud. Det er derfor i Demokratiets Interesse ikke længere at opretholde en Neutralitet, som faktisk er rettet mod vort Lands lovlige Regering.

Grænseudvalget.

I Anledning af en af Dansk Arbejdsmandsforbund rejst Sag angaaende en Uoverensstemmelse med Dansk Elektrikerforbund, har Grænseudvalget efter Sagens Behandling afsagt følgende:

Kendelse i Sag Nr. 54.
Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Elektrikerforbund.

Nærværende Grænsestrid mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Elektrikerforbund er af førstnævnte Organisation indanket til Grænseudvalgets Kendelse.

Sagen er i Korthed følgende:

Fra Dansk Arbejdsmandsforbund er klaget over, at Dansk Elektrikerforbund har ført en Agitation blandt Kabellodderne, for disses Overflytning til Elektrikerforbundet, endog med Tilbud om Overflytning uden Framelding fra Arbejdsmandsforbundet, til Trods for, at Kabellodderne i en Aarrække, lige fra 1914, har staaet tilsluttet Belysningsarbejdernes Afdeling, som kontraherer med Kommunen om disse Arbejderes Løn- og Arbejdsforhold.

Dansk Elektrikerforbund har heroverfor fremført, at Arbejdet for Kabellodderne gennem Aarene har undergaaet visse Forandringer, saaledes at de ikke mere er beskæftiget ved det til dette Arbejde hørende egentlige Arbejdsmandsarbejde, og at der fortrinsvis antages Elektrikere eller dog nærbeslægtede faguddannede Folk som Kabelloddere.

Det er i Sagen oplyst, at der ved dette Kabelarbejde findes 3 Kategorier af Arbejdere, nemlig:

1. De egentlige Kabelloddere, der udfører den haandværksmæssige Del af Arbejdet, saasom Montering af Kabelmuffer, Kabelkasser, Hovedsikring o. l.
2. Kabelloddermedhjælpere, hvis Arbejde bestaar i Pasning af Fyrgryder, Opvarmning af Fyldemasse og andet Haandlangerarbejde.
3. Arbejdere beskæftiget ved Gravearbejde.

Udvalget maa derfor efter det foreliggende afgøre Sagen ved følgende

Kendelse:

Arbejdere, som er beskæftiget ved Arbejde, som nævnt under Kategori 3, maa staa tilsluttet Dansk Arbejdsmandsforbund, selv om de tillige udfører Arbejde, som nævnt under Kategori 1 og 2.

Det samme gælder for Arbejdere, som kun udfører Arbejde, som nævnt under Kategori 2.

Arbejdere, som er beskæftiget ved Arbejde, som nævnt under Kategori 1, maa staa tilsluttet Dansk Elektrikerforbund, selv om de tillige udfører Arbejde, som nævnt under Kategori 2.

København, den 21. Septbr. 1936.

P. U. V.

Edmund Olsen.

Arbejdsløsheden i August og September 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling var der ved Udgangen af Septbr, Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 54.170 Arbejdsløse, d. v. s. 13,0 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af August Maaned udgjorde 415.710; ved Udgangen af August Maaned optaltes i alt 51.103 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,0	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	18,9	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	12,8	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni	11,2	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli	12,0	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August	12,3	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September	13,0[1])	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Sept.[1]) 1936	Aug. 1936	Juli 1936	Sept. 1935	Aug. 1935	Juli 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	6,6	8,0	9,8	12,4	10,8	9,4
2. Anden Industri m. v.	10,5	10,8	10,5	12,3	12,3	12,3
3. Handel	5,6	5,0	4,6	7,2	7,1	5,9
4. Arbejdsmænd	15,7	15,6	13,7	17,6	16,3	14,3
I alt	11,1	11,4	10,9	13,3	12,9	12,1
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	7,8	7,2	6,9	8,4	7,2	6,3
2. Anden Industri m. v.	11,2	9,9	9,5	12,5	12,7	12,0
3. Handel	5,3	5,0	4,9	6,0	5,9	5,9
4. Arbejdsmænd	19,2	17,4	17,5	21,3	17,8	16,1
I alt	14,3	12,9	12,8	15,9	14,2	13,0
Hele Landet	13,0	12,3	12,0	14,9	13,7	12,6

[1]) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Juli og August for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. August 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Aug. 1936	Juli 1936	Aug. 1935	Juli 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	5 072	23,5	19,4	23,1	21,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 772	10,7	17,7	6,6	14,3
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 830	5,4	2,8	4,3	1,6
Slagteriarbejdere	8 332	15,8	14,1	17,5	17,2
Tobaksarbejdere	8 674	10,6	12,1	12,5	15,0
Tekstilarbejdere	15 027	4,4	5,6	8,1	10,3
Skræddere	13 227	14,5	13,5	14,3	14,2
Hatte- og Buntmagere	1 522	9,8	16,3	9,7	16,6
Skotøjsarbejdere	4 997	13,8	15,1	12,0	14,8
Murere	9 958	3,9	1,4	6,9	2,6
Hustømrere	9 993	7,0	5,9	8,5	5,1
Snedkere	9 910	10,7	15,5	11,2	13,9
Malere	7 545	4,5	3,6	3,8	2,4
Sadelmagere og Tapetserere	2 379	16,1	20,1	12,1	17,8
Træindustriarbejdere	5 688	11,1	11,0	13,7	10,9
Karetmagere	1 095	10,8	8,2	17,0	14,3
Keramikere	1 879	2,4	2,3	2,0	1,9
Blikkenslagere	2 473	7,0	7,5	7,5	7,9
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 207	12,6	14,9	20,1	16,7
Smede- og Maskinarb.	34 357	9,3	8,5	13,5	12,8
Formere	2 136	5,4	5,3	12,4	12,0
Elektrikere	3 409	6,9	11,3	12,0	13,8
Papirindustriarbejdere	1 712	1,5	1,3	2,3	3,3
Bogbindere	4 535	10,2	10,1	10,3	12,3
Typografer	6 586	10,7	9,2	11,5	8,8
Sømænd	4 271	23,5	23,0	27,5	24,3
Søfyrbødere	2 312	24,5	25,4	28,7	25,0
Kedel- og Maskinpassere	2 306	5,1	3,2	5,7	3,5
Kvindeligt Arbejderforbund	15 377	10,8	10,5	11,4	9,9
Handels- og Kontormedhj.	24 033	5,0	4,8	6,7	6,1
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	157 567	17,0	16,6	17,4	15,7
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 755	16 1	12,1	28 3	20,3
Andre Fag	38 774	8,6	7,9	9,9	9,1
I alt	415 710	12,3	12,0	13,7	12,6

RUNDSKUE

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Opgørelsen over Danmarks Vareomsætning for September viser en stor Opgang baade i Forhold til den foregaaende Maaned og September Maaned i Fjor.

Der indførtes i September Varer for i alt 153,5 Mill. Kr. mod 117,3 Mill. Kr. i August og 129,1 Mill. Kr. i September i Fjor. Udførselen af indenlandske Varer beløb sig i September til 115,9 Mill. Kr. mod 117,9 Mill. Kr. i August og 108,9 Mill. Kr. i September i Fjor. Endelig havde Genudførselen i September en Værdi af 4,5 Mill. Kr. mod 4,2 Mill. Kr. i August og 4,9 Mill. Kr. i September i Fjor.

Der har saaledes i September været et Importoverskud paa 33,1 Mill Kr. og for hele Perioden Januar—September paa 36,6 Mill. Kr. mod 43,4 Mill. Kr. i Fjor.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement udarbejdede Produktionsindeks for Industrien var for September uforandret 134. For Konsumvarer var Tallet gaaet ned fra 136 til 135, mens det for Produktionsmidler var uforandret 133. Stigning viser kun Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 143 til 146 og Grafisk og teknisk-kemisk Industri fra 135 til 136, mens Tallet for Tekstilindustrien er gaaet ned fra 160 til 158 for Beklædningsindustrien fra 144 til 143, for Læderindustrien fra 176 til 173, Jern- og Metalindustrien fra 131 til 130 og de øvrige Industrigrupper ikke viser Op- eller Nedgang. (Basisaar 1931 = 100).

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — steg fra 1.292.000 i August til 1.300.000 i September.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsløsheden viser i den senere Tid den sædvanlige sæsonmæssige Stigning, og det er særlig Udearbejderne, der har haft stigende Arbejdsløshed. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 23. Oktober 63.740 eller 15,2 pCt. indtegnet som ledige. Dette Antal er 2411 højere end i den foregaaende Uge og 4236 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1.9 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde den nævnte Dato 11.612 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 218 højere end i den foregaaende Uge.

Kongres i den faglige Landsorganisation i Svejts.

I Dagene 10. og 11. Oktober afholdt den svejtsiske Landsorganisation sin ordinære 3-aarige Kongres i Bern; Organisationens 220,000 Medlemmer var repræsenteret ved 334 Delegerede, som Gæster var bl. a. mødt L. Jouhaux fra I. F. C., C. Mertens fra den belgiske Landsorganisation, R. Casparson fra Sverige, Laur. Hansen fra Danmark og Jan Kwapinski fra Polen.

Kongressen beskæftigede sig med en lang Række indre Forhold, Rammerne for Fællesorganisationernes Stilling indenfor den faglige Bevægelse blev saaledes fastlagt. Kontingentet, der hidtil har været af nogenlunde samme Størrelse, som vi har det i Danmark, blev forhøjet og det blev fastslaaet, at Kontingentets Størrelse ikke mere skal være fastsat i Lovene, men at det fastsættes paa de ordinære Kongresser.

Ganske naturligt beskæftigede Kongressen sig indgaaende med Nedskrivningen af den svejtsiske Valuta, idet Nedskrivning kunde bilve Begyndelsen til en ren Inflationspolitik og derved foranledige en Sænkning af Reallønnen; Kongressen vedtog med alle Stemmer imod 2 en Resolution, der slutter med at sige, at »Landsorganisationen vil anvende hele sin Indflydelse for at forhindre enhver Forringelse af det arbejdende Folks Levevilkaar«.

Kongressen krævede dernæst en Arbejdstidsforkortelse, saaledes at Arbejdsugen blev paa 40 Timer i de stærkest rationaliserede Virksomheder, og sammenholdt hermed en bedre Ferieordning, der tilsikrede alle Arbejdere mindst en Uges Ferie.

Et Forslag om Enhedsfront efter fransk Mønster blev ogsaa behandlet af Kongressen, men blev — efter en kort Debat — forkastet med alle Stemmer imod 5; hvad der karakteriserede denne Debat og Afstemning var den Forpligtelse, som Beslutningen indeholder, nemlig denne, at Afvisningen af Enheds- og Folkefront dermed er gældende og omfatter ikke alene Landsorganisationen men samtlige tilsluttede Forbund og Fællesorganisationer.

Kongressen har talt, den har givet Anvisning paa de Veje, der skal gaas og de Midler, som skal bringes i Anvendelse, og vi andre maa da haabe, at Svejts i Kraft af en enig Arbejderbevægelse kan bevares for Demokratiet.

NYT FRA UDLANDET

DEN BRITISKE FAGBEVÆGELSE. Det britiske Arbejdsministeriums Tidsskrift »The Ministry of Labour Gazette« indeholder en Oversigt over Fagbevægelsen i Storbritannien og Nordirland. Denne viser, at der ved Udgangen af 1935 fandtes ialt 1042 Fagorganisationer mod 1056 ved Udgangen af 1934. Organisationernes samlede Medlemstal udgjorde 4.842.000 mod 4.570.000 i 1934, saaledes at der i 1935 har været en Fremgang paa 272.000 eller ca. 6%. Af Medlemmer var 4.080.000 Mænd og 762.000 Kvinder. Ulemperne ved det store Antal Fagorganisationer ophæves i nogen Grad derved, at Størstedelen af disse Organisationer er sluttet sammen i saakaldte Industri-Federationer, hvoraf der ved Udgangen af 1935 bestod 63 med tilsammen 2.730.000 Medlemmer. Den faglige Landsorganisation omfatter 170 Forbund og Federationer med 3.614.551 Medlemmer, saaledes at over 1 Million fagorganiserede Arbejdere staar udenfor den faglige Centralorganisation.

FAGBEVÆGELSEN I ESTLAND UNDER STATSKONTROL. I den seneste Tid kunde den faglige Landsorganisation i Estland notere en glædelig Fremgang. Medlemstallet var i Begyndelsen af September Maa-

ned d. A. steget til 15.000, og der gennemførtes en Række Lønbevægelser med et for Arbejderne heldigt Resultat. Fornylig gik ogsaa de estniske Grubearbejdere i Strejke paa Krav om Kollektivoverenskomst og 15% Lønforhøjelse, men dette var Regeringen for meget, og efter 34 Dages Strejke forbød Indenrigsministeren Strejkens Fortsættelse som »skadelig for de offentlige Interesser«. Ligeledes forbød han den stedfindende Indsamling og konfiskerede de indsamlede Pengemidler.

Den 18. September foretog Politiet en Husundersøgelse i Landsorganisationens Kontor og arresterede ved den Lejlighed Formanden og de ledende Funktionærer. Landsorganisationens Bestyrelse beskyldtes for at omgaas med Planer om Dannelse af en Enhedsfront med Kommunisterne, skønt baade Organisationen og Ledelsen altid har bekæmpet det kommunistiske Splittelsesarbejde.

Efter Fængslingen af Landsorganisationens Ledelse udnævnte Indenrigsministeren en ny Ledelse bestaaende af 5 Personer, som hidtil ikke har haft nogensomhelst Tilknytning til Fagbevægelsen. Formanden er en Tjenestemand i Undervisningsministeriet og Sekretæren en forhenværende Apoteker.

For at faa Kontakt med Underorganisationerne og give dem Oplysning om de nye Forhold afholdtes den 8. Oktober en Konference, hvortil samtlige Fagorganisationer var indbudt. Ved denne Konference var ogsaa 20 Forbund under Landsorganisationen repræsenteret. Konferencen overværedes af Indenrigsministeren og Socialministeren, som meddelte, at det ikke var Regeringens Hensigt at opløse Fagforeningerne, men kun at stille dem under offentlig Kontrol. Fagforeningerne kunde fortsætte Virksomheden, men i ideologisk Henseende maatte Arbejderne fjernes fra deres gamle Idealer. Samfundsinteresserne skal staa i første Række. Alle Lønkonflikter skal afgøres ved tvungen Voldgift. Regeringen vil gennem sine Repræsentanter i Organisationens øverste Ledelse paase, at disse Retningslinier overholdes. Valg af Tillidsmænd kan kun ske under Regeringens Kontrol, og Regeringen forbeholder sig Ret til at udpege de nye Mænd.

Forskellige Repræsentanter for tilsluttede Forbund protesterede mod Regeringens Fremgangsmaade og imødegik Motiveringen herfor. Det blev dog forbudt Pressen at referere de paa Mødet faldne Udtalelser.

Regeringen i Estland har saaledes kopieret Metoderne fra Italien, Tyskland, Østrig o. s. v., og den har dermed udskillet Estland fra de nordiske Staters Kulturkreds.

40 TIMERS UGEN I U. S. A. Den 28. September 1936 er der i De forenede Stater traadt en Lov i Kraft, som begrænser Arbejdstiden til 8 Timer daglig og 40 Timer ugentligt ved alle Arbejder, som udføres paa Regeringens Foranledning. Ved en i den Anledning afholdt Konference af Repræsentanter for Industrien, Arbejdere og Regeringen udtalte Arbejdsministeren, at man ikke behøvede at befrygte, at Indførelsen af 8-Timersdagen og 40-Timers Ugen vilde medføre en uretfærdig Belastning. Der findes kun faa Erhvervsgrene med længere Arbejdstid. Ligeledes tillader Loven visse Undtagelser med Hensyn til Overarbejde, for hvilket der dog skal betales det i Loven fastsatte Løntillæg.

Arbejderforsorg i Det tredje Rige.

Arbejdsbogen.

I Februar 1935 er der i Tyskland udstedt en »Lov om Indførelse af en Arbejdsbog«, der bestemmer, at alle mandlige og kvindelige Arbejdere og Funktionærer skal være i Besiddelse af en Arbejdsbog, saafremt de tilhører de Grupper, som af Rigsanstalten for Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring betegnes som »arbejdsbogpligtige.« Med den 1. September 1936 var Indførelsesfristen for Arbejdsbogen udløbet, og man anslaar Tallet paa de Arbejdere og Funktionærer, der har faaet udstedt en saadan Arbejdsbog, til ca. 20 Millioner.

Paa 32 Sider indeholder Bogen Indehaverens Personalier, Navn, Fødested, Familiemedlemmer, Stilling og Arbejdsgiverens Navn og Adresse etc. Ved Bogens Udstedelse maa Arbejderen angive, hvor man har været beskæftiget i de sidste 10 Aar, og alle disse Oplysningers Rigtighed skal være attesteret af Politiet. Rigsanstaltens Kontorer har indrettet et Kartotek, der giver Oplysning om hver Arbejders Forhold og alle Ændringer i Arbejdsbogen. Formaalet med dette Kartotek saavel som med Arbejdsbogen er at skabe en Basis for den industrielle Mobilisering ved en kommende Krig.

Et andet Formaal er ifølge Lovens Ordlyd »at garantere en hensigtsmæssig Fordeling af Arbejdskraften i det tyske Erhvervsliv«. Ved Hjælp af denne Bog er det muligt at forhindre Arbejderen i at søge andet Arbejde. Navnlig fra Mellemtyskland meldes om mange Tilfælde, hvor Landarbejdere, som i Utide har ophørt med Arbejdet grundet paa daarlige Løn- og Boligforhold, er blevet frataget Arbejdsbogen og derved berøvet Muligheden for at søge andet Arbejde, saaledes at de har været tvunget til at søge tilbage til deres gamle Arbejdsgiver. Indenrigsministeren har paalagt Politimyndighederne at gennemføre Arbejdsbogskontrol i alle Virksomheder. Saavel Arbejdsgiver som Arbejder gør sig strafbare, saafremt en Arbejder beskæftiges uden Arbejdsbog.

Koncentrationslejr for Arbejdsstandsning.

Det nationalsocialistiske Blad »N. S. W.-Rheinfront« bringer i sit Nummer for 29. September 1936 følgende Notits:

»I Pirmasens er en Skotøjsarbejder Volb dømt til 3 Maaneders Ophold i Koncentrationslejren, Dachau, fordi han frivilligt har ophørt med Arbejdet, og derefter ansøgt om offentlig Understøttelse. Arbejdsanvisningen har paa Grund af Arbejdsstandsningen lukket for Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse for et Tidsrum af 6 Uger.«

Det drejer sig her om Arbejdere, som tvinges til at tage Arbejde udenfor den By, hvor de har deres Bopæl. Lønnen for saadant Tvangsarbejde er saa lav, at Arbejderne næsten er ude af Stand til at ernære deres Familier, som de har maattet lade tilbage.

Pligtarbejde og Lønforhold.

Alle tyske Kommuner, som endnu ikke har paa-

lagt de arbejdsløse Pligtarbejde for den modtagne Understøttelse, har af Rigskommissæren faaet Paalæg om at indføre Pligtarbejde. Saafremt de arbejdsløse nægter at udføre saadant Arbejde, fratager man dem Understøttelsen.

Paa Arbejdsanvisningskontorerne i Schlesien er der anbragt Opslag, der siger, at de arbejdsløse ikke kan nægte at modtage Arbejde i haandværksmæssigt drevne Virksomheder, naar Arbejdslønnen er højere end Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Arbejdsvægring kan i saadanne Tilfælde kun ske med Arbejdsanvisningskontorets Billigelse, da Understøttelsen ellers ophører. Haandværksmestrene har altsaa Mulighed for at trykke Lønnen helt ned til Understøttelsesgrænsen.

Diktaturernes sociale Liv.

Af Oscar Hedberg.

XII.

Lys og Mørke i Sovjetarbejdet.

Det er ikke afgørende for Bedømmelsen af Sovjetsystemet, at der vedblivende er Mangel paa Livsfornødenheder i Rusland, selv ikke om denne Mangel er forholdsvis mere følelig end før Verdenskrigen, thi en Sammenligning maa gælde Tilstanden i Rusland nu og ved Tiden for Zardømmets Sammenbrud efter 3 Aars Verdenskrig, hvortil især Zardømmet og den tyske Imperialisme bag Wilhelm II var Skylden. Man kan faa en Anelse om den russiske Arbejderklasses Leveforhold i Dag under et fortsat Zardømme ved at gøre sig underrettet om, hvorledes det gaar Arbejderne i Italien og Tyskland.

Vedrørende den sovjetrussiske Tilstand i dens Helhed maa man imidlertid regne med det overvejende mentale Faktum, at der i den store russiske Befolkning er mange Millioner Mennesker, som det er og vil blive umuligt at paavirke, vække, »omskabe«. »Rykket op med Rødderne« er der ikke ubegrundet sagt om det russiske Folk i Anledning af Sovjetkommunismen, og det er ikke alle og enhver, der kan rykkes op og plantes om. Millioner af Mennesker er gaaet til Grunde i Sovjet, endnu flere vil gaa til Grunde, efter uhyre Lidelser, og Sovjetregimen plages af den Grund ikke af ond Samvittighed. Man finder noget tilsvarende i Tyskland, hvor Nazismen betragter omkring 7 Millioner Mennesker som »mindreværdige« Individer, paa hvis Redning til Livet der helst ikke skal ofres noget. Det er de syge og til ønskelig Formering og Krigstjeneste ubrugelige, eller mindre brugelige, der i Tyskland er »mindreværdige«; i Sovjet er det dem, der ikke vil eller ikke kan deltage i Opbyggelsen af Riget paa de af Regeringen stipulerede Betingelser, der betragtes som Rak, mod hvilke ingen Barmhjertighed kan eller skal vises. Syge Mennesker bliver derimod efter bedste Evne behandlet med Omsorg og Velvillighed. En svensk Kommunist, der har arbejdet i Sibirien, fortæller om en Mand, der paa et Hospital med mange Anstrengelser blev reddet til Livet, for bagefter at kunne blive skudt som »Folkeforrædder«. De stadig talrige Vagabonder og Tiggere i Sovjet er Individer, der mangler den forlangte Evne til Selvhævdelse under de givne Forhold. Hvilken Betydning denne ubarmhjertige og kyniske Foragt for disse Mennesker vil faa for fremtidig russisk Mentalitet, er der Grund til at fundere over. Der skal jo skabes »en ny Mennesketype« i Rusland, og hvordan vil denne blive, naar den til Forudsætning har Bevidstheden om Millioner Menneskers Lidelser og skaanselsløse Undergang?

Man behøver ikke at stille dette Spørgsmaal som en Anklage. Alle de Millioner Mennesker, der hvert Aar pintes og gik til Grunde under Zardømmet, maa tages i Betragtning i Bedømmelsen. Men Stalins Diktatur opretholdes med grufuld Rædsel. Det er bevisligt, at ikke den mindste Opposition mod Diktaturregimets højere Myndigheder tolereres, men straffes hensynsløst, og enhver Kritik af det nu gældende System som saadant betragtes som »Folkeforrædderi«. Efter Mordet paa Sovjetfunktionæren Kirow i Leningrad blev 103 Personer, der var mere eller mindre kendt, for i rent taktiske Spørgsmaal at have andre Meninger end Stalin, men som ikke havde noget som helst med Mordet at gøre, dømt til Døden og skudt, uden at der blev givet dem Mulighed til Forsvar. Det var en Gerning til Forsvar af Diktaturet for Diktaturets Skyld, der i kompromitterende Grad erindrede om Hitlers Blodbad den 30. Juni 1934. Ingen russisk Medborger maa forlade Landet uden Myndighedernes Tillladelse; enhver der gør det, straffes med Døden og Konfiskering af al Ejendom. Og ikke blot den Flygtede straffes, men ogsaa hans Paarørende.

Det er bl. a. denne Rædsel i Regeringsmagten, der gør Retten saa vilkaarlig, og som medfører en Kadaverdisciplin, hvormed der næppe kan skabes nogen fri, stolt og værdig Mennesketype. *Hele det sovjetrussiske Magtsystem maa saaledes gennemgaa en gennemgribende Forvandling i Retning af human Samfundsprincip.* Regeringen har jo nu meddelt, at en Demokratisering kan ventes. Der er sikkert den Realitet i dette Løfte, at Regeringen er begyndt at indse Behovet af personlig Frihed, hvis den utvivlsomt i ærlig Mening planlagte Samfundsudvikling skal kunne føres videre i Henhold til det oprindelige Formaal. Et Land kan have nok saa store materielle Rigdomme, nogen vedvarende Værdi vil disse ikke have, hvis ikke Folket har social og politisk Frihed.

Den humanistiske Opdragelse af Folkesjælen har til Forudsætning stadig bedre materielle Forhold for især den arbejdende Befolkning. »Meningen med Verden er Aandens Udvikling, og Betingelsen for Aandens Udvikling er Friheden,« har en fransk Tænker sagt. Og »det er med Friheden som med Sandheden, kun faa elsker den for dens egen Skyld, men ikke des mindre vender vi stadig tilbage til den, fordi Yderpunkterne er uholdbare.« Sovjets ledende Mænd er sikkert ikke saa store Idioter, at de ikke kan indse Friheden være den for Livets højere Mening eneste skabende Kraft. De vil jo ogsaa i Italien og Tyskland faa tilstrækkeligt skræmmende Eksempler paa bedrøvelige Følger af, at den personlige Frihed knægtes. Der er saa meget i vor »gamle Verden«, som Sovjetregimet, bl. a. af manglende Kendskab, er begyndt med at fordømme og forkaste og endt med at rose og bruge; saaledes forholder det sig sikkert ogsaa med »den borgerlige Fordom« Friheden.

Naar man fra nordisk Synspunkt betragter de tre store Diktaturer Kommunismen, Fascismen og Nazismen, maa man for et sagligt Omdømme tage i Betragt-

ning, at Rusland, Italien og Tyskland altid m. H. t. Folkets Frihed og Ret har været »uholdbare Yderpunkter«. For Italien og Tyskland viste der sig efter Verdenskrigen et svagt demokratisk Gry. I Italien forsvandt det hurtigt, i Tyskland efter femten Aars Blændværk af skiftevis Lys og Mørke. I Rusland sprængte et voldsomt Uvejr den tusindaarige tunge Himmel, hvis Horisont for Tiden er glødende, flammende, kraftfyldt. Men uden Solskin er det mægtige Land ikke; under denne dynamiske Himmel lever et Folk, der i over femten Aar havde legaliseret Fosterfordrivelse og dog forøgede sig voldsomt (i Modsætning til Diktaturlandene Italien og Tyskland, hvor der agiteres for mange Børn og al Seksualoplysning er forbudt). I 1923 var der paa det nuværende russiske Landomraade 140 Millioner Indbyggere; i Dag er der 175 Millioner. Byer som Moskva vokser med fantastisk Kraft og Hurtighed, den havde for tyve Aar siden halvanden Million Indbyggere og har i Dag næsten 4 Millioner. Nye Byer er grundlagte og har paa nogle Aar faaet Indbyggerantal paa opad 400,000 (Stalingrad m. fl.).

Det er jo givet, at der i et Land, hvor saadant sker, ikke kan være en af Haabløshed og Fortvivlelse behersket Folkestemning. Virkelighedens positive Indhold er som Regel mere eller mindre problematiske, men naar der, som i Sovjet i det sidste Aarti, vokser Byer op saa at sige af det rene intet, Boligkarréer i Hundredtusinder, Masser af industrielle Foretagender, Fabrikskomplekser, Forretningshuse m. m., fra Aar til Aar, Maaned efter Maaned, ja fra den ene Dag til den anden, da bliver Virkeligheden fascinerende, forhaabningsfuld, æventyrlig, selv om der, medens alt dette sker, er Mangel paa Fødevarer, Bolignød, Mangel paa strengt taget alt — — man tager Næring til sig i Troen paa Fremtiden. Revolutionen har knust meget, men den har i det russiske Folk indblæst Krav om uhyre meget mere, Krav, for hvilke Produktionsevnen ikke strækker til. Der fortælles saa ofte om f. Eks. den russiske Mangel paa Fodtøj. Sandheden er, at før Revolutionen eksisterede ikke Behovet af Læderfodtøj som nogen lovlig Ret for den største Del af den russiske Befolkning, nu kræves det af alle Arbejdere og deres Familier. Der skal nu skaffes Fodtøj til 175 Millioner mod til højt regnet 50 Millioner før Revolutionen. Og saaledes forholder det sig med alle Livsfornødenheder i Sovjetrusland.

XIII.

Den socialøkonomiske Tilstand i Sovjetunionen.

Der findes nu saa megen helt autentisk Litteratur paa forskellige europæiske Sprog om Tilstanden, Magtregimet, Principtendenserne, Menneskematerialet m. m. i Sovjetunionen, at man ikke behøver lade sig vildlede af delvis bestilte eller udelukkende subjektivt betonede Nedrakninger eller Skønmalerier. Digteriske eller journalistiske Skildringer af Turistoplevelser paa enkelte Steder i det mægtige Land kan man ikke tage som saglige Bevisførelser. Imidlertid er nu Divergenserne mellem kommunistiske og ikke-kommunistiske Skildringer ikke mere saa store, hvad det saglige angaar; det er i det væsentlige de forskellige Indstillinger til Spørgsmaalet om Individet i det sociale Fællesskab, der skiller.

Det er baade uklogt og uretfærdigt at paastaa, at Sovjetkommunismen ikke er et mægtigt socialt Fremskridt for Rusland. Men naar f. Eks. danske Kommunister bekæmper deres Lands sociale og politiske Forhold ud fra sovjetrussiske Synspunkter, saa er de daarlige Gesandter for de virkelige russiske Interesser. Man behøver ikke svine sin egen Rede til, fordi man ser andre rense ud i deres, og det er netop det, Kommunisterne gør i de demokratiske Lande, hvor det i den sociale Kamp i Dag bl. a. gælder at forhindre et Tilbagefald til den sociale Reaktions Svinerier.

Marxistisk set er det, som finder Sted i Sovjetrusland, en Koncentrering af Modsætningen mellem Kapitalmagt og Arbejde. Den samme Koncentrering finder Sted mellem Fascisme og Nazisme, men efter *andre foreløbige Retningslinier*, der efter al Sandsynlighed engang vil blive brudt med voldsomme Katastrofer. Det er sandsynligt, at den sociale Tilstand *i sin Helhed* i Dag er bedre i Tyskland end i Rusland, men endnu sikrere er det, at den tyske Arbejderklasse under Nazismen har faaet stadig daarligere Kaar, medens den russiske Befolkning som Helhed har faaet det bedre under Sovjetregimet, og den russiske Arbejdeklasse er, efter vore Begreber for organisatorisk Selvhævdelse og Medbestemmelsesret at dømme, blevet løftet op til en i Sammenligning med Zartiden betydende Faktor i Samfundslivet. Der er jo Privatkapitalisme og herskesyg Overklasse i f. Eks. Frankrig, England, Danmark, Sverige m. fl. demokratiske Lande, men den sociale Tilstand er i disse bevislig gunstigere end i baade Rusland, Italien og Tyskland. Det er, som jeg har paapeget i Artiklerne om Italien og Tyskland, den folkelige Evne til Demokrati og økonomisk Medbestemmelsesret, det i det væsentlige kommer an paa, og naar til sin Tid den russiske Produktion er teknisk kapabel, kan kun Overgangen til demokratiske Samfundsformer medføre social Tilstand paa Højde med den nuværende i Vesteuropas demokratiske Lande. Det er bemærkelsesværdigt, at samtidig som den sovjetrussiske Samfundsudvikling fjerner sig fra de rigorøse kommunistiske Doktriner, nærmer den sig det vesterlandske Demokrati.

Den første Femaarsplan kan som Helhed betragtes som i teknisk Henseende fuldt gennemført, og det kan nu tages som givet, at største Delen af den anden Femaarsplan ogsaa i det væsentlige vil blive realiseret. For begge Planers vedkommende maa dog Gennemførelsen af Jordbrugets Industrialisering anses for at være i ikke ringe Grad problematisk. Kollektiv Industri var noget helt andet, end hvad de russiske Bønder ønskede og fik lige efter Revolutionen. Det var individualiseret Ejendomsret, de vilde have og fik i Revolutionens første Aar, kollektiviserede, omend til Slaveri, var de jo. Fra at være Bolchevikernes ivrigste Tilhængere ved Erobringen af Regeringsmangten fra Kerenski og hans Gruppe, forvandledes Bønderne til Sovjetsystemets agressiveste Modstandere. Deres Drøm om at faa egen eller mere Jord gik i Opfyldelse, men blev senere knust, Skylden dertil var egentlig deres egen. Besiddelsesretten gjorde dem til hensynsløse Egoister, der brutalt udnyttede andres Arbejde og gjorde sig til en Magt i Staten i Egenskab af Jordejere og Producenter af Levnedsmidler. Det kan ikke nægtes, at man længe havde Taalmodighed med deres egocentriske Opfattelse af Revolutionens Frugter, men da de ikke viste Tegn paa Bedring, greb Diktaturregimet til den maaske for doktrinære Kollektivisering og tillige Industrialisering af alt Landbrug. Denne Løsning af Agrarspørgsmaalet er ikke i Overensstemmelse med Erfaringerne i Vesteuropas demokratiske Lande,

hvor der er lagt an paa et større Antal mindre, rationelt drevne Jordbrug, saa at paa den ene Side den enkeltes Evne og Interesse kunde gøre sig gældende, og paa den anden Side Udbytningen af ejendomsløst Landarbejderproletariat forhindredes. Den sovjetrussiske Kollektivisering af Jordbruget indebærer dog intet som Stalin siger »Ligemageri«. Arbejderne ved disse større eller mindre Jordbrugskollektiver lønnes i Henhold til, hvad deres Arbejdspræstation menes at være værd i saavel kvantitativ som kvalitativ Henseende. De har desforuden Ret til at holde forskellige Husdyr og dyrke Haveprodukter til eget Brug. Gennemførelsen af dette Agrarsystem er sket paa Bekostning af mange trodsige Bønders (s. k. Kulakkers) Lidelser og Død.

Det maa ikke glemmes, at det hvad et moderne Samfundsliv angaar var det rene intet, Bolchevikerne overtog efter Zarvældet, det stik modsatte af et formaalstjenligt socialt System. En Arv fra Zarvældet er derimod det totalitære Statsprincip, der af Sovjetregimet er blevet gjort til en ligefrem religiøs Besættelse. Endskønt der i den autoriserede sovjetrussiske Undervisning forfægtes, at Gud er en Løgn, gøres Statsmagten gældende som en ukrænkelig Guddommelighed, hvilken det er en Dødssynd at trodse. Et saadant klerikalt Magtsystem bliver i Henhold til sin Natur korrumperet, det kan ogsaa til Overmaade bevises, det sovjetrussiske Parti- og Funktionærdiktatur allerede er blevet et selvtilstrækkeligt Bureaukrati, i Kraft af hvilket de nye Klassedannelser opstaar. I det officielt klasseløse Sovjetrige er der Overklasse, Underklasse og Proletariat, men det er absolut ikke Proletariat, der udøver Indflydelse paa Diktaturet.

Stalin har udtalt sig meget kraftigt mod denne Bureaukratisering, der maa og skal overvindes. Imidlertid kan der med Henvisning til Verdenshistorien spørges: Kan noget diktatorisk Magtregime undgaa at blive mere eller mindre korrumperet Bureaukratisme? Vil det være mulig for nogen Diktator at forhindre det?

Paa Spørgsmaalet, om der skabes et klasseløst Samfundsliv i Sovjetunionen, kan der med størst Sandsynlighed svares, at hvis man med Klasseforskel mener ikke blot økonomisk Forskel i et privatkapitalistisk Samfundssystem, men ogsaa Forskel med et større eller mindre Antal Lønkategorier i et *Statskapitalistisk System*, saa udgør den uværende *sovjetrussiske Tilstand absolut intet Grundlag for et klasseløst Samfund.* I Sovjet kan nu ingen *direkte* udnytte en andens Arbejde, og ingen arbejdsdygtig kan leve uden selv at arbejde. Dette maa betegnes som et meget betydeligt socialt Fremskridt. Men ved sovjetrussiske Foretagender, der drives efter de ifølge Magtregimet retfærdigste Principer, udgør de laveste Lønninger 100 Rubler om Maaneden, paa mange Steder endnu mindre, og de højeste 700 Rubler. Og saa er alligevel Driftslederen en Undtagelse, han kan have helt op til 3000 Rubler om Maaneden, 36.000 om Aaret, en Indtægt, der kan gøre mangen dansk Fabriksdirektør misundelig. En Kvindes Rengøringsarbejde vurderes i Sovjet til f. Eks. 80 Ruler om Maaneden, men en Forfatter, der er i Stand til hver Maaned at skrive et Par for den ensrettede Sovjetpresse passende Artikler eller Noveller, han behøver ikke at nøjes med mindre end et Par Tusind Rubler om Maaneden. Skriver han brugelige Bøger, kan han blive velhavende. Kapitalist i den Forstand, at han kan leve af Renterne af sine Penge, kan hverken han eller nogen anden blive, men han kan leve behageligt, kan tillade sig adskilligt; for Penge kan alt købes i Sovjetrusland — — med kun enkelte Undtagelser, f. Eks. Tryksager, hvori Sovjetstyret kritiseres. For Arbejdere med lave Lønninger er det langt fra saa fornøjeligt at være Sovjetmedborger.

Der er en Snes Lønkategorier, saa at i økonomisk Henseende er det ikke blevet til det, Stalin saa foragteligt afviser som »Ligemageri«. Gennemsnitslønnen for samtlige Kategorier er imidlertid i Løbet af nogle Aar steget fra 624 Rubler (1913 var den kun 300 Rubler) til omkring 2000 Rubler for Tiden. Der maa dog vedrørende denne Gennemsnitsløn bemærkes, at den omfatter *et forholdsvis stort Antal høje Lønninger og et meget stort Antal lave.* Gennemsnitslønnen for Industriarbejdernes første Lønningsgrad, omfattende Maskinfaget, er nu mere end dobbelt saa høj som Lønningsgraden for Tekstilfaget. Jern- og Metalindustrien, der jo er særlig betydende paa Grund af Femaarsplanerne, er fra 1928 til 1932 rykket op fra tiende til anden Lønningsgrad, og Kulminearbejderne er af samme Grund avanceret fra fjortende til tredie Grad. Man ser saaledes, at Vurderingsnormerne for Arbejdsfortjenesten bestemmes af Statsmagtens Interesser, og at der ikke er noget Begreb for ethvert Arbejdes Værdi for sig selv. Akkordsystemet tillempes jo med ligefrem Brutalitet. Der tages ingen Hensyn til Arbejdernes individuelle Betingelser for Arbejdspræstationen, forsaavidt der ikke med Lægeerklæring kan forebringes gyldige Grunde. Der er særligt lavere lønnet Arbejde for Personer med svagt Helbred. Paa Arbejdsstederne opsættes hver Uge Fortegnelser over særlig dygtige Arbejdere og mere eller mindre dovne Arbejdere. Dette System virker nok ikke saa brutalt paa russiske Arbejdere som paa os, men nogen sympatisk Maade kan det vel under ingen Forhold menes at være.

Indtil 1935 kunde Arbejderne købe visse Levnedsmidler i de kooperative Forretninger til forholdsvis billige Priser (i den Grad Varerne kunde fremskaffes), men nu er Rationeringssystemet blevet afskaffet, officielt for at modvirke »alt for høje Frihandelspriser og alt for lave normererede Rationeringspriser«, men i Realiteten formodentlig fordi Rationeringssystemet var over menneskelig Evne, hvad meget af det rigorøst systematiske i Sovjetsystemet efterhaanden har vist sig at være. Over Evne har forøvrigt ogsaa en Del rigorøse Friheder været, f. Eks. den legaliserede Fosterfordrivelse, der ikke har hæmmet Folkevæksten, men menes at have virket demoraliserende. Nu er der frit Marked for Detailhandelen. Priserne skal reguleres med fri Konkurrence. Alle Foretagender, ogsaa Boligforetagender, skal hver for sig bære sig selv og være rentable. Der er nu ingen anden Forskel paa det økonomiske System i Sovjetrusland og i Vesteuropa end den, at Renteprofiten, Udbyttet, i Sovjet tilfalder Statsmagten i Stedet for Privatejere. Større eller mindre Fortjeneste, bedre eller daarligere Kaar, større eller mindre Anseelse er saaledes afhængig af, hvorledes man kan hævde sig overfor, eventuelt med Statsmagten. En Del af Udbyttet gaar i Sovjet, ligesom i Vesteuropas demokratiske Lande, til social Forsorg og til Militarisme; det sidste mere i Rusland end i noget andet Land, Tyskland indbefattet.

Med de nuværende russiske »Frihandelspriser«, der menes at være synkende, kan Arbejderen ikke tillade

sig nogle Ekstravagancer. Ifølge den sidste tilgængelige Statistik kostede Rugbrød fra 0,60 til 1,35 Rubler Kiloet, Hvedebrød fra 0,70 til 2,50, Oksekød fra 5,20 til 12,00, Pølse 12,00—25,00, Sukker 4,00—6,00, Margarine 9,00—15,00, Smør 15,00—20,00, Kartofler 0,25—50 Rubler pr. Kilo. Statslaanene tynger haardt paa Arbejdernes Budget. De er »frivillige«.

(Fortsættes.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere ved Losning af S/S »Margrethe« og M/S »Christine« i Rudkøbing.

Torsdag den 24. September afholdtes i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde paa Foranledning af en Klage fra Havnesammenslutningen over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Rudkøbing ved Losning af *S/S »Margrete«* havde forlangt Ekstrabetaling til et Hold Arbejdere, der var blevet overflyttet til Lugearbejde efter at have færdiggjort deres eget Losningsarbejde, samt en Klage over at Havnearbejderne ved Losning af *M/S »Christine«* havde nægtet at arbejde i Forbindelse med uorganiserede Kuske og Chauffører, der kørte for engagerede Vognmænd.

Der opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling.

Kvinder hos Firmaet B. Glück.

Paa De samvirkende Fagforbunds Kontor afholdtes den 14. September et Møde, hvor der behandledes en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over *Firmaet B. Glück,* der havde nægtet at yde Ferieløn til en Kvinde, som umiddelbart efter sin Genantagelse var blevet uarbejdsdygtig ved Tilskadekomst.

Der opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen gaar til Den faste Voldgiftsret.

Sympatiaktion og Blokade overfor Sandhandler Th. Gertsen, Sønderborg.

Da det hidtil har vist sig umuligt for Dansk Arbejdsmandsforbund at opnaa en Overenskomst med *Sandhandler Th. Gertsen,* Sønderborg, der er Leverandør i stor Stil af Bygningsmaterialer, har De samvirkende Fagforbund set sig nødsaget til at iværksætte Sympatistrejke og Blokade overfor de Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening, der staar i Forretningsforbindelse med nævnte Firma.

Arbejdsmænd hos Murermester S. Petersen, Aarhus.

En Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og *Murermester Henry S. Petersen,* Aarhus, om Betaling for udført Jernbetonarbejde var til Behandling paa et Fællesmøde i Dansk Arbejdsgiverforening den 25. September.

Da det var umuligt at opnaa Enighed om Prisen for det udførte Arbejde, forbeholdt Dansk Arbejdsmandsforbund sig at føre Sagen videre til Den faste Voldgiftsret.

Træindustriarbejdere hos Tømrermester Lars Madsen, Nyborg.

En Uoverensstemmelse mellem Træindustriarbejderforbundet og Tømrermester *Lars Madsens Maskinsnedkeri,* Nyborg, behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. September. Dansk Tømrerforbund var ogsaa repræsenteret paa dette Møde.

Man enedes om, at Tømrersvendene foruden deres almindelige Tømrerarbejde tillige forarbejder paa Maskiner i Maskinsnedkeriet de Materialer, som anvendes til det Tømrer- og Snedkerarbejde, de skal udføre, og at dette Arbejde udføres af Tømrerne alene.

Træindustriarbejderforbundet opretholder sin Blokade overfor Maskinsnedkeriet, og Arbejdsgiverne tog i den Anledning Forbehold overfor Lovligheden heraf.

Forgylderforbundet og Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere i Danmark.

Ved et Fællesmøde den 5. Oktober 1936 enedes man om — til Opfyldelse af Pkt. 20, sidste Punktum i Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 — at nedsætte et Udvalg bestaaende af 3 Repræsentanter for *Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere* og 3 Repræsentanter for Forgylderforbundet samt en Repræsentant for hver af de 2 Hovedorganisationer.

Dette Udvalg skal indarbejde de siden 31. Januar 1922 vedtagne Ændringer til Overenskomsten i denne og skal desuden optage Forhandling om de Uoverensstemmelser, der for Tiden er Parterne imellem, herunder Spørgsmaalet om Timelønnen for Ungsvende.

Udvalget skal paabegynde sit Arbejde snarest muligt og skal have afsluttet dette inden 15. November d. A.

Smede hos A/S Burmeister & Wain.

Paa et Fællesmøde den 13. Oktober behandledes en Uoverensstemmelse vedrørende Rørsmede hos *A/S Burmeister & Wain* paa Refshaleøen og Enighed opnaaedes om følgende:

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund er enig med Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark i, at naar Forhandling om Akkord paa forefaldende Arbejde i Rørsmedien hos Burmeister & Wain ikke fører til Enighed, skal Arbejdet udføres efter hidtil gældende Praksis og maa ikke gøres til Genstand for Blokade eller anden Arbejdsstandsning.

Elektrikere hos Firmaet Brix-Petersen.

Den 14. Oktober afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Elektrikerforbundet over, at *Firmaet Brix-Petersen* ikke havde betalt nogle Kørepenge, som det var kendt pligtig at betale i Henhold til en Beslutning paa et Timandsmøde for flere Maaneder siden.

Ved Fællesmødet paastod Firmaet, at Pengene var betalt, og Mødet endte med, at Elektrikerforbundet overleverede Sammenslutningen en Specificering af Kravene til nøjere Undersøgelse og

eventuel Betaling, hvis en saadan ikke allerede er sket og Kravenes Berettigelse kan anerkendes.

Arbejdsmænd hos Entreprenørfirmaet Chr. Bjørn Petersen.

Den 13. Oktober behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen en af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer overfor *Entreprenørfirmaet Chr. Bjørn Petersen* paa dettes Arbejdsplads, Jernbanebroen Aalborg—Nørresundby, etableret Arbejdsstandsning, og man enedes herved om følgende:

1) Arbejdet genoptages Onsdag den 14. Oktober ved normal Arbejdstids Begyndelse.
2) Eventuelle faglige Uoverensstemmelser henvises til Afgørelse i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.
3) Arbejdsgiverforeningen forbeholder sig Ret til at indgive Klage til Den faste Voldgiftsret i Anledning af den stedfundne Arbejdsstandsning.

Kuske hos Vognmændene Knud Madsen og Fr. Olsen, København.

Ved et Fællesmøde den 13. Oktober behandledes nogle Uoverensstemmelser mellem *Vognmændene Knud Madsen* og *Fr. Olsen* og Kuskenes Fællesforbund vedrørende Forstaaelsen af visse Funktioner i Overenskomsten af 5. Maj 1936. Parterne blev enige om at udtale følgende:

Ved Overenskomsten af 5. Maj 1936 er det fastslaaet, at der fra den normale Arbejdstids Ophør betales normal Timeløn (fra 1. Marts 1937 dog Overarbejdsbetaling) ogsaa for Staldtjeneste efter den normale Arbejdstids Ophør.

For Staldtjeneste paa Søn- og Helligdages Formiddage udover de i Overenskomsten fastsatte 2 Timer, hvor ugelønnede Kuske sættes til andet Arbejde end Pasning af et Spand Heste, Rensning af Stald, Vogne og Seletøj, betales saadant Ekstraarbejde med Overtidsbetaling i Henhold til Overenskomstens Regler (§ 2).

Til fuld Afgørelse af Vognmand Knud Madsens Mellemværende med Kuskene betales til Kuskenes Fællesforbund 50 Kr.

Arbejdsmænd hos Firmaet Philipsen & Co., København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 14. Oktober behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Dansk Litograflaug, og dets Medlem, *Firmaet Philipsen & Co.*, Havnegade 37, havde afvist en Forhandling om Opretelse af Overenskomst for de i Firmaet beskæftigede Arbejdsmænd og Ungarbejdere.

Mødet endte resultatløst, og Forbundet forbeholdt sig at etablere Konflikt.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2267.

Arbejdsmænd hos 2 Entreprenører i Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 27. August 1936 i Sag Nr. 2267: Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlemmer, Entreprenørerne N. C. Johansen og P. Hansen, begge af Odense, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Odense-Afdeling.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlemmer, Entreprenørerne N. C. Johansen og P. Hansen, begge af Odense, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Odense-Afdeling for Brud paa Septemberforliget og den gældende Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Gennem en Aarrække har Odense Kommune ladet det Arbejde, som sattes i Gang for at afhjælpe Arbejdsløsheden, udføre saaledes, at der til de almindelige Betingelser, paa hvilke Arbejdet udbydes, er føjet følgende særlige Bestemmelse:

»Entreprenøren maa kun anvende Arbejdere, der har været bosiddende i Odense i 12 Maaneder og fortrinsvis gifte Arbejdere. Udover en Formand og en Fortriller for hver 8—10 Mand, maa Arbejderne kun arbejde i 4 af Ugens 6 Dage, hvilket kan ske derved, at Arbejderne deles i 3 Hold, hvoraf de to til enhver Tid er i Arbejde. Entreprenøren skal for hvert Holdskifte aflevere en Fortegnelse til Kontrolmanden over samtlige Arbejdere i det ny tiltrædende Hold, deres Navn og Bopæl samt deres Alder, og om de er gifte eller ugifte.«

Naar Odense Kommune — som af Klagerne videre udviklet — har indført Bestemmelsen om, at hver af Arbejderne kun maatte arbejde 4 af Ugens 6 Dage, skyldes det udelukkende Ønsket om at give saa mange Arbejdere som muligt Lejlighed til at faa Del i de Vejarbejder, som Kommunen sætter i Gang. Ved at begrænse Arbejdstiden til 4 Dage om Ugen vil der nemlig ved hvert Arbejde kunne beskæftiges 1½ Gange saa mange Arbejdere som, hvis de arbejdede 6 Dage om Ugen. Hvis Vejrliget skulde medføre Standsninger i Arbejdet, saaledes at Arbejderne ikke faar de fulde 4 Dages Beskæftigelse om Ugen, bliver der paa de Dage, hvor de ellers skal gaa ledige, givet dem Arbejde, saaledes at alle Arbejdere altid har 4 fulde Dages Arbejde til tarifmæssig Betaling, hvorved de lønmæssige Virkninger for den enkelte Arbejder i høj Grad afbødes. Det fremgaar af en fra Stadsingeniøren fremskaffet Fortegnelse, at der efter de nævnte Betingelser siden 1. December 1931 er udført 56 større eller mindre Entreprenørarbejder for Odense Kommune, hvilke Arbejder fordeler sig saaledes: 3 i December 1931, 7 i 1932, 9 i 1933, 17 i 1934 og 19 i 1935, — en Talstigning, som dog ikke er ensbetydende med en tilsvarende Vækst af de aarlige Arbejders samlede Omfang, der naturligt afhænger af de enkelte Arbejders Størrelse. — Den nævnte Arbejdsordning har været til Behandling mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund paa et den 12. April 1933 afholdt Møde, hvor Forbundet, der ansaa Ordningen for stridende mod Forudsætningerne for den gældende Overenskomst, foreslog Entreprenørforeningen at rette en fælles Henvendelse til Kommunen om at faa

den paagældende Bestemmelse ændret, hvilket blev afslaaet af Foreningens Repræsentanter, der ikke saa noget retsstridigt i den indførte Ordning — i hvis Opretholdelse Foreningens Medlemmer iøvrigt ikke var interesserede — og som heller ikke vilde blande sig i en Sag, som efter deres Mening maatte ordnes ved Forhandling mellem Kommunen og Forbundet. Der foretoges derefter ikke videre i Sagen. De samvirkende Fagforbund har endvidere paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne i Sag Nr. 2215 indbragt Spørgsmaalet for nærværende Ret, men denne Sag, der iøvrigt først blev rejst ved Klage af 21. Februar d. A., blev trukket tilbage inden det forberedende Møde, hvilket ikke kan skyldes nogen Ændring i det paaklagede Arbejdsforhold, der forblev uforandret. Forholdet er altsaa — hævder Klagerne — det, at den paagældende Arbejdsordning har været fulgt gennem det meste af fem Aar og i samme Tidsrum i Realiteten været tolereret af Fagforeningen uden Paatale, hvorved iøvrigt ogsaa bemærkes, at en lignende Ordning i vidt Omfang følges indenfor Industriens Virksomheder, hvad en foretagen Undersøgelse har godtgjort. Den gældende Overenskomst fastslaar iøvrigt ogsaa kun den daglige Arbejdstid, der i Sommermaanederne er 8 Timer og noget mindre i Aarets øvrige Maaneder, og fastlægger altsaa dermed Tidsgrænsen for Betaling af Overarbejde, og det her under Sagen behandlede Forhold berøres overhovedet ikke af den om Betingelserne for Skiftehold den 12. December 1922 afsagte Nævnskendelse, der angaar Arbejde i skiftende Hold paa den Maade, at der arbejdes Døgnet rundt eller i længere Tid end 8 Timer. Selv om imidlertid Overenskomsterne i Almindelighed har til Forudsætning, at Arbejdsugen er paa 48 Timer, kan det efter Klagernes Opfattelse ikke være ulovligt for en Arbejdsgiver, naar ganske særlige Forhold foreligger, at arbejde paa nedsat Arbejdstid. Og dette er netop Tilfældet her. Den fulgte Arbejdsordning er begrundet i den med den herskende Krisetid følgende ekstraordinært store Arbejdsløshed; den er i god Overensstemmelse med Tidsaanden og Udviklingen i de senere Aar, og den tilsigter af rent menneskelige og sociale Hensyn at mildne Krisetidens Virkninger. — Efter Klagernes videre Fremstilling er der imidlertid nu sket det, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Odense-Afdeling skriftlig har meddelt Medlemmer indenfor Entreprenørfaget i Odense, at der ikke af Medlemmer af Forbundet vil blive paabegyndt Arbejde paa nedsat Arbejdstid for Entreprenører, der faar saadant Arbejde overdraget af Kommunen. Denne Beslutning har bevirket, at Entreprenør N. C. Johansen, der af Kommunen paa de omhandlede Vilkaar har faaet overdraget et Arbejde vedrørende Udvidelse af Aalykke Alle, Odense, ikke har kunnet paabegynde dette Arbejde som planlagt den 31. Juli, idet Fagforeningen forbød Arbejderne at gaa i Gang hermed, ligesom Fagforeningen den 3. August Kl. 1,30 har forhindret Entreprenør Peter Hansen, Odense, i at paabegynde et Arbejde vedrørende Anlæg af Fælledvej i Odense, hvilket Arbejde var ham overdraget af Kommunen paa samme Vilkaar. Under Henvisning til alt foranstaaende hævder Klagerne, at den af Dansk Arbejdsmandsforbunds Odense-Afdeling foretagne ensidige og ikke heller paa formelt retmæssig Maade varslede Indgriben for at hindre de omhandlede Arbejders Udførelse har været ulovlig, og Klagerne har herefter nedlagt Paastand paa, *at* den paagældende Arbejdsvægring kendes ulovlig, og *at* Forbundet for dets nævnte Afdeling ikendes en efter Rettens Skøn passende Bod.

De Indklagede har nedlagt Paastand om Frifindelse. De har til Støtte herfor gjort gældende, at Klagernes Henvisning til sociale og andre Hensyn er uden Betydning for det under nærværende Sag omhandlede Spørgsmaal, hvis Afgørelse alene beror paa, om den etablerede Arbejdsordning er i Strid med den gældende Overenskomst, hvis Indhold ikke kan forandres ved nogen af Kommunen truffen Foranstaltning. Naar Overenskomsten ikke indeholder en Bestemmelse, der fastsætter en ugentlig Arbejdstid paa 48 Timer, hænger dette sammen med, at en saadan Bestemmelse i visse Tilfælde kunde være upraktisk. Det afgørende er, at der under de Overenskomstforhandlinger, som er ført mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund, aldrig har foreligget anden Forudsætning, hvad Arbejdstiden angaar, end at denne skulde være uafbrudt for det Antal Arbejdere, som der til enhver Tid var Plads til. Det er derfor i Strid med Overenskomsten, naar der i de paaklagede Tilfælde agtes praktiseret og i tidligere lignende Tilfælde har været praktiseret en Arbejdsordning, i hvilken der arbejdes i tre Skiftehold paa den Maade, at der kun er givet Arbejderne 4 Dages Arbejde pr. Uge. Den tarifmæssige Timeløn er fastlagt under samtidig Hensyntagen til den samlede Ugefortjeneste, og Arbejdernes Fortjeneste er bleven forringet med en Tredjedel pr. Uge af, hvad den ellers normalt vilde have været, hvilket er ensbetydende med en Forringelse af Arbejdernes almindelige Levevilkaar. Hvor det drejer sig om egentlige Nødhjælpsarbejder, er Forholdet et andet, idet disse Arbejder ved Lov er unddraget Overenskomstens Forskrifter. Paa alle andre Omraader maa derimod Overenskomstens Vilkaar være gældende Norm, og i de her ommeldte Tilfælde drejer det sig ikke om Nødhjælpsarbejder, men om almindelige normale Arbejder, som skal udføres. De Indklagede har i denne Forbindelse ogsaa henvist til det i 1922 nedsatte Nævn til Bestemmelse af Betingelserne for Etablering af Skiftehold, hvilket Nævn afsagde Kendelse herom den 12. December 1922, hvorefter Forholdet maa være det, at der ikke kan etableres Skiftehold paa andre Vilkaar end i Kendelsen fastsat. I de af Arbejdsgiverforeningen paaklagede Tilfælde drejer det sig imidlertid om en hel anden Skifteordning, der stiller Arbejderne væsentlig ringere. — Naar Klagerne har henvist til de mange Tilfælde, i hvilke den omstridte Arbejdsordning har været anvendt, har de Indklagede heroverfor dels peget paa den Aar efter Aar skete Udvidelse af Ordningen og dels gjort gældende, at Ordningen jo ikke derved blev retmæssig, og at denne ogsaa er bleven paatalt som nævnt baade paa Mødet i 1933 og i Sagen Nr. 2215, der toges tilbage, fordi Arbejdet under Sagens Forløb var blevet udvidet til 6 Dage. De Ind-

klagede har endelig henvist til, at der fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side straks blev gjort Entreprenørforeningen opmærksom paa, at ved fremtidige Arbejder for Odense Kommune vilde en Skifteholdsordning som den hidtil etablerede ikke blive godkendt af Forbundet, og de klagende Entreprenører har saaledes i god Tid og forinden Indgivelsen af deres Tilbud været vidende om, at Forbundets Afdeling ikke ønskede at udføre Arbejdet paa denne Maade.

I den mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomst vedrørende Arbejdsforholdene i Provinsen gaar Bestemmelserne om Arbejdstiden ud paa, at »den normale, effektive, daglige Arbejdstid er, naar ingen anden Aftale træffes mellem Entreprenøren og Arbejderen« i Sommermaanederne 8 Timer og i Aarets øvrige Maaneder noget mindre. Overenskomsten giver altsaa ikke — saaledes som Tilfældet kan være i andre Overenskomster — en positiv Forskrift om, at der skal være en ugentlig Arbejdstid paa 48 Timer — et Forhold, som dog ikke kan tillægges ubetinget Betydning for Afgørelsen af det foreliggende Spørgsmaal, idet Overenskomst-Bestemmelsen maa antages vedtaget i naturlig Tilknytning til den Opfattelse, at en 8-Timers-Arbejdsdag normalt tillige resulterer i en ugentlig Arbejdstid paa 48 Timer. Det maa derfor ogsaa antages paa den ene Side, at en Tilrettelægning af Arbejdet fra Arbejdsgiverens Side, der paa vilkaarlig Maade afskærer Arbejderne fra en regelmæssig Opnaaelse af den fulde ugentlige Arbejdsfortjeneste, er stridende mod Overenskomsten, og paa den anden Side, at foreliggende særlige ekstraordinære Forhold kan begrunde en fra normale Forhold afvigende Ordning, hvorved ogsaa bemærkes, at det jo staar Arbejderne aabent at søge Retmæssigheden af Arbejdsgiverens Fremgangsmaade prøvet ad sædvanlig retslig Vej. Da der efter det oplyste ikke kan antages at foreligge en paa Vilkaarlighed etableret Arbejdsordning, maa det efter Rettens Opfattelse være af afgørende Betydning, at det i det her foreliggende Tilfælde drejer sig om en arbejdsmæssig Fremgangsmaade, der har været effektueret gennem flere Aar, i hvilket Tidsrum Forholdet praktisk set ikke har været Genstand for nogen egentlig Paatale, ligesom Overenskomsten ogsaa i dette Tidsrum har været uforandret fornyet, hvorfor man ogsaa fra Entreprenør-Side med Føje har kunnet paaregne, at det hidtidig bestaaende fleraarige Forhold var godkendt fra Arbejderside og i ethvert Tilfælde ikke vilde blive gjort til Genstand for nogen Aktion i den løbende Overenskomstperiode. Herefter, og da der ikke kan tillægges den fornævnte Nævnsafgørelse nogen afgørende Betydning, og da der ikke heller er forelagt Retten Oplysninger om, at de til Grund for de udbudte Betingelser liggende sociale Forhold er undergaaet nogen Forandring, ses der ikke fra vedkommende Entreprenørers Side at foreligge noget overenskomststridigt Forhold derved, at disse — i Lighed med, hvad der gennem en Flerhed af Aar havde fundet Sted — har overtaget et kommunalt Arbejde til Udførelse paa de fastsatte Betingelser med Hensyn til Arbejdsugens Længde, og det maa derfor ogsaa antages, at den paaklagede af Dansk Arbejdsmandsforbunds Odense-Afdeling erklærede — og iøvrigt ikke heller formelt behørig varslede — Arbejdsvægring har været ulovlig; men Retten finder dog under de foreliggende Omstændigheder ikke Anledning til at paalægge Forbundet eller dets Afdeling nogen Bod, ligesom Sagens Omkostninger vil være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den omhandlede Arbejdsvægring har været ulovlig.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Sag Nr. 2269.

Murere hos Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. Sept. 1936 i Sag Nr. 2269. Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Aalborg-Afdeling.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg — der for Tiden opfører en Nybygning peaa Hjørnet af Fyensgade og Sjællandsgade i Aalborg — besluttede sig ved Arbejdets Paabegyndelse til at opstille et Hejsetaarn til Ophejsning af Materialerne. Da Murarbejdsmændene efter hans Erfaring aldrig havde kunnet fuldføre et saadant Arbejde uden Hjælp til den øverste Del, og da Arbejdet kræver baade teknisk Indsigt og megen Paapasselighed, bestemte Stenstrop sig til at lade Arbejdet udføre af en paa Byggeforetagendet beskæftiget Tømrersvend. I en Skrivelse af 1. August til Stenstrop hævdede Fagforeningen — under Henvisning til tidligere mundtlig Meddelelse — at have overenskomstmæssig Ret til Opstillingen af Hejsetaarnet og at ville »tage Stilling til Brug af Hejsetaarnet for vore Medlemmer, naar den Tid foreligger«. — Den 5. August om Eftermiddagen begyndte Arbejdet med Ophejsning af Materialerne, og den 6. August om Morgenen gik 8 Murarbejdsmænd i Gang med samme Arbejde, men efter kort Tids Forløb kom Fagforeningsformanden tilstede paa Byggepladsen og standsede Arbejdet med den Motivering, at Arbejdsmændene ikke maatte benytte Hejsetaarnet. Formanden forlangte, at Materialerne skulde bæres op, hvilket Forlangende blev afvist af Stenstrop, der fastholdt, at det af ham byggede og bekostede Taarn skulde anvendes, og tilføjede, at han, hvis Arbejderne ikke vilde benytte Taarnet, ikke havde noget Arbejde til dem. Den saaledes etablerede Arbejdsstandsning — der har sinket Arbejdets Færdiggørelse og bevirket, at 14 Svende er blevet ledige — er, som uvarslet, i Strid med Septemberforligets § 2 og tillige i Strid med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid. Der findes ikke nogen overenskomstmæssig Bestemmelse, der hjemler Arbejdsmændene en

Eneret paa Opførelsen af et Hejsetaarn, hvorved særligt bemærkes, at der ikke i Overenskomsten mellem Forbundet og Centralforeningen findes nogen Tarif for Hejsetaarne, naar det drejer sig om almindeligt Bygningsarbejde. Klagerne har i denne Forbindelse ogsaa særlig bemærket, at det ikke er almindeligt i Provinsen at anvende disse Taarne, og at der derfor som Regel ikke mellem Arbejdsmændene findes en til Arbejdets forsvarlige Udførelse egnet Arbejdskraft. Stenstrop havde — som nævnt — for sit Vedkommende Erfaring fra tidligere Tid for ikke at kunne stole paa Arbejdsmændenes faglige Evner; disse har vel paabegyndt Opførelsen, men Stenstrop har Gang paa Gang maattet tilkalde kyndige Folk for at faa Arbejdets sidste Del færdiggjort. Det var derfor kun rimeligt og naturligt, at Stenstrop, naar han paa Arbejdspladsen havde en Tømrersvend gaaende, satte denne til at udføre Arbejdet. Naar de Indklagede endeligt har henvist til en Fare ved Benyttelsen af Taarnet, er denne Betragtning et Moment, som er ganske uden Støtte i de virkelige Forhold, og som iøvrigt ogsaa er ganske nyt og først fremsat her under Sagen. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand paa, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at Dansk Arbejdsmandsforbund og dets Aalborg-Afdeling ikendes en Bod, som tillige kan tjene som Erstatning for det ved Arbejdsstandsningen lidte Tab.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De har til Støtte herfor nærmere anbragt, at der i den mellem Centralforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund afsluttede Overenskomst indtil 1935 ikke var angivet Priser for Tilbringning af Bygningsmaterialer, naar disse blev hejset op ved mekanisk Kraft i Stedet for Opbæring ad Løbebroer (Stiger). Efterat Mestrene imidlertid i enkelte større Byer havde begyndt at anbringe Hejsetaarn, blev Prisspørgsmaalet taget op i Overenskomstforhandlingerne, og ved et den 21. Marts 1935 afholdt Møde enedes man om en Pris for Ophejsning af Byggematerialer. Senere i Løbet af Aaret opnaaedes Enighed om en Bestemmelse angaaende Betaling for Bygningen af Hejsetaarne. Alt Opbæringsarbejde, Ophejsning og Transport af Byggematerialier udføres af Arbejdsmændene, der udelukkende arbejder med Hejsetaarnene. Det maa derfor efter alt foreliggende ogsaa være en Forudsætning, at Arbejdsmændene selv bygger disse Hejsetaarne, og det er ikke fra Klagernes Side oplyst, hvorpaa Arbejdsgiveren støtter en Ret til at lade andre end Arbejdsmændene udføre Arbejdet. De Indklagede har derhos fremhævet den Fare, som er forbundet med Betjening af Hejsetaarnene, og har i den Forbindelse gjort gældende, at de Folk, der skal betjene Hejsetaarnene, ogsaa maa bygge dem, saaledes at de har Garanti for, at Hejsetaarnene kan svare til det, som kræves af dem ved Materialernes Ophejsning. Naar derfor som her Hejsetaarnet er bygget alene af en Tømrer og en Murer, er der fra Stenstrops Side begaaet et Overenskomstbrud. De Indklagede har endelig fremhævet, *at* Fagforeningen allerede før Taarnets Opførelse baade mundtlig og skriftlig havde tilkendegivet Stenstrop, at Arbejdet skulde udføres af Arbejdsmændene, og *at* Arbejderne var villige til at fortsætte med Arbejdet ved Opbæring af Materialerne ad Løbebroerne (Stigerne), hvad Stenstrop afviste, idet han udtalte til Arbejderne, at hvis de ikke vilde benytte Hejsetaarnene, maatte de forlade Arbejdet. Der foreligger altsaa ingen Strejke, men en Afskedigelse.

Efter alt, hvad der foreligger oplyst under Sagen, kan der efter Rettens Opfattelse ikke være nogen begrundet Tvivl om, *at* Stridsspørgsmaalet mellem Parterne — saaledes som det oprindelig har været rejst, og som Skrivelsen af 1. August ogsaa giver Udtryk for — i første Linje har drejet sig om Arbejdsmændenes overenskomstmæssige Ret til Opførelse af Hejsetaarnet, altsaa et Beskæftigelsesspørgsmaal, og *at* det i ethvert Tilfælde har været ganske sekundært, naar det Synspunkt ogsaa har været fremdraget, at der med Hejsetaarnets Betjening var forbundet en Fare, der maatte give Arbejderne Krav paa gennem egen Udførelse at sikre sig Taarnets forsvarlige Opførelse. Det skal dernæst i denne Forbindelse bemærkes, at dette Synspunkt som Regel ikke heller vil kunne gøre en Arbejdsstandsning berettiget, naar det som her kun har været fremsat ganske generelt — som en blot Mulighed uden samtidig Paavisning af eller dog i nogen Grad Sandsynliggørelse af, at den konkret foreliggende Konstruktion i denne eller hin Henseende var mangelfuld eller mindre betryggende, hvorom intet forelaa oplyst. — Det fremgaar dernæst af Sagen, at Hejsetaarnet, da Fagforeningsformanden den 6. August indfandt sig paa Arbejdspladsen, var færdigt, og at Hejsningsarbejdet da allerede havde været i Gang i nogen Tid. Naar derfor Formanden havde den Opfattelse, at Hejsetaarnets Opførelse ved Arbejdskraft udenfor Arbejdsmændeens Kreds var et overenskomststridigt Overgreb fra Murermesterens Side, maatte det være Fagforeningens Sag at søge dette Spørgsmaal afgjort ad sædvanlig organisationsmæssig Vej, og Fagforeningsformanden har derfor været ganske uberettiget til alene under Henvisning til sin nævnte Opfattelse, saaledes som det maa antages sket, at standse Arbejdsmændene i Benyttelsen af det paagældende under Sagen ommeldte Hejsetaarn. Det er imidlertid under en Reassumption af Sagen, efterat Arbejdet var genoptaget i Henhold til Rettens foreløbige Kendelse af 18. August, oplyst, at Fabrikstilsynet i Aalborg den 19. og 20. August paa Foranledning fra Arbejderside har foretaget Eftersyn af Hejsetaarnet og den i samme anbragte Elevator, og at Fabrikstilsynet derpaa under Henvisning til forskellige nærmere angivne Mangler ved Elevatoren har nedlagt Forbud mod enhver Brug af denne i dens da foreliggende Tilstand. De paagældende Mangler er derefter afhjulpne, og efterat Fabrikstilsynet den 25. August havde erklæret Elevatoren for at være i behørig Stand, er Arbejdet — der midlertidigt var udført ved Opbæring af Materialerne — fortsat med Anvendelse af det paagældende Hejsetaarn. Som det af det anførte fremgaar, har Murermester Stenstrop under de den 6. August foreliggende faktiske Forhold ikke haft Anvendelse af det ommeldte dengang i ikke-for-

skriftsmæssig Stand værende Hejsetaarn med Elevator. Herefter, og idet der efter Omstændighederne ikke i Fagforeningens Forhold iøvrigt skønnes at foreligge tilstrækkelig Anledning til Idømmelse af Bod, vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse i saa Henseende være at tage til Følge, hvorimod de Indklagede findes at burde udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i nærværende Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Adressefortegnelse

over Forbund, der er tilsluttede de samvirkende Fagforbund.

Arbejdsmandsforbund, Dansk, Axel Olsen, Nyropsgade 25, V. Telf. 2140.

Bageri- og Konditorarbejderforbundet. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14[4]. Telf. Nora 3451.

Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet. — Knud V. Jensen, Hans Egedesgade 25, N. Tlf. Nora 6440.

Bogbinderforbundet. Th. Nielsen, Ny Kongensgade 15, St., K. Telf. 12761.

Brolæggerforbundet, Dansk, Alb. C. Nielsen, Tornskadestien 15[4], N. Telf. Taga 4957.

Bødkerforbundet. R. Rude, Rømersgade 22[3], K. Telf. Byen 3146.

Børsteindustriarbejderforbundet. E. Knudsen, Rantzausgade 30 A St., Nora 1690 v.

Drejerforbundet. M. Arnsfeldt, Colbjørnsensgade 20, St. V. Telf. Vester 8175.

Elektrikerforbund, Dansk. Vald. Jensen, Hauchsvej 17, V. Telf. 7918.

Forgylderforbundet. L. Overby, Degnestavnen 11[2], N. Telf. Taga 4969 v.

Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk. Herman Hansen, Gl. Kongev. 6[4], V. Telf. Byen 2125 og Byen 6725.

Funktionærforbund, Dansk. Fr. Hagengaard, Rosenørns Allé 12[4], V. Telf. 11043.

Gartnerforbund, Dansk. M. Mikkelsen, Todesgade 13[3], N. Telf. Nora 7241.

Glarmestersvendenes Forbund. A. Nielsen, Danmarksgade 23, Randers.

Glasarbejderforbund, Dansk. C. J. Olsen, Søvangs Allé 17, Kastrup. Telf. Kastrup 153.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund. R. Høesch, Rømersgade 22 A[3], K. Telf. Palæ 6235.

Gørtler- og Metalarbejderforbundet. C. Madsen, Rosenborggade 7, Mezz., K. Telf. Byen 5994.

Handels- og Kontormedhjælperforbund, Dansk. Jul. Hansen, Vestre Boulevard 43, V. Telf. 143, 8143, 12143.

Handskemagerforbundet. Laurits Jensen, Fredericiagade 78 A, K. Telf. Palæ 5661 v.

Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk. A. Johnsen, Forhaabningsholms Allé 45 V. Telf. 8729.

Husassistenternes Forbund. Frk. Vilhelmine Jørgensen, Sjællandsgade 57, St., N. Telf. Nora 4415.

Jernbaneforbund, Dansk. Charles Petersen, Nyropsgade 27[4], V. Telf. 4482, 15863.

Jern- og Metalsliberforbund, Dansk. Aage Sørensen, Vester Søgade 2, V. Telf. Byen 4221.

Karetmagerforbund, Dansk. C. M. Carlsen, H. C. Ørstedsvej 28 C, V. Telf. Eva 2713.

Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk. J. Herup, Vesselsgade 4, St., N. Telf. Nora 7559.

Keramisk Forbund. A. Flodin, Allégade 15, F. Telf. Godthaab 4039.

Kobbersmedenes Forbund. Ludv. Jensen, Monrads Allé 34, St., Valby. Telf. Valby 3281.

Kommunalarbejderforbund, Dansk. R. Olsen, Thorvaldsensvej 2, V. Telf. 14795.

Korkskærernes og Sortererskernes Forbund. Viktor Nilsson, Fiskergade 18, N. Telf. Nora 3520 y (11—1) (Privat Taga 6049).

Kvindeligt Arbejderforbund. Fru Alvilda Andersen, Maagevej 72, St., N. Telf. 5123 og 11723.

Køkkenpersonale, Forbundet for faglært. Sverre Schmidt. Løngangsstræde 21, K. Telf. 14434.

Kurvemagerforbundet i Danmark. Emil Johansen, Istedgade 118[4], V.

Litografisk Forbund, Dansk. S. E. Frederiksen, Larslejstræde 1, K. Telf. Byen 3575.

Lokomotivmandsforbund, Dansk. N. Th. Brix, Kærby, Aalborg. Telf. Aalborg 3510.

Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk. C. F. Petersen, Sdr. Boulevard 37[2], V. Vester 4512.

Malerforbundet. Fr. Jensen, Rømersgade 24, K. Telf. 10385.

Mejeristforbund, Dansk. Lauritz Pedersen, Villavej 9, Roskilde. Telf. 1249.

Metaltrykkerforbund, Dansk. Helge Bjerring, Vester Søgade 2, V. Byen 197 v.

Murerforbundet i Danmark. M. Madsen, Dosseringen 36, N. Telf. 8054.

Mølleriarbejderforbund, Dansk. J. M. Johansen, Grøndalsvænge Allé 28, F. Telf. Taga 4777.

Papirindustriarbejderforbundet. Magnus P. Elling, Rosenørns Allé 14[4], V. Telf. Nora 964.

Postforbund, Dansk. P. Jensen, Vodroffsvej 13, V. Telf. 14124.

Privatbanefunktionærernes Forbund. J. M. Herlak, Duebrødrevej 9, Aalborg. Telf. 3516.

Rebslageriarbejderforbund, Dansk. J. M. Søegaard, Staldgaardsgade 3[1], Randers.

Riggernes og Sejlmagernes Forbund. Anton Svendsen, Prinsessegade 1[3], K.

Sadelmager- og Tapetsererforbund, Skand. Th. Clausen, Meinungsgade 16, St., N. Telf. Nora 7341.

Skibstømrerforbund, Dansk. G. Sigurdsson, Collinsgade 5, Ø. Telf. Øbro 6660.

Skorstensfejersvendenes Fagforbund. R. Christensen, Rosenørns Allé 12[3], V. Telf. Nora 1328 y.

Skotøjarbejderforbund, Dansk. P. Knudsen, Niels Ebbesensvej 27. Telf. Eva 1474.

Skraatobaksarbejdernes Forbund. Th. Nielsen, H. C. Ørstedsvej 19 B[1], V. Telf. Eva 632.

Skrædderforbund, Dansk. Josef Andersson, Vendersgade 29[1], K. Telf. 10518.

Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk. P. Andersen, Gl. Kongevej 6[2], V. Telf. 5121, 8221.

Snedkerforbundet. Niels Madsen, Rømersgade 22[4], K. Telf. 12753.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund, Dansk, H. M. Christensen, Park Allé 21, Ø. Telf. 15880.

Specialarbejderforbundet. L. Møller, Vester Søgade 2, V. Telf. Byen 5964.

Stenindustriarbejderforbund, Dansk. Oskar Fält, Allinge, Bornholm. Telf. Allinge 108.

Stukkatørernes Forbund. Carlo Larsen, Vestergaardsvej 26 A[1], N. Telf. Taga 1817.

Sukkervare- og Chocoladearbejdernes Forbund. Ejnar Jensen, Bjelkes Allé 20[1], N. Telf. Taga 6180.

Tekstilarbejderforbund, Dansk Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14[3], V. Telf. 5661.

Tjenerforbundet i Danmark. V. Christensen, Vendersgade 24, K. Telf. 14732.

Tobaksarbejderforbundet. Edm. Olsen, H. C. Ørstedsvej 19 B[1], V. Telf. 12981.

Træindustriarbejderforbundet. J. Jensen, Rosenørns Allé 12[4], V. Telf. Nora 7306.

Typograf-Forbund, Dansk. Jul. Schrøder, Evaldsgade 3, N. Telf. 4331.

Dansk Dykkerforening. H. Rasmussen, Aakandevej 5, Brønshøj.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 9 * KØBENHAVN DEN 15. NOVEMBER 1936 * 33. AARGANG

Statens Tjenestemænd slutter sig til Arbejderklassens faglige Enhedsfront.

Af Sekretær *Chr. Vejre.*

Paa Foranledning af et Forslag vedtaget paa Dansk Jernbaneforbunds Kongres i Juni Maaned 1934, behandlede Statstjenestemændenes Centralorganisation I (Funktionærklasserne) paa sit Repræsentantskabsmøde den 26. November samme Aar Spørgsmaalet om en mere ensartet organisationsmæssig Orientering for de under Centralorganisationen hørende Organisationer, saavel indadtil som udadtil.

Resultatet af Drøftelserne blev Nedsættelsen af et Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig: Formanden for Dansk Kriminalpolitiforening, Kriminalassistent Jessen Jensen, Formanden for Dansk Hospitalsforbund, Plejer Johannes Hansen, Vordingborg, og Sekretær Chr. Vejre i Dansk Jernbaneforbund. Dette Udvalg afgav sin Betænkning i Januar 1936.

I Betænkningen gøres der udførlig Rede for Tjenestemandsorganisationernes højst forskellige Beredskab og uensartede Indstilling til den øvrige Arbejderbevægelse. En hel Række mindre eller mellemstore Foreninger har hidtil levet deres eget Liv og slaaet sig igennem med et Kontingent, der fagforeningsmæssigt kun kunde betegnes som uanstændigt. Følgen heraf maatte bl. a. ogsaa blive den, at disse Organisationers Medlemmer ikke kunde faa en blot nogenlunde tidssvarende fagforeningsmæssig Betjening, hvilket igen paa en uheldig Maade prægede hele deres Indstilling til Fagforeningsbevægelsernes Problemer, saavel i de indre smaa Forhold som i de ydre og større.

Udvalget skriver, efter at have paapeget disse Tilstande og fremholdt deres Uholdbarhed, at det oprindelig har været inde paa den Tanke at gøre det som en Betingelse for det fremtidige Medlemsskab i Statstjenestemændenes Centralorganisation I, at den paagældende Organisation havde Medlemsforholdet til De samvirkende Fagforbund i Orden, thi, siges der i Betænkningen:

»der er jo dog ingen Tvivl om Interessefællesskabet mellem de Tjenestemandsgrupper, vor Centralorganisation repræsenterer, og Landets øvrige organiserede Arbejdere, ligesom der formentlig heller ikke blandt nogen af vore Foreninger og disses Medlemmer kan herske Tvivl om den Indflydelse, de private Arbejderes Organisationer, saavel faglig som politisk, har øvet paa Tjenestemændenes Vilkaar gennem Tiderne.«

Naar Udvalget alligevel ikke stillede Forslag om at indsætte en saadan Betingelse i Vedtægterne er det »ud fra den Betragtning, at der kan være Tjenestemandsorganisationer, som meget vel deler de ovenfor fremsatte Synspunkter, men af Grunde, vi ikke her behøver at komme nærmere ind paa, anser det for rettest ikke formelt at knytte sig til en enkelt af Samfundets Interessegrupper.«

Ud fra Overbevisningen om, at Tjenestemændenes Organisationer imidlertid bør erkende deres Solidaritetsforpligtelse over for deres Kammerater paa det private Arbejdsmarked, fandt Udvalget en anden Fremgangsmaade, som det gik ud fra, at alle Statstjenestemandsorganisationerne kunde give sin Tilslutning.

Udvalget foreslog at oprette et Reservefond, der var saaledes baandlagt, at det kun kunde anvendes til Understøttelsesformaal, naar solidariske Forpligtelser krævede det, og som *skulde* stilles til Raadighed for saadanne Formaal, naar Centralorganisationens Styrelse traf Beslutning derom.

Udvalget gør i Betænkningen opmærksom paa, at der ved tidligere faglige Konfliktsituationer gennem Statstjenestemændenes Centralorganisation er tilvejebragt frivillige Bidrag. De Bidrag, der blev ydet pr. Medlem af de forskellige Organisationer, var imidlertid saa uensartede, siger Udvalget, at man mener, at faste Understøttelsesbidrag bør indføres ud fra den Betragtning, at det vil være hensigtsmæssigt og rimeligt, at den Bidragspligt, som sikkert alle erkender, er til Stede, fordeles saa ligeligt som muligt paa samtlige Tjenestemænd.

Disse Synspunkter blev udformet som et Forslag til en ny saalydende § 3 i Centralorganisationens Vedtægter:

»Enhver Organisation, der ikke dokumenterer

at have henlagt Midler (mindst 30 Kr. pr. Medlem) til Opfyldelse af de i nærværende Pgrf. nævnte Formaal, er forpligtet til af sit Kontingent at henlægge mindst 50 Øre pr. Maaned pr. Medlem til et Reserve- og Understøttelsesfond. Henlæggelsen finder Sted, indtil Fondet har naaet en Størrelse svarende til mindst 30 Kr. pr. Medlem. De til disse Formaal henlagte Midler, som er de respektive Organisationers Ejendom, skal være saaledes anbragte, at de ifølge Rekvisition af Centralorganisationens Styrelse kan udbetales efter en af denne eller Repræsentantskabsmødet truffen Beslutning.

Organisationerne er forpligtede til at udrede de saaledes i H. t. 1ste Stk. rekvirerede Beløb i Tilfælde af faglige Konflikter, saavel 1) indenfor Centralorganisationens Omraade som 2) indenfor de af De samvirkende Fagforbund i Danmark omfattede Organisationer. Hvor det sidste er Tilfældet, maa det rekvirerede Beløb pr. Medlem ikke overstige det af De samvirkende Fagforbund paalignede Konfliktbidrag pr. Medlem i de Organisationer, som er halvtbetalende Medlemmer af D. s. F. Saafremt en Organisation ønsker at yde et større Beløb, kan det ske efter en herom i den paagældende Organisation truffen lovmæssig Vedtagelse. De saavel i Statstjenestemændenes Centralorganisation som i De samvirkende Fagforbund staaende Organisationer er dog fritaget for at yde de under 2 nævnte Bidrag.

Endvidere kan Organisationer, der overfor Styrelsen opgiver at have Medlemmer, som tillige er ordinære Medlemmer af en under De samvirkende Fagforbund staaende Organisation, fritages for Paaligning i H. t. Punkt 2 for disse Medlemmers Vedkommende.«

Som det vil ses af Paragraffens Indhold, er det Konfliktbidrag, der kan udskrives, begrænset til det Bidrag, De samvirkende Fagforbund i den samme Konfliktsituation paaligner sine halvbetalende Medlemmer, idet Udvalget er gaaet ud fra, at det ikke vilde være hensigtsmæssigt at kræve større Konfliktbidrag af Organisationer, hvis Forpligtelser ikke modsvares af Rettigheder, end der paalignes i hvert Fald en Del af Medlemmerne af de i D. s. F. staaende Organisationer.

I Paragraffen undtages naturligvis de Tjenestemandsorganisationer, indtil nu Dansk Jernbaneforbund og Dansk Postforbund, der tilhører De samvirkende Fagforbund, og som paalignes Bidrag i H. t. disses Vedtægter og Beslutninger. Fritagne er ligeledes saadanne enkelte Medlemmer af Tjenestemandsorganisationer, der tillige er ordinære Medlemmer af en under De samvirkende Fagforbund hørende Fagorganisation.

Foruden den her nævnte vigtigste Principændring i Centralorganisationens Vedtægter stillede Udvalget forskellige andre Ændringsforslag sigtende til at styrke det organisationsmæssige Beredskab indadtil, bl. a. gennem Oprettelsen af et Sekretariat særlig til Støtte for de mindre Organisationer, men det er af mere intern Interesse.

Efter at være forelagt Centralorganisationens Styrelse udsendtes Forslagene med dennes Tilslutning til samtlige Organisationer i afvigte Foraar.

Forslaget gav Anledning til livlige og interesserede Forhandlinger i Foreningerne, og i September Maaned forelaa disses Udtalelser.

Det viste sig, at Forslaget var tiltraadt af 12 Organisationer med ca. 18.000 Medlemmer. 5 Organisationer med ca. 150 Medlemmer havde taget en afventende Stilling, 5 med 771 Medlemmer ønskede at stille Ændringer til Forslaget, og endelig havde 2 Organisationer med ca. 200 Medlemmer stillet sig afvisende.

Efter denne grundige Forbehandling af Forslaget fik Forhandlingerne paa det Repræsentantskabsmøde, hvor den endelige Beslutning skulde tages, et forholdsvis hurtigt Forløb.

De bebudede Ændringsforslag fra de forannævnte Organisationer blev enten taget tilbage eller slet ikke stillet, og Vedtagelsen af Vedtægtsændringerne, herunder den ovenfor citerede § 3, skete aldeles enstemmigt med samtlige Repræsentanters Stemme.

De nye Vedtægter træder i Kraft den 1ste April 1937.

Man kan efter Afstemningen paa Repræsentantskabsmødet gaa ud fra, at Vedtægterne ikke vil medføre, at nogen Organisation træder ud, men at samtlige efternævnte Statstjenestemandsorganisationer hermed har taget Konsekvensen af Solidaritetsforpligtelsen overfor de øvrige organiserede Arbejdere.

Disse Medlemsorganisationer i Statstjenestemændenes Centralorganisation I er:

Dansk Jernbaneforbund,
Dansk Postforbund,
Dansk Politiforbund,
Dansk Kriminalpolitiforening,
Toldbetjentforeningen,
Betjentforeningen for Danmarks Statsfængsler,
Dansk Hospitalsforbund paa Statens Sindssygehospitaler,
Grænsegendarmeriforeningen,
Fyrvæsenets Forening,
Foreningen af statsans. Funktionærer ved Slotte og Ministerialbygninger,
Vandbygningsvæsenets Fællesforening,
Fællesorg. for civile Tjenestemænd under Krigsministeriet,
Foreningen af Tjenestemænd under Undervisningsministeriet,
Økonomiforeningen paa Statens Sindssygehospitaler,
Foreningen for Funktionærer i Fiskerikontrollen, Redningsdamperne og Biologisk Station,
Rigshospitalets Tjenestemandsforening,
Foreningen af Betjente ved Statens offentlige Lysthaver,
Foreningen af fastansatte Funktionærer ved den kgl. Mønt,
Dansk Lokomotivmands Forening,
Fællesorganisationen af civile Tjenestemænd ved Søværnet,
Organisationen af Tjenestemænd ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole,
Ministerialbetjentforeningen,

Foreningen af Tjenestemænd i Flaaden af 12.—13. Lønklasse.

Med de saaledes ændrede Vedtægter i Centralorganisation I træder de danske Statstjenestemandsorganisationer ind i et nyt Tidsafsnit, hvor de ikke længere lever et fra andre organiserede Arbejdere afsondret Liv, men træder ind som et hogoment Led i den danske Arbejderbevægelse.

Den internationale Søfartskonference.

Den i Tiden fra 6. til 24. Oktober i Genève afholdte internationale Søfartkonference opviste en meget stor Deltagelse, idet der var mødt Repræsentanter fra 31 Lande repræsenterende over 82 pCt. af den samlede Verdenstonnage. Konferencen tog et heldigt Forløb, og der opnaaedes positive Resultater angaaende samtlige Punkter paa Dagsordenen. Ved de vedtagne Beslutninger har Søfolkene opnaaet en international Regulering af deres Arbejdsforhold, som i det store hele stemmer overens med Principerne i de almindelige Bestemmelser, som allerede er vedtaget for det store Flertal af de øvrige Arbejdere. Der maa nu i alle Lande sættes ind for en Ratificering af disse Konventioner, saaledes at de i Genève vedtagne Beslutninger kan blive gældende Lov i de enkelte Lande.

Vi giver nedenfor en Oversigt over Konferencens Beslutninger.

Arbejdstid ombord og Bemanding.

Af ganske særlig Betydning er Konventionen om Arbejdstid ombord, som blev vedtaget med 62 Stemmer imod 17. Sytten Aar efter, at Washingtonkonferencen fastslog Princípet om 8 Timersdagen for Industriarbejdere, indfører nu denne Konvention samme Princip for Søfolkene, og ved Indførelsen af »Trevagtsystemet« sikrer den en rationel Organisering af Arbejdet ombord. Konventionen, som er Resultatet af mange Aars Arbejde, maa derfor betragtes som et stort Fremskridt.

Under *Ophold i Havn* skal 8 Timersdagen og 48 Timersugen gælde ombord paa alle Skibe for den Besætning — baade Mandskab og Befalingsmænd — som omfattes af Konventionen.

Til Søs og paa *Ankomst- og Afrejsedage* skal den ugentlige Arbejdstid tilpasses efter de specielle Krav, som da opstaar. For Dæksmandskab samt Maskinister, hvis Arbejdstid er inddelt i Vagter, er den ugentlige Arbejdstid fastsat til 56 Timer, men for Mandskab, der anvendes som Dagarbejdere, er 48 Timers Ugen gældende.

Endvidere fastsætter Konventionen Minimumsbemanding for saavel Befalingshavere og Mandskab efter Skibets Tonnagegruppe. Hensigten hermed er, at Bemandingen for det første skal være tilstrækkelig ud fra et Sikkerhedssynspunkt og dernæst, at den skal kunne muliggøre Tilpasning af Arbejdstidsbestemmelserne.

Beskyttelse mod Sygdom m. v.

Spørgsmaalet om Beskyttelse ved Sygdom og Arbejdsulykker behandledes i to vedtagne Konventioner, nemlig

1. Skibsredernes Forpligtelse i Sygdomstilfælde, Tilskadekomst eller Død af Sømænd.
2. Obligatorisk Sygeforsikring for Sømænd.

I Henhold til disse Konventioner skal Søfolk nyde godt af de samme Fordele, som tidligere vedtagne Konventioner tilsikrer Industriarbejdere, Landarbejdere samt Handels- og Kontormedhjælpere med Hensyn til Erstatning ved Arbejdsulykker samt Understøttelse i Sygdomstilfælde.

Sømænds Velfærd i Havne.

Paa Grund af Arbejdets Art bliver Sømændene ofte i lange Tider ad Gangen berøvet Familielivets Fordele samt udsat for Farer og Vanskeligheder i Havnene, særlig i Udlandet.

Baade fra offentlig og privat Side er der i de senere Aar udført et omfattende Arbejde for at raade Bod paa disse Forhold. Den af Konferencen vedtagne Henstilling angaaende dette Spørgsmaal har til Hensigt at udvikle og sideordne denne Virksomhed. Henstillingen nævner en Række Foranstaltninger, som vedrører Sømændenes Sikkerhed, Sundhed, Velbefindende og Fritid, samt anbefaler, at disse vedtages uden Hensyn til Nationalitet eller Race.

Kvalifikationsbevis.

Af de Personer, som er ansvarlige for et Skib og dets Sikkerhed, maa der ganske naturlig kræves visse Minimumskvalifikationer.

I den Anledning vedtog Konferencen et Konventionsforslag, som kræver, at et Skibs Fører og Officerer skal være i Besiddelse af et Kvalifikationsbevis, udstedt af det Lands Myndighed, hvis Flag Skibet fører. For at et saadant Bevis kan udstedes, kræves Opfyldelse af visse Betingelser angaaende Alder, Praksis og Eksamen.

Ferier.

Ved den i Juni Maaned afholdte internationale Arbejdskonference vedtoges en Konvention angaaende betalte Arbejderferier.

Søfartskonferencen vedtog nu et tilsvarende Forslag vedrørende Søfolkene. Dette Konventionsforslag forudsætter Ret til en aarlig Ferie paa mindst 12 Arbejdsdage for Befalingsmænd og mindst 9 Dage for Mandskabet.

Lavalder.

Med Henblik paa allerede tidligere vedtagne Resolutioner og for at mindske Ungdomsarbejdsløsheden havde Arbejdsbureauets Forvaltningsraad besluttet at foreslaa en delvis Revision af forskellige Konventioner om Lavalder for Børns Anvendelse til Arbejde med det Formaal at forhøje Lavalderen fra 14 til 15 Aar.

Søfartskonferencen tiltraadte Forslaget hvad angaar Børns Arbejde ombord paa Skibe, og vedkommende Konventions Tekst er dermed blevet ændret. Femtenaarsalderen er kun Genstand for ganske enkelte Undtagelser.

Resolutioner.

Konferencen vedtog til Slut en Række Resolutioner, som hovedsagelig gaar ud paa Iværksættelse

af Undersøgelser angaaende visse Spørgsmaal i den Hensigt at faa dem opført paa næste Søfartskonference.

Endvidere foretog Arbejdsgiver- og Arbejdergruppen Nyvalg af Reder- og Arbejderrepræsentanter i den paritetiske Søfartskommission, hvis Opgave er at bistaa Arbejdsbureauet i dets Undersøgelser af Søfolkenes Arbejdsproblemer.

RUNDSKUE

NORDISK SAMARBEJDS-KONFERENCE. Den nordiske Samarbejds-Komité, som hvert Aar samles til en Konference skiftevis i en af de fire nordiske Landes Hovedstæder, afholder i Aar sin Konference i København den 15. og 16. November. Som sædvanlig deltager Repræsentanter for de faglige og politiske Arbejderorganisationer i Danmark, Finland, Norge og Sverige. For De samvirkende Fagforbund møder den fungerende Formand *Chr. Jensen*, Hovedkasserer *H. Jacobsen* samt Sekretærerne *Knud V. Jensen* og *Laur. Hansen*. En særlig Note erholder Konferencen derved, at Statsministrene fra Danmark, Norge og Sverrig deltager som Repræsentanter for Socialdemokratiet i deres Lande.

I Tilknytning til Konferencen afholdes den 17. Novbr. et Møde af Repræsentanter for de faglige Landsorganisationer i ovennævnte fire Lande. Dette Møde er betydningsfuldt af den Grund, at man her bl. a. vil drøfte Muligheden af et fastere *organisatorisk* Samarbejde mellem de faglige Centralorganisationer i Norden, som det hidtil ikke var muligt at etablere som Følge af, at den norske Landsorganisation ikke var tilsluttet den faglige Internationale. Fra 1. Januar 1936 er Norge imidlertid igen Medlem af Internationalen, og for første Gang siden mange Aar kan Repræsentanter for Fagbevægelsen i *alle* nordiske Lande derfor atter samles til Drøftelse af Spørgsmaal af fælles Interesse.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ERHVERVSRAAD. Ved et den 6. November afholdt Møde i Arbejderbevægelsens Erhvervsraad foretoges Valg af Kontorchef og daglig Leder af Raadet. Hertil valgtes cand. polit. Niels Lindberg, der er saa almindelig bekendt indenfor Arbejderbevægelsen, at en nærmere Præsentation for vort Blads Læsere turde være overflødig.

Raadet vil faa Kontor i Revisionsinstitutets Bygning i Hammerichsgade 12 i København, og det formenes, at Raadet vil kunne paabegynde sit Arbejde i Løbet af faa Uger. Der vil til den Tid tilgaa Offentligheden, de interesserede offentlige Institutioner samt Organisationerne Meddelelse om Raadets endelige Etablering.

TUGTHUSLOVEN. Som bekendt har Regeringen fremsat Lovforslag om Ophævelse af Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, den saakaldte Tugthuslov. Folketinget har haft Lovforslaget til første Behandling og derefter henvist det til Udvalgsbehandling. I dette Udvalg er bl. a. indvalgt D. s. F.s fungerende Formand, Chr. Jensen, samt Sekretær Knud V. Jensen.

ENGROSPRISTALLET. Det af Statistisk Departement beregnede Engrospristal er for Oktober steget til 133 eller 3 Point over September-Tallet. Det er nu 7 Point højere end i Oktober i Fjor. Opgangen skyldes navnlig Prisstigninger for Raavarer og Halvfabrikater, der er steget fra 138 til 143, mens Færdigvarer er gaaet op fra 125 til 128. Tallet for Importvarer er steget fra 138 til 142 og for Hjemmemarkedsvarer fra 124 til 126. Derimod er Eksportvarer gaaet ned fra 156 til 155.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsdirektoratets sidste Opgørelse over Arbejdsløsheden viser atter en større Stigning. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 6. November 72.464 eller 17,3% indtegnet som ledige. Dette Antal er 4356 højere end i den foregaaende Uge og 3694 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,9 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Af ikke-arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 12,289 tilmeldt sig den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 339 højere end i den foregaaende Uge.

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Oktober 1936 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	Okt. 1935	Jan. 1936	April 1936	Juli 1936	Okt. 1936
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer	974	1130	1132	1137	1138	1133
Klæder, Fodtøj, Vask	383	459	462	465	467	472
Bolig	421	448	465	465	465	465
Brændsel, Belysn.	159	163	166	166	167	171
Skatter, Kontingenter o. l. ...	436	478	478	478	492	492
Andre Udgifter...	727	756	756	756	756	756
I alt...	3100	3434	3459	3467	3485	3489

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl.

	1931 gnstl.	Okt. 1935	Jan. 1936	April 1936	Juli 1936	Okt. 1936
Fødevarer	100	116	116	117	117	116
Klæder, Fodt., Vask	100	120	121	121	122	123
Bolig	100	106	110	110	110	110
Brændsel, Belysn.	100	103	104	104	105	108
Skatter, Kontingenter o. lgn.	100	110	110	110	113	113
Andre Udgifter ...	100	104	104	104	104	104
I alt ...	100	111	112	112	112	113

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Juli 1936 gældende Priser 112

og efter de nu for Oktober foretagne Beregninger 113.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Oktober udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 174.

NYT FRA UDLANDET

BESTYRELSESMØDE I I. F. C. Den 21. og 22. Oktober afholdt Bestyrelsen for Den internationale faglige Central Møde i Paris. Bestyrelsen drøftede først en Række organisatoriske Spørgsmaal og besluttede bl. a. at afholde næste Aars internationale Sommerkursus for yngre Fagforeningsfolk i Sverige. Mødet godkendte dernæst de Forslag og Resolutioner, som er vedtaget paa den i Tilknytning til den internationale Fagforeningskongres i London afholdte internationale faglige Kvindekonference samt den internationale Arbejderoplysnings-Konference. Bestyrelsen drøftede meget indgaaende Situationen i Spanien og besluttede forskellige Foranstaltninger med Henblik paa den Hjælpeaktion, som for Tiden er i Gang.

Der blev aflagt Beretning om den Rejse, som I. F. C.s Formand og Generalsekretær har foretaget til Kanada og De forenede Stater, hvor de har deltaget i en lang Række Forsamlinger og Møder og forhandlet med Fagbevægelesns ledende Mænd. Et Resultat af disse Forhandlinger er en af den amerikanske Landsorganisations Bestyrelse vedtaget Beslutning om paa den i November Maaned stedfindende Fagforeningskongres i U. S. A. at stille Forslag om Landsorganisationens Indmeldelse i I. F. C. Der finder for Tiden ligeledes Forhandlinger Sted med andre udenfor staaende Landsorganisationer angaaende samme Spørgsmaal.

DE TO ARBEJDER-INTERNATIONALER KRÆVER FULD HANDELSFRIHED FOR SPANIEN. Efter Henstilling fra de politiske og faglige Arbejderorganisationer i Storbritannien afholdtes den 28. Oktbr. i Paris et Fællesmøde mellem Bestyrelserne for Arbejdernes faglige og politiske Internationale. Mødets Opgave var paany at drøfte og tage Stilling til Situationen i Spanien og den saakaldte Ikke-Interventionspagt. Der vedtoges en Resolution, der konstaterer, at Pagten ikke har givet de forventede Resultater paa Grund af de fascistiske Magters bestemte Vilje til at hjælpe Oprørerne, og fordi det ikke var muligt at gennemføre en virkelig effektiv Kontrol. Der kræves Genoprettelse af fuld Handelsfrihed for det republikanske Spanien, hvis lovlige Regering i Henhold til Bestemmelserne i Folkeretten bør kunne skaffe sig de nødvendige Midler til sit Forsvar.

NYORDNING VEDRØRENDE NØDHJÆLPSARBEJDE I FINLAND. Den finske Regering har ophævet det saakaldte Reservearbejdssystem, og der er fra 1. November gennemført en Nyordning, hvorefter det i Fremtiden ikke som hidtil er Staten, men Kommunerne, der iværksætter Arbejder til Modvirkning af Arbejdsløsheden. Statlige Nødhjælpsarbejder gennemføres kun paa Kommunernes Anmodning.

Den vigtigste Ændring er en Bestemmelse om, at der ved saadant Nødhjælpsarbejde skal betales samme Lønninger som paa det frie Arbejdsmarked, mens der hidtil betaltes lavere Lønsatser. De arbejdsløse antages ikke mere gennem Arbejdsløshedsregistrets Formidling, men gennem de kommunale Arbejdsanvisningskontorer. Da Nødhjælpsarbejdet nu udføres paa samme Arbejdsvilkaar som paa det frie Arbejdsmarked, bortfalder ogsaa hidtil ydede Tilskud i Form af Familiehjælp og Stedtillæg, og saafremt Kommunerne fortsat ønsker at yde saadan Hjælp, vil Staten ikke tage Del i de hermed forbundne Omkostninger.

BRYDNINGERNE INDENFOR FAGBEVÆGELSEN I U. S. A. Ifølge de seneste Efterretninger fra U. S. A. skulde der foreligge en Mulighed for, at den truende Splittelse indenfor den amerikanske Fagbevægelse kan undgaas.

Som allerede meddelt her i Bladet har Landsorganisationens Ledelse »suspenderet« 10 store Forbund, der nægtede at udtræde af »Komiteen for industriel Organisation«, som Ledelsen betragter som en Art Splittelsesorganisation. Nu har den imidlertid tiltraadt et paa Hattemagerforbundets Kongres vedtaget Forslag om Nedsættelse af et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for Landsorganisationen og de suspenderede Forbund. Hensigten hermed er at søge tilvejebragt en Ordning, saaledes at de 10 Forbund kan deltage i den i November Maaned stedfindende Fagforeningskongres, hvor det saa forhaabentlig vil lykkes at opnaa Enighed om en Løsning af den beklagelige Konflikt.

HJÆLPEAKTIONEN FOR SPANIEN. DEN INTERNATIONALE SOLIDARITETSFONDS VIRKSOMHED. (I. F. C.) Den internationale faglige Centrals og den socialistiske Arbejder-Internationales Solidaritetsfonds Aktion til Gunst for det republikanske og demokratiske Spanien fortsættes med fuld Kraft. Siden den sidste Beretning ved Udgangen af August Maaned er der indkommet følgende betydelige Beløb: fra De forenede Stater (Labor Chest) 27.795 Dollars, fra de finske Fagforeninger 5.000 FM, og fra det finske Socialdemokrati ligeledes 5.000 FM. Den franske Landsorganisation har foruden sit direkte Bidrag af 50.000 fr. Frcs. selv indsamlet 3.343,822 Frcs. Den britiske Landsorganisation har indsamlet 7.481.17.5 Lstr., Fagforeningerne i Luxembourg 6.000 Frcs. De hollandske Arbejderorganisationer (Fagforeningerne og Partiet) 16.950 Gylden, den norske Landsorganisation 17.440 Kr., Fagforeningerne i Palæstina 200 Lstr., den polske Landsorganisation 2500 Zloty, den svenske Landsorganisation 47.000 Kr. og det tjekkiske Socialdemokrati 50.000 Kc. I Enkeltbidrag er indkommet 14.310 Frcs. Det hidtidige samlede Resultat beløber sig til 6.535.331 fr. Frcs. Foruden disse Pengebidrag har enkelte Lande ydet Støtte i Form af Naturalier og direkte Sendinger. Saaledes har den svejtsiske Arbejder-Hjælpekomité i Zürich sendt 10 Tons Tørmælk lig 80.000 Liter Sødmælk til Børneplejestationerne og Mødrehjælpen i Madrid. Endvidere har Svejts udsendt en Ambulance til Barcelona. Landsorganisationen i Argentina har sendt en Skibsladning Levnedsmidler og Beklædningsgenstande til Spanien. Den amerikanske Labor Chest paatænker at indsamle ialt 100.000 Dollars til Hjælpeaktionen i Spanien.

Solidaritetsfonden stræber efter at hjælpe den nødstedte Befolkning gennem Tilsending af Levnedsmidler og varme Klæder samt Sanitetsmateriale for de Saa-

rede. For den britiske Ambulance blev der stillet tre Lastvogne til Raadighed til Viderebefordring fra Paris til Spanien.

Indsamlingen fortsættes. Oprettelsen af en Underkomité i Madrid byder Garanti for, at de til Raadighed staaende Midler og Materiale anvendes til deres egentlige Formaal.

Fortsæt Indsamlingen! Hjælp vore spanske Brødre med Pengebidrag eller Materialeforsendelser. Støt det spanske Demokrati og dermed Demokratiet i hele Verden.

Arbejdsløsheden i September og Oktober 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling var der ved Udgangen af Oktober Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 68,148 Arbejdsløse, d. v. s. 16,3 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af September udgjorde 417,118; ved Udgangen af September Maaned optaltes i alt 53,656 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,0	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	18,9	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	12,8	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni	11,2	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli	12,0	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August	12,3	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September	12,9	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober	16,3[1])	17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Okt.[1]) 1936	Sept. 1936	Aug. 1936	Oktbr. 1935	Sept. 1935	Aug. 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	12,6	6,1	8,0	16,5	12,4	10,8
2. Anden Industri m. v.	12,2	11,1	10,8	13,6	12,3	12,3
3. Handel	6,3	5,5	5,0	7,4	7,2	7,1
4. Arbejdsmænd	18,8	15,7	15,6	19,6	17,6	16,3
I alt	13,5	11,4	11,4	15,0	13,3	12,9
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	15,4	7,5	7,2	16,7	8,4	7,2
2. Anden Industri m. v.	12,7	10,0	9,9	14,6	12,5	12,7
3. Handel	6,2	5,2	5,0	7,2	6,0	5,9
4. Arbejdsmænd	24,6	19,2	17,4	23,7	21,3	17,8
I alt	18,2	13,8	12,9	18,8	15,9	14,2
Hele Landet	16,3	12,9	12,3	17,3	14,9	13,7

[1]) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for August og September for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Septbr. 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Septbr. 1936	Aug. 1936	Septbr. 1935	Aug. 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	5 142	23,7	23,5	24,4	23,1
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 795	6,4	10,7	3,5	6,6
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 697	9,1	5,4	7,0	4,3
Slagteriarbejdere	8 333	14,4	15,8	17,4	17,5
Tobaksarbejdere	8 689	11,4	10,6	12,4	12,5
Tekstilarbejdere	15 192	4,2	4,4	6,5	8,1
Skræddere	13 619	9,5	14,5	9,6	14,3
Hatte- og Buntmagere	1 548	8,1	9,8	9,9	9,7
Skotøjsarbejdere	5 011	14,4	13,8	10,8	12,0
Murere	10 013	7,5	3,9	13,3	6,9
Hustømrere	8 985	8,6	7,0	12,2	8,5
Snedkere	9 912	6,5	10,7	8,9	11,2
Malere	7 470	3,5	4,5	2,5	3,8
Sadelmagere og Tapetserere	2 367	8,1	16,1	5,5	12,1
Træindustriarbejdere	5 700	15,0	11,1	16,6	13,7
Karetmagere	1 089	9,8	10,8	17,1	17,0
Keramikere	1 931	1,9	2,4	2,3	2,0
Blikkenslagere	2 480	6,5	7,0	5,2	7,5
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 205	12,0	12,6	15,6	20,1
Smede- og Maskinarb.	34 514	9,2	9,3	14,1	13,5
Formere	2 160	6,5	5,4	12,0	12,4
Elektrikere	3 413	4,0	6,9	7,3	12,0
Papirindustriarbejdere	1 751	1,7	1,5	2,4	2,3
Bogbindere	4 527	11,4	10,2	9,4	10,3
Typografer	6 584	9,5	10,7	10,9	11,5
Sømænd	4 271	24,7	23,5	26,9	27,5
Søfyrbødere	2 312	27,2	24,5	28,4	28,7
Kedel- og Maskinpassere	2 303	5,1	5,1	4,7	5,7
Kvindeligt Arbejderforbund	15 707	11,7	10,8	11,5	11,4
Handels- og Kontormedhj.	24 275	5,4	5,0	6,7	6,7
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	157 567	18,4	17,0	20,2	17,4
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 755	20 5	16,1	36,0	28,3
Andre Fag	38 801	10,2	8,6	12,3	9,9
I alt	417 118	12,9	12,3	14,9	13,7

Diktaturernes sociale Liv.

Af Oscar Hedberg.

XIV.

Fagforeningsbevægelsens Opgaver i Sovjet.

Hvilken Betydning har Fagforeningsbevægelsen vedrørende alt dette? Dens Opgave er i det væsentlige at være kollektivt Organ for Statsmagtens Direktiver til Arbejderne. Der maa i denne Forbindelse tages i Betragtning, at Sovjetregimet er ikke noget »Proletariatets Diktatur«, men at Arbejdet og Arbejderne dog udgør den oprindelige Interesse i den sovjetrussiske Statsmagts Udøvelse, og det vilde være den rene Kontrarevolution, om Diktaturet intet Hensyn tog til Arbejderklassen. *Arbejderne er hverken officielt eller i Realiteten uden Ret til Selvhævdelse.* At denne Ret efter vore Begreber er meget vilkaarlig og relativ, kan derimod ikke fornægtes. Jeg vil paany erindre om, at Arbejderne under Zarvælden slet ingen Ret havde.

Paa alle større Produktionsforetagender varetager Fagforeningerne Arbejdernes Interesser, specielt med Hensyn til Arbejdsforholdene. I Lønspørgsmaalet har de derimod ikke meget at sige. Der meddeles, at over 20

Millioner Arbejdere er fagligt organiserede. Strejker er forbudt, dog ikke saa meget officielt som i Virkeligheden. Strejkevaabnet kan jo ikke blive effektivt i et Land, hvor Statsmagten kan beordre Arbejdskraft til ethvert Foretagende. I Kraft af det officielt ideelle Formaal med Femaarsplanerne har Strejkerne kunnet forbydes som »Forrædderi« mod Fællesskabet, noget i hvert Fald ikke helt ubegrundet.

Det paa Arbejdsstederne raadende »Socialiseringsprincips« virkelige Beskaffenhed fremgaar af følgende Forklaring af en Direktør for et meget stort Staalværk: Lønningssystemet med forskellige Grader skal yderligere gennemføres. Arbejdernes Kvalifikationer skal gøres bedre med Lønforskel. Dette ny Lønningssystem (der saaledes ikke er nyt) skal tillæmpes i alle Foretagender og Departementer. Lederen for hver Afdeling skal i største Udstrækning udnytte Arbejdernes Arbejdsevne. »Der er ingen Risiko for, at Lønfondene vil blive utilladeligt belastede ved Anvendelse af dette System, eftersom *Lederen for hver Afdeling er personligt interesseret i at holde Udgifterne nede paa et Minimum.*«

De to Femaarsplaner er nu i den Grad realiserede, at der ikke længere er Mangel paa Arbejdskraft i Rusland, men at tværtimod Arbejderne i stadig stigende Antal bliver overflødige. Paastanden: »der er ingen Arbejdsløshed i Sovjetunionen«, er ikke mere nogen given Ting. Rationaliseringen gennemføres energisk og skaanselsløst. Ovenfor nævnte Direktør meddeler i sin Beretning om Driften: »En Rationalisering af Arbejdet i tre Fabriker har allerede medført en Formindskelse af Antallet Arbejdere med 558 Mand, eller 18 Procent af det samlede Arbejdertal. Fordelingen af Arbejdet lader endnu meget tilbage at ønske, Arbejdernes Arbejdskraft kan vedvlivende ikke blive fuldt udnyttet. Disse Mangler vil kunne afhjælpes ved, at Arbejderne tildeles flere Opgaver at løse samtidig, derved vil det blive muligt at reducere Produktionsomkostningerne og samtidig forhøje Lønningerne.«

Mod denne ikke absolut arbejderfjendske, men dog overvejende profitinteresserede Rationalisering har Fagforeningen ingen Kompetence til at gøre Arbejdernes specielle Interesser gældende. Det paahviler imidlertid Fagforeningsbevægelsen som rent statlige Funktioner at varetage en Del andre for Arbejderklassen vitale Interesser, f. Eks. Forvaltningen af et temmelig stort Antal Socialforsikringer. Det meste af den i den danske Sociallov stipulerede sociale Forsorg forvaltes i Rusland af Fagforeningsbevægelsen, i og for sig logisk, fordi i Rusland al Ret og Pligt hviler paa Arbejdets Princip. Arbejderne betaler ingen andre Afgifter end det næsten ubetydelige Fagforeningskontingent — — og de officielt men ikke reelt »frivillige« Statslaan i Forhold til Lønindkomster. Alle Produktionsforetagender og Bedrifter skal derimod erlægge Forsikringsafgifter for enhver ansat Arbejder og Funktionær.

Fagforeningsbevægelsen har Indflydelse paa Opførelsen af Boliger, Sygehuse, Sanatorier, Børnehjem m. m. Det er ogsaa dem, der sørger for Ferierejser, Rekreationsophold, Barnepleje, Alderdomsforsorg, Invalidehjælp o. s. v. Alt naturligvis i Henhold til Direktiver fra Statsmagten, men som Organ for Arbejderklassens Interesser, saaledes som ogsaa gennemført i demokratiske Lande, i flere af dem endog betydeligt bedre og effektivere, men før Revolutionen ukendt og utænkeligt i Rusland. Altsaa social Forsorg, som Sovjetkommunismen kan forlange Anerkendelse for, men som absolut ikke kan bruges som Motiver for Propaganda for kommunistisk Bevægelse og Revolution i Lande som f. Eks. de nordiske, hvor derimod Sovjetkommunismen, takket være Socialdemokratiet og den af dette afhængige Fagforeningsbevægelse, vilde kunne lære en hel Del realiseret Socialisme at kende, en med Hensyn til netop Sovjetkommunismens snart tyveaarige Udvikling særdeles lærerig socialistisk Virkelighed. At denne Virkeliggørelse finder og kan finde Sted *evolutionært*, bestrider Sovjetregimet, og dets ligesaa daarligt orienterede danske Tilhængere, der mener, at det kan kun ske revolutionært. *Sandheden er, at det kun kan ske evolutionært*, hvad Sovjetkommunismen beviser med sin socialistiske Virkelighed, der endnu ikke er naaet frem til vor praktiske Socialisme, der gradvis gennemføres, i Kraft af folkelig Evne og folkeligt Behov, tiltrods for en Privatkapitalisme, til hvis Natur det hører, ikke frivillig at tage Hensyn til Samfundets Vel, men som *tilstrækkeligt disciplineret af den demokratiske Evne hos Folket, den uundværlige Forudsætning for en sund Samfundsudvikling*, ikke er værre end den sovjetrussiske Statskapitalisme.

XV.

Afsluttende Bemærkninger.

De Læsere, der har haft Interesse nok til at følge mig gennem mine Analyser af de tre store Diktaturer, vil have bemærket, at jeg, endskønt »Arbejderen« jo er et Fagblad, ikke har anlagt udelukkende, endog ikke overvejende økonomiske Synspunkter, men har stærkt betonet det socialpsykologiske Grundlag. Og dermed har Behandlingen af saavel Fascisme og Nazisme som Sovjetkommunisme tillige faaet et vist historisk Perspektiv. Typisk for Fagbevægelsen i de tre Diktaturstater er den Omstændighed, at den ikke overvejende er økonomisk, men mere socialpolitisk og endnu mere nationalistisk betonet. Den nationale Betoning bortfalder for vort Vedkommende, af den givne Grund, at vi har naaet den nationale Modenhed og Homogenitet, som f. Eks. Tyskland tiltrods for sin vrælende Patriotisme mangler, og derfor præsterer alle sine brutale Udskejelser. Kun hos Nationer, der ikke er deres nationale Struktur og Evne bevidst, som ikke har nogen fast indre social Natur og ingen folkelig Styrke, kan disse nationale Modsætninger af Mangel paa Evne til brutalt proklamerede Idealer, udarte til en national Politik med agressiv Holdning mod andre Lande ,og derved forsømmes og, som nu i Italien og Tyskland, ødelægges deres eget indre sociale og kulturelle Liv.

Sovjetdiktaturet gav sig til at proklamere Revolution i andre Lande, medens der var vildt Kaos og den dybeste Elendighed i Rusland. Samtidig proklameredes den ubønhørligste sovjetrussiske Patriotisme. Det var imidlertid med Femaarsplanerne, Grundlaget for det gigantiske Samfundsværk, Sovjetkommunismen sikrede sin Fremtid, og efterhaanden som den indre sociale Dynamik kronedes med Fremgang og blev konsolideret, kunde Verdensrevolutionen afvikles og Direktiverne til de andre Landes kommunistiske Partier revideres henad en Forstaaelse af de demokratiske Landes Reformpolitik. Patriotisme er national Egoisme, og ligesom individuel Egoisme, hensynsløsest naar den udgaar af Mangel paa eget Værd. Det er, hvad man saa ellers

mener om det, et saadant eget socialt Værd, Sovjetrusland er ved at skaffe sig. Derfor vil det i Fremtiden blive mindre og mindre agressivt udadtil. Og det vil med sit indre Liv i udenrigspolitisk Passivitet faa en vis positiv Betydning for Arbejderklassen og Folket i dets Helhed i andre Lande.

Det er den almindelige Opfattelse, at Fagbevægelsen ikke udelukkende kan være Organ for Arbejdernes Interesser vedrørende det direkte Forhold til Arbejdsgiveren. I Lande som Danmark, Sverige og Norge har Fagforeningsbevægelsen været den elementære Drivkraft i hele Samfundsudviklingen, bl. a. med sin Samvirken med Socialdemokratiet, den maa nu udvide sin Virksomhed til Opgaver ud over de direkte økonomiske, for dermed at opfylde Krav fra Samfundet, som den selv har givet Anledning til med sin Virksomhed hidtil.

Med »Dopolavore« i Italien og »Kraft gennem Glæde« i Tyskland har disse Landes reaktionære Diktaturer gjort Forsøg at lægge Beslag ogsaa paa Arbejdernes Fritid. Det er en Efterabelse af Sovjetkommunismens, for Magtregimet formaalstjenlige og tillige sociale Opdragelse. Der er ikke samme »aandelige« Næringsstoffer i de tre Lande. Der er dog Fremdrift i de russiske; de italienske og tyske er Levninger fra en dødsdømt Epoke.

Lønbevægelser og Konflikter.

Kommunalarbejdere i København.

Efter Henstilling af Kommunalt Arbejder-Forbund nedsatte D. s. F. i Foraaret et Udvalg paa 5 Medlemmer, der gennemgik en Række Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid, som Forbundet ønskede ændret for dets Medlemmer.

Efter at Udvalget havde behandlet de forskellige Spørgsmaal, særlig Lønsagen for Tjenestemændene og Spørgsmaalet om i saa vid Udstrækning som muligt at komme bort fra Kost- og Logisystemet for Portører og Hospitalsmedhjælpere, henvendte D. s. F.s Udvalg sig til Borgmester Hedebol og meddelte, at man ønskede Forhandling optaget om de nævnte Forhold.

Senere har Repræsentanter for Københavns Kommune samt for Kommunalarbejderforbundet og Kedel- og Maskinpasserforbundet haft Lejlighed til for det samlede Forretningsudvalg i D. s. F. at redegøre for saavel Arbejdernes Ønsker og Kommunens Stilling. Der vil nu blive optaget Forhandlinger mellem Kommunen og Forbundene. Muligvis sker det paa den Maade, at Fællesudvalget angaaende Tjenestemændenes Lønforhold, som paa Grund af Valutakrisen afbrød sit Arbejde i 1932, nu genoptager dette.

Portører ved Statens Hospitaler.

I Organisationsforholdet under Husassistenternes Arbejdsløshedskasse har Arbejdsdirektoratet truffet den Afgørelse, at de Portører, som staar tilsluttet »Fagforeningen for Husmedhjælpere og Portører ved Statens Hospitaler« ikke kan staa som Medlemmer af Arbejdsløshedskassen.

Da de omhandlede Portører af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg er henvist til at søge Optagelse i Husassistenternes Arbejdsløshedskasse, er den af Arbejdsdirektoratet trufne Afgørelse paaklaget til Socialministeriet.

Arbejdsmænd hos A/S H. C. Møllers Sæbefabrik og Oliemølle, Aarhus.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 13. Oktober forhandledes om en af *A/S H. C. Møllers Sæbefabrik* fremsat Klage over, at Olie- og Sæbeindustriarbejdernes Fagforening i Aarhus havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning den 9. Oktober.

Paa Mødet enedes man om, at Arbejdet genoptages den 14. Oktober og til fuld Afgørelse af de paaklagede Forhold indbetaler Fagforeningen til Firmaet Kr. 350,00.

Skotøjsarbejdere paa Fabriken »Thora«.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Oktober behandlede man en Uoverensstemmelse mellem Dansk Skotøjarbejderforbund og *Fabriken »Thora«*. Forbundet var af den Opfattelse, at den paagældende Fabrik, der for Tiden udelukkende fremstiller Klædesko, skulde betale sine Arbejdere efter den Overenskomst, som er oprettet med Foreningen af Klædeskofabrikanter i Danmark. Fabriken, der ikke er Medlem af denne Forening, men derimod af Foreningen af københavnske Skotøjfabrikanter, paaberaabte sig Ret til at aflønne efter den mellem nævnte Forening og Forbundet gældende Overenskomst.

Da Enighed ikke kunde opnaas, vil Forbundet nu sende Strejkevarsel for at frigøre sig for den hidtidige Aflønning.

Sympatistrejke overfor to Frøfirmaer i Slagelse.

Efter Anmodning fra Dansk Arbejdsmandsforbund har De samvirkende Fagforbund overfor Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemmer varslet Sympatistrejke i Anledning af, at Dansk Arbejdsmandsforbund ikke har kunnet oprette Overenskomst dels med *Grosserer E. Lisborg* og dels med *Vestsjællands Frø- og Sædekornsforretning* i Slagelse.

Alene Truslen om Iværksættelse af Sympatiaktion har været tilstrækkelig. Overenskomst med begge Firmaer er nu oprettet, og Varslet om Sympatistrejke er derfor annulleret.

Kvinder hos Ægfirmaet Poul Rützou & Co., Holstebro.

En Uoverensstemmelse med *Ægfirmaet Poul Rützon & Co.*, Holstebro, om forskellige Spørgsmaal, derunder Afskedigelse af Kvindeligt Arbejderforbunds Tillidsmand, var til Behandling paa et Møde i De samvirkende Fagforbund den 19. Oktober.

Man opnaaede Enighed om et Grundlag til Bilæggelse af Uoverensstemmelserne, men Forslaget herom skal dog forelægges Kvindeligt Arbejderforbund til Godkendelse, forinden Afslutning kan finde Sted.

Skotøjsarbejdere paa Fabriken »Thora«.

Foranlediget ved Dansk Skotøjsarbejderforbunds

Strejkevarsel overfor *Skotøjsfabriken »Thora«*, blev der den 28. Oktober afholdt et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Denne protesterede mod Varslets Lovlighed og agtede at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret. Efter Henstilling indgik Forbundet paa at udskyde Strejkens Iværksættelse, indtil Rettens Kendelse foreligger, dog under den Forudsætning, at Arbejdsgiverforeningen fremmer Sagens Indbringelse for Retten mest muligt.

Havnearbejderne i Nyborg Havn.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 20. Oktober behandledes en Uoverensstemmelse vedrørende Kulindgivning til *Krydseren »Niels Juel«*. Arbejdsgiverforeningen paastod herunder, at der var iværksat ulovlig Arbejdsstandsning i 4 Timer, hvilket blev bestridt af Dansk Arbejdsmandsforbund, der krævede de foreliggende Uoverensstemmelser henvist til en faglig Voldgift.

Da Enighed ikke kunde opnaas, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret, og Dansk Arbejdsmandsforbund agter at indgive Modklage, fordi de gældende Regler for Behandling af faglig Strid ikke er overholdt.

Bogbindere hos Firmaet H. Joensen.

En Uoverensstemmelse mellem *Firmaet H. Joensen* og Bogbinderforbundet i Danmark var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 22. Oktober.

Arbejdsgiverforeningen paastod, at der af Forbundet var etableret ulovlig Blokade, og Forbundet følte sig for sit vedkommende brøstholden over, at Litograflauget havde nægtet at tage Mægling paa en foreliggende Uoverensstemmelse.

Forbundet indgik paa at anvise fornøden kvalificeret Arbejdskraft til Firmaet, men forbeholdt sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret over at Mæglingsreglerne ikke var fulgt.

Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig ligeledes at føre Sagen videre.

Murere hos Murermester L. Chr. Nielsen, Silkeborg.

En Uoverensstemmelse mellem Murerforbundet og *Murermester L. Chr. Nielsen*, Silkeborg, var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Oktober. Sagen drejede sig om, hvorvidt en sammenhængende Bebyggelse i to Forstadskommuner til Silkeborg vil kunne henregnes under Forstads-Bebyggelse og saaledes kræves aflønnet efter Akkord-Prislisten.

Arbejdsgiverforeningen formente sig berettiget til at kunne afregne med Timeløn, og da Enighed saaledes ikke kunde opnaas, forbeholdt Murerforbundet sig at indbringe Spørgsmaalet til Afgørelse for Den faste Voldgiftsret.

Sympatistrejke overfor Vognmand P. Overgaard, Hadsund.

Da *Vognmand P. Overgaard*, Hadsund, blankt afviste Dansk Arbejdsmandsforbunds Krav om Oprettelse af en Overenskomst, saa Forbundet sig nødsaget til fra 1. November at iværksætte Strejke og Blokade overfor Vognmanden, og til Støtte herfor varslede De samvirkende Fagforbund Sympatistrejke og -Blokade overfor Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen fra samme Dato.

Dette har imidlertid bevirket, at Forbundet nu har faaet oprettet Overenskomst, og hele Konflikten er hermed hævet.

Arbejdsmænd hos Murermester L. Larsen.

Ved et Fællesmøde den 29. Oktober behandledes en af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer iværksat Arbejdsstandsning overfor *Murermester L. Larsen* ved et Byggeforetagende i Aldersrogade.

Mødet sluttede med følgende Resultat:

1) Arbejdernes Repræsentanter erkender, at Arbejdsstandsningen har været ulovlig.
2) Arbejdet genoptages straks.
3) Det omhandlede Arbejde aflønnes efter den mellem Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murarbejdsmændenes Fagforening i København gældende Overenskomst.

Malerforbundet og Københavns Malerlaug.

Den 4. November forhandledes i Arbejdsgiverforeningen om en af *Københavns Malerlaug* fremsendt Klage over, at Formanden for den københavnske Fagforening under Malerforbundet dikterede Priser for Arbejde, der ligger udenfor Priskuranten. En Klage fra Forbundet over, at Københavns Malerlaug havde nægtet at deltage i Mægling og Timandsmøde, behandledes ligeledes.

Paa Mødet fremsattes fra begge Sider en lang Række Klager, uden at man opnaaede Enighed om disse. Mødet sluttede derfor med, at Lauget erklærede sig villig til at deltage i de forlangte Mæglings- og Timandsmøder, men forbeholdt sig Ret til at indbringe deres fremsendte Klager for Den faste Voldgiftsret.

Murere hos Murermester V. Christoffersen.

Tirsdag den 3. November afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen til Behandling af en Klage fra Murerforbundet angaaende Afbrydelse af et Akkordarbejde hos *Murermester V. Christoffersen*. Sagen har været behandlet ved Mægling og indbragt for en faglig Voldgift, der i Stedet for straks at afgøre Sagen havde ønsket denne forhandlet mellem Hovedorganisationerne. Her opnaaedes ingen Enighed om Stridsspørgsmaalet, hvorefter Forbundet krævede Sagen afgjort ved faglig Voldgift, men dette nægtede Arbejdsgiverforeningen at medvirke til, hvorefter Forbundet forbeholdt sig at klage til Den faste Voldgiftsret over, at Arbejdsgiverne øver Brud paa Voldgiftsreglerne.

Fortolkning af Overenskomsten for Gummipaalæggere.

En Række Uoverensstemmelser mellem Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund og *Gummigulv- og Maatte-Firmaernes* Forening var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 4. November.

Man enedes her om en Fortolkning af 7 foreliggende Spørgsmaal, som Parterne nu skal udforme nærmere. Et Par Spørgsmaal om Forstaaelsen af

Akkordpriskuranten henvistes til Behandling paa et Møde mellem de Parter, som har forhandlet denne Priskurant.

Sympatistrejke overfor A/S A. Nielsen & Co., Nykøbing F.

Paa Foranledning af Dansk Arbejdsmandsforbund har De samvirkende Fagforbund varslet Sympatistrejke og -Blokade overfor *A/S A. Nielsen & Co.,* Nykøbing F., da dette havde nægtet at afslutte Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund for en Filial, som Firmaet har i Guldborg, og som ikke omfattes af Aktieselskabets Medlemsskab i Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdsmænd hos Snedkermester Ludvigsen, Nykøbing F.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 2. November forelaa til Behandling en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Nykøbing F.-Afdeling og *Snedkermester Ludvigsen,* Nykøbing F.

Der blev paa Mødet opnaaet Enighed om, at saafremt Snedkermesteren fremtidig skulde faa Brug for Arbejdsmandshjælp, skal saadant Arbejde til enhver Tid aflønnes i Overensstemmelse med den for saadant Arbejde gældende Overenskomst. Den i Social-Demokraten offentliggjorte Blokade skal straks hæves.

Brændselsafbærere hos A/S De forenede Vognmandsforretninger.

En Uoverensstemmelse mellem *A/S De forenede Vognmandsforretninger* og Brændselsafbærernes Fagforening vedrørende Afbæring af Partier paa 12 hl og derunder fra Frederiksberg Gasværk behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 2. November med følgende Resultat:

Bestemmelsen i § 4, næstsidste Punktum: »Partier paa 12 hl og derunder leveres i Sække« ændres til:

»Levering af Partier paa 9 hl og derunder, samt alt, hvad der skal opbæres, levres i Sække fra Gasværket.

I Tilfælde, hvor Gasværket ikke leverer Varerne i Sække, jfr. foranstaaende, ydes der Brændselsafbærerne en Erstatning herfor paa 6 Øre pr. hl.«

Til hel og fuld Afgørelse for den forløbne Tid betaler A/S De forenede Vognmandsforretninger til Brændselsafbærernes Fagforening Kr. 800.—.

Overenskomsten træder i Kraft fra og med Torsdag den 5. ds. ved normal Arbejdstids Begyndelse.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2262.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Bang og Olufsen, Struer.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. September 1936 i Sag Nr. 2262: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem, A/S Bang & Olufsen, Struer, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Bang & Olufsen, Struer, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund med Paastand om, at 4 ved det nævnte Aktieselskabs Radiofabrikationsafdeling paa Maanedskontrakter med 14 Dages Opsigelse ansatte »Prøvemestre« anerkendes som Formænd i Septemberforligets Forstand med Ret for Arbejdsgiveren til at kræve dem holdt udenfor Arbejdernes Organisationer. De Indklagede paastaar saadan Anerkendelse nægtet.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Selskabets Radiofabrikation i Løbet af de sidste 10 Aar fra en ringe Begyndelse har antaget et betydeligt Omfang. Antallet af fremstillede Radioapparater er saaledes steget fra ca. 1600 i 1934—35 til ca. 5000 i 1935—36. Den med Fabrikationen beskæftigede Arbejderstab har i den senere Tid med Aarstiden svinget mellem ca. 60 og ca. 150 og udgør i Øjeblikket 94 Arbejdere, herunder indbefattet Kvinder og ca. 25 Arbejdsdrenge. En Del af de organiseerde Arbejdere er Medlemmer af Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, andre af Elektrikerforbundet. Ved Afdelingen er ansat en Værkfører og en teknisk uddannet Ingeniør.

Af de ansatte Arbejdere er for Tiden 12 beskæftigede som »Prøvemandskab« med en foreløbig Afprøvning af de fremstillede og samlede Apparater. Forinden disse imidlertid afleveres fra Fabriken, finder der en endelig Afprøvning af hvert enkelt Apparat Sted for at skabe bedst mulig Sikkerhed for Apparaternes fejlfri Tilstand. Denne endelige Afprøvning besørgedes i Begyndelsen af Fabrikens Ledere personligt, men efterhaanden som Produktionen voksede, maatte Ledelsen overlade denne endelige Afprøvning til andre, nemlig til særlige Prøvemestre, hvoraf der først ansattes 2, i Efteraaret 1935 yderligere 2, altsaa nu ialt 4. Disse Prøvemestre, der oprindelig har tilhørt Fabrikens almindelige Arbejderstab, er udelukkende beskæftiget med den endelige Afprøvning, hvorved der udøves en sidste afgørende Kontrol med Arbejdet i det hele, derunder ogsaa med de af Prøvemandskabet udførte foreløbige Afprøvninger. Det paahviler Prøvemestrene at paatale Fejl og Forsømmelser og at foranledige dem berigtigede, eventuelt at kassere Apparater, der er behæftede med Fejl, hvorimod Prøvemestrene ikke i øvrigt personligt deltager i Arbejdet eller selv berigtiger forefundne Fejl. Heller ikke har Prøvemestrene noget med Arbejdets Ledelse og Fordeling at gøre.

Medens de to først antagne Prøvemestre var organiserede og Medlemmer henholdsvis af Smede- og Maskinarbejdernes Forbund og af Elektrikerforbundet, er de to sidst antagne ikke Medlemmer af nogen Arbejderorganisation, og da Fabrikens Ledelse har ment, at den Prøvemestrene paahvilende Kontrol ikke var og ikke kunde

være tilstrækkelig betryggende, naar den skulde udøves overfor Arbejdere under samme Organisation som Prøvemestrene, har Selskabet nu — særlig ogsaa under Hensyn til de store Værdier, der staar paa Spil for Selskabet, hvis der ikke udøves den omhyggeligst mulige Kontrol — stillet Krav om, at ingen af Prøvemestrene maatte være Medlemmer af nogen Arbejderorganisation.

Herimod er der af Smede- og Maskinarbejderforbundet gjort Indsigelse under Paaberaabelse af, at Prøvemestrene i Realiteten kun er særlig betroede Arbejdere, og ikke er udstyrede med »egentlige Formandsfunktioner«, ikke deltager i Ledelsen og Fordelingen af Arbejdet og — i hvert Fald hidtil — ikke har haft Ret til at antage og afskedige Folk. Forbundet ser i den nu stedfundne Forøgelse af Prøvemestrenes Antal og Kravet om, at de skal holdes uden for Arbejdernes Organisationer, en Fare for, at Firmaet skulde sikre sig Arbejdskraft til Virksomhedens Opretholdelse i Tilfælde af Konflikter.

Efter det oplyste finder Retten, at de her omhandlede Prøvemestre har en saa udpræget selvstændigt kontrollerende Stilling som Arbejdsgivernes Tillidsmænd i Forhold til de med Fabrikationen og den foreløbige Afprøvning beskæftigede Arbejdere, at de opfylder Betingelserne for at anses som Formænd i Septemberforligets Forstand. Da det derhos maa antages, at deres nuværende Antal ikke overstiger, hvad der efter Fabrikationens Tarv maa anses paakrævet, vil Klagernes under Sagen nedlagte Paastand være at tage til Følge, medens Sagens Omkostninger findes at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De ovennævnte ved A/S Bang & Olufsens Radiofabrikationsvirksomhed ansatte 4 Prøvemestre anerkendes som Formænd i Septemberforligets Forstand.

Sagens Omkostninger, 300 Kroner, betales med Halvdelen af Klagerne og med Halvdelen af de Indklagede.

Sag Nr. 2296.

Chauffører hos Vognmand Chr. Nielsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. Oktober 1936 i Sag Nr. 2296: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Chaufførernes Fagforening i København mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn, Københavns Vognmandslaug og dettes Medlem, Vognmand Chr. Nielsen, København.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Chaufførernes Fagforening i København indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn, Københavns Vognmandslaug og dettes Medlem, Vognmand Chr. Nielsen, København, for Brud paa den gældende Overenskomsts Bestemmelser om Betaling.

Det fremgaar af Sagen, at den under 2. Maj 1936 afsluttede Standard Overenskomst mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Chaufførernes Fagforening for københavnske Chauffører indeholder blandt andet følgende Bestemmelser:

§ 2.

Lønnen er Kr. 59,50 pr. Uge, ...

Desuden betaler de Arbejdsgivere, der kræver, at Chaufføren skal møde i Garagen et Kvarter før den normale Arbejdstids Begyndelse, et Tillæg til Lønnen af 2 Kr. 50 Øre pr. Uge....

Daglønnen fastsættes for enkelte Dage til 10 Kr. 35 Øre, Halvdagsbetaling (4 Timer) fastsættes til 5 Kr. 20 Øre.

§ 3.

(indeholder Bestemmelser om Betaling for Overarbejde med nærmere Angivelse af Tillæg efter procentvis Skala).

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Efter at Fagforeningen i Juli d. A. mente at have konstateret, at Vognmand Chr. Nielsen, som den 2. August f. A. under Sag Nr. 2101 forligsmæssig havde vedtaget at betale 200 Kr. for Underbetaling af sine Chauffører, fortsatte med at underbetale, indkaldtes Chaufførerne til et Møde, hvor de imidlertid erklærede at blive aflønnede i Henhold til den gældende Overenskomst. Da Fagforeningen derefter afkrævede dem skriftlig Erklæring erkendte to af Chaufførerne, at deres Udtalelse var Usandhed, og redegjorde paa nærmere angiven Maade herfor. Paa Grundlag af disse Oplysninger blev der den 17. August afholdt et Møde i Centralorganisationen, hvor Vognmand Chr. Nielsen bestred Klagens Rigtighed og hævdede, at han havde sit Regnskab i Orden, at han betalte efter Overenskomsten, og at han havde Chaufførernes Kvittering for, at de intet havde til Gode. Fagforeningen, der betvivlede Rigtigheden af disse Udtalelser, indkaldte derefter atter Chaufførerne til Møde den 28. August, og nu erklærede disse, at de underskrev Ugesedler in blanco til senere Udfyldning af Vognmanden, hvorefter de fik udleveret Pengeposer, indeholdende og lydende paa det Beløb, de fik udbetalt, hvad aldrig var det samme som det Beløb, de efter Overenskomsten havde Krav paa, ligesom de ikke maatte beholde Pengeposerne, der straks skulde afleveres til Vognmanden. Det oplystes derhos, at Vognmand Nielsen efter Mødet den 17. August i Centralorganisationen havde overtalt Chaufførerne til atter at underskrive Ugesedler, som nu var paaført det Beløb, som skulde have været udbetalt, altsaa kvittere for det Beløb, som ikke var modtaget, og yderligere at underskrive Erklæring om, at de intet havde tilgode. Paa samme den 28. August afholdte Møde underskrev derhos 4 Chauffører Erklæringer med nærmere Angivelse af, i hvilken Henseende — være sig Ugeløn, Tillæg for Møde før normal Arbejdstid, Dagløn eller Overarbejde — hver enkelt var underbetalt, ligesom en femte Chauffør den 3. September underskrev en lignende Erklæring. Under Henvisning til alt foranstaaende og under Anbringende af, at det er umuligt at konstatere den nøjagtige Størrelse af

den skete Underbetaling, som dog i hvert Fald maa antages at andrage 2305 Kr. 69 Øre, har Klagerne nedlagt Paastand paa, at den indklagede Vognmand Chr. Nielsen for det begaaede Overenskomstbrud idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod, som tillige indeholder Dækning for den stedfundne Underbetaling.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor nærmere anbragt følgende:

Vognmand Chr. Nielsen bestrider bestemt Rigtigheden af den mod ham rejste Sigtelse for at have underbetalt de i hans Forretning arbejdende Chauffører. Det har da ogsaa i høj Grad Formodningen imod sig, at han, — som i August f. A. havde vedtaget en Bod for en Underbetaling, der iøvrigt ved en nøjagtig Udregning har vist sig kun at andrage 35 Kr. i 3 Aar, og som var vidende om, at hans Forretning i den Anledning var under saadan generende Observation, at han flere Gange har krævet Indstilling af Fagforeningens idelige i Forhold til hans Kundekreds skadelige Undersøgelser i hans Garageanlæg — skulde have indladt sig paa i nogen Henseende at underbetale efter den gældende Overenskomst. I Marts d. A. indkaldte Fagforeningen Chaufførerne til Møde paa Fagforeningens Kontor, hvorefter Sagen, da alle Chauffører skriftlig paa Tro og Love erklærede fuldt og helt at blive overenskomstmæssig aflønnede, laa stille, indtil den i Sommeren paany blev taget op. Chaufførerne har derefter paa Foranledning af Vognmand Nielsen underskrevet en den 22. August d. A. dateret Erklæring paa Tro og Love om indtil Dato at have faaet udbetalt Løn efter Standard-Overenskomsten »dels i Ugeløn eller Dagløn samt for Overarbejde, Aflæsning eller Vognvask, saafremt dette har forefaldet«. Det er rigtigt, at Chaufførerne i en kortere Periode under Vognmandens Sygdom og Bortrejse har underskrevet Kvitteringer in blanco. Dette finder imidlertid absolut ikke Sted under almindelige Forhold, og for at bevise, at de Beløb, som i nævnte Periode er paaført Kvitteringerne, er overensstemmende med de udbetalte Lønninger, har Vognmanden bedt Chaufførerne om paany grundigt at gennemgaa deres Regnskaber og konferere disse med Kvitteringerne, som Chaufførerne derefter alle har underskrevet paany. ligesom de har underskrevet en den 26. August dateret Erklæring, hvori de — med Henblik paa dette særlige Forhold — udtaler at være forelagt alle Lønningskvitteringer til Eftersyn for Tiden fra 30. Marts til 21. August 1936, hvilke Kvitteringer erklæres at være »i Overensstemmelse med de til os udbetalte Lønninger«. Forholdet er endelig det, at Vognmand Chr. Nielsen kan fremlægge Kvitteringer fra Folkene, dels almindelige Kvitteringer paa, at de til Stadighed har faaet, hvad der tilkom dem efter Overenskomsten, dels deres ugentlige Lønningskvitteringer. Under Henvisning til alt foranstaaende hævder de Indklagede, at der ikke fra Klagernes Side er ført noget fuldgyldigt Bevis for, at en Underbetaling fra Vognmand Chr. Nielsens Side virkelig har fundet Sted.

Under Domsforhandlingen er der afgivet Partsforklaring af Vognmand Chr. Nielsen, hvorhos seks Chauffører, derunder de, der har underskrevet de fornævnte Erklæringer af 28. August og 3. September, har været afhørte som Vidner.

Saaledes som Sagen i det hele foreligger oplyst ved de afgivne Forklaringer i Forbindelse med det foreviste Kvitteringsmateriale og de før Sagens Anlæg udstedte skriftlige Erklæringer, finder Retten at maatte tage de Indklagedes Paastand om Frifindelse til Følge. Efter de i Vognmand Chr. Nielsens Besiddelse værende Kvitteringers Udvisende maa Chaufførerne antages at have faaet udbetalt, hvad der for udført Arbejde tilkom dem efter Overenskomsten. Ganske vist maa det betegnes som ukorrekt at lade Kvitteringerne underskrive in blanco, men da disse senere er godkendte af Chaufførerne, maa Klagerne allerede af den Grund have Bevisbyrden for deres Paastand om, at en Underbetaling desuagtet har fundet Sted. Under Domsforhandlingen har, — som foran nævnt — en Flerhed af Chauffører været afhørt som Vidner til Oplysning om Lønningsforholdene i den Tid, i hvilken de har været i Vognmand Nielsens Tjeneste. Selv om imidlertid de paagældende Chauffører under Vidneførslen i det væsentlige har udtalt sig i Lighed med Klagernes Anbringende om de — iøvrigt forskellige — Former, under hvilke en Underbetaling skal være sket for den enkelte Chaufførs Vedkommende, maa Retten dog efter samtlige Omstændigheder nære overvejende Betænkelighed ved paa det foreliggende Grundlag — overfor Indklagedes bestemte Benægtelse og regnskabsmæssige Bevismateriale — at anse det tilstrækkelig godtgjort, at den paastaaede bevidste Underbetaling har fundet Sted, hvorved bemærkes, *dels* at enkelte af Vidneforklaringerne ikke skønnes at have været tilstrækkelig sikkert og klart underbyggede i Fremstillingen af den paasigtede Underbetaling og derfor i det hele at være af ringere Værdi, og *dels* navnlig, at (bortset fra et enkelt) samtlige Vidner før Sagens Anlæg har afgivet — enten en eller to eller tre — skriftlige Erklæringer, i hvilke de (tildels endog »paa Tro og Love«) erklærer at have faaet udbetalt overenskomstmæssig Løn, — et Forhold, som efter Rettens Formening paa Forhaand maa svække Værdien af deres nu i modsat Retning afgivne Forklaringer. Herefter vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes af hver af Parterne med Halvdelen.

K e n d e l s e :

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 10 * KØBENHAVN DEN 1. DECEMBER 1936 * 33. AARGANG

Vor Presse.

Der er talt meget og ofte om Pressens Magt og Betydning, ikke blot som et Udtryk for den offentlige Mening, men ogsaa som et Middel til at paavirke den enkelte og vinde ham for en bestemt Anskuelse og saaledes medvirke til at skabe den offentlige Mening. Det er jo ganske indlysende, at et Blad, som hver Dag kommer ind i Hjemmet og læses af hele Familien er i Stand til at paavirke de enkelte Familiemedlemmers Opfattelse om og Stilling til Dagens Begivenheder og Tidens Problemer. Dette kan ske paa to Maader, enten ved en direkte og aabenlys Propaganda for bestemte politiske eller andre Ideer — eller indirekte ved at give Bladets Læsere »den daglige Dosis«, som efterhaanden bevirker, at Læserne mere eller mindre ubevidst tilegner sig Bladets Mening om de forskellige Spørgsmaal. Set ud fra Arbejderklassens Synspunkt er den politiske Modstanderpresse mindre farlig, fordi den aldrig vil være i Stand til at vinde større Indpas i Arbejderkredse, hvad der derimod i stor Udstrækning har været muligt for den saakaldte upolitiske eller »neutrale« Presse, der som allerede nævnt dermed har Mulighed for blandt sine Læsere at agitere for Standpunkter, som i hvert Fald ikke er vore.

I Betragtning af Pressens Betydning som Middel til Propaganda og Varetagelse af egne Interesser er det kun naturligt, at ethvert politisk Parti søger at give sin Presse den størst mulige Udbredelse for dermed at vinde nye Partitilhængere, underbygge Partiets Stilling ved Valgene og saaledes øve sin Indflydelse i det politiske Liv. Dette gælder ikke mindst for det socialdemokratiske Parti, som straks fra Starten begyndte med at udgive sit eget Blad og søgte at skaffe det Indpas i Arbejderhjemmene. I Aarenes Løb er det da ogsaa lykkedes at opbygge en socialdemokratisk Presse, som fra Moderbladet i København har bredt sig til alle Byer i Provinsen. Vor Parole var altid og er fremdeles den, at enhver socialdemokratisk Arbejder ogsaa skal være Abonnent paa et af Partiets Blade. Selv om denne Parole naturligvis ikke kunde følges til 100 pCt., idet der altid har været Undtagelser fra denne Regel, og mange Arbejdere tidligere slet ikke kunde abonnere paa et socialdemokratisk Blad, hvis de da vilde bevare deres Arbejde, saa har det dog tidligere altid været saaledes, at Partipressens Oplag, Fagforeningernes Medlemstal og Antallet af socialdemokratiske Vælgere stod i et rimeligt Forhold til hinanden. I 1902, for Eksempel, havde den socialdemokratiske Presse i hele Landet ca. 73.000 Abonnenter, det samlede Antal fagorganiserede Arbejdere udgjorde samme Aar ca. 83.000, og ved Folketingsvalget i 1903 mønstrede Partiet i 56 af Landets Kredse godt 55.000 Stemmer. I 1911 var Partipressens samlede Oplag 120.000, Antallet fagorganiserede Arbejdere udgjorde 128.000, og Partiets Stemmetal ved Folketingsvalget i 1913 ca. 107.000. Drager man en Sammenligning mellem de tilsvarende Tal for 1935, viser det sig, at Partiets Presse ikke har været undergivet samme glædelige Udvikling som den, Arbejdernes faglige og politiske Bevægelse i øvrigt har kunnet notere i de sidste 20 Aar. — I Aaret 1935 var Partipressens Oplag i hele Landet 182.000, mens Antallet fagorganiserede Arbejdere var steget til 438.000. Vi vil i denne Forbindelse se bort fra Socialdemokratiets Stemmetal ved Valgene, fordi Valgrettens Udvidelse og Valgretsalderens Nedsættelse helt har forskudt Sammenligningsgrundlaget. Disse Tal viser tilfulde, at der indenfor Fagorganisationerne er en vid Arbejdsmark, der skal bearbejdes, at Agitationen for den socialdemokratiske Presse først og fremmest maa sætte ind paa det faglige Omraade, at det gælder om at hamre ind i den fagorganiserede Arbejders Bevidsthed, at han har en Pligt til at støtte den Presse, der dagligt taler hans Sag.

I Erkendelse heraf har Forretningsudvalgene for Socialdemokratisk Forbund og De samvirkende Fagforbund iværksat en landsomfattende Agitation for vor Presse, en Agitation, som for Tiden foregaar med fuld Styrke i alle Dele af Landet. Med Henblik paa »Arbejderen«s Læsekreds turde det være overflødigt paa denne Plads nærmere at redegøre for Betydningen af at gøre vor Presse stærkere, og vi vil derfor nøjes med at understrege, at det her ikke overvejende drejer sig om et Parti-

anliggende, men at ogsaa Fagbevægelsen er i højeste Grad interesseret i denne Sag.

— Idet vi henviser til det af de to Forretningsudvalg offentliggjorte Opraab, udtaler vi Haabet om, at Forbundenes Tillidsmænd ikke blot tager aktiv Del i den nu foregaaende Agitation, men ogsaa i Fremtiden vil virke for vor Presses Udbredelse og derigennem bidrage deres til at forstærke og underbygge Arbejderbevægelsens Stilling og Indflydelse.

Gør vor egen Presse stærkere.

Hver eneste Dag melder om vældige indgribende Begivenheder over hele Verden, om økonomiske og sociale Kampe, om Rustningskapløbet mellem Staterne, om Borgerkrig og Militærkup, om Styrkeprøven mellem Fremskridt og Reaktion.

Under denne Udvikling har Pressen faaet en betydelig forøget Indflydelse som Budbringer til Folkets brede Lag her i Landet om den store Verdens Kampe. Men samtidig bliver det endnu mere nødvendigt, at denne daglige Budbringer giver paalidelig og rigtig Besked. Valget af Dagblad er en Tillidssag. Det er en gammel Kendsgerning, som kun har faaet yderligere Bekræftelse gennem den seneste Tids Begivenheder.

Den danske Arbejderbevægelse kan med Stolthed pege paa den socialdemokratiske Presses Traditioner. Fra en beskeden Begyndelse har den kæmpet sig frem. Altid blev den mødt med Haan og Foragt af Overklassen, men altid sejrede den. Og den sejrede netop, fordi den fortalte de Kendsgerninger om Folkemassernes Kampe, om Uret og Undtrykkelse, som Borgerskabets Presse ikke turde meddele.

Disse Traditioner er holdt i Ære. Kravene til Dagbladenes Nyhedstjeneste er større i Dag end før. Men Arbejdernes første Krav til Pressen maa fortsat være, at den toner rent Flag — for eller imod Folkets Interesser.

Det danske Folks Flertal har gentagne Gange klart erklæret sig for Demokrati og Fremskridt, mod Diktatur og Tilbagegang. Reaktionen driver imidlertid sit Spil gennem en kapitalstærk Presse. Kun en fri socialdemokratisk Presse, som henter sin Kraft i Arbejdernes Organisationer, kan tage Kampen op med Reaktionens Organer. — Derfor lyder Parolen i Dag med større Kraft end nogensinde:

Styrk den socialdemokratiske Presse.

Hver eneste ny Abonnent giver dens Ord større Styrke i Kampen mod de kapitalistiske Særinteresser, som behersker vore Modstanderes Presse — den Presse, der klart har stillet sig paa et Standpunkt, der er i Strid med det arbejdende Folks Interesser, hvad enten det gælder dansk Politik, eller det gælder den Kamp, der føres ude i Europa for Demokrati og Fred.

Lad vore Modstandere mærke, hvorhen Strømmen gaar i det danske Folk.

Gør den socialdemokratiske Presse endnu stærkere.

Hver eneste fagligt organiseret Arbejder maa forhindre, at Fagbevægelsens Modstandere gennem deres Presse skaffer sig Ørenlyd for deres fagforeningsfjendske Agitation.

Kampen for vor egen Presse er Kampen for vore Ideer, for Fagbevægelsen og for Arbejderbevægelsen.

I denne Kamp maa ogsaa *du* være med.

Derfor bør man nu i de kommende Maaneder overalt sætte ind for vor Presse. Skaf den en Plads i hvert Arbejderhjem. Saa meget stærkere kan den da tale din Sag, Arbejdets Sag, Folkets Sag.

Forretningsudvalgene
for Socialdemokratisk Forbund og
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Ind- og Udmeldelser.

Som tidligere meddelt her Bladet har en i *Sømændenes Forbund* foretaget Urafstemning vedtaget Forbundets Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund. Beslutningen blev vedtaget med 545 Stemmer imod 353.

Sømændenes Forbund har derefter den 26. Oktober ansøgt om Optagelse i D. s. F. for dets 4639 Medlemmer, der alle skal indtræde som heltbetalende.

D. s. F.s Forretningsudvalg har paa sit den 18. November afholdte Møde enstemmigt tiltraadt denne Anmodning, som nu med Forretningsudvalgets Anbefaling er udsendt til Afstemning blandt Repræsentantskabets Medlemmer. Resultatet af denne Afstemning vil foreligge senest den 23. December.

Der er endnu ikke truffen endelig Bestemmelse om Tidspunktet for Forbundets Optagelse, idet Sømændene ønsker, at deres Overenskomstforhandlinger i det kommende Foraar finder Sted efter de gamle Regler, saaledes at den nuværende Overenskomsts Udløbstid bliver 1. April 1937. Angaaende denne Sag har der dels med Sømændenes Forbund og dels med Dansk Arbejdsgiverforening været ført Forhandlinger om Afvigelse i de mellem Hovedorganisationerne gældende Forhandlingsregler, men da Arbejdsgiverforeningen fastholder, at Forhandlingsreglerne automatisk træder i Kraft ved Forbundets Indmeldelse i D. s. F., og ikke vil gaa med til at gøre nogen Undtagelse for Sømændenes Vedkommende, er D. s. F.s Forretningsudvalg enig med Sømændenes Forbund om, at den officielle Indmeldelse i D. s. F. først finder Sted fra den Dato, som Forretningsudvalget maatte bestemme, men dog senest den 1. April 1937.

— — —

Den i Juli Maaned afholdte Kongres i *Dansk Tømrerforbund*, hvor D. s. F.s fungerende Formand Chr. Jensen holdt et Foredrag om De samvirkende Fagforbunds Opbygning, Love og Virksomhed, vedtog med 159 Stemmer imod 7 et Forslag om at anbefale Medlemmerne at stemme for Forbundets Indmeldelse i D. s. F., dog under For-

udsætning af, at der forinden var naaet en tilfredsstillende Ordning vedrørende enkelte nærmere præciserede Grænseforhold. Efter at en saadan Ordning var tilvejebragt, blev der i Forbundets Afdelinger foretaget Afstemning om Indmeldelsen, der ifølge Meddelelse i Dagspressen har givet det Resultat, at 71,8 % af Medlemmerne har stemt for Indmeldelsen i D. s. F. og 28,2 % imod. Forbundet tæller 9107 Medlemmer. Den officielle Anmodning om Optagelse vil formentlig blive tilstillet D. s. F.s Forretningsudvalg en af de nærmeste Dage.

Der turde ikke være Tvivl om, at Tømrernes Beslutning vil faa en vis Indflydelse paa Resultatet af den Afstemning om Indmeldelse i D. s. F., som for Tiden foregaar i *Søfyrbødernes Forbund* og i *Blikkenslagerforbundet*. Saafremt de her foretagne Afstemninger giver samme Resultat som i Tømrerforbundet, vil Samlingen af næsten alle danske Fagorganisationer indenfor den faglige Centralorganisations Ramme være en Kendsgerning inden Aarets Udgang.

Den nordiske Samarbejdskomités Møde i København.

Det var en Række vigtige Problemer, der drøftedes ved den nordiske Samarbejdskomités Møde i København den 15. og 16. November. Denne saavel som andre i de senere Aar afholdte skandinaviske Arbejderkonferencer adskiller sig fra de i tidligere Tid stedfundne Konferencer derved, at det nu ikke mere drejer sig om en rent teoretisk Drøftelse af de foreliggende Spørgsmaal, men om at søge frem til en praktisk Løsning af disse. Thi den Forskydning i de politiske Magtforhold, som i det sidste Tiaar har fundet Sted i de nordiske Lande, har bevirket, at det er de socialdemokratiske Arbejderpartier, der har den afgørende Indflydelse paa og dermed Ansvaret for Udformningen af de sociale og ikke mindst økonomiske Forhold. Vor Tids mangeartede Vanskeligheder, de spændte Forhold paa det politiske og økonomiske Omraade gør dette Ansvar tungere og de mange og vanskelige Opgavers Løsning besværligere, men ikke desmindre har Nordens socialdemokratiske Arbejderbevægelser vist, at de magter deres Opgave og har løst den til Folkets Tilfredshed. Dette viser Vælgernes stadig større Tilslutning til Socialdemokratiet ved de seneste Valg i alle fire Lande, og dette viser ogsaa de mange rosende Omtaler af Forholdene og Tilstanden i Norden, som næsten dagligt findes i Verdenspressen. Talen om, at Arbejderne ikke kan styre Land og Rige, er nu fuldstændigt forstummet, og vore politiske Modstandere har endog vanskelig ved at dølge deres Harme og Skuffelse over, at Arbejderpartiet regerer saa godt, at stadig større Kredse af Befolkningen slutter op om Socialdemokratiet. Trods den ubestridte Fremgang, som baade den politiske og den faglige Bevægelse kan notere, og Trods de hidtil opnaaede Fremskridt og Resultater, er der dog endnu mange Spørgsmaal, der skal tages op, og mange Problemer, der venter deres Løsning. Dette er bl. a. ogsaa en Opgave for den nordiske Samarbejdskomité, der saaledes bidrager til at lægge Grunden til Fremtidens Arbejde. — — —

I Konferencen deltog Repræsentanter for de socialdemokratiske Partier og de faglige Landsorganisationer i Danmark, Finland, Norge og Sverige, mens Island ikke var repræsenteret. For De samvirkende Fagforbund i Danmark mødte den fungerende Formand *Chr. Jensen,* Hovedkasserer *Hans Jacobsen* og Sekretærerne *Laur. Hansen* og *Knud V. Jensen,* som Repræsentanter for Socialdemokratiet i Danmark, Norge og Sverige bl. a. disse Landes Statsministre Stauning, Nygaardsvold og Hansson.

Som Konferencens Præsident fungerede Statsminister Stauning, der bød Deltagerne Velkommen. I sin Aabningstale henviste Stauning til Betydningen af de Valg, der i Aar har fundet Sted i de nordiske Lande, og som viste en stærkt stigende Indflydelse for den socialdemokratiske Bevægelse. — Bag de socialdemokratiske Partier i Norden staar op mod 3¼ Million Vælgere, og i Finland repræsenterer Socialdemokratiet 38,6 pCt. af de afgivne Stemmer, i Norge 42,5 pCt., i Sverige 45,9 pCt. og i Danmark 46,1 pCt. — Sammen med andre demokratiske Retninger danner den socialdemokratiske Bevægelse et solidt Værn for en sund, demokratisk Udvikling i Norden.

Denne politiske Indflydelse var ogsaa af en afgørende Betydning for de økonomiske og sociale Problemer, som Tidens Udvikling havde bragt saa stærkt i Forgrunden.

Konferencen gik derefter over til Dagsordenen. Den svenske Udenrigsminister *Sandler* indledede om det økonomiske Samarbejde mellem de nordiske Lande. Den fung. Formand for De samvirkende Fagforbund, *Chr. Jensen,* indledede om Udveksling af unge Arbejdere i Uddannelsesøjemed mellem de nordiske Lande, og derefter om Arbejdstidsspørgsmaalet. De indledende Taler efterfulgtes af interessante Meningsudvekslinger.

Den anden Mødedag begyndte med en Drøftelse af Spørgsmaalet om et nærmere Samarbejde mellem de nordiske Arbejderorganisationer paa de internationale Arbejdskonferencer i Genève. Spørgsmaalet indlededes af den svenske Trafikminister *Forslund,* der indtil for nylig var Formand for den faglige Landsorganisation i Sverige.

Derefter indledede *Tanner,* Finland, en Drøftelse om den verdensøkonomiske Situation og Mulighederne for en Planlæggelse af Foranstaltninger paa længere Sigt til Imødegaaelse af truende økonomiske Kriser. Det vedtoges at behandle Problemet i de enkelte Lande og drøfte det paany paa næste Møde i den nordiske Komité.

I Tilslutning til den første Dags Drøftelse af det nordiske økonomiske Samarbejde besluttedes det at nedsætte en Studiekomité af Sagkyndige fra hvert Land til at undersøge Muligheder og Forudsætninger for et saadant udvidet Samarbejde.

Paa Forslag af den svenske Socialminister, *Gustav Møller,* vedtoges det at opfordre de nordiske Regeringer til at undersøge Mulighederne for en Udvidelse af den fællesnordiske Lovgivnings Omraade.

Sluttelig drøftedes efter Indledning af *Gustav Møller* Ønskeligheden af en Lønstatistik efter fælles Regler i de nordiske Lande.

Det nordiske Sekretariat, der i Henhold til Statutterne skifter mellem Landene, forlægges for det kommende Aar til Stockholm. Her vil altsaa næste Aars Konference finde Sted.

I Tilslutning til Konferencen samledes Repræsentanterne for de fire Landes faglige Landsorganisationer den 17. November til et særligt Møde, hvor man navnlig drøftede Spørgsmaalet om et fast organisatorisk Samarbejde mellem de fire faglige Centralorganisationer. Muligheden herfor er nu til Stede grundet paa den norske Landsorganisations Indmeldelse i den faglige Internationale. Da Sekretariatet for det nordiske Samarbejde i det kommende Aar faar Sæde i Stockholm, blev der overladt til den svenske Landsorganisation at udarbejde Forslag vedrørende Formen for det fremtidige Samvirke. Endvidere drøftede Mødet Spørgsmaalet om de nordiske Landes Deltagelse i det sociale Arbejde i Genève, og derunder blev der ogsaa aflagt Beretning om de Samtaler, der er ført med Arbejdsbureauets Direktør Butler angaaende Ansættelse af en Sekretær eller Korrespondent i Norden, der skal holde Arbejdsbureauet underrettet om alle vigtige Foreteelser paa det socialpolitiske Omraade. Desuden drøftede man Muligheden af en fælles Stillingtagen til de Spørgsmaal, der er fremme til Behandling i Genève, idet man mente, at en ensartet Optræden vilde styrke de nordiske Repræsentanters Indflydelse paa de forskellige Sagers Afgørelse. Til Slut tog Mødet Stilling til en Række Spørgsmaal af mere intern Karakter.

Arbejdslønnen i Industrien.

April Kvartal 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for April Kvartal 1936 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I nedenstaaende Tabel er for de større Hovedgrupper af Arbejdere den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for April Kvartal 1936 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabellen fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i April Kvartal 1936 var 131 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 156 Øre, for Arbejdsmænd 133 Øre og for Kvinder 88 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte.

Den gennemsnitlige Timefortjeneste i April Kvartal 1936 og de 4 foregaaende Kvartaler.

	Antal Arb. pr. 30. Juni 1936	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		April Kv. 1936	Jan. Kv. 1936	Okt. Kv. 1935	Juli Kv. 1935	April Kv. 1935
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arbejdere	27553	172	173	175	176	175
Ufagl. —	25133	143	141	143	144	144
Ialt Mænd...	52686	158	156	160	160	160
Kvindel. Arbejdere.....	20201	91	91	90	90	89
Samtl. Arbejdere	72887	139	138	140	142	141
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	27261	139	143	142	142	140
Ufagl. —	34256	125	124	126	124	123
Ialt Mænd...	61517	131	132	133	132	130
Kvindel. Arbejdere.....	13102	85	86	85	85	84
Samtl. Arbejdere	74619	124	123	125	124	123
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	54814	156	159	159	160	158
Ufagl. —	59389	133	132	133	132	132
Ialt Mænd...	114203	144	144	145	145	144
Kvindel. Arbejdere.....	33303	88	89	88	88	87
Samtl. Arbejdere	147506	131	131	133	133	132

De Forhøjelser af de overenskomstmæssige Lønninger, der blev Resultatet af Foraarets Overenskomstforhandlinger, og som traadte i Kraft i Løbet af April Kvartal, har kun delvis fundet Udtryk i de her foreliggende Tal, idet deres Virkning paa disse i nogen Grad er bleven modarbejdet af den Omstændighed, at der i Byggefagene paa Grund af Arbejdsstandsningen i højere Grad end under normale Forhold er udbetalt Akkordoverskud i Januar Kvartal.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for April Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,6 og 0,5 Øre. I April Kvartal 1936 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 3,2 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

Arbejdskraften i Landbruget 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ved Landbrugstællingen den 18. Juli 1936 blev der søgt Oplysning om Størrelsen og Arten af den i Landbruget benyttede Arbejdskraft, idet de i Bedriften beskæftigede Personer blev henført under følgende Hovedgrupper: 1) Slægtninge og voksne Børn over 15 Aar, 2) Fast Medhjælp (Tyende og lignende), der faar Kost og Logi, og 3) Anden fast Medhjælp (faste Daglejere o. l.). Endvidere

blev der søgt Oplysning om Benyttelsen af midlertidig Medhjælp og om, hvorvidt Brugeren gik paa Arbejde hos andre, i begge Tilfælde med Angivelse af Antal Arbejdsdage. Det opgivne Antal Arbejdsdage er til Sammenligning med den øvrige Arbejdskraft omregnet til Helaarsarbejdere efter Forholdet 300 Arbejdsdage lig en Helaarsarbejder.

Ved Siden af den ovennævnte Arbejdskraft har man tillige foretaget en Beregning angaaende Brugernes eget Arbejde. Brugerens og Hustruens Arbejde tilsammen er regnet lig en Helaarsarbejder pr. Brug, saaledes at der er foretaget et Fradrag for de Brug, hvor Brugeren er ugift eller sidder i Enkestand, og hvor der normalt kan regnes at være et Tyende til Erstatning enten for Husmoderens eller Husbondens Arbejde i Bedriften. For hele Landet androg dette Fradrag ca. 15 pCt.

I nedenstaaende Tabel er givet en foreløbig Oversigt over Landbrugets Arbejdskraft i 1936, sammenholdt med de tilsvarende Opgørelser for 1934 og 1935.

Landbrugets Arbejdskraft i Landdistrikterne 1936, 1935 og 1934.

	1936	1935	1934
Antal Ejendomme	203.384	204.328	204.864
Antal Helaarsarbejdere:			
Brugerens Arbejde	171.407	173.020	173.402
Fradrag for Arbejde og Andre	6.401	5.974	6.675
Brugerens Arbejde i egen Bedrift	165.006	167.046	166.727
Slægtninge og voksne Børn over 15 Aar:			
Mandlige	54.132	54.168	57.530
Kvindelige	42.167	43.142	46.216
Tilsammen ...	96.299	97.310	103.746
Fast Medhjælp (Tyende o. l.), der faar Kost og Logi:			
Mandlige	114.624	117.087	123.362
Kvindelige	53.871	55.638	60.074
Tilsammen ...	168.495	172.725	183.436
Anden fast Medhjælp (faste Daglejere o. l.)	16.674	15.237	15.939
Midlertidig Medhjælp	16.027	13.504	11.579
Ialt Helaarsarbejdere ...	462.501	465.822	481.427

Tallene omfatter kun Arbejdskraften paa de Landejendomme paa over 0,55 ha, der er beliggende i Sognekommunerne. Som det fremgaar af den tabellariske Oversigt, synes der for 1936 at mangle Oplysninger fra ca. 1.000 Ejendomme; det drejer sig dog fortrinsvis om smaa Brug, saaledes at det først og fremmest er Brugerens Arbejde, der er for lavt angivet i 1936.

Det fremgaar af Tabellen, at den samlede Arbejdskraft er gaaet ned med mellem 15 og 20.000 Helaarsarbejdere siden 1934. Fra 1934 til 1935 androg Nedgangen ca. 15.000 Helaarsarbejdere, medens Nedgangen fra 1935 til 1936 ikke er særlig stor.

For de enkelte Arter af Arbejdskraft ses det ved en Sammenligning med 1935, naar Hensyn tages til, at der for 1936 mangler Oplysninger fra ca. 1000 Ejendomme, at Brugerens Arbejde i egen Bedrift og Antallet af Børn og Slægtninge paa det nærmeste er uforandret; derimod er Antallet af Helaarsarbejdere atter gaaet tilbage for den faste Medhjælp, der faar Kost og Logi, medens i Modsætning hertil Anvendelsen af daglønnet Arbejdskraft viser Stigning fra 1935 til 1936; Stigningen har været særlig stærk for de midlertidige Medhjælpere.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade.

Som tidligere omtalt her i Bladet blev der i November 1935 mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Kommunalarbejderforbund truffen Aftale om, at 30 Medlemmer af Kommunalarbejderforbundet, beskæftiget ved Københavns Sporvejes Hovedværksted, skulde tilbageflyttes til Arbejdsmandsforbundet. — I den Anledning havde Arbejdsmand Th. Nybye anlagt Sag mod de kommunale Arbejdsmænds Organisation og for sig, og dermed ogsaa for de øvrige Arbejdere, krævet Ret til at blive staaende i Kommunalarbejderforbundet. Den ved Østre Landsret afsagte Dom gav dog Forbundet Medhold, og Th. Nybye indankede derefter Sagen for Højesteret, der nu har stadfæstet Landsrettens Dom.

Nedenstaaende aftrykker vi Højesterets Dom, der vil faa Betydning for nogle lignende Sager, der er rejst ved Domstole i Provinsen og iøvrigt turde kunne paaregne almindelig Interesse (Landsrettens Dom findes aftrykt i »Arbejderen« Nr. 19 for 15. April 1936).

DOM:

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret. —

Den af De samvirkende Fagforbunds Grænseudvalg afsagte Kendelse fastslog, at den Uregelmæssighed, der blev udvist, da de i Sagen omhandlede Arbejdere ved Københavns Sporvejes Hovedværksted i Maj 1927 udtraadte af Dansk Arbejdsmands Forbund for at blive Medlemmer af Dansk Kommunalarbejder-Forbund, ikke skulde være til Hinder for disse Arbejderes Forbliven som Medlemmer af Dansk Kommunalarbejder-Forbund.

Det fremgaar af Overenskomsten af 8. November 1935 mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Kommunalarbejder-Forbund, at Aftalen om Tilbageflytning af de ommeldte Arbejdere er et Led i en almindelig Aftale om, at bl. a. de ved Sporvejene beskæftigede Arbejdsmænd, hvad enten de er løst eller fast ansatte, skal staa tilsluttet det af de to Forbund, der har afsluttet den kollektive Overenskomst paa Arbejdernes Vegne, og at den hører med til denne Ordnings Gennemførelse.

Efter alt foreliggende findes Overenskomsten, for saa vidt den gaar ud paa, at Appellanten, saafremt han ønsker vedblivende at være Medlem af

nogen under D. s. F. staaende Organisation, henvises til Støberi-, Special- og Maskinfabrikarbejdernes Forbund, ikke at have ligget uden for, hvad Organisationerne efter deres Vedtægter og almindelige Formaal med bindende Virkning for Medlemmerne kan tage Bestemmelse om. Herefter vil Landsrettens Dom kunne stadfæstes. — Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at kunne betale med 300 Kr.

Thi kendes for Ret: Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Arbejdsmandsmand A. Th. Nybye, til Indstævnte, De kommunale Arbejdsmænds Organisation, med 300 Kr.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

RUNDSKUE

HJÆLP TIL DE LANGVARIGT ARBEJDSLØSE. Socialminister Ludvig Christensen har i Landstinget fremsat Forslag til midlertidig Lov vedrørende de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Fortsættelseskasser. Ifølge Lovforslaget kan Kasserne forhøje det aarlige Maksimum for Ydelse af Fortsættelseshjælp for Tiden fra 1. December 1936 til 31. Marts 1937 fra 70 til 140 Dage. Endvidere kan Socialministeren, naar særlige Omstændigheder taler derfor, tillade, at Fortsættelseskassen holdes aaben, uanset om de gældende Lovbestemmelser er opfyldt eller ej. Der aabnes desuden Adgang til Understøttelse for saadanne Medlemmer, hvis Understøttelse er bortfaldet.

Omkostningerne anslaas til 5,6 Mill. Kr., hvoraf de 2,8 Mill. Kr. skal refunderes af Staten.

Som bekendt har Landstinget i tidligere Aar Gang paa Gang nedstemt Regeringens Forslag om Vinterhjælp til arbejdsløse. Det sidst afholdte Landstingsvalg har imidlertid nu sat en Stopper for Venstres og Højres Sabotage mod Regeringspartiernes Forslag og muliggjort Gennemførelsen af saadanne haardt tiltrængte sociale Hjælpeforanstaltninger.

I sin Forelæggelsestale meddelte Ministeren, at Regeringen i nær Fremtid agter at fremsætte Forslag om en videre Udbygning af den forsikringsmæssige Hjælp, saaledes at det i større Udstrækning end hidtil vil være muligt at komme uforskyldt arbejdsløse til Hjælp.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Opgørelsen over Danmarks Vareomsætning med Udlandet viser for Oktober Maaned en Merindførsel paa 15,8 Mill. Kr. mod 13,5 Mill. i Oktober i Fjor. Totalomsætningen har i Oktober været betydeligt større end i samme Maaned forrige Aar. Importen havde en Værdi af 145,9 Mill. mod 153,5 Mill. i September og 126,8 Mill. Kr. i Oktober 1935. Eksporten beløb sig i Oktober til 124,7 Mill. indenlandske Varer og 5,4 Mill. fremmede Varer. For September Maaned var de tilsvarende Tal 115,8 Mill. og 4,5 Mill., for Oktober i Fjor 107,8 Mill. og 5,5 Mill. Kr.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement udarbejdede Produktionsindeks for Industrien viser for Oktober Maaned i Forhold til den foregaaende Maaned en Nedgang fra 134 til 133. For Næringsmiddelindustrien er Indekstallet steget fra 123 til 125, for Beklædningsindustrien fra 143 til 144 og for Træindustrien fra 130 til 135. Nedgang viser Tekstilindustrien fra 158 til 153, Læderindustrien fra 173 til 170, Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 146 til 142 samt Grafisk og teknisk-kemisk Industri fra 136 til 132, mens Tallet for Jernindustrien er uforandret 130. (Basisaar 1931 = 100).

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — er derimod i Forhold til September Maaned steget fra 1.300.000 til 1.310.000.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 20. November 79,985 eller 18,9 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 2554 højere end i den foregaaende Uge og 2207 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,7 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 12.991 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 332 højere end i den foregaaende Uge.

Indtægt — Ernæring — Helbred.

Af Dr. *Ejnar Nyrop*, København.

Paa den internationale Arbejdskonference 1936 i Genève behandledes bl. a. Spørgsmaalet om Arbejdernes Ernæringsforhold, og i den hertil vedtagne Resolution anmodes Forvaltningsraadet om at fremme Undersøgelsen af Arbejderbefolkningens og ikke mindst de arbejdsløses Ernæringsforhold. Med Henblik paa, at Spørgsmaalet vil blive taget op til Behandling paa en senere Konference og dermed ogsaa vil være Genstand for Drøftelser i de enkelte Lande, turde nedenstaaende Artikel, der i store Træk redegør for dette for den store Arbejderbefolkning saare vigtige Problem, kunne paaregne vore Læseres Interesse.

1. *Ernæring og Helbred.*

Til langt hen i vort Aarhundrede var Spørgsmaalet om en Nations Forsyning med Levnedsmidler ret simpelt, da det kunde koncentreres om en tilstrækkelig Forsyning med Kalorier og Æggehvidestoffer. Store videnskabelige Fremskridt i de sidste 20 Aar har derimod klarlagt, at en Kost, der er tilstrækkelig til at stille Sulten, kan være fattig paa visse Ernæringsbestanddele som Vitaminer og Mineralsalte (Jærn, Kalk, Fosfor) og derved foraarsage de forskellige »Mangelsygdomme«, der er ganske skæbnesvangre for Menneskeslægtens Fremtid.

Som nu almen kendt, er mangelfuld Ernæring Aarsagen til en stor Del af vore Sygdomme og sygelige Tilstande, ligesom Modtageligheden for visse smitsomme Sygdomme bliver mangedoblet ved fejl Ernæring. Derved er Spørgsmaalet om »Minimum« Kost bleven afløst af det langt betydningsfuldere »Optimum« Kost, hvorved forstaas en Kost, der kan bevare en Helbredstilstand, der gør sin

Mand i Stand til ikke blot lige at eksistere, men til at leve sundt og virkedygtigt. Maalet maa derfor være at faa hvert enkelt Individ ernæret saaledes, at hans Helbred ikke kan forbedres ved en Ændring af Kosten.

Af en Række Undersøgelser i 1932 over »Infektion, Dødelighed og Ernæring« har jeg kunnet paavise, hvor snæver en Forbindelse der er mellem Ernæringens Indhold af Vitaminer og Dødeligheden. For Danmarks Vedkommende viste det sig i 1935, at de vitaminfattige Foraarsmaaneder April og Maj stod øverst paa Listen med 4035 og 4025 Dødsfald, medens de vitaminrige Maaneder August og September stod lavest med henholdsvis 2838 og 2654 Dødsfald. Af Undersøgelser paa danske Tuberkulosesanatorier fremgaar det meget tydeligt, hvor snævert et Forhold der er mellem Ernæring og Helbred. I den vitaminfattige Vinter- og Foraarstid er der flest Udbrud af Tuberkulose, flest sengeliggende, flest Dødsfald og ringeste Vægtforøgelse, medens det modsatte er Tilfældet i den vitaminrige Sommer og Efteraar.

Paa saa mange Omraader var Aarene omkring Verdenskrigen et stort praktisk Eksperiment paa Forholdet mellem Ernæring og Helbredstilstand. Foruden ved sin Smørrigelighed og Margarinemangel (paa Grund af Undervandsbaadskrigen) var 1918 her i Landet karakteriseret ved sin *ligelige Fordeling* af Smørret paa Grund af Rationeringen. Det har derfor sin store Interesse af følgende Skema *(Christiansen)* at kunne sammenligne Smørforbruget med Dødeligheden af Lungetuberkulose, Optræden af Øjentørsot (skyldes Mangel paa Vitamin-A, der særlig findes i Smør og Mælk) og Børnedødeligheden, hvor Moderens Vitaminindhold utvivlsomt spiller en meget stor Rolle. En lav Børnedødelighed er ogsaa et af Beviserne paa en tilfredsstillende Ernæringstilstand i en given Befolkningsgruppe *(Mc Collum)*.

	Margarine-Forbrug	Smør-Forbrug	Dødsfald af Lungetub.	Børnedødelh.	Ant. Tilf. af Øjeptørsot
1914 ...	45 Mill. kg	21 Mill. kg	1267	9,8%	48
1915 ...	55 — -	19 — -	1234	9,5%	53
1916 ...	58 — -	20 — -	1492	10,0%	78
1917 ...	33 — -	24 — -	1689	10,0%	71
1918 ...	1 — -	40 — -	1307	7,4%	9
1919 ...	38 — -	20 — -	1197	9,2%	4
1920 ...	54 — -	14 — -	1204	9,0%	25

Vor Ernæring bestaar af 36 Substancer (Ilt, Vand, Fedt, Æggehvidestof, Kulhydrater, Vitaminer og Mineralsalte), men intet enkelt Ernæringsmiddel rummer alle disse Bestanddele, der er saa nødvendige for den rette Legemsbygning. En rigtig sammensat Kost er derfor en Kombination af Ernæringsmidler i egnet Mængde og i egnet gensidigt Forhold.

For at opnaa fuld Udvikling og Modstandskraft kræver alt voksende Cellevæv et rigeligt Tilskud af Vitaminer og fuldlødig Æggehvide; i modsat Fald bliver Organismen mindre modstandsdygtig, saa at Infektionsstof langt lettere kan sætte sig fast og anrette langt større Skader end ved normalt modstandsdygtigt Væv. Det bliver ikke mere bestridt, at et forholdsvist ringe Forbrug af Æggehvide ikke behøver at skade den enkelte Person, men det er paa den anden Side utvivlsomt, at en Nation ikke vil kunne forblive kraftig og handledygtig, hvis den Generationer igennem faar en æggehvidefattig Kost. Det meget debatterede Spørgsmaal om Æggehvideminimum er slet ikke saa simpelt, som man tidligere har ment, da den nødvendige Æggehvidemængde meget afhænger af dens Lødighed*), og jo billigere Æggehviden er, des mindre lødig er den. Fuldlødig Æggehvide træffer man navnlig i grønne Plantedele, Mælk, Kød, Æg og til en vis Grad i Kartofler og Nødder, medens Brødkorn kun indeholder ufuldstændig Æggehvide. Dertil kommer, at det overhovedet ikke er hensigtmæssigt kun at give Æggehvideminimum, analog med, at en Ingeniør ikke beregner en Bros Bæreevne efter den mindste Belastning, men efter den mulige Belastning. Paa samme Maade skal der hos Mennesket tages Hensyn til de optimale Fordringer, for at Organismen kan have Modstandskraft under svære Belastningstilstande, som Sygdom, Svangerskab, anspændende Arbejde.

Forskellige Undersøgelser kunde tyde paa, at det staar saare vel til med Befolkningens Sundhedstilstand. Af følgende Skema ses det saaledes, at en 0-aarig i Danmark nu kan forvente at leve c. 20 Aar længere, og en 20-aarig c. 10 Aar længere end

Leveudsigten (Middellevetid) for	1840—49	1895—00	1926—30
0-aarige	40,9	50,2	60,9
20-aarige	40,1	44,5	49,6

for 100 Aar siden. Et lignende Resultat viser de i England foretagne Undersøgelser. Dette er uomtvisteligt, men har nærmest sin Aarsag i en Forbedring af Hygiejnen og i en Formindskelse af de forskellige Farsoter. Hvis derimod Sundhed skal ses i Forhold til det enkelte Individs aandelige Kraft, Handledygtighed og daglige Velvære, faar vi et ganske andet Billede, der viser, at der i store Befolkningsklasser findes en mangelfuld og utilstrækkelig Ernæring, der i det lange Løb vil bryde saa meget af det ned, som Hygiejnen har bygget op.

Af en Række Undersøgelser over københavnske Skolebørns daglige Kost i 1935 *(Gudjonsson)* fremgaar, at Kostens Vitaminindhold lader en Del tilbage at ønske, saa at Forbruget af Mejeriprodukter synes at være alt for lille. Naar ⅓ af disse Børn sjældent eller aldrig faar Mælk, maa dette betegnes som sørgelig forkert; ligeledes naar c. ⅓ aldrig faar Smør, men kun Margarine. Det maa ogsaa siges at være en meget alvorlig Fejl, at ⅔ af Børnene aldrig fik raa Frugt og saa godt som ingen af Børnene raa Grøntsager. Det er derfor forstaaeligt, at *kun 15—19%* af Børnene maa antages at have faaet rigeligt med A-, D- og C-Vitaminer, og det kan næppe fejle, at en saadan Kost

*) Alt levende, det være sig Dyr eller Planter, anvender som Byggemateriale Æggehvide, der er sammensat af et stort Antal Aminosyrer, der maa være fuldtallig til Stede, for at der kan være Tale om fuldlødig Æggehvide. Forskellige af Aminosyrerne er saa vigtige, at Organismen gaar til Grunde, hvis de ikke stadig bliver tilført med Ernæringen. Det drejer sig særlig om Trytophan og Lysin, der findes i Mælk og Æg og til en vis Grad i Kartofler og Nødder.

til Skolebørn rummer visse Farer og bør forbedres ved, at der gives mere Mælk, mere Smør, mere Frugt, mere Grøntsager, ogsaa i raa Tilstand, og mere Fisk incl. Lever, Hoved og Rogn.

Det er kendt, hvorledes en stor Del af den mandlige Landboungdom forringes sundhedsmæssigt paa Grund af for haardt Arbejde og forkert Ernæring. Paa tilsvarende Vis undergraves Helbredet for den kvindelige Byungdom paa Grund af daarlige Arbejds- og Livsvilkaar.

Ifølge *Faber* og *Lindhardts* Undersøgelser er i Danmark Tuberkulosens Nedgang standset i de sidste Aar, ligesom den sørgelige Stigning i Tuberkulosedødeligheden hos arbejdende Kvinder viser sig udelukkende at falde paa Aldersklassen fra 15—20 Aar. Af følgende Skemaer fremgaar ogsaa tydeligt, at *Fattigdom og Sygdom følges ad:*

Befolkningsgruppe	Antal Skatteydere	Gennemsn. Indt. i Kr.	Lungetub. i ‰ Døde	Nyanm.
1. Overklasse	45,348	5,278	5,1	6,9
2. Middelstand	58,365	2,682	9,5	21,3
3. Arbejderklasse .	127,884	2,196	13,2	26,4

Sammenligning af Perioden 1902—06 med 1928—32:

I Overklassen	Nedgang	fra 4,7	til 3,2‰
I Middelklassen	*Stigning*	- 7,9	- 9,4‰
I Arbejderklassen	—	- 9,7	- 12,4‰

I England har der i mange Aar lydt de samme Klager som herhjemme over den tiltagende daarlige Helbredstilstand hos den Ungdom, der melder sig til Soldatertjeneste. I mange Lande ser man nu hævdet, at Tandsygdommene optræder som en hærgende Sot og er en af de største Farer for hele Folkeslags Sundhedstilstand. Man udtrykker dog Forholdet bedre ved at sige, at de daarlige Tænder er et yderst alvorligt Tegn paa en fejlagtig Ernæring, da Tænderne ikke taaler Mangel paa Vitaminer og Mineralsalte, hvorfor deres Tilstand bliver et godt Bevis paa en Ernærings Værdi. De skotske Højlændere og Beboerne i Oberwallis i Schweiz, hvis væsentlige Ernæring er Mælk, Ost og Grovbrød, har udmærkede Tænder, medens Beboerne i Lavlandet, der har faaet et mere forfinet Køkken, har yderst daarlige Tænder. I svensk Norrland findes i udstrakt Grad C-Vitaminunderernæring, der har givet en Form af Skørbug, som navnlig ytrer sig ved Tandlidelser; fra Boden meddeles, at knap hver anden af Rekrutterne har Tænderne i Behold, og at de unge Piger fra Skovdistrikterne kommer ned til Byerne og faar fuldt Gebis i Konfirmationsgave. Fra Norge berettes tilsvarende, at Befolkningen lider under en højgradig Fejlernæring, der navnlig giver sig til Kende ved de saa alment udbredte Tandsygdomme. Paa Island var Tandkaries ukendt før 1850, og ved de Tider havde man i Skandinavien i det store og hele uskadte Tænder og som Følge deraf kun faa Tandlæger; i Dag forholder det sig omvendt, fordi Folkeernæringen nu er bleven som hos andre europæiske Folk med høj Kariesprocent.

Mælk giver Æggehvide til Dannelse af Muskler, Vitaminer og Mineralsalte til Sundhed og Vækst, og Kulhydrater til Varme og Energi. Mælkeprodukter er den væsentligste Bestanddel af Ernæringsfysiologiens »preventive food«, og det skal specielt fremhæves, at i Mælk findes Vitamin-A og D i det rette Forhold til Kalk og Fosfor, hvorved disse Vitaminer faar deres optimale Virkning. Engelsk Syge og beslægtede Sygdomme opstaar, naar Vitamin-D mangler, hvorfor Opdagelsen af dette Vitamin betød Vegetarismens Fallit i nordlige Lande, da Vitamin-D slet ikke eller kun i Spor findes i Planteføde. Rene vegetarianske Kostformer maa derfor forbeholdes Syden, hvor Solen danner D-Vitamin i Huden (Virkningen af de ultraviolette Lysstraaler). Blokadetiden i Tyskland har ogsaa med alt Eftertryk vist, at Mangel paa Æg, Mælk, Smør, Kød og Fedt, d: naturlige Beskyttelsesstoffer mod Knoglesygdomme, ogsaa hos voksne kunde foraarsage svære Knoglesygdomme.

Saavel her i Landet (Krogsgaard, Schlanbusch) som i England, Japan, New Zealand og andre Steder er der foretaget Undersøgelser, der viser, hvor betydningsfuldt det er at give Børn et Tilskud af Mælk. — Intet Steds i Verden finder man dog mere slaaende Eksempler paa Ernæringens Betydning for alt dyrisk Liv end i Indien med dets 350 Mill. Indbyggere, der bestaar af mange Racer, hver repræsenterende bestemte Ernærings-Sædvaner, bygget paa Klima og religiøse Forestillinger. Og da hver Race er saa inderlig forbundet med en særpræget Kost, er det let at foretage en Sammenligning mellem de forskellige Racer.

Naar man rejser fra Nord-Vestegnen af Punjab ad Ganges-Dalen til Bengals Kyst, er der et gradvist Fald i Beboernes Højde, Vækst og Evne til at udholde anstrengende Arbejde. Samtidig findes et ganske tilsvarende Fald i Kostens ernæringsmæssige Værdi med gradvis Formindskelse af Æggehvidestof, Mineralsalte og Vitaminer. I det nordlige Indien, hos Sikherne, indeholder Kosten Fuldkornmel, rigelig Mælk, Mælkeprodukter, Grøntsager og Frugt. Overensstemmende med denne gode Sammensætning af Kosten, finder man i disse Egne fysisk set Indiens fineste Racer, der hører til Menneskelægtens smukkeste Skabninger. I Modsætning hertil sammensætter de 90 Millioner Risspisere i det sydlige Indien deres Kost med en Hovedbestanddel af Ris, der i tilberedt Stand er berøvet meget Æggehvidestof, Mineralsaltene og næsten alle Vitaminer. Hertil kommer, at de gennemgaaende kun bruger lidt Mælk og Mælkeprodukter, af religiøse Grunde ofte ikke spiser Kød, at friske Grønsager og Frugt kun indgaar sparsomt i deres Kost, — og vi har let ved at finde Grunden til den daarlige Fysik, der som Regel er karakteristisk for disse Stammer.

Af forskellige Undersøgelser i Udlandet over Arbejdsløshedens skadelige Indflydelse paa Sundhedstilstanden ses, at der efter en vis Latenstid lader sig paavise Symptomer paa et Underskud af Vitaminer og nedsat Modstandsdygtighed overfor infektiøse Sygdomme paa Grund af Ændringer i Ernærings- og Boligvilkaar. Af Lunn & Bredsdorff er der herhjemme udført en Række Undersøgelser til Belysning af langvarig Arbejdsløsheds Indflydelse paa Sundhedstilstanden. Selv om det talmæssig kun er forholdsvis smaa Forskelligheder, der ved Undersøgelsen er paavist mellem Arbejdende og Arbejdsløse, er den Slutning dog beret-

tiget, at der med de nuværende Understøttelsessatser under Arbejdsløsheden viser sig en Række Symptomer, der tilsammen maa tages som Udtryk for en Nedsættelse i Individernes almindelige Sundhedstilstand.

Ernæringen kan have saavel positiv som negativ Indflydelse paa Helbredstilstanden. Den positive Virkning er formentlig afhængig af den Del af Ernæringen, hvor Fødemidlerne findes i naturlig Form, d. v. s. i den oprindelige Ligevægt mellem Æggehvide, Fedt, Kulhydrater, Mineralsalte og Vitaminer. Med Benyttelse af Orr's Undersøgelser har Ingeniør J. E. Nyrop foretaget en Beregning, der giver et sørgeligt Billede af vor Tids Ernæring og viser, at bortset fra de Skader, der forvoldes af mangelfuld Kost, kan Ernæringen direkte have en skadelig Indflydelse paa Helbredet. Ifølge nævnte Beregning er en betydelig Procentdel af det samlede Antal Kalorier blevet behandlet industrimæssigt ved høj Temperatur eller kemisk. Da høj Temperatur er i Stand til at omdanne en Række organiske Stoffer til Kræft-producerende Substancer, kan industriel Behandling af Fødemidler tilføre dem smaa Mængder af skadelige Substanser, hvorved de bliver lige saa ødelæggende for Helbredet, som f. Eks. Vitaminer er gavnlige. Ikke-Tilstedeværelsen af fremmede Stoffer, d. v. s. Substanser, der ikke findes i naturlige Fødemidler, og en mere naturlig Balance i Fødemidlerne kan derfor være Grunden til den fortrinlige Sundhedstilstand, der findes paa Steder som Tristan da Cunha, hvor der ikke er diagnosticeret Kræft hos Øens Beboere. Hertil kunde tidligere medregnes Grønland, hvor der, under alt Forbehold paa Grund af diagnostiske Vanskeligehder og det lave Antal ældre Individer, indtil 1904 ikke var diagnosticeret Kræft, der i Perioden 1924—33 optraadte med en Dødelighed paa 5 pr. 10,000 Indb.

Inden man forstod at udrede Ernæringens fine Spind, er det tyske Ordsprog: »Der Mensch ist, was er isst«, sprunget frem af et Folkeinstinkt om Betydningen af den fuldlødige Kost. Dette Instinkt, som er ethvert Dyrs Eje, er nu gaaet tabt for Flertallet af Menneskeheden, men maa med alle Midler oparbejdes igen, saa at der kan opstaa et urokkeligt Krav om fuldlødig Ernæring for alle Klasser. Dette Krav gaar langt ud over Landegrænser og alle kunstige Afspærringer, da de biologisk virksomme Ernæringsmidler maa hentes, hvor de findes, og hvor de eventuelt kan oparbejdes til et holdbart Produkt.

Danmark er rigt paa disse Produkter, og dog faar Befolkningen, saavel her som i Udlandet, alt for lidt af Landbrugsprodukter — for en Del af Uforstand, for en langt større Del af Mangel paa Midler. Spørgsmaalet om en stor Produktion af Landbrugsvarer til Priser, der vil betyde Velstand for Landbrugsbefolkningen, er endnu ikke bleven løst og udgør vedblivende en af de alvorligste Skyggesider i det almindelige økonomiske Billede. Hertil kommer, at lige saa ønskeligt det er, at Landbruget bliver vel funderet, lige saa nødvendigt er det, at dets Produkter kommer til at ligge indenfor den Fattiges Rækkeevne. Der er stadig Mulighed for Overproduktion af Landbrugsvarer, men udelukkende, fordi Købekraften er for ringe for en stor Procent af Menneskeheden.

Grundreglen for en sund Ernæring er at nyde Fødemidlerne i en Form, hvori de forskellige Næringsstoffer, Salte og Vitaminer, findes i samme Forhold som i Naturen. Salænge det gælder om Fisk, Kød, frisk Frugt etc., er dette Forhold opfyldt, og vi behøver kun at paase, at vor Kost er saa blandet som muligt. Vanskelighederne fremkommer først ved de industrielt behandlede Produkter, hvis Kalorier ikke er i naturlig Balance, da de enten er berøvet de oprindelige Produkters Vitaminer og Mineralsalte eller som Kunstprodukter mangler disse livsvigtige Bestanddele. Hvidt Brød er saaledes berøvet Fuldkornets Vitaminer, Salte og noget af dets Æggehvidestof, og Margarine er ganske vitaminløst.

Sødmælk er et Ernæringsmiddel, der indeholder et Kompleks af Ernæringsstoffer: Fedt (Smør), Æggehvide, Kulhydrater, Mineralsalte, Vitaminer og Vand. Langt bedre end at tage Smørret ud af Mælken eller fremstille Ost og lade Restbestanddelene med Salte og Mælkesukker gaa i Svinene, vilde det (selvfølgelig inden for visse Grænser) være at drikke Mælken eller at spise Mælkeprodukter, der indeholder alle Mælkens Bestanddele (Tykmælk f. Eks.). Her har dog den store Fordyrelse ved Distributionen og Vanskeligheden ved at opbevare Mælken lagt Hindringer i Vejen for et øget Forbrug, ogsaa eksportmæssig set. Det er derfor af største Betydning, at der i de seneste Aar er fremkommet Mælkepulvere (maa ikke forveksles med sukret Kondensmælk), der indeholder alle Mælkens Bestanddele og Vitaminer i uændret Form. Dertil kommer, at Mælkepulver er holdbart i flere Maaneder, og at det paa Grund af de absolut gode hygiejniske Forhold i moderne Mælkepulverfabrikker er et lige saa rent Produkt som f. Eks. stassaniseret Mælk. Foruden Mælk kan der fremstilles Tykmælkspulver, som rigtig behandlet giver et værdifuldt Ernæringsprodukt. Af andre Tørprodukter, der er kommen i Handelen, og som har naturlig Sammensætning og er vitaminrige, kan nævnes Tomatpulver. Rundt om i Verden findes der sikkert adskillige biologisk virksomme Næringsmidler, der ved Tørring kan forvandles til holdbare Handelsprodukter.

Den gennemgaaende Forhøjelse af Levestandarden har bevirket, at Helbred og Fysik er bleven forbedret. Men meget mangler endnu, og først og fremmest bør der sørges for, at enhver gravid og ammende Kvinde og alle opvoksende Børn faar en fuldlødig Ernæring. Vi er her inde paa store Problemer, der klart er bleven udtrykt af International Labour Conference 1936: Der findes Millioner Mennesker i alle Verdensdele, hvis Indtægter er for smaa til at skaffe dem og deres Børn tilstrækkelig Føde af den rette Slags. Selv om de kan faa nok til at holde Sulten ude, hvad der meget langt fra altid er Tilfældet, er de ikke sikret mod de skadelige Følger af urigtig Ernæring. Det er foreslaaet at fastsætte Maksimalpriser for Mælk, Kød og Brød, saa at alle blev i Stand itl at købe disse Næringsmidler i tilstrækkelig store Mængder. Det er et Spørgsmaal, om ikke Ernæringen, ligesom

Boligforsyningen bør betragtes som en Opgave, det tilkommer Staten at løse. Hvorledes vil det nemlig være muligt at skaffe tilstrækkelige Forsyninger af de nødvendige Næringsmidler til Priser, som selv de fattigste kan overkomme? Hvilken Indflydelse paa Landbruget vil den uhyre forøgede Efterspørgsel faa, som vil blive Følgen af en almindelig Gennemførelse af en bedre Ernæring? Hvorledes kan den fornødne Merindførsel finansieres i Lande, som i Forvejen er mere eller mindre afhængige af Forsyninger udefra? Vil det ikke blive nødvendigt at tilvejebringe en eller anden international Organisation for Fordelingen af Verdensproduktionen af Ernæringsmidler? De Erfaringer, som er gjort med Hvede og Sukker, godtgør, at en international Kontrol lader sig gennemføre, hvor det drejer sig om at begrænse. Vil en saadan ikke ogsaa være mulig, hvor det drejer sig om at udvide? Løsningen af disse Spørgsmaal vil ikke blive let, da det for Tiden kun er forholdsvis faa Nationer, som er helt selvforsynende med Næringsmidler. Atter her vil det derfor vise sig, at internationale Handels- og Finansproblemer ligger bagved, hvad der i første Øjeblik kunde synes at være et indenrigsk socialt Spørgsmaal.

Undersøgelser i de senere Aar har muliggjort, at man nu kan trække Konturerne op for en Kost, der kan tilfredsstille alle Sundhedens Fordringer med en Sikkerhedsmargin for at beskytte mod Uvidenhed og Tilfældigheder. Det vanskeligste Problem er at sikre, at fuldlødig Kost er tilgængelig for enhver Samfundsborger, da for Tiden mindst en Trediedel af Menneskeheden ikke har Midler til at købe en saadan Kost.

Hvis Landene i Stedet for at ødelægge deres Befolkning med Oprustning og med de uundgaaelige Følger deraf vilde sætte alle Kræfter ind paa at løse Ernæringsproblemet, vilde Nationernes Styrke paa en ganske anden Maade blive fremmet og Landbruget komme til sin Ret som Formidler af livsvigtige Ernæringsbestanddele. Der vilde da her i Landet ikke mere være Tale om en Indskrænkning af Mælkeproduktionen, den vigtigste af vore Ernæringsbestanddele, der tværtimod vilde kunne forøges til største Gavn for Sundhedstilstanden i Ind- og Udland og til Bedste for vor dygtige Landbostand.

NYT FRA UDLANDET

FAGFORENINGERNES MEDLEMSTAL I SOVJETRUSLAND. Den af den russiske Landsorganisations statistiske Afdeling udarbejdede Statistik over Fagforeningernes Medlemstal viser, at Antallet af fagorganiserede Arbejdere er steget fra 18.169.600 den 1. Januar 1935 til 18.970.000 den 1. Januar 1936, altsaa med 4,4 pCt. Medtager man desuden de fagligt organiserede Studenter og Eleverne paa de højere Skoler samt det huslige Personale, udgjorde det samlede Medlemstal pr. 1. Januar 1936 20.260.300.

Den største Organisationsgruppe indenfor Landsorganisationen er Arbejderne i den egentlige Industri med 8,3 Mill. Medlemmer eller 80 pCt. af samtlige beskæftigede Industriarbejdere. For de øvrige vigtigste Arbejdergrupper er de tilsvarende Tal som følger: Transport 2,5 Mill. Medlemmer eller 86,5 pCt., Landbrug 1,5 Mill. eller 74,7 pCt., Undervisning 1,4 Mill. eller 86,3 pCt., Byggevirksomheden 1,4 Mill. eller 79,6 pCt., Handel 9,3 Mill. eller 81,8 pCt., Sundhedsvæsen 8,6 Mill. eller 90,2 pCt., offentlig Administration 8,1 Mill. eller 83,8 pCt. Den gennemsnitlige Organisationsprocent for hele Landet er 82.

Beskæftigelsesstatistiken viser, at Antallet af lønarbejdende Personer i Sovjetunionen fra 1. Januar 1935 til 1. Januar 1936 er steget fra 22,8 til 24,1 Million. I 3 Erhvervsgrupper er Arbejdertallet gaaet ned, nemlig i Næringsmiddelindustrien, Bygningsindustrien og ved de statlige Landbrugsvirksomheder. Aarsagen hertil angives for Næringsmiddelindustriens Vedkommende at være Nedgangen i Antallet af offentlige Restaurationer som Følge af, at Arbejdere og Funktionærer i stadig større Udstrækning indtager deres Maaltider i Hjemmet. I Byggefagene skyldes Nedgangen den stadig større Anvendelse af mekaniske Hjælpemidler og med Hensyn til Landbruget den bedre og mere rationelle Tilrettelæggelse af Arbejdet samt den større Anvendelse af moderne Landbrugsmaskiner og Traktorer.

ARBEJDSLØSHEDEN I TJEKOSLOVAKIET. Ved Udgangen af Oktober Maaned 1936 var der ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer i Tjekoslovakiet tilmeldt 439.332 arbejdsløse mod 479.268 ved Udgangen af den foregaaende Maaned. Dette er det laveste Arbejdsløshedstal, der i Tjekoslovakiet er noteret i de sidste fire Aar. I nogen Grad skyldes Nedgangen de skærpede Forskrifter vedrørende Tilmeldelsen, der har forhindret Dobbelttællinger, men i Hovedsagen kan den aftagende Arbejdsløshed føres tilbage til den økonomiske Bedring, der gør sig bemærket overalt i Landet.

FAGBEVÆGELSEN I TJEKOSLOVAKIET. Det Statistiske Bureau i Tjekoslovakiet har offentliggjort en Oversigt over Antallet af Fagorganisationer og disses Medlemmer. Herefter findes der i hele Landet 702 Fagorganisationer med 2.107.721 Medlemmer. Heraf er 430 Organisationer tilsluttet en af de bestaaende 15 faglige Landsorganisationer. I Forhold til 1934 er Antallet af fagorganiserede Arbejdere og Funktionærer i Tjekoslovakiet steget med 114.000 eller 2,5 pCt. Den største af de 15 Landsorganisationer er den fælles Landsorganisation, som omfatter 73 tjekiske og tyske socialdemokratiske Fagforbund med 656.636 Medlemmer, deraf 126.631 Kvinder. Man regner med, at ca. 50 pCt. af alle lønarbejdende Personer (Arbejdere og Funktionærer) tilhører deres Fagorganisation.

FAGFORENINGSKONGRES I KANADA. I September Maaned afholdt den faglige Landsorganisation i Kanada sin 52. ordinære Kongres i Montreal. Landsorganisationen omfatter 1624 tilsluttede Organisationer med ialt 112.972 Medlemmer. I Beretningsaaret har der været en Fremgang paa 6874 nye Medlemmer. Af Kongressens Beslutninger kan nævnes Kravet om Indførelse af en 6 Timers Arbejdsdag henholdsvis en 5 Dages Arbejdsuge med Bibeholdelse af de nuværende Ugefortjenester. Endvidere krævede Kongressen Indførelse af Arbejdsløshedsforsikring, hvortil ogsaa Arbejderne skal erlægge Bidrag, 2 Ugers Ferie med Løn for alle Arbejdere indenfor Haandværk og Industri samt Udvidelse af Statens Indflydelse paa Ordningen af Erhvervslivets Forhold.

OVERENSKOMSTFORHANDLINGER I SVERIGE. I Sverige er man nu i fuld Gang med Forhandlingerne om en Fornyelse af Overenskomsterne for rundt 165.000 Arbejdere. I en Del Industrier er der truffet Aftale mellem Forbundene og Arbejdsgiverforeningen om at rykke Opsigelsesfristen frem for paa denne Maade at fremskynde Overenskomsternes Fornyelse og dermed paa et tidligere Tidspunkt at skabe Ro paa Arbejdsmarkedet. Der er hidtil ved disse Forhandlinger opnaaet Enighed om Fornyelse af Overenskomsterne for ca. 65.000 Arbejdere, hvorved det er lykkedes at naa gode Forbedringer. I Papirindustrien er Timelønningerne i 1. Lønklasse forhøjet fra 80 til 85 Øre, og i de øvrige Lønklasser i Forhold hertil. De faste Akkorder forhøjes i en Del Tilfælde med 10 pCt. Lønningerne skal iøvrigt forhøjes til 1932's Lønniveau, hvad der betyder en Forhøjelse paa gennemsnitlig 7,5 pCt. Desuden er der opnaaet en Række andre Fordele, deriblandt en Forbedring af Feriebestemmelsen. Denne Overenskomst omfatter 28.000 Arbejdere og gælder for 1 Aar.

I den keramiske Industri er der ved 3 store Porcelænsfabriker opnaaet en Forhøjelse af de mandlige Arbejderes Timeløn med 5 Øre, mens Kvindernes Timeløn er forhøjet med 3 Øre. I Elektrikerfaget er Akkordpriserne forhøjet med gennemsnitlig 5 pCt, Timelønningerne med 5—8 Øre. En yderligere Lønforbedring er opnaaet gennem en Nygruppering af Byerne i de forskellige Stedklasser, ligesom Ferielønnen er forhøjet fra 32 til 40 Timer. Denne Overenskomst omfatter 5500 Arbejdere og gælder for 2 Aar. Lignende Forbedringer skal være opnaaet for de øvrige Fag, og det fremhæves, at det er lykkedes at opnaa disse Forbedringer uden at gøre Indrømmelser til Arbejdsgiverne paa andre Omraader.

Man mener i svenske Fagforeningskredse, at det ogsaa vil lykkes at naa en Forstaaelse angaaende Fornyelsen af de resterende Overenskomster, og at Arbejdsfreden i Sverige næppe vil være truet i denne Omgang.

Lønbevægelser og Konflikter.

Mølleriarbejdere i Nakskov og Slagelse.

Den 16. Oktober afholdtes et Fællesmøde i Svendborg i Forbindelse med en faglig Voldgift.

Mødet behandlede to Klager fra Dansk Mølleriarbejderforbund. Den første drejede sig om, at en Møller paa *A/S Nakskov Dampmølle* var blevet fradraget et personligt Tillæg paa Kr. 1,50 ugentlig samtidig med, at de overenskomstmæssige Lønninger var blevet forhøjet.

Det andet Spørgsmaal var angaaende to Lærlinges Beskæftigelse paa *Slagelse Dampmølle*.

Fællesmødet resulterede i nedenstaaende Protokolat:

Nakskov: Den paagældende Mølleriarbejder beholder det personlige Tillæg paa Kr. 1,50, han havde før den i Foraaret afsluttede Overenskomst. Det paagældende Tillæg efterbetales fra Overenskomstens Ikrafttræden.

Slagelse: Det paagældende Spørgsmaal søges nærmere oplyst lokalt.

Drejere hos Dansk-Engelsk Alabast Industri.

Ved Forhandling i Dansk Arbejdsgiverforening den 14. November enedes man om at oprette Overenskomst for de hos *Firmaet Dansk-Engelsk Alabast-Industri* beskæftigede Drejere.

Timelønnen ansættes for Nybegyndere til 115 Øre, efter 2 Maaneders Arbejde i Alabast-Branchen til 125 Øre, efter 4 Maaneder til 135 Øre og efter 6 Maaneders Arbejde til 144 Øre. Der er samtidig aabnet Adgang til en højere Timebetaling, ligesom der skal tilstræbes Akkord i videst muligt Omfang.

Endelig ydes der 6 Dages Ferie, og Feriebetalingen ansættes til 2 % efter Fortjenesten.

Overenskomsten er sluttet til 1. Marts 1938.

Adressefortegnelse.

over

Arbejdernes lokale Fællesorganisationer.

Aabenraa: Johs. Weis, Svinget 12.
Aalborg: Cigarhandler M. Willumsen, Schleppegrellsgade 63.
Aarhus: Leonhard Hansen, Sønder Allé 19, 1.
Aars: Slagteriarbejder Chr. Jensen, Tingvej 4.
Als, Nørre og Søndre Herred: Overgendarm C. H. Christensen, Skovby St., Als.
Assens, Fyn: Laur. Petersen, Ramsherred 47.
Assens pr. Mariager: Emil Nielsen, »Dania«, Assens pr. Mariager.
Bogense: Arbejdsm. Valdemar Jørgensen, Kirkestræde 38.
Bov: N. P. Andersen, Bov pr. Padborg.
Brabrand: Hans Arildskov, Præstevangen.
Bramminge: J. O. Jensen, Adelgade 3.
Brande: Banearbejder Jens Torn, Torvegade 22.
Broager og Nybølland: Wilh. Mohr, Egernsund.
Brønderslev: Slagteriarbejder Ludvig Johansen, Algade 33.
Ebeltoft: Harry Olsen, Adelgade 62.
Esbjerg: Oskar Svendsen, Niels Juelsgade 5.
Faaborg: Chr. T. Jensen, Kildetoften 59.
Fakse: Lærer Vald. Henningsen.
Fredericia: Forretter Marius Nielsen, Kongensgade 81, 2.
Frederikshavn: J. P. Jensen, Fiskergade 10.
Frederikssund: Gasværksarbejder Viggo Petersen, Solvej 6.
Frederiksværk: Montør Sv. Aa. Bram, Nørreg. 54.
Glamsbjerg: Jens Juul Pedersen.
Glostrup, Taastrup og Omegn: Juel Jacobsen, Godsbanevej.
Graasten og Omegn: Banenæstformand E. Hjortkilde, Graasten.
Gram og Omegn: Peter Frank, Bakkevej.
Grenaa: Gasværksarbejder Rasmus Jensen, Grønland 35.
Grindsted og Omegn: Aage Rasmussen, Nygade 5.
Græsted, Maarum og Omegn: Arbejdsmand Aksel Knudsen, Esbønderup Skovhuse pr. Esrom.
Gørlev: Vejer O. Jacobsen, Sønder Allé.

Haarlev og Omegn: Husmand Niels Olsen, Himlingøje pr. Vallø.
Haderlev: Peter Mortensen, Clausensvej 4.
Hadsten: Tømrer H. Eriksen, Aagade.
Hadsund: H. Vestermann, Vestergade 36.
Hammel: Redaktør Winther, Social-Dem.
Haslev: Maler C. Christensen, Jernbanegade 6.
Helsingør: Portør Vald. Berthelsen, Øresunsvej 3.
Herløv-Hjortespring: Henning Andersen, Frederiksundsvej.
Herning: Kedelpasser J. Krohn Jensen, Vesterg. 40.
Hillerød: Snedker Chr. P. Larsen, Hjortholmsv. 12.
Hinnerup: Jens Jensen.
Hjerm: Martin Kjeldsen, Hjerne St.
Hjørring: Arbejdsm. Asger Larsen, Østergade 20.
Hobro: Jens Sørensen-Borup, Møllebakken.
Holbæk: Maskinsnedker J. P. L. Jensen, Fasanv. 9.
Holeby: Chr. L. Hansen, Magasinvej, Holeby.
Holstebro: Cigarsorterer Poul Nielsen, Allégades Tværvej.
Hornslet: Tømrer Chr. M. Andreasen, Hornslet.
Horsens: Snedker P. Andersen, Jyllandsgade 37.
Højer og Omegn: Overportør A. Jensen, Storegade 5, Højer.
Hørsholm: F. Nielsen, Nordsjællands Social-Demokrat.
Kalundborg: Kedelpasser P. Oluf Pedersen, Slagelsevej 32 F.
Kauslunde og Gamborg Sogne: Johs. Larsen, Kauslunde St.
Kerteminde: Savskærer Martin Bach, Skolegade 25.
Kjellerup: Aksel Johansen, Torvet 8.
Kolding: Væver Ejner Christensen, Stejlbjergsallé 28.
Korinth: N. P. Christiansen, Ditlevslyst pr. Korinth.
Korsør: Remisearbejder Emil Andersen, Kählersvej 19.
København: Robert Nielsen, Rosenørnsallé 12, St.
Køge: P. Pedersen, Østre Sandmarksvej 18.
Langaa: Arbejdsmand S. Fillipsen, Randersvej, Langaa St.
Lemvig: Chr. Nielsen, Havnegade 48.
Lyngby: Tekstilarbejder Axel Olsen, Sorgenfrivej 4.
Løgstør: Kontorassistent P. Jensen, Bakken.
Maribo: H. C. Andersen, Brødregade 12.
Marstal: Handelsmand Rich. Mathiesen, Strandstræde.
Middelfart: Maeskinarbejder Niels Haslund Rasmussen, Blindebomsvej 34.
Mørke: Snedker Paulin Jensen.
Nakskov: Klejnsmed Harald Hansen, Rødbyvej 55.
Nibe: Kedelpasser P. Offersen.
Nyborg: Maskinarbejder Sv. Horn, Christianslundevej 78.
Nybøl: Knud Jacobsen.
Nykøbing F.: Cigarmager J. C. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing M.: Einar Dahl, Ringsgade 2.
Nykøbing S.: Slagteriarbejder Bertel Rasmussen, Grundtvigsvej 37.
Næstved: Repræsent. R. Calum, Hvedevænget 22.
Nørre Aaby: A. K. Hansen, Kirkevej 14.
Nørresundby: Hans Chr. Nielsen, Vestergade 1.
Odder: A. Bauer, Claushøj.
Odense: J. Vilh. Werner, Kongensgade 65.
Præstø: Chauffør Svend Madsen, Skiblinge pr. Præstø.
Randers: Alfred Andersen, Fabersvej 20 A.
Ribe: Smed Th. Broe, Nørremarken.
Ringe: Tømrer A. Johansen, Villavej.
Ringkøbing: Rasmus Hansen, Østerstrandgade 14.
Ringsted: Bagersvend V. Eliasen, Dronningensgade 17.
Roskilde: A. Kruse, Vestergade 38.
Rudkøbing: Maskinmester Oscar Jørgensen, Nørrebro 90.
Ry St.: Savskærer Alfr. Rasmussen, Alléen.
Rødby: Tømrer Th. Lindhardsen, Fruegade 8.
Rønne: Bager Vald. Mogensen, Myregade 1.
Sakskøbing: Lokomotivfører A. L. Jørgensen, Maribovej.
Silkeborg: Maskinarb. Aage Christensen, Thorsgade 21.
Sindal: Arbejdernes Fællesorganisation.
Skagen: Jens Andersen, Teknisk Skole.
Skanderborg: Arbm. Niels J. Nielsen, Adelgade 6.
Skelskør: Aksel Carstensen, Vestergade 14.
Skive: Borgmester W. Madsen, Brøndumsgade 35.
Skjern: Distriktsmontør N. Bentsen, Chr. Hansensvej 1.
Skærbæk: Murer Rosenbom.
Slagelse: Kontorbestyrer Andr. Pedersen, Løvegade 42.
Sorø: Havearbejder Chr. Rasmussen, Ingemannsvej 7.
Stege: Charles Matthiasen, Grønsundvej 1.
Storehedinge: Skræder P. M. Hansen, Elisabethsvej 16 B.
Struer: Arbejdsmand M. Winther, Østergade 27.
Stubbekøbing: Johs. Andersen, Carlfeltsvej 25.
Svendborg: Cigararbejder F. Jensen, Posthusvej 16.
Søllerød Sogn: Murer Rasmussen, Søllerød pr. Holte.
Sønderborg: Anders Andersen, Jernbanegade 13, 2.
Taarnby Kommune: Arbejdsmand Richard Ludwig, Saltværksvej 68, Kastrup.
Thisted: Arbmd. Chr. Iversen, Østerbakken 24.
Thureby: Frederik Nielsen, Stationsvej.
Trustrup: Fr. Gitzler, Trustrup Station.
Tønder: S. H. Madsen, Søndergade 30, 2.
Tørring: L. Christensen, Frederiksberg.
Varde: Slagteriarbejder L. P. Larsen, Smedeg. 6.
Vejen: Arbejdsmand Vilh. Andersen.
Vejle: H. Bressendorf, Dalgade 17,1.
Vemb: Andreas Andersen.
Viborg: Blikkensl. Axel Poulsen, Nørregade 5, 1.
Viby J.: Skolebetjent Jens Olsen, Rosenvang pr. Aarhus.
Vojens: H. C. Andersen.
Vordingborg: Arbm. Otto Pedersen, Nyraad 8, Nyraad St.
Vraa: Harald Christensen, Møllevej.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 11 * KØBENHAVN DEN 15. DECEMBER 1936 * 33. AARGANG

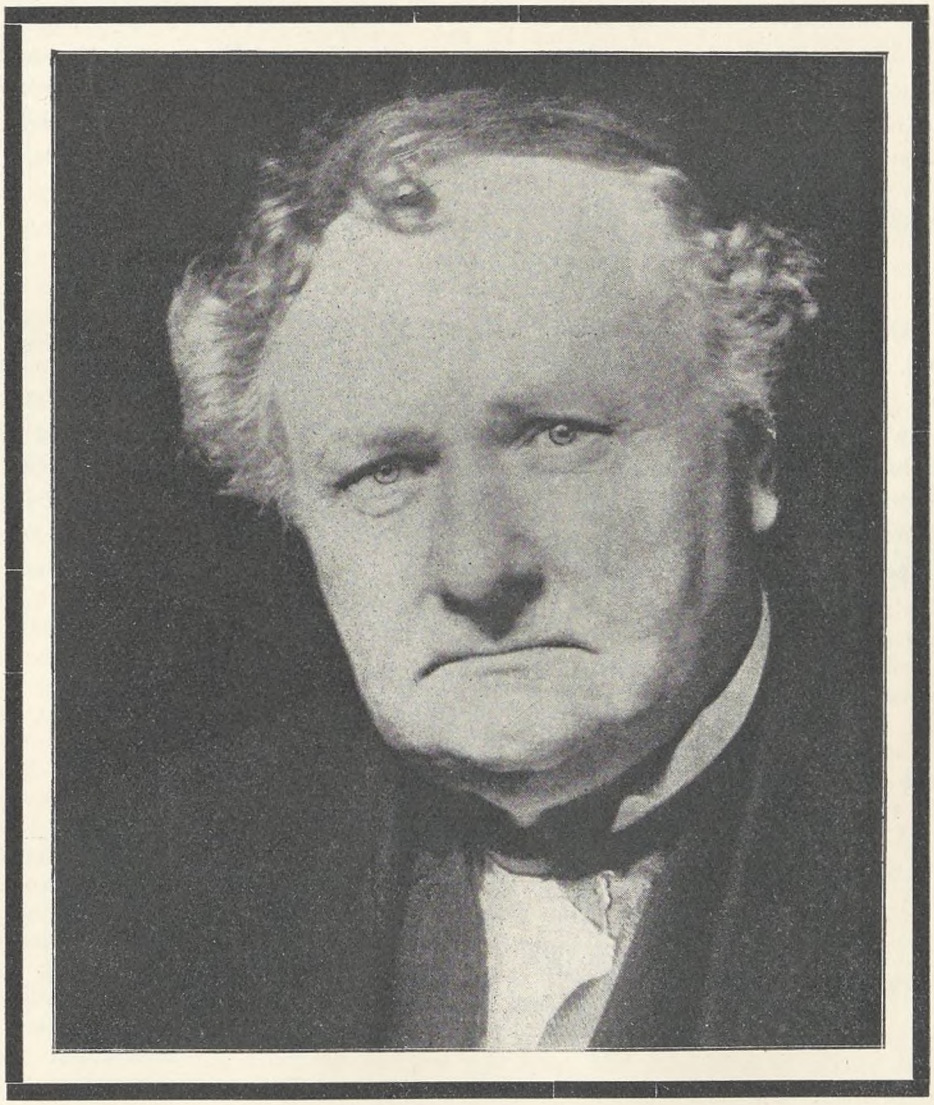

VILHELM NYGAARD

11. JANUAR 1872 — 6. DECEMBER 1936

Ved

Vilhelm Nygaard's Baare.

Saa faldt en Kæmpe, som vi vil nævne
med Ærefrygt til vor sidste Dag,
hver Draabe Livsmod og al sin Evne
med Glæde gav han for Folkets Sag.
Hans Kræfter kun var til Smaamand viet
med Aandens Ild og Viljens Staal,
at vi for Urets-Aag blev befriet,
var al hans Stræben, hans store Maal.

Af Folket randt han, i Folket fandt han
til sidste Time sin Arbejdsplads,
selv vennesæl Venner nok sig vandt han,
skønt Blikkets Flamme var stundom hvas.
I Hjærtet brændte den stille Kærte,
som giver Varme, men ingen Os,
og Svig var aldrig i dette Hjærte,
helt fri for Fraser og usand Ros.

Hans Hjærtes Jord kunde Løgn ej gro paa,
det Ord, som een Gang han havde sagt,
for Ven og Fjende var til at tro paa,
hans Haandtryk galdt som en god Kontrakt.
I Fred han gerne sig vilde hygge,
men aldrig veg han i Kampens Stund;
for Folkets Ret og for Folkets Lykke
har Nygaard kæmpet med Pen og Mund.

En Arbejdskraft . . . det er netop Ordet!
Hvem har forgæves hans Bistand søgt?
Naar han tog Plads ved Forhandlingsbordet,
saa var han væbnet med Vid og Kløgt.
Af Væsen altid kun paa det Jævne,
blandt Folkets Mænd var han bedst tilpas,
men ved sin Viden og ved sin Evne
var Nygaard født til en Førerplads.

De røde Faner af haarde Hænder
vil blive sænket ved Nygaards Grav,
hver ærlig Modstander anerkender
den Indsats, som han i Livet gav.
Han stred for dem, der var agtet ringe,
han aldrig Kniven i Ryggen stak,
og det er Menigmand, som vil bringe
en falden Kæmpe den sidste Tak.

Den 6. December 1936. *Aage Hermann.*

Vilhelm Nygaard død.

I dyb Sorg sænker vi vore Faner. Dansk Arbejderbevægelse har mistet en Fører og en af sine bedste Forkæmpere. I den første Morgentime den 6. December afgik De samvirkende Fagforbunds Formand, Vilh. Nygaard, ved Døden efter et langt og smertefuldt Sygeleje.

Gennem mange Aar har Nygaard indtaget en fremtrædende Plads i dansk Arbejderbevægelse. I en Alder af kun 27 Aar blev han Formand for Tobaksarbejderforbundets Afdeling »Enigheden« i København, en ansvarsfuld Post, som han til almindelig Tilfredshed beklædte i 14 Aar. Som Formand for denne store Afdeling udførte han et stort og dygtigt Arbejde; særligt kan i denne Forbindelse nævnes hans Indsats for at organisere Fagets ufaglærte Kvinder, for hvilke han dermed skabte ordnede Lønforhold.

I 1913 fratraadte Nygaard Formandsstillingen i »Enigheden« og blev Medarbejder ved den socialdemokratiske Provinspresse. Men hans journalistiske Løbebane blev dog kun af forholdsvis kort Varighed. Allerede i Aaret 1919 valgtes han til Sekretær i De samvirkende Fagforbund, og det var Arbejdet indenfor denne Organisation, der bragte ham frem i første Række. Han blev senere Næstformand og i 1928, efter C. F. Madsens Fratræden, Formand for De samvirkende Fagforbund. Som Arbejdernes Sagfører ved Den faste Voldgiftsret, og som den faglige Centralorganisations Forhandlingsleder ved de aarlige Overenskomstsituationer viste han sine særlige Evner som Arbejdernes Forsvarer og Forhandler. Han var ikke Detaillernes Mand, men byggede i høj Grad paa sin hurtige Opfattelsesevne, paa sin skarpe Intelligens og sin Slagfærdighed, paa sin Evne til at trænge ind til Sagens Kærne og finde det svage Punkt i Modpartens Argumentation, og den Myndighed parret med Djærvhed og Lune, som var hans fornemste Egenskaber, satte ham altid i Stand til at overvinde de foreliggende Vanskeligheder og finde den Vej, der førte til Maalet. Han var for saa vidt Fredens Mand, som han ikke ønskede Kamp for Kampens Skyld og til det sidste søgte at finde frem til en Ordning ad Forhandlingernes fredelige Vej, men han veg paa den anden Side heller ikke tilbage for Kampen, naar han mente, at Arbejderne stod stærke i deres Krav, og naar vor Sag gjorde Kampen nødvendig.

Nygaards Interesser og Virksomhed var dog ikke begrænset til selve Fagbevægelsen, men spændte videre og omfattede ogsaa Arbejdernes politiske og kooperative Bevægelse. I mange Aar og indtil sin Død var han Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, fra 1928 tillige Folketingsmand for Lyngbykredsen. Desuden beklædte han en Række andre vigtige Tillidshverv, bl. a. havde han siden 1926 Sæde i Social-Demokratens Kontrolkomité, var Formand for det københavnske Arbejdernes Fællesbageris Forretningsudvalg, Revisor i Arbejdernes Landsbank samt øvede sin Indsats paa ansvarsfulde Poster i mange andre Arbejder-Institutioner. Han repræsenterede dansk Fagbevægelse i den faglige Internationales Repræsentantskab og var Medlem af Socialistisk Arbejder-Internationales Bestyrelse.

Nygaards Liv var saaledes rigt paa Arbejde og Ære, rigt paa de Glæder, der udspringer af en frugtbringende Virksomhed. Udgaaet af selve Arbejderstanden, havde han arbejdet sig frem til førende Stillinger indenfor alle Grene af dansk Arbejderbevægelse og vundet sig mange Venner indenfor de Kredse, han kom i Berøring med. Han hørte ikke til dem, som egen Medgang gør blind for andres Evner og særlige Kundskaber, han stillede sig aldrig afvisende overfor sine Medarbejderes Henstillinger og Raad. Hans fremtrædende Stillinger og store Indflydelse gjorde ham hverken stolt eller overlegen, han forblev den jævne og ligefremme Mand, han altid havde været, og som saadan vil han leve videre i sine Venners Erindring.

Nygaard var den fødte Optimist, og han døde som Optimist. Han var, trods sin farlige Sygdom, slet ikke vidende om, hvor det bar hen. Kun faa Dage forinden sin Død talte han med sine nærmeste Paarørende og Medarbejdere gerne om Fremtidens Arbejde. Døden har dog nu gjort Slut med alle hans Planer og Forhaabninger. Hans Plads er tom, og der vil gaa lang Tid, forinden vi bliver fortrolige med den Tanke, at vi ikke har Vilh. Nygaard mere. I taknemlig Hengivenhed bøjer vi os for den døde Fører, dybt grebne tager vi Afsked med en trofast Ven, hvis Minde vi altid vil holde i Ære.

Indtægt — Ernæring — Helbred.

Af Dr. *Ejnar Nyrop*, København.

II. Indtægt og Ernæring.

Af de Undersøgelser, der er foretaget for at bestemme en Nations Ernæringstilstand, maa først og fremmest nævnes de, som den engelske Ernæringsfysiolog *John Boyd Orr* for nylig har samlet i en Rapport over »Food, Health and Income«, der rundt om i Verden har vakt Interessen for et Problem af vidtrækkende Betydning for Menneskeslægtens Fremtid.

Orr's Undersøgelser er det første Forsøg, der er foretaget paa at faa et Billede af et Lands Ernæringstilstand udfra Slægtskabet mellem Indtægt, Ernæring og Helbred, og det mer end sørgelige Resultat af hans Undersøgelser er, at en fuldlødig Ernæring svarer til en Indtægt, der kun naas af Halvdelen af Befolkningen i England og Skotland.

En Mands Levestandard kan kun bestemmes af hans Indtægt, naar man véd, hvor mange Munde Indtægten skal mætte. Orr's Fremgangsmaade med at dele Befolkningen i Grupper svarende til Indtægts-Enheder, ɔ: den Indtægt, der pr. Uge staar til Disposition for hvert enkelt Individ, er ny og viser, at en vis Indtægt pr. Familie ikke simpelt hen kan identificeres med »rig« eller »fattig« i disse Ords sædvanlige Betydning. Dette fremgaar tydeligt af følgende Eksempel: For en Familie med en Maanedsindtægt paa 500 Kr. (6000 Kr. pr. Aar) bestaaende af Mand, Kone, 4 Børn og 1 Husassistent, er hver Indtægts-Enhed = 16 Kr., medens Enheden for en Arbejderfamilie med 60 Kr. om Ugen (3120 Kr. om Aaret), bestaaende af Mand og Kone, er: 30 Kr. Det er indlysende, at denne Familie er langt bedre stillet end førstnævnte.

Ud fra omfattende Undersøgelser har Orr kunnet inddele Befolkningen i Storbritannien i følgende Grupper:

Gruppe	Indtægt pr. Individ og Uge	Ansl. gennemsn. Udgift til Kost	Ansl. Ant. Pers. i Grp. Antal	pCt.
I	indtil 10 s.	4 s.	4.500.000	10
II	10—15 s.	6 s.	9.000.000	20
III	15—20 s.	8 s.	9.000.000	20
IV	20—30 s.	10 s.	9.000.000	20
V	30—45 s.	12 s.	9.000.000	20
VI	over 45 s.	14 s.	4.500.000	10
Gennemsnitl.	30 s.	9 s.	45.000.000	100

Af dette Skema fremgaar, at Mand og Kone med 50 Kr. om Ugen uden Børn vil falde i Gruppe IV, med et Barn i III, med 2 eller 3 Børn i II og med 4 eller flere Børn i Gruppe I. Det skal allerede her pointeres, at de fattigste 10 % af Befolkningen væsentligst bestaar af Familier med et uforholdsmæssigt stort Antal Børn (20 % af det samlede Antal Børn) — netop Grunden til, at Familierne økonomisk set er saa daarligt stillede.

Jo lavere Indtægt, des større er den Procent af Indtægten, der maa anvendes paa Ernæringen, der er det vigtigste for at kunne opretholde Livet. Den gennemsnitlige Udgift til Fødemidler strækker sig fra under 20 % i Gruppe VI til ca. 50 % i Gruppe I, II og III; blandt de fattigste er Procenten vel endda højere. Et meget stort Antal Arbejdsløse Familier har 2—3 s pr. Enhed til Mad, og mange lavt lønnede Arbejdere er lige saa daarligt stillet.

Det skal fremhæves, at i Gruppe I, der omfatter 4½ Million Mennesker (deraf Halvdelen Børn), er det totale Konsum meget lavt og rummer især de billige Ydere af Energi. De lavere Grupper, der procentvis har det største Antal Børn, har en Ernæring, der baade kvantitativt og kvalitativt er yderst mangelfuld, medens det er ganske omvendt i de højere Indtægtsgrupper. Af Æggehvidestoffet, der er særlig vigtigt for den opvoksende Slægt, vokser Mængden af den animalske, som har højere biologisk Værdi end den vegetabilske, fra Gruppe til Gruppe (fra 36 til 59%). Det samme er Tilfældet for Fedtets Vedkommende.

Hertil maa føjes følgende Udtalelse i en Rapport fra Folkeforbundets Hygiejneafdeling: »Virkningerne af Underernæring, som skyldes Fattigdom, vil først vise sig efter et længere Tidsrum. Et Barn, hvis Ernæring for en stor Del omfatter billige Kulhydrater, kan beholde »normal« Vægt i temmelig lang Tid, selv om der er indtraadt Blodmangel og svækket Helbredstilstand.«

I 1926 blev der udført Maaling og Vejning af 4640 københavnske Skolebørn i Alderen 6—7 og 7—8 Aar. Det viste sig, at de 7—8-aarige Børn ikke var saa meget større end de andre, som man skulde forvente efter den Tilvækst, der sædvanligvis finder Sted i Løbet af et Aar og som gennemsnitlig beløber sig for Højdens Vedkommende til 6 cm, for Vægten til henimod 2,5 kg. Forskellen var kun henholdsvis ca. 2 cm og ca. 1 kg. Det viste sig (Søren Hansen), at det ældste Kuld var født i 1918 og det yngste i 1919, det første Aar efter Krigen, hvorfor det maatte antages, at det var det ældste Kuld, der paa Grund af de vanskelige Ernæringsforhold under Verdenskrigen var usædvanlig lille, medens det yngste Kuld i det hele var normalt udviklet. Det er ogsaa velkendt fra Undersøgelser i andre Lande, at Krigsaarenes vanskelige Ernæringsforhold havde hæmmet Børnenes Udvikling. Senere Undersøgelser op til 10—11-Aars Alderen har vist, at det ældste Hold stadig er lige saa langt tilbage for det yngre, som det var i 7—8-Aars Alderen.

I Storbritannien anvendes ca. £ 1075 Mill. (21,5 Milliarder Kr.) til Fødemidler eller ca. 9 s. pr. Enhed (pr. Individ pr. Uge). Den samlede Indtægt var i 1934 ca. £ 3750 Mill. (75 Milliarder Kr.) eller omtrent 30 s. pr. Enhed, saa at Udgiften til Fødemidler var henved ⅓ af Indtægten. Det skal fremhæves, at i de sidste 20 Aar har Forbruget af animalsk og vegetabilsk Æggehvide og af vegetabilsk Fedt holdt sig omtrent uforandret, medens der er sket en stærk Forøgelse i Forbruget af animalsk Fedt, der i 1913 androg: 809, i 1926: 846 og i 1934: 1014 Kalorier pr. Individ og Dag, væsentlig paa Grund af et forøget Smørforbrug. Tillige er der sket en stærk Forøgelse i Brugen af Frugt (188 % i Forhold til 1913), Grønsager (164 %), Æg (146 %), Ost (143 %), hvilket betyder et forøget Konsum af Fødemidler af høj biologisk Værdi paa Grund af det store Indhold af Vitaminer og Mineralsalte. Dette er desværre i ringere Grad sket for de lavere Gruppers Vedkommende, hvor For-

holdene er saa slette, at Gruppe I og II mindst burde hæves til Gruppe III's Standard, for Børnenes Vedkommende mindst til Gruppe IV.

Spørgsmaalet bliver nu, om det saavel af praktiske som af økonomiske Grunde vil være muligt at forøge Forbruget af nævnte Landbrugsprodukter. Til Belysning af den megen Tale om Udbygningen af det engelske Landbrug skal jeg anføre, at de foretagne Undersøgelser viser, at Storbritannien stadig vil være henvist til Import af Landbrugsprodukter (eller en meget forøget Produktion), ikke mindst for at kunne hæve Ernæringsvilkaarene for de laveste Grupper. Da Mælk og Mælkeprodukter er af meget stor ernæringsmæssig Betydning, specielt for Forsyningen med de saa vigtige Stoffer: Kalk og Fosfor, skal Spørgsmaalet nærmere belyses for Mælkens Vedkommende.

I Danmark produceres der saa megen Mælk, at der pr. Aar kunde være 1384 L. til Disposition for hvert Individ. Af den samlede Mælkemængde (5,120 Mill. L.) sælges ca. 500 Mill. L. som Drikkemælk, hvilket giver 180 L. pr. Aar pr. Individ udenfor Landbostanden. Storbritannien har, excl. Mælk til Opfodring, 6480 Millioner L. eller saa meget Mælk, at der til hver Person pr. Aar kunde være 144 L. (i Gruppe I er Forbruget: 53, og i VI: 172 L.), og i saa Fald ingen Mælk til Fremstilling af Smør og Ost. Det er derfor indlysende, at Storbritannien i hvert Fald i en lang Aarrække er nødt til at indføre store Mængder af Mejeriprodukter, hvorefter der er saa stor Trang, at bedre Tider ligefrem kan aflæses paa den forøgede Efterspørgsel. Der kommer større Rift efter disse biologisk virksomme, men kun i begrænset Mængde tilstedeværende Ernæringsmidler, Prisen stiger, og dette gaar atter ud over de fattigste Grupper.

I 1932 blev det paavist (Tyszka), at store Befolkningslag i Tyskland, naar Huslejen var trukket fra, til alle øvrige Udgifter højest havde 43 Pfg. pr. Person og Dag. Det var for disse Mennesker ganske umuligt at skaffe sig en blot tilnærmelsesvis fuldlødig Ernæring, saa at Millioner af Mennesker levede paa den alleryderste Grænse af Muligheden for en Tilværelse.

I 1932—33 var Forbruget af Kød i de arbejdsløse tyske Familier reduceret til ⅓ af Forbruget i 1927—28, Mælk til omtrent Halvdelen, og Æg til mindre end en Fjerdedel — Forbruget i Tyskland har aldrig været stort —, medens Kartoffelforbruget gik op til det dobbelte. »Derved er de Arbejdsløses Ernæring blevet fuldstændig utilstrækkelig til at kunne bevare de aandelige og legemlige Kræfter fra Undergang og forlene dem med saa meget Spændstighed, at de formaar at holde ud og ikke giver op og fortvivler.«

Saavidt det vides, foreligger der ikke Undersøgelser som Orr's i Tyskland, der kun indfører 14 % af det samlede Forbrug af Smør (England 90 %). Naar Tyskland i den senere Tid gentagne Gange har maattet foretage Ekstraindkøb af Smør, skyldes dette en Stigning i Forbruget, der vel kan foraarsages af en forøget Beskæftigelse, men antagelig for en stor Del skyldes, at Mængden af Flæsk, Fedt og andre Spisefedtstoffer er gaaet tilbage. Fra 1931 til 1935 er Forbruget steget fra 482 til 506 Mill. kg, o: med 7 gr pr. Uge og Individ, og androg i 1935: 7,6 kg pr. Aar, 150 gr pr. Uge og Individ. I Modsætning hertil staar Storbritannien i 1935 med et Forbrug paa 12 kg pr. Aar, 230 gr pr. Uge (Margarine: 3,8 kg pr. Aar), medens Landbrugslandet Danmark kun har et Forbrug paa: 8,1 kg, 155 gr pr. Uge (Margarine: 21,2 kg pr. Aar!!). I Tyskland var Osteforbruget i 1931: 166, i 1935: 155 Mill. kg, hvoraf henholdsvis 44 og 28 var indført. Produktionen har holdt sig forholdsvis uforandret (122—127), medens Indførslen af Ost systematisk er formindsket fra Aar til Aar, saa at Osteforbruget er gaaet ned. Naar det tyske Mejeribrug udtaler, at Forbruget af Mejeriprodukter i Tyskland langt fra har naaet Mætningspunktet, er dette baade rigtigt og galt. Rigtigt, fordi der som i andre nord- og mellemeuropæiske Stater (Danmark desværre iberegnet!) burde være langt større Forbrug af Mejeriprodukter; galt, fordi Købekraften ikke strækker sig videre end til det forhaandenværende Forbrug. Der er saaledes i Tyskland foretaget en Række Undersøgelser over Forbruget af Smør og Margarine indenfor 2000 Familier, grupperet efter Indkomstforhold og Børneantal. I Arbejderfamilier med en Aarsindtægt under 3000 Rmk. og med mindst 4 Børn var Smørforbruget 79 % mindre, men Margarineforbruget 98 % større end i barnløse Familier med samme Indkomst. I Arbejderfamilier med 4 Børn og over 3600 Rmk. i aarlig Indkomst var Smørforbruget 68 % mindre og Margarineforbruget 152 % højere end i barnløse Familier med samme Indtægt. Ganske tilsvarende Forhold konstateredes indenfor andre Samfundslag; f. Eks. var Smørforbruget i Familier med 5100 Rmk. Indtægt 42 % mindre og Udgiften til Margarine 145 % større end hos Familier med samme Indkomst, men uden Børn. Disse Tal viser tydeligt, at Smør navnlig finder Anvendelse indenfor Familier uden Børn, medens børnerige Familier, som netop trænger særlig til Smør, maa nøjes med Margarine. Det meddeles ogsaa fra kyndig Side, at Forøgelsen i Tyskland af værdifuldere Livsfornødenheder kun opvejer en Del af den betydelige Nedgang fra 1929 til 1932; den tyske Genrejsnings-Politiks vigtigste Formaal har været at tilvejebringe det økonomiske Grundlag for Genoprustningen. Som det for nyligt er blevet udtrykt af den engelske Udenrigsminister: Nationerne vil aldrig komme til at nyde de Livsbetingelser, som de har Ret til, saafremt der ikke naas en Overenskomst om Rustningerne. *Vi ser imidlertid, at nogle Nationer er begyndt at ofre deres Levestandard for deres Rustningsstandard. Vi beklager denne Galskab.*

Mennesker i de lavere Indtægtsgrupper dør som sagt ikke af Sult, men de mangler Kraft og Energi, fordi deres Kost saavel har et Underskud af biologisk virksomme som et for stort Indhold af industrielt bearbejdede Ernæringsmidler. Disse Grupper, der tilsvarende findes i hele Nord- og Mellemeuropa, lever paa en saa lav Standard, at hvert Barn faar Familien til at synke endnu dybere.

Ifølge officielle Udtalelser er den gennemsnitlige Ugeløn for en tysk Arbejder-Familieforsørger: 27,80 Mark. Herfra gaar ifølge »Rigsarbejdskamret« 23,3% til Skat, Forsikring og Parti, saa at Arbejderen kun faar udbetalt 21,32 Mark. Med Fradrag af nødvendige Udgifter, saaledes mindst 5 Mark til Husleje, bliver der 11,08 Mark tilbage til Fødemidler. Medens Arbejderen tidligere kunde regne med pr. Dag at have en 11,000 Kalorier til Forsyning af Mand, Kone og 2 à 3 Børn (i Gennemsnit bør der være 2800 Kalorier pr. Individ og Dag), har han nu pr. Dag næppe mere end 5000 Kalorier (med et Minimum af Vitaminer og Mineralsalte) — til Fordeling blandt ovennævnte 4 à 5 Personer. Den tyske Arbejder er i Virkeligheden ernæringsmæssigt saa langt nede, at han knebent har Lov til at gifte sig, end sige sætte Børn i Verden. Det er derfor umoden Tale, naar der i visse Lande agiteres for en forøget Børneproduktion, uden at der samtidig anvises Midler til Børnenes Underhold.

Der ligger et sundt Instinkt i, at Familiernes store Flertal kun sætter et begrænset Antal Børn i Verden, da det utvivlsomt som Regel er sket ud fra den Iagttagelse, at der er Fare for Børnenes Trivsel i de børnerige Familier. Men det er lige saa sandt, at Menneskeslægten vil vantrives, hvis vi bliver et Folk af Gamle, ligesom der *ingen som helst Grund er til at tro, at ikke alle Mennesker i arbejdsdygtig Alder skulde kunne beskæftiges fuldt ud, hvis Verdens Rigdomme var rationelt udnyttet og fordelt,* bl. a. ved at yde et Tilskud til børnerige Familier. Det maa betragtes som en fundamental Fejl ved det nuværende Lønningssystem, at Pengene til Børnene indgaar i alle voksne Mænds Løn og ikke kun i de Mænds Løn, der virkelig har Børn. Den nuværende Fordelingsmaade er til største Skade for de virkelig eksisterende Børn *(Margarete Bonnevie);* man griber ind i og virker ødelæggende paa snart sagt alle Samfundsforhold ved at lønne enhver voksen Mand, som om han havde en Familie af normal Størrelse at ernære *(Eleonor Rathbone).*

Den Tanke er sikkert ved at arbejde sig frem, at det vilde være til største Fordel for et Land at reformere Lønningssystemet saaledes, at det paa en mere elastisk Maade tager Hensyn til Forsørgerbyrden. I Frankrig er Staten siden 1918 gaaet i Spidsen for en fastere Ordning ved at give Børnetillæg til Tjenestemænd i alle Lønklasser, og samme Aar foreslog *Romanet,* at man i Industrien skulde løse Sagen ved Forsikring. I 1920 omfattede disse private Forsikringskasser i Frankrig (lignende var ogsaa indført i Belgien) 50,000 Arbejdere, og i 1930 var Tallet steget til 3 Millioner, ɔ: godt en Tredjedel af alle private Lønmodtagere. I 1932 blev det ved Lov bestemt, at obligatoriske Børnetillæg for alle Lønmodtagere skulde indføres gradvis. Man har derved forladt Princippet om, at hele Familiens Løn skal skaffes af Mandens Løn, og Lønnen er fra at være en »Normalfamilieløn« blevet til en individuel Løn. »Derved er Midler til den nye Slægts Underhold blevet skilt ud for fremtidig at anvendes udelukkende til sit rette Øjemed: de virkelig eksisterende Børn.«

Det engelske Arbejderparti har i sin udmærkede Brochure om Ernæring og Kostbudget (Nutrition and Food Supplies) paavist, hvor nødvendigt det er, at der skaffes Midler til at forbedre Ernæringen for de lave Indtægtsgrupper, hvor Tusinder af Mødre med Ængstelse og Bitterhed er klar over de Farer, der truer deres Børn, fordi fuldlødige Ernæringsbestanddele maa erstattes med billig Fyldekost. I 1934 betalte de engelske Husmødre 400 Mill. Kr. mere i Skat paa Fødemidler end i 1931, og paa Grund af Import-Restriktionerne og deraf følgende højere Priser er saa mange Landbrugsprodukter forsvundet fra de ubemidledes Bord. Med Rette er det blevet fremhævet, at en *Berettigelse for enhver Familie til at forlange Optimum-Kost vilde resultere i, at vi kom til at staa overfor en for ringe Produktion af Fødemidler.*

Kampagnen i England for en bedre Ernæring har givet stærk Genlyd baade i Pressen og i Parlamentet, hvor der har været bevægede Debatter om Ernæringsspørgsmaalet. Selv om danske Forhold ikke umiddelbart kan jævnføres med engelske, fremhæver *Nina Andersen* med Rette, at der er adskilligt, som giver Anledning til at »anstille lignende Betragtninger som de engelske Arbejderkvinder. Naar vi ved, at en Fjerdedel af Storkøbenhavns Befolkning har under 1000 Kr. i Indtægt, at godt en Fjerdedel tjener mellem 1000 og 2000 Kr. aarlig, at vi har haft en langvarig og omfattende Arbejdsløshed, og at Børnedødeligheden er steget fra 6,4 % i 1934 til 7,1 % i 1935, er der al Anledning for danske Arbejderkvinder til at erkende den bitre Sandhed, at Sundheden er en Handelsvare, og at den er for dyr for Fattige. Men den Sandhed bør de ikke affinde sig med, thi den er en af de Civilisationens Skampletter, som de først og fremmest skal være med til at vaske af.«

Levestandard skal vige for Rustningsstandard, dekreterer Diktaturmagterne, og saa mange Lande følger med i Galskaben. Nordens Demokrati bør i Modsætning hertil betragte som sin værdigste Opgave at arbejde for de kommende Slægters Forsyning med fuldlødige Ernæringsbestanddele, der vil give Nationen aandelig Kraft, Handledygtighed og daglig Velvære.

RUNDSKUE

DEN FASTE VOLDGIFTSRET. Ved et den 19. November afholdt Dommermøde i Den faste Voldgiftsret til Valg af Retsformand og Næstformænd for Kalenderaaret 1937, genvalgtes enstemmigt: Højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen til Retsformand og de Herrer Professor juris Oluf H. Krabbe og Højesteretsdommer P. Bülow til Næstformænd, mens Landsdommer J. Scharling genkonstitueredes som Næstformand til at fungere efter Retsformandens nærmere Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde.

LOVEN OM FORLÆNGET ARBEJDSLØSHEDSUNDERSTØTTELSE. Det i forrige Nummer af Bladet omtalte Lovforslag om Hjælp til de langvarigt arbejdsløse er nu færdig fra Rigsdagen, hvor det blev

vedtaget i den af Regeringspartierne foreslaaede Skikkelse. Det staar nu til hver enkelt Kasse at tage Bestemmelse om, hvorvidt den ønsker Lovens Ikrafttræden for sit Vedkommende. De paagældende arbejdsløse vil derefter blive overført fra Socialkontorerne til Kasserne.

ENGROSPRISTALLET. Det af Statistisk Departement udregnede Engrospristal, der for Oktober Maaned gik op fra 130 til 133, viser for November en yderligere Stigning paa 1 Point, nemlig fra 133 til 134. Raavarer og Halvfabrikata er steget fra 143 til 145, Færdigvarer fra 128 til 129, Hjemmemarkedsvarer fra 126 til 127 og Importvarer fra 142 til 144, mens Eksportvarer er gaaet ned fra 155 til 150. For November Maaned 1935 var Engrospristallet 126.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den sædvanlige sæsonmæssige Stigning i Arbejdsløsheden har gjort sig stærkt bemærket i de senere Uger. Arbejdsdirektoratets sidste Opgørelse over Ledigheden viser fortsat Opgang, idet af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere 90.232 eller 21,4 pCt. var indtegnet som ledige den 4. December. Dette Antal er 7169 højere end i den foregaaende Uge og 1007 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,0 Point lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde den fornævnte Dato 13.841 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 430 højere end i den foregaaende Uge.

Arbejdsløsheden i Oktober og November 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling var der ved Udgangen af November Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 83.131 Arbejdsløse, d. v. s. 19,6 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af Oktober udgjorde 423.082; ved Udgangen af Oktober Maaned optaltes i alt 68.146 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,0	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	18,9	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	12,8	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni	11,2	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli	12,0	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August	12,3	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September	12,9	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober	16,1	17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November	19,6[1])	21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 5 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt:

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Nov. 1936[1])	Oktbr. 1936	Sept. 1936	Nov. 1935	Oktbr. 1935	Sept. 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	24,4	12 2	6,1	28,1	16,5	12,4
2. Jernindustrien	12,4	11,2	9,2	17,4	15,6	14,2
3. Anden Industri m. v.	14,1	12,6	11,7	13,7	12,9	11,6
4. Handel	6,3	6,3	5,5	6,5	7,4	7,2
5. Arbejdsmænd	21,6	18,6	15,7	22,3	19,6	17,6
I alt	16,1	13,4	11,4	17,4	15,0	13,3
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	26,7	14,9	7,5	30,2	16,7	8,4
2. Jernindustrien	13,6	11,1	8,4	17,4	16,0	12,9
3. Anden Industri m. v.	15,0	12,4	10,6	15,3	14,0	12,3
4. Handel	6,2	5,9	5,2	6,9	7,2	6,0
5. Arbejdsmænd	28,5	24,3	19,2	31,7	23,7	21,3
I alt	22,0	17,9	13,8	24,5	18,8	15,9
Hele Landet	19,6	16,1	12,9	21,7	17,3	14,9

*) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for September og Oktober for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Oktbr. 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Oktbr. 1936	Septbr. 1936	Oktbr. 1935	Septbr. 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	5 319	26,9	23,7	26,2	24,4
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 907	4,2	6,4	2,9	3,5
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 586	11,9	9,1	11,8	7,0
Slagteriarbejdere	8 284	18,5	14,4	21,3	17,4
Tobaksarbejdere	8 716	13,4	11,4	12,2	12,4
Tekstilarbejdere	15 501	4,3	4,2	5,5	6,5
Skræddere	13 844	7,4	9,5	7,5	9,6
Hatte- og Buntmagere	1 533	10,4	8,1	10,8	9,9
Skotøjsarbejdere	5 024	16,7	14,4	11,0	10,8
Murere	10 047	15,7	7,5	22,4	13,3
Hustømrere	9 026	20,3	8,6	20,3	12,2
Snedkere	9 904	10,5	6,5	15,1	8,9
Malere	7 563	10,9	3,5	9,2	2,5
Sadelmagere og Tapetserere	2 419	5,7	8,1	6,1	5,5
Træindustriarbejdere	5 655	19,0	15,0	21,9	16,6
Karetmagere	1 1(6	11,9	9,8	23,4	17,1
Keramikere	1 970	2,8	1,9	2,2	2,3
Blikkenslagere	2 488	11,1	6,5	9,2	5,2
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 222	9,8	12,0	12,2	15,6
Smede- og Maskinarb.	34 655	11,6	9,2	16,8	14,1
Formere	2 163	8,8	6,5	14,2	12,0
Elektrikere	3 525	3,1	4,0	7,7	7,3
Papirindustriarbejdere	1 712	1,9	1,7	2,4	2,4
Bogbindere	4 584	8,9	11.4	9,4	9,4
Typografer	6 589	9,5	9,5	11,0	10,9
Sømænd	4 350	25,3	24,7	27.6	26,9
Søfyrbødere	2 312	27,6	27,2	30,3	28,4
Kedel- og Maskinpassere	2 321	4,4	5,1	5,2	4,7
Kvindeligt Arbejderforbund	15 927	14,8	11,7	14,3	11,5
Handels- og Kontormedhj.	24 289	6,2	5,4	7,6	6,7
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	161 855	22,8	18,4	22,4	20,2
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 697	29 0	20,5	40 4	36,0
Andre Fag	38 989	12,6	10,2	15,3	12,3
I alt	423 082	16,1	12,9	17,3	14,9

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Den 28. November holdt Arbejdsløshedskasserne Aarsmøde i København, hvor Arbejdsdirektør Vater aflagde en udførlig Beretning, hvoraf vi nedenstaaende gengiver de vigtigste Oplysninger.

Kassernes Antal er uforandret fra forrige Aar, nemlig 70. Medlemstallet var pr. 31. Marts 1936 407.924, heraf var 345.868 Mænd og 62.056 Kvinder. I det forløbne Aar er Medlemstallet steget med 18.935, i de sidste fire Aar med 85.000. En væsentlig Del af Stigningen falder paa Arbejdsmænd, Landarbejdere, kvindelige Arbejdere samt Handels- og Kontormedhjælpere, d. v. s. Fag, hvor Organisationen endnu ikke har været ført til Bunds, men ogsaa Tekstil- og Beklædningsindustrien, visse Byggefag samt enkelte Brancher i Træindustrien kan notere stærkt stigende Medlemstal. I denne Forbindelse udtalte Direktør Vater Haabet om, at en eventuel Tilbagevenden til friere Handelsforhold mellem Nationerne ikke for disse Fags Vedkommende vil betyde Tilbagegang i beskæftigelsesmæssig Henseende og en dermed følgende stor Arbejdsløshed, der igen medfører en alvorlig Anspændelse af de enkelte Arbejdsløshedskassers Økonomi.

Arbejdsløsheden havde været størst i Januar i Aar med 125.270 arbejdsløse og lavest i Sommer med 46.000 arbejdsløse, det er den laveste Arbejdsløshed, der er konstateret her i Landet siden Sommeren 1931. Den store Arbejdsløshed selv i Aarets bedste Arbejdssæson rejser det Spørgsmaal, hvorvidt denne store Arbejdsreserve virkelig totalt repræsenterer en samlet Sum af Arbejdsduelighed og Arbejdsvilje, som Samfundet ikke finder Anvendelse for. En Undersøgelse har vist, at Antallet af ledige Mænd over 60 Aar er forøget fra 6,2 pCt. i 1935 til 8,1 pCt. i 1936. De Overvejelser, der er i Gang med Henblik paa en Sænkning af Aldersgrænsen for Adgangen til Aldersrente, vil — saafremt de gøres til Lov — formentlig medføre, at ca. 700 ældre Mennesker udgaar af Ledighedsstatistiken og derved bidrager til en statistisk Nedgang i Arbejdsløsheden.

Tællingerne for 1935 og 1936 har endvidere vist, at henholdsvis 30,1 og 26,7 pCt. af de ledige Arbejdere er under 25 Aar. Det maa haabes, at der snarest iværksættes passende Foranstaltninger til Bekæmpelse af Ungdomsarbejdsløsheden.

I denne Forbindelse beklagede Arbejdsdirektøren, at der i Regnskabsaaret 1935—36 kun havde været beskæftiget 446 unge arbejdsløse gennemsnitlig pr. Maaned i Henhold til Loven om Ungdomsarbejdsløsheden.

Til Undervisning af arbejdsløse var der i det forløbne Aar anvendt 539.000 Kr. samt 163.000 Kr. til Oprettelse af Kursus. De 539.000 Kr. vedrører Understøttelser til Deltagerne i Undervisningen, der kom fra 37 forskellige Arbejdsløshedskasser.

I det forløbne Aar har der ialt været 24.002.140 ledige Arbejdsdage, og den gennemsnitlige Arbejdsløshed pr. Medlem har udgjort 60 Dage. Antallet af arbejdsløshedsunderstøttede Dage har været 16,8 Mill. mod 14,7 Mill. i 1934—35. Naar der trods Bedringen i Beskæftigelsen er Stigning i Antallet af understøttede Dage, skyldes det dels det forøgede Medlemstal, dels at en Del Kasser, herimellem den største, Arbejdsmændenes, i hele Regnskabsaaret har haft Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen.

Arbejdsløshedskassernes Driftsregnskab viser en samlet Indtægt paa 75,3 Mill. Kr. og en Udgift paa 59,1 Mill. Kr. Medens Indtægterne har været omtrent uforandrede, er Udgifterne steget med godt 8 Mill. Kr. i Forhold til 1934—35. Denne Udgiftsstigning vedrører navnlig den forannævnte Dispensation.

Det er indlysende, at den udvidede Adgang til Dispensation i høj Grad har øget Kassernes Udgifter, men samtidig har den været til Gavn for talrige Medlemmer, der paa Grund af langvarig Arbejdsløshed var uden Adgang til forsikringsmæssig Understøttelse. Udvidelsen af den forsikringsmæssige Hjælp har naturligvis tillige virket som en Lettelse af Kommunernes Udgifter til Understøttelse af de arbejdsløse.

Arbejdsløshedskassernes Formue er nu 79,8 Mill. Kr., der fordeles med 57,2 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 22,5 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. Hovedforsikringen har i Regnskabsaaret haft en Formuefremgang paa 11 Mill. Kr. og Fortsættelseskasserne en Fremgang paa godt 5 Mill. Kr. Den samlede Formue pr. Medlem udgjorde den 31. Marts i Fjor 164 Kr. og er i Aar 196 Kroner.

Det samlede Medlemsbidrag har i 1935—36 udgjort ca. 91 Kr. pr. Medlem, den samlede Understøttelse pr. Medlem har andraget 139 Kr., og den gennemsnitlige Dagpengesats har været 3 Kr. 23 Øre.

Arbejdsdirektøren omtalte derefter Spørgsmaalet om Kassernes Konsolidering, som har gjort gode Fremskridt til Fordel ikke blot for Medlemmerne, men ogsaa for hele det danske Samfund, og sluttede sin Beretning med en Redegørelse for Kassernes Kontrol- og Revisionsordning samt en Omtale af en Række andre Spørgsmaal, som Direktoratet har haft til Overvejelse og Behandling i Beretningsperioden.

I Tilslutning til Beretningen udspandt der sig en længere Diskussion, hvorunder man navnlig drøftede Understøttelsen til arbejdsløse, der søger paa Kursus, Spørgsmaalet om Anbringelse af Kassernes Midler og Kravene til Regnskabsførelsen, Samarbejdet mellem Kasserne m. m.

Efter at Direktør Vater havde repliceret til de forskellige Talere, sluttede han Mødet med en Tak til Kassernes Tillidsmænd for vel udført Arbejde.

NYT FRA UDLANDET

FAGBEVÆGELSEN I JAPAN. Det japanske Bureau for sociale Anliggender har offentliggjort en Statistik over Fagbevægelsen, der viser, at Arbejdernes faglige Organisationer i Japan endnu er ret svage og betydningsløse. Ved Udgangen af 1935 fandtes der saa-

ledes kun 993 Fagorganisationer med 408.663 Medlemmer, det er 6,9 pCt. af det samlede Antal Lønarbejdere, som anslaas til 5.906,000. De største Organisationer findes indenfor Jern- og Metalindustrien (ca. 100.000 Medlemmer) og Transportgrupperne (ca. 169.000 Medlemmer).

FÆLLESMØDE MELLEM I. F. C. OG S. A. I. Efter Henstilling fra de spanske Arbejderorganisationer, har der paany været afholdt et Fællesmøde mellem den faglige Internationales Repræsentantskab og Socialistisk Arbejder-Internationales Styrelse. Mødet, der fandt Sted den 4. og 5. December i Paris, var besøgt af Repræsentanter for Arbejderorganisationerne i talrige Lande, deriblandt Hovedkasserer *H. Jacobsen*, Sekretær *Knud V. Jensen* og Partisekretær *Hedtoft-Hansen* fra Danmark. Fællesmødet endte med Vedtagelse af en Resolution, der godkender de tidligere vedtagne Beslutninger samt protesterer mod Bombardementet af Madrid og mod de fascistiske Staters stadig stærkere og frækkere folkeretsstridige Understøttelse af Oprørsgeneralerne og mod Tilstedeværelsen af det stigende Antal tyske og italienske Soldater i Spanien. Resolutionen understreger, at alle Anstrengelser bør samles for at hindre Tilførslen af Vaaben og Soldater fra de fascistiske Stater til Oprørerne, og der henvises til, at det nu maa være Folkeforbundets Opgave at anvende alle dertil egnede Midler til at genoprette Folkefreden. Sluttelig udtales, at den Kamp, der kæmpes i Spanien, drejer sig om Friheden og Freden i hele Verden.

Den følgende Dag, Søndag den 6. December, afholdt de to Internationalers Flygtningskomité et Møde, hvor man drøftede en Række interne Spørgsmaal.

STIGENDE PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE I DEN SVENSKE INDUSTRI. Ifølge Svensk Industriforbunds Produktionsindeks, er Sveriges Industriproduktion nu 30% større end i 1929. Statistiken, der bygger paa Oplysninger fra 2411 Arbejdsgivere med ialt 348.375 Arbejdere, viser tillige, at Beskæftigelsesgraden ikke har været bedre siden 1920. Som Følge heraf er ogsaa Arbejdsløsheden aftaget meget stærkt, og Antallet af tilmeldte understøttelsessøgende arbejdsløse udgør for Tiden kun Halvdelen af det Antal, der var tilmeldt paa samme Tid i Fjor. En Sammenligning mellem Beskæftigelsesgraden i det tredje Kvartal 1935 og tredje Kvartal 1936 viser, at Antallet beskæftigede Arbejdere er steget med 6%, mens den udbetalte samlede Lønsum i samme Tidsrum er steget med 8,2%. I Forhold til Højkonjunkturaaret 1929 er Industriens Beskæftigelse steget med 11%, Produktionen derimod som allerede nævnt med 30%.

DET INTERNATIONALE ARBEJDSBUREAU. Forvaltningsraadet i det internationale Arbejdsbureau afholdt den 12.—14. November sit ordinære Møde i Genève. Som nyt Styrelsesmedlem var mødt den svenske Landsorganisations Næstformand, *Gunnar Andersson*, som afløser det tidligere Medlem, Albert Forslund, der som bekendt er indtraadt i den nye svenske Arbejderregering.

Mødet besluttede, at Spørgsmaalet om en Revision af *Konventionen om Lavalder for Arbejde i industrielle og ikke-industrielle Virksomheder* skal forelægges paa Arbejdskonferencen i 1937. Behandlingen skal danne Udgangspunktet for en grundig Undersøgelse af hele Børnebeskyttelsesproblemet. Spørgsmaalet om *Lavalder for Arbejde i Landbruget* henvistes til den nysudnævnte permanente Landbrugskommission.

Efter Henstilling fra den amerikanske Regering besluttede Mødet at anmode Regeringerne i de Lande, hvor *Tekstilindustrien* er en Erhvervsgren af Betydning, om at sende Repræsentanter og tekniske Raadgivere til en Konference af Repræsentanter for Regeringerne, Arbejdsgiverne og Arbejderne til Behandling af Forholdene i denne Industri. Denne Konference vil finde Sted i Washington i Begyndelsen af April 1937.

Forvaltningsraadet besluttede endvidere at anmode Arbejdsbureauet om med Opmærksomhed at følge de Arbejdsproblemer, som er opstaaet i enkelte Lande som Følge af Indvandringen af *tyske Flygtninge*.

Mødet besluttede Indkaldelse af en regional *Konference af Fabriksinspektører* i de østeuropæiske Lande, som skal finde Sted den 24. Maj 1937 og følgende Dage i Wien.

Forvaltningsraadet drøftede sluttelig de Spørgsmaal, som skal opføres paa Dagsordenen for *Arbejdskonferencen i 1938*. Arbejdsbureauet skal udarbejde en Beretning til hvert af de paagældende Spørgsmaal, og det næste Raadsmøde vil derefter tage endelig Bestemmelse om de Punkter, der skal sættes paa Konferencens Dagsorden.

Mødet tog desuden Stilling til en Række andre Spørgsmaal og Beretninger fra Arbejdsbureauets og dettes forskellige Kommissioner. Det næste Møde afholdes i Februar 1937.

Den økonomiske Udvikling i 1936.

Paa det fornyligt afholdte Forvaltningsraadsmøde i det internationale Arbejdsbureau i Geneve blev der forelagt en af Bureauet udarbejdet Beretning om den økonomiske Udvikling i de tre første Kvartaler af 1936.

Det konstateredes i denne Beretning, at den industrielle Produktion stiger hurtigt i de fleste Lande og at Arbejdsløsheden formindskes, uden at Priserne stiger mærkbart. De bedrede Forhold synes at staa i nøje Sammenhæng med de ekspansionspolitiske Foranstaltninger. Men Nedgangen i Arbejdsløsheden svarer ikke til Industriproduktionens Forøgelse, og denne sidste har ikke medført en tilsvarende Udvidelse af den internationale Handel. Videre viser Produktionsindeksets opadgaaende Kurve, at Stigningen kun i mindre Udstrækning gælder Forbrugsvarer; det vil med andre Ord sige, at Produktionsstigningen i de fleste Lande skyldes de stærkt udvidede Rustninger.

En Undersøgelse af Verdensindekset viser, at Produktionen af Raastoffer stiger langsomt henimod samme Niveau som i Højkonjunkturaaret 1929. Produktionen af Industrivarer, som under Krisen gik ned med over 30 pCt., har nu naaet samme Niveau som i 1929. Indekstallet for Arbejdsløsheden viser fortsat Nedgang, men ligger endnu 50 pCt. højere end i 1929. Verdenshandelen, der ligesom Industriproduktionen gik ned med en Tredjedel, er ikke steget forholdsvis og ligger fremdeles 20 pCt. under Niveauet i 1929.

En Undersøgelse af Industriens Produktionsindeks i 12 vigtige Lande viser tydeligt, at Industriproduktionen i alle disse Lande i 1936 er kommet op paa et højere Niveau end for de tilsvarende Maaneder i 1935.

I Japan, Chile, Storbritannien og Danmark, som ikke blev saa haardt ramt af Krisen og hvor Ekspansionspolitiken allerede blev gjort til Virkelighed paa et relativt tidligt Tidspunkt, ligger Industriproduktionen nu adskilligt højere end i 1929.

Belgien, Kanada, Tjekoslovakiet og De forenede Stater, som blev haardere ramt af Krisen og hvor man først paa et senere Tidsrum gik i Gang med ekspansionspolitiske Foranstaltninger, er endnu ikke naaet op paa 1929-Niveauet. Disse fire Lande havde ogsaa holdt fast ved Valutaen fra før Krisen. Hvad Tyskland angaar gælder dette dog kun rent nominelt. Tyskland har endvidere i de 3 sidste Aar ført en udpræget Ekspansionspolitik, og dette Lands Indeks for 1936 ligger nu højere end for 1929. Frankrig, Holland og Polen havde derimod ikke blot pro forma, men ogsaa reelt, bibeholdt Valutaen fra før Krisen. Den Ekspansionspolitik, som er ført i disse Lande, er dog altfor ny til at dens Virkninger kan gøre sig bemærket i Statistiken. Den industrielle Produktion i disse Lande udgør i 1936 omkring 70 pCt. af Produktionen i 1929.

Hvad Arbejdsløsheden angaar, er det mest paafaldende Træk i Statistiken, at Indekstallet — med Undtagelse af Danmark, Frankrig og Holland — er afgjort lavere for de første Maaneder i 1936 end for det tilsvarende Tidsrum i 1935. I de fleste af de i Statistiken medtagne Lande var Forholdene bedre i 1935 end i 1934 og bedre i 1936 end i 1935.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bagere hos Bagermester Kastrup, København.

Torsdag den 12. November 1936 behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen forskellige Klager fra Bageri- og Konditoriarbejderforbundet over Underbetaling hos Københavns Bagerlaugs Medlem, *Herr Bagermester Kastrup,* samtidig behandles en Klage over et illegalt Kompagniskabsforhold.

Paa Mødet blev erklæret, at Bagermester Kastrup havde standset sine Betalinger, hvorefter Erstatningskrav ikke kunde behandles.

Metaltrykkere hos Georg Jensen.

En Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at samtlige Metaltrykkere hos *Georg Jensens Sølvsmedie* i Løbet af 4 Dage havde forladt Virksomheden, var til Behandling paa et Fællesmøde den 18. November. Sagen forligtes saaledes:

Arbejdet genoptages straks og senest Fredag den 20. November om Morgenen, og de Klager, der fra Arbejdsgivernes Side paastaas at være den direkte Aarsag til, at Metaltrykkerne havde forladt Arbejdet, vil være at optage til Drøftelse efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Portnere hos A/S Burmeister & Wain.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 4. November mellem Dansk Funktionærforbund og *A/S Burmeister & Wain* forelaa til Behandling en Uoverensstemmelse med Hensyn til de hos Firmaet beskæftigede Portnere og Kontrolvagter, idet Firmaet havde oprettet Kontrakt med de paagældende med den Klausul, at de skulde staa udenfor Organisationen.

Da Jernindustriens Sammenslutning fastholdt og formente, at en saadan Klausul var retsgyldig, naar de paagældende var indtraadt i Pensionsforsikrinringen, var det ganske umuligt at opnaa Enighed, og Funktionærforbundet vil derfor nu indbringe Sagen til Den faste Voldgiftsret.

Handskemagere hos A/S »Josi« i Hellerup.

Ved et Fællesmøde den 11. November behandledes en Uoverensstemmelse mellem *A/S »Josi«* og Handskemagernes Forbund vedrørende Uddannelse af en Lærling.

Man enedes om, at den paagældende Lærling fortsat bliver oplært hos Firmaet af en Svend, der er paa Ugeløn. Man vil fra begge Sider bestræbe sig for at fremme et godt Forhold mellem Aktieselskabet og Forbundet.

Havnearbejdere ved D. F. D. S.s Rutebaade i Aarhus.

Ved et Møde den 17. November i Arbejdsgiverforeningen drøftedes en Arbejdsstandsning ved en af *D. F. D. S.s Rutebaade* i Aarhus Havn. Der forelaa følgende Forslag til Forlig:

Forbundet erkender Aarhus Stevedore-Kompagnis Ret til ikke at beskæftige de paagældende Arbejdere ved Indladning af Æg.

Som allerede den 9. November tilkendegivet, bekræfter Aarhus Stevedore-Kompagni at ville give Formændene Ordre til at beskæftige de to Arbejdere ved andet forefaldende Arbejde.

I Anledning af Standsningen betaler Fagforeningen til Aarhus Stevedore-Kompagni Kr. 300,00.

Fagforeningen lover senest Torsdag Aften den 19. ds. at ville give Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn Meddelelse om, hvorvidt ovenstaaende Forligstilbud kan modtages.

Arbejdsmænd paa Helgenæs Teglværk.

Et Spørgsmaal om Aflønning af 2 Kuske paa *Helgenæs Teglværk* behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. November med følgende Resultat.

I Tilslutning til Hovedoverenskomsten mellem Teglværksforeningen og Forbundet enedes man om følgende:

Saa længe Teglværket benytter Kuske, hvis væsentligste Beskæftigelse er paa Teglværket, og som for en Del af Lønnen faar Kost og Logi, fastsættes der for disse en Maanedsløn af Kr. 90,00. Denne Maanedsløn gælder ogsaa, hvis Kuskene benyttes i Landbruget, og den er baseret paa en Arbejdstid, der ved Arbejde paa Teglværket er 48 Timer ugentlig, ved Landbrugsarbejde den gængse Arbejdstid i Landbruget.

Skulde Værket gaa over til at benytte Kuske, der ikke faar Kost og Logi, aflønnes disse med den for Værket ifølge Hovedoverenskomsten fastsatte Timeløn.

Forgylderforbundet og Forgylderlauget.

I Anledning af, at der ved Fornyelsen i dette Foraar af Overenskomstforholdet mellem *Foreningen af Guldlistefabrikanter* og Forgylderforbundet i Danmark ved Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936 og Kendelse af 7. April 1936 blev fastlagt følgende: »De siden 31. Januar 1922 vedtagne Ændringer til Overenskomsten, indarbejdes i denne,« har der under Hovedorganisationernes Medvirkning været ført Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen den 28. Oktober, 11., 18. og 23. November.

Der er opnaaet Enighed om en Overenskomst, bl. a. med en Minimaltimeløn paa 115 Øre og med Løfteparagraf for højere personlige Timelønninger. Højere Lønninger maa ikke forringes.

Bude hos Vognmand H. P. Balslev & Søn.

Den 18. November afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Budenes Forbund over, at *Firmaet Vognmand H. P. Balslev & Søn* ikke overholdt Overenskomsten med Hensyn til Betaling for Overarbejde.

Firmaet paaberaabte sig en Særaftale med Forbundet dette Forhold vedrørende, men som Forbundet paastod var bragt ud af Verden ved Afslutningen af den sidste Overenskomst.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Budenes Forbund forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Tobaksarbejderforbundet i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 19. November forhandledes om en af Tobaksarbejderforbundet fremsendt Klage over, at *Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien* havde vægret sig ved at lade en Voldgift afgøre Spørgsmaalet om, hvorvidt udleveret Dæksmateriale kunde karakteriseres som unormal Materiale.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagens videre Førelse.

Kurvemagere hos Firmaet Københavns Kurvemøbelfabrik.

Den 19. November afholdtes paa De samvirkende Fagforbunds Kontor et Møde mellem Kurvemagerforbundet i Danmark og *Hr. Fabrikant Josef Basina.*

Der behandledes en Klage fra Kurvemagerforbundet over, at Overenskomstens § 2 ikke blev overholdt af Fabrikanten.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om Paragrafens Forstaaelse, og Forbundet trækker herefter den indgivne Klage for Den faste Voldgiftsret tilbage.

Dansk Funktionærforbund og De forenede Vagtselskaber.

Under Hovedorganisationernes Medvirkning har der den 24., 25. og 26. November været ført Forhandlinger mellem Dansk Funktionærforbund og *De forenede Vagtselskaber* om Overenskomst for 250 Vægtere. Der opnaaedes Enighed om Forbedring af Lønningerne paa ca. 4% samt paa en lang Række Omraader udenfor de almindelige Bestemmelser.

Overenskomsten er foreløbig vedtaget under Forbehold af Hovedorganisationernes, Aktieselskabsbestyrelsen og Generalforsamlingens Godkendelse. Svar afgives den 11. December.

Dansk Tekstilarbejderforbund og Possementmagerlauget.

Ved et Fællesmøde den 26. November forhandledes angaaende Spørgsmaalet om Udløbstiden for Overenskomsten indenfor *Possementmagerfaget,* og man enedes om følgende:

Der optages straks Forhandling mellem de interesserede Parter angaaende eventuelle Ændringer i Overenskomsten. Hvis disse Forhandlinger ikke inden 14 Dage fra Dato har ført til et Resultat, forbeholder De samvirkende Fagforbund i Danmark sig at indbringe Uoverensstemmelsen om Overenskomstens Udløbstid for Den faste Voldgiftsret, idet Arbejdsgivernes Repræsentanter fastholder, at Overenskomsten indenfor Possementmagerfaget løber indtil 1. Marts 1938, medens Arbejdernes Repræsentanter indtager det Standpunkt, at Overenskomsten kan opsiges til Ophør 1. Marts 1937.

Saafremt Sagen indbringes for Den faste Voldgiftsret, er Parterne enige om at betragte Mødet i Dag som det forberedende forinden Sagens Indbringelse.

Strejken paa Vejle Saalelæderfabrik hævet.

Den af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor *A/S Vejle Saalelæderfabrik* etablerede Strejke medførte, at nogle 18—19-aarige Arbejdsmænd uden Varsel havde forladt Arbejdet.

En Klage fra Arbejdsgiverforeningen herover, blev behandlet paa et Fællesmøde den 26. November, og man maatte erkende, at Arbejdsstandsningen for disse Folks Vedkommende har været ulovlig.

Paa samme Møde drøftede man Overenskomstforholdene for Ungarbejdere under 18 Aar, og man enedes om en ny Overenskomst, i hvilken Timelønnen for 16—17-aarige Arbejdere ansættes til 54 Øre og for 17—18-aarige til 60 Øre.

Hvad angaar de unge Arbejdere mellem 14—16 Aar, blev der paa samme Møde truffet en Række Aftaler mellem Vejle Saalelæderfabrik og Dansk Arbejdsmandsforbunds Vejle Afdeling. Timelønnen ansattes her til 40 Øre.

For samtlige Ungarbejdere gælder de almindelige Bestemmelser i Overenskomsten for voksne Arbejdere, og de erholder Ferie og Feriebetaling i Forhold til Aftalen for de voksne Arbejdere.

Strejken hæves og Arbejdet genoptages straks.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2303:

Slagteriarbejdere hos Andelsselskabet Odense Eksportslagteri.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. November 1936 i Sag Nr. 2303: Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening for Andelsselskabet Odense Eksportslagteri mod Dansk Slagteriarbejderforbund paa dets Odense Afdelings Vegne.

Den 22. April 1936 afholdtes et Mæglingsmøde paa Andelsselskabet Odense Eksportslagteri i Anledning af, at der var rejst Krav om Afskedigelse af Tillidsmanden, Slagteriarbejder Chr. Holst. I Mødet deltog foruden Repræsentanter for Slagteriet Sekretær Trautmann for Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening, Sekretær Bertelsen for Slagteriarbejderforbundet samt Chr. Holst. Fra Slagteriets Side begrundedes Kravet om Afskedigelse med, at Holst, over hvem der gennem flere Aar var rejst Klager paa Grund af de urolige Arbejdsforhold paa Slagteriet under hans Tillidsmandsperiode, hvilket havde givet Forbundet Anledning til Paatale overfor Tillidsmanden, gentagne Gange havde badet i Arbejdstiden og standset Arbejdet, før Slagtningen var tilendebragt.

Angaaende Mødets Resultat oprettedes følgende Dokument, der blev underskrevet af samtlige Mødedeltagere, deriblandt ogsaa af Holst:

»Onsdag den 22. April afholdtes Mæglingsmøde paa Odense Eksportslagteri vedrørende Tillidsmandens Optræden. — Efter at der var givet Sagsfremstilling fra begge Sider, foreslog Sekretær Trautmann paa Arbejdsgiverforeningens Vegne, at Tillidsmanden Chr. Holst fratræder som Tillidsmand fra første ordinære Valg (i Oktober 1936), men at han forbliver paa Slagteriet som almindelig Slagteriarbejder og behandles paa samme Maade som alle de andre Arbejdere med Hensyn til Afskedigelse. — Det er dog en Forudsætning, at Holst optræder korrekt i alle Forhold, og ligeledes en Forudsætning, at han indtil i Oktober 1936 ikke overskrider sin Kompetence som Tillidsmand.«

Efter nævnte Møde har Holst den 5. September nægtet at lade Arbejderne udføre Overarbejde, i hvilken Anledning Forbundet i Skrivelse til Arbejdsgiverforeningen har udtalt sin Beklagelse over, at Tillidsmanden har handlet i Strid med Overenskomsten, og givet Undskyldning for det skete Overgreb.

Den 16. Oktober genvalgte Forbundets Odense-Afdelings Medlemmer Holst som Formand for Afdelingen og dermed ogsaa som Tillidsmand paa Slagteriet.

Ved en Forhandling den 24. Oktober mellem Arbejdsgiverforeningen og Forbundet enedes man om at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret, saaledes at der ikke skete nogen Forandring i Forholdet overfor Holst, indtil Rettens Kendelse forelaa, og at Holst indtil da ikke vilde være at betragte som Tillidsmand. I Henhold hertil har Forbundet ikke godkendt Valget af Holst som Tillidsmand, hvilken Godkendelse efter Overenskomsten er nødvendig for at gøre Valget af en Tillidsmand gyldigt.

Arbejdsgiverforeningen har derefter paa Slagteriets Vegne indklaget Forbundet paa Odense Afdelingens og de paa Slagteriet ansatte Arbejderes Vegne og paastaaet den af Generalforsamlingen trufne Beslutning om, at Holst er genvalgt som Tillidsmand, kendt ugyldig og Arbejderne idømt Bod for ikke at have overholdt en af Forbundet og Tillidsmanden indgaaet skriftlig Aftale.

For Retten har Direktøren for Slagteriet, Hohwy, Sekretær Bertelsen og Chr. Holst afgivet Forklaring om, at man paa Mødet den 22. April enedes om den trufne Ordning for at undgaa Holst's øjeblikkelige Afskedigelse, mod at han endelig fratraadte som Tillidsmand ved Afdelingens Generalforsamling i Oktober Maaned. Holst har yderligere forklaret, at han, da Generalforsamlingen opfordrede ham til at modtage Genvalg, gik ind herpaa, da hans Kammerater ikke ansaa Mæglingsmødets Resultat for bindende for dem, da han havde underskrevet i en Tvangssituation.

Angaaende dette sidste Punkt er det ved Forklaringerne for Retten oplyst, at Mæglingsmødet den 22. April blev afbrudt i 1½ Time, og at Sekretær Bertelsen og Holst sammenkaldte Afdelingens øvrige Bestyrelsesmedlemmer til et Møde, hvor Sagen blev drøftet, og at man der tilraadede Holst at tiltræde det stillede Forslag om, at han forblev som Tillidsmand til Generalforsamlingen i Oktober Maaned og derefter fratraadte. Efter denne Forhandling indfandt Bertelsen og Holst sig paany til Mæglingsmødet og underskrev det ovenciterede Dokument.

Efter det saaledes foreliggende maa den af Holst og Forbundets Repræsentant underskrevne Erklæring om Mæglingsmødets Resultat være bindende, og Holst's Genvalg som Tillidsmand vil herefter være at kende ugyldig.

Sagens Omkostninger findes at burde paalægges Forbundet med 300 Kr., medens der ikke findes at kunne paalægges de paa Slagteriet ansatte Arbejdere nogen Bod.

Kendelse:

Det af Slagteriarbejderforbundets Odense Afdeling paa Generalforsamling den 16. Oktober trufne Valg af Slagteriarbejder Chr. Holst som Tillidsmand paa Andelsselskabet Odense Eksportslagteri er ugyldigt, og Holst vil ikke gyldigt kunne vælges som Tillidsmand paa Slagteriet.

I Sagsomkostninger betaler Dansk Slagteriarbejderforbund 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 12 * KØBENHAVN DEN 1. JANUAR 1937 * 33. AARGANG

Det svundne Aar har stillet store Krav til Forbundenes Kampkraft og Solidaritet, men samtidigt styrket Bevidstheden om Samarbejdets Magt og Nødvendighed. Vi takker de tilsluttede Organisationer for deres Medvirken til Fremme og Varetagelse af Medlemmernes Interesser og forventer fortsat Støtte til Virkeliggørelsen af de fælles Maal. I Haabet om, at det kommende Aar maa bringe yderligere Fremgang for vor Bevægelse, ønsker vi alle vore Organisationer et godt og heldbringende Nytaar.

Forretningsudvalget.

Tilbageblik over Aaret 1936.

Paa Tærskelen til det nye Aar vil det have sin Interesse at kaste Blikket tilbage paa det svundne Aar for at fastholde de vigtigste Begivenheder og se, hvilke Resultater det faglige Arbejde har givet. 1936 var et Kampaar og viste, at de danske Fagorganisationer i den forudgaaende lange Fredsperiode ikke har mistet Evnen og Viljen til Kamp, naar denne bliver os paatvungen af Modparten, eller naar Forholdene iøvrigt gør den nødvendig. Men Arbejdet for den direkte Forbedring af Arbejdernes Kaar, som ganske vist er vor vigtigste Opgave, er dog kun een Side af Fagorganisationernes Virksomhed. Ogsaa paa andre Felter er der øvet en Indsats til Fordel for vore Medlemmer, og det har været muligt at virkeliggøre Tanker, som allerede længe er drøftet indenfor vor Bevægelse. I det kommende Aar vil Vanskelighederne og Forholdenes Usikkerhed sikkert ikke være mindre end i Aaret, der svandt, men de i 1936 opnaaede Resultater lader os med Fortrøstning se Fremtiden i Møde.

For dansk Fagbevægelse var Aarets Hovedbegivenhed den overordentlig langvarige og omfattende *Overenskomstbevægelse,* der affødte en Række Foreteelser, som har givet Genlyd i vide Kredse og navnlig har været Genstand for en grundig Drøftelse indenfor Arbejdernes Organisationer Landet over.

Den *Afkortning af Opsigelsesfristen* for de i Foraaret 1936 udløbende Overenskomster, som der blev truffen Aftale om med Arbejdsgiverforeningen, forhindrede ikke, at langt de fleste Overenskomster som sædvanligt havnede i Forligsinstitutionen, efter at de fagvise Forhandlinger, som senere fortsattes under Hovedorganisationernes Medvirken, var forløben uden Resultat. Og det var som sædvanligt Lønspørgsmaalet, der var den store Anstødssten. Tiltrods for, at Arbejdsgiverne krævede uforandret Forlængelse af Overenskomsterne, og altsaa ikke som i tidligere Aar stillede Krav om Lønnedsættelse, var det alligevel Arbejdsgiverforeningen, der aabnede Angrebet ved sit den 30. Januar fremsendte 1. Varsel om Storlockout.

Dermed var Tidspunktet kommet for *Forligs-*

institutionens Indgriben. Hovedorganisationernes Repræsentanter blev indkaldt til Forhandlinger, men efter 10 Dages Forløb gav Forligsmanden op og erklærede, at han med Henblik paa, at Parterne stod saa langt fra hinanden, ikke mente at kunne stille noget Mæglingsforslag. Lockouten, som omfattede over 100.000 Arbejdere, traadte derefter i Kraft den 22. Februar og afsluttedes først den 29. Marts, altsaa efter 5 Ugers Forløb.

Den 9. Marts vedtog Forligsmændene at *genoptage Mæglingsarbejdet,* og Forhandlingerne blev fremskyndet saaledes, at Mæglingsforslag kunde fremsættes allerede den 17. Marts. Resultatet af den foretagne Afstemning blev meddelt Forligsmanden den 25. Marts. Arbejderne havde *vedtaget* Mæglingsforslaget med 39.410 Stemmer imod 21.679, mens Arbejdsgiverne havde *forkastet* Forslaget med 275 Stemmer imod 192.

I vide Kredse af Befolkningen havde man ventet, ja endog krævet et *Statsindgreb* for at forhindre denne efter den almindelige Opfattelse ganske meningsløse Konflikt, og det maa formodes, at ogsaa Arbejdsgiverforeningen meget stærkt har regnet med denne Mulighed og tilpasset sin Taktik herefter. Regeringen undlod imidlertid at gribe ind, og først efter Arbejdsgiverforeningens Forkastelse af Mæglingsforslaget mente Regeringen, at Tiden for det almindeligt ventede Indgreb var inde. Styrkeforholdet mellem de kæmpende Parter var jo af den Art, at Konflikten godt kunde vare adskillige Maaneder endnu, og dette var efter Regeringens Mening mere, end Erhvervslivet vilde kunne bære. Af den Grund fremsattes paa Rigsdagen Forslag om at ophøje Mæglingsforslaget til Lov. Dette Lovforslag blev vedtaget i Folketinget, men strandede paa Landstingets Modstand. Efter langvarige og bevægede Forhandlinger paa Rigsdagen opnaaedes til Slut Enighed mellem Partierne om et Lovforslag, hvorefter Konflikten skulde afgøres af en særlig Voldgiftsret, altsaa *ved tvungen Voldgift.* Det var dog et Lyspunkt, at Retten fik en saadan Sammensætning, at man med nogenlunde Sikkerhed kunde regne med, at den ved sine Afgørelser vilde følge omtrent samme Linier som dem, der var trukken op i Forligsinstitutionens Mæglingsforslag.

Ved sin Stilling til den foreliggende Situation var De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg klar over, at Statens Ret til Indgreb i Forholdet mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer ikke kan benægtes i ganske særlige Tilfælde, d. v. s. i saadanne Tilfælde, hvor en Arbejdskamp standser baade Import og Eksport eller hvor en Konflikt berører livsvigtige Omraader af Samfundslivet. I saa Henseende maa Arbejderorganisationerne ligesom Landets øvrige Borgere bøje sig for Rigsdagens Beslutninger. Men Forretningsudvalget mener dog paa den anden Side at være i Overensstemmelse med Arbejdernes overvældende Flertal, naar det fastholder sit principielle Standpunkt, at Organisationerne ogsaa under Selvforsyning og Planøkonomi bør have Frihed til at ordne deres egne Forhold uden Indblanding fra Tredjemand, selvfølgelig under tilbørlig Hensyntagen til Samfundets Tarv.

De samvirkende Fagforbunds Ledelse havde selvfølgelig helst set, at Konflikten var blevet bilagt paa det af Regeringen foreslaaede Grundlag, d.v.s. Mæglingsforslagets Ophøjelse til Lov, og naar et Flertal af Forretningsudvalget alligevel gav sin Tilslutning til Loven om tvungen Voldgift, skete det med Henblik paa den spændte økonomiske Situation og de bestaaende Handelsaftaler med Udlandet. Hele Forretningsudvalget udtalte dog samtidigt, at der dermed ikke skulde skabes Præcedens for en voldgiftsretlig Afgørelse af eventuelt senere opstaaende Konflikter. Dette Standpunkt er tilmed blevet yderligere understreget paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i Maj 1936, der udtalte, at Fagforeningerne ikke er til Sinds at fraskrive sig Retten til at iværksætte Strejker, hvis Forholdene tvinger hertil.

Som allerede nævnt har Spørgsmaalet: »Statsindgreb under Arbejdskonflikter« været Aarets mest omdebatterede, og det er kun naturligt, at Meningerne herom har været delte blandt Organisationernes Medlemmer og Tillidsmænd, hvoraf mange har taget Stilling mod tvungen Voldgift. Med dette som Udgangspunkt søgte en Del af Modstanderpressen at konstruere et *Modsætningsforhold mellem den faglige og politiske Bevægelses Ledelse.* Fra vor Side har vi skarpt tilbagevist denne Paastand og understreget Samarbejdets Nødvendighed. Den ikke mindst paa Fagbevægelsens Initiativ iværksatte landsomfattende Agitationskampagne for den socialdemokratiske Presse er iøvrigt det bedste Bevis for, at den paastaaede Modsætning ikke findes, hvad der dog ikke forudsætter, at Meningerne og Opfattelserne indenfor vor Bevægelse er ensrettede.

Arbejdsgiverforeningen foretrak Loven om tvungen Voldgift fremfor Regeringens oprindelige Forslag og motiverede dette med, at den af to Onder foretrak det mindste. Da Højre og Venstre paa det Tidspunkt endnu havde Flertal i Landstinget, er den Antagelse vel ikke helt ved Siden af, at det netop var Arbejdsgiverforeningen, der animerede Landstingsflertallet til at fremtvinge Loven om tvungen Voldgift for saaledes at redde sig ud af den fortvivlede Situation, den selv havde manøvreret sig ind i gennem sin Lockout.

Det kan endnu bemærkes, at den i Henhold til Loven nedsatte Voldgiftsrets Kendelser i alt væsentlig fulgte Linien i Forligsmandens Mæglingsforslag. Og selv om Fagforbundene kunde have ønsket sig en anden Afslutning paa Konflikten, har de dog i det store hele al Grund til at være tilfredse med det opnaaede Resultat, der betød *Opfyldelsen af Hovedkravet:* Lønforbedring for de lavestlønnede Arbejdere. I 28 Overenskomster forhøjedes de bestaaende Timelønssatser, mens der gennemførtes generelle Forhøjelser af Akkordsatserne i enkelte Overenskomster. I 8 Overenskomster, som ikke hidtil havde indeholdt Feriebestemmelser, indførtes Ferie med Løn, og i 2 Overenskomster forbedredes den gældende Ferieordning. Tillidsmandssystemet indførtes i et Fag, hvor det hidtil ikke var gældende. Overenskomsternes Løbetid blev i Reglen fastsat til 2 Aar, og for disses

Vedkommende bestemtes det, at Lønstigningen skulde ske med Halvdelen straks og med den anden Halvdel i 1937. For de 2-aarige Overenskomster fastsattes endvidere, at Parterne skulde have Ret til at opsige Overenskomsterne til Udløb i 1937, saafremt Pristallet, der pr. 1. Januar var 173, pr. 1. Oktober samme Aar stiger til 179 eller derover eller falder til 167 eller derunder.

Det kan i denne Forbindelse tilføjes, at de i de senere Aar udfoldede Bestræbelser for Tilvejebringen af overenskomstmæssige *Løn- og Arbejdsforhold for unge Arbejdere* har gjort gode Fremskridt i det forløbne Aar. En Del Forbund, og særligt Dansk Arbejdsmandsforbund, har i en Række Tilfælde gennemført overenskomstmæssige Aftaler for unge Arbejdere.

De i forrige Aar mellem Arbejdsgiverforeningen og D. s. F. paabegyndte Forhandlinger om det fremtidige Samarbejde og Fremgangsmaaden ved Afslutning af nye Overenskomster førte ikke til noget Resultat og fortsattes senere i Forligsinstitutionen. Samtidigt med Mæglingsforslaget fremsatte Forligsmanden *Forslag om fælles Forhandlingsregler,* som ved den foretagne Afstemning blev vedtaget af begge Parter.

Disse Regler gaar i Korthed ud paa, at der skal skabes saa omfattende ensartede fagvise Overenskomster som muligt, at alle Overenskomster faar *fælles Udløbstid til 1. Marts,* at man skal tilstræbe flerarige Overenskomster, og at der i de Overenskomster, der ikke allerede indeholder Bestemmelser om Fastsættelse af nye Akkordpriser i Overenskomstperioden, kan forhandles om saadanne Regler. —

Forhandlingsreglerne bestemmer endvidere, at det ikke længere er nødvendigt at foretage Opsigelse, naar Ændringer i Overenskomsterne ønskes, men at Forslag til ny Overenskomst kan fremsendes 3 Maaneder før Udløbet og saaledes, at 6 Uger anvendes til Forhandling i Underorganisationerne og 1 Maaned til Forhandling i Hovedorganisationerne. Saafremt Enighed ikke opnaas, kan der finde Overenskomstopsigelse Sted, hvilket paa denne Maade kan ske med 14 Dages Varsel. Desuden gaar Reglerne ud paa, at Parterne, forinden man er naaet til Forligsinstitutionen, kan enes om at henvise Spørgsmaal til Afgørelse ved faglig Voldgift, saaledes at hele Overenskomststoffet, der ligger til Afgørelse i sidste Instans, kan begrænses til at være de mere generelle og for hele Fagomraadet gældende Løn-, Arbejdstids-, Ferie- eller andre store Spørgsmaal.

Formaalet med de nye Forhandlingsregler er saaledes at gøre det lettere for de direkte interesserede Parter at forhandle sig til Rette om de mange Detailspørgsmaal i de enkelte Overenskomster, som man ved den tidligere Forhandlingsmaade og den heraf betingede Sammenkædning af alle Overenskomstforhold var tilbøjelig til at skubbe til Side til Fordel for en Løsning af de mere generelle Spørgsmaal, der nu som før er forbeholdt Hovedorganisaitonernes Afgørelse. Forhandlingsreglerne skal bestaa deres Prøve ved de nu paabegyndte Forhandlinger om Fornyelsen af de i Foraaret 1937 udløbende Overenskomster, og det vil herved vise sig, om det paa denne Maade er muligt at fjerne bestaaende Uoverensstemmelser om Spørgsmaal, som maaske nok er mindre vigtige for Helheden, men hvis stadige Udsættelse dog har fremkaldt megen Ultifredshed blandt de paagældende Fags Medlemmer.

Der maa i denne Forbindelse endvidere henvises til, at De samvirkende Fagforbund i dette Aar for første Gang har søgt at praktisere Bestemmelserne i de i forrige Aar vedtagne *Afstemningsregler* vedrørende et snævrere Samarbejde mellem Fagene *forinden* og *under* en Overenskomstsituation. I dette Øjemed har der været afholdt forberedende Møder bl. a. for Organisationerne indenfor Jern- og Metalindustrien og den grafiske Industri, og der er Grund til at antage, at dette Samarbejde vil muliggøre en Fremgangsmaade efter fælles Linier, lette Forhandlingerne og skabe bedre Betingelser for at naa en Forstaaelse om de foreliggende Spørgsmaal.

Af andre Sager, som De samvirkende Fagforbund har haft til Behandling i Aaret, der gik, kan nævnes *Spørgsmaalet om illoyal Konkurrence,* der som bekendt var stærkt fremme ved Overenskomstforhandlingerne i 1934 og som tjente Arbejdsgiverforeningen som Argument for sit Krav om 20 % Lønnedsættelse. Fagforbundene har ikke benægtet dette Problems Eksistens, og der er fra deres — og navnlig fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side udført et mægtigt Arbejde for at hæve Lønningerne hos de uorganiserede Arbejdsgivere til mindst samme Niveau som hos Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemmer. Der har i det svundne Aar været forskellige Sager af den Art, men vi indskrænker os til en kort Omtale af de to vigtigste: Byggefagene i Haderslev og Konflikten i Brovst.

Indenfor Byggefagene i Haderslev havde Forholdene taget en højst beklagelig Udvikling, idet næsten alt Arbejde blev overtaget af uorganiserede Murermestre fra Landdistrikterne, der kun beskæftigede uorganiserede Arbejdere og udførte Arbejdet til en Underpris. Da denne Udvikling selvfølgelig i høj Grad truede Organisationsforholdene i Sønderjylland, besluttede D. s. F. at iværksætte Sympatikonflikt overfor 11 Murer- og Bygmestre i det Omfang, som det var muligt inden for de gældende Retsregler. Aktionen lykkedes fuldt og helt, idet samtlige Mestre efterhaanden maatte indgaa paa at afslutte Overenskomst med de paagældende Forbund. Aktionen medførte endvidere, at Hovedorganisationerne nedsatte et *Fællesudvalg* til Behandling af andre tilsvarende Spørgsmaal, som kræver en tidssvarende og organisationsmæssig Løsning.

For at faa afsluttet den 15 Maaneder lange Konflikt hos A/S C. O. Jensens Maskinfabrik i Brovst blev der af D. s. F. varslet Sympatikonflikt overfor dette Firma. Efter mange og vanskelige Forhandlinger under Hovedorganisationernes Med-

virken, lykkedes det omsider at opnaa Enighed om et Forslag, der imødekom de paagældende Forbunds Hovedkrav og blev tiltraadt af begge Parter. Fagforbundene har sikkert Grund til at være tilfreds med den Indsats, der i det svundne Aar er øvet for at tilvejebringe ordnede Arbejdsforhold hos de uorganiserede Arbejdsgivere.

I 1936 er det lykkedes at realisere den fra flere Sider fremsatte og i lang Tid drøftede Tanke om Oprettelse af et *Arbejderbevægelsens Erhvervsraad* — et Organ, som skal bidrage til at øge Arbejderbevægelsens Indflydelse samt hos de organiserede Arbejdere at fremkalde større Interesse for de økonomiske Problemer. Raadet skal tillige repræsentere Arbejderbevægelsen udadtil i erhvervspolitiske Spørgsmaal og paa lige Fod med de øvrige Erhvervs Hovedorganisationer som Industriraadet, Landbrugsraadet, Grosserersocietetet m. fl., det skal udpege Repræsentanter til at deltage i Forhandlinger med Regering og Rigsdag samt iøvrigt, hvor Raadet skønner, at en saadan Repræsentation er paakrævet. Der er ikke Tvivl om, at Oprettelsen af dette Raad er en Landvinding for dansk Arbejderbevægelse, og at dets Arbejde vil bevirke, at Arbejdernes Synspunkter kan gøres stærkere gældende ved Behandlingen og Løsningen af de økonomiske Problemer, som vor Tids Udvikling sætter paa Dagsordenen.

Bedringen i 1935 gav Haab om en yderligere *Konjunkturopgang i 1936,* og dette Haab er ikke beskæmmet, for saa vidt som Industrien viser øget Beskæftigelse, hvad der bl. a. ogsaa giver sig Udtryk i de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Medlemsantal, som ved Udgangen af Oktober var steget til 423.082. Men denne Fremgang formaar dog ikke at fjerne den almindelige Følelse af Usikkerhed over Erhvervenes Fremtidsmuligheder. — Industrien har som sagt været godt beskæftiget i 1936, men *Arbejdsløsheden* er nærmest uforandret. Der har ganske vist været en mindre Nedgang, og Arbejdsløshedsprocenten var for hver Maaned — med Undtagelse af Februar — noget lavere end for de tilsvarende Maaneder i 1935, for Oktober i Aar saaledes 16,1% mod 17,3% for Oktober 1935, for November 19,6% mod 21,7% for November i Fjor, men desværre ligger Arbejdsløshedstallet for Tiden dog over de 100.000. Dette store Tal maner til Eftertanke og viser, at Beskæftigelsesspørgsmaalet fremdeles er det Problem, hvis Løsning trænger sig stærkest paa. Paa den anden Side er det indlysende, at kun ganske ekstraordinære Foranstaltninger vil være i Stand til at fremskaffe de fra alle Sider ønskede øgede Beskæftigelsesmuligheder.

Den Fremgangens Linie, som De samvirkende Fagforbund i de senere Aar har kunnet notere, saavel m. H. t. *Antallet tilsluttede Forbund og Medlemmer,* som hvad angaar Styrkelsen og Befæstelsen af Samarbejdet med Organisationerne og mellem disse indbyrdes, er blevet fortsat i Aaret 1936. Samlingen af de danske Fagorganisationer indenfor den faglige Centralorganisations Ramme har gjort glædelige Fremskridt. For det første har enkelte Fagforeninger, som hidtil ikke tilhørte deres respektive Forbund, indmeldt sig i disse og er dermed ogsaa tilsluttet D. s. F. Det drejer sig her om Københavns Postbudeforening med 1600 Medlemmer, Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Gladsakse og Lyngby Sogne med 1700 Medlemmer samt Dansk Dommer- og Politikontoristforening med ca. 300 Medlemmer. Desuden er Fagforeningen for Portører og Husmedhjælpere ved Rigshospitalet og Finsens Lysinstitut med 300 Medlemmer optaget som selvstændig Afdeling i Husassistenternes Forbund, som derved har faaet en velkommen Medlemstilvækst.

Af de *udenfor D. s. F. staaende Forbund* har Sømændenes Forbund med ca. 4500 Medlemmer og Dansk Tømrerforbund med godt 9000 Medlemmer anmodet om Optagelse, og det kan allerede nu siges, at denne Anmodning vil blive tiltraadt af Repræsentantskabet. Endvidere kan der med Sikkerhed regnes med en Optagelsesansøgning fra Søfyrbødernes Forbund (2400 Medlemmer), mens Resultatet af den i Blikkenslagerforbundet foretagne Afstemning om Indmeldelse i D. s. F. endnu ikke er kendt, da dette skrives. Efter de hidtil foreliggende Oplysninger har desuden de fleste tilsluttede Forbund haft en større eller mindre Medlemsfremgang i 1936, saaledes at *De samvirkende Fagforbunds Medlemstal* ved Aarsskiftet kan anslaas til mindst 400.000.

Med Hensyn til Sømændenes og Søfyrbødernes Indmeldelse er det muligt, at denne grundet paa disse Forbunds særlige Overenskomstforhold først træder i Kraft den 1. April 1937, men Indmeldelsen af disse 3 Forbund viser, at Samlingstanken stadig finder større Tilslutning, og at det Tidspunkt nærmer sig, hvor saa godt som alle danske Fagforbund er tilsluttet den faglige Centralorganisation.

En anden Foreteelse paa Organisationsomraadet, som vil kunne faa stor Betydning for vor Fagbevægelse, er den Nyordning, der er gennemført indenfor *Statstjenestemændenes Centralorganisation.* Denne har ændret sine Vedtægter saaledes, at de under Centralorganisationen hørende Forbund, som ikke staar tilsluttet D. s. F., skal erlægge et særligt Kontingent til en Fond, hvis Midler finder Anvendelse i Tilfælde af faglige Konflikter, saavel 1) indenfor Centralorganisationens Omraade som 2) indenfor de af De samvirkende Fagforbund omfattede Organisationer. Med denne Vedtagelse har de danske Statstjenestemandsorganisationer styrket deres Forbindelse med den øvrige Arbejderbevægelse.

Verden er ved at gaa ud af sine Fuger. Den politiske Højspænding har snart naaet Bristepunktet, og Krigsfaren er mere overhængende end paa noget tidligere Tidspunkt siden Verdenskrigens Afslutning. Stormagterne ruster for fuld Kraft, og de mindre Lande rives mere eller mindre mod-

stræbende med i denne Kaprustning. Fascismen og Diktaturet er ikke blevet svækket i Aaret 1936, men har tværtimod bredt sig til endnu flere Lande, hvor Arbejderbevægelsen straks er blevet slaaet ned. I denne Verden af gærende Uro og Usikkerhed har dansk Arbejderbevægelse ikke blot formaaet at hævde sine gamle Stillinger, men tillige været i Stand til at gøre nye Fremstød baade paa det faglige og politiske Omraade. Sejren ved de i Aar afholdte Landstingsvalg, Erobringen af Flertallet i dette Ting, har allerede baaret Frugt i Form af Vinterhjælp til de arbejdsløse, Tugthuslovens Ophævelse m. m. og vil lette Bestræbelserne for en forbedret Sociallovgivning og Gennemførelsen af effektive Foranstaltninger til Løsning af Beskæftigelsesspørgsmaalet. Men Betingelsen herfor er et fortsat godt Sammenhold og enigt Samarbejde mellem alle Grene af dansk Arbejderbevægelse, thi dette alene er en Borgen for nye Fremskridt i det kommende Aar.

Husassistenternes Uddannelse.

Det er nu et Par Aar siden, vi begyndte at slaa til Lyd for en Husassistenternes Fagskole i Jylland, og da Byraadet i Aarhus straks viste sig villig til at give en Byggegrund til en saadan Fagskole, har det hidtil udførte Arbejde for Sagen kredset om at skaffe Midler til Fagskolens Opførelse.

Ved Justitsministeriet har vi faaet Tilladelse til at sælge Mærker à 50 Øre igennem Fællesorganisationerne udover hele Jylland, og adskillige Foreninger har allerede givet deres Bidrag, nogle stort, andre mindre; men alle Fællesorganisationer maa være med, de maa vise, at de sætter Pris paa de Kvinder, der vælger sig det huslige Arbejde, og derfor maa de være med til at skaffe dem en Fagskole, hvor de ret hurtigt kan dygtiggøres til deres Arbejde.

For Tiden tales der en Del om, at de unge Kvinder skal være Elever i Hjemmene i 3 Aar for en lille Løn; men jeg synes, at et saadant Forslag kunde være godt for 50 Aar siden, hvor de allerfleste Kvinder tilhørte Hjemmene og derfor var dygtige til alt husligt Arbejde og Økonomi; men det er de ikke i Dag, da de fleste unge Kvinder, som senere gifter sig og skal holde Husassistent, vælger sig et helt andet Fag end det huslige, f. Eks. Kontor, Forretning eller Studier, og som Følge heraf ikke kan være dygtige i husligt Arbejde, fordi de en Dag holder Bryllup, og de kan derfor heller ikke uddanne Elever i husligt Arbejde. De unge Piger vil i de fleste Tilfælde blive billig Arbejdskraft.

Vi har kun een Husassistenternes Fagskole i Danmark, nemlig i København; denne Fagskole har vundet Anerkendelse baade her og i Udlandet, fordi den er saa praktisk anlagt, at Eleverne ved deres Arbejde selv bidrager til at betale en Del til deres Uddannelse.

Der er Plads til ca. 150 Elever ad Gangen paa Fagskolen, ca. 100 Elever bor paa Skolen, og heraf har ca. 70 Elever fuldt Ophold og Uddannelse i alt husligt Arbejde for 40 Kr. pr. Md. Det er en Selvfølge, at Skolen ikke faar sine Udgifter dækket for 40 Kr. pr. Md., idet man for fuldt Ophold, Kost, Logi og Vask mindst maa beregne 80 Kr. pr. Md., men Eleverne kan saa selv gennem det Arbejde, de udfører, bidrage til at skabe den manglende Indtægt. Desuden giver Fagskolen 9000 Kr. aarligt til hele og halve Fripladser til de unge Piger, der ikke er i Stand til at betale de 40 Kr. pr. Md. i 6 Mdr.

Dette er ganske enestaaende baade her i Landet og udenfor Landets Grænser. Dette er dette System, vi vil have praktiseret paa en Husassistenternes Fagskole i Aarhus.

Men Sagen er, at vi skal skaffe mindst 50,000 Kr., før Planen kan realiseres. Landets Love forlanger, at Befolkningen skal vise Interesse og Forstaaelse af Sagen, før Staten kan gribe ind og yde sit Bidrag.

Nu beder jeg Bestyrelsen for Fællesorganisationerne i Jylland tage sig alvorligt af Sagen. Jeg véd, at I kan, hvis I vil, vis nu, at I har Interesse for de huslige Kvinders Uddannelse.

Fællesorganisationerne skal henvende sig til de forskellige Fagforeninger, der er Medlemmer af Fællesorganisationerne, bede hver Fagforening give sit Bidrag eller faa Medlemmerne til at købe eller sælge Mærker à 50 Øre; den enkelte Fagforening kan saa sende Bidragene til Fællesorganisationerne, som saa sender Beløbene til Udvalgets Kasserer, Inspektionsbetjent Johanne Bjerg, Blegdammen 8, Aarhus, paa Giroblanket Nr. 43316, eller den enkelte Fagforening kan sende Beløbene til nævnte Gironummer og Adresse.

Vi skulde helst have Beløbet samlet i Løbet af Vinteren i Aar, da Byggegrunden er givet os paa Betingelse af, at der begyndes paa Bygningen senest April 1937, og det var jo en Skam, hvis Grunden gik tabt.

I Aarhus er nedsat et ansvarligt Udvalg, som bestaar af Undertegnede, der er Formand, Andrea Jørgensen, Formand for Husassistenternes Forbunds Afdeling i Aarhus, Næstformand, samt af Borgmester H. P. Christensen, Byraadsmedlem Stecher Christensen, Journalist Holger Eriksen, Kasserer for Udvalget er Inspektionsbetjent Johanne Berg, Blegdammen 8, Aarhus.

Formand for Mærkesalget er Undersøger Rasmine Nielsen, Odensegade 31, Aarhus. Girokonto Nr. 43316 modtager alle Bidrag, store eller smaa. Lad os alle være med, det vil lønne sig og give gode Renter.

Vil De se Husassistenternes Fagskole i København, er De velkommen.

Paa Fagskolens Grundsten staar skrevet: Handling er bedre end Tale.

Marie Christensen,
Forstanderinde for Husassistenternes Fagskole, København.

Vilh. Nygaards Jordefærd.

Vilh. Nygaards Jordfæstelse, der formede sig som en gribende Afsked med dansk Fagbevægelses Førstemand, fandt Sted Søndag den 13. December fra det store Kapel paa Bispebjerg Kirkegaard, som langtfra kunde rumme de mange Hundrede Deltagere, der var mødt op for at vise Nygaard den sidste Ære.

Et Væld af Blomsterdekorationer og Kranse fra Institutioner og Organisationer vidnede om, hvor anset og afholdt Nygaard havde været i alle Kredse, han kom i Berøring med.

Ved den smukt pyntede Kiste paraderede 20 Faner fra Organisationer, som stod afdøde særligt nær, mens de øvrige Organisationers Bannere og Faner dannede en Flagallé fra Kapellet til Graven.

Sørgehøjtideligheden indlededes med en Fællessang, og derefter tog *Statsminister Th. Stauning* Ordet for at sige sin Ungdomsven et sidste Farvel. I sin smukke og stærkt personlig prægede Tale skildrede Stauning sin Vens faglige og politiske Løbebane og hans store Indsats i dansk Arbejderbevægelse. Han sluttede med følgende Ord:

»Jeg tager da paa egne og paa vort Partis Vegne Afsked med Vilhelm Nygaard. Dyb Medfølelse har vi næret under den lange, haarde Sygdom, der ramte vor Kammerat, og just fordi vi ved, hvilke Lidelser der gik forud for Døden, forstaar vi, at Døden trods alt var en Befrielse for ham, der var ramt saa haardt.

For hans mange Slægtninge, for Hustru, Børn og Børnebørn gælder denne Betragtning maaske ikke. De ser og føler det Tab, de har lidt, og vi forstaar dem. — Vi udtrykker vor Deltagelse i deres Sorg og lover dem, at Mindet vil blive bevaret om ham, der gik bort.

Jeg tager da Afsked med en Ungdomsven, en Medarbejder fra et langt Liv og vort Parti, tager Afsked med en Medkæmper, som har ydet en stor og virkningsfuld Indsats.

Æret være Vilhelm Nygaards Minde.«

Efter at Kgl. Koncertmester Fritz Dietzmann havde spillet Schuberts Litani, talte D. s. F.s fungerende Formand, *Chr. Jensen,* paa Fagbevægelsens Vegne:

»Med Vemod siger D. s. F.s Forretningsudvalg, Fagbevægelsen som Helhed og vi Nygaards nærmeste Medarbejdere Farvel til ham. Vi lærte i de Forsamlinger, hvor vi kom Nygaard nær, at værdsætte hans Arbejde. Naar vi i de snævre Kredse raadslog om Forhold af Betydning for Fagbevægelsen, da var Nygaards Raad en Støtte, hans Evne til at faa Arbejdet lagt til Rette, saa det, der skulde gøres blev gjort var stor, han ejede sjældne Evner til Forhandling.

I de Aar Nygaard var Formand faldt det i hans Lod at tage fat paa store Opgaver. Den økonomiske Krise satte ind over vort Land og netop Nygaard ydede sin store Medvirken til at faa Forholdene ordnet, saa Arbejderne kom igennem paa taalelig Vis. Alle Forretningsudvalgets Medlemmer, alle i Fagbevægelsen vil udtrykke en dybtfølt Tak til Nygaard for det Arbejde, han har udført. Ogsaa til Familien vil vi gerne give Udtryk for vor Taknemlighed, og de skal i Sorgens Stund vide, at vi gemmer Mindet om Nygaards store Gerning.

Selv har jeg kendt og været Ven med Nygaard

i 37 Aar. Personlig siger jeg: Tak Nygaard for din Indsats.

Æret være dit Minde mellem os.«

De kvindelige Tobaksarbejderes Sangkor »Lucretia« sang nu »Jeg er træt og gaar til Ro,« og Operasanger Chr. Frederiksen sang »Den store Mester kommer«, og derefter bar Medlemmer af Forretningsudvalget Kisten fra Kapellet ud til Graven, hvor Nygaard skulde have sit sidste Hvilested. Det store Følge modtoges ved Graven med Sang af Tobaksarbejdernes Sangkor, der bragte den afdøde Fagfælle og Fører en sidste Hilsen.

Ved Graven holdt *Pastor Ege* en kort Tale og lyste Velsignelse over Baaren. Paa den internationale faglige Centrals Vegne talte derefter dennes Bestyrelsesmedlem, Hovedkasserer *Hans Jacobsen,* der bragte Nygaard Internationalens Tak for den store Interesse, han altid havde vist Internationalens Arbejde, og for hans dybe Forstaaelse af det internationale faglige Samarbejdes Betydning.

Den svenske Landsorganisations Førstesekretær, *Per Bergman,* tog paa sin Organisations og det skandinaviske Samarbejdes Vegne Afsked med Nygaard i en gribende Tale. Vi gengiver et Uddrag af denne Tale sammen med de Udtalelser, der fremsattes af den finske og norske Landsorganisations Repræsentanter.

Per Bergman, Sverige:

»Vilh. Nygaard! Saa er ogsaa du gaaet til Skyggernes Verden. Din lange, men med Mod baarne Sygdom er endt i Dødens Ro. Som den Viking du altid har været, tror jeg, at du sagde Livet Farvel med et Smil paa Læben. Du tilhørte dem, der saa lyst paa Tilværelsen, en født Optimist og livsbekræftende som du var, blev din lyse Livstro en Opmuntring til Arbejde for baade dig *selv og dem, du samarbejdede med.* I det nordiske Samarbejde var du en interesseret Deltager, og dèr var dit Gemyt og din skarpe Intelligens en uvurderlig Hjælp.

Den svenske og nordiske Fagbevægelse satte Nygaard højt. Han forenede i sin Person meget af det bedste i Fagbevægelsen. Trofasthed mod Idéerne og Tro paa Fremtiden. Der blir tomt i Skoven, naar den store Eg falder. Tak for livslang, banebrydende Gerning, Tak for Forstaaelse af Samarbejdet, Tak fordi du saa ødselt gav os alle af dit gudbenaadede Humør.«

Efter en personlig Tak for mangeaarigt Venskab sluttede Bergman med at citere de bekendte Ord af Havamal: Bort dør din Hjord, bort dør dine Frænder, og selv dør ogsaa du. Et ved jeg, som aldrig dør: Dommen over død Mand og Rygtet om den, som et godt Rygte fik.

E. Louhikko, Finland:

»Den finske Landsorganisation har mange Venner i de skandinaviske Lande. Faa af dem er dog kommet os saa nær og blevet saa kendt som Vilh. Nygaard, som vi nu følger til det sidste Hvilested.

Vi mindes hvorledes han i 1926 paa en af vore vanskeligste Kongresser i den tidligere Landsorganisation medvirkede til at forlige de forskellige Standpunkter. Nygaard forstod den store Kunst at styrke det solidariske Samarbejde ogsaa paa fremmed Grund.

Da vor Fagbevægelse trods alt gik under i 1930, var Nygaard med til Opbygningen af vor nye Landsorganisation. Hans Hilsningstale paa vor Kongres sluttede med følgende Ord: »Man maa udføre et samlende og forenende Arbejde, thi kun saaledes kan man opnaa virkelige Resultater«.

I de vanskelige Aar, der er gaaet siden denne Kongres, har vi fulgt dette Raad, der afspejlede vor afdøde Kammerats Livsopgave.

Nygaard var ikke blot en forenende Person for Danmarks Arbejderklasse, men ogsaa i høj Grad for Fagbevægelsen i hele Norden. Han var Handlingens Mand, hvis Blik rakte ud over sit eget Lands Grænser og omfattede hele Norden. Hans Minde vil ogsaa blive bevaret hos os. Hans Gerning befrugtede ogsaa vor Fagbevægelse. Vor sidste Tak for alt det, der har forenet vort fælles Arbejde. Vi ærer Dine Gerninger og bevarer Dit Minde.

Hovedkasserer Aase, Norge:

»Ved Nygaards Baare føler vi Trang til at bringe en Tak for den Støtte, som vi i Norge har modtaget af den danske Centralorganisation, og vi takker Nygaard for den personlige Indsats, han altid har været rede til at yde os. Vi værdsætter det nordiske Samarbejde og har særlig Grund til at mindes Nygaards Virksomhed paa dette Omraade. Vi vil mindes Nygaard ikke blot som den danske Landsorganisations gode Formand og hans Virke indenfor denne Organisation, men tillige hans Aktivitet i den nordiske Fagbevægelse.«

En af Nygaards Sønner takkede for den store Deltagelse, og derefter sænkedes Fanerne til den sidste Hilsen. Den smukke og storstilede Højtidelighed var dermed Slut, og det mægtige Følge spredtes langsomt.

Kollektive Overenskomster og ulovlige Strejker.

Af *Oscar Pedersen,* Oslo.

Den norske Presse — ganske særlig den borgerlige Presse — har i den seneste Tid meget indgaaende omtalt de saakaldte ulovlige Strejker. Ogsaa under Valgkampen i indeværende Aar spillede Uroen paa Arbejdsmarkedet en meget stor Rolle og udnyttedes ivrigt og hensynsløst i de borgerlige Partiers Propaganda.

Man konstaterede, at der i dette Aar er forekommet henimod 50 ulovlige Strejker i Norge, tiltrods for, at Landet styres af en socialdemokratisk Regering og største Delen af de bestaaende Overenskomster udløber og skal fornyes i Foraaret 1937. Man ræsonerede fra den Side som saa, at der jo ikke er nogen Mening i at afslutte Overens-

komster, naar den ene Part — Arbejderne — bryder dem ved den første bedste Lejlighed. Og desuden har man anført disse Strejker som et Bevis for, at kommunistiske og syndikalistiske Elementer øver en stor Indflydelse indenfor den norske Fagbevægelse.

Man kan se bort fra, at de borgerlige Politikere i deres statistiske Oversigter over de ulovlige Strejker ogsaa medtager de ulovlige Lockouter, som Fagforeningerne i hvert Fald ikke kan gøres ansvarlig for. Men i Virkeligheden har det norske Arbejdsmarkede under det socialdemokratiske Styre været præget af langt større Ro end under mange Aars borgerligt Styre. Det har været Arbejderregeringen muligt at forebygge store og skæbnesvangre Konflikter, selv i saadanne Tilfælde, hvor Statens Forligsinstitution ikke formaaede at forlige de stridende Parter.

For retfærdigt at kunne dømme om Forholdene, maa man ogsaa være opmærksom paa, at største Delen af de ulovlige Strejker har været ganske betydningsløse. I mange Tilfælde har de kun omfattet et Faatal Arbejdere, smaa Arbejdergrupper i enkelte Virksomheder, ofte saa stærkt lokalprægede, at de slet ikke blev beagtet i Offentligheden. Endvidere maa man betænke, at der i den sidste Tid har fundet en almindelig Prisstigning Sted som Følge af den almindelige Konjunkturopgang, den øgede Industriproduktion samt den mere omfattende Virksomhed inden for Handelen og alle andre Grene af Erhvervslivet. Denne Prisstigning har i nogen Grad forrykket de Forudsætninger, ud fra hvilke man i sin Tid fastsatte Overenskomsternes Lønsatser.

I den sidste Tid har en ulovlig Bagerstrejke paany rykket dette Spørgsmaal i Forgrunden. Denne Strejke iværksatte de paagældende Arbejdere i Strid med Forbundsledelsens og Fagforeningens Raad. Baade Forbundet og Afdelingen fralagde sig ethvert Ansvar for denne Strejke, men det Flertal af Arbejdere, der besluttede Strejken, nedsatte et Aktionsudvalg, og Arbejdsstandsningen omfattede de fleste og største Bagerier og Brødfabriker i Oslo.

Forbundet, Afdelingen og nogle Hundrede strejkende Arbejdere indklagedes nu for Arbejdsdomstolen. Formaalet med denne Klage var først og fremmest at faa Strejken erklæret for ulovlig. som Brud paa gældende Overenskomst. Ved en senere Klage var det saa Hensigten at rejse Krav om Erstatning.

Heldigvis kom det dog ikke saa vidt. Takket være Formanden for Oslo Kommunalbestyrelse, nuværende Socialminister Oscar Torp, lykkedes det at opnaa Enighed om en Ordning, hvorefter Arbejderne genoptog Arbejdet mod at Arbejdsgiverne trak deres Klage for Arbejdsdomstolen tilbage.

Denne ulovlige Strejke har indenfor Arbejderbevægelsen og Arbejderpressen givet Anledning til en Diskussion, som maa betegnes som meget betydningsfuld og i hvert Fald viser, at den norske Arbejderbevægelse nu er stærkere konsolideret og mere homogen end tidligere.

Spørgsmaalet om Organisationernes Stilling til denne Guerillakrig paa Arbejdsmarkedet vil i den nærmeste Fremtid blive Genstand for Drøftelser indenfor de kompetente Organisationsinstanser (se vor Beretning om den norske Landsorganisations Repræsentantskabsmøde under »*Nyt fra Udlandet*«, Red.s Anmærkning). For Tiden drøftes Spørgsmaalet i Pressen, og det turde have sin Interesse at blive gjort bekendt med de Meninger, som her gøres gældende.

I en Artikel om *Prisstigning og Lønkompensationer* paapeger *Arbejderbladet*, at den Prisstigning, som i det sidste Aar har fundet Sted i Norge (September 1935—September 1936) udgør 6 Point i Pristalsberegningen eller omtrent 4%. Bladet fremholder, at Arbejderne maa have Lønkompensation for denne Prisstigning, men dette bør ske i Henhold til den almindelige gældende Organisationspraksis. Benytter man sig af overenskomststridende og ulovlige Metoder, risikerer man, at de borgerlige Partier gennemfører en Lovgivning, som truer Fagbevægelsens Eksistens. Man maa ogsaa regne med Faren for en Splittelse af Organisationerne — og det paa en Tid, hvor Arbejderne mere end nogensinde trænger til Enighed og Sammenhold. Saadanne Metoder kan ogsaa lede til, at de Arbejdergrupper, som ligger længst tilbage og først af alle trænger til Støtte fra de øvrige Grupper for at kunne forbedre deres Kaar, fremdeles kommer til at ligge bagefter, saafremt smaa men stærke Grupper søger at udnytte deres Stilling til at skaffe sig Fordele, som de andre Grupper ikke har Haab om at skaffe sig. »Det er saadanne Tilfælde, der kræver Vilje til at underordne sig Helheden og Solidariteten, ogsaa naar det i første Omgang gaar ud over de egne personlige Ønsker og Krav«, skriver Arbejderbladet.

Denne Stillingtagen er baade klar og velbegrundet. Det samme kan siges om den Maade, hvorpaa Arbejderbladet *Sørlandet* behandler dette Spørgsmaal. Dette Blads Redaktør, Scheflo, var i mange Aar Leder af det kommunistiske Parti. Med den ulovlige Bagerstrejke som Baggrund skriver Bladet bl. a.:

> »Til Foraaret skal mange Overenskomster fornyes. Det er indlysende, at det i væsentlig Grad svækker Arbejdernes Stilling i denne Overenskomstsituation, naar en Del af de stærkeste Fag paa Forhaand ordner sine Løn- og Arbejdsvilkaar og overlader de svage Fag til deres Skæbne. Det er *samlede,* at Arbejderne staar stærke, ikke gruppevis og splittede. Idag findes der enkelte Grupper, der opererer paa egen Haand og til egen Fordel, mens de Grupper, som særlig trænger til Lønforhøjelse, bliver staaende paa de gamle Vilkaar. Naar den Tid er inde, hvor det gælder om at hjælpe disse Grupper, har de stærkeste Grupper allerede ordnet deres Forhold og er derfor ikke længere interesseret i at kæmpe sammen med de andre. Paa denne Maade vanskeliggør man de store Fremstød. Det er maaske svært at vente for de Grupper, som nu ser deres Chance, men Solidariteten har altid været Arbejdernes

første Bud og den, der har givet de store Resultater.«

Bladet erindrer om, at Arbejderorganisationerne med ¼ Million Medlemmer i Landsorganisationen og med Arbejderpartiet som Indehaver af Regeringsmagten og omtrent Halvdelen af Mandaterne i den lovgivende Forsamling er tvungen til at anvende en anden Taktik end den hidtil anvendte. Denne maa ikke gaa ud paa at splitte Arbejdernes Organisationer. Arbejdsgiverne sætter deres Haab til, at forskellige Forbund staar udenfor Landsorganisationen og at endnu flere vil bryde ud i Fremtiden.

Den ulovlige Bagerstrejke har ogsaa stillet til Diskussion Spørgsmaalet om *Regler for Afstemning om nye Overenskomster*. Der er henvist til, at Bageriarbejderne aldrig har godkendt den for deres Fag gældende kollektive Overenskomst. De har tværtimod forkastet den 2 Gange. Sagen er den, at Afstemningen omfattede Overenskomsterne for en Række Fag og Industrier og at de afgivne Stemmer er lagt sammen. Man havde herved kun Valget mellem Vedtagelse eller Forkastelse af samtlige Overenskomster. Flertallet af de i Afstemningen deltagende Arbejdere vedtog Forslaget, og Mindretallet — deriblandt Bagerne — var dermed nødsaget til at arbejde efter Bestemmelserne i de Overenskomster, det havde forkastet. Dette forklarer Aarsagen til den nu afsluttede Strejke, og man henviser i denne Sammenhæng til, at Reglerne for Afstemninger af denne Art maaske burde underkastes en Revision.

Formandsstillingen i De samvirkende Fagforbund.

Efter Formanden Vilh. Nygaards Død har D. s. F.s Forretningsudvalg paa sit Møde den 16. December behandlet Tidspunktet for Valg af ny Formand. Det vedtoges, at Næstformand Chr. Jensen, der har fungeret som Formand under Vilh. Nygaards Sygdom, konstitueres som Formand i Tiden indtil Afholdelse af De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling i Maj Maaned 1937, ved hvilken Formandsvalget finder Sted.

RUNDSKUE

FAGLIG SAMLING. Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Gladsakse og Lyngby Sogne har nu vedtaget at tilslutte sig Dansk Arbejdsmandsforbund og dermed ogsaa D. s. F. Der har tidligere været afholdt Afstemninger om samme Spørgsmaal, uden at der dog opnaaedes Flertal for Indmeldelsen. Forbundet, der altid har staaet som en selvstændig Organisation, tæller ca. 1700 Medlemmer. Heraf deltog 1494 i Afstemningen. For Indmeldelsen stemte 765 Medlemmer, mens 642 stemte Nej, 38 Stemmesedler var blanke og 49 ugyldige.

DANSK TØMRERFORBUNDS INDMELDELSE I D. S. F. Som meddelt her i Bladet har en i Tømrerforbundet foretaget Urafstemning vedtaget Forbundets Indmeldelse i D. s. F. Af Forbundets godt 9000 Medlemmer stemte 2526 for og 964 imod dette Forslag.

Tømrerforbundet har nu til D. s. F. indsendt Anmodning om Optagelse. Anmodningen er tiltraadt af D. s. F.s Forretningsudvalg og vil derefter paa sædvanlig Vis blive udsendt til Afstemning blandt Repræsentantskabets Medlemmer.

FORLÆNGEDE OVERENSKOMSTER. Dansk Skrædderforbund har forlænget Overenskomsterne for Damekonfektion, Herrelingeri, Linnedsyning og enkelte mindre Brancher. De paagældende Overenskomster, der saaledes forlænges uforandret til 1. Marts 1938, omfatter ialt 4000—5000 af Forbundets Medlemmer.

FORLIGSINSTITUTIONEN. I Henhold til derom fra Den faste Voldgiftsret modtaget enstemmig Indstilling har Socialministeriet udnævnt Direktør for Arbejds- og Fabriktilsynet E. Dreyer til Forligsmand for Tiden fra 1. Januar 1937 indtil 31. December 1939.

KRIGSFORSIKRING FOR SØFOLK. Rigsdagens to Ting har færdigbehandlet et Lovforslag om Krigsulykkesforsikring for Søfarende.

Dette Forslag, som i særlig Grad begrundes ved den faktiske Tilstand i det internationale Samkvem, baseres paa en enig Henstilling fra alle Søfolkenes Organisationer og Dampskibsrederiforeningen.

Forhandlingerne mellem disse Organisationer blev bragt i Stand ved Søfartsministeriets Mellemkomst, men en Tid lang saa det ud, som om Rederne vilde modsætte sig Søfolkenes Krav. Imidlertid lykkedes det forleden at opnaa Enighed om en Ordning, hvorefter Rederiforeningen erklærer sig villig til at afholde Udgifterne ved en Forsikring, der beregnes efter en Grundløn af 4000 Kr. i Forhold til den almindelige Ulykkesforsikrings 2100 Kr. Erstatningssatserne vil herefter blive paa det nærmeste dobbelt saa høje som efter Ulykkesforsikringsloven. Desuden tillægges den Tilskadekomne Ret til en Kapitalerstatning paa indtil 10,000 Kr.

Lovforslaget træder straks i Kraft.

BESKÆFTIGELSE AF ARBEJDSLØSE. Socialminister Ludvig Christensen har i Folketinget fremsat et Lovforslag om Beskæftigelse af arbejdsløse. Lovforslaget er en Kombination af tidligere fremsatte, men ikke gennemførte Lovforslag om Nødhjælpsarbejder og om Beskæftigelse af langvarigt arbejdsløse, men tager videre Sigte end disse Forslag, idet ogsaa særligt Hensyn skal tages til unge Arbejdsløse under 22 Aar, og Nødhjælpsarbejdet iøvrigt skal kunne tilbydes ogsaa andre Arbejdsløse, uanset om disse har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse og Fortsættelseshjælp.

Til de af Kommuner og Private, derunder Organisationer og Institutioner, etablerede Nødhjælpsarbejder, kan Staten gennem Arbejdsløshedsfonden yde et Tilskud paa 40 % til Dækning af Arbejdslønningerne, og dette Tilskud kan stige til 50%, naar det drejer sig om Beskæftigelse af langvarigt arbejdsløse eller arbejdsløse under 22 Aar. Til særlige Statsarbejder kan der i Tiden indtil 31. Marts 1938 bevilges 30 Mill. Kr.

For Arbejder ved Foranstaltninger efter Loven ydes der Arbejderne tarifmæssig Løn eller, hvis Overens-

komst ikke findes, Løn efter Særoverenskomst. For at skaffe Beskæftigelse til det størst mulige Antal Arbejdere, skal Arbejdstiden nedsættes med en Fjerdedel af den normale Arbejdstid og saaledes, at de beskæftigede Arbejdere ikke inden for samme Uge kan have Beskæftigelse og oppebære Arbejdsløshedsunderstøttelse.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Opgørelsen over Danmarks Vareomsætning med Udlandet viser for November Maaned en Merindførsel paa ikke mindre end 25,8 Mill. Kr. mod kun 3,2 Mill. Kr. i November i Fjor. Importen havde en Værdi af 139,4 Mill. mod 145,9 Mill. i Oktober og 113,4 Mill. Kr. i November 1935. Eksporten beløb sig til 113,6 Mill. i November, 130,1 Mill. i Oktober og 110,2 Mill. Kr. i November i Fjor. I Maanederne Januar—November har der været en Merindførsel paa 79,2 Mill. Kr. mod 60,2 Mill. Kr. i den tilsvarende Periode i Fjor.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement udregnede Produktionsindeks for Industrien viser for November Maaned atter en mindre Nedgang, nemlig fra 133 i Oktober til 132 i November (November 1935: 123). Med Undtagelse af Træindustrien og Jernindustrien, hvis Indekstal er uforandret, samt Grafisk og teknisk-kemisk Industri, hvor Tallet er steget fra 132 til 133, viser alle øvrige Grupper en mindre Nedgang. I Forhold til Oktober Maaned faldt Indekstallet for Konsumvarer fra 135 til 133, for Produktionsmidler fra 133 til 132. (Basisaar 1931 = 100).

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den sidste Opgørelse over Arbejdsløsheden viser atter en stærk Stigning. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 18. December 99.116 eller 23,5 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 4828 højere end i den foregaaende Uge og 5107 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,7 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde den fornævnte Dato 14,307 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige.

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling.

Forretningsudvalget i D. s. F. har paa sit den 16. December afholdte Møde fastsat Tidspunktet for Afholdelse af den ordinære Generalforsamling. Denne finder Sted i Dagene den 25., 26. og eventuelt 26. Maj 1937 i Odd-Fellow-Palæet i København.

Fristen for Indsendelse af Forslag til Lovændringer udløb den 1. December d. A., og andre Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal i Henhold til Lovenes § 36 være indsendt til Forretningsudvalget senest den 1. Marts næste Aara.

Generalforsamlingens Dagsorden vil senere blive bekendtgjort.

NYT FRA UDLANDET

REPRÆSENTANTSKABSMØDE I DEN SVENSKE LANDSORGANISATION. Den 15. og 16. December afholdt den svenske Landsorganisation et Repræsentantskabsmøde til Behandling af en Række Spørgsmaal, som den fornylig afholdte Kongres havde henvist til Repræsentantskabet. Mødet vedtog et af Sekretariatet udarbejdet Forslag om nye Love for Pensionskassen, saaledes at i Fremtiden ogsaa Enker efter afdøde Funktionærer i Landsorganisationen og i de under denne hørende Forbund har Ret til Pension.

Til Hjælp for den spanske Borgerkrigs Ofre paa Regeringstilhængernes Side bevilgede Mødet yderligere et Beløb paa 50.000 Kr. Mødet tiltraadte i Princippet et Forslag om Støtte til den socialdemokratiske Partipresse. I Afventning af nærmere Forslag angaaende den mest formaalstjenlige Organisationsform og visse andre hermed sammenhængende Spørgsmaal vedtog Mødet at yde Partiets Bladfond et Laan paa 250.000 Kr. Der nedsattes et Fællesudvalg til nærmere Udredning af alle herunder hørende Spørgsmaal.

Endvidere besluttede Repræsentantskabet en Omlægning af Landsorganisationens Tidsskrift »Fackföreningsrörelsen«. I Fremtiden skal dette udkomme i noget større Format og i mere moderne Udstyrelse og med et righoldigere Illustrationsmateriale end hidtil.

DEN NORSKE LANDSORGANISATIONS REPRÆSENTANTSKABSMØDE. Den 14. December samledes den norske Landsorganisations Repræsentantskab til Møde i Oslo. Første Punkt paa Dagsordenen var Drøftelsen af den kommende Overenskomstsituation. Der herskede i det store Hele Enighed om de Linier, der bør følges ved Foraarets Overenskomstforhandlinger. De interesserede Forbund vil nu formulere deres Krav, som senere vil blive Genstand for nærmere Drøftelser mellem Forbundenes Repræsentanter og Landsorganisationens Ledelse.

Et andet vigtigt Spørgsmaal var Stillingen til de ulovlige Konflikter, som i den senere Tid har været ret talrige i Norge (se ogsaa vor Artikel herom paa andet Sted i Bladet). Der vedtoges en Udtalelse, hvori det hedder, at indgaaede Overenskomster og de Forudsætninger, som knyttes til disse, skal overholdes baade af Arbejderne og Arbejdsgiverne. Repræsentanskabet tog bestemt Afstand fra, at de lovlig valgte Organisationsinstanser søges sat ud af Funktion, eller at saakaldte Aktionsudvalg etablerer Konfliktsforhold, som de af Landsmøderne valgte Forbundsstyrelser i sidste Instans skal staa til Ansvar for.

Angaaende Spørgsmaalet om gifte Kvinder i Erhvervslivet — Dobbeltstillinger — vedtoges en Udtalelse, hvori det hedder, at man under den store Arbejdsløshed fandt det nødvendigt at arbejde hen paa at faa ophævet Dobbeltstillinger for at komme bort fra det Forhold, at begge Ægtefæller i en Familie skal have godt lønnet Arbejde. Da Arbejdsforholdene nu er adskilligt bedre, er der ikke længere Grund til at fravige Princippet om aaben Adgang for alle, gifte som ugifte, til at søge og til at faa Arbejde. Derimod bør man fortsat støtte de Bestræbelser, som gøres for at komme bort fra det Forhold, at Personer med forsvarligt lønnet Hovederhverv har en eller flere lønnede Bibeskæftigelser.

Til Slut behandlede Repræsentantskabet Murerfor-

bundets Stilling til Landsorganisationen. Sekretariatet fik Bemyndigelse til at foretage alle Skridt, som det finder nødvendigt, saafremt Murerforbundet forkaster det foreliggende Forslag om Tilslutning til den faglige Landsorganisation.

SVENSK LØNSTATISTIK. Den af den svenske Socialstyrelse offentliggjorte Lønstatistik for 1935, som for første Gang indeholder Oplysninger om Forskydningerne i Fabriksindustriens Beskæftigelsestal, viser, at Arbejdertallet indenfor Fabriksindustrien i Tiden fra 1933 til 1935 er øget med omkring 55.000 eller ca. 14%.

Samtidig er Arbejdstiden i Gennemsnit for samtlige Arbejdere steget fra 44,5 Timer til 46 Timer pr. Uge, saaledes at Beskæftigelsesgraden ialt er forbedret med 23%. Den øgede Beskæftigelse i Forbindelse med en mindre Forhøjelse af Timelønningerne har i 3-Aarsperioden 1933—1935 medført en Stigning af Industriens samlede Lønbudget, der fra 880 Mill. i 1933 er steget til 1100 Mill. Kr. i 1935. Denne Stigning er iøvrigt fortsat i 1936. Mens den i Fabriksindustrien udbetalte samlede Lønsum fra 1934 til 1935 er øget med ca. 9%, er Stigningen fra 1935 til 1936 anslaaet til ca. 6%.

FAGBEVÆGELSE OG POLITIK I FRANKRIG. Ved de Enhedsforhandlinger, som den gamle franske Landsorganisation i sin Tid førte med den kommunistiske Landsorganisation, samt paa den i Marts 1936 afholdte franske Enhedskongres, som førte til Sammenslutningen af de to faglige Landsorganisationer, stod Striden særlig om det Spørgsmaal, om en fastlønnet Fagforeningsfunktionær skulde have Tilladelse til samtidig at udøve en lønnet politisk Funktion eller være Medlem af et politisk Partis Ledelse. Kommunisterne mente ikke, at der var noget til Hinder herfor, men et Flertal paa Kongressen var af en anden Mening og besluttede, at den forenede Landsorganisations lønnede Funktionærer ikke samtidigt maatte beklæde et lønnet politisk Tillidshverv eller være Medlem af en Partiledelse.

Paa den nys afholdte Kongres i det franske Metalarbejderforbund, et af de største Fagforbund under den franske Landsorganisation, vedtoges en Beslutning, der gaar imod Fagforeningskongressens Vedtagelse. Med 1379 Stemmer mod 378 vedtoges et Forslag, der giver Forbundets lønnede Funktionærer Ret til samtidigt at beklæde politiske Tillidshverv. Som Forbundets Generalsekretær (Formand) valgtes en Mand, der tilhører den kommunistiske Fraktion i Deputeretkammeret. Kommunisterne erholdt Flertal i den nyvalgte Forbundsledelse.

TVUNGEN VOLDGIFT I FRANKRIG. Det franske Deputeretkammer har vedtaget et Forslag til Lov om tvungen Voldgift i Arbejdskonflikter. Lovforslaget, der overvejende bygger paa en mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Hovedorganisationer indgaaet Aftale, fastsætter en nogen kompliceret Fremgangsmaade med Hensyn til Voldgiftsbehandling- og Afgørelse. Loven indeholder ikke Straffebestemmelser for det Tilfælde, at en af Parterne nægter at rette sig efter den afsagte Voldgiftskendelse. Senatet har ligeledes vedtaget Loven, men i saa stærkt ændret Skikkelse, at Ministerpræsident Blum har erklæret ikke at kunne tiltræde Senatets Opfattelse. Der er saaledes udbrudt en Konflikt mellem Regeringen og dens Flertal i Deputeretkammeret paa den ene Side og Senatet paa den anden.

Naar den endelige Afgørelse af denne Sag foreligger, skal vi nærmere redegøre for Lovforslagets Tilblivelse og Betydning.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Firmaet Philipsen & Co.

Efter Anmodning fra Dansk Arbejdsmandsforbund har der været afholdt et Møde med Dansk Typografforbund og Dansk litografisk Forbund, hvor man enedes om at varsle Sympatistrejke overfor *Firmaet Philipsen & Co.* til Støtte for den Konflikt, som Dansk Arbejdsmandsforbund har løbende.

Senere behandledes Konflikten mellem *Firmaet Philipsen & Co.* og Dansk Arbejdsmandsforbund ved et Fællesmøde den 8. December, og man enedes om følgende Afslutning af Konflikten:

Dansk Litograflaug tiltræder paa Firmaet Philipsen & Co.s Vegne Overenskomsten af 24. April 1936 mellem Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien og Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund med Undtagelse af de til Overenskomsten knyttede Tillidsmandsregler, dog saaledes at nuværende Forhold paa dette Omraade bibeholdes. Man enes endvidere om, at unge Arbejdere mellem 16—17 Aar aflønnes med Kr. 26,00 pr. Uge, unge Arbejdere mellem 17—18 Aar med Kr. 28,50 pr. Uge.

Arbejdere mellem 16—18 Aar falder iøvrigt ind under Overenskomsten med Hensyn til Arbejdstiden og Regler for Behandling af faglig Strid. Sommerferie ydes paa samme Vilkaar som i Overenskomsten anført for voksne Arbejdere, og saaledes at der til de unge Arbejdere i Feriegodtgørelse ydes den Løn, som vedkommende unge Arbejder oppebærer ugentlig (for 4 og 2 Dage forholdsmæssigt). Ved Ulykkesforsikring betales 2 Kr. daglig, jfr. § 6.

Firmaet forpligter sig til ikke at anvende unge Arbejdere under 16 Aar.

Strejken hæves, og Arbejdet genoptages straks, idet Firmaet forpligter sig til at genantage 11 af de strejkende Arbejdere.

Herefter bortfalder de af De samvirkende Fagforbund under 26. f. M. og 3. ds. afgivne Sympatistrejkevarsler.

Varsel om Sympatistrejke.

Til Støtte for den af Dansk Arbejdsmandsforbund etablerede Strejke overfor *Kammerherre Scavenius,* Klintholm Skovdistrikt paa Møen, har De samvirkende Fagforbund for Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og Træindustriarbejderforbundet afsendt 1. Varsel om Sympatistrejke overfor Hyllinge Savværk og Trævarefabrik og Savværksejer Alfr. Jensen, Trælløse Savskæreri pr. Herlufmagle.

Bødkere paa Jens Villadsens Fabriker.

Foranlediget af et Boycottingsvarsel fra Arbejdsgiverforeningen og et Sympatistrejkevarsel fra Bødkerforbundet, afholdtes der den 24. November

et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningens Lokaler, hvor man kom ind paa en Drøftelse af, hvad der var Aarsagen til den verserende Konflikt mellem Bødkerforbundet og *A/S Jens Villadsens* Fabriker.

Man enedes her om en Ordning, saaledes at Ugelønnen for Bødkere ansættes til 72 Kr. + et personligt Tillæg paa 4 Kr. pr. Uge, gældende til 1. Marts 1939.

Strejken og de fra begge Sider afgivne Varsler ophæves.

Elektrikere ved Julebelysningen i Aalborg.

Paa et Fællesmøde den 23. November behandledes en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at to Elektrikere skulde have nedlagt det netop paabegyndte Arbejde ved Julebelysningen i Aalborgs Gader, idet de havde paastaaet, at der mellem *Installatørforeningens* Formand og Afdelingen forelaa en Aftale, som fastsatte Timebetalingen for dette Arbejde til Kr. 1,50.

Denne Aftale blev bestridt af Installatørforeningen, men fastholdtes af Elektrikerforbundets Afdelingsformand. Man enedes derfor om følgende for en Afslutning af Striden.

Det nedlagte Arbejde genoptages straks. Ved Arbejdets Paabegyndelse optages Forhandlinger mellem de enkelte Firmaer og deres Arbejdere om Akkord for Arbejdet, og da dette Arbejde ikke tidligere har været udført paa Akkord, vil Organisationerne ikke lægge sig hindrende i Vejen, hvis der under disse Forhandlinger kan opnaas Enighed mellem Parterne om, at Elektrikerne er garanteret deres sædvanlige Betaling ved Timelønsarbejde.

Handels- og Kontormedhjælpere hos Livsforsikringsselskabet »Danebroge« A/S.

Ved et Fællesmøde den 23. November behandledes en Klage fra Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund over, at *Livsforsikringsselskabet »Danebroge« A/S* søgte at modvirke Organiseringen af Handels- og Kontormedhjælpere, bl. a. paapegedes en Afskedigelse af et af Forbundets Medlemmer, der fungerede som en Art Tillidsmand.

Mødet resulterede i, at der formentes en Mulighed for en Genantagelse af den paagældende Kontormedhjælper, og under Hensyn dertil venter man med at fremme Sagen til efter Nytaar, idet det for Sagens Afgørelse i Den faste Voldgiftsret forudgaaende Møde har fundet Sted.

Varsel om Sympatistrejke.

Fra Dansk Tekstilarbejderforbund foreligger Anmodning om at varsle Sympatiaktion hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen overfor Trikotagefabriken »Elko«, Herning.

De fornødne Varsler er afsendt.

Havnearbejdere i Vejle.

En Klage fra Vejle Arbejdsgiverforening over en *uvarslet Arbejdsstandsning* ved Indladning af Kartofler i Kasser behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. December.

Det erkendtes, at Arbejdsstandsningen har været ulovlig, og til fuld Afgørelse betaler de to implicerede Fagforeninger hver 100 Kr. til Vejle Arbejdsgiverforening.

Parterne forbeholdt sig iøvrigt deres principielle Synspunkter med Hensyn til Aflønningsmaaden for det omtvistede Arbejde, hvilket maa afgøres i Henhold til Overenskomstens Regler for Behandling af faglig Strid.

Handskemagere hos Firmaet »Doba«.

I Anledning af en Klage fra Handskemagerforbundet i Danmark over *Firmaet »Doba«* afholdtes der den 10. December 1936 paa De samvirkende Fagforbunds Kontor et Møde, hvor man enedes om, at Firmaet til fuld Afgørelse betaler Kr. 26,43, der fremsendes til Handskemagerforbundet.

Arbejdsmænd ved Visborg Teglværk.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 12. December maatte Arbejdernes Repræsentanter erkende, at en overfor *Visborg Teglværk* iværksat Arbejdsstandsning havde været ulovlig, og de to Fagforeninger under Dansk Arbejdsmandsforbund, som havde iværksat Standsningen, indgik paa til fuld Afgørelse hver at betale 100 Kroner til Teglværket.

Overenskomstafslutning.

Der blev i September Maaned iværksat Sympatiaktion overfor *Sandhandler Th. Gertsen*, Sønderborg. Denne har nu virket, og der er oprettet Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Th. Gertsen. Strejken er dermed afblæst.

Sympatistrejke.

Overfor *Hyllinge Savværk og Trævarefabrik*, som havde købt et Parti Træ paa Roden i det blokerede Klintholm Skovdistrikt paa Møen, har der været afsendt Varsel om Iværksættelse af Sympatistrejke og Blokade.

Selve Varslet har forsaavidt baaret Frugt, som der paa Grundlag heraf blev optaget Forhandlinger mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Savværket under Medvirkning af De samvirkende Fagforbund.

Resultatet blev en Overenskomst, i hvilken Savværket forpligter sig til for Arbejde i nævnte Skovdistrikt udelukkende at beskæftige organiserede Arbejdere og at aflønne disse i Henhold til den mellem Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa Sjælland og Dansk Arbejdsmandsforbund til enhver Tid gældende Skovbrugsoverenskomst.

Stenindustriarbejdere hos Stenhuggermester Billeschou, Vejle.

Foranlediget ved en Klage fra Jyllands Stenhuggermesterforening over, at de hos *Stenhuggermester Billeschou,* Vejle, beskæftigede Medlemmer af Dansk Stenindustriarbejderforbund havde vægret sig ved at udføre et nærmere betegnet Stykke Arbejde til en i Overenskomsten fastsat Akkordpris, afholdtes der Fredag den 4. December 1936 et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Stenindustriarbejderforbundet hævdede, at det paagældende Arbejde ikke var omtalt i Overenskomstens Akkordbestemmelser, hvorfor det maa falde ind under Bestemmelsen for Timelønsarbejde, og dette havde Forbundet krævet.

Forbundet indbragte Klage over at Arbejdsgiverne havde kastet 2 Arbejdere paa Gaden i den Anledning.

Mødet endte uden Resultat, og begge Parter forbeholdt sig sin Stilling.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2304:

Arbejdsmænd hos Ingeniørfirmaet Chr. Bjørn Petersen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Novbr. 1936 i Sag Nr. 2304: Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlem, Ingeniørfirmaet Chr. Bjørn Petersen, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Aalborg Afdeling.

Ingeniørfirmaet Chr. Bjørn Petersen har for Tiden Arbejdet paa den ny Jernbanebro Aalborg—Nørresundby i Entreprise. Ved Ramningsarbejdet har været beskæftiget foruden Rambuksføreren og en Formand 5 Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg Afdeling, og Arbejdet har været udført med en ca. 46 m høj Rambuk til Nedramning af Jernbetonpæle paa indtil ca. 45 m Længde. Da Arbejdet med Ramning af Pæle af saadanne Dimensioner erfaringsmæssigt ikke kan standses, men maa fortsættes, indtil Pælen er helt nedrammet, hvilket kan tage ca. 6 Timer, har Arbejdstiden efter Overenskomst med Arbejderne været fastlagt fra Kl. 7 til Kl. 15, saaledes at Arbejderne ikke fik de overenskomstmæssige Spise- og Hviletider, ½ Times Frokost og 1½ Times Middag, men indtog deres Maaltider under Arbejdets Gang, idet ikke alle Arbejderne paa een Gang har været beskæftiget, naar Nedramningen foregaar. Der skete intet Fradrag i Lønnen for Spisetiden, idet der udbetaltes fuld Løn for samtlige 8 Timer, og hvis Arbejdet fortsattes efter Kl. 15, betaltes for Overarbejde. Paa denne Maade har der været arbejdet ved Rambukken, siden Arbejdet paabegyndtes i Slutningen af Maj.

Ved Lønudbetalingen den 23. Oktober fradrog Firmaet 2 halve Timers Betaling, 126 Øre, som Arbejderne mente at have Krav paa for Sejlads mellem Stillingspladsen, Spritkajen og Rambukken. I den Anledning forhandlede Tillidsmanden med Firmaets Repræsentant om ændrede Arbejdsvilkaar, idet der fra Arbejdernes Side stilledes Krav om, at Arbejdet fremtidigt tilrettelagdes saaledes, at Arbejdstiden skulde være fra Kl. 7—Kl. 17, med overenskomstmæssige Spise- og Hviletider, og om at der skulde ydes Arbejderne Betaling for Tiden, der medgik til Roningen. Firmaet mente imidlertid ikke at kunne imødekomme de stillede Krav. Om Morgenen den 24. Oktober mødte Afdelingsformanden paa Stillingspladsen og forhandlede med Firmaets Ingeniør, Bendtsen, der forlangte, at Arbejderne skulde fortsætte Arbejdet paa de tidligere Vilkaar, og da intet Resultat opnaaedes, standsedes Arbejdet.

Den 29. Oktober behandledes Sagen paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Ved Forhandlingen stilledes fra begge Sider Forslag om, at Arbejdet straks skulde genoptages paa samme Arbejdsvilkaar som før Arbejdsstandsningen, at Arbejderne forbeholdt sig ved Mægling, eventuelt Voldgift at søge Afgørelse paa de faglige Spørgsmaal, om hvilke der er eller maatte være Uoverensstemmelse, og at Arbejdsgiverne forbeholdt sig at rejse Sag for Den faste Voldgiftsret for den uvarslede Arbejdsstandsning. Derimod kunde man ikke enes om, hvor Arbejderne skulde møde, idet man fra Arbejdsgiversiden krævede, at Mødestedet efter Firmaets Bestemmelse skulde være Spritkajen eller den nuværende Jernbanebro, medens man fra Arbejdersiden krævede, at Mødestedet skulde være Spritkajen, idet man gjorde gældende, at det var livsfarligt for Arbejderne at møde paa Jernbanebroen, og at Firmaet var uberettiget til at bestemme, hvilken Stillingsplads Arbejderne skulde møde ved. Mødet endte saaledes uden Resultat.

Straks efter Mødet afsendte Dansk Arbejdsmandsforbund følgende Telegram til Afdelingen i Aalborg:

»Ramholdet møder ved Spritkajen i Morgen til Arbejdstid«.

Den 30. Oktober om Morgenen mødte Arbejderne ved Spritkajen, hvor Ingeniør Bendtsen, der af Arbejderne var gjort bekendt med Telegrammet, opfordrede dem til at genoptage Arbejdet paa de tidligere Vilkaar, men dette nægtede Arbejderne, og Arbejdsstandsningen fortsattes derefter.

Dansk Arbejdsgiverforening har derefter for Entreprenørforeningen og dennes Medlem, Ingeniørfirmaet Chr. Bjørn Petersen, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Aalborg Afdeling og paastaaet den iværksatte Arbejdsstandsning kendt ulovlig og de Indklagede idømt Bod. Firmaets Tab ved 13 Dages Arbejdsstandsning opgøres til 1875 Kr. 56 Øre. —

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de gør gældende, at den etablerede Arbejdsordning med 8 Timers Arbejde i et Stræk uden overenskomstmæssige Spise- og Hviletider er i Strid med Overenskomsten. En saadan Ordning kan derfor ikke træffes uden efter Forhandling med Afdelingen og kan i hvert Fald kræves bragt til Ophør af Arbejderne uden Varsel. Det er ligeledes uberettiget af Firmaet selv at bestemme, hvor Arbejderne skal møde om Morgenen for at roes ud til Rambukken. Oprindelig stillede Arbejderne paa Firmaets Støbeplads og sejledes i Motorbaad til Rambukken. Senere stilledes Robaad til Disposition for Arbejderne, saa at de kunde ro fra den i Nærheden af den ny Jernbanebro liggende Spritkaj til Rambukken. Men Firmaet er uberettiget til ensidigt at bestemme Stillingspladsen og navnlig til at forlange, at Arbejderne skal stille ude paa den nuværende Jernbanebro, hvor det er livsfarligt at færdes. Firmaet er selv Skyld i den etablerede Arbejdsstandsning, idet det har været ganske uvillig til at forhandle med Afdelingsformanden og med Arbejderne om deres overenskomstmæssige Ret.

Heroverfor har Klagerne anført, at den etablerede Ordning med 8 Timers kontinuerlig Arbejdstid blev truffen, dels fordi den var nødvendig paa Grund af det særlige Nedramningsarbejde, dels fordi Arbejderne selv ønskede den, da der var rigelig Tid til Spisning og Hvile i Løbet af de 8

Timer, og Arbejderne derved i Sommerhalvaaret fik mere Adgang til Overarbejde. Med Hensyn til Stillingspladsen hævder Klagerne, at Firmaet maa have Ret til indenfor rimelige Grænser at bestemme, hvor Arbejderne skal møde ved Arbejdstidens Begyndelse for paa lettest Maade at komme ud til Rambukken, blandt andet ogsaa paa den nuværende Jernbanebro, hvor andre af de ved Brobygningen beskæftigede Arbejdere møder. Men om disse Uoverensstemmelser gælder det, at Arbejderne kan kræve Forhandling, eventuelt Afgørelse efter Regler for Behandling af faglig Strid, men Arbejderne har ikke Ret til i den Anledning at standse Arbejdet.

Da Arbejdet er foregaaet paa den beskrevne Maade fra Slutningen af Maj til den 23. Oktober, maa Arbejderne, saafremt de ønsker Forandring i den etablerede Arbejdsordning, gaa frem ad den organisationsmæssige Vej og ikke ensidigt uvarslet standse Arbejdet. Retten maa derfor give Klagerne Medhold i de af dem fremsatte Betragtninger, og den omhandlede Arbejdsstandsning er derfor ulovlig.

I Overensstemmelse hermed har Retten derfor efter Retsforhandlingernes Afslutning den 7. November afsagt saalydende

Kendelse:

Den omhandlede Arbejdsstandsning er ulovlig, og Arbejdet skal genoptages snarest muligt paa de tidligere Vilkaar.

Alle Uoverensstemmelser vedrørende Stillingsplads, Spisetid m. m. henvises til Afgørelse efter Regler for Behandling af faglig Strid.

Herefter bestaar alene tilbage Spørgsmaalet om Bodsansvar.

De Indklagede gør gældende, at den af Firmaet opstillede Tabsberegning, 1875 Kr. 56 Øre, er ganske overdreven, blandt andet Kravet om ca. 1000 Kr. til Forrentning og Amortisation af Ponton og Rambuk i de 13 Dage, Arbejdet har ligget stille.

Retten finder ikke, at der kan paalægges Dansk Arbejdsmandsforbund, der ved Telegrammet af 29. Oktober har søgt at bringe Arbejdsstandsningen til Ophør, noget Ansvar i denne Sag. Derimod findes Afdelingen at være bodskyldig, idet Afdelingsformanden paa Arbejdernes Vegne burde have krævet Mægling om de foreliggende Uoverensstemmelser og have forhindret Arbejderne i at standse Arbejdet. Den Bod, der findes forskyldt, kan efter samtlige foreliggende Omstændigheder fastsættes til 800 Kr.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

I Bod til Ingeniørfirmaet Chr. Bjørn Petersen for den ovenomhandlede ulovlige Arbejdsstandsning betaler Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg Afdeling 800 Kr.

I Sagsomkostninger betaler de Indklagede 300 Kroner.

Sag Nr. 2300.

Arbejdsmænd hos Murermester Henry S. Petersen, Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. November 1936 i Sag Nr. 2300: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester Henry S. Pedersen, Aarhus.

Murermester Henry S. Pedersen, Aarhus, har haft i Entreprise Opførelsen af Skovvangskolen i Aarhus. Der foreligger under denne Sag en Uoverensstemmelse mellem Murermesteren og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus om Afregning for Arbejder ved Tildannelse af Jern, som er anvendt til forskellige Betonstøbningsarbejder ved Skolens Opførelse Arbejdet paabegyndtes den 10. Oktober 1935 og var færdigt i Juli 1936.

Murermester Pedersen havde i 1934 haft i Entreprise Opførelsen af et Kedelhus, og for Arbejdet med Tildannelse af Jern til Betonstøbningsarbejdet betaltes efter Forhandling med Jord- og Betonarbejder Axel Rasmussen en Pris af 8,5 Øre pr. kg Jern. Samme Pris betaltes i Sommeren 1935 af Murermester Pedersens Fader, Murermester J. P. Pedersen, for et lignende Arbejde paa Aaboulevarden i Aarhus.

Da Arbejdet ved Skovvangsskolen var udbudt i Entreprise henvendte Axel Rasmussen paa egne og Kammeraters Vegne sig i August Maaned 1935 til Murermester Henry Pedersen for at spørge, om de kunde faa Arbejdet ved Tildannelse af Jern, hvis Pedersen fik Entreprisen overdraget, hvilket blev lovet ham. Da Henry Pedersen havde faaet Entreprisen overdraget, sendte han Tegningerne til Axel Rasmussen, for at denne kunde udregne, hvor meget Jern der skulde bruges til Betonstøbningsarbejdet. Axel Rasmussen og hans Kammerat Vilfred Mortensen havde derefter en kort Samtale med Mesteren, som de traf paa Arbejdspladsen paa Aaboulevarden, hvor Pedersen var beskæftiget for sin Fader, og efter Rasmussens og Mortensens Forklaring for Retten spurgte de da Mesteren, om de kunde regne med samme Pris for Jernarbejdet ved Skolen, som de havde faaet for det samme Arbejde ved Kedelhuset, 8,5 Øre pr. kg, hvortil Mesteren svarede: »Det kan I godt,« medens denne ifølge sin Forklaring svarede: »Det kan vi komme tilbage til senere.«

Efter denne Samtale har der ikke senere været forhandlet om Arbejdets Aflønning.

Den 21. August 1935 blev den ny Overenskomst mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund underskrevet med Ikrafttrædelse fra 15. September s. A. I denne Overenskomst indførtes for første Gang faste Akkordpriser for Jernarbejdet i Lighed med den alt gældende Overenskomst i Entreprenørfaget. Murmester Henry Pedersen har overfor Retten forklaret, at han, da den ovenfor omhandlede Samtale med Rasmussen og Mortensen fandt Sted, ikke kendte den nye Overenskomst, og at han, da han blev kendt med den, gik ud fra som en Selvfølge, at Arbejdet ved Skovvangsskolen nu maatte aflønnes

efter den nye Overenskomst, og at Arbejderne, hvem han ikke havde givet noget endeligt Svar paa deres Henstilling om at betale 8,5 Øre pr. kg, maatte være klare herover.

Fra Arbejdets Paabegyndelse i Oktober 1935 og til Lockouten i Marts 1936 standsede Arbejdet, har der været udbetalt Arbejderne sædvanlig Timeløn samt hver 4. Uge Akkordforskud. Ved Lockoutens Indtræden forespurgte Mesteren, om Arbejderne ønskede fuld Udbetaling af deres Tilgodehavende, men da de ønskede at fortsætte, naar Arbejdet paany kom i Gang, enedes man om, at Arbejderne skulde have et passende Forskud paa deres Tilgodehavende. Ifølge Mesterens Forklaring anmodede han Arbejderne om at opgive, hvor meget Jern der var brugt, medens Rasmussen har forklaret, at han blev anmodet om at udarbejde en Opgørelse. Rasmussen foreviste nogle Dage efter en Seddel for Mesteren, ifølge hvilken der var anvendt 73 Tons Jern og var regnet med en Kilopris af 8,5 Øre. Da Mesteren saa Sedlen, fæstede han sig efter sin Forklaring alene ved de 73 Tons, og efter hans skønsmæssige Beregning af en Kilopris af 7 Øre, tilbød han Arbejderne 500 Kr. i Forskud, hvad Arbejderne modtog.

Da Arbejdet i Juli 1936 var færdigt, fremkom Arbejderne med en Akkordopgørelse paa Grundlag af en Kilopris af 8,5 Øre og stillede Krav om Udbetaling af Restoverskudet, men Mesteren hævdede, at han ikke var indgaaet paa at betale den anførte Pris, og at Arbejdet skulde beregnes efter den nye Overenskomsts Priser.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen og dennes Medlem, Murermester Henry S. Pedersen, paastaaet Pedersen kendt pligtig til at afregne det udførte Arbejde til en Pris af 8,5 Øre pr. kg, medens de Indklagede har paastaaet, at Arbejdet afregnes efter en Opgørelse foretaget paa Basis af den gældende Overenskomst.

Til Støtte for, at der er truffet en Aftale om 8,5 Øre pr. kg, anfører Klagerne, at denne Pris havde været aftalt baade med Henry Pedersen for Kedelhuset i 1934 og med J. C. Pedersen i 1935 ved Arbejdet paa Aaboulevarden i 1935, og samme Pris har været aftalt med Henry Pedersen for noget Trappearbejde ved Skovvangsskolen, efter at det her omhandlede Arbejde var færdigt. Det var derfor naturligt, at denne Pris skulde være gældende ogsaa for Skolen. Selv efter det Svar, Henry Pedersen hævder at have givet Arbejderne inden Arbejdets Paabegyndelse: »Det kan vi komme tilbage til senere,« maatte Arbejderne have Føje til at gaa ud fra, at den af dem foreslaaede Pris af 8,5 Øre skulde anvendes, naar Pedersen ikke inden Arbejdets Paabegyndelse erklærede, at Overenskomstens Priser skulde anvendes. — Da Arbejderne ved Lockoutens Indtræden fremkom med deres midlertidige Beregning af det udførte Arbejde, maatte Mesteren i hvert Fald have været klar over, at Arbejderne gik ud fra, at de skulde have Arbejdet betalt efter en Pris af 8,5 Øre pr. kg, som anført paa Sedlen. Endelig anfører Arbejderne, at hvis der skulde være betalt efter Overenskomsten, maatte Arbejderne under Arbejdets Gang have kontrolleret de forskellige Bukninger, Bøjninger og Bindinger, som er udført, og som ikke fremgaar af Tegningerne, og at det derfor er umuligt nu at foretage en Opgørelse efter Akkordpriskuranten, da det tildannede Jern nu er indstøbt i Betonen.

Heroverfor anfører Klagerne, at Arbejderne efter Mesterens Svar til Rasmussen i September ikke kan have haft Føje til at opfatte Forholdet saaledes, at der var truffet endelig Aftale om en fast Kilopris. Da Overenskomsten fra 15. September indførte tvungen Akkord for dette Arbejde, burde Arbejderne paany have henvendt sig til Mesteren, hvis de mente, at Overenskomsten ikke skulde være anvendelig. Da Arbejderne ved Lockoutens Indtræden foreviste Mesteren Sedlen med Angivelse af 73 Tons brugt Jern til en Kilopris af 8,5 Øre, var han alene opmærksom paa den opførte Mængde af anvendt Jern, som efter hans Formening passede, og paa Grunlag deraf skønnede han, at han kunde udbetale Arbejderne 500 Kr., og Arbejderne modtog hans Tilbud om Udbetaling af dette Beløb. Paa Grundlag af Tegningerne er det ikke vanskeligt at opgøre Prisen for Arbejdet, hvad Overenskomsten ogsaa forudsætter.

Efter Rettens Mening burde Mesteren, der efter sin Forklaring har givet Rasmussen et henholdende Svar ved hans Henvendelse til ham i September Maaned, hvor Prisen 8,5 Øre var bragt paa Tale af Rasmussen, senere, inden Arbejdet paabegyndtes, have givet Arbejderne klar Besked om, at den foreløbige Forhandling om Prisen ikke længere havde Betydning, efter at der ved den nye Overenskomst var fastsat bestemte Akkordpriser for Arbejdet. Trods denne Fejl fra Mesterens Side mener Retten dog ikke at turde fastslaa, at der har været truffet en endelig Aftale om en Kilopris af 8,5 Øre, idet det maa have Forhaandssandsynlighed, at Overenskomsten er gældende, naar ingen bestemt Aftale om noget andet kan bevises af den, der paastaar dette. Da heller ikke den efterfølgende Forevisning af Sedlen med Anførelse af 8,5 Øre pr. kg behøver at vise andet end, at Arbejderne ved deres Skøn over, hvormeget de paa det Tidspunkt havde til Gode, regnede med en Pris af 8,5 Øre, og da det efter det oplyste vil være muligt at foretage en Opgørelse paa Grundlag af Tegninger, saaledes at mulige Divergenser afgøres efter Regler for Behandling af faglig Strid, findes der at maatte gives de Indklagede Medhold i, at Arbejdet afregnes efter en Opgørelse foretaget paa Basis af den gældende Overenskomst.

Sagens Omkostninger findes at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Det ovenfor omhandlede Arbejde med Tildannelse af Jern til Betonstøbningsarbejdet ved Skovvangsskolen i Aarhus vil være at afregne efter en Opgørelse foretaget paa Basis af den gældende Overenskomst, og ikke paa Grundlag af en fast Kilopris af 8,5 Øre.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne og de Indklagede hver med 150 Kr.

Sag Nr. 2306.

Skotøjsarbejdere paa Skotøjsfabriken »Thora«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. November 1936 i Sag Nr. 2306: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og dennes Medlem, Skotøjsfabrikken »Thora« mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Skotøjsarbejderforbund.

Den 11. September 1931 indmeldte Skotøjsfabrikken »Thora« sig i Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter. Paa det Tidspunkt fremstillede Fabrikken dels »Veldtschoenarbejde« (Læderfodtøj), dels Klædesko (Skind-, Plys- og Tøjsko med overtrukne Gummisaaler), for hvilke sidste der ikke findes fastsat Akkordpriser i Overenskomsten mellem Skotøjsfabrikantforeningen og Dansk Skotøjsarbejderforbund. Fabrikken, der udelukkende benytter Timeløn, er for 3 Aar siden gaaet over til kun at fremstille Klædesko.

Da Skotøjsarbejderforbundet har Overenskomst med en anden under Dansk Arbejdsgiverforening staaende Organisation, Foreningen af Klædeskofabrikanter, angaaende Fremstilling af Klædesko, hvis Overenskomsts Minimaltimeløn er betydelig højere end Lønnen efter Skotøjsfabrikantforeningens Overenskomst, søgte Forbundet Forhandling med Fabrikken »Thora« for at faa den til at aflønne sine Arbejdere efter Klædeskofabrikantoverenskomsten eller slutte særlig Overenskomst med lignende Indhold. Da Fabrikken har vægret sig herved, har Forbundet under 16. og 23. Oktober fremsendt 1. og 2. Strejkevarsel, saafremt der ikke forinden maatte være opnaaet en tilfredsstillende Ordning af Sagen. Efter at Dansk Arbejdsgiverforening under 17. Oktober havde protesteret mod Varslernes Lovlighed, drøftedes Sagen paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 28. Oktober, hvor man fra Arbejdsgivernes Side foreslog, at der skulde optages Forhandling mellem Forbundet og Skotøjsfabrikantforeningen om Akkordpriser passende for den paa Fabrikken »Thora« anvendte Fabrikationsmetode for Klædesko, medens man fra Forbundets Side krævede Arbejdet betalt efter Prisliste og Overenskomst gældende for Klædeskofabrikantforeningen. Forbundet indgik dog paa, at Strejken udsattes, indtil Kendelse fra Den faste Voldgiftsret forelaa.

Under denne Sag har derefter Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Skotøjsfabrikantforening paa Fabrikken »Thora«s Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Skotøjsarbejderforbunds Vegne og paastaaet de fremsendte Strejkevarsler kendt ulovlige, medens de Indklagede har nedlagt Paastand paa, at Protesten mod de afgivne Strejkevarsler ikke tages til Følge.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at Fabrikken »Thora« i 1931 med Rette blev indmeldt i Skotøjsfabrikantforeningen, idet den paa det Tidspunkt baade fremstillede »Veldtschoenarbejde« og Klædeskoarbejde og bestandig har overholdt den paagældende Overenskomsts Timelønssatser. Paa Grund af de nuværende Forhold gik Fabrikken for 3 Aar siden over til kun at fremstille Klædesko, men har stadig de til Fremstilling af »Veldtschoenarbejde« fornødne Maskiner staaende og kan genoptage Fremstillingen af dette Arbejde, naar det paany findes formaalstjenligt. Saafremt Fabrikken skulde aflønne efter Klædeskofabrikantoverenskomstens langt højere Lønninger for billige Klædesko, vilde Fabrikken ikke kunne klare sig. Klædeskofabrikantforeningen har kun to Medlemmer, hvoraf det ene kun har en mindre Virksomhed, det andet ogsaa fremstiller »Veldtschoenarbejde«. Det kan ikke være berettiget midt i en Overenskomstperiode at iværksætte Arbejdsstandsning paa Kravet om, at Fabrikken skal aflønne sine Arbejdere efter en anden Overenskomst end den, Fabrikken har været underkastet i 5 Aar uden Indsigelse fra Forbundets Side.

De Indklagede gør gældende, at Forbundet ikke har været kendt med, at Fabrikken i de senere Aar kun fremstillede Klædesko. idet Arbejderne paa Fabrikken indtil for nylig har været uorganiserede. Almindelig Læderfodtøj og Klædesko er to forskellige Ting, angaaende hvilke Forbundet har Overenskomst med to forskellige Fabrikantforeninger. Det afgørende for hvilken Pris en Virksomhed skal aflønne sine Arbejdere efter, kan ikke være, hvilken Arbejdsgiverforening Virksomheden staar tilsluttet, men om der findes en Overenskomst med en under Dansk Arbejdsgiverforening staaende Organisation angaaende det paagældende særlige Arbejde. Hvad angaar, at Klædeskofabrikantforeningen kun har to Medlemmer, er dette vel rigtigt, men uden Betydning, da denne Overenskomst er godkendt af Arbejdsgiverforeningen. Fabrikken »Thora« er den eneste Virksomhed under Skotøjsfabrikantforeningen, der fremstiller Klædesko, og den for Foreningen gældende Overenskomst har overhovedet ikke Akkordpriser for Klædesko og kan derfor ikke dække dette Arbejde. Da Skotøjsfabrikantforeningen saaledes ikke har Overenskomst angaaende Klædeskoarbejde, er Forbundet berettiget til at varsle Strejke for at opnaa Overenskomst derom.

Da Forbundet siden Fabrikken i 1931 indmeldte sig i Skotøjsfabrikantforeningen har været vidende om, at Fabrikken fremstillede Klædesko og ikke ved de gentagne Fornyelser af Overenskomsten med Foreningen har krævet fastsat særlige Lønninger for dette Arbejde, kan Forbundet ikke nu midt i en Overenskomstperiode iværksætte Arbejdsstandsning paa et saadant Krav. De fremsendte Strejkevarsler vil derfor være at kende ulovlige. Sagens Omkostninger findes at burde paalægges hver af Parterne med 150 Kr.

Kendelse:

De ovenfor omhandlede Strejkevarsler overfor Fabrikken »Thora« er ulovlige.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 13 * KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1937 * 33. AARGANG

Nationalitetsfølelse og Klasseinteresser.

Borgerkrigen i Spanien har bekræftet den gamle Sandhed, at Overklassen i alle Lande sætter Klasseinteresserne højere end Nationens Interesser. Ganske vist har disse Kredse altid søgt at give det Udseende af, at det er dem, der er de sande Patrioter, som kun lever for Fædrelandets Velfærd og Trivsel, samtidig med, at den socialdemokratiske Arbejderbevægelse gerne betegnedes som et Parti, der savner sand Nationalitetsfølelse og prædiker Klassekampens Idé i Stedet for Tanken om den nationale Samling, men den senere Tids Historie viser adskillige Eksempler paa, at et Lands reaktionære Overklasse trods den Nationalisme, som ellers altid bæres til Skue, ikke har undset sig for at tilkalde Hjælp fra Udlandet for at slaa Landets Arbejderklasse ned, naar denne var blevet for mægtig og truede Overklassens Privilegier. Finland er et Eksempel, Spanien af i Dag et andet Eksempel herpaa.

Vi skal her ikke opholde os ved, at de spanske Oprørsgeneraler, der overalt lader sig fejre som de sande Nationalister, i deres Kamp mod Landets lovlige Regering næsten udelukkende anvender farvede marokkanske Soldater og fremmede Lejetropper fra Italien og Tyskland og i Nationens Navn lader deres Hovedstad og andre spanske Kulturcentrer lægge øde af udenlandske Flyvere. Derimod er det vanskeligt at forstaa, at de franske Højrepartier og deres Presse hver Dag søger at mistænkeliggøre den franske Folkefront-Regering, der beskyldes for at støtte den spanske Regering og forsyne den med Vaaben, skønt det netop er Folkefront-Regeringen, som har taget Initiativet til den Ikke-Interventionspagt, der ganske vist hele Tiden kun har været en Fiktion og af den spanske Regering og af de spanske Arbejderorganisationer med Rette betegnes som en tagen Stilling i Rebellernes Favør, idet Pagten kun overholdes af de demokratiske Lande, mens de fascistiske Stater ugenert fortsætter deres Støtteaktion til Gunst for Oprørerne, der forsynes baade med Krigsmateriale og fuld uddannede og bevæbnede Tropper. De franske Højrepartier ser altsaa hellere, at de spanske Rebeller sejrer ved Hjælp af tyske Tropper, som selvfølgelig i Tilfælde af Francos Sejr vil forblive i Spanien og danne en stadig Trusel mod Frankrig, end at den lovlige og demokratiske spanske Regering beholder Overtaget. Skulde det saa senere gaa galt for Frankrig, vil de samme reaktionære Kredse med saa megen større Harme og Hykleri slaa om sig med nationalistiske Talemaader og angribe det demokratiske Styre, som rigtignok i sin nuværende Stræben efter at bevare Freden for enhver Pris virker temmeligt svagt og raadløst i Sammenligning med de fascistiske Diktaturstater, der i Bevidstheden om de demokratiske Stormagters absolutte Fredsvilje optræder dobbelt aggressivt og provokatorisk.

Lignende Eksempler kunde anføres fra andre Lande, vi henviser i denne Forbindelse blot til et Forlydende i Verdenspressen om, at den konservative Regering i Storbritannien ikke ugerne skulde se Franco sejre. Dette vilde i nogen Grad forklare Storbritanniens mærkelig holdningsløse Optræden i det spanske Spørgsmaal og den Omstændighed, at Storbritannien trods sine betydelige Interesser i Middelhavet faktisk synes at have givet Italien og Tyskland frie Hænder i Spanien. Vi skal dog ikke komme nærmere ind herpaa, men indskrænke os til en Omtale af den Stilling, som visse reaktionære Kredse i Danmark og den samlede reaktionære Presse indtager til Borgerkrigen i Spanien og til Spørgsmaalet Demokrati eller Diktatur overhovedet. Alt hvad der findes af Reaktion i Danmark tager aabenlyst Parti for de spanske Oprørsgeneraler, og Højrebladenes Korrespondenter i General Francos Lejr svælger ligefrem i Begejstring over de spanske Fascisters Heltegerninger, selv om disse kun bestaar i Nedskydningen af fangne »Kommunister« eller »Marxister«, hvormed menes Regeringens Tilhængere og Soldater, eller i Ødelæggelsen af spanske Byer.

Konservative Politikere herhjemme har heller ikke lagt Skjul paa deres udelte Sympatier for de spanske Oprørere og deres italienske og tyske Hjælpere. Vi nævner her en saa fremtrædende Mand som Generalauditør Pürschel, der endog har forsvaret Militærets Oprør og Rebelgeneralernes Anvendelse af Marokkanere og fremmede Leje-

tropper mod deres egne Landsmænd, hvad der aabenbart efter hans Mening er Udtryk for et virkeligt nationalt Sindelag. Trods sin høje militære Rang finder han det tilsyneladende ganske i sin Orden, at et Lands Militær gør Oprør mod den lovlige Regering, formentlig dog kun, naar det drejer sig om en »rød« Regering. Denne konservative Politiker, der optraadte som Hædersgæst ved den nationalsocialistiske Partidag i Nürnberg og til daglig sværmer for den tyske Nazisme og Ensretning, ser ikke den Fare, en ubestridt udenrigspolitisk Sejr for det nazistiske Styre i Tyskland rummer ogsaa for Danmark. En anden typisk Repræsentant for den hjemlige Reaktion, der ved adskillige Lejligheder har givet Udtryk for lignende Anskuelser, er den konservative Folketingsmand Carsten Raft, der dog særlig sværmer for den italienske Fascisme.

Der findes herhjemme førende konservative Politikere, som af ærlig Overbevisning gaar ind for Demokratiet og tilkendegiver deres Modstand mod fascistisk Diktatur og Ensretning. Men der er paa den anden Side en Kendsgerning, at visse Kredse indenfor det konservative Parti og navnlig dets Ungdomsorganisation nærer uforbeholden Sympati for og staar i stadig Forbindelse med baade fascistiske og nazistiske Organisationer. Og der er heller ikke Tvivl om, hvorfor man i disse ellers saa nationale Kredse koketterer med Fascismen og Nazismen i dens forskellige Afskygninger. Det er Hadet til det danske Demokrati, det er Hadet til den danske Arbejderregering, det er Klasseinteresserne, der er afgørende for disse Kredses Stilling til Spørgsmaalet om Demokrati eller Diktatur. I deres blinde Klassehad ser de ganske bort fra, at f. Eks. den tyske Nazisme paany har rejst Kravet om en Grænserevision, og de synes forsætlig at glemme, at Nazisterne ogsaa henregner Danmarks Sydgrænse til de »blødende Grænser«, som paa Sejrens Dag skal underkastes den saa kraftigt tilstræbte Revision. Det burde ellers staa klart for enhver, hvilke Følger en tysk Sejr i Spanien vil faa med Hensyn til den fremtidige tyske Udenrigspolitik.

Alle virkelig nationale Kredse i Danmark burde derfor samles i Ønsket om, at de demokratiske Vestmagter vil være i Stand til at sætte en Stopper for den fascistiske Voldspolitik og skabe Respekt for Folkeretten. Dette er ikke mindst i Interesse af de mindre Stater, der ellers ikke har Mulighed for at forsvare sig mod Angreb fra en Stormagts Side. Enhver Svækkelse af det europæiske Demokrati — uanset i hvilken Del af Europa — betyder en Fare for Friheden og de demokratiske Rettigheder i de øvrige Lande, enhver Sejr for den fascistiske Voldspolitik er en yderligere Trusel mod de mindre Staters kulturelle og nationale Selvstændighed. Forstaaelsen heraf er heldigvis temmelig udbredt, og dette er ogsaa Grunden til, at det langt overvældende Flertal af den danske Befolkning indtager en helt anden Stilling til Begivenhederne i Europa end den, der kommer til Udtryk saavel i konservative Politikeres Udtalelser som i Højres og en Del af Venstres Presse.

Økonomisk Oversigt for 1936.

I det sidste Nummer af »Statistiske Efterretninger« offentliggør Statistisk Departement sine statistisk-økonomiske Oversigter for 1936, der giver en meget udførlig Fremstilling af den økonomiske Udvikling i det forløbne Aar. Helhedsindtrykket af disse Oversigter er, at de økonomiske Forhold i Danmark i 1936 har været noget gunstigere end i det foregaaende Aar, men at der næres visse Betænkeligheder med Hensyn til den fremtidige Udvikling. Vi gengiver nedenstaaende en Del Oplysninger, der har særlig Interesse for vore Læsere.

Oversigten over *Arbejdsløsheden blandt organiserede Arbejdere* viser, at Arbejdsløsheden i 1936 paany har været nedadgaaende, men Forbedringen har dog været ret ringe, idet den gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocent for Perioden Januar—November kun faldt fra 18,7 i 1935 til 18,1 i 1936.

Statistiken over *Beskæftigelsesforholdene i Industrien* omfatter al industriel Virksomhed med Undtagelse af Møbelindustri, Byggeindustri, Jordarbejder o. l., Mejerier, Elektricitets- og Gasværker. De medregnede Industrier svarer til den aarlige industrielle Produktionsstatistik og beskæftigede i 1936 gennemsnitlig ca. 160.000 Arbejdere eller knapt Halvdelen af de Arbejdere, der indgaar i Arbejdsløshedsstatistiken. Det fremgaar af Tallene, at Beskæftigelsen ved Udgangen af 1936 laa næsten en halv Snes Procent højere end Aaret før, men som Følge af Arbejdsstandsningen i Foraaret vil Aarets Gennemsnit komme til at ligge i Nærheden af Aaret 1935.

For Byggefag, Haandværksfag m. m. findes ikke tilsvarende Oplysninger om Bevægelsen i Arbejdsmængden. For Byggefagenes Vedkommende fremgaar det, som foran nævnt, af Arbejdsløshedsstatistiken, at disse Fags Arbejdsløshedsprocent for 1936 gennemsnitligt er mindre gunstig i Forhold til det foregaaende Aar end Industrifagenes Arbejdsløshedsprocent. Det maa imidlertid ved Sammenligning mellem Beskæftigelsestallene og Arbejdsløshedsprocenterne erindres, at Arbejdsløshedsstatistiken ikke medregner den af Arbejdskonflikter direkte foraarsagede Ledighed ved Opgørelsen af Arbejdsløsheden. Endvidere kan de nævnte Arbejdsløshedsprocenter for Industrien heller ikke direkte sammenlignes med de foran anførte Procenter for Stigningen i Beskæftigelsen, fordi enhver Tilgang af Arbejdskraft forøger Timetallet og dermed Stigningsprocenten i Beskæftigelsesstatistiken, medens Arbejdsløshedsprocenten desuden er paavirket af Ændringer i Antallet af organiserede Arbejdere. Til Belysning heraf anføres følgende Tal fra Arbejdsløshedsstatistiken.

Gennemsnit for Aaret	Arbejdsløshedsprocent	Antal organiserede Arbejdere	Heraf beskæftigede
1931	17,9	295,384	242,510
1932	31,7	313,867	214,371
1933	28,8	338,161	240,771
1934	22,1	369,915	287,794
1935	19,7	386,080	310,022
1936[1])	ca. 18,7	ca. 414,000	ca. 337,000

[1]) Foreløbige Tal.

Det ses af Oversigten, at Arbejdsløshedsprocenten kun formindskedes fra 19,7 i 1935 til 18,7 i 1936, medens Antallet af beskæftigede steg betydelig mere, nemlig med ca. 27.000 eller ca. 9 pCt. af alle Arbejdere, idet Medlemstallet var vokset med ca. 28.000.

For *Byggevirksomheden* foreligger ikke noget Produktionsindeks. Til Belysning af Byggeriets Omfang anføres derfor nedenstaaende Oversigter over Antallet af Lejligheder under Opførelse og over Beskæftigelse i Byggefagene.

Antal Lejligheder under Opførelse

	1/7 1936	1/7 1935	1/7 1934	1/7 1931
Hovedstaden med Forstæder	9 640	9 532	9 674	9 438
Provinsbyerne med Forstæder	4 646	5 002	5 689	3 961
68 større Stationsbyer	251	391	451	484
Tilsammen ...	14 537	14 925	15 814	13 883

Saavel Oplysningerne om Antallet af Lejligheder under Opførelse som om Byggefagenes Beskæftigelse tyder paa, at Byggevirksomheden i 1936, saavel Boligbyggeri som Erhvervsbyggeri, har været af omtrent samme Omfang som i det foregaaende Aar, men tager man Standsningen under Lockouten i Betragtning, har den været noget mindre. Dette gælder imidlertid kun for Aaret som Helhed, idet Udviklingen i Aarets Løb har været direkte modsat det foregaaende Aar. I 1935 var Byggeriet aftagende, og der var i Slutningen af Aaret en relativ meget høj Arbejdsløshed i Byggefagene, hvilket fortsattes i Begyndelsen af 1936, men i Slutningen af dette Aar er der atter foregaaet nogen Udvidelse af Beskæftigelsen.

Fra November 1935 til November 1936 er *Industriens Produktionsindeks* steget fra 123 til 132, men paa Grund af Standsningen under Lockouten er den samlede Produktion ifølge de foreliggende Tal for Januar—November ikke blevet større end Aaret før.

Industriens samlede Eksportproduktion er atter blevet noget forøget i 1936. Værdien af Industrieksporten er vokset fra 255 Mill. Kr. i Maanederne Januar—November 1935 til 278 Mill. Kr. i samme Tidsrum i 1936.

Værdien af Landets samlede *Indførsel* kan for 1936 anslaas at ville blive henved 150 Mill. Kr. større end i 1935, medens *Udførselsværdien* formentlig vil stige godt 100 Mill. Kr. Merindførselen kan herefter anslaas til ca. 100 Mill. Kr. eller omtrent 50 pCt. mere end Aaret forud. Denne Stigning i Merindførselen skyldes dels, at Priserne er steget mere for Importvarer end for Eksportvarer, dels ogsaa at Importen, navnlig i Aarets sidste Maaneder, har været voksende i Mængde. Dette gælder især for en Række Raa- og Hjælpestoffer til Industri og Landbrug.

For Udførselens Vedkommende har de stærkt forøgede Mængder af levende Dyr, Smør og Æg medvirket til at fremkalde den store Stigning, men dertil kommer den øgede Industrieksport i det forløbne Aar.

Statistisk Departement slutter sine Oversigter med følgende Betragtninger over Udviklingen i 1936:

De økonomiske Forhold her i Landet i det forløbne Aar kan paa Grundlag af de i det foregaaende meddelte Oplysninger, naar Aaret 1936 tages som en Enhed, formentlig karakteriseres som noget gunstigere end Forholdene Aaret før. Dette gælder Landbruget, hvis Priser for Salgsvarerne gennemsnitlig laa højere end i 1935, og hvis Indtægter fra Udlandet, selv efter Fradrag af de højere Udgifter til Raastoffer o. l., derfor var betydelig bedre. Hertil kommer, at den Nedgang i Landbrugets Arbejdskraft, der har præget de foregaaende Aar, i Løbet af 1936 synes at være standset. For Industriens Vedkommende viser de forskellige statistiske Rækker en Fremgang i Produktionens Omfang paa mange Omraader, ligesom Værdien af eksporterede Industrivarer alt i alt ogsaa viser Fremgang; desuden har der været en Stigning i Beskæftigelsen, der bl. a. har givet sig Udslag i, at Antallet af organiserede, beskæftigede Arbejdere har kunnet forøges med ca. 27.000 Personer. Arbejdsløshedsprocenten i de egentlige Industrifag har derfor som Helhed ligget lidt lavere end Aaret før, medens Byggefagenes Beskæftigelsesforhold som Resultat af meget uensartede Bevægelser i Aarets Løb dog er lidt ugunstigere end i 1935. For Fiskeriets Vedkommende synes Forholdene ogsaa at have ligget gunstigere i 1936 end i 1935, og for Skibsfarten har der baade paa Grund af bedre Beskæftigelse og højere Fragtrater været en ikke ringe Fremgang i det økonomiske Resultat. Trods nogen Stigning i Indførselsoverskudet fra 1935 til 1936 kan det maaske antages, at Landets Kapitalstatus overfor Udlandet ikke er blevet forringet.

Den Ligevægt, der saaledes tilsyneladende præger Forholdene, har dog ikke nogen paalidelig Karakter. Dette skyldes i første Række det lidet tilfredsstillende Resultat af Aarets Kornhøst, der i Forbindelse med stigende Priser saavel paa Korn som paa en Række andre Varer i Aarets sidste Maaneder har medført Forbrug af betydelige Beløb i fremmed Valuta til Dækning af Stigningen i Indførselens Værdi. Valutasituationen er derved paany blevet strammere, og de stigende Priser paa baade Landbrugets og paa adskillige af Industriens Raastoffer vil naturligvis, hvis de færdige Salgsvarer, hvori disse Raastoffer indgaar, ikke stiger tilsvarende i Pris, nedsætte Udbyttet og som Følge deraf maaske ogsaa Omfanget af den produktive Virksomhed. Hvorvidt noget saadant har fundet Sted i enkelte Industrier inden Udgangen af 1936, er efter de foran anførte Tal ikke til at afgøre, men for Landbrugets Vedkommende har de stedfundne Prisforskydninger nødvendigvis allerede maattet forringe de økonomiske Vilkaar.

RUNDSKUE

SØFYRBØDERNES FORBUND VEDTAGER INDMELDELSE I D. s. F. Indenfor Søfyrbødernes Forbund er der foretaget Urafstemning om Forbundets Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund og i International Transportarbejder Føderation (I. T. F.). For Indmeldelse i D. s. F. blev der afgivet 1087 Ja-Stemmer og 81 Nej, for Indmeldelse i I. T. F.: 1061 Ja og 88 Nej-Stemmer. Dermed er Søens Arbejdere atter tilsluttet den faglige Centralorganisation, selv om denne saavel som Sømændenes Indmeldelse grundet paa disse Fags særlige Overenskomstforhold formentlig først vil træde i Kraft pr. 1. April 1937. Vi hilser selvfølgelig med Glæde Resultatet af denne Afstemning, der er et Udtryk for den voksende Forstaaelse af Sammenholdets Betydning, og byder Søens Arbejdere Velkommen i Rækkerne.

BLIKKENSLAGERFORBUNDET OG D. s. F. Den Samling omkring De samvirkende Fagforbund, som i de sidste Par Aar har kunnet konstateres indenfor dansk Fagbevægelse, har desværre ikke fundet Tilslutning fra Blikkenslagerforbundets Side. Ved den nu afsluttede Urafstemning om Forbundets Indmeldelse i D. s. F. blev der afgivet 1677 Stemmer eller 66,2% af samtlige 2536 Stemmeberettigede. For Indmeldelse i D. s. F. stemte 619 Medlemmer, imod 1033 Medlemmer, mens 16 Stemmesedler var blanke og 9 ugyldige.

Vi beklager, at Blikkenslagerne har sagt Nej til Indmeldelsen i D. s. F., men er iøvrigt forvisset om, at Udviklingen og Forholdenes Magt inden længe vil tilvejebringe det organisatoriske Samarbejde mellem Blikkenslagerne og de øvrige Fag, som mere og mere trænger sig paa som en bydende Nødvendighed.

NYE OFFENTLIGE ARBEJDER TIL BEKÆMPELSE AF ARBEJDSLØSHEDEN. Som allerede meddelt fremsatte Socialministeren kort før Jul et Forslag om Tilskud til Iværksættelse af statlige og kommunale Arbejder til et samlet Beløb af ca. 50 Mill. Kr. Dette Lovforslag er endnu ikke færdigbehandlet af Rigsdagen.

Den for Tiden herskende store Arbejdsløshed, der særlig rammer de ufaglærte Arbejdere, har foranlediget Regeringen til paany at drøfte Muligheden af at skabe øgede Beskæftigelsesmuligheder, og en Række Ministermøder om denne Sag er resulteret i nye Planer til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Regeringen har efter Trafikminister Fiskers Forslag besluttet at iværksatte offentlige Arbejder til et Beløb af 45 Mill. Kr., fordelt med 14,5 Mill. til Anlæg af 50 nye Jernbane-Viadukter, 12,5 Mill. som 80 Procents Tilskud til Vejforbedringer og 18 Mill. Kr. som 50 Procents Tilskud til kommunale Vejarbejder. Samtlige Arbejder skal udføres til tarifmæssig Betaling og — i Modsætning til de Nødhjælpsarbejder, der foreslaas ved det ovenfor nævnte Lovforslag — med normal ugentlig Arbejdstid.

Planerne vil nu blive forelagt Finansudvalget, og med den nuværende Partistilling paa Rigsdagen er der ingen Tvivl om, at de vil finde Tilslutning. De paagældende Arbejder skal paabegyndes snarest muligt.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 8. Januar 120,349 eller 28,4 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 7033 lavere end i den foregaaende Uge og 3585 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 0,8 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 15,239 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 675 højere end i den foregaaende Uge.

Tvungen Voldgift i Frankrig.

Efter Afslutningen af den store Strejkebevægelse i Frankrig, der skete paa Grundlag af den mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer den 7. Juni 1936 oprettede saakaldte Matignón-Overenskomst, der bragte de franske Arbejdere en Række betydelige Fordele, som Regeringen tilmed havde givet Tilsagn om at lovfæste, var det den almindelige Opfattelse, at der nu var tilvejebragt Ro paa Arbejdsmarkedet. Det viste sig dog snart, at dette var en fejlagtig Antagelse, thi Strejker og Fabriksbesættelser blussede atter op, snart i den ene, snart i den anden Virksomhed eller By. Det var dog ikke altid Arbejdernes Kamplyst, der var Skyld i denne fortsatte sociale Uro, men ligesaa ofte den Omstændighed, at Arbejdsgiverne, som var kommen sig af deres første Forskrækkelse over den voldsomme Strejkebevægelse, nægtede at overholde Bestemmelserne i de indgaaede Aftaler. Dette var bl. a. Aarsagen til den store Tekstilarbejderstrejke i Lille (9. til 17. September), der gav Stødet til fornyede Forhandlinger mellem Regeringen, Arbejdsgiverne og Arbejderne. Under disse Forhandlinger opstod Tanken om en Udvidelse af Matignon-Overenskomsten og navnlig om en Ændring af de gældende Bestemmelser om Mægling og Voldgift i Arbejdskonflikter.

Det er betegnende for den nuværende Situation i Frankrig, at det var Fagforeningerne, som hidtil altid meget skarpt havde afvist Tanken om Statsindgreb i Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, som krævede Indførsel af tvungen Voldgift i saadanne Tilfælde, hvor det ikke var de modstaaende Parter muligt at opnaa Enighed om bestaaende Uoverensstemmelser eller om Bilæggelse af en Konflikt. Arbejdsgiverne var derimod Modstandere af et saadant Voldgiftssystem, idet de befrygtede, at Regeringen ved Voldgiftsrettens Sammensætning havde Mulighed for at paavirke Retten, saaledes at Kendelserne blev i Arbejdernes Favør.

Forhandlingerne trak dog i Langdrag, og da det tilsidst viste sig, at det ikke var muligt at naa en Forstaaelse om Indførelse af tvungen Voldgift, greb Regeringen Blum ind og fremsatte i December Maaned et Lovforslag i Deputeretkamret. Formaalet med dette Forslag om tvungen Voldgift var at forhindre Arbejdsgivernes fortsatte Sabotage af den nye Sociallovgivning i Frankrig og paa den anden Side at gøre Ende paa de idelige Strejker og Fabriksbesættelser, som

voldte Regeringen store Vanskeligheder. Lovforslaget blev vedtaget af Deputeretkamret og derefter oversendt til Senatet, der rejste en Række Indvendinger og vedtog Forslaget i saa stærkt ændret Skikkelse, at Regeringen og Deputeretkamrets Flertal ikke kunde tiltræde det. Ved den fornyede Behandling opnaaedes dog Enighed om de stillede Ændringsforslag, og Loven er derefter vedtaget af begge Ting. Selv Kommunisterne, der ligesom Fagforeningerne altid var Modstandere af tvungen Voldgift, stemte for Loven og begrundede dette med, at den nu saa stærkt organiserede franske Arbejderklasse maa være sig sit Ansvar bevidst.

Loven fastsætter et ret kompliceret Apparat for Mægling- og Voldgift i alle Arbejdskonflikter indenfor Industri og Handel uden Hensyn til deres Aarsag. Forinden Voldgiftsretten kan træde i Funktion og afsige en bindende Kendelse, skal der foretages talrige Forligsforsøg.

Der skal først optages Forhandling mellem de direkte interesserede Parter, og saa længe disse Forhandlinger staar paa, maa der ikke iværksættes Strejke eller Lockout. Saafremt der i Løbet af fire Dage ikke er opnaaet Enighed mellem Parterne, gaar Sagen efter Anmodning af en af Parterne til den næste Instans: Forhandlinger mellem de modstaaende Hovedorganisationer, som skal være tilendebragt inden 6 Dage. Naar der indenfor det i dette Øjemed nedsatte Forhandlingsudvalg ikke opnaas Enighed om en Ordning, gaar Sagen til en national Mæglingskommission. Denne bliver sammensat under Forsæde af vedkommende Minister eller dennes Stedfortræder. Den bestaar af et lige stort Antal Repræsentanter for begge Parter, der udpeges af Arbejdernes og Arbejdsgivernes Hovedorganisationer. I dette Stadium af Sagens Behandling kan der anstilles Undersøgelser og udarbejdes Beretninger. Efter videre 6 Dages Forløb maa der, saafremt Enighed ikke er opnaaet, optages en Protokol, der fastslaar de bestaaende Divergenser og anmoder Parterne (her gaar man fra Forligsforhandling over til Voldgiftsbehandling) om at udnævne en fælles eller hver sin Voldgiftsdommer. Saafremt en af de to Parter nægter at udpege en Voldgiftsdommer, saa udpeger vedkommende Minister selv Voldgiftsdommeren ud af Personerne paa den Liste, som de to modstaaende Hovedorganisationer er pligtige til at opstille straks efter Lovens Vedtagelse. Kan disse Voldgiftsdommere ikke inden 3 Dage blive enige om en fælles Indstilling, skal de udpege en Over-Voldgiftsdommer. Gør de det ikke, vil Statsministeren udnævne en af de paa de to Hovedorganisationers Liste opførte Personer til Over-Voldgiftsdommer. Denne maa afsige sin Kendelse efter yderligere 3 Dages Forløb.

Saafremt et Forligsforsøg overhovedet ikke kommer i Stand i de første Instanser, kan den i Betragtning kommende Minister træde i den nægtende Parts Sted og direkte udnævne Voldgiftsdommerne blandt de paa Arbejdsgivernes henholdsvis Arbejdernes Lister opførte Personer. Har en af disse Hovedorganisationer forsømt at opstille en Liste, har Ministeren frit Valg, hvad der ogsaa gælder i Tilfælde af, at der ikke er opstillet nogen Liste for Over-Voldgiftsdommere.

Alle Konflikter, der er løbende ved Lovens Ikrafttræden, skal straks bringes til Ophør og Arbejdet genoptages, hvorefter Stridsspørgsmaalene indbringes for Voldgiftsretten. Rettens Kendelser er bindende for begge Parter, men Loven indeholder ikke Straffebestemmelser for saadanne Tilfælde, hvor en af Parterne nægter at bøje sig for den afsagte Kendelse.

Loven er nærmest at betragte som et Forsøg. Den gælder nemlig kun for et Tidsrum af 6 Maaneder, og inden Udløbet af denne Frist skal Regeringen have udarbejdet og fremsat et nyt Forslag. Man vil til den Tid have indvundet visse Erfaringer, der vil kunne tjene som Vejledning ved det nye Lovforslags Affattelse.

NYT FRA UDLANDET

KRAV OM 30-TIMERS ARBEJDSUGE I U. S. A. Den i Slutningen af 1936 afholdte Kongres i den amerikanske Landsorganisation vedtog med overvældende Flertal et Krav til Regeringen om Indførelse af en 30-Timers Arbejdsuge. Virkeliggørelsen af dette Krav er efter Kongressens Mening den Pris, Nationen maa betale for at overleve Maskinens Tidsalder. Dette er den eneste Maade at undgaa de voksende Byrder, Arbejdsløsheden paalægger Landet. At Arbejdsløsheden har teknologiske Aarsager fremgaar af, at den industrielle Produktion har naaet samme Niveau som i Højkonjunkturaaret 1929, mens der nu findes adskillige Millioner flere arbejdsløse end dengang. Dette er et Bevis paa den menneskelige Arbejdskrafts stigende Præstation. Kun en radikal Nedsættelse af Arbejdstiden vil være i Stand til at drage de mange arbejdsløse ind i Produktionsprocessen.

ARBEJDSSTANDSNINGER I SVERIGE I 1935. For den svenske Industri var 1935 et forholdsvis fredeligt Aar, idet der kun forekom 98 Arbejdskonflikter, omfattende 189 Arbejdsgivere og 17.189 Arbejdere. Antallet tabte Arbejdsdage som Følge af Konflikt beløb sig til 788.000. I dette Tal er medtaget 38.000 Arbejdsdage, som i 1935 gik tabt ved tidligere paabegyndte Konflikter. Den største Konflikt var Liniearbejdernes Strejke ved Telegrafvæsenet, der medførte et Tab paa 450.000 Arbejdsdage. De øvrige Konflikter var saaledes af mindre Betydning.

INTERNATIONAL SAMMENKOMST FOR YNGRE FAGFORENINGSMEDLEMMER. Den internationale faglige Centrals aarlige Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer (under 30 Aar) vil i 1937 blive afholdt i den svenske Landsorganisations Skole i Brunnsvik i Tiden fra 15. til 21. August. Undervisningen vil denne Gang finde Sted paa to Sprog, Engelsk og Svensk. Alle Deltagere skal anmeldes gennem deres respektive faglige Landsorganisationer eller internationale Fagsekretariater, der selv afholder alle Omkostninger.

ET SEJRENS AAR. I det af den franske Landsorganisation ved Aarsskiftet udsendte Opraab til Med-

lemmerne henvises med berettiget Stolthed til de i 1936 under Regeringen Blum opnaaede betydelige Fordele: Generelle Lønforhøjelser, Ferie med Løn, Anerkendelse af Kollektivoverenskomster, 40 Timers Uge og — umiddelbart forestaaende — Alderdomsrente til gamle Arbejdere. »Disse Reformer«, hedder det i Opraabet, »stiller vort Land i Spidsen for det sociale Fremskridt«. Til Slut erklæres:

Arbejderklassen er Frihedens Sag dybt hengiven og vil fortsat tjene denne. Den kan ikke gøre dette paa bedre Maade end ved at medvirke til Fremme af hele Nationens Velfærd, gennem Planen om Iværksættelse af offentlige Arbejder at modarbejde den fremdeles ret store Arbejdsløshed og gennem Virkeliggørelsen af den sociale Retfærdighed at genoprette Nationens mægtige Enhed, som er særlig nødvendig i en Tid, hvor Verdensfreden er truet af saa mange Farer.

ARBEJDERPRESSEN I HOLLAND. Holland hører til de Lande, der er særlig haardt ramt af den økonomiske Krise. I de senere Aar har ca. 40% af Fagforeningernes Medlemmer været arbejdsløse, og først i den senere Tid kan der spores nogen Bedring. Denne Tilstand har selvfølgelig ikke været uden Indflydelse paa Arbejderorganisationernes Medlemstal, som har været i stadig omend kun langsom Tilbagegang. Paa et Felt kan der dog noteres Fremgang trods Krisen: Partiets Presse har været i stadig Udvikling og Antallet Abonnenter er nu steget til 200.000. Dette er det bedste Bevis paa den Tillid, Pressen nyder i vide Befolkningskredse, og er et godt Varsel for vor Bevægelses Fremtid. For at forstærke Agitationen for Parti- og Fagbevægelsen paatænker den socialdemokratiske Landsorganisation at udgive et eget Blad, der udelukkende skal være helliget Propagandaen for »Arbejdsplanen« og Kampen mod Fascismen og Kommunismen, den socialdemokratiske Arbejderbevægelses værste Fjender. Bladet skal udkomme den anden Fredag i hver Maaned i et Oplag paa 1 Million Eksemplarer, der spredes gratis i hele Landet. Det er Hensigten foreløbigt at udgive Bladet i 6 Maaneder, og alle Omkostninger afholdes af Landsorganisationen.

Verdensøkonomien i 1936.

Aarsskiftet er det traditionelle Tidspunkt for et Tilbageblik paa de forløbne 12 Maaneder for paa Grundlag af Statistiken over Produktion, Handel, Arbejdsløshed o. s. v. at skabe sig et Overblik over den nuværende Verdenskonjunktur. Hvor nyttigt dette end kan være, forekommer det os dog endnu langt vigtigere at skabe Klarhed over de Forandringer i det økonomiske Liv, som ikke afspejler sig i de ofte ret tvivlsomme Statistiker, men først træder frem, naar man gaar til Bunds i vor Tids politiske og økonomiske Strømninger.

To Hovedtendenser lader sig uden videre udlede af Udviklingen i det svundne Aar: Verdensøkonomien fremviser ingenlunde et ensartet Billede, og den usunde Karakter af en »Konjunktur« som Resultat af en Oprustningshausse er ubestridelig. De modstridende Udviklingstendenser i Verdensøkonomien finder deres Bekræftelse i den Kendsgerning, at der ikke kan noteres nogen ensartet international Konjunkturopgang, men at de forskellige »nationale« Konjunkturer nærmest har Form af isolerede Aktioner, der forløber jævnsides hinanden. Selv Foranstaltninger af »kollektiv« Karakter, saasom Valutadevalueringen og Guldaftalen, formaar ikke at fjerne det Indtryk, at Landenes økonomiske Foranstaltninger var uorganiserede, ja ofte kaotiske, og i hvert Fald ikke blev baaren oppe af en fælles Vilje eller tilstræbte et fælles Maal. Hvad angaar den indtraadte Konjunkturopgangs Oprindelse og Karakter, saa vil sikkert selv de Folk indrømme Berettigelsen af Betegnelsen »Rustningskonjunkturer«, som endnu for et Aar siden mente at maatte bagatellisere Rustningshaussens Indflydelse. Hele Verden profiterer af den Omstændighed, at den hektiske Kaprustning ophober Bjerge af Cement og Staal i Europa. Den blodige Sæd af denne »Konjunktur« vil ufejlbar spire frem en skønne Dag. Menneskeheden vil næppe komme til at lide mindre under Følgerne af en ny og endnu frygteligere økonomisk Verdenskrise end under en Krig, der opstaar som et sidste fortvivlet Forsøg paa at redde sig fra et økonomisk Sammenbrud.

Med Konstateringen af disse to Grundtendenser forbliver vi alligevel paa Overfladen. For Fremtiden vil det være af afgørende Betydning at udlede og holde Regning med de imens indtraadte økonomiske Strukturforandringer, som er en Følge af denne usunde Rustningskonjunktur indenfor en kaotisk Verdensøkonomi.

Ogsaa her gælder det efter vor Mening om at tage Stilling imod, at en Tendens i den økonomiske Politik underkendes med Hensyn til sine virkelige Følger: Selvforsyningsbestræbelserne. Naar vi ser bort fra den for ethvert Folk naturlige Stræben efter den bedst mulige Udnyttelse af alle sine økonomiske Ressourcer — dette var og vil altid være Rettesnoren for den økonomiske Politik i alle Lande — maa vi være klar over, at Rustningspolitiken i sin nye, af de fascistiske Stater paatvungne Totalitet og Aggressivitet er Aarsag til strukturelle Forandringer, som i stadig stærkere Grad gaar ud paa at anrette Skader, som ikke mere kan gøres godt igen. Hvad Verden, især Europa, idag oplever paa det økonomiske Omraade, er en paatvungen, forvirret industriel Investitionskonjunktur, er en Fejlinvestering af folkeøkonomisk Kapital i uhyre Omfang. Den samlede Opbygning og Udbygning af Rustningsfabrikker, Bedrifter til Fabrikation af kunstige Raastoffer, den tekniske Udrustning for at kunne tilfredsstille det i Krigstilfælde opstaaende Rekordbehov af samfundsøkonomisk værdiløse »Produkter« — hvorhen fører alt dette? Saafremt det ikke automatisk fører til selve Krigen, saa er det i hvert Fald en Kendsgerning, at der i Europa med en Planmæssighed og Iver, der er en bedre Sag værdig, i Rekordtempo konstrueres nye Kriseaarsager i det egne Land og nye Kriseaarsager for Nabolandet. Arbejderklassen, som atter skal og maa betale hele Regningen i Form af lavere Lønninger og forøget Udbytning og senere gennem Overtagelse af et ruineret og ødelagt Erhvervsliv, væg-

rer sig med fuld Ret mod at betegne denne økonomiske Meningsløshed som Planøkonomi. Den statsmonopolagtige Organisering af Udenrigshandelen, Produktionen og Forbruget i de fascistiske Lande er ingen Planøkonomi, men »totalitær Krigsforberedelse«. De høje stigende Produktionskurver, Rekordtallene for Cement-, Jern- og Staalforbruget, er ikke Tegn paa sundere økonomiske Forhold, men er en krigssvanger Kapitalismes Feberkurver.

At Fascister og Kapitalister »planmæssigt« har tilvejebragt og fortsætter denne Konjunktur, er rigtigt. De fører denne Politik paa mesterlig Maade og er dermed de demokratiske Stater overlegen, hvad der endnu forøger den almindelige Fare. De fascistiske Diktaturstater har ikke blot sikret sig et Forspring med Hensyn til Forberedelsen af den totalitære Krig, men de behøver tillige heller ikke at overvinde Hemninger og Modstande, saaledes som dette er Tilfældet i de demokratiske Lande. Dette er Grunden til, at Diktaturerne er Demokraterne overlegen paa det økonomiske Omraade (og ikke blot paa dette).

Med Henblik paa denne Kendsgerning er det kun en meget svag Trøst, naar vi i vort Tilbageblik erindrer os den Erklæring, som Frankrig, England og De forenede Stater med Tilslutning fra mange andre Lande afgav den 26. September 1936: at de giver Udtryk for »at ville føre en Politik, der tilsigter en Forøgelse af Velstanden i hele Verden og en Bedring af Levestandarden«. Hvad der i 1936 er sket paa det økonomiske Omraade, betyder — bevidst eller ubevidst — nøjagtigt det stik modsatte af dette Maal. Arbejderbevægelsen ved af bitter Erfaring, at »Mordværktøjets Konjunktur« ikke betyder en Forbedring af Levestandarden og aldrig kan føre til en »Forøgelse af Velstanden i hele Verden«.

De demokratiske Staters Vilje maa omsættes i Handling. Dette er den vigtigste og mest paakrævede Opgave for 1937. Netop paa det økonomiske Omraade maa de demokratiske Stater i Fællig modarbejde den fascistiske økonomiske Politiks morderiske Tendens, nægte at gaa videre ad denne Vej henimod Afgrunden og saaledes forhindre den truende Katastrofe.

(I. F. C.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Brovst-Sagen.

Den Konflikt, som siden 26. September 1935 har været løbende overfor *A/S C. O. Jensens Maskinfabrik* i Brovst, har nu fundet sin Afslutning, idet der paa et Møde i Aalborg den 8. December blev oprettet en Overenskomst, saaledes at Arbejdet genoptoges ved normal Arbejdstids Begyndelse Mandag den 4. Januar 1937.

Overenskomsten indeholder en Række Bestemmelser til Sikring af rolige og stabile Arbejdsforhold. Som Overgangsbestemmelser er man enedes om en Graduering af Timelønnen. De almindelige Vilkaar, som er gældende i Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, træder straks i Kraft, dog saaledes, at Bestemmelserne om Minimalløn og Mindstebetaling udskydes til Ikrafttræden den 1. Marts 1938, idet de nu fastsatte Timelønninger + det Tillæg, som vil blive opnaaet med Jernindustrien i Foraaret 1937, vil være gældende indtil foranførte Dato den 1. Marts 1938.

Af de strejkende Arbejdere tages Halvdelen i Arbejde straks, og pr. 1. Juni 1937 skal mindst de 75 pCt. af de strejkende igen være i Arbejde.

Der er gennemført en Arbejdstidsforkortelse fra 60 til 48 Timer pr. Uge, og der ydes samtlige Arbejdere 3 Dages Ferie med fuld Løn i 1937, i 1938 gælder de almindelige Ferieregler og Betaling indenfor Jernindustrien.

Fra den Dato, hvor Arbejdet genoptages, indmelder Firmaet sig som Medlem af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og maa herefter ikke kontrahere med Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund.

Den afsluttede Overenskomst er underskrevet af C. O. Jensens Maskinfabrik, Dansk Arbejdsgiverforening, De samvirkende Fagforbund og følgende Forbund: Dansk Arbejdsmandsforbund, Dansk Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Snedkerforbundet i Danmark, Træindustriarbejderforbundet i Danmark og Dansk Tømrerforbund.

Arbejdsmænd hos Bogbinderfirmaet Petersen & Petersen.

Da *Bogbinderfirmaet Petersen & Petersen* har afvist enhver Forhandling om overenskomstmæssige Forhold for nogle Medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund, havde Forbundet varslet Strejke til Ikrafttræden fra og med Lørdag den 2. Januar.

I den Anledning afholdtes der et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. December, men da Firmaet stadig var uvillig til at indgaa paa en Overenskomst for Arbejdsmandsarbejde, endte Mødet uden Resultat, og den varslede Strejke er derefter traadt i Kraft.

Snedkere i Nykøbing F.

Efter Klage fra Snedkerforbundet i Danmark over, at *Snedkermester Ludvigsen,* Nykøbing F., havde overtraadt Overenskomsten ved at beskæftige en uorganiseret Arbejder til en Løn af 35 Kr. om Ugen og ved Finérlimning, afholdtes den 17. December et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Da Sagen var lille af Omfang, og det paaklagede Forhold var ophørt, enedes man om, at Parterne forbeholdt sig deres principielle Standpunkter, og at Snedkermester Ludvigsen til fuld Afgørelse af Forholdet betaler 50 Kr. til Forbundet.

Smede hos Firmaet C. F. Rødtjer, København.

Ved et Fællesmøde den 7. December behandledes en Uoverensstemmelse mellem *Klejnsmedemester C. F. Rødtjer* og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Sagen diskuteredes og sluttedes, idet Firmaet gav Tilsagn om, at det ikke tilsigtede at anvende Arbejdsdrenge til at udføre Arbejde, der rettelig

bør udføres af Smede, men forbeholdt sig paa Tidspunkter, hvor der fremkommer Borearbejde af Huller i større Antal, at lade dette udføres af Arbejdsdrenge. Denne Aftale gælder ikke, naar der er Tale om Forsænkning af Nitning, og maa ikke give Anledning til, at Svendenes Akkorder forringes.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2313:

Murere hos Murermester Vald. Christoffersen, Ordrup.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. Decbr. 1936 i Sag Nr. 2313: De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark og dettes Afdeling i Ordrup mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Murermester Valdemar Christoffersen, Ordrup.

Paa Murermester Valdemar Christoffersens Byggeplads »Løvparken« i Ordrup iværksatte Murerarbejdsmændene den 8. September 1936 en Arbejdsstandsning, der vedvarede indtil den 24. September. Dette bevirkede, at 11 paa samme Arbejdsplads beskæftigede Murersvende maatte gaa ledige i 5½ Dag, idet Mesteren ikke kunde anvise dem Arbejde.

Den mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Murerforbundet gældende faglige Overenskomst indeholder i Afsnit Q Punkt 11 følgende Bestemmelse:

»Sker der Afbrydelse i et Akkordarbejde, og Mesteren anviser Svendene andet Arbejde under Standsningen, har disse intet Krav paa Erstatning; ..... Anviser Mesteren ikke saadant Arbejde, skal Sagen indankes for Mæglings- eller Voldgiftsretten, der afgør hvorvidt der skal ydes Erstatning og i hvilken Udstrækning. Standsning, foraarsaget ved Arbejdsnedlæggelse, Strejke eller Lockout medfører i intet Tilfælde Erstatningspligt for Mesteren«.

Spørgsmaalet om, hvorvidt der i Anledning af den ovennævnte Arbejdsledighed hos Murermester Christoffersen kunde tilkomme de 11 Murersvende Erstatning, blev af Murerforbundet indbragt for Fagets Voldgiftsret, som den 14. Oktober 1936 enstemmigt afsagde følgende Kendelse:

»*Svendenes Krav.*

Svendene forlanger Spadserepenge for 420 Timer lig Akkordfortjeneste.

Mester byder intet.

Voldgiftsretten enedes om at henvise Sagen til videre Behandling i Hovedorganisationerne.«

Kendelsen afsagdes af de af Parterne valgte Voldgiftsmænd i Forbindelse med Voldgiftsrettens faste Formand og Opmand, en Arkitekt.

Efter at der den 3. November var afholdt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, uden at der opnaaedes Enighed om Sagens Realitet, forlangte Murerforbundet Sagen paany forelagt for en faglig Voldgiftsret, men dette modsatte Arbejdsgiverne sig.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark og dettes Afdeling i Ordrup indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Murermester Valdemar Christoffersen, Ordrup, med Paastand principalt paa, at de Indklagede kendes pligtige til at lade det ovennævnte Erstatningsspørgsmaal afgøre i Henhold til Reglerne om faglig Mægling og Voldgift, subsidiært at Indklagede tilpligtes at betale Svendene Spadserepenge for 420 Timer à Kr. 2,65 = 1113 Kr.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at den foran citerede Bestemmelse i Overenskomsten: »Standsning foraarsaget ved Arbejdsnedlæggelse, Strejke eller Lockout medfører *i intet Tilfælde* Erstatningspligt for Mesteren« er saa klar og utvetydig, og det af Svendene rejste Krav saa aabenbart ubegrundet, at Arbejdsgiverne maa være berettigede til at afvise Forbundets Forlangende om faglig Voldgiftsbehandling.

Foreløbig bemærkes, at den faglige Voldgiftsret i sin Kendelse af 14. Oktober ikke med Sikkerhed kan ses at have taget Stilling til Realitetsspørgsmaalet, om Svendene har Krav paa Spadserepenge eller ikke.

Da nu dette Spørgsmaal ifølge Overenskomsten skal afgøres af den faglige Voldgiftsret, som maa være pligtig til at afgøre Sagen, og da Arbejdsgiverne ikke findes at kunne modsætte sig Sagens Indbringelse for den faglige Voldgiftsret ud fra en Betragtning om, at de anser det rejste Krav for aabenbart ugrundet, vil Sagen være at henvise til fornyet Behandling ved Fagets Voldgiftsret — og dette saa meget mere, som Sagen fra først af har været forelagt Fagets Voldgiftsret, uden at der fra Arbejdsgiverside er rejst Indsigelse herimod.

Angaaende voldgiftsretlig Behandling indeholder Fagets Overenskomst bl. a. følgende Bestemmelse: »Naar Voldgiftsretten eller en af Parterne finder det nødvendigt, kan der tilkaldes en Jurist. Valget af Juristen foretages af Voldgiftsretten efter Reglerne i R. 4. Naar Voldgiftsretten har bestemt at tilkalde en Jurist, skal denne ogsaa afsige Kendelse, som da er bindende for begge Parter.«

Der er mellem Parterne her ved Retten Enighed om, at Sagen, saafremt den paany henvises til faglig Voldgift, bør afgøres med en Jurist som Opmand.

Med denne Bemærkning vil Klagernes principale Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Denne Sag henvises til fornyet Behandling ved en faglig Voldgiftsret med en Jurist som Opmand.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 14 * KØBENHAVN DEN 1. FEBRUAR 1937 * 33. AARGANG

Overenskomstsituationen 1937.

Dette Aars Overenskomstbevægelse adskiller sig for saa vidt fra de tilsvarende Situationer i tidligere Aar, som de fleste Overenskomster i Henhold til de nye Forhandlingsregler, der for første Gang traadte i Kraft i Aar, nu har fælles Udløbstid den 1. Marts, medens Udløbstiden tidligere strakte sig over hele Aarets første Halvdel. Som bekendt bestemmer de nye Forhandlingsregler, at det ikke længere er nødvendigt straks at opsige Overenskomsterne, naar Ændringer ønskes gennemført, men at Forslag til ny Overenskomst maa fremsendes 3 Maaneder før Udløbstiden. 6 Uger derefter skal anvendes til Forhandlinger i Underorganisationerne og 1 Maaned til Forhandling i Hovedorganisationerne, og hvis Enighed ikke opnaas, kan Overenskomsterne saa opsiges med 14 Dages Varsel. De Organisationer, hvis Overenskomster udløber i indeværende Foraar, har nu tilendebragt Partsforhandlingerne, og i en Del Fag er man allerede enige om Grundlaget for Overenskomsternes Fornyelse.

Ligesom i tidligere Aar har De samvirkende Fagforbund i god Tid taget Stilling til Overenskomstsituatlonen 1937. Den 29. Oktober og 28. December 1936 afholdt D. s. F. Formandsmøder, der drøftede Situationen og tilrettelagde Arbejdet for den kommende Tid. Endvidere har D. s. F. i dette Aar for første Gang søgt at praktisere Bestemmelserne i de i 1935 vedtagne Afstemningsregler vedrørende et snævrere Samarbejde mellem Fagene forinden og under selve Overenskomstsituationen, og der er i dette Øjemed afholdt en Række Møder mellem Repræsentanter for Organisationerne indenfor Jernindustrien og den grafiske Industri, de to Hovedgrupper, der berøres af dette Aars Overenskomstbevægelse. Formaalet med disse Møder var at muliggøre en Fremgangsmaade efter fælles Linier, for saaledes at lette Forhandlinger og tilvejebringe Betingelser for en almindelig Ordning. Det har da ogsaa herved været mulig at opnaa Enighed med Hensyn til Fremsættelsen af de generelle Krav.

De største Grupper under D. s. F., der skal have deres Overenskomster fornyet i Aar, er de 22 Forbund, der har Medlemmer i Jernindustrien, samt Forbundene i den grafiske Industri. Endvidere skal Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund forny Overenskomsterne for enkelte Brancher (deriblandt, foruden Jernindustrien, for Jord- og Betonarbejderne i København og Provinsen) samt med en lang Række Enkeltvirksomheder. Af de udenfor D. s. F. staaende Fag, hvis Overenskomster udløber i dette Foraar, kan nævnes Blikkenslagerforbundet, Sømændenes og Søfyrbødernes Forbund samt de københavnske Murere og Murarbejdsmænd.

En meget stor Del af disse Overenskomster er forlænget uforandret, idet ingen af Parterne har stillet Ændringsforslag. Af de Overenskomster, som er gaaet i Orden efter Forhandling, kan nævnes en af Hatte- og Buntmagerforbundets Overenskomster for ca. 500 Arbejdere. Mølleriarbejderforbundet har forlænget Overenskomsten med Cementfabrikerne, Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund Landsoverenskomsten med Arbejdsgiverforeningen, mens Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund har forlænget en Række Enkeltoverenskomster, der for Kvindernes Vedkommende omfatter 2600 Medlemmer. Af de hidtil foreliggende Oplysninger fremgaar, at godt 40 Overenskomster er bragt i Land ved Partsforhandlinger, men der henstaar alligevel omkring 100 Overenskomster, der endnu ikke er bragt i Orden, og hvor Hovedorganisationernes Medvirken derfor er paakrævet.

Baade i Jernindustrien, som fik 5 Dage ekstra til Fortsættelse af Partsforhandlingerne, i de grafiske Fag samt i Entreprenørfaget sluttede Forhandlingerne resultatløse, men saavel for disse som for de fleste andre Fag, der har forhandlet om Overenskomsternes Fornyelse uden at opnaa Enighed, gælder dog, at en Mængde Detailspørgsmaal er bragt ud af Verden, saaledes at Hovedorganisationerne straks kunde gaa i Gang med de store og generelle Spørgsmaal. Forhandlingerne under Hovedorganisationernes Medvirken paabegyndtes den 19. Januar og foregaar fremdeles. De skal som sagt være afsluttet inden 14. Februar, og det

vil da vise sig, i hvilken Udstrækning det vil være nødvendigt at opsige Overenskomsterne og eventuelt fortsætte Forhandlingerne i Forligsinstitutionen. Da dette skrives, er det ikke muligt at udtale sig om det endelige Resultat af de stedfindende Forhandlinger.

Valutaloven.

I Anledning af, at der paa Rigsdagens Bord ligger et Forslag om *Forlængelse af den nugældende Valutalov* til Udgangen af 1938 med enkelte ikke særlig dybtgaaende Ændringer, har Industriens, Handelens og Søfartens Hovedorganisationer tilstillet Folketingets Valutaudvalg et Forslag, hvis Gennemførelse vilde betyde en gradvis Afvikling af den nugældende Valutaordning. Under Henvisning til Ønskeligheden af en Tilbagevenden til friere Forhold foreslaas bl. a. en Tredeling af Importlisten, nemlig for det første saaledes, at Frilisten, som i 1935 kun omfattede Varer til et Importbeløb af 80 Mill. Kr. eller lidt over 7% af den samlede Import, udvides til en Række Raa- og Forbrugsvarer, som ikke kan udnyttes handelspolitisk, og som er saa vigtige for Produktionen eller Befolkningens daglige Forbrug, at en væsentlig Begrænsning af Importen alligevel ikke har kunnet gennemføres. Efter Forslaget vilde man komme op paa et samlet Frilistebeløb af omtrent 400 Mill. Kr.

Dernæst ønsker man udskilt en særlig Gruppe Varer, for hvilke Reguleringen skulde bortfalde med Hensyn til den samlede Import, men ikke med Hensyn til dennes Fordeling efter Lande. Det drejer sig her om Varer, som har en større eller mindre handelspolitisk Betydning, og hvis samlede Importbeløb i 1935 udgjorde omkring 300 Mill. Kr.

Endelig skal der efter Planen være en tredje Liste, hvis Varer bliver underkastet fuld Importregulering, dog med den Begrænsning, at Attesttildelingen mindst bliver af samme Omfang som i 1936, og at der indføres en udvidet Adgang til Ombytning. Hvor paavislig Dumping finder Sted, skal midlertidige Importforbud kunne udstedes.

Hvad der iøvrigt maatte vise sig nødvendigt til Værn for Kronen, maa Bankerne tage sig af, ligesom det er deres Opgave i andre Lande.

Styrelsen for Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk har udtalt sin principielle Tilslutning — omend med et vist Forbehold —, mens Landbrugsraadet har givet Udtryk for adskillige Betænkeligheder med Hensyn til Importvarernes Fordeling paa de tre Lister, uden dog at tage Afstand fra Forslagets Hovedprincipper. Med Henblik paa at Landbruget staar meget delt, idet Forslaget har mødt stærk Modstand fra Husmændenes Side og at Haandværket ganske vist har udtalt sin principielle Tilslutning, men gaar helt udenom Kærnepunktet, nemlig det valutariske, kan det ikke siges, at Hovederhvervene staar samlede om det fremsendte Forslag.

Selvfølgelig har denne Sag ogsaa overordentlig stor Betydning for Arbejderklassen, da Valutaordningen jo ikke er uden Indflydelse paa Beskæftigelsesgraden. De danske Arbejdere er ikke interesserede i en forøget Import af Færdigvarer fra Lande, som yder store Tilskud til deres Eksportindustrier, de ønsker ikke Landet oversvømmet af fremmede Industrivarer til Gavn for enkelte Erhverv, men til Skade for Landets store Arbejderbefolkning. Det er derfor ganske naturligt, at Arbejderbevægelsens nye Institution, *Erhvervsraadet,* har taget Stilling til Forslaget og i en Henvendelse til Valutaudvalget er gaaet skarpt imod Industriens og Storhandelens Valutaplaner. Erhvervsraadets Skrivelse, som den 18. December tilstilledes Folketingets Valutaudvalg, har følgende Ordlyd:

»Gennem offentlig Omtale fremgaar, at Industriraadet, Grosserersocietetet og Provinshandelskammeret samt Søfartsraadet har haft Foretræde for det ærede Rigsdagsudvalg for at fremsætte Ønsker om Ændringer i det af Handelsministeren i Rigsdagen forelagte Forslag til Valutalov.

Uden nærmere Kendskab til disse fremsatte Ønsker maa Arbejderbevægelsens Erhvervsraad dog paa det alvorligste advare imod at ændre de i Lovforslaget indeholdte Hovedlinier. Der er ikke i den internationale Vareudveksling Begrundelser af nogen Art for Danmark til at fravige den hidtil under Valutaloven fulgte Erhvervspolitik. Denne har som Helhed været til Gavn for alle Erhvervsgrene i vort Land, og den har formentlig været en nødvendig Forudsætning for at kunne afslutte de bestaaende Handelsaftaler med Udlandet.

Af den offentlige Omtale fremgaar bl. a., at der af fornævnte Organisationer skal være fremsat Ønske om, at den valutamæssige Opgave fjernes af Lovforslaget.

Med megen Forundring ser nærværende Erhvervsraad et saadant Ønske fremsat af Erhvervsrepræsentanter. Erfaringerne fra tidligere Aar forud for Valutaloven skulde nemlig synes at maatte have belært Erhvervslivets Udøvere om de praktiske Vanskeligheder, som banktekniske Midler i Form af Diskontoforhøjelser og Kreditindskrænkninger kan berede den enkelte Næringsdrivende under Svingningerne fra Dag til Dag.

Selv om saadanne Tilstande altid kan give Gevinst til nogle, saa er Forholdet dog dette, at kraftige banktekniske Reguleringer som Regel skaber Uro i baade Arbejdsmuligheder, Pristal og Lønninger.

Lønerhvervet her i Landet er interesseret i Erhvervslivets rolige Gang, og maa derfor være imod at fjerne den valutamæssige Opgave fra Valutaloven, da dette kan blive en Ulykke for dansk Erhvervsliv.

Det maa forudsættes, at Valutaadministrationen og Nationalbanken staar i et meget nøje Samarbejde med hinanden, og Benyttelsen af banktekniske Midler til Værn for den danske Valuta er som bekendt fra den seneste Tid ikke udelukket under den bestaaende Ordning. Men alene vil Nationalbanken ikke kunne røgte Opgaven uden skadelige Svingninger for hele det danske Erhvervsliv baade i Byerne og paa Landet.

Alt taget i Betragtning maa Arbejderbevægelsens Erhvervsraad udtale et bestemt Ønske om, at det foreliggende Valutaforslag snarest muligt ophøjes til Lov. Men med Henblik paa den kommende Udvikling af Erhvervsforholdene her i Landet vilde det være ønskeligt, om der kunde opnaas Enighed mellem Erhvervsorganisationerne, og hertil kan vi for vort Vedkommende tilsige vor Medvirkning.«

— — —

I Folketingets Valutaudvalg har baade Udenrigsministeren og Handelsministeren skarpt kritiseret Forslaget og paavist, at det ikke gaar an at fjerne det valutariske Formaal fra Loven. En Handelspolitik uden Sikkerhed for Finanser og Handelsbalance er ikke mulig i en Tid som den indeværende. Valutaattesterne er nødvendige som Kontrol med vore Køb i Udlandet.

Man kan saaledes regne med, at Valutaloven vil blive vedtaget i den af Regeringen foreslaaede Skikkelse. Regeringen har dog udtalt, at den deler Ønsket om en Tilbagevenden til friere Forhold, og har tilsagt en saglig Overvejelse af de Tanker, der er nedlagt i Erhvervenes Forslag. Under de nuværende Forhold er det dog ikke muligt at begynde at eksperimentere med et helt nyt System for Regulering af Landets Import, thi dette vilde kun svække vort Lands økonomiske Stilling.

RUNDSKUE

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET i 1936. I Forhold til 1935 er Værdien af Danmarks Import steget med 154 Mill. Kr., nemlig fra 1330 til 1484 Mill. Kr., mens Udførselsværdien er steget fra 1267 til 1380 Mill. Kr. — altsaa med 113 Mill. Kr. —, saaledes at Merindførselen bliver paa 104 Mill. Kr. eller 41 Mill. mere end i 1935. Ved Bedømmelsen af denne Fremgang for Udenrigshandelen maa Vareprisernes Stigning tages i Betragtning. Det er særlig Importvarer, der er steget i Pris. Engrospristallet for disse Varer er i Løbet af 1936 steget med 7%, mens Stigningen i den samlede Indførselsværdi andrager 12%, saaledes at ogsaa Importmængden er steget. Det er særligt den forøgede Import af Raavarer til Industri og Landbrug, der har medført den stigende Indførselsværdi.

Hvad Udførselsværdien angaar, er baade Landbrugsvarer og Industriprodukter steget ca. 10% i Værdi i Forhold til 1935, hvorimod den øvrige Udførsel under eet har holdt sig uforandret. Forøgelsen af Industrieksporten skyldes i første Række Jern- og Metalvarer, Maskiner, Automobiler og Skibe; men ogsaa Udførselen af andre Varer er steget i Værdi. Konservesindustrien har saaledes forøget Udførselen fra 10 til 12 Millioner Kr. og den kemiske Industri fra 13 til 15 Mill. Kr.

Blandt de Industrier, for hvilke der kan konstateres Tilbagegang, maa særlig nævnes Olieindustrien (Oliekager fra 20 til 18 Mill. Kr.); (animalske og vegetabilske Olier fra 53 til 49 Mill. Kr.), Mælkekondenseringsindustrien samt Læder- og Tekstilindustrierne.

Udførselen af Skibe fordeler sig paa nye og gamle Skibe med henholdsvis 34 og 7 Mill. Kr. mod henholdsvis 27 og 6 Millioner Kr. i 1935.

Handelsbalancens Underskud paa 104 Mill. Kr. betyder ikke et tilsvarende Underskud paa Danmarks Betalingsbalance i 1936, idet der findes en Del andre Indtægter, navnlig de af Skibsfarten indtjente Beløb i fremmed Valuta. Særlig i den sidste Del af 1936 er Skibsfartens Indtægt steget ret stærkt.

EN HENSTILLING FRA SØENS FOLK. Samtlige danske søfarende Organisationer, repræsenteret ved deres Formænd, overbragte d. 22. Januar Søfartsminister Kjærbøl den paa den nordiske Søfartskonference i Gøteborg den 15. ds. vedtagne Resolution, hvori man indtrængende henstiller til de skandinaviske Landes Regeringer, at der snarest muligt fremsættes Forslag om Ratifikation af de i Genève vedtagne Konventioner og Rekommendationer.

Med Hensyn til Konventionen angaaende Arbejdstid og Bemanding udtaltes Forventningen om, at der samtidig med Ratifikationen fremsættes Forslag til Lov om Arbejdstid og Bemanding, omfattende ikke alene de i Konventionen fastsatte Omraader, men alle Skibe uden Hensyn til Skibenes Tonnage eller Fartsomraade.

Ministeren modtog Henvendelsen med Velvilje, men henviste iøvrigt til, at der for Tiden arbejdes for en fælles skandinavisk Lovgivning paa dette Omraade.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien er for December Maaned uforandret i Forhold til November, nemlig 132, mod 124 for December i Fjor. Indekstallet for Konsumvarer er i December steget fra 133 til 134, mens der for Produktionsmidler har været en Nedgang fra 132 til 129.

Næringsmiddelindustrien, Tekstilindustrien og Beklædningsindustrien viser Fremgang, Læder-, Træ-, Jern- og Metal samt den grafiske og tekn.kem. Industri viser Tilbagegang.

Industriens Beskæftigelsestal for December (gennemsnitlig Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag) var 1,244,000 mod 1,287,000 i November og 1,186,000 i de to tilsvarende Maaneder i 1935. I Gennemsnit for 1936 var Tallet 1,175,000, for 1935 185,000, for 1934 1,092,000, for 1933 985,000, for 1932 881,000 og 962,000 i 1931.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Grundet paa Vejrforholdene, der har standset Udearbejdet, er Arbejdsløsheden steget stærkt i de sidste Uger.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 22. Januar 130,114 eller 30,5 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 8225 højere end i den foregaaende Uge og 12,659 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,2 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 16,022 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 341 højere end i den foregaaende Uge.

FORBUD MOD OVERARBEJDE. Socialministeren har i Folketinget fremsat det fra tidligere Rigsdagssamlinger kendte Forslag om Forbud mod Overarbejde. Han motiverede Forslaget med, at man maa stræbe hen til at fordele det forhaandenværende Arbejde paa saa mange Samfundsborgere som muligt.

Arbejdsret i Ny Zealand.

I omtrent 40 Aar — fra 1894 til 1932 — blev alle Lønbevægelser og Uoverensstemmelser om Løn- og Arbejdsforhold i Ny Zealand bilagt ved tvungen Voldgift. I 1932 blev den gældende Lov ændret og Voldgiftsrettens Myndighed begrænset til Konflikter, der ogsaa omfattede Kvinder, samt til saadanne Stridsspørgsmaal, som de interesserede Parter var enige om at henvise til Rettens Afgørelse. Gennem fire Aar var de modstaaende Parter frit stillede med Hensyn til Ordningen af Løn- og Arbejdsforholdene og Afslutningen af Overenskomster, men en Tillægslov af 8. Juni 1936 har nu ikke blot genindført tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder, men tillige udvidet Rettens Myndighed til andre Omraader, som tidligere ikke var omfattet af Loven.

Den i 1932 gennemførte Begrænsning af Voldgiftsrettens Myndighed skete væsentlig efter Henstilling fra de vigtigste Arbejdsgiverforeninger. Efter Arbejdsgivernes Mening vilde en saadan Indskrænkning af Rettens Beføjelser lette den Tilpasning af Løn- og Arbejdsbetingelser, som var absolut paakrævet, saafremt Industrien skulde kunne holde Stand overfor Prisfaldet, den almindelige økonomiske Depression og Udlandets Konkurrence. Fagforeningerne, særligt de mindre og svage Organisationer, som i Tidens Løb havde vænnet sig til at faa Løn- og Arbejdsbetingelserne fastsat af Voldgiftsretten og ikke var indstillet paa at føre Konflikter, var Modstander af den her nævnte Lovændring, som gennemførtes af den daværende konservative Regering. Det var derfor en af den nydannede Arbejderregerings første Handlinger at genindføre tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder, hvad der skete med Tillægsloven af 8. Juni 1936. Desuden er der ved samme Lov gennemført en Række andre vigtige Bestemmelser paa Arbejdsrettens Omraade. Efter det internationale Arbejdsbureaus Maanedsskrift *International Labour Review*, December 1936, gengiver vi her de vigtigste Bestemmelser i den nye Lov, der ikke blot er af stor Betydning for Fagbevægelsen i dette Land, men tillige i en vis Grad er betegnende for den Udvikling, der paa dette Omraade foregaar rundt om i Verden.

I den meget udførlige Fremstilling af den tidligere og nugældende Arbejdsret henvises først til, at den Kritik, der navnlig fra Arbejdsgiverside altid var rejst mod Voldgiftsretten, gik ud paa, at denne holdt Arbejdslønnen oppe i en kunstig Højde og dermed forhindrede den af Industrien krævede Tilpasning af Lønniveauet. Denne Kritik vedvarede selv efter den af Retten i 1931 dikterede generelle Lønnedsættelse paa 10%. Det viser sig imidlertid nu, at Lønningerne i de fire Kriseaar, hvor de modstaaende Parter paa Arbejdsmarkedet var frit stillede med Hensyn til Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsvilkaarene, gennemsnitlig kun er sunket med 5%. Heraf drager Forfatteren den Slutning, at man i Almindelighed har været tilbøjeligt til at overdrive Voldgiftsrettens Indflydelse paa Lønomraadet, d. v. s. at der ogsaa er andre Faktorer end Voldgiftsretten, der paavirker Op- eller Nedgangen i Lønningerne, selv om der bestaar tvungen Voldgift.

I den fireaarige Periode har det vist sig, at Fagforeningerne ikke har været uvillige til at gøre Indrømmelser for at bevare de med en overenskomstmæssig Ordning forbundne Fordele, og det samme gælder ogsaa for Arbejdsgivernes Organisationer, som ikke i nævneværdig Grad har søgt at frigøre sig for de bestaaende Overenskomster og Voldgiftskendelser. Frygten for, at Ophævelsen af tvungen Voldgift vilde udløse omfattende Strejkebevægelser, har heller ikke vist sig berettiget, ligesom Fagforeningernes Medlemstal har holdt sig temmelig konstant og ikke udvist større Forskydninger efter Lovens Ophævelse.

Den *nye Mæglings- og Voldgiftslov* for Industrien bestemmer for det første, at Voldgiftsretten skal fastsætte Grundlønninger for voksne mandlige Arbejdere i alle Industrigrene, som omfattes af en Overenskomst eller Voldgiftskendelse, samt en særlig Grundløn for voksne kvindelige Arbejdere. Grundlønnen for de mandlige Arbejdere skal være saa høj, at den sikrer en Mand med Hustru og 3 Børn en forsvarlig Levestandard. Lønregulering sker med Mellemrum af mindst 6 Maaneder, og Retten skal herved tage tilbørligt Hensyn til Leveomkostningerne og Industriens Forhold som Helhed. Uanset de overenskomstmæssige Lønninger er det uden Rettens særlige Billigelse ikke tilladt at betale en mandlig eller kvindelig Arbejder en lavere end den af Retten fastsatte Grundløn.

Loven bestemmer endvidere, at alle industrielle Stridsspørgsmaal og Konflikter, der har været forelagt et Mæglingsudvalg, uden at det her har været muligt at opnaa Enighed eller fremsætte Mæglingsforslag, skal henvises til Afgørelse for Voldgiftsretten, der er beføjet til at afsige en Kendelse bindende for alle Parter.

Loven indeholder desuden en Række Bestemmelser, som ikke er almindelig i andre Lande. Voldgiftsretten skal saaledes fastsætte en Maksimalarbejdstid (eksklusive Overtimer) paa ikke over 40 Timer ugentlig, saafremt den da ikke er af den begrundede Mening, at dette vil betyde en for stor Belastning for vedkommende Fag eller Industrigren. I de Tilfælde, hvor en bestaaende Overenskomst fastsætter en længere Arbejdstid end 40 Timer, og Retten ikke anser det for gørligt straks at nedsætte Arbejdstiden til 40 Timer, skal den kunne fastsætte et Timetal mellem de i Loven nævnte 40 Timer og det hidtil gældende Antal Arbejdstimer. Saavidt muligt skal der ikke arbejdes om Lørdagen, naar Arbejdstiden kun er 40 Timer pr. Uge. I Tilfælde af Arbejdstidens Nedsættelse skal Lønnen forhøjes saaledes, at Ugefortjenesten forbliver den samme.

En anden Bestemmelse fastsætter Regler for Fagforeningernes Indregistrering og siger, at ingen ny Fagforening kan blive indregistreret, saafremt der indenfor samme Fag eller Distrikt allerede findes en indregistreret Fagorganisation. Visse Undtagelser kan finde Sted, men kun med Arbejdsministeriets særlige Tilladelse. Alle Arbejdere, som omfattes af en Overenskomst eller Voldgifts-

kendelse, skal være Medlemmer af deres respektive Fagforening. Det er ulovligt at beskæftige uorganiserede Arbejdere, saafremt der findes organiserede Arbejdere, der er villige til at paatage sig vedkommende Arbejde. Saafremt Voldgiftsretten ikke har fastsat et Maksimums-Medlemstal for en Fagforening (hvad den har Ret til) og dette Antal er naaet, maa ingen Fagforening nægte at optage som Medlem en Arbejder, der omfattes af bestaaende Overenskomster.

Loven fastsætter det ugentlige Fagforeningskontingent til 1 sh. ugentlig. Et højere Kontingent kan kun opkræves i Henhold til en Generalforsamlingsbeslutning i vedkommende Fagforening, men der skal i saa Tilfælde tilgaa hvert Medlem en skriftlig Meddelelse om, at der paa Generalforsamlingen vil blive fremsat Forslag om et højere end det i Loven fastsatte Kontingent.

Vi har her i al Korthed omtalt de vigtigste Bestemmelser i Loven. Men allerede disse kortfattede Oplysninger viser, at Loven foretager ret omfattende Indgreb i Fagforeningernes Rettigheder og hele Virksomhed og at Fagbevægelsen i Ny Zealand herved erholder en Karakter, der i væsentlig Grad adskiller sig fra den, der præger Fagbevægelsen i de demokratiske Lande i Europa.

De 2 Arbejder-Internationaler og Spanien.

De socialdemokratiske Arbejderes faglige og politiske Internationale har gentagne Gange erklæret, at de hverken kan eller vil være neutrale i den spanske Borgerkrig, der er en Kamp mellem Demokrati og Diktatur. Fra den første Begyndelse har de 2 Arbejder-Internationaler da ogsaa taget Parti for det demokratiske Spanien og den lovlige spanske Regering og søgt at paavirke den offentlige Mening og Regeringerne i de enkelte Lande for at bevirke, at der tilsikres den spanske Regering alle de Fordele og Rettigheder, den har Krav paa i Henhold til Folkeretten og Folkeforbundspagten. De 2 Internationaler er hele Tiden gaaet ind for, at den spanske Regering skal have Mulighed for at kunne forsyne sig med Vaaben og Krigsmateriale, der er nødvendigt for Forsvaret mod Oprørernes Angreb, og de har taget Stilling mod en Ikke-Interventionspolitik, der faktisk lukker for Vaabentilførsler til Regeringen, men ikke for de fascistiske Staters Støtte til Oprørsgeneralerne. Paa de i de sidste Maaneder afholdte Fællesmøder mellem den faglige og politiske Internationales Ledelser er der vedtaget en Række Resolutioner vedrørende disse Forhold, som giver Udtryk for den internationale Arbejderbevægelses Stilling til Begivenhederne i Spanien.

Arbejder-Internationalerne har dog ikke indskrænket sig til denne overvejende moralske Støtte, men tillige ydet materiel Hjælp for i den størst mulige Udstrækning at bidrage til Lindring af den store Nød og Elendighed i Spanien, der er en Følge af Borgerkrigen. Den *Internationale Solidaritetsfond*, der staar under de 2 Internationalers direkte Ledelse, har iværksat en international Indsamling, der har givet et overordentlig godt Resultat. Af de under Internationalerne hørende Organisationer i de forskellige Lande er der hidtil tilstillet Solidaritetsfonden 8.700.000 franske Frcs., og desuden er der gennem den af den franske Landsorganisation foretagne særlige Indsamling tilvejebragt et Beløb paa 5.350.000 fr. Frcs., ialt saaledes over 14 Millioner Frcs. Det maa bemærkes, at dette kun er et foreløbigt Resultat. Indsamlingen fortsættes nemlig i alle Lande, og i forskellige Lande henligger der indsamlede Beløb, som det grundet paa Valutaforholdene endnu ikke har været muligt at overføre til Fonden.

De indsamlede Beløb er anvendt til Indkøb af Næringsmidler, Beklædningsgenstande, Serum og andre Medikamenter samt til Udrustning af en Ambulancekolonne. Den franske Landsorganisation har navnlig koncentreret sin Støtteaktion paa Omsorgen for de i Sydfrankrig levende spanske Flygtninge og Forsorgen for de spanske Børn. Det samlede Antal spanske Børn, der er anbragt i Sydfrankrig, Svejts og Belgien, anslaas til 29.000.

Der er saaledes af den internationale Arbejderbevægelse øvet en betydelig saavel moralsk som materiel Indsats til Fordel for det demokratiske Spanien, som fuldt ud paaskønnes og anerkendes af den spanske Arbejderbevægelse. De indsamlede Pengemidler, der som man ser udelukkende anvendes til humanitære Formaal, kan selvfølgelig ikke faa større Indflydelse paa selve Kampens Forløb, men Hjælpeaktionen er dog et Udtryk for Sympatien med den spanske Arbejderklasse og et Vidnesbyrd om, med hvilken Interesse den internationale Arbejderbevægelse følger det demokratiske Spaniens Kamp mod fascistisk Ufrihed og Diktatur.

NYT FRA UDLANDET

FORHOLDENE PAA DET ENGELSKE ARBEJDSMARKED I 1936. Ifølge den officielle Statistik er Beskæftigelsesgraden i Storbritannien forbedret i 1936. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var i Januar 1936 10,4 Mill. i Beskæftigelse, i December 1936 derimod 11,1 Mill. Arbejdsløsheden viser en tilsvarende Nedgang, nemlig fra 15,5% i Gennemsnit for 1935 til 13,2% i 1936. Ved Udgangen af Aaret fandtes ialt 1.702.673 tilmeldte arbejdsløse mod 1.932.839 ved Udgangen af 1935. Arbejdsløsheden var lavest i London (gennemsnitlig 7,2%) og højest i Wales (29,4%). I Aarets Løb er der gennemført en Række Lønforhøjelser, og den gennemsnitlige Lønforhøjelse for samtlige Arbejdere i 1936 anslaas til omkring 3%. Med Hensyn til Arbejdstiden er Stillingen nærmest uforandret. For 133.000 Arbejdere er Arbejdstiden forkortet med gennemsnitlig 2¼ Time ugentlig.

I 1936 forekom der 808 Arbejdskonflikter, det højeste Tal siden 1920, mod 553 i 1935. Det drejede sig dog i Hovedsagen om mindre Konflikter, der kun omfattede en enkelt Virksomhed. Antallet tabte Arbejdsdage som

Følge af Konflikter udgjorde kun 1.830.000 Arbejdsdage mod 1.955.000 i 1935.

Indekstallet for Leveomkostninger er i 1936 steget med omkring 3%, nemlig fra 147 til 151. Der er saaledes ifølge Statistiken ikke indtraadt nogen Forringelse af Arbejdernes Leveforhold, idet Lønningerne som allerede nævnt ligeledes er steget med gennemsnitlig 3%.

EN SVENSK TJENESTEMANDSORGANISATION. De svenske Tjenestemænd har efter længere Tids Forhandlinger og Drøftelser besluttet Oprettelsen af en Centralorganisation, som allerede ved Starten omfatter Organisationer med tilsammen 40.000 statlige og kommunale Tjenestemænd. I Henhold til Lovene skal den nye Organisation varetage de forskellige Tjenestemandsgruppers fælles Interesser og i visse Tilfælde etablere Samarbejde med Arbejdernes faglige Landsorganisation. Blandt de tilsluttede Organisationer kan nævnes Folkeskolelærernes Forbund, Svensk Kommunaltjenestemands Forbund, Politiforbundet og Forsvarsvæsenets Underbefalingsmænds-Forbund.

40-TIMERS UGEN I FRANKRIG. I Henhold til den i Juni Maaned 1936 vedtagne Lov om 40 Timers Ugen i Frankrig skal den kortere Arbejdstid gennemføres paa Grundlag af Regeringsforordninger for hver enkelt Industrigren. Der er allerede udfærdiget Forordninger for en Del Industrigrene, og i Januar Maaned er 40 Timers Ugen ogsaa indført i Tekstilindustrien. Forordningen for Tekstilindustrien indeholder 3 Muligheder for Arbejdstimernes Fordeling paa de ugentlige Arbejdsdage, nemlig 1) 8 Timer dagligt i 5 Dage med fri Lørdag eller Mandag. 2) Effektiv Arbejdstid paa 6 Timer 40 Minutter pr. Ugedag. 3) En ulige Fordeling med højst 8 Timer daglig og en halv Fridag pr. Uge. Ved Arbejde i Skiftehold, hvor den ugentlige Arbejdstid kan komme op paa 42 Timer, skal Arbejdstiden reguleres over et Tidsrum af 12 Uger, hvorved en ugentlig Hvileperiode paa 24 Timer skal være garanteret. For Tilsyns- og Vagtpersonale maa den ugentlige Arbejdstid ikke overstige 56 Timer. Med Henblik paa det store Antal Kvinder, der beskæftiges i Tekstilindustrien, har det franske Forbund henstillet til Afdelingerne at bestemme sig for 5-Dages Ugen med fri Lørdag.

Man har nu gjort en Begyndelse med Indførelsen af 40-Timers Ugen ogsaa for Jernbanernes Vedkommende. Med Hensyn til de ved Jernbanedriften bestaaende særlige Forhold kan 40 Timers Ugen ikke gennemføres med samme Strenghed som i andre Virksomheder. Der er derfor forudset visse Undtagelser vedrørende den daglige og ugentlige Arbejdstid samt Overgangsbestemmelser for de enkelte Kategorier.

DEN TYSKE ARBEJDSFRONT. Den saakaldte Arbejdsfront i Tyskland har i 1936 haft en Indtægt paa mindst 350 Mill. Mark. Da Organisationen kun udbetaler et ringe Beløb i Understøttelser, og da der ikke mere forekommer Lønbevægelser eller Arbejdskonflikter, idet Løn- og Arbejdsforholdene fastsættes af de statslige »Arbejdsværger«, har det Spørgsmaal ofte været fremme, hvortil dette Millionbeløb egentlig anvendes. Thi selv om Administrationen er meget dyr og sluger meget store Beløb, kan hele Kontingentindtægten ikke medgaa hertil. Det viser sig nu, at en Del af Arbejdsfrontens Midler anvendes som Tilskud til Bygningen af de mange Kaserner, der opføres rundt om i Riget. Dette er en af Grundene til, at Arbejdsfronten ikke aflægger Regnskab over Indtægter og Udgifter. Arbejdsfrontens Underafdeling, Fritids- og Ferieorganisationen »Kraft gennem Glæde«, foranstalter mange Ferierejser, som tildels foregaar paa egne Skibe byggede til dette særlige Formaal. Det forlyder nu, at disse Skibe har en forbavsende Lighed med Troppetransportskibe og derfor ogsaa kan anvendes hertil. Som man ser, er Kontingentet til Arbejdsfronten en Art Særskat, der paalægges de tyske Arbejdere og er bestemt for militære Formaal.

LUFTVÆRN OG ARBEJDERE. Den svenske Landsorganisation har i en Udtalelse vedrørende Luftværnet erklæret, at der ikke kan gøres principielle Indvendinger mod Arbejdernes Deltagelse i de frivillige Øvelseskursus, som foranstaltes af den svenske Luftværnsforening.

NORSK BLOKADE AF SPANSKE HAVNE. Det norske Sømandsforbund, som nu tæller over 28.000 Medlemmer, har udsendt en Meddelelse, hvori det bl. a. hedder: Bestyrelsen for Norsk Sømandsforbund har under Henvisning til den Beslutning, som vedtoges paa den skandinaviske Sømandskonference den 16. Januar i Gøteborg, besluttet, at de af Forbundets Medlemmer, der er beskæftiget ombord paa Skibe, bestemt for en spansk Havn, der kontrolleres af Oprørerne, skal afmønstre. Skibsfarten paa Havne, der kontrolleres af den lovlige spanske Regering, skal derimod fortsættes uhindret. Blokaden er allerede iværksat og vil sandsynligvis blive udvidet til Sømændene i andre Lande, saasnart en international Sømandskonference i Amsterdam har taget Stilling til Sagen.

KAPRUSTNINGEN. I Italien har Virksomhederne indenfor Rustningsindustrien, navlig Skibsværfter og Flyvemaskinefabriker, faaet Tilladelse til at forlænge Arbejdstiden til 60 Timer ugentlig.

Statens Tjenestemænd kræver Lønregulering.

Ifølge »Jernbane-Tidende« har Styrelsen for Statstjenestemændenes Centralorganisation, der omfatter 23 Organisationer for Funktionærklasserne med over 19.000 Medlemmer, den 6. Januar henvendt sig til Finansministeren for at opnaa en Ændring i Tjenestemandslovens Bestemmelser angaaende Reguleringstillægget.

Den Finansministeriet tilsendte Skrivelse har følgende Ordlyd:

»Under Henvisning til, at Tjenestemændenes Lønninger, navnlig for de lavere Lønningers Vedkommende har tabt en ikke ringe Del af deres Købekraft paa Grund af de i de senere Aar stedfundne Prisstigninger, skal underskrevne Centralorganisation anmode Finansministeriet om, at der i nær Fremtid maa blive optaget en Forhandling om Iværksættelse af Foranstaltninger til Afhjælpning af den nævnte Ulempe.

Det store Interval i Reguleringstillægets Skala jfr. Tjenestemandslovens Prgf. 91, Stk. 1, hvorefter Tillægget ikke kan ændres mellem Udgiftstal, der ligger paa Beløb fra 2427 Kr. til 2842 Kr.

har medført en mærkbar Forringelse af Tjenestemændenes Vilkaar.

Siden Februar 1933 er Udgiftstallet steget med 370 Kr. Til Dækning af denne Prisforhøjelse har Tjenestemændene i Løngruppen 1800 Kr. til 2999 Kr. faaet en Forhøjelse af Reguleringstillæget paa 174 Kr.

Disse Lønningers Købekraft er derved forringet med ca. 200 Kr. aarlig, hvilket for en Indtægt paa ca. 3000 Kr. aarlig udgør ca. 7 pCt. Da Prisstigningerne, siden det sidste Udgiftstal i Februar 1936 blev konstateret, fremdeles er fortsat, er Forholdet forværret saaledes, at Centralorganisationen ser sig nødsaget til at rejse Krav om Udligning med Virkning at regne fra 1. April 1937. Vi henviser i denne Forbindelse til, at der paa det private Arbejdsmarked i de sidste Aar er sket Lønforhøjelser under Hensyn til Livsfornødenhedernes Prisstigning, ligesom det almindelige økonomiske Niveau er hævet.

Idet Centralorganisationen udtaler Haabet om, at nærværende Andragende maa blive gjort til Genstand for en velvillig Behandling, skal vi fremsætte Ønske om en mundtlig Forhandling om Sagen.«

Det forlyder, at Finansministeren vil efterkomme Tjenestemændenes Ønsker om Forhandling, men at der næppe vil komme Fart i Forhandlingsarbejdet, før det nye Pristal foreligger i Februar og dermed det Grundlag er til Stede, der muliggører en Beslutning i Sagen. Iøvrigt har ogsaa de saakaldte »Guldsnore« (ca. 10.000 Mand) og Statens Embedsmænd rettet en lignende Henstilling til Ministeren.

Arbejdsløsheden i November og December 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af December Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 128.033 Arbejdsløse, d. v. s. 29,9 pCt. af det samlede Antal paa i alt 428.122 organiserede Arbejdere i de paagældende Fag.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,0	28,3	31,3	42,9	35,9	24 5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	18,9	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	12,8	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni	11,2	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli	12,0	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August	12,3	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September	12,9	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober	16.1	17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November	19,8	21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December	29,9	31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 5 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt:

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Dec. 1936	Nov. 1936	Oktbr. 1936	Dec. 1935	Nov. 1935	Oktbr. 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	33,4	23 9	12,2	36,6	28,1	16,5
2. Jernindustrien	16,8	12,4	11,2	21,0	17,4	15,6
3. Anden Industri m. v.	23,8	14,6	12,6	22,0	13,7	12,9
4. Handel	5,3	6,3	6,3	6,8	6,5	7,4
5. Arbejdsmænd	24,5	21,7	18,6	25,3	22,3	19,6
I alt	22,5	16,3	13,4	23,0	17,4	15,0
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	48,1	26,3	14,9	52,7	30,2	16,7
2. Jernindustrien	23,4	13,2	11,1	24,6	17,4	16,0
3. Anden Industri m. v.	23,1	13,8	12,4	25,9	15,3	14,0
4. Handel	6,0	5,9	5 9	7,0	6,9	7,2
5. Arbejdsmænd	44,1	29,5	24,3	46,5	31,7	23,7
I alt	34,8	22,1	17,9	37,5	24,5	18,8
Hele Landet	29.9	19,8	16,1	31,7	21,7	17,3

*) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for November og December for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Decbr. 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Decbr. 1936	Nobr. 1936	Decbr. 1935	Novbr. 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	5 300	35,1	29,7	32,5	27,1
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 891	41,1	3,8	37,4	3,7
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 608	9.4	11,5	9,1	9,8
Slagteriarbejdere	8 318	19,6	2(,5	25,5	25.1
Tobaksarbejdere	8 728	62,5	14,6	74,1	14,0
Tekstilarbejdere	15 699	14,8	4,9	10,3	5,2
Skræddere	14 256	18,0	10,9	18,0	10,5
Hatte- og Buntmagere	1 505	34,8	30,1	30,2	25,4
Skotøjsarbejdere	5 035	44,7	23,4	17.8	14,9
Murere	10 129	42,8	26,7	56,8	33,9
Hustømrere	9 167	43,5	29,2	46,4	30.9
Snedkere	9 988	34,7	15,8	38,4	21,7
Malere	7 640	58,2	39 4	56,5	39,9
Sadelmagere og Tapetserere	2 464	30,8	7,2	25,9	9,8
Træindustriarbejdere	5 810	34,8	21,8	39,1	22,2
Karetmagere	1 127	17,3	11,6	30.5	24,9
Keramikere	1 968	10,8	2,6	6,1	3,4
Blikkenslagere	2 528	27,1	16,7	29,1	20,3
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 229	32,2	8,6	32,8	9,6
Smede- og Maskinarb.	34 942	18,0	13,0	21,4	18,2
Formere	2 16	39,0	9,2	42,6	15,3
Elektrikere	3 474	14,2	5,7	14,5	8,5
Papirindustriarbejdere	1 721	2,1	2,0	2,5	2,5
Bogbindere	4 621	18,4	7,3	13,6	6,4
Typografer	6 629	10,9	7,3	11,9	8,0
Sømænd	4 350	28,8	27,2	31.1	28,3
Søfyrbødere	2 312	29,6	29,0	34,5	29,5
Kedel- og Maskinpassere	2 297	8,8	4,9	9,9	5,5
Kvindeligt Arbejderforbund	15 931	23,3	17,1	19,7	15,1
Handels- og Kontormedhj.	24 819	5,8	6,1	7,0	6,9
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	164 268	39,2	27,5	40,0	29,1
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 696	42 2	36,3	51 9	43,8
Andre Fag	39 509	20,1	14,1	23,6	16,7
I alt	428 122	29,9	19,8	31,7	21,7

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere hos Firmaet Carl Schultz, København.

I Anledning af en Klage fra Guld-, Sølv og Elektropletarbejdernes Forbund overfor *Firmaet Carl Schultz* for ikke at have overholdt Overenskomsten, afholdtes den 9. December 1936 et Møde paa De samvirkende Fagforbunds Kontor.

Sagen blev fuldt afgjort derved, at Hr. Schultz erklærede sig indforstaaet med, at Overenskomsten skal overholdes, og indgik paa at efterbetale til de paagældende Arbejdere det for lidt betalte og erlægge Kr. 50,00 til Arbejdernes Feriehjem.

Bødkere hos Alfr. Olsen & Co.

En Uoverensstemmelse angaaende Anvisning af Arbejdskraft til *Firmaet Alfr. Olsen & Co.* i Frihavnen, var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 9. December.

Bødkerlauget beklagede sig her over, at Forbundet ikke vilde anvise Arbejdskraft til en Bødkermester Bacher ansat hos Alfr. Olsen & Co., medens Forbundet for sit Vedkommende hævdede, at Firmaet Alfred Olsen & Co. som saadan kunde faa alle de Bødkere, som det havde Brug for.

Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig sin Stilling.

Bude hos A/S »Recato«.

En af Dansk Arbejdsmandsforbund varslet Strejke overfor *A/S »Recato«* behandledes paa et Fællesmøde den 29. December med følgende Resultat:

Dansk Litograflaug tiltræder paa A/S »Recato«s Vegne Overenskomsten af 2. Maj 1936 mellem Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Arbejdsmandsforbund og Budenes Forbund.

Herefter bortfalder den af Dansk Arbejdsmandsforbund til Ikrafttræden 2. Januar varslede Strejke, ligesom Aktieselskabet tilbagekalder den overfor Bud Eriksen afgivne Opsigelse.

Kvinder hos A/S De forenede Dampvaskerier.

En Uoverensstemmelse om en Akkordpris hos *A/S De forenede Dampvaskerier* var til Behandling paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 21. December.

Da Vaskeriet nægtede at vedstaa den aftalte Pris, enedes man om at henvise Afgørelsen til en faglig Voldgift.

Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund og A/S Jensen & Møllers Biscuitfabrik.

Ved et Fællesmøde den 28. December behandledes et Par faglige Uoverensstemmelser mellem Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund og *A/S Jensen & Møllers Biscuitfabrik* med følgende Resultat:

Vedrørende Aflønningen af en ved Vejning af Kiks- og Biscuitdaaser beskæftiget kvindelig Arbejder bliver Ugelønnen følgende: fra 1/1 Kr. 31,00, fra 1/4 Kr. 32,00, fra 1/8 Kr. 33,00 og fra 1/1 1938 Kr. 34,00.

Vedrørende Spørgsmaalet om unge mandlige Arbejdere over 18 Aar har Forbundet henstillet, at Firmaet fortsat benytter disse i størst mulig Udstrækning.

Træindustriarbejdere hos Snedkermester Poul Rasmussen, Nykøbing F.

Et Lærlingespørgsmaal hos *Snedkermester Poul Rasmussen,* Nykøbing F., behandles paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. December.

Mødet sluttede med følgende Resultat:

Idet Parterne er enige om, at der som fastsat i Overenskomsten mellem Træindustrifabrikantforeningerne og Træindustriarbejderforbundet i Danmark ikke maa oprettes Lærlingekontrakt vedrørende Maskinsnedkerlærlinge med Folk over 18 Aar, frafalder Forbundet nærværende Klage.

Smede- og Maskinarbejdere hos A/S Burmeister & Wain.

Foranlediget ved en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over, at Medlem af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, *A/S Burmeister & Wain,* ikke overholdt et den 12. November i Arbejdsgiverforeningen indgaaet Forlig, afholdtes der den 28. December et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, uden at der opnaaedes Enighed.

Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Strejkevarsler overfor en Række Medlemmer af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Ved et Fællesmøde den 4. Januar i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Protest fra Arbejdsgiverforeningen mod Dansk Arbejdsmandsforbunds Strejkevarsler overfor en *Række Medlemmer af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.*

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen vil senest Onsdag den 6. Januar indbringe Spørgsmaalet om Strejkevarslernes Lovlighed for Den faste Voldgiftsret. Parterne er enige om at henstille til Retten, at Sagen fremmes mest muligt.

Under Mødet erklærede Repræsentanterne for Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, at der under de fortsatte Forhandlinger vil fremkomme Forslag fra Jernindustriens Side til Løsning af Ungarbejdernes overenskomstmæssige Forhold.

Under Hensyn til foranstaaende indgik Arbejdernes Repræsentanter paa at udsætte de varslede Strejker, indtil Den faste Voldgiftsrets Kendelse foreligger.

Handskemagernes Overenskomstforhold.

For 165 af Handskemagerforbundets Medlemmer afholdtes der den 6. og 7. Januar Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen under Hovedorganisationernes Medvirkning.

Forhandlingerne endte med Enighed om en Overenskomst for *3 Handskefirmaer,* gældende indtil 1. Marts 1939, dog med Opsigelsesret til 1938, hvis Pristallet viser tilstrækkelig Udsving.

Den nye Overenskomst indeholder fra 4—8% Lønforhøjelse, Lærlingeskala og visse andre Forbedringer og er afsluttet under Forbehold af de kompetente Forsamlingers Sanktion.

Svar skal foreligge senest den 15. Januar.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 15 * KØBENHAVN DEN 15. FEBRUAR 1937 * 33. AARGANG

Den faglige Situation.

Ti Ugers Arbejde under Forhandlingsreglerne.

Forhandlingsreglerne mellem Organisationerne, som kom til Verden i Forbindelse med Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936, har nu i Praksis staaet for deres første Prøve; de 6 Ugers Forhandlingsfrist mellem Underorganisationerne er, som de 4 Uger, der er tilstaaet Hovedorganisationerne, udløbne, og vi kan nu gøre Resultatet op. Vi kan drage en Parallel med tidligere Aars Overenskomstsituationer og med et rimeligt Forbehold afgøre, om disse Forhandlingsregler har haft nogen Indflydelse, eller om alt i Aar er gaaet i den gamle Skure.

Bortset fra alt efterfølgende, er der et Omraade, hvor Forhandlingsreglerne har haft den allerstørste Betydning — vi tænker her paa den borgerlige Presse, der Aar efter Aar har »holdt Gryden i Kog«, saa snart der blot forelaa Opsigelse af en — eller enkelte betydende Overenskomster; det var en Kamp om 10-Ører, saa snart der blot var Antydning af en Overenskomstsituation — jo federe Overskrifter, jo før den rent forretningsmæssige Del af Pressen kunde oparbejde en Stemning, desto flere Blade kunde de sælge, desto flere 10-Ører kom der i Kassen — ren Geschæft, uden Hensyn til, hvad der her blev slaaet i Stykker for de forhandlende Parter; dette Geschæftsmageri har Forhandlingsreglerne i Aar i alt væsentligt slaaet i Stykker, der har ikke været den nødvendige Gas til Ballonen, saalænge Parterne endnu sad ved Forhandlingsbordet.

Om selve Forhandlingerne i Aar kan vi med Rette paastaa, at Samarbejdsreglerne — som Forhandlingsreglerne jo faktisk er — har medført, at en Række Spørgsmaal er blevet gennemdrøftet; vi kender jo fra tidligere Aar, hvor vanskeligt, for ikke at sige umuligt, det har været at opnaa en Realitetsforhandling om alle de smaa — og ofte lokale — Ting, som en Række af vore Overenskomster indeholder. I Aar er det gaaet noget bedre end sædvanligt ved de lokale Forhandlinger; Stoffet og Uoverensstemmelserne, som har staaet tilbage til Behandling mellem Hovedorganisationerne, har været mere overskueligt og Spørgsmaalene ikke slet saa talrige som tidligere, altsaa et Skridt i den rigtige Retning.

Derimod syntes Arbejdsgiverne ikke at have den rigtige Forstaaelse af 1. Stk. i Forhandlingsreglerne, hvor der bl. a. staar:

> »at der i saa vidt Omfang som praktisk gennemførligt bør skabes fagvise Landsoverenskomster eller i alt Fald fagvise Overenskomster for større Omraader om Løn og Arbejdsforhold for ensartet og beslægtet Arbejde.«

Som man vil se af omstaaende Opgørelse, har der i Aar som tidligere været en Række Overenskomster med Enkeltvirksomheder til Behandling under Hovedorganisationernes Medvirkning — ja, vi har endog haft en Overenskomst, som kun omfattede 2½ Mand. Dette faar være, hvad det vil, for enten der er en, to eller flere Arbejdere, har de berettiget Krav paa at faa deres Interesser varetaget paa fuldt betryggende Maade, men naar vi ved Forhandlingerne stod overfor to eller flere Virksomheder, hvis Arbejdsomraade var nøjagtig ens, saa har det Gang paa Gang vist sig umuligt at faa de herhenhørende Overenskomster samarbejdet til een — jo, Gud bevares, hvis Arbejderne paa den bedst lønnende Virksomhed vilde tage en Reduktion for at komme ned paa det ensartede og lavere Grundlag, saa var der intet i Vejen, men blot et Forsøg paa at faa den daarligere Overenskomst op i Nærheden af den bedre, saa var Forhandlingerne paa Bristepunktet, og man valgte derfor at køre videre med de mange smaa Overenskomster, der for Fremtiden — af Hensyn til Helheden — helst skulde kunne klares ved Underorganisationsforhandlingerne.

Forhandlingsreglerne forudsætter videre, at Forhandlingerne mellem Underorganisationerne skal paabegyndes umiddelbart efter, at Forslagene

til de nye Overenskomster er udvekslede, altsaa senest i Begyndelsen af December Maaned; her har det knebet for Arbejdsgivernes Underorganisationer at komme i Gang; vi véd f. Eks., at der er Overenskomster, som først er kommet til Drøftelse mellem Underorganisationerne i Begyndelsen af Januar Maaned; dette var ikke Hensigten, for Hastværksarbejde er ikke i Overensstemmelse med Forhandlingsreglerne, og det maa derfor haabes, at dette er en af de Børnesygdomme, som kan overvindes til næste Aar.

Der er dernæst et Punkt i denne Forbindelse, som ikke har gjort Tingene lettere ved Underorganisationsforhandlingerne, nemlig det, at visse Underorganisationer og Enkeltvirksomheder har næret en udpræget Afsky for at gaa ind i Realitetsforhandlinger om selve Lønspørgsmaalet og endog har ladet skinne igennem, at deres Hovedorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening, havde lagt visse Baand paa dem i saa Henseende. Det er vor Opfattelse, at disse Hentydninger om Hæmninger m. H. t. det økonomiske er den gamle Historie om igen, som da Adam skød Skylden paa Eva og Eva sagde det samme om Slangen; det er jo saare let selv at staa med Glorien om Panden som den humane Arbejdsgiver, der skam gerne vil betale noget mere, men blot ikke maa for sin Forening, — maatte vi paa dette Omraade bede om de rene Linier og ikke dette Kryben-i-Skjul bag Ryggen af andre; lidt god Vilje og en bedre Forstaaelse vil her kunne gøre Underværker.

Dette Aars Overenskomstsituation indeholder i Kraft af de ændrede Forhandlingsterminer en Række interessante Problemer, som vi i de følgende Nr. af »Arbejderen« skal tage op til Behandling. I denne Omgang endnu blot to af de Spørgsmaal, som ligger lige for; for det første bliver Spørgsmaalet: Hvad nu?, stillet fra saavel Arbejder- som Arbejdsgiverside. Nogle er af den Opfattelse, at den skriftlige Opsigelse af de Overenskomster, hvorom der ikke er opnaaet Enighed, *omgaaende skal* følges af Frigørelsesvarsler; men dette er aldeles afgjort en Misforstaaelse; der staar intet, absolut intet, i Forhandlingsreglerne herom, og da Forhandlingsreglerne ikke paa noget Punkt har ophævet Septemberforliget — blot ændret selve Opsigelsesfristen i Punkt 6 —, kan der ikke være nogen som helst Tvivl om, at Septemberforligets Punkt 2 endnu har sin hele og fulde Gyldighed. Det staar derfor de to Parter — D. s. F. og Dansk Arbejdsgiverforening — frit for, hver for sig, at bestemme Tidspunktet for en Varsling af Konflikt for at opnaa Frigørelse af de opsagte Overenskomster; D. s. F.s Forretningsudvalg vil for dette Punkt tage Stilling, naar Tidspunktet dertil er inde — lidt før eller senere kan ikke være afgørende.

Efter mange og langvarige Forhandlinger er vi da naaet dertil, at vi kan skille ud, hvilke Overenskomster, der er fornyede, og hvilke, der staar tilbage, og vi henviser til vedstaaende Oversigt, hvor samtlige Overenskomster for indeværende Overenskomstsituation er medtaget.

OVERENSKOMSTER
som er fornyede.

D. A. F. — Fabrikarbejdergruppen:
Foreningen af danske Rebslagerier,
A/S »Fiducia«,
Kaffesurrogatfabriken »Danmark«,
A/S »Sano«,
Gummivarefabriken »Jylland«,
Tapetindustrien,
Dansk Asfaltfabrik, Kalundborg,
Sodafabrikerne, Aalborg,
Galochefabriken i Køge,
A/S De forenede Olietøjsfabriker,
A/S Sodafabrikerne i Valby,
Det danske Medicinal- & Kemikalie-Kompagni,
Alfr. Benzon,
A/S Blaakilde Mølles Fabriker i København,
Fabriken »Grand Danois«.

Sønderborg Kommune.

D. A. F. — Jord- og Beton- og Bygningsgruppen:
Terrazzooverenskomsten,
Brolæggerlauget i København,
Isoleringsfabrikantforeningen,
Chr. Christiansen, Aarhus,
Expanko-Kompagniet,
Skagensbanen,
Fugefri Gulve,
Sydfyenske Jernbaner.

D. A. F. — Land- og Skovbrug:
Mosegaard Skovdistrikt.

D. A. F. — Lager- og Pakhusarbejdere:
Poulsens Soigneringsanstalt,
Farve- og Lakfabrikanterne, Bech & Jørgensen,
Sækkelejekompagniet,
Alfr. Benzon,
Medicinal- & Kemikalie Kompagniet,
Olieraffinaderiet »Norden«,
Kruckow-Waldorff,
Holmegaard Glasværk, København.

D. A. F. — Kuske og Chauffører:
Københavns Banegaardes private Arbejdere,
Dansk Litograflaug, Odense og Aalborg,
Loehr, Fredericia,
Aarhus Vognmandsforening,
Rønne Vognmandsforening,
Svendborg Vognmandsforening.

D. A. F. — Havnearbejdere:
Fiskeeksportører i Esbjerg.

Kvindeligt Arbejderforbund:
Schiønning & Arvé,
Dansk Litograflaug,
Øresunds kemiske Fabriker,
Andersens & Bruuns Fabriker,
A/S De danske Kapselfabriker,
Foreningen af Arbejdsgivere i Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Jacob Holm & Sønner,
Den danske Mælkekondenseringsfabrik, Horsens,

Den danske Mælkekondenseringsfabrik, Nykøbing Falster,
Det forenede Oliekompagni,
A/S C. F. Rich & Sønner,
Sprængstoffabriken i Jyderup,
L. E. Bruuns Eksport i Fredericia,
Tændstikfabrikerne og
Blyantfabriken »Viking«,
Ægforretningerne,
Holmegaard Glasværk, Fensmark,
Slagelse Sækkelager,
Harboe's Tapetfabrik, Odense,
Svendborg Boghvede- og Havremølle,
H. C. Møllers Sæbefabrik, Aarhus,
Aalborg Mælkekompagnis Flødeisfabrik,
Brdr. Hornbech, Hadsund.

Dansk Elektrikerforbund:
Sønderborg Kommune.

Glarmestersvendenes Forbund:
Glarmesterlaugets Afdl. 2 og 3.

Handskemagerforbundet:
Firmaer, der er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen.

Hatte- og Buntmagerforbundet:
Foreningen af Straa- og Filthattefabrikanter,
Københavns Hattefabrik.

Dansk Karetmagerforbund:
De danske Barnevognsfabriker.

Kedel- og Maskinpasserforbundet:
Landsoverenskomsten med Arbejdsgiverforeningen,
Landsoverenskomsten med Entreprenørforeningen,
Landsoverenskomsten med Bryggeriforeningen,
Danske Spiritusfabrikanters Arbejdsgiverforening,
Nordisk Kulsyrefabrik.

Keramisk Forbund:
Foreningen af Porcelænsmalerier.

Korkskærernes og Sortererskernes Forbund:
Arbejdsgivere i Korkvareindustrien.

Dansk Mølleriarbejderforbund:
Cementfabrikerne.

Sadelmager- og Tapetsererforbundet:
Linoleumsfabrikantforeningen,
P. M. Knudsens Barnevognsfabrik.

Dansk Skrædderforbund:
Textilfabrikantforeningen.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund:
Sønderborg Kommune,
A/S Otto Mønsted, København.

Dansk Stenindustriarbejderforbund:
Klint Stenbrud samt Moseløkken.

Stukkatørernes Forbund:
Stukkaturfagets Mesterforening.

Dansk Tekstilarbejderforbund:
Possementmagerlauget.

Dansk Tømrerforbund:
Foreningen af Møllebyggere.

OVERENSKOMSTER
hvor Opsigelse foreligger.

D. A. F. — Fabrikarbejdergruppen:
Olieindustrien,
De danske Blodmøller, Fredericia,
L. E. Bruun's Export, Fredericia,
Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik,
Mælkekondenseringsfabriken i Nykøbing F.,
Dampvaskeriejerforeningen i København,
A/S Henkel & Co.,
Kastrup Glasværk.

D. A. F. — Jord- og Beton- og Bygningsgruppen:
Entreprenørforeningen - København og Provinsen,

D. A. F. — Kuske og Chauffører:
Aalborg Mælkekompagni (Bude),
Biscuitfabriken »Dan« (Brødkuske),
Rutebilchauffører, Odense—Kerteminde—Martofte Jernbaner.

D. A. F. — Land- og Skovbrug:
Frijsenborg Skovdistrikt.

Kvindeligt Arbejderforbund:
Firmaet Alfr. Benzon,
Medicinal- og Kemikaliekompagniet,
Dampvaskeriejerforeningen,
Skand. Gummikompagni, Odense,
Gustav Lotze, Odense,
Foreningen for Danmarks Fiskekonservesindustri,
Glasfirmaet Pens (Københavnske Grossister).

Bogbinderforbundet:
Papirvareindustrien i København.

Dansk Funktionærforbund:
Dansk Vagtkompagni.

Gartnerforbundet:
»Komaløg«,
Helsingør Anlægsgartnerforening,
Hørsholm og Søllerød Sogns Gartnerforening,
Randers Kirkegaarde,
Silkeborg —
Horsens Anlægsgartnerforening,
Holmens Kirkegaard.

Glasarbejderforbundet:
Kastrup Glasværk,
Glassliberfirmaet Holst & Knudsen.

Hatte- og Buntmagerforbundet:
Hue- og Kasketmagere (udenfor Arbejdsgiverforeningen).

Kobbersmedenes Forbund:
Blikkenslagere i Provinsen.

Forbundet for faglært Køkkenpersonale:
Hotelvært- og Restauratørforeningen i København.

Litografisk Forbund:
Litograflauget.
Kemigraflauget.

Dansk Mejeristforbund:
Landmejerierne (ca. 300 Mejerier).

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund:
Grønbech & Sønner (Københavnske Grossister),
Medicinal- og Kemikaliekompagniet.

Dansk Skibstømrerforbund:
Dansk Baadebyggerforening,
Foreningen af Træskibsbyggerier i Danmark.

Tjenerforbundet i Danmark:
De 6 kontraherende Restauratørforeninger.

Dansk Typograf-Forbund:
Københavns Bogtrykkerforening,
Litograflauget.

Jern- og Metalindustrien og følgende Forbund:
Centralorganisationen af Metalarbejdere:
Formerforbundet,
Gørtler- og Metalarbejderforbundet,
Jern- og Metalsliberforbundet,
Kobbersmedenes Forbund,
Metaltrykkerforbundet,
Smede- og Maskinarbejderforbundet,
Specialarbejderforbundet.
Dansk Arbejdsmandsforbund,
Drejerforbundet,
Dansk Elektrikerforbund,
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund,
Dansk Karetmagerforbund,
Kvindeligt Arbejderforbund,
Malerforbundet,
Riggernes- og Sejlmagernes Forbund,
Dansk Skibstømrerforbund,
Snedkerforbundet,
Træindustriarbejderforbundet.

Søfyrbødernes Forbund:
Samtlige Overenskomster med Rederne.

Sømændenes Forbund:
Samtlige Overenskomster med Rederne.

Tugthusloven.

Den 7. Oktober 1936 fremsatte Handelsminister Kjærbøl i Folketinget Forslag om Ophævelse af Loven af 27. Marts 1929 om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden, og efter Forslagets Vedtagelse i Folketinget blev det oversendt til Landstinget, som den 11. Februar ved sidste Behandling ligeledes tiltraadte Forslaget. Loven, som i Folkemunde fik Betegnelsen Tugthuslov, er saaledes nu ophævet, og et af Fagbevægelsen længe næret Ønske dermed gaaet i Opfyldelse. Ogsaa i dette Tilfælde var det Erobringen af Landstingets Flertal, der muliggjorde Gennemførelsen af Arbejdernes Krav.

Tugthuslov var maaske et lidt for kraftigt Udtryk for den almindelige Uvilje, hvormed Loven modtoges ikke blot i Arbejderkredse, men ogsaa hos Arbejdsgiverne, idet ingen af de i Henhold til Loven afsagte Domme fastsatte Tugthusstraf. Denne Betegnelse skyldtes vel nærmest, at Loven følte som en Uretfærdighed mod Fagforeningerne, som en Udæskning mod dansk Arbejderbevægelse, idet man ganske rigtigt gik ud fra, at den kun vilde blive anvendt mod Arbejderne, og at rent politiske Betragtninger kunde blive lagt til Grund for en Sags Vurdering. Endvidere henvistes fra Arbejderside til, at den gældende Ret allerede ydede enhver Borger Beskyttelse mod formentlige Overgreb samt mod økonomisk og personlig Forfølgelse ogsaa fra Organisationernes Side, hvad Dommene i Kolindsundsagen og i andre lignende Sager, der var afsagt før Tugthuslovens Vedtagelse, tilfulde viste. I Handelsministerens Motivering for Lovens Ophævelse anførtes desuden, at »Loven lader det staa ganske uklart, hvad det er, man ønsker at forbyde, og at den derfor kun skaber Utryghed og Vanskeligheder. Fra anerkendt juridisk Side er man ogsaa gaaet stærkt imod Lovens Bestemmelser, der i Modsætning til andre Love ikke giver Direktiver for Domstolene, men overlader den disponerende Myndighed, som tilkommer Lovgivningsmagten, til Domstolene, og det oven i Købet paa et meget vanskeligt og ømtaaleligt Omraade. Det er i enhver Henseende urigtigt og særdeles betænkeligt at kræve af Domstolene, at disse skal træffe Dispositioner paa Omraader og angaaende Forhold, hvis Bedømmelse kan være afhængig af parti- og organisationspolitisk Indstilling, som Tilfældet er her. Dette Forhold kan i det lange Løb kun bevirke, at Befolkningens Syn paa Domstolene og deres Virksomhed forrykkes, hvorved uoprettelig Skade kan ske«.

En anden Ulempe ved denne Lov var, at det var let nok at konstatere en Arbejderorganisations Beslutning, der begrænsede det enkelte Medlems frie Adgang til at udøve et bestemt Arbejde, mens det ikke var muligt at fastslaa, hvor mange Mennesker direkte eller indirekte ramtes i deres Erhvervsmuligheder gennem Kartelbeslutninger af den ene eller anden Art. Netop paa Grund af den Retsusikkerhed, Loven skabte, vil dens Ophævelse blive hilst med Tilfredshed af Befolkningens store Flertal.

Tugthusloven stod i den almindelige Bevidsthed som en Klasselov, og det er derfor ganske naturligt, at den maatte falde, saasnart Regeringspartierne havde Flertal i begge Ting. Lovens Saga er nu ude, men af dens Tilblivelse og Hensigt vil Arbejderne drage den Lære, at det i Fremtiden gælder om at forhindre en Tilbagevenden af de reaktionære Kræfter, som i sin Tid trumfede denne højst overflødige Lov igennem.

Prisniveauet.

Efter Statistiske Efterretninger.

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Januar 1937 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl. Kr.	Jan. 1936 Kr.	April 1936 Kr.	Juli 1936 Kr.	Okt. 1936 Kr.	Jan. 1937 Kr.
Fødevarer	974	1132	1137	1138	1133	1125
Klæder, Fodt., Vask	383	462	465	467	472	483
Bolig	421	465	465	465	465	474
Brændsel, Belysn.	159	166	166	167	171	173
Skatter, Kontingenter o. l.	436	478	478	492	492	492
Andre Udgifter ...	727	756	756	756	756	761
I alt	3100	3459	3467	3485	3489	3508

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl.

	1931 gnstl.	Jan. 1936	April 1936	Juli 1936	Okt. 1936	Jan. 1937
Fødevarer	100	116	117	117	116	116
Klæder, Fodt., Vask	100	121	121	122	123	126
Bolig	100	110	110	110	110	113
Brændsel, Belysn.	100	104	104	105	108	109
Skatter, Kontingenter o. l.	100	110	110	113	113	113
Andre Udgifter ...	100	104	104	104	104	105
I alt	100	112	112	112	113	113

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Oktober 1936 gældende Priser 113 og efter de nu for Januar foretagne Beregninger 113.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Januar udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 175.

Det i H. t. Lov om Statens Tjenestemænd af 31. Marts 1931 beregnede Udgiftstal, der for Januar 1936 blev 2657 Kr., udgør 2710 Kr. for Januar 1937.

RUNDSKUE

UDVIDELSE AF ARBEJDSLØSHEDSLOVEN. I Folketinget har Socialministeren fremsat Lovforslag om Ændringer i Loven af 1933 vedrørende Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, der tilsigter en Udvidelse og Udbygning af den forsikringsmæssige Hjælp.

Den saakaldte 10 Maaneders-Bestemmelse foreslaas ophævet og erstattet med en Bestemmelse om, at Retten til Understøttelse bortfalder, naar et Medlem ikke har haft Arbejde som Lønarbejder i henholdsvis 26 eller 39 Uger indenfor et Tidsrum af 3 eller 4 Aar forud for hver Udbetaling af Understøttelse. Ministeren skal dog kunne give Dispensation med Hensyn til Forkortelse af Ugefristerne, dog ikke under Halvdelen.

Dageantallet i Hovedforsikringen forhøjes fra 70 til 90, dog kan der i særlige Tilfælde gives Tilladelse til et lavere Dageantal, men ikke under 70. I Fortsættelseskasserne forhøjes Dageantallet fra 70 til Hovedforsikringens Maksimum, dog kan Antallet aldrig overstige 140 indenfor et Tidsrum af 12 Maaneder.

Vedrørende Statstilskud til Kasserne bestemmes, at Tilskudsprocenten, der nu er henholdsvis 90 og 85 pCt. af Medlemsbidraget, forhøjes med 10 pCt., saafremt der er særlig stor Ledighed i en Kasse. Dagpengeydelsen foreslaas forhøjet med 50 Øre, naar Vedkommende har mindst 8 Aars Medlemstid, og Maksimumsbeløbene stiger og falder med Pristallet. Derefter vil de for henholdsvis Forsørgere og Ikke-Forsørgere fastsatte Maksimumsbeløb fra April — hvis Udgiftstallet ikke ændres — blive omreguleret til Kr. 4,30 for Forsørgere og til Kr. 3,20 og Kr. 3,80 for Ikke-Forsørgere. Arbejdsgivernes Bidrag til Arbejdsløshedsfonden skal forhøjes og Statens Tilskud bortfalde, naar Fondens Formue har naaet 12 Mill. Kr.

Den samlede Merudgift for Kasserne er anslaaet til 2¼ Mill. for Hovedforsikringen og 5½ Mill. for Fortsættelseskasserne. Idet Arbejdsløshedsfonden udreder Halvdelen af Kassernes Udgifter, bliver der tilbage et Beløb paa 5 Mill. Kr., som fordeler sig med 2,6 Mill. paa Kassernes Medlemmer, 1,5 Mill. paa Staten og 775.000 Kr. paa Kommunerne. Men da Staten sparer 2,3 Mill. i Laan til Dækning af Fondens Underskud, bliver Slutresultatet for Statens Vedkommende en Merudgift paa 1,3 Mill. Kr.

LANDBRUGETS ARBEJDSKRAFT. Det af Socialministeriet i 1936 nedsatte Udvalg angaaende Landbrugets Arbejdskraft har nu afgivet sin Betænkning. Udvalget gør heri opmærksom paa en Række Foranstaltninger, som formentlig vil kunne bidrage til at fastholde Ungdommen ved Landbrugserhvervet. I dette Øjemed vil det være nødvendigt at begrænse den nuværende lange Arbejdstid indenfor Landbruget, da denne udelukker Arbejderne fra sociale og kulturelle Goder, som den 8-Timers Arbejdsdag giver Arbejderne i Byerne. Udvidelse af Adgangen til Opnaaelse af Ferie med Løn og en halv ugentlig Fridag — i hvert Fald udenfor den travle Arbejdssæson — vil være rimelig for Arbejderen i Landbruget, og Udgifterne vil være minimale, naar der tages fornuftigt Hensyn til Gaardens Drift. Endvidere bør der indrettes Lokaler, hvor Landarbejderne kan tilbringe deres Fritid.

Udvalget anbefaler tillige Lovforanstaltninger, der letter Adgangen til at forøge Statens Tilskud og Laan til Opførelse af billige Arbejderboliger med Jordtilliggende i Landdistrikterne eller til Forbedring af de nuværende Landarbejderboliger. Der bør træffes Foranstaltninger til Fremme af forøget Beskæftigelse for gifte og ældre Arbejdere i Landbruget, de bør have forøgede Muligheder for at komme i Besiddelse af Statshusmandsbrug, og de alt for smaa Husmandsbrug skal have lettere Adgang til Tillægsjord.

De samv. Fagforbunds Repræsentanter i Udvalget,

Johs. Nielsen og Oscar Levinsen, udtaler, at de sagligt og principielt maa mene, at Landbrugets Arbejdsforhold bør ordnes gennem kollektive Arbejdsoverenskomster, i alt Fald for de voksne Arbejderes Vedkommende, medens det for de unge Landarbejdere antagelig vil være nødvendigt at løse mange af Problemerne ad Lovgivningens Vej.

ENGROSPRISTALLET. Fra December til Januar er Engrospristallet steget fra 136 til 137 mod 126 for Januar 1936. I Forhold til December er Indekstallet for Raavarer og Halvfabrikata steget fra 151 til 156, og for Færdigvarer er det gaaet ned fra 128 til 127. Importvarer er steget fra 149 til 152, mens Eksportvarer viser en Nedgang fra 146 til 142 og Hjemmemarkedsvarer fra 127 til 126.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsdirektoratets Opgørelse pr. 5. Februar viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 139.956 eller 32,8 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 164 højere end i den foregaaende Uge og 26.115 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 4,4 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde den fornævnte Dato 16.750 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 317 højere end i den foregaaende Uge.

To Forbundskongresser.

Papirindustriarbejdernes Forbund i Danmark.

Den 30. og 31. Januar afholdt Papirindustriarbejdernes Forbund en ekstra Kongres i Næstved. Efter at Formanden havde aabnet Kongressen, konstituerede denne sig med *Vilh. Nielsen,* Næstved, som Dirigent.

Alle Afdelinger havde sendt Repræsentanter, og disse blev budt Velkommen af Dirigenten, der ligeledes bød Velkommen til den fungerende Formand for De samvirkende Fagforbund, *Chr. Jensen,* der var mødt som Gæst. Forbundets Forretningsfører, *M. Elling,* fik derefter Ordet og aflagde Beretning. Herunder omtalte han de indre Forhold, som havde foranlediget den ekstraordinære Kongres' Afholdelse.

Efter Forretningsførerens Indledning fulgte en indgaaende Diskussion, hvorunder mange Delegerede havde Ordet, og det lykkedes at afklare omtalte Forhold.

Kongressen vedtog forskellige Lovændringer. — Som Følge af disse Ændringer valgtes et nyt Forretnitngsudvalg, der fik følgende Sammensætning: *Chr. Jensen,* Næstved, *Krarup Olsen,* Dalum, *Karl Kjær,* Silkeborg, Til Viceforretningsfører valgtes *Poul Nielsen,* Københavns.

Dansk Rebslageriarbejderforbund.

Dansk Rebslageriarbejderforbund afholdt den 31. Januar og 1. Februar en ekstra Kongres i Randers. Kongressen blev hæmmet i sit Arbejde ved, at Delegerede fra forskellige Afdelinger, bl. a. fra København, ikke naaede rettidigt frem.

J. M. Søegaard, Randers, der blev konstitueret Formand efter afdøde Charles Andersen, Esbjerg, mindede i sin Indledningstale om Charles Andersens store Gerning. Kongressen gik derefter over til Behandlingen af Dagsordenen, der omfattede 15 Punkter. Beretningen blev forkastet. Regnskabet, som Hovedkasserer *Charles Nielsen* forelagde, godkendtes. Ledelsen ønskede ikke Genvalg, og Kongressen valgte derefter *A. Christiansen,* Randers, til Formand, *Oluf Madsen,* Viby, til Hovedkasserer.

Empach, København, havde foreslaaet, at de to Poster blev udført af een Mand, men dette forkastede Kongressen. Empach fik Sæde i den nye Hovedledelse. Forbundet har 375 Medlemmer i 8 Afdelinger.

Det internationale Arbejdsbureaus Virksomhed i 1936.

Folkeforbundets internationale Arbejdsorganisation begyndte sin Virksomhed i 1936 med en amerikansk Arbejdskonference i Santiago i Chile og afsluttede Aaret med Forberedelser til en anden Konference for Tekstilindusterien, som Præsident Roosevelt har indbudt Organisationen til at holde i Washington. Disse to Konferencer i henholdsvis Syd- og Nordamerika viser tydeligt Arbejdsorganisationens Universalitet, dens Forbindelser med hele det amerikanske Kontinent, og at Viljen til Samarbejde er tilstede, i hvert Fald hvad angaar Bestræbelserne for at opnaa ensartede Arbejdsvilkaar.

Den økonomiske Krise har paa ingen Maade lammet den internationale Arbejdsorganisations Virksomhed og har heller ikke, saaledes som man maaske kunde have ventet, forsinket det internationale Sociallovgivningsarbejde. Arbejdsorganisationen kunde i 1936 notere større Fremskridt, end mange havde haabet paa, nemlig Vedtagelsen af flere internationale Konventioner, som regulerer Søfolkenes Arbejdsforhold og navnlig Arbejdstiden ombord paa Handelsskibe. Disse Problemer har længe ventet paa en international Løsning, og denne er tilvejebragt ved en særlig Søfartskonference i Genève, hvor de nordiske Landes Repræsentanter spillede en fremtrædende Rolle.

I 1936 kom man desuden et Skridt videre med Hensyn til Gennemførelsen af 40 Timers Ugen i de forskellige Industrier. Konventionen af 1935 om 40 Timers Ugen i Flaskeglasindustrien efterfulgtes i 1936 af en lignende Konvention for offentlige Arbejder. Den kommende Arbejdskonference i 1937 vil fortsætte dette Arbejde og skal tage Stilling til Indførelsen af 40 Timers Ugen i Tekstilindustrien og i den grafiske og kemiske Industri.

I 1936 vedtoges endvidere en Konvention, der sikrer Lønarbejderne i Industri- og Handelsvirksomheder en aarlig Ferie med Løn. Ved den i Oktober afholdte Søfartskonference blev der ved-

taget en Konvention om Ferier ogsaa for Søfolk.

Hvad enkelte ældre Konventioner angaar, paabegyndte man i 1936 en Reform, som ofte har været omtalt som et Middel mod Ungdomsarbejdsløsheden, nemlig en Forhøjelse af Lavalder for Børns Anvendelse til Arbejde fra 14 til 15 Aar. Denne Reform er allerede gennemført for Arbejde ombord paa Skibe og forberedes nu for Industri- og Handelsvirksomheder.

Ratificeringen af den internationale Arbejdsorganisations Konventioner har vist yderligere Fremgang i Løbet af 1936. Antallet af nye Ratificeringer udgjorde i 1936 53 mod kun 43 i 1935. Det samlede Antal registrerede Ratifikationer udgjorde ved Aarets Udgang 732.

Ved Siden af sit Arbejde for Fremme af Socialovgivningen har det internationale Arbejdsbureau fortsat sin metodiske Forsknings- og Oplysningsvirksomhed, og nye vigtige Problemer er gjort til Genstand for Undersøgelser.

Den økonomiske Krise har saaledes langt fra virket indskrænkende paa den internationale Arbejdsorganisations Virksomhed. Tværtimod, ved at rejse nye Problemer har den foraarsaget en Forøgelse af Organisationens videnskabelige Opgaver og af Interessen for dens Arbejde.

NYT FRA UDLANDET

FRA DEN FRANSKE FAGBEVÆGELSE. Den voldsomme Tilgang af nye Medlemmer til de franske Fagforeninger i Tiden efter den store Strejkebevægelse i Juni 1936 har rejst det Spørgsmaal, om det vil være Fagforeningernes Ledelse muligt at indordne de ca. 4 Millioner nye Medlemmer under et planmæssigt fagligt Arbejde og Disciplin. Det drejer sig jo her om Arbejdermasser, som hidtil har staaet fuldstændig fremmed for den faglige Tanke og var ukendt med det faglige Arbejde, og det var derfor ikke utænkeligt, at de ikke kunde indordne sig, men vilde gaa deres egne Veje. I Begyndelsen saa det da ogsaa ud til, at det ikke var muligt at skabe den nødvendige Ro paa Arbejdspladserne, men det synes nu, som om Fagforeningerne er ved at faa Tag i de mange nye Medlemmer og tilvejebringe en vis Plan og Orden i Arbejdet.

Der er imidlertid nu opstaaet et nyt Problem i denne Forbindelse. Som bekendt opstod og bredte de franske Strejker sig ganske spontant og uden om Fagforeningerne, idet de strejkende Arbejdere ved de fleste Virksomheder var uorganiserede. I de forskellige Virksomheder valgte Arbejderne særlige Strejkeudvalg, indenfor hvilke Kommunisterne havde stor Indflydelse. Senere blev Arbejderne tilsluttet deres respektive Fagforeninger, og det siger sig selv, at de Millioner af nye Medlemmer, som slet ikke var fortrolige med Fagforeningernes Arbejdsmetoder og tilmed var berusede af den store Sejr og de opnaaede betydelige Fordele, var et særligt egnet Objekt for Kommunisternes Agitation. Kommunisterne har ikke været sene til at udnytte den Chance, der her bød sig, og i de sidste Maaneder har de erobret Ledelsen i talrige Fagforeninger og i enkelte Forbund. Ved den i Foraaret 1936 gennemførte Sammenslutning mellem den gamle og den kommunistiske Landsorganisation, blev der truffen Aftale om den gensidige Repræsentation i Ledelsen, og det samme var ogsaa Tilfældet ved Sammenslutningen af de enkelte Forbund. I Strid med denne Aftale søger Kommunisterne nu at faa deres Folk indvalgt i Ledelserne uden at tage Hensyn til den anden Retning, hvad der er saa meget mere forkasteligt, som der ikke indenfor Fagbevægelsen bestaar nogensomhelst Meningsforskel, hvad angaar den faglige Taktik og de faglige Opgaver. Kommunisterne gaar altsaa frem efter politiske Linier og søger aabenbart at gøre Fagforeningerne til Tumleplads for politisk Agitation.

DEN SVENSKE ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING. Den statsunderstøttede Arbejdsløshedsforsikring i Sverige har nu bestaaet i 2 Aar. Ved Udgangen af 1936 fandtes der i Sverige 10 statsanerkendte Arbejdsløshedskasser. Den 1. April i Aar træder Tekstilarbejderforbundets og den 1. Juli Grubearbejdernes Arbejdsløshedskasse i Funktion. Disse 12 Kasser har tilsammen 140.000 Medlemmer. Man regner endvidere med, at Metalarbejderforbundet med 130.000 Medlemmer vil oprette en Arbejdsløshedskasse den 1. Oktober. For Tiden stemmes der i dette Forbund om et Forslag herom, som er fremsat og anbefalet af Forbundsledelsen.

DEN NORSKE ARBEJDERBANK. Arbejdernes Landsbank i Norge har udsendt sit Regnskab for 1936, der har været et fremgangsrigt Aar for Banken, det bedste i Bankens 39-aarige Bestaaen. Totalomsætningen har været 139,5 Mill. Kr., Overskudet udgør 240.589 Kr. Til Aktionærerne udbetales 5%, til Reservefonden henlægges 50.000 Kr., til Kursreguleringsfonden 41.000 Kr. ,til Skatter 40.000 Kr. og til Afskrivninger paa Udlaan 30.000 Kr.

AKTUELLE FAGFORENINGSPROBLEMER I SVERIGE. I et Foredrag, som den svenske Landsorganisations Formand, A. Lindberg, fornyligt holdt i Stockholm, redegjorde han for de Problemer, som svensk Fagbevægelse først og fremmest bør tage op til Løsning. Han omtalte navnlig den Kendsgerning, at der i Lønhenseende findes en dyb Kløft i den svenske Arbejderklasse og at der paa den ene Side af denne findes store Arbejdergrupper, som lever under meget trykkede Forhold og næppe af egen Kraft formaar at højne deres Standard nævneværdig. Dette gælder særligt for Skov- og Landarbejdere, for hvis Vedkommende det vil være nødvendigt at søge Statsmagtens Bistand. Arbejdernes Talsmænd har ganske vist hidtil været meget betænkelige og forsigtige med Hensyn til politisk og statslig Indblanding i det faglige Arbejde, men med Henblik paa den nuværende Magtfordeling og Arbejdernes store politiske Indflydelse, maa Betænkeligheden ved og Mistroen overfor statlige Indgreb vige for en maalbevidst politisk-parlamentarisk Stræben ogsaa i Spørgsmaal, som gælder Fagbevægelsen og dens Anliggender.

Lindberg understregede endvidere Nødvendigheden af statlig Kontrol med Næringslivet og øget Medindflydelse for Arbejderne gennem deres Organisationer. Et særskilt aktuelt Problem er Medbestemmelse ved Arbejdernes Antagelse og Afskedigelse. Angaaende dette Spørgsmaal vil Landsorganisationen søge optaget Forhandlinger med Svensk Arbejdsgiverforening.

TVUNGEN VOLDGIFT I FRANKRIG. Det har vakt nogen Forundring, at de franske Fagforeninger i Modsætning til tidligere indtagne Standpunkter er gaaet ind for tvungen Voldgift i Arbejdskonflikter. I en Artikel motiverer den franske Landsorganisations Formand, L. Jouhaux, dette Skridt med, at Landsorganisationen paa denne Maade ønsker at skabe Plan og Orden i Overenskomstforholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere og hidføre en Afspænding i den nuværende vanskelige Situation. Med Henblik paa Fagbevægelsens store Indflydelse og den Kendsgerning, at den er en betydelig Faktor i Erhvervslivet, er den rede til at paatage sig sit Ansvar med Hensyn til Gennemførelsen af den nu vedtagne Forligs- og Voldgiftslov. Den betragter dette som en Pligt, fordi dens Medlemmer er direkte interesserede i en hurtig og retfærdig Bilæggelse af Konflikterne. Endvidere tilkendegiver Landsorganisationen dermed, at den maa betragtes som Landets mest repræsenative Arbejderorganisation, der skal være repræsenteret i de forskellige lovlige Forligs- og Voldgiftsinstanser.

UDLÆNDINGE I DE FORSKELLIGE LANDE. I Henhold til en af Arbejdsbureauet i Genève udgivet statistisk Oversigt fandtes der i 1930 28,9 Millioner Personer Verden over, som lever i et andet Land end deres eget. Landene med det største Antal bosiddende Udlædinge er De forenede Stater med 2.285.000 eller 21,8 % af det samlede Antal Udlændinge i Verden og Argentina med 2.828.000. Derefter kommer Frankrig med 2.714.000, Brasilien med 1.565.000, Britisk Malaja med 1.870.000, Siam med 1.013.000 og Tyskland med 757.000. Danmark havde 35.000, Norge 35.000 og Finland 11.000. For Sveriges Vedkommende mangler man Oplysninger for 1930. I 1920 var Antallet af Udlændinge i Sverige 23.000.

Arbejdsløsheden i December 1936 og Januar 1937

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Januar Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 139.220 Arbejdsløse, d. v. s. 33,0 pCt. af det samlede Antal paa ialt 421.268 organiserede Arbejdere i de paagældende Fag.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1932.

Samtlige Fag:	1937 pCt.	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.
Januar	33,0[1])	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1
Februar		30,0	28,3	31,3	42,9	35,9
Marts		25,9	22,3	28,4	35,4	35,8
April		18,9	18,3	21,6	28,6	27,7
Maj		12,8	14,4	16,8	24,3	24,8
Juni		11,2	12,6	15,5	21,9	24,9
Juli		12,0	12,6	15,3	21,7	28,7
August		12,3	13,7	15,5	21,4	29,2
September		12,9	14,9	16,4	20,9	29,6
Oktober		16,1	17,3	18,2	23,2	31,8
November		19,8	21,7	22,3	25,7	35,1
December		29,9	31,7	30,3	37,5	42,8

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 5 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Jan. 1937	Dec. 1936	Nov. 1936	Jan. 1936	Dec. 1935	Nov. 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	41,2	33 4	23,9	35,9	36,6	28,1
2. Jernindustrien	15,7	16,8	12,4	19,4	21,0	17,4
3. Anden Industri m. v.	17,6	23,8	14,6	17,9	22,0	13,7
4. Handel	7,1	5,3	6,3	7,7	6,8	6,5
5. Arbejdsmænd	29,1	24,5	21,7	24,1	25,3	22,3
I alt	21,7	22,5	16,3	20,8	23,0	17,4
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	58,7	48,1	26,3	45,9	52,7	30,2
2. Jernindustrien	20,5	23,4	13,2	18,7	24,6	17,4
3. Anden Industri m. v.	21,3	23,1	13,8	19,3	25,8	15,3
4. Handel	7,3	6,0	5.9	7,9	7,0	6,9
5. Arbejdsmænd	54,7	44,1	29,5	43,8	46,5	31,7
I alt	40,5	34,8	22,1	32,9	37,5	24,5
Hele Landet	33,0	29,9	19,8	28,1	31,7	21,7

*) Foreløbigt Tal

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Murermester Ziegler Petersen, Aarhus.

En Uoverensstemmelse mellem Forbundet og *Murermester Ziegler Petersen,* Aarhus, angaaende Benyttelse af en ny Type paa Hejseapparat til Murermaterialer var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. Januar.

Da det viste sig umuligt at opnaa Enighed, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa Aarhus Oliefabrik.

En Uoverensstemmelse mellem Chaufførernes Fagforening for Aarhus og Omegn og *A/S Aarhus Oliefabrik* angaaende Udbetaling af Arbejdslønnen til Aktieselskabets Chauffører behandledes paa et Fællesmøde den 15. Januar.

Oliefabrikken vil ikke give Afkald paa sin principielle Opfattelse af Spørgsmaalet om Fabrikkens Ret til at udbetale Lønnen ved normal Arbejdstids Ophør, men Parterne er enedes om, at Oliefabrikken som hidtil udbetaler Lønnen til Chaufførerne Kl. 12, saafremt ikke tekniske Forhold lægger Hindringer i Vejen derfor.

Afgørelsen af denne Sag maa ikke virke præjudicerende for Forholdene hos andre Arbejdsgivere i Aarhus.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 16 * KØBENHAVN DEN 1. MARTS 1937 * 33. AARGANG

Den faglige Situation.

II.

Som anført i »Arbejderen«s Nr. 15 1937, har der under dette Aars Overenskomstforhandlinger været en Række Problemer — affødt af de nye Forhandlingsregler — som kan paakalde nogen Interesse, og som vi derfor skal beskæftige os lidt med i Forbindelse med hele den foreliggende Situation.

I Forhandlingsreglernes § 3 forudsættes, at foreliggende Uoverensstemmelser m. H. t. Løn- og Arbejdsvilkaar, naar begge Parter derom er enige, kan henvises til Afgørelse for en i den Anledning nedsat Overenskomst-Voldgiftsret, hvis Sammensætning stort set følger de for hvert enkelt Fag gældende Regler for Nedsættelse af en faglig Voldgiftsret.

Forhandlingsreglernes Fædre paa Arbejderside har i sin Tid sat stærkt ind for at faa indføjet denne absolut frivillige Overenskomst-Voldgift i Forhandlingsreglerne for derigennem, under Forhandlingerne, at faa en Afgørelse paa alle de smaa lokale Forhold, saaledes at det i en tilpas tilspidset Situation ikke bliver disse, de mindre Spørgsmaal, der væltede Overenskomsterne for en Række Organisationer, for vi kender jo det gamle Ord, at »liden Tue kan vælte et stort Læs«, og da lidet jo er bedre end intet, vilde det for os være bedre at faa i hvert Fald noget ved en Overenskomst-Voldgift end slet intet paa Kongens Nytorv.

Bestemmelsen om den frivillige Voldgift er imidlertid saa at sige ikke blevet benyttet i indeværende Overenskomstsituation, og dog er det vor Opfattelse, at alene Adgangen til at kunne kræve en Sag henvist til voldgiftsmæssig Afgørelse har haft en saa stor Vægt, at Parterne — ved Underorganisationsforhandlingerne — ogsaa har beskæftiget sig med og i langt det overvejende Antal Tilfælde forhandlet sig til Rette om en Løsning af de mindre og de lokale Uoverensstemmelser, og dermed er en Del af Hensigten og Formaalet med Forhandlingsreglernes § 3 jo egentlig opnaaet.

Ser man nu paa Opgørelsen — jfr. »Arbejderen« Nr. 15 1937 — over de i Aar afsluttede Overenskomster, vil man bemærke, at selv om de omfatter adskillige Tusinde Arbejdere, saa er det dog ikke de største, de mest omfattende, eller de normgivende Overenskomster, der er opnaaet Enighed om, og saa meget mere uforstaaeligt forekommer det os derfor at være, at den ene af Hovedorganisationerne — Dansk Arbejdsgiverforening — under Forhandlingerne i Aar har »spændt fra« for enkelte af disse Overenskomster og hævdet, at den paagældende Overenskomst kun kunde oprettes mellem Underorganisationerne og uden Underskrift af Hovedorganisationerne; dette Standpunkt finder vi Anledning til at paatale; det er ikke og kan ikke være i Overensstemmelse med Forhandlingsreglernes Aand og Forudsætninger, der tilpligter de to Hovedorganisationer at forsøge opnaaet en Løsning af Overenskomstforhandlingerne uden Indblanding af tredie Part.

Der har i Aar, som saa ofte forhen, været forhandlet i Arbejdsgiverforeningens Lokaler under Hovedorganisationernes Medvirken gennem Dage og Nætter; en Del Overenskomster er bragt i Orden, og andre Forhandlinger er gaaet i Stykker; men selv i de Tilfælde, hvor et Overenskomstforslag ikke blev Resultatet af Forhandlingerne, er der dog, som omtalt, visse Dele eller Afsnit af Overenskomsterne, der er opnaaet Enighed om; de tilbagestaaende Uoverensstemmelser er i Almindelighed Lønspørgsmaal og dertil alt det, som Arbejdsgiverforeningen ynder at kalde de store Principspørgsmaal. Hvad Lønningerne anbelanger, er der intet nyt at melde; her har Arbejdsgiverne bevaret den for dem særegne Evne til stadig og vedholdende at lægge deres Tilbud saa lavt, at al videre Forhandling faktisk paa Forhaand var udelukket, og vi betænker os ikke paa at fastslaa, at de allerfleste af de i Aar givne Løntilbud fra Arbejdsgiverside har bevæget sig om det Punkt, som vi vil kalde Underkanten af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936, og heri ligger Forklaringen paa de manglende Resultater.

Af de Udbyttedeklareringer, som indtil nu foreligger fra Aktieselskaber, Banker og de enkelte store Industriforetagender for Aaret 1936, vil man have bemærket, at Indtjeningsevnen har været endog overordentlig tilfredsstillende — for at bruge et mildt Udtryk —, men at fremholde dette ved Forhandlingerne er som at tale for døve Øren; dette er et helligt og ukrænkeligt Gebet, der er Arbejderne uvedkommende; ja — selv om den større Indtjeningsevne er kommen til Verden, eller blot er holdt i Live, i Kraft af den Beskyttelse, som Valutaloven eller vore Handelsaftaler har givet, er der ingen Mulighed for, indenfor disse Industrigrupper, at hæve Lønniveauet til over Middel, en kortsynet Politik, som vel nok vil blive holdt i Live indtil den Dag, hvor den tvunget af Forholdene giver Bagslag.

Nu, hvor vi har et lille Pusterum, mellem Hovedorganisationernes Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen og indtil det Tidspunkt, hvor der skal fortsættes paa Kongens Nytorv under Forligsinstitutionens Medvirken, kunde vi passende benytte Tiden til at se lidt nærmere paa det lidet, som er opnaaet under Forhandlingerne angaaende Jern- og Metalindustriens Forhold, heri er ikke alene de fleste Arbejdere interesseret, men ogsaa Samarbejdet mellem de 18 med Jernindustrien kontraherende Fagforbund skal her staa sin Prøve efter de nye Forhandlings- og Afstemningsregler; det er ikke og skal ikke være nogen Hemmelighed, at de Fag, som har Interesser at varetage for deres Medlemmer under Jern-og Metalindustrien, har plejet disse Interesser i Fællesskab baade før og under de nu foreløbigt afsluttede Forhandlinger; nogle af de fremsatte Fælleskrav er blevet imødekommet — i hvert Fald til en vis Grad — under Hovedorganisationernes Forhandlinger, vi nævner til Eks., at der er opnaaet Enighed om et Forslag til en mindre Forbedring og Klaring af Ferieordningen (dog stadig kun 6 Dages Ferie), en Ordning m. H. t. Varskotime og Ventetid, samt Enighed om Forslag angaaende Procenttillæget ved Overtidsarbejde; disse Ændringer skal dog naturligvis — som de øvrige Dele af Overenskomsterne — til sin Tid til Afstemning hos Medlemmerne indenfor de enkelte Forbund.

Naar Forhandlingerne med Jernindustrien om Lønvilkaarene ligger ret haardt i Aar, maa det ikke glemmes, at Jern- og Metalindustriens Sammenslutning for saa vidt selv har været ude om det; det kan jo ganske naturligt ikke passere to Gange, at hvad der bliver givet med den ene Haand straks — endnu før det er kommet til Udbetaling — bliver taget med den anden. Vi tænker her paa følgende Afsnit af Mæglingsforslaget fra i Fjor for Arbejdsmænd i Jernindustrien:

4) a. »De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde forhøjes straks med 5 Øre, dog højest til 107 Øre.«

Ved sin Kendelse Nr. 6 af 30. Juni fastslog den efter Lov af 29. Marts 1936 nedsatte Voldgiftsret, at Ordene »personlige Betalinger ved Timelønsarbejde« skulde forstaas paa den Maade, at den 5 Øres Forhøjelse kun blev en Skueret for Jernindustriens Arbejdsmænd, — det faktiske Forhold efter Jernindustriens egen Statistik er blevet, at »5 Øren« paa de københavnske Lønninger kun har ændret Gennemsnitsfortjenesten med en Brøkdel af en Øre (nøjagtigt 0,4 Øre), og vi vil derfor gerne gardere os imod, at Lønforhøjelser af denne Art gaar hen og bliver til en Vane for Jernindustriens Sammenslutning.

Af tilbagestaaende generelle Uoverensstemmelser med Jernindustrien kan nævnes: Arbejdstidsspørgsmaalet, som er henvist til Behandling mellem de to Hovedorganisationer, samt følgende:

1. Lønvilkaarene,
2. Betalingen for Skiftehold,
3. Overenskomsternes Omraade og
4. Afspadsering af Overtid.

Dette er stort set de tilbagestaaende Uoverensstemmelser for samtlige ikke fornyede Overenskomster, og det bliver da disse Spørgsmaal, der kommer frem til den videre Behandling Organisationerne imellem.

I Aar er det i Modsætning til i Fjor og tidligere Aar Arbejdernes Organisationer, der har Udspillet, og D. s. F.s Forretningsudvalg har derfor besluttet at indbyde de Forbund, som ligger med opsagte Overenskomster til den 1. Marts, til et Møde netop paa denne Dato; — her vil Forretningsudvalget sammen med Forbundenes Repræsentanter sikkert drøfte den Fremgangsmaade, som skal bringes i Anvendelse; men da den besluttende Myndighed med Hensyn til eventuelle Strejkevarslers Afsendelse fortsat ligger indenfor de enkelte Forbunds kompetente Forsamlinger, vil der jo nok hengaa en halv Snes Dage endnu, før vi har den endelige Klaring af Situationen, saaledes at de foreløbig afbrudte Overenskomstforhandlinger kan genoptages — i Forligsinstitutionen.

Et Arbejdets Palads paa Verdensudstillingen i Paris 1937.

Mellem Alexander III's Bro og Invalidemuseet med Napoleons Grav har Medlemmer af Byggefagenes kooperative Byggeselskab under Ledelse af Teknikere, som er Medlemmer af Teknikerforbundet, for 3 Uger siden paabegyndt Opførelsen af et Arbejdets Palads. Denne Bygning, der opføres efter de af Arkitekt Héry, ligeledes Medlem af Forbundet, udarbejdede Planer, skal repræsentere den franske Landsorganisation paa Verdensudstillingen 1937 i Paris. Kunstnere (Billedhuggere, Dekoratører og Malere) vil yde deres bedste for at udsmykke Bygningen med Fresker, Skulpturer og Malerier. De 5 Millioner Frcs., som denne Pragtbygning vil koste, tilvejebringes dels af den franske Landsorganisation, dels af Regeringen.

For første Gang vil Fagforeningerne faa deres egen Bygning paa en Verdensudstilling. Ganske vist havde den franske Landsorganisation allerede sin egen Pavillon paa Kolonialudstillingen i Paris, opført efter et kunstnerisk Udkast af den bekendte

Arkitekt Dumencq. Men siden den Tid har Landsorganisationen udviklet sig til en Organisation med 5 Millioner Medlemmer, og denne Gang drejer det sig ikke om en Kolonialudstilling, men om en Verdensudstilling for »Kunst og Teknik i det moderne Liv«. Den skal være et Udtryk for Arbejdets Triumf. Men hvem er i første Linie Bærer af dette Arbejde? Uden Tvivl Arbejderne. Og hvem symboliserer bedst Arbejdernes kollektive Aand, hvem har gjort mest for deres økonomiske og kulturelle Højnelse, hvem danner det hovedsagelige Støttepunkt ogsaa for deres politiske Organisation? Det er Fagforeningerne. Hvad vilde under disse Omstændigheder en Verdensudstilling for Kunst og Teknik i det moderne Liv være uden et Arbejdets Palads? Og skulde ikke denne »Epo 37«, saaledes som Verdensudstillingen i Paris kaldes i Folkemunde, oprindelig have været en »Arbejdets Verdensudstilling«?

Arbejdets Palads vil rejse sig lige i Udstillingens Midtpunkt paa den venstre Seinebred. Vestibulen — en mægtig Skulptur, der symboliserer Arbejdet, vil her hilse de Besøgende — fører direkte til Hovedsalen, der ogsaa er bestemt for Festligheder, Kongresser og Filmsfremførelser. — Buster af Proudhon, Jean Jaurés, Jules Guesde, Albert Thomas skal her i Erindringen tilbagekalde enkelte Etaper i Arbejderbevægelsens — særlig Frankrigs — sejrrige Fremmarch. Fra Hovedsalen fører brede Buer til de seks Sidesale, tre til hver Side. Disse vil blive stillet til Raadighed for de store Fagforbund. Jernbanemændene, Metalarbejderne, Bygningsarbejderne, Typograferne, Bjerg- og Transportarbejderne, Tjenestemændene og en Række andre Fag vil her vise de i Tidens Løb gjorte Fremskridt.

Paa anskuelig Maade vil man ved Hjæp af grafiske Fremstillinger og Billeder belyse Organisationernes Udvikling, Fagorganisationernes Magt, deres Betydning i Landets økonomiske og sociale Liv, ligesom man vil vise Bestræbelserne paa andre Omraader. bl. a. Arbejderoplysningens. Man regner med den Omstændighed, at der blandt de 40 Millioner Mennesker, som man forventer vil besøge Udstillingen, vil findes mange Millioner, der saa godt som intet Kendskab har til Fagbevægelsen. Disse vil her kunne erfare det vigtigste om Arbejdets Historie og om Arbejdernes Kamp for Frigørelse.

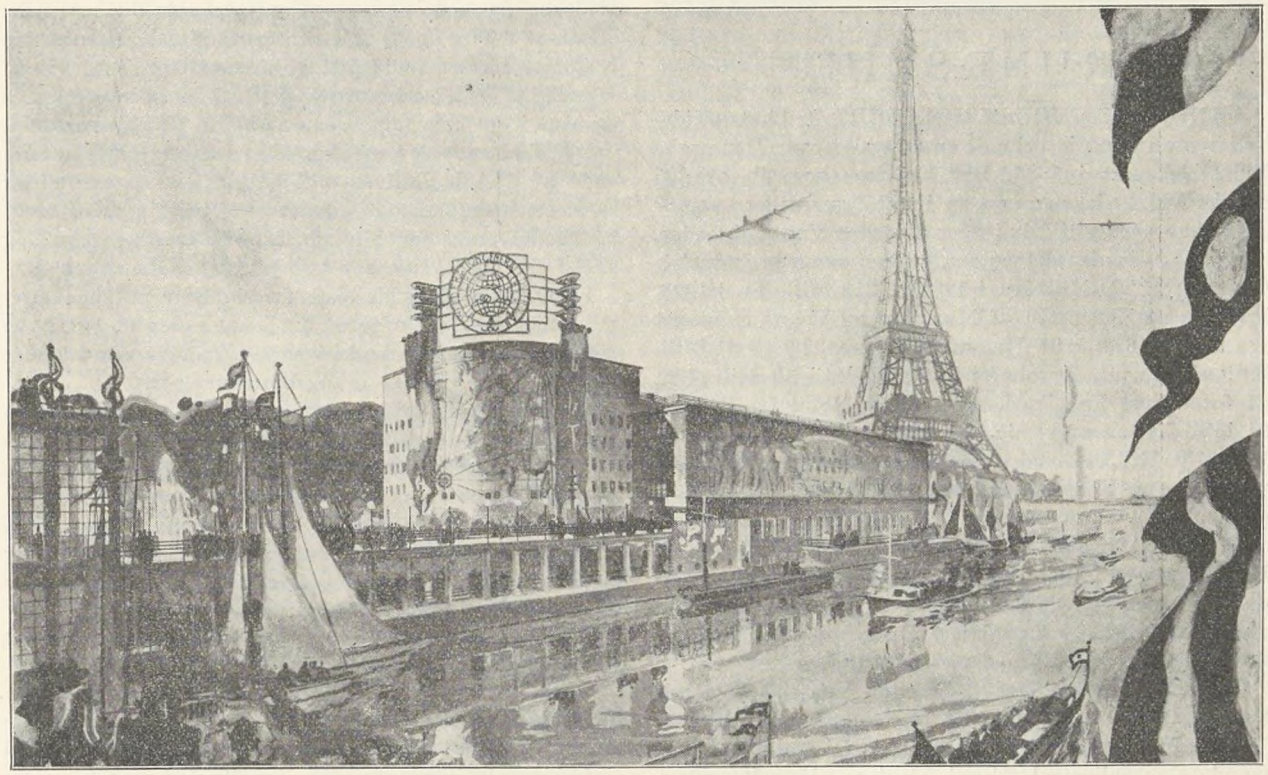

Landsorganisationens Bygning paa Udstillingen.

Maaske burde der ogsaa have været stillet en Sal til Raadighed for den faglige Internationale og for de faglige Landsorganisationer i de største Lande. En saadan Demonstration af Fagbevægelsens Magt i international Maalestok paa Verdensudstillingen vilde sikkert være i den internationale Fagbevægelses Interesse og vise den franske Landsorganisations Stilling indenfor den samlede Bevægelse.

Arbejdets Palads vil være et værdigt Sidestykke til Storindustriens talrige pompøse Pavilloner og Regeringernes officielle Bygninger. Den vil danne Midtpunktet i selve Verdensudstillingen for de mange Tusinde Arbejdere, som i Sommerens Løb fra mange Lande vil komme til Paris. At Arbejdets Palads bliver til Virkelighed, skyldes ikke mindst Bygningsteknikernes Forbund, der har

taget Initiativet til dets Opførelse, og sammen med Bygningsarbejdernes kooperative Selskaber vil det have Æren af at have opført denne stolte Bygning i Løbet af kun tre Maaneder. Den 1. Maj, paa Arbejdets internationale Festdag — det er snart 50 Aar siden, denne Dag blev udset hertil — vil Arbejdets Palads staa fuldt færdigt. Paa denne Dag vil ogsaa den af Udstillingsledelsen arrangerede første Fest — Arbejdets Fest, symboliseret ved et Arbejdets Festtog — finde Sted. »Epo 37« vil sluttelig dog blive en »Arbejdets Verdensudstilling«.

Leo Rosenthal.

RUNDSKUE

DANMARKS INDUSTRIEKSPORT I 1936. »Tidsskrift for Industri« bringer en Oversigt over Danmarks Industrieksport i 1936. Der henvises her til, at den danske Industrieksport ogsaa i 1936 var stillet overfor en Række nye og tildels meget alvorlige Vanskeligheder. Alligevel lykkedes det at forøge den samlede Industrieksport fra 283 Mill. Kr. i 1935 til 313 Mill. Kr. i 1936. Værdien af Eksporten af Maskiner og Vogne er steget fra 54,6 til 67,2 Mill. Kr., af Skibe fra 32,9 til 41 Mill. Kr., af Cement, Kryolit o. l. fra 17,4 til 19 Mill. Kr., af forskellige Fabrikata af Jern og Metal fra 24,6 til 31 Mill. Kr. og af kemisk-tekniske Artikler fra 13,4 til 14,7 Mill. Kr. Derimod viser Eksporten af Oljeindustriprodukter en Nedgang fra 73,4 Mill. til 68 Mill. Kr.

H. P. HANSENS MINDEFOND. Indsamlingen til H. P. Hansens Mindefond er nu afsluttet, og Mindefonden vil straks træde i Virksomhed. Der er hidtil indgaaet over 822,000 Kr., men Bidrag kan endnu ventes fra nogle Kredse, Byraad og Institutioner.

Mindefondens nye Bestyrelse, der fornyligt holdt sit konstituerende Møde, bestaar af følgende Medlemmer: Valgt af Statsministeren: Dr. phil. *L. Moltesen,* Formand, Generalkonsul *Ernst Carlsen,* Hovedkasserer, Gaardejer *P. Chr. Hansen,* Folketingsmand *C. N. Hauge.* Endvidere af de forskellige sønderjyske Organisationer: Landstingsmand *H. Jepsen-Christensen,* Amtmand *Kr. Refslund-Thomsen,* Rektor *H. P. Hansen,* Gaardejer *Hans Andersen,* Lærer *P. Marcussen,* Overportør *Alf. Christensen,* Folketingsmand *J. P. Nielsen,* Amtslæge, Dr. med. *M. Michelsen,* Direktør *M. Hammerich,* Gaardejer *M. Refslund Poulsen* og Direktør *P. A. Callø.*

DEN NYE LÆRLINGELOV. Den 19. Februar kom det af Socialministeren den 27. Januar fremsatte Forslag til en ny Lærlingelov til 1. Behandling i Folketinget.

Den nuværende Lærlingelov af 1921 indeholder en Revisionsbestemmelse, hvorefter der senest i 1924 skulde forelægges Forslag til en Revision af Loven, og i Henhold til denne Bestemmelse har der i hver Rigsdagssamling været forelagt nye Forslag til Lærlingelov, uden at det dog har været muligt at opnaa Enighed herom.

I de tidligere Forslag var Tilsynet lokalt betonet, men da denne Bestemmelse har mødt særlig Modstand, har Regeringen nu valgt at gøre det fagligt betonet ved at give Fagene den afgørende Indflydelse. I sine Bemærkninger til Forslaget henviser Socialministeren iøvrigt til Arbejderorganisationernes store frivillige Arbejde for at forbedre Lærlingevæsenet indenfor de enkelte Fag og især til Bestræbelserne i saa Henseende indenfor Jernindustrien, hvis Hovedorganisationer for Arbejdsgivere og Arbejdere har nedsat Jernindustriens Lærlingeudvalg.

De nærmere Regler for Tilsynet gaar ud paa, at der indenfor hvert Fag af Fagets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer nedsættes et Fællesudvalg paa mindst 4 Medlemmer. Udvalget vælger selv sin Formand, der dog i Mangel af Enighed om Valget udpeges af Den faste Voldgiftsret. Udvalget fører Tilsyn med Lærestederne og kan, naar to Tredjedel af Medlemmerne stemmer derfor, gøre Indstilling til Myndighederne om bestemte Regler for Lærlingevæsenet, kan henstille til Myndighederne, at bestemte Kontrakter ikke godkendes og skal i det hele taget søge at højne Lærlingevæsenet.

Der skal endvidere nedsættes et Lærlingeraad bestaaende af 6 Arbejdsgiver- og 6 Arbejderrepræsentanter samt en Formand, der udpeges af Regeringen. Raadet er raadgivende for Ministerierne i Lærlingesager og skal i det hele virke for Lærlingevæsenets Højnelse.

I en Række Tilfælde skal Tvistigheder mellem Læremester og Lærling afgøres ved lokal Voldgift, og Loven fastsætter nærmere Regler herfor. Endvidere indeholder Loven Straffe- og Overgangsbestemmelser.

Læretidens Varighed bestemmes i Kontrakten, men de faglige Udvalg skal fastsætte saavel Maksimal- som Minimal-Læretid, men Fastsættelsen skal dog godkendes af Socialministeren, eventuelt Handelsministeren. Forslaget bestemmer endvidere, at der skal gives Lærlingene 14 Dages Ferie med Løn samt at de første 6 Maaneder af Læretiden skal være gensidig Prøvetid. Aflæggelse af Svendeprøve skal være obligatorisk i alle Fag.

Forslaget blev modtaget med Velvilje i Folketinget og henvist til Udvalgsbehandling.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den af Arbejdsdirektoratet foretagne foreløbige Opgørelse over de ved Arbejdsanvisningskontorerne den 19. Februar tilmeldte arbejdssøgende Personer viste, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 131,052 eller 30,4 pCt. indtegnet som ledige. Dette Antal er 3882 lavere end i den foregaaende Uge og 10,057 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 0,3 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke-arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde den fornævnte Dato 16,552 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 114 lavere end i den foregaaende Uge.

DANMARKS VAREOMSÆTNING MED UDLANDET. I Januar Maaned er Værdien af Danmarks Import i Forhold til Januar Maaned i Fjor forøget fra 131,7 til 140,1 Mill. Kr., mens Eksporten er steget fra 99,5 til 117 Mill. Kr. Der har altsaa været en Merindførsel paa 23,1 Mill. Kr. imod 32,2 Mill. i Januar 1936. Importstigningen skyldes særlig den stærke Forøgelse af Importen af Korn, der er steget med 12,2 Mill. Kr., mens Importen af Foderstoffer har været 2,8 Mill. Kr. lavere. Den største Del af Eksportstigningen falder paa levende Dyr med 5 Mill. Kr. og paa

Flæsk med ca. 3 Mill. Kr. samt paa Smør med godt 1 Mill. Kr. Desuden er Udførselen af Skibe 2,7 Mill. og af Vogne 1,2 Mill. Kr. højere end i Januar forrige Aar.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement udregnede Produktionsindeks for Industrien var for Januar Maaned 132, d. v. s. det samme Tal som for December Maaned. I Forhold til December 1936 er Indekstallet for Konsumvarer i Januar steget fra 134 til 135, mens det for Produktionsmidler er uforandret 129. For Tekstilindustrien er Indekstallet steget fra 154 til 156, for Beklædningsindustrien fra 142 til 143, for Læderindustrien fra 153 til 157, for Træindustrien fra 132 til 133 og for Grafisk og tekn.-kemisk Industri fra 132 til 136, mens det for Sten-, Ler- og Glasindustrien er gaaet ned fra 139 til 132 og for Jern- og Metalindustrien er uforandret 127 (Basisaar 1931 = 100).

Beskæftigelsestallet (det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag) er for Januar 1937 beregnet til 1,189,000 mod 1,244,000 i December og henholdsvis 1,098,000 og 1,177,000 i de to tilsvarende Maaneder Aaret før. I Gennemsnit for Aaret 1936 er Tallet 1,175,000.

Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraadsmøde.

I Dagene den 4.—6. Februar var det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad samlet til sit ordinære Kvartalsmøde. Et af de vigtigste Punkter paa Mødets Dagsorden var Spørgsmaalet om, hvilke Punkter der skulde sættes paa Dagsordenen for den *internationale Arbejdskonference i 1938*. Man enedes om at opføre følgende fire Punkter: Arbejdstid og Hvilepauser for Lastbilchauffører, Faguddannelse og Lærlingevæsen, Arbejdsaftaler for indfødte Arbejdere samt Rekrutering, Arbejdsanvisning og Arbejdsvilkaar for emigrerede Arbejdere.

Fra forskellige Sider foresloges endvidere at opføre en Del andre Spørgsmaal, men efter Direktørens Forslag fandt Forvaltningsraadet det mere formaalstjenligt først at lade disse Spørgsmaal yderligere undersøge af Eksperter. Spørgsmaalene skal forberedes paa en saadan Maade, at de kan opføres paa Dagsordenen for Konferencen i 1939 og straks færdigbehandles.

Det i November 1936 afholdte Forvaltningsraadsmøde besluttede at modtage Præsident Roosevelts Indbydelse til at afholde den planlagte tekniske Trepartskonference til Behandling af Arbejdsforholdene i Tekstilindustrien i Washington. Aabningsdagen blev nu fastsat til den 2. April.

Spørgsmaalet om Nedsættelse af Arbejdstiden i Tekstilindustrien (40 Timers Ugen) er opført paa Dagsordenen for den ordinære Arbejdskonference i Juni i Aar. Ligeledes skal Spørgsmaalet om Nedsættelse af Arbejdstiden i den grafiske og kemiske Industri til Behandling paa denne Konference. Tekniske Trepartskonferencer for de to sidstnævnte Industrier blev som bekendt afholdt i Slutningen af 1936, og Beretningen fra disse Konferencer blev fremlagt paa Mødet.

Fra Ekspertkomiteen for Glasindustrien forelaa en Henvendelse, der anmoder Forvaltningsraadet om at tage under Overvejelse at opføre paa Konferencens Dagsorden Spørgsmaalet om Nedsættelse af Arbejdstiden i enkelte Grene af Glasindustrien, som ikke kommer ind under den allerede vedtagne Konvention om den 42 Timers Arbejdsuge ved Arbejde i fire Holdsdrift. Beslutning herom vil blive taget paa et senere Møde.

Fra Kulgrubearbejderne forelaa Anmodning om snarlig Indkaldelse af en teknisk Trepartskonference til Behandling af Spørgsmaalet om Nedsættelse af Arbejdstiden i Kulindustrien. Under Diskussionen om dette Spørgsmaal fremholdt Arbejdsbureauets Direktør, at Englands, Polens og Hollands Regeringer har taget Afstand fra Forslaget om en øjeblikkelig Indkaldelse af en saadan Konference. Med 13 Stemmer mod 8 besluttede Forvaltningsraadet at støtte et af den britiske Arbejderrepræsentant stillet Forslag om at indkalde en Konference i Oktober 1937. Det paalagdes Direktøren at underrette vedkommende Regeringer herom. En Redegørelse for Regeringernes Svar skal forelægges paa næste Møde.

Ekspertkomiteen for Spørgsmaal vedrørende Funktionærer i privat Tjeneste har ved et i Slutningen af 1936 afholdt Møde vedtaget en Række Resolutioner, som blev fremlagt paa Forvaltningsraadets Møde. Disse Resolutioner drejer sig om følgende Spørgsmaal: Forbedring af Statistiken vedrørende Funktionærer, Anvendelse af Kontormaskiner og disses Indvirken paa Funktionærernes Arbejdsvilkaar samt Forbedring af de hygiejniske Forhold i Butikker, Lagerlokaler og Kontorer.

Forvaltningsraadet bemyndigede i den Anledning Arbejdsbureauet til at foretage en Del Undersøgelser, som Komiteeen havde gjort Henstilling om.

Mødet tog endvidere Stilling til en Beretning fra Emigrationskomiteen angaaende Udarbejdelse af Koloniseringsplaner for enkelte Omraader i Sydamerika. Endvidere henstiller man, at Direktøren bemyndiges til at undersøge, hvorvidt Arbejdsbureauets Medlemsstater er interesseret i Sammenkaldelse af en Ekspertkonference til Behandling af dette og andre herunder henhørende Spørgsmaal. Beretningen godkendtes.

Forvaltningsraadet drøftede til Slut Arbejdsbureauets Forbindelser med de oversøiske Lande, deriblandt Muligheden af at indkalde en Trepartskonference til Behandling af asiatiske Arbejdsproblemer samt Oprettelse af en asiatisk Komité indenfor Arbejdsbureauets Ramme, der hvert andet Aar skal samles til Møde i et asiatisk Land. Paa Mødet forelaa en af Direktøren udarbejdet Beretning om forskellige organisatoriske og finansielle Spørgsmaal, som er forbundet med denne Plans Gennemførelse. Forvaltningsraadet besluttede at bemyndige Direktøren til at gøre de interesserede Lande bekendt med denne Beretning.

Det næste Forvaltningsraadsmøde aabnes den 6. Maj 1937.

NYT FRA UDLANDET

KONFLIKTEN I DEN AMERIKANSKE AUTOMOBILINDUSTRI. Efter 42 Dages Strejke blev der den 11. Februar opnaaet Enighed mellem Parterne i den amerikanske Automobilkonflikt. Arbejderne indgik paa at rømme de tre besatte Fabriker, hvorefter Arbejdet straks skulde genoptages. Lønningerne forhøjedes med 6%. Ifølge General Motors Oplysninger vil denne Lønforhøjelse andrage 25 Mill. Dollars aarligt. De nye Lønsatser siges at ligge omtrent 25% over det højeste Niveau før Depressionsperioden.

Arbejdsministeren erklærer, at Strejken har kostet Parterne 2 Mill. Dollars pr. Dag, altsaa ialt 84 Mill. Dollars.

BLOKADEN AF SPANIEN. Den norske Arbejdsret har erklæret Norsk Sømandsforbunds Blokade af Spanien for ulovlig. Forbundet har derefter trukket sit Cirkulære med Henstilling til Medlemmerne om at kræve Afmønstring og undlade Paamønstring til spanske Oprørshavne tilbage, men Forbundet tilføjer, at Dommen ikke berører Sømændenes individuelle Ret til at kræve Afsked i Henhold til Sømandslovens Bestemmelser. Forbundet bøjer sig for Domstolens Afgørelse, men tilføjer, at dets Syn paa Begivenhederne i Spanien ikke ændres ved denne.

ARBEJDER-INTERNATIONALERNE OG SPANIEN. Den internationale faglige Central og Socialistisk Arbejder-Internationale har indkaldt til en stor international Konference den 10. og 11. Marts i London til Behandling af Situationen i Spanien. De tilsluttede faglige Landsorganisationer og politiske Partier anmodes om at sende saa store Delegationer som muligt, bl. a. skal navnlig de socialdemokratiske Rigsdagsfraktioner være repræsenterede.

Fællesmødet mellem de 2 Internationalers Bestyrelser, der vedtog ovennævnte Beslutning, protesterede endvidere »kraftigt mod den Kendsgerning, at betydelige italienske Troppekontingenter har deltaget i Angrebet paa Malaga, og at italienske Krigsskibe har bistaaet Oprørerne, og dette endog samtidigt med at man deltog i Drøftelser om stærkere Kontrol og Forhindring af enhver Intervention.«

INTERNATIONAL ARBEJDSKONFERENCE 1937. Den 23. internationale Arbejdskonference vil blive aabnet den 3. Juni i Genève. Konferencens Dagsorden omfatter følgende Punkter: Forebyggelse af Arbejdsulykker i Bygningsindustrien. Nedsættelse af Arbejdstiden (40 Timers Ugen) i Tekstilindustrien, i den grafiske og den kemiske Industri. Offentlige Arbejder og Beskæftigelsesgraden. Revision af Konventionerne om Lavalder for Adgang til Arbejde i henholdsvis industrielle og ikke-industrielle Virksomheder. Gennem en Revision af disse to Konventioner tilsigter man at forhøje Lavalderen for Børns Anvendelse til Arbejde i Industri og Handel fra 14 til 15 Aar.

Desuden vil Konferencen som sædvanlig faa forelagt Direktørens Beretning om den økonomiske og socialpolitiske Udvikling i det sidste Aar samt en Del andre Beretninger fra Kommissioner og Medlemsstaternes Regeringer.

Lønbevægelser og Konflikter.

Typografer hos Firmaet Schouw & Co.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Februar forhandledes om en af Dansk Typografforbund indbragt Klage over *Firmaet Schouw & Co.* for Tarifbrud, Underbetaling af Arbejdskraft, Brud paa Mæglingsaftaler og Undladelse af — trods Paamindelse — at efterleve saavel Tarif- som Mæglingsaftale.

Ved Fællesmødet redegjorde Forbundets Repræsentanter for den fremsatte Klage, men da Arbejdsgiverne ikke vilde indgaa paa det fremsatte Krav om Efterbetaling i de paaklagede Forhold, afbrødes Mødet, og Forbundet meddelte, at Sagen vilde blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Bagere hos Bagermester Grønbech, Gentofte.

Bagermester Grønbech i Gentofte havde afløn-net en Konditorsvend med 25 Kr. om Ugen + Kost og Logi. Paa Klage fra Forbundet afholdtes i den Anledning den 12. Januar et Møde i Dansk Arbejdsgiverforening, hvor man enedes om følgende:

Idet hver af Parterne forbeholder sig deres Stilling til Sagens principielle Side, afgøres nærværende Sag derhen, at Bagermester Grønbech til fuld Afvikling betaler Forbundet Kr. 200,00.

Havnearbejdere og A/S Københavns Brændsels-Kompagni.

Ved et Fællesmøde den 16. Januar i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Klage over, at Havnearbejdernes Fællesforbunds Medlemmer ved *A/S Københavns Brændsels-Kompagni* havde vægret sig mod at arbejde med en udefra antaget Mand.

Efter at Sagen var behandlet, enedes man om at give Tid til at lade Forholdet trække sig i Lave paa Arbejdsstedet, idet Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling, forsaavidt Sagen ikke skulde gaa i Orden indenfor et overskueligt Tidsrum.

Havnearbejdere i Vejle.

Den 12. Januar behandledes i Arbejdsgiverforeningen en Uoverensstemmelse mellem *Vejle Arbejdsgiverforening* og Havnearbejderne i Vejle om Betalingen ved Indladning af Kartofler til Dampe-ren »*Trio*«, Vejle.

Man enedes om at henvise denne Uoverensstemmelse til de gældende Mæglingsregler.

Afgørelsen faar Virkning saavel fremtidig som for det foreliggende Tilfælde.

Kvinder paa Gummivarefabriken »Jylland«, Horsens.

Den 25. Januar afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen angaaende en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at hidtidige Akkorder paa *Gummivarefabriken »Jylland«* i Horsens var blevet afløst af Timeløn Kr. 0,75. Arbejdsgiverne afviste Klagen under Henvisning til, at der er Tale om en ændret Arbejdsmetode.

Der forhandledes om en eventuel ny Akkordpris, uden at Enighed opnaaedes.

Husmedhjælpere og Portører paa Finsensinstitutet og Radiumstationen.

Den 26. Januar afholdtes paa *Finseninstitutet* et Møde, hvor De samvirkende Fagforbund og Foreningen for Husmedhjælpere og Portører ved Statens Hospitaler (under Husassistenternes Forbund) var repræsenteret.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om tre foreliggende Uoverensstemelser, angaaende Afløsningstjeneste og Betaling herfor, samt om Arbejdstiden for Husmedhjælpere paa Radiumstationen.

Elektrikere hos Installatørfirmaet Laur. Petersen, Horsens.

En Uoverensstemmelse mellem Dansk Elektrikerforbund og *Installatørfirmaet Laur. Petersen,* Horsens, var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 22. Januar.

Sagen bragtes ud af Verden derved, at Elektrikerforbundets Afdeling beklagede den givne Blokademeddelelse og erklærede Arbejdet frit hos paagældende Firma.

Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret om Bod og Erstatning.

Stenhuggere hos Stenhuggermester Billeschou, Vejle.

Efter at der mellem Dansk Stenindustriarbejderforbund og *Stenhuggermester Billeschou,* Vejle, har været afholdt et Fællesmøde, er der mellem Parterne Enighed om at fastsætte Prisen for Hugning af polerede Sten med et Procenttillæg paa 50%. Samtidig er Procenttillægget for Hugning af skaarne Sten fastsat til samme Beløb, og Sagen er dermed ude af Verden.

Skotøjsarbejdere hos A/S Fr. C. Nielsens Skotøjsfabrik.

Ved et Fællesmøde i Dansk Arbejdsgiverforening behandlede man den 17. Februar en Uoverensstemmelse mellem Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikantter og Dansk Skotøjsarbejderforbund angaaende Forhold hos *A/S Fr. C. Nielsen,* der paastod, at Forbundet havde givet sine Medlemmer, som havde paabegyndt Arbejde hos Aktieselskabet en Vejledning, som var i Modstrid med Overenskomstens § 3, 4. Stykke.

Dette blev bestridt af Forbundet, og da det var umuligt at opnaa en forligsmæssig Ordning, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2259.

Typografer hos Firmaet Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Januar 1937 i Sag Nr. 2259: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Typografforbund og dettes Københavns Afdeling.

Ved Klage af 20. Juli f. A. har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Typografforbund og dettes Københavns Afdeling med Paastand om, at der idømmes den nævnte Forbundsafdeling en Bod for Brud paa Septemberforligets Punkt 4 derved, at Afdelingen har medvirket til, at Haandsætterne i Bianco Lunos Bogtrykkeri har nægtet at udfylde deres Arbejdssedler vedrørende Fremstillingen af Maanedsbladet »Mobilia«, saaledes som Firmaet havde givet dem Anvisning paa, og i Overensstemmelse med hvad der efter Firmaets Formening er Sædvane i Bogtrykkeriet. Klagerne har derhos paastaaet Sætterne hos Bianco Luno kendt pligtige til at udfylde Arbejdssedlerne vedrørende »Mobilia« som af Firmaet forlangt og i Overensstemmelse med hidtidig mangeaarig Kotume.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

Ved et i Den faste Voldgiftsret den 14. August f. A. afholdt forberedende Møde blev Sagen paa Klagernes Begæring udsat, idet Parterne var enige om, at det faglige Spørgsmaal henvistes til Afgørelse ved faglig Voldgift, hvorefter Klagerne forbeholdt sig at begære Sagen videre fremmet ved Den faste Voldgiftsret.

I Henhold hertil blev Sagen indbragt for Bogtrykfagets Voldgiftsret, der den 13. November f. A. afsagde følgende Kendelse:

»Sætterne i Firmaet Bianco Lunos Haandsætteri bør udfylde Arbejdssedlerne vedrørende Bladet »Mobilia« i Overensstemmelse med det af Firmaet fremsatte Krav, dog saaledes, at Smaastykker Tekst kan opføres samlet, og at Smaaannoncer kan opføres samlet i Overensstemmelse med den trufne Aftale.«

Klagerne har derefter begæret Sagen paany fremmet her ved Retten med Gentagelse af deres Paastand om, at Fagforeningen idømmes en Bod.

Ifølge de dels i den faglige Voldgiftskendelse indeholdte dels under Sagens Behandling her for Retten foreliggende Oplysninger er Sagens nærmere Omstændigheder følgende:

Efter at Nr. 1 af Bladet »Mobilia« i Marts f. A. var fremstillet, førtes der mellem Firmaet og en Repræsentant for Haandsætterne Forhandlinger om Udfyldningen af Arbejdssedlerne, hvorunder Firmaet fremsatte Krav om, at Arbejdssedlerne skulde udfyldes i Overensstemmelse med Sædvane, dog at man enedes om, at det vilde være for omstændeligt at opføre Smaastykker Tekst og Smaaannoncer særskilt, hvorfor fremtidigt alle Smaastykker Tekst skulde kunne opføres under eet og alle Smaaannoncer under eet.

Arbejdssedlerne vedrørende Bladets Nr. 2 blev overensstemmende hermed udfyldt til Firmaets Tilfredshed. Imidlertid henvendte Sætterne sig til Forbundsafdelingen med Forespørgsel om, hvorvidt der kunde paahvile Sætterne en Forpligtelse til en saa detailleret Udfyldning af Arbejdssedlerne som af Firmaet forlangt, navnlig med Hensyn til den til de forskellige Arbejdsprocesser (Sætning, Ombrydning, Istandgørelse, Korrektur, Montering) medgaaede Tid. Afdelingsformanden er-

klærede hertil, at Sætterne ikke var forpligtede til at foretage en mere detailleret Udfyldning af Arbejdssedlerne end hidtil sædvanligt, og at den yderste Grænse, man burde gaa til, var, at der rapporteredes: 1) Hvor lang Tid der samlet anvendtes paa Tekststoffet pr. Nummer, og 2) hvor lang Tid der anvendtes paa Annoncestoffet pr. Nummer — alt sammen pr. Dag.

Ved Fremstillingen af Bladets Nr. 3 i Maj f. A. indskrænkede Sætterne sig til at udfylde Arbejdssedlerne med de af Afdelingsformanden angivne summariske Oplysninger og nægtede at rette sig efter Firmaets Krav. Sagen blev gjort til Genstand for Forhandling mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund. Disse Forhandlinger førte ikke til noget Resultat, og da Forbundet ikke vilde gaa med til, at Sætterne midlertidigt rettede sig efter Firmaets Krav, indtil Uenigheden var afgjort ved faglig Voldgift, foranledigede Københavns Bogtrykkerforening, at Klagen blev indgivet til Den faste Voldgiftsret. Udfyldningen af Arbejdssedlerne vedrørende »Mobilia« er derefter sket paa den ovennævnte summariske Maade indtil Afsigelsen af den faglige Voldgiftsrets Kendelse den 13. November f. A.

I denne Kendelses Præmisser udtales blandt andet følgende:

»Efter Voldgiftsrettens Opfattelse maa det paa Grundlag af de fremlagte Arbejdssedler og Forhandlingerne for Voldgiftsretten antages, at Firmaets Krav om specificerede Angivelser vedrørende Bladet »Mobilia« ikke principielt afviger fra, hvad der er Sædvane hos Firmaet. Naar Sætterne dog nu har reageret overfor dette Krav, beror det formentlig paa den særlige Beskaffenhed af Bladet »Mobilia«, idet dette Blads Indhold giver Anledning til en ret kompliceret Opstilling af Sats og Clicheer, der foranlediger, at Tekst og Annoncer fremtræder med mange Afbrydelser. Udfyldning af Arbejdssedlerne i Overensstemmelse med Firmaets Krav er antagelig herved blevet noget mere kompliceret end sædvanlig, hvorved dog bemærkes, at Firmaet i et Par Aar har fremstillet to Blade, hvis Indhold meget ligner Indholdet af Bladet »Mobilia«, nemlig Bladet »Chik« og Bladet »Philips Nyt«.

Da Firmaets Krav maa antages ikke at indeholde noget principielt nyt, og da den Omstændighed, at Kravets Opfyldelse med Hensyn til Bladet »Mobilia« er blevet noget mere kompliceret end ved andre Arbejder, ikke kan blive afgørende, hvorved det bør tages i Betragtning, at Arbejdet er ugelønnet, maa Kravet anses for hjemlet i Arbejdsgiverens ved Septemberforligets Punkt 4 anerkendte Ret til at lede og fordele Arbejdet.«

Angaaende Betydningen af den af Firmaet krævede Specifikation paa Arbejdssedlerne er det fra Firmaets Side anført, at denne er paakrævet af Hensyn til Prisberegninger og Priskalkulationer samt for at imødegaa Priskritik fra Kundernes Side, og at de af Sætterne i Tiden fra Maj til November præsterede Udfyldninger af Sedlerne i saa Henseende var aldeles ufyldestgørende; derimod har Firmaets Krav ikke i første Række været motiveret ved Hensynet til Kontrollen med Arbejderne. Fra Forbundets Side er anført, at Kravet betyder en Skærpelse af Kontrollen med Arbejderne til væsentlig Ulempe for disse uden at det har været nødvendiggjort ved Firmaets forretningsmæssige Interesser.

Til Støtte for deres Paastand om Frifindelse for Bodsansvar har de Indklagede særlig henvist til, hvad der i den faglige Voldgiftskendelse er anført om Udfyldningsarbejdets komplicerede Karakter ved Bladet »Mobilia«. Afdelingsformanden har derhos fremhævet, at det ikke har været hans Tanke at tilraade Sætterne at vægre sig ved at udføre Udfyldningsarbejde, som havde koutumemæssig Hjemmel, men kun at modsætte sig videregaaende Krav, samt at han med Hensyn til de af ham givne Anvisninger mente at være rigtigt orienteret om Forholdene i Trykkeriet.

Retten finder efter Sagens Omstændigheder ikke at kunne fritage Forbundsafdelingen for Idømmelse af Bod for Brud paa Septemberforligets Punkt 4. Næst at henvise til, hvad der er anført i den faglige Voldgiftskendelse til Begrundelse af, at et saadant Brud har fundet Sted, skal Retten særlig fremhæve, *at* Afdelingen ikke burde have modsat sig Arbejdsgivernes Henstilling om, at Udfyldningsarbejdet, indtil en faglig Voldgiftskendelse forelaa, skulde fortsættes overensstemmende med den paa Arbejdspladsen aftalte Ordning, ved hvilken der i nogen Grad — og efter Udfaldet af den faglige Voldgiftskendelse: i tilstrækkelig Grad — var taget Hensyn til de særlige Forhold ved Fremstillingen af Bladet »Mobilia«, en Ordning, som allerede var praktiseret ved Fremstillingen af Bladets Nummer 2. Hertil kommer endvidere, *at* den af Afdelingsformanden anviste summariske Udfyldning af Arbejdssedlerne, selv bortset fra de særlige Forhold ved »Mobilia«, utvivlsomt har været i Strid med de koutumemæssige Mindstekrav til Arbejdssedlernes Udfyldning, som iøvrigt har været praktiserede i Bogtrykkeriet. At Afdelingsformanden paa Grund af mangelfuld Orientering om Forholdene i Trykkeriet i saa Henseende har været i god Tro, findes ikke at kunne fritage Afdelingen for Ansvar.

Den herefter forskyldte Bod findes at burde bestemmes til 300 Kr.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Dansk Typografforbunds Københavns Afdeling bør til Dansk Arbejdsgiverforening erlægge en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 17 * KØBENHAVN DEN 15. MARTS 1937 * 33. AARGANG

Den faglige Situation.

III.

Om den faglige Situation er der ikke stort at berette siden sidst. — Hvad der er sket kan trækkes op i nogle faa Linier, og vi gør dette, for at Forbundenes Repræsentanter og Medlemmer kan være informeret om Overenskomstsituationens Udvikling.

Repræsentanter for de Forbund, som har opsagt Overenskomsterne pr. 1. Marts, har været samlet til Møde den 1. Marts for at drøfte den videre Fremgangsmaade for at varetage Medlemmernes Interesser paa bedst mulig Maade. — Fra Mødet blev udsendt følgende officielle Meddelelse:

> *»De samvirkende Fagforbund afholdt i Gaar Fællesmøde med Repræsentanter for de Fagforbund, der har opsagt Overenskomsterne, som ikke ved de fortsatte Forhandlinger er blevet fornyede.*
>
> *Den fungerende Formand, Chr. Jensen, redegjorde for den foreliggende Situation, idet han omtalte de Overenskomster, der var fornyede, og de Overenskomster, der var tilbage, samt de Spørgsmaal, hvorom der er Uenighed.*
>
> *Efter en indgaaende Drøftelse besluttede Mødet at overlade det til de enkelte Fagforbund at træffe de videre Foranstaltninger. Man vedtog at afholde et nyt Møde den 15. Marts.«*

Denne Beslutning maa læses og forstaas derhen, at hvert enkelt Forbund for sit specielle Overenskomstomraade skulde afsende 1. Varsel paa samme Dato, som de øvrige i Overenskomstsituationen interesserede Forbund; derigennem konstateres en enig og en fælles Optræden, som ogsaa skal omfatte de videre Forhandlinger. Denne Beslutning har medført, at der i den mellemliggende Tid er blevet arbejdet indadtil med Problemerne i de respektive Forbund, medens det udadtil, imod Offentligheden fik Udseende af, at Forbundene nu havde lagt Hænderne i Skødet og afventede Indgreb fra Forligsmanden. — Dette sidste er imidlertid ikke rigtigt, for naar vi fra Arbejderside i Aar har været den bestemmende Part m. H. t. Tidspunktet for Afsendelse af Strejkevarsel og dermed ogsaa bestemmende for Tidspunktet for Indgreb fra Forligsinstitutionen, saa maa det falde saare naturligt og konsekvent, at vi ikke lægger op til Kamp paa Arbejdsmarkedet midt i Vinterens Hjerte, dette vilde være — og har altid været — i Strid med *vore* Interesser.

I Tiden fra 1. til 10. Marts har den borgerlige Presse været i fuld Aktivitet, dels med at spørge, dels med at fremsætte Formodninger om, at nu stod vi overfor Varsler om Strejke og alt hvad dertil hørte. — Den har med de Erfaringer, som den er i Besiddelse af fra tidligere Overenskomstsituationer, haft Troen paa, at Arbejderorganisationerne havde lige saa kissetravlt med at komme til Forligsinstitutionen som Arbejdsgiverforeningen i tidligere Aar.

Den faglige Situation har uanset den borgerlige Presses Nysgerrighed udviklet sig paa en fuldt naturlig Maade. — Organisationerne har fra Begyndelsen holdt Fodslag med hverandre, og saaledes vil vi videre fortsætte til det tilsigtede Resultat er opnaaet; derfor har samtlige Forbund den 10. Marts tilstillet Dansk Arbejdsgiverforening 1. Varsel om Strejke for de opsagte Overenskomster. Saasnart der i »Social-Demokraten« forelaa Meddelelse om, at disse Varsler vilde foreligge, har Forligsinstitutionens Formand, Direktør E. Dreyer, grebet ind, og han har allerede den 11. Marts haft en Konference med Arbejdsgiverforeningens Formand, Ingeniør Jul. Madsen, og De samvirkende Fagforbunds fungerende Formand, Chr. Jensen. Paa dette Møde er Planen for Mæglingsarbejdet blevet tilrettelagt, og naar dette Nummer af »Arbejderen« foreligger, vil Forhandlingerne i Forligsinstitutionen være i fuld Gang.

Imod Sædvane har Forligsinstitutionen indbudt til Forhandling i Aar paa Grundlag af vort 1.

Varsel, tidligere er der først grebet ind, naar 2. Varsel forelaa, men dette forandrer selvsagt intet i selve Forhandlingernes Realitet, for uanset Forhandlingernes Paabegyndelse maa de tilsluttede Forbund i Forbindelse med D. s. F. — hvis de finder det paakrævet — have Ret til at afsende 2. Varsel og dermed fastsætte Datoen og Omfanget for en eventuel Arbejdsstandsning.

Overenskomstsituationen omfatter i Aar 43 Overenskomster med henimod 75.000 Arbejdere under D. s. F.'s Omraade; dertil kommer, at Sømændenes Forbund og Søfyrbødernes Forbund ogsaa har opsagt samtlige de for dem gældende Overenskomster. — Dette er imidlertid 1. April-Overenskomster, og da begge de nævnte Forbund først indtræder som Medlem af D. s. F. fra og med den 1. April i Aar, vil dette Omraade formentlig kunne holdes udenfor de paabegyndte Mæglingsforhandlinger i Forligsinstitutionen.

Overenskomstsituationens anden Fase er nu indledet, og det tilkommer da vore Forhandlere at finde den Placering, som gør Ret og Skel og samtidig imødekommer de naturlige og rimelige Krav, som er fremsat fra Arbejderside.

Fagbevægelsen i Frankrig.

Opgaver og Ansvar.

Af Leo Rosenthal, Paris.

Med sine 5 Millioner Medlemmer er den franske Landsorganisation (C. G. T.) nu den største Fagorganisation i Vesteuropa. Men denne voldsomme og pludselige Medlemstilvækst stiller ogsaa C. G. T. overfor nye Opgaver og paalægger den større Ansvar.

De fire Millioner nye Fagforeningsmedlemmer skal først assimileres, de skal lære at forstaa Betydningen af den faglige Disciplin. Forskellige Foreteelser i den sidste Tid viser nemlig, at Arbejderne i mange Tilfælde imod Fagforeningernes og Ledelsernes Vilje er tilbøjelige til at begaa Brud paa de med Arbejdsgiverne indgaaede Aftaler. Landsorganisationens Ledelse har derfor besluttet at iværksætte et omfattende Oplysningsarbejde blandt de nye Fagforeningsmedlemmer og ikke mindst blandt de mange Tusinde nye Fagforeningsfunktionærer, som ikke i alle Tilfælde har vist sig deres Opgave voksen.

Den i sin Tid gennemførte Sammenslutning mellem C. G. T. og den kommunistiske Landsorganisation byggede paa Forudsætningen om den franske Fagbevægelses organiske Vækst. Man haabede, at Sammenslutningen og de indbyrdes Stridigheders Ophør vilde bevirke en jævn Tilstrømning af nye Medlemmer, men man var ganske uforberedt paa denne Massetilstrømning, der har tilvejebragt en Forskydning i Styrkeforholdet, navnlig i de store Industricentrer, hvor Kommunisternes Indflydelse altid har været særlig stor, saaledes f. Eks. i Paris. Indenfor den nye forenede C. G. T. søger Kommunisterne nu at skabe sig større Indflydelse. Fagforeningsledere, som i Aartier har været aktive indenfor deres Organisationer, er fortrængt fra deres Stillinger og erstattet med Kommunister, ved Valg af Fagorganisationernes Ledelse opstilles Lister, hvor Flertallet af Kandidaterne er Kommunister, og i den kommunistiske Presse agiteres der for disse Lister. I den faglige Fællesorganisation i Paris og i flere store Fagforbund har Kommunisterne nu erobret Flertallet i den øverste Ledelse, tiltrods for, at Samlingskongresserne i de forskellige Forbund i sin Tid besluttede visse Regler for den gensidige Repræsentation.

Den franske Landsorganisations nye Bygning.

Heller ikke paa et andet Punkt, som var meget omstridt forinden Sammenslutningen, viser Kommunisterne særlig Tilbøjelighed til at overholde de indgaaede Aftaler, nemlig med Hensyn til de lønnede Fagforeningsfunktionærers Ret til samtidig at beklæde et lønnet politisk Hverv. For at holde de politiske Meningsstridigheder udenfor Fagforeningerne, vedtog de i sin Tid afholdte faglige Samlingskongresser en Beslutning, der forbød Fagforeningernes lønnede Funktionærer at beklæde et lønnet politisk Tillidshverv eller være Medlem af et politisk Partis Ledelse. I flere Tilfælde har kommunistiske Fagforeningsførere ikke holdt denne Beslutning efterretteligt, og den i December Maaned afholdte Kongres i det franske Metalarbejderforbund, hvor Kommunisterne var i Flertal, ophævede denne Beslutning, og til Formand for Forbundet valgtes et kommunistisk Medlem af Deputeretkamret, ligesom Kommunisterne erholdt Flertal i den nyvalgte Forbundsstyrelse.

Disse Foreteelser har givet Anledning til, at man fra forskellige Sider har rejst det Spørgsmaal, om det er Kommunisternes Hensigt paany at splitte den franske Fagbevægelse, og om der bestaar nogen Fare for Landsorganisationens øverste Ledelse. Dette Spørgsmaal kan foreløbig besvares benægtende. Thi Paris og enkelte Industricentrer er nu engang ikke hele Frankrig. Den gamle, saakaldte frifaglige Retning indenfor Fagbevægelsen har ogsaa sine faste Støttepunkter, og i de større Virksomheder har den i den senere Tid som Modtræk overfor de kommunistiske Celledannelser oprettet socialistiske Grupper »Amicales Socialistes«. Selv om disse Fraktionsdannelser indeholder en vis Fare for Enheden, er de alligevel en Nødvendighed. Iøvrigt hævder saavel de kommunistiske som de socialistiske Bedriftsceller, at de kun har politiske Formaal.

Der er forsaavidt saa megen mindre Grund til at udkæmpe politiske Meningsstridigheder i Fagforeningerne, som Kommunisterne paa det rent faglige Omraade ikke stiller videregaaende Krav end den tidligere frifaglige Retning. Hvis Kommunisterne ikke tilstræber politiske Formaal, hvis de ikke ønsker at gøre Fagforeningerne til et Redskab for det kommunistiske Parti, burde de foreliggende Opgaver kunne samle alle Fagforeningsmedlemmer. For de franske Fagforeninger gælder det frem for alt at støtte og samarbejde med Regeringen Leon Blum, understøtte denne ved Gennemførelsen af den nye Sociallovgivning og befæste og underbygge de opnaaede Rettigheder.

En af fransk Fagbevægelses vigtigste Opgaver er Gennemførelse og Sikring af de kollektive Overenskomster. Der turde endnu hengaa nogen Tid, forinden Kollektivoverenskomsterne har vundet Hævd i alle Bedrifter, og deres Oprettelse og Respektering møder stadig Vanskeligheder. En af de største Hindringer er Spørgsmaalet om Lønforhøjelser. De i Juni Maaned f. A. gennemførte Lønforhøjelser er allerede opslugt af den imens indtraadte Prisstigning. I enkelte Tilfælde, saaledes i Tekstilindustrien i Roubaix, har Fabrikanterne frivilligt forhøjet Lønningerne. I andre Tilfælde, saaledes m. H. t. Tjenestemændene og Jernbanefunktionærerne, forholder man sig afventende i Bevidsthed om Statens vanskelige finansielle Stilling. Den afgørende Rolle ved Bilæggelsen af de ny opstaaende Lønkonflikter vil dog tilfalde de i Henhold til den nys vedtagne Lov indførte Voldgiftsretter. Den af Voldgiftsretten afsagte Kendelse for Metalindustrien forhøjede Lønningerne med 8 pCt., men Forbundet mente ikke, at dette var tilstrækkeligt og kræver nu en ny Voldgiftskendelse. I det hele taget kan det siges, at Lønforhøjelserne er det Problem, som i første Række kan være Anledning til nye Arbejdskonflikter. Regeringen er for Tiden bestræbt for, gennem en energisk Bekæmpelse af Prisstigningerne at rydde i hvert Fald en Del af eventuelle Komplikationer ad Vejen og dermed bidrage til Arbejdsfredens Bevarelse.

Loven om tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder har utvivlsomt bidraget til en Beroligelse paa det økonomiske Omraade. I Fagforeningskredse hører man ganske vist Røster, der protesterer mod denne Lov, dette var bl. a. Tilfældet paa den fornyligt afholdte Fagforeningskongres for Stor-Paris, men dens beroligende Virkninger kan alligevel ikke benægtes. Voldgiftsretterne bestaar af et lige stort Antal Repræsentanter for Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne med en af Regeringen udnævnt Dommer som Opmand. Men det er en Svaghed ved Loven, at den ikke indeholder Straffebestemmelser i Tilfælde af Overtrædelser, og Fremtiden vil vise, om begge Parter er villige til at bøje sig for de afsagte Voldgiftskendelser ogsaa uden saadanne Straffebestemmelser.

Et andet vigtigt Problem er Gennemførelsen af 40 Timers Ugen. Denne er allerede indført i Metal- og Bygningsindustrien, i Kulindustrien, ved Jernbanerne og i enkelte andre Fag og skal efterhaanden udvides til samtlige andre Industrigrene. 40 Timers Ugen er allerede i Kraft for 4 Millioner Arbejdere. Reaktionen bebrejder Regeringen, at den ved 40 Timers Ugens Gennemførelse gaar hurtigere frem end oprindeligt lovet, og at den forkortede Arbejdstid ruinerer de smaa og mellemstore Bedrifter. Denne sidste Paastand er dog ikke rigtig, thi disse Bedrifter skal saavidt mulig foreløbig ikke falde ind under Loven.

Gennemførelsen af 40 Timers Ugen har hidtil ikke medført væsentlige Vanskeligheder. Hvor det var nødvendigt af nationale økonomiske Grunde, saaledes f. Eks. i Kulindustrien og ved Byggearbejderne paa Verdensudstillingen, har man med Fagforeningernes Billigelse tilladt Overarbejde. De nødvendige Nyantagelser af Arbejdskraft vil medføre en stærk Nedgang i Arbejdsløsheden. Alene ved Jernbanerne vil den kortere Arbejdstid kræve Ansættelse af 60.000 Mand, i Nordfrankrig søges 25.000 nye Minearbejdere o. s. v.

Det franske Næringsliv rummer endnu meget Tændstof, og en ganske rolig Udvikling er ingenlunde garanteret. Besættelsen af Bedrifter vedvarer, Kravet om Lønforhøjelser bliver stadig stærkere, Kampen mod de uretfærdige Prisstigninger er først ved at begynde. Arbejdsgiverne fortsætter deres Sabotage af det sociale Reformarbejde og haaber paa denne Maade at kunne unddrage sig en Del af den Byrde, den sociale Lovgivning paalægger dem, og i deres Kamp mod Regeringen Blum har de allieret sig med Højfinansen. Med Henblik herpaa fæstner den Overbevisning sig mere og mere indenfor Fagbevægelsens ledende Kredse, at en Forandring af Landets økonomiske Struktur, en Nationalisering af Kreditvæsenet og Nøgleindustrierne ikke vil være til at undgaa. Ogsaa i de politiske Kredse overvejer man allerede Muligheden af en Udvidelse af Folkefrontens Program. Den nærmeste Fremtid vil vise, om den franske Arbejderbevægelse med Strejkebevægelsen i Juni 1936 har naaet et Punkt, hvor den er i Stand til at konsolidere og underbygge sin Stilling, eller om denne Bevægelse kun har været en Forløber for kommende og langt haardere Kampe.

Arbejdslønnen i Industrien.

Juli Kvartal 1936.

Efter Statistiske Efterretninger.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Juli Kvaral 1936 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien,

Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Juli Kvartal 1936 og de 4 foregaaende Kvartaler.

	Antal Arb. pr. 30. Sept 1936	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Juli Kv. 1936	April Kv. 1936	Jan. Kv. 1936	Okt. Kv. 1935	Juli Kv. 1935
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arbejdere	29038	176	172	173	175	176
Ufagl. —	26073	145	143	141	143	144
Ialt Mænd...	55111	161	158	156	160	160
Kvindel. Arbejdere.....	21406	91	91	91	90	90
Samtl. Arbejdere	76517	143	139	138	140	142
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	26805	143	139	143	142	142
Ufagl. —	35195	127	125	124	126	124
Ialt Mænd...	62000	134	131	132	133	132
Kvindel. Arbejdere.....	13213	86	85	86	85	85
Samtl. Arbejdere	75213	126	124	123	125	124
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	55843	160	156	159	159	160
Ufagl. —	61268	135	133	132	133	132
Ialt Mænd...	117111	147	144	144	145	145
Kvindel. Arbejdere.....	34619	89	88	89	88	88
Samtl. Arbejdere	151730	134	131	131	133	133

Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I foranstaaende Tabel er for de større Hovedgrupper af Arbejdere den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for Juli Kvartal 1936 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabellen fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i Juli Kvartal 1936 var 134 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 160 Øre, for Arbejdsmænd 135 Øre og for Kvinder 89 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte.

De Forhøjelser af de overenskomstmæssige Lønninger, der blev Resultatet af Foraarets Overenskomstforhandlinger, og som traadte i Kraft i Løbet af April Kvartal, har kun delvis fundet Udtryk i de her foreliggende Tal, idet Stigningen til en vis Grad er blevet udlignet ved at flere nye, utrænede Arbejdere er kommet i Arbejde.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for Juli Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold. Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,2 og 0,5 Øre. Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, udgjorde 2,5 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

RUNDSKUE

ENGROSPRISTALLET. Fra Januar til Februar er Engrospristallet steget fra 137 til 140. Stigningen skyldes Gruppen Jern og Metal, hvis Indekstal er steget fra 137 til 146, samt animalske Levnedsmidler, der er gaaet op fra 122 til 129, og Træ og Papir, der er steget fra 130 til 136. Den stærke Stigning i Jern og Metal medfører, at Indekstallet for Importvarer steg fra 152 til 155, medens Tallet for Eksportvarer blev uforandret 142. Indekstallet for Færdigvarer steg i Februar fra 128 til 131 og for Hjemmemarkedsvarer fra 126 til 129. For Februar Maaned i Fjor var Engrospristallet 126.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Tiltrods for, at Vejrforholdene hindrer Udearbejdet, viser den sidste Opgørelse over Arbejdsløsheden en mindre Nedgang.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 5. Marts 128,299 eller 29,7 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 745 lavere end i den foregaaende Uge og 3644 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,3 Point lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 16,382 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 201 lavere end i den foregaaende Uge.

Revision af Arbejdsløshedsloven.

Det af Regeringen fremsatte Lovforslag til Ændringer i Loven af 1933 vedrørende Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring er for Tiden til Behandling i et Landstingsudvalg. Den 4. Marts havde et Udvalg fra de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Ledelse, bestaaende af *Th. Gath,* Arbejdsmændene, *Hans Hansen,* Tobaksarbejderne, *Fr. Jensen,* Malerne, *J. Jensen,* Træindustriarbejderne, og *Niels Madsen,* Snedkerne, Foretræde for Landstingsudvalget og forelagde dette følgende Skrivelse, som er tiltraadt af alle Kassernes Repræsentanter:

Repræsentanter for de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser har paa et den 22. ds. afholdt Møde vedtaget at opfordre Lovgivningsmagten til i Forbindelse med den foreliggende Revision af Loven at foretage en Ændring i Bestemmelsen om Formen for Beregning af det aarlige Maksimum for Understøttelse, Lovens § 18, Stk. 1, saaledes at Maksimum herefter beregnes indenfor et Regnskabsaar 1. April—31. Marts.

Begrundelsen for dette Ønske er, at den nuværende

Form 12 paa hinanden følgende Maaneder eller, som den i Praksis er udformet, 365 paa hinanden følgende Dage, medfører mange Vanskeligheder og dermed Fejl for de i Almindelighed ikke kontoruddannede Tillidsmænd, der er paalagt Hvervet som Udbetalere, og disse Vanskeligheder er vokset ved Tilknytningen af andre Understøttelsesarter, derunder den fortsatte Hjælp.

Naar Arbejdsløsheden, hvad i stor Udstrækning er Tilfældet, indtræffer i brudte Perioder, og der for hver enkelt Udbetaling skal regnes 365 Dage tilbage, samt naar paabegyndt Fortsættelseshjælp skal afbrydes, fordi Retten til ordinær Understøttelse er indtraadt, og naar Tallet paa dem, der skal have Understøttelse udbetalt, samtidig er stort, vil det være forstaaeligt, at der sker hyppige Fejl, hvis senere Rettelse efter Revisionen paa Hovedkontorerne volder meget Besvær og dertil Ulemper for Medlemmer, der skal tilbagebetale Understøttelse.

Ved Gennemførelse af et fast begrænset Aar, Regnskabsaar, vil disse Vanskeligheder forsvinde, idet Opsummering af Understøttelsesdage da foregaar i ubrudt Rækkefølge fra 1. April til Maksimum er naaet, og det samme vil være Tilfældet, saafremt der derefter skal udbetales fortsat Hjælp.

Endvidere vil den Gene bortfalde, at et Medlem, der i et Aar har opbrugt sit Maksimum i brudte Perioder, det følgende Aar faar sin Understøttelse afbrudt paa samme Maade, selv om han denne Gang har en fortløbende Arbejdsløshedsperiode, et Forhold, der nu medfører, at de arbejdsløse Medlemmer overgaar skiftevis fra Kasseunderstøttelse til Kommunehjælp og omvendt, undertiden med faa Ugers eller Dages Mellemrum.

Det af Kasserne nedsatte Udvalg skal derfor tillade sig at anbefale Kassernes forannævnte Ønske til det højtærede Udvalgs, Rigsdagens og Regeringens Velvilje.

Udvalgets Ordfører, *Th. Gath,* supplerede Skrivelsen med nogle orienterende Bemærkninger og fremhævede særlig, at Betydningen af den krævede Reform for Kassernes Tillidsmænd vilde være meget stor saavel i Afdelingerne som for Forbundene.

Landstingsudvalgets Ordfører, *A. Johansen,* lovede paa Udvalgets Vegne velvillig Behandling, og der vil derfor ved Lovens 2. Behandling i Landstinget formentlig blive stillet et saalydende Ændringsforslag.

NYT FRA UDLANDET

MOD ENSRETNINGEN AF FAGBEVÆGELSEN I ESTLAND. Som tidligere meddelt her i Bladet har Regeringen i Estland afsat den estniske Landsorganisations og Tekstilarbejderforbundets Ledelser og indsat nye Ledelser udenom Medlemmerne og de kompetente Organisationsinstanser. Af den Grund blev den fornyligt i Tallinn afholdte Kongres i Tekstilarbejderforbundet imødeset med særlig Interesse, thi det skulde her vise sig, om de estniske Tekstilarbejdere vilde bøje sig for Regeringens Diktat eller bevare Forbundets Selvstyre.

I Kongressen deltog 85 Repræsentanter fra 4 Afdelinger. For at styrke sin Stilling havde den af Regeringen udnævnte Ledelse oprettet en Afdeling II i Tallinn. Dette Spørgsmaal blev grundigt drøftet. Den nye Ledelse søgte forgæves at paavise Nødvendigheden af denne Afdelings Oprettelse, men det overvældende Flertal af Kongressens Delegerede var af en anden Mening og besluttede at opløse Afdelingen og udelukke Afdelingens Stiftere af Forbundet. Regeringens Haandlangere i den nye Ledelse blev skarpt kritiseret, og i den nyvalgte Ledelse blev alle Pladser besat med Tilhængere af den frifaglige Retning. Kongressen vedtog enstemmigt en Resolution om en kraftigere Virksomhed til Forbedring af Arbejdernes Levestandard.

Man afventer nu med Spænding, hvad Regeringen vil foretage sig i Anledning af Tekstilarbejdernes Afsættelse af den Forbundsledelse, som den i sin Tid paatvang Forbundet.

NEDSÆTTELSE AF ARBEJDSTIDEN I KULINDUSTRIEN. I November 1936 blev Arbejdstiden i den franske Kulindustri nedsat til 38 Timer 40 Minutter ugentlig. Dette i Forbindelse med det øgede Forbrug i Vintermaanederne samt Industriens stigende Kulforbrug som Følge af den vældige Oprustning har medført en vis Knaphed paa Kul i Frankrig, som i den sidste Tid har været nødsaget til at importere større Mængder Kul. I den Anledning er den franske Kularbejder-Føderation gaaet med til Indførelse af Overarbejde i Form af fire ekstra Arbejdsdage. Man mener, at det paa denne Maade vil være muligt at forøge den nationale Kulproduktion med 680.000 Tons og derved spare Landet for 95 Mill. Frcs. Kul fra Udlandet samtidigt med, at de franske Minearbejdere vil oppebære 40 Mill. Frcs. mere i Løn.

I *Belgien,* hvor Arbejdstiden i Kulindustrien foreløbig er nedsat til 45 Timer ugentlig, har Minearbejdernes Forbundskongres besluttet ikke at gaa med til Undtagelser fra Loven og nægte at udføre Overarbejde, saalænge som der findes arbejdsløse, kvalificerede Minearbejdere. Ligeledes vil man med denne Beslutning forhindre Oplagring af for store Kulmængder.

Minearbejdernes Beslutning er blevet kritiseret fra flere Sider, idet der henvises til, at Kulmanglen i Belgien er ganske øjensynlig, at visse Industrier af den Grund har maattet foretage Produktionsindskrænkninger og afskedige Arbejdere, samt at Arbejdsgiverne i Kulindustrien har benyttet Kulmanglen til at foretage ubillige Prisforhøjelser og derfor slet ikke er interesseret i at kræve Arbejdstidslovens Undtagelsesbestemmelser bragt i Anvendelse.

De her omtalte Vanskeligheder for Kulindustrien i de 2 Lande skyldes den Omstændighed, at Arbejdstidens Nedsættelse er sket paa et Tidspunkt, hvor Kulforbruget er særlig stort, ikke mindst paa Grund af den i alle Lande rasende Kaprustning, der stiller særlig store Krav til Kulindustriens Ydeevne. Det drejer sig formentlig kun om Overgangs-Vanskeligheder, der hurtig vil blive overvundet, thi netop i Kulindustrien er Arbejdsydelsen blevet ganske betydelig forøget som Følge af Arbejdets fremskridende Rationalisering og Mekanisering. Iøvrigt er Kulindustrien i de andre Lande, hvor Arbejdstiden ikke er nedsat, ude for lignende Vanskeligheder.

KOLLEKTIVOVERENSKOMSTER FOR DE FRANSKE LANDARBEJDERE. Det franske Deputeretkammer har vedtaget en Lov om Indførelse af kollektive Arbejdsoverenskomster i Landbruget. Ligesom i Handel og Industri kan der nu ogsaa i Landbruget oprettes kollektive Overenskomster, der fastsættes af en blandet national, regional eller lokal Kommission, der nedsættes efter derom fremsat Ønske fra en Arbejder- eller Arbejdsgiverorganisation. Saafremt der ikke indenfor en saadan Kommission opnaas Enighed om Overenskomstens enkelte Bestemmelser, skal efter Henstilling fra

en af Parterne Landbrugsministeren gribe ind og søge Uoverensstemmelserne bragt ud af Verden.

EN FERIELOV I STORBRITANNIEN. Den britiske Regering har nedsat en Kommission til Undersøgelse af Muligheden for Indførelse af en Lov om Arbejderferier med Løn. Den faglige Landsorganisation har erklæret sig rede til at deltage i Kommissionens Arbejde og har allerede udpeget sine Repræsentanter.

Arbejdsløsheden i Januar og Februar 1937.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Februar Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 128.452 Arbejdsløse, d. v. s. 30,2 pCt. af det samlede Antal paa ialt 425.479 organiserede Arbejdere i de paagældende Fag.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1932.

Samtlige Fag:	1937 pCt.	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.
Januar	33,0	28,1	29,5	34,4	43,5	34,1
Februar	30,2[1])	30,4	28,3	31,3	42,9	35,9
Marts		26,2	22,3	28,4	35,4	35,8
April		19,5	18,3	21,6	28,6	27,7
Maj		12,9	14,4	16,8	24,3	24,8
Juni		11,3	12,6	15,5	21,9	24,9
Juli		12,1	12,6	15,3	21,7	28,7
August		12,3	13,7	15,5	21,4	29,2
September		12,9	14,9	16,4	20,9	29,6
Oktober		16.3	17,3	18,2	23,2	31,8
November		20,0	21,7	22,3	25,7	35,1
December		30,3	31,7	30,3	37,5	42,8

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 5 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Febr.*) 1937	Jan. 1937	Dec. 1936	Febr. 1936	Jan. 1935	Dec. 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	33,5	42 0	33,4	33,4	35,9	36,6
2. Jernindustrien	15,6	15,7	16,8	19,2	19,4	21,0
3. Anden Industri m. v.	16,9	18,3	24,5	17,6	17,9	22,0
4. Handel	7,4	7,1	5,3	8,5	7,7	6,8
5. Arbejdsmænd	25,9	28,5	24,5	24,9	24,9	25,3
I alt	19,9	21,9	22,8	20,5	20,8	23,0
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	51,1	58,6	48,1	54,7	45,9	52,7
2. Jernindustrien	20,1	19,9	23,4	21,2	18,7	24,6
3. Anden Industri m. v.	19,7	19,9	24,0	19,4	19,3	25,9
4. Handel	7,3	6,8	6.0	7,7	7,9	7,0
5. Arbejdsmænd	49,8	55,1	44,1	49,7	43,3	46,5
I alt	36,9	40,2	35,2	37,0	32,9	37,5
Hele Landet	30.2	33,0	30,3	30,4	28,1	31,7

*) Foreløbigt Tal

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for December og Januar for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Jan. 1937	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Jan. 1937	Decbr. 1936	Jan. 1936	Decbr. 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	5 301	34,4	35,1	30,0	32,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 907	20,1	41,1	15,7	37,4
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 581	10,9	9,4	13,8	9,1
Slagteriarbejdere	8 225	17,6	19,6	25,3	25,5
Tobaksarbejdere	8 742	18,3	62,5	17,3	74,1
Tekstilarbejdere	15 654	9,4	14,8	7,6	10,3
Skræddere	14 353	17,1	18,0	17,1	18,0
Hatte- og Buntmagere	1 542	14,7	34,8	18,7	30,2
Skotøjsarbejdere	5 045	27,4	44,7	18,2	17,8
Murere	10 089	76,6	42,8	48,0	56,8
Hustømrere	9 138	52,3	43,5	42,8	46,4
Snedkere	10 007	29,9	34,7	30,8	38,4
Malere	7 735	61,5	58,2	56,9	56,5
Sadelmagere og Tapetserere	2 442	27,3	30,8	24,9	25,9
Træindustriarbejdere	5 870	24,5	34,8	21,1	39,1
Karetmagere	1 127	17,0	17,3	22,7	30,5
Keramikere	1 974	5,3	10,8	5,7	6,1
Blikkenslagere	2 526	29,6	27,1	31,5	29,1
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 242	19,2	32,2	25,8	32,8
Smede- og Maskinarb.	34 978	16,3	18,0	17,6	21,4
Formere	2 184	10,6	39,0	17,1	42,6
Elektrikere	3 558	21,2	14,2	22,5	14,5
Papirindustriarbejdere	1 735	2,0	2,1	2,0	2,5
Bogbindere	4 659	14,1	18,4	15,8	13,6
Typografer	6 636	11,7	10,9	12,9	11,9
Sømænd	4 350	31,1	28,8	31,6	31,1
Søfyrbødere	2 312	32,9	29,6	36,2	34,5
Kedel- og Maskinpassere	2 309	9,0	8,8	8,7	9,9
Kvindeligt Arbejderforbund	16 207	20,5	23,3	19,4	19,7
Handels- og Kontormedhj.	25 080	7,1	5,8	8,1	7,0
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	167 352	47,8	39,2	38,6	40,0
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 681	75 0	42,2	47,0	51,9
Andre Fag	3 2938	25,1	20,1	21,1	23,6
I alt	425 479	33,0	30,3	28,1	31,7

Lønbevægelser og Konflikter.

Flyttearbejdere hos Møbeltransport »Danmark«.

Et Spørgsmaal om Underbetaling af en Flyttearbejder hos *Møbeltransport »Danmark«* var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Februar.

Sagen forligtes her paa den Maade, at Møbeltransport »Danmark« til fuld Afgørelse af det paaklagede Forhold betaler 250 Kr. til Flyttearbejdernes Fagforening.

Bageriarbejdere hos A/S Engelsk-Dansk Biscuitfabrik.

Den 23. Februar afholdtes i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde paa Foranledning af Klage fra Bageri- og Konditorarbejderforbundet over, at *Engelsk-Dansk Biscuitfabrik, A/S,* uden Varsel afskediger Arbejdersker, og over at Akkorderne er lavere ansat, end Overenskomsten forudsætter.

Mødet endte uden Resultat, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Havnearbejdere i Køge.

Den 22. Februar behandledes i Arbejdsgiverforeningen en Klage fra Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark overfor Arbejdsmændenes Fagforening for Køge og Omegn.

Til fuld Afgørelse af de paaklagede Forhold tilbagebetaler den nævnte Fagforening til *A/S Køge Kulforretning* Kr. 121,56.

Træindustriarbejdere hos Firmaet O. H. Olsen.

Et Spørgsmaal om at føre Dagbog (Timebog) over udført Arbejde hos *Firmaet O. H. Olsen* var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Marts.

Sagen blev sluttet med følgende Protokolat:

Parterne er enige om, at § 5 i Overenskomsten mellem Træindustriens Fabrikantforeninger og Træindustriarbejderforbundet i Danmark bliver gældende for det omhandlede Forhold.

Snedkere hos københavnske Bygningssnedkermestre.

Foranlediget af en Klage fra *Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling* over, at Bygningssnedkernes Fagforening under Snedkerforbundet i Danmark havde begaaet Brud paa Overenskomsten, afholdtes den 2. Marts 1937 et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Snedkerforbundet paastod, at Arbejdsgiverne i Strid med vedtagne Arbejdsvilkaar havde forlangt et Arbejde udført, som Svendene ikke var forpligtet til at udføre.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling.

Snedkere hos Snedkermester Jørgen Christensen.

Den 2. Marts 1937 afholdtes i Arbejdsgiverforeningen Fællesmøde til Behandling af en Divergens mellem Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling og Snedkerforbundet i Danmark ang. Afspadsering af Overarbejde udført af Medlemmer af Snedkernes og Stolemagernes Fagforening hos Snedkermester *Jørgen Christensen,* Aaboulevarden.

Sagen behandledes og frafaldtes af begge Parter.

Smede- og Maskinarbejdere hos A/S Pedershaab Maskinfabrik, Brønderslev.

Da *Peterhaab Maskinfabrik* ved saavel Mæglings- som Timandsmøde havde nægtet at indgaa paa en passende Timelønsforhøjelse, havde Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund set sig nødsaget til at varsle Strejke til Ikrafttræden ved normal Arbejdstids Ophør, Fredag den 5. Marts.

I den Anledning afholdtes den 4. Marts i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde, hvor man enedes om følgende:

Da der under Forhandlingerne om Sagen blev fremlagt stærkt afvigende Oplysninger om Lønniveauet, enedes man om at vise Sagen tilbage til lokal Forhandling for at klarlægge dette Forhold og eventuelt forhandle sig til Rette. I disse Forhandlinger deltager en Repræsentant for hver af Organisationerne. Forhandlingen skal være tilendebragt senest 10 Dage fra Dato, og den varslede Strejke udsættes til Fredag den 19. ds. ved den normale Arbejdstids Ophør.

Bogbindere hos Firmaet Hansen & Andreasen, København.

En mellem *Firmaet Hansen & Andreasen* og Bogbinderforbundet i Danmark opstaaet Uoverensstemmelse drøftedes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Februar med følgende Resultat:

Under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder sluttes Sagen med, at Firmaet Hansen & Andreasen betaler Fru Kjeldsen den hende tilkommende Feriegodtgørelse, stor Kr. 30,00.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2293:

Murere hos Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. Januar 1937 i Sag Nr. 2293: De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet mod Centralforeningen af Murermestre i Danmark for Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg.

Efter at Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg, ved Hjælp af en Tømrersvend havde ladet opføre et Hejsetaarn til Ophejsning af Materialer ved Opførelsen af en Nybygning i Aalborg, hvilket Arbejde Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg Afdeling i Skrivelse af 1. August 1936 til Stenstrop paa sine Medlemmers Vegne hævdede at have overenskomstmæssig Ret til at udføre, og efter at Hejsetaarnet den 5. s. M. var taget i Brug, standsede Afdelingsformanden den 6. s. M. Arbejdet med den Motivering, at de 8 paa Pladsen arbejdende Murarbejdsmænd ikke maatte benytte Hejsetaarnet.

Sagen blev indbragt for Den faste Voldgiftsret og ved Rettens Kendelse af 1. September 1936 blev Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Aalborg-Afdeling frifunden, men paalagt Sagens Omkostninger.

I Kendelsen hedder det blandt andet:

»Efter alt, hvad der foreligger oplyst under Sagen, kan der efter Rettens Opfattelse ikke være nogen begrundet Tvivl om, *at* Stridsspørgsmaalet mellem Parterne, — saaledes som det oprindelig har været rejst, og som Skrivelsen af 1. August ogsaa giver Udtryk for, — i første Linje har drejet sig om Arbejdsmændenes overenskomstmæssige Ret til Opførelse af Hejsetaarnet, altsaa et Beskæftigelsesspørgsmaal, og *at* det i ethvert Tilfælde har været ganske sekundært, naar det Synspunkt ogsaa har været fremdraget, at der med Hejsetaarnets Betjening var forbundet en Fare, der maatte give Arbejderne Krav paa gennem egen Udførelse at sikre sig Taarnets forsvarlige Opførelse. Det skal dernæst i denne Forbindelse bemærkes; at dette Synspunkt som Regel ikke heller vil kunne gøre en Arbejdsstandsning berettiget, naar det som her kun har været fremsat ganske generelt, som en blot Mulighed uden samtidig Paavisning af eller dog i nogen Grad Sandsynliggørelse af, at den konkret foreliggende

Konstruktion i denne eller hin Henseende var mangelfuld eller mindre betryggende, hvorom intet forelaa oplyst. — Det fremgaar dernæst af Sagen, at Hejsetaarnet, da Fagforeningsformanden den 6. August indfandt sig paa Arbejdspladsen, var færdigt, og at Hejsningsarbejdet da allerede havde været i Gang i nogen Tid. Naar derfor Formanden havde den Opfattelse, at Hejsetaarnets Opførelse ved Arbejdskraft udenfor Arbejdsmændenes Kreds var et overenskomststridigt Overgreb fra Murermesterens Side, maatte det være Fagforeningens Sag at søge dette Spørgsmaal afgjort ad sædvanlig organisationsmæssig Vej, og Fagforeningsformanden har derfor været ganske uberettiget til alene under Henvisning til sin nævnte Opfattelse, saaledes som det maa antages sket, at standse Arbejdsmændene i Benyttelsen af det paagældende under Sagen ommeldte Hejsetaarn. Det er imidlertid under en Reassumption af Sagen, efterat Arbejdet var genoptaget i Henhold til Rettens foreløbige Kendelse af 18. August, oplyst, at Fabrikstilsynet i Aalborg den 19. og 20. August paa Foranledning fra Arbejderside har foretaget Eftersyn af Hejsetaarnet og den i samme anbragte Elevator, og at Fabrikstilsynet derpaa under Henvisning til forskellige nærmere angivne Mangler ved Elevatoren har nedlagt Forbud mod enhver Brug af denne i dens da foreliggende Tilstand. De paagældende Mangler er derefter afhjulpne, og efterat Fabrikstilsynet den 25. August havde erklæret Elevatoren for at være i behørig Stand, er Arbejdet — der midlertidigt var udført ved Opbæring af Materialerne — fortsat med Anvendelse af det paagældende Hejsetaarn. Som det af det anførte fremgaar, har Murermester Stenstrop under de den 6. August foreliggende faktiske Forhold ikke haft berettiget Krav paa Arbejdets Fortsættelse med Anvendelse af det ommeldte dengang i ikke-forskriftsmæssig Stand værende Hejsetaarn med Elevator. Herefter, og idet der efter Omstændighederne ikke i Fagforeningens Forhold iøvrigt skønnes at foreligge tilstrækkelig Anledning til Idømmelse af Bod, vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse i saa Henseende være at tage til Følge, hvorimod de Indklagede findes at burde udrede Sagens Omkostninger.«

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning bevirkede, at de ved Nybygningen beskæftigede Murersvende maatte standse deres Arbejde, og da Murermester Stenstrop ikke vilde betale Svendene for spildt Arbejdstid, blev Spørgsmaalet herom af Murerforbundet indbragt for det staaende Fællesudvalg (Fagets Voldgiftsret), og ved dettes Møde den 17. September, hvor Sagen behandledes, skete følgende Protokoltilførsel:

»Den fra Fællesudvalgsmødet i Aarhus den 18. August d. A. med Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg, udsatte Sag havde Murerforbundet begæret optaget paa Dagsordenen til Behandling i Fællesudvalgsmødet, hvilket Centralforeningen nægtede under Henvisning til Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. September d. A. (Sag Nr. 2269).

Murerforbundet protesterede mod Nægtelsen og forbeholdt sig at indklage denne for Den faste Voldgiftsret.«

Under Henvisning hertil har De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og for dettes Medlem, Murermester Stenstrop, og principalt nedlagt Paastand paa, at de Indklagede forpligtes til at lade Spørgsmaalet om Ventepenge afgøre af Fællesudvalget i Henhold til Fagets Regler for Behandling af faglig Strid, subsidiært, at der tilkendes Murersvendene Ventepenge for 951 Timer à 120 Øre eller 1141 Kr. 20 Øre.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, idet de gør gældende, at det ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. September er fastslaaet, at Murarbejdsmændenes Standsning af Arbejdet den 6. August var ulovlig og altsaa falder ind under Undtagelsesbestemmelsens § 7 i Overenskomsten mellem Centralforeningen og Forbundet, der omfatter de Tilfælde, hvor Krav paa Ventepenge ikke haves.

§ 7 i den paagældende Overenskomst er saalydende:

»Sker der Afbrydelse i et Akkordarbejde, og Mesteren anviser Svendene andet Arbejde under Standsningen, maa disse ikke vægre sig ved at udføre saadant anvist Arbejde, indtil det afbrudte Akkordarbejde kan fortsættes. Modtager Svendene ikke saadant anvist Arbejde, tilkommer der dem ingen Erstatning for tabt Arbejdstid.

Anviser Mesteren ikke saadant Arbejde og ifølge Mægling eller Voldgift bevisligt bærer Ansvaret for Standsningen, kan en eventuel Erstatning dog ikke overskride den til enhver Tid gældende Normaltimeløn.

Standsninger, foraarsaget ved ulovlige Arbejdsnedlæggelser, Strejke eller Lockout, medfører i intet Tilfælde Erstatningspligt for Mesteren. Eventuelle Krav om Erstatning maa fremsættes for Mesteren 36 Timer efter, at Standsningen er indtraadt, Formanden skal give Mesteren 24 Timers Varsel om Fremskaffelse af manglende Materialer.«

Da Spørgsmaal om Berettigelsen af et fremsat Krav paa Ventepenge efter den citerede Bestemmelse skal afgøres af den faglige Voldgiftsret, vil Klagernes principale Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

K e n d e l s e:

Denne Sag henvises til Afgørelse ved det mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Murerforbundet bestaaende Fællesudvalg.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 18 * KØBENHAVN DEN 1. APRIL 1937 * 33. AARGANG

Den faglige Situation.

IV.

Idet vi henviser til det af Forligsinstitutionens Formand, Hr. Direktør E. Dreyer, under 27. Marts stillede Mæglingsforslag, som findes optrykt andet Sted i nærværende Nr. af »Arbejderen«, kan vi ikke tilbageholde et Par Bemærkninger om Mæglingsforslagets Tilblivelse, Indhold og Karakter.

Tager vi Forhandlingerne som en Helhed for samtlige de Overenskomster, der nu omfattes af Mæglingsforslaget, tør man uden at være ubeskeden antyde, at Arbejdsgivernes Forhandlere med eller mod deres Hensigt — paa tværs af Forhandlingsreglernes Forudsætninger — har stilet mod tredie Mands Afgørelse — Forligsinstitutionen.

Forhandlingsmøderne har været mange — og lange, men de Antydninger af Tilbud, som kunde fravristes Arbejdsgiverne under Hovedorganisationsforhandlingerne, har ikke paa noget Tidspunkt været af den Art og af den Karakter for Hovedspørgsmaalenes vedkommende, at der har været blot den allerringeste Chance for Arbejdernes Repræsentanter til at stille blot et Modforslag, der egnede sig til Forhandlingsgrundlag; derfor gik det som det gjorde, derfor havnede vi paany paa Kongens Nytorv i Forligsinstitutionen — paa Trods af Forhandlingsreglerne.

Det Mæglingsforslag, der i disse Dage tages Stilling til omkring i de enkelte Forbund, har det tilfælles med sine Forgængere, at det er et Billede paa godt og ondt, det er ikke — og giver sig ikke ud for at være det — det retfærdige Grundlag, som deler Sol og Vind lige mellem de Parter, der ikke selv kunde blive enige; om Mæglingsforslaget er en saa tilpas Blanding af Lys- og Skyggesider, at det bærer igennem til Vedtagelse hos begge Parter, vil først ligge klart, naar Stemmerne tælles op Tirsdag den 6. April.

Tager vi t. Eks. og kigger lidt paa »Jernets« Del af Mæglingsforslaget, er der — for at tage Lyspunkterne først — den gode Generalnævner, at de laveste Lønninger faar det største procentvise Tillæg, Mellemlønningerne faar noget mindre, og de højere Lønninger endnu mindre; havde det omvendte Forhold gjort sig gældende, kunde man uden Modsigelse hævde, at Mæglingsforslaget var af en asocial Karakter.

Mindstelønnen og Minimallønnen og Kvindernes Akkordbasis har forladt de meningsløse lave Satser; de er altsaa gaaet et lille Skridt i den rigtige Retning. Det er fastholdt, at de to først anførte Lønsatser er enslydende for Provins og København.

Det mere og mere brændende Spørgsmaal om Ungarbejderlønninger er taget med og løst i Udformningen af Mæglingsforslaget, og hermed er Brodden taget af den hos visse Arbejdsgivere opstaaede Spekulation i en endnu billigere Arbejdskraft, end den der var fastsat i Kvindeligt Arbejderforbunds Overenskomster. Ungarbejderoverenskomsten er derfor af denne og andre Grunde et Plus til Arbejderside.

Endelig er der Spørgsmaalet om Overenskomsternes Omraade. Det har der den Betydning, at en organiseret Arbejdsgiver efter Mæglingsforslaget er forpligtet til at overholde Overenskomsten for samtlige i Virksomheden beskæftigede Arbejdere; det er — sagt med andre Ord — en Overenskomstændring, der ikke koster de honnette Arbejdsgivere en eneste Skilling, men som tvinger visse enkelte Arbejdsgivere til at opgive en Art illoyal Konkurrence overfor deres egne Standsfæller, altsaa den røde Traad ang. vort Forhold til de uorganiserede Arbejdsgivere fra Mæglingsforslaget i 1934 om igen, men nu vendt mod de enkelte af de organiserede Arbejdsgivere, som har spekuleret i billig uorganiseret Arbejdskraft.

Af det mindre gode, de mørke Pletter, i Mæglingsforslaget skal for det første anføres, at de givne Forhøjelser er for smaa, og for det næste sætter Mæglingsforslaget et Skel for Lønforhøjelserne mellem København og Provins, dette Skel staar for os som noget uretfærdigt. Det følger heller ikke Mæglingsforslagets Hovedlinie, at de laveste Lønninger skal have det største Tillæg; det har ingen Forbindelse med vort Standpunkt paa Arbejderside, at der sættes et Skel mellem Køben-

havns og Provinsens Akkordlønninger paa mellem 14 og 15 Kr. om Ugen.

Mæglingsforslagets Afsnit A., Stk. 7, er uheldig i sin Affattelse som i sin Konsekvens. Tidsfristen, hvor Værkstedsprislister og Akkorder ikke kan opsiges, er unødvendig lang, og det vil før eller senere hævne sig, naar man forsøger at underbinde en fri Overenskomst for længere Perioder.

Om de øvrige Forslag i Forligsinstitutionens Mæglingsdokument er der egentlig kun det at sige, at de stort set følger »Jernets« Linie, der er enkelte af dem hvor Billedet mellem Lys og Skygge er mere udvisket, men Linien er i det væsentlige holdt.

Vi har med disse korrigerende Bemærkninger ønsket at pege paa de faktiske Ting, som Mæglingsforslaget indeholder, og overlader til de enkelte Forbunds enkelte Medlemmer at træffe Afgørelse ud fra deres Syn paa Mæglingsforslagets Indhold af Godt og Ondt, for den ved jo bedst, hvor Skoen trykker, som har den paa; maa vi derfor slutte denne vor foreløbige Gennemgang af hele Overenskomstsituationens Udvikling i Vinteren og Foraaret 1937 med at sige til hvert enkelt stemmedeltagende Medlem af D. s. F.:

Se dig om, drag Sammenligning mellem vor Stilling og vore Kammeraters i Ind- og Udland, overvej derefter meget nøje, hvad du mener der tjener den danske Arbejderklasse bedst, og hvis du handler derefter, giver du Mæglingsforslaget din Tilslutning.

Statstjenestemændenes Reguleringstillæg.

Af Sekretær **Chr. Vejre.**

Ved en afsluttende Forhandling mellem Finansministeriet og Statstjenestemændenes Centralorganisationer den 16. Marts d. A. opnaaedes der, som det vil være bekendt fra Dagspressen, Enighed om at forhøje Reguleringstillægget med en Portion, som for Tjenestemænd med Lønninger paa indtil 3000 Kr. aarlig udgør 96 Kr. pr. Aar (i Lønningsbeløbet, 3000 Kr., er ikke medregnet Reguleringstillæg og Stedtillæg).

Til Orientering for de Fagforeningsfolk, der ikke er særlig kendt med Statstjenestemændenes Lønningsregler, skal vi her fremsætte nogle Oplysninger om de nærmere Omstændigheder ved Tjenestemandsorganisationernes Krav om Reguleringstillægets Forhøjelse.

Ved Tjenestemandsloven af 1931 blev de 2 hidtidige bevægelige Tillæg: Konjunkturtillægget og Dyrtidstillægget, samlet i *et* bevægeligt Tillæg: *Reguleringstillægget.*

Dette Tillæg staar i et bestemt Forhold til det af Det statistiske Departement paa Grundlag af Varepriserne udregnede Udgiftstal og bevæger sig for den førnævnte Løngruppe (1800 til 3000 Kr. i Løn med Alderstillæg) med 96 Kr. (1 Portion) i op- eller nedadgaaende Retning, for hver Gang det nævnte Udgiftstal flytter sig 104 Kr.

Denne Bevægelse i Reguleringstillægets Skala er, om vi saa maa sige, den normale Bevægelse. Men naar Udgiftstallet naar over 2427 Kr., forekommer den Ejendommelighed, at der skal en Stigning i Udgiftstallet — ikke paa 104 Kr., men paa 416 Kr. til, forinden Reguleringstillægget kan forhøjes med en Portion.

Denne Unormalitet, der populært benævnes »Hullet« i Reguleringstillægget, kom ind i Loven i 1931, da Venstre og de Konservative endnu havde Flertallet i Landstinget, ikke formedelst nogen fornuftig Begrundelse, men nærmest ved et Lune, der politisk skulde understrege de 2 Partiers Surhed mod opadgaaende Lønninger.

Paa det Tidspunkt havde denne lille Venlighed fra de 2 Partiers Side dog ingen Aktualitet, idet vi laa i en Periode med dalende Priser.

De i de sidste Aar stedfundne Prisstigninger har imidlertid bragt Udgiftstallet ret betydeligt i Vejret, og ifølge det pr. Januar 1937 konstaterede Udgiftstal, som er paa 2710 Kr., vilde Reguleringstillægget, om det havde bevæget sig normalt og givet 96 Kr. for hvert Interval paa 104 Kr. — d.v.s. uden at foretage det foran omtalte Spring mellem 2427 og 2842 Kr. — have udgjort ikke de nuværende 564 Kr. (her regnes stadig med den foran nævnte Løngruppe), men 756 Kr. fra og med 1. April 1937.

Nu fik Tjenestemændene ved de stedfundne Forhandlinger ikke de 756 Kr., men halv Dækning, nemlig 660 Kr., idet Statens finansielle Forhold ikke tillod Udgiften ved Hullets fuldstændige Udfyldning, som vilde beløbe sig til 12 Millioner Kr. pr. Aar.

Sagen blev, som allerede nævnt, for det kommende Finansaar altsaa ordnet saaledes, at den ene Portion plus et lille Tillæg til de allerlavest lønnede vil blive søgt bevilget — og hermed har Organisationerne erklæret sig indforstaaet.

Til næste Aar maa man jo saa se, hvorledes Prisniveauet og de finansielle Forhold ligger og tage fat paa Spørgsmaalet igen.

Indenfor Tjenestemandsorganisationernes Ledelse erkender man den Forstaaelse og Imødekommenhed, hvormed Finansministeren saavel som den samlede Regering har taget paa Sagen. Og man er helt paa det rene med, at Grunden til, at Kravet om de 2 Portioner kun blev halvt imødekommet, udelukkende maa tilskrives de meget betydelige og aldeles ikke mindre berettigede Krav, som under de foreliggende Forhold stilles til Statskassen.

Vore Organisationer og vore Medlemmer er endvidere ganske klar over, at det under en Finansminister af en anden Partifarve — ja, selv under den politiske Sammensætning, Landstinget havde før Efteraaret 1936, vilde have været særdeles vanskeligt, ja, maaske endda helt umuligt at faa nogen Art af Dækning for det tomme Rum, Venstre og de Konservative tilvejebragte i Reguleringstillægget i 1931.

RUNDSKUE

BYGGEVIRKSOMHEDEN I 2. HALVAAR 1936. Det samlede Antal Lejligheder, der i Tiden fra 1. Juli til 31. December 1936 er opført i Hovedstaden, Provinsbyerne og 68 Sognekommuner med større bymæssige Bebyggelser, udgjorde 11.552, deraf er 5377 opført i Hovedstaden, 1521 i Hovedstadens Forstæder, 3787 i Provinsbyerne, 530 i Provinsbyernes Forstæder og 337 i Sognekommunerne.

Ved Nytaar 1937 var der i de nævnte Omraader ialt 13.029 Lejlighedr under Opførelse mod 10.162 ved Nytaar 1936, saaledes at det kan ventes, at Aaret 1937 — medmindre Igangsættelse af nyt Byggeri indskrænkes væsentlig — vil bringe en betydelig Opgang i Antallet af fuldførte Lejligheder.

ARBEJDERNES LANDSBANK i 1936. Arbejdernes Landsbank afholdt den 15. Marts ordinær Generalforsamling, hvor Formanden, Direktør Svendsen, aflagde Beretning for det forløbne Aar. Der har været en betydelig Fremgang, omend Arbejdskonflikten i Februar og Marts Maaned havde medført et større Udtræk af de indskudte Midler, nemlig 8,6 Mill. Kr. Ved Udgangen af 1936 var de samlede Indlaansmidler ca. ½ Mill. Kr. lavere end ved Udgangen af 1935. Banken har ydet 7,4 Mill. Kr. Laan til Nybyggeri, navnlig til de kooperative Selskaber.

Bankens Aktiekapital er i Aarets Løb udvidet med 560.000 Kr. og udgør nu 5.632.000 Kr. Aarets Driftsoverskud, inklusive en Overførelse fra forrige Aar, andrager 1.153.546 Kr. Til Aktionærerne udbetales 5 pCt. i Udbytte, nemlig ialt 280.600 Kr. Resten anvendes til Afskrivninger og Henlæggelser. Bankens Totalomsætning har andraget 1.140.762.303 Kr.

Kassebeholdningen udgør 927.402 Kr., Obligations- og Aktiebeholdningen 25,4 Mill. Kr., Indskud i indenlandske Banker udgør 953.768 Kr. og Kreditter og Laan 431.032 Kr. Status balancerer med 69.851.022 Kr., hvilket er en Ubetydelighed mere end Aaret forud. Paa Passivsiden er Indlaanene paa 53,8 Mill. Kr. det største Beløb.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. I Februar Maaned er Importen af udenlandske Varer i Forhold til den foregaaende Maaned gaaet ned fra 140,1 til 119,9 Mill. Kr., mens Eksporten af indenlandske Varer er steget fra 111,8 til 113 Mill. Kr. og Genudførselen af fremmede Varer fra 5,2 til 5,6 Mill. Kr. Der har altsaa i Februar Maaned været en Merindførsel paa 1,3 Mill. Kr. mod 23,1 Mill. Kr. i Januar 1937. I Februar 1936 var der derimod en Merudførsel paa 13,7 Mill. Kroner. En betydelig Del af Importstigningen for Februar Maaned skyldes den forøgede Indførsel af Korn og Foderstoffer, der er steget med henholdsvis 8,9 og 1,6 Mill. Kr. i Forhold til samme Maaned i Fjor. Men ogsaa den internationale Prisstigning har været medvirkende, hvilket især viser sig i det højere Importbeløb for Spindestoffer, Brændselsstoffer og Manufakturvarer.

Paa Udførselssiden er den større Eksport af levende Dyr blevet opvejet af det mindre Eksportbeløb, Smør og Æg har hjembragt, mens Flæskeeksportens Værdi har været uforandret.

LOV OM PRISAFTALER. I Folketinget fremsatte Handelsministeren den 10. Marts et Forslag til Lov om Prisaftaler, der gaar ud paa en betydelig Skærpelse og Udvidelse af den hidtil gældende Lov. Lovforslaget tager Sigte paa Udøvelse af Kontrol med Prisaftaler af enhver Art inden for al privat Erhvervsvirksomhed, saaledes at Kontrollen skal omfatte saavel egentlige Priser som Takster, Vederlag og Avanceprocenter, og saaledes at ogsaa de saakaldte liberale Erhvervs Vederlag henhører under Kontrollen, der dog *ikke skal omfatte Løn- og Arbejdsforhold* og heller ikke private Erhvervsvirksomheders Priser m. v., der i H. t. særlig Hjemmel bestemmes eller godkendes af det Offentlige.

Den kontrollerende Myndighed foreslaas udøvet af et 9 Mands Raad, hvis Formand udnævnes af Kongen, og hvis øvrige Medlemmer udnævnes af Handelsministeren. Der foreslaas indført Anmeldelsespligt vedrørende en Række Forhold, bl. a. Aftaler om Regulering af Pris-, Produktions-, Omsætnings- eller Transportforhold, og Raadet skal have Beføjelse til at kræve sig meddelt alle Oplysninger, som findes nødvendige til Bedømmelse af indgaaede Aftalers og trufne Bestemmelsers Indvirkning paa den frie Erhvervsudøvelse og Prisdannelse. Der foreslaas indført Forbud mod Aftaler etc., der kan medføre urimelig Prisopskruning gennem Udnyttelse af Vareknaphed og lignende Forhold. Forslaget indeholder tillige alvorlige Straffebestemmelser.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Det mildere Vejr har medført en betydelig Nedgang i Arbejdsløsheden. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 19. Marts 120.808, eller 27,9 pCt., indtegnede som ledige. Dette Antal er 7261 lavere end i den foregaaende Uge og 2886 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,5 Point lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke-arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 16.188 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 76 lavere end i den foregaaende Uge.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien var for Februar Maaned 134 mod 132 for Januar og 121 for Februar 1936. Det sidste Tal er dog paavirket af Lock-outen i Fjor. Kun en Industrigruppe, nemlig Sten-, Ler- og Glasindustrien, viser Nedgang fra 132 til 126, mens Tallet for Træindustrien er uforandret 133 og for alle øvrige Grupper viser Stigning, der er størst for Læderindustrien, hvis Indekstal er steget fra 157 til 167. Indekstallet for Konsumvarer er i Forhold til den foregaaende Maaned i Februar steget fra 135 til 137, for Produktionsmidler fra 129 til 130. (Basis 19391: 100).

Beskæftigelsestallet (det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag) er for Februar beregnet til 1.218.000 mod 1.189.000 i Januar og henholdsvis 1.056.000 og 1.098.000 i de to tilsvarende Maaneder Aaret før.

OVERENSKOMSTSITUATIONEN I NORGE. Ogsaa i Norge forhandles der for Tiden om Fornyelse af en Række Overenskomster, og der er i denne Forbindelse fremsendt Opsigelse for ialt 46.000 Arbejdere. Bygningsarbejderforbundet har opsagt Overenskomster

for 12.500 Arbejdere, Jern- og Metalarbejderforbundet for 17.500, Formerforbundet for 1800, Tekstilarbejderforbundet for 6.500, Skotøjarbejderforbundet for 2.200, Sømandsforbundet for 1.429, Beklædningsarbejderforbun det 2.920 og Arbejdsmandsforbundet for 1.272 Arbejdere ved Bjergværkerne. For de Virksomheder, hvis Overenskomster først udløber den 30. April, har der endnu ikke været forhandlet, og Spørgsmaalet om Opsigelse er derfor ikke aktuelt foreløbig.

Derimod har Jernbaneforbundet, Postforbundet, Telegraf- og Telefonforbundet samt Kommunalarbejderforbundet besluttet at opsige Overenskomster for ialt 16.200 Tjenestemænd til Ophør den 1. Juli. Opsigelsen sker pr. 1. April.

International Arbejderkonference om Spanien.

Den internationale faglige Central og Socialistisk Arbejder-Internationale afholdt den 10. og 11. Marts i London en fælles Konference til Drøftelse af Situationen i Spanien. I Konferencen deltog 74 Repræsentanter for de faglige Landsorganisationer i 14 Lande, 23 Repræsentanter for 18 internationale Fagsekretariater samt omtrent 100 Repræsentanter for de socialdemokratiske Partier og Parlamentsfraktioner i 17 Lande. Den danske Delegation bestod af Folketingsmændene Hedtoft-Hansen, Hartvig Frisch og Nina Andersen fra Partiet og Hovedkasserer Hans Jacobsen (Bestyrelsesmedlem i I. F. C.), Sekretær Ejler Jensen samt Forretningsfører Sigv. Hellberg fra De samvirkende Fagforbund.

Efter at I. F. C.s Formand, W. Citrine, havde aabnet Konferencen med en kort Tale, fik de spanske Repræsentanter, Pascual Tomas (Landsorganisationen) og Cordero (Partiet), Ordet for at redegøre for Situationen i Spanien. I Tilslutning hertil aflagde Den faglige Internationales Generalsekretær, W. Schevenels, og den socialdemokratiske Internationales Formand, de Brouckère, Beretning om Resultatet af den internationale Hjælpeaktion for Spanien. De meddelte bl. a., at der af de tilsluttede Organisationer hidtil er indsamlet over 15 Mill. Frcs.

Herefter udspandt der sig en udførlig og levende Diskussion, hvorunder en Række af den internationale Arbejderbevægelses kendte Mænd havde Ordet. Konferencens Forhandlinger afsluttedes med Vedtagelse af følgende Resolution:

»Socialistisk Arbejder-Internationales og Den internationale faglige Centrals Konference den 10. og 11. Marts i London, som er indkaldt efter Ønske af de spanske Kammerater, sender først og fremmest en Hilsen til det spanske Folk, der med beundringsværdigt Mod fører Kampen mod Fascismens forenede Styrker og samtidig med sin egen Frihed forsvarer Europas og hele Verdens Frihed og Fred.

Siden Konfliktens Begyndelse har de to Internationaler overfor den offentlige Verdensmening stadig paany paavist Kampens sande Karakter. Kun i altfor høj Grad har Begivenhederne bekræftet deres Forudsigelser. Idag kan enhver se, at Kampen i Spanien i sit Udspring er et regulært Angreb fra det fascistiske Italiens og det fascistiske Tysklands Side, og at Spanien, som det saa træffende er sagt af den spanske Præsident Azana, ikke fører en Borgerkrig, men en Krig for sin nationale Frigørelse. De fascistiske Magter har brudt alle deres Forpligtelser og har ikke blot indskrænket sig til at levere Oprørerne Vaaben og Ammunition, de har ogsaa forsynet dem med de manglende Flyvemaskiner og maaske endog med Krigsskibe. De har desuden i Spanien landsat stærke bevæbnede Stridskræfter, hvis samlede Styrke kan anslaas til flere Divisioner. Og den Kendsgerning, at dette Mandskab betegnes som »frivillige«, ændrer intet i den Forbrydelse mod Folkeretten, som her er begaaet.

Spanien, som paa denne Maade er angrebet under aabenlys Krænkelse af Folkeforbundspagten, har ikke i nogen Form erholdt den Støtte, det rettelig turde kunne forvente, og man har desuden nægtet det den selvfølgelige Ret til i fri Handel at skaffe sig de til dets Forsvar uundværlige Midler. De to Internationaler har altid protesteret imod denne Foranstaltning.

For Tiden søger man gennem Indførelse af en Kontrol at bøde paa denne øjensynlige Mangel ved et System, hvis praktiske Anvendelse ingenlunde retfærdiggør Betegnelsen »Ikke-Intervention«. De to Internationaler er med Henblik paa Erfaringerne med tidligere Forsøg ikke overbevist om, at de trufne Foranstaltninger vil forbedre Stillingen. I Betragtning af de fascistiske Magters ondsindede Hensigter vil Uddannelsen af det Kontrolmandskab, der skal fungere om Bord paa Skibene, tage altfor lang Tid, og i Mellemtiden vil Oprørernes Forsyning med Vaaben o. s. v. blive fortsat, mens Regeringsstyrkerne næppe kan skaffe sig noget. Endvidere er Kontrollens Hul, Portugal, altfor svagt dækket. Vi protesterer imod, at Ikke-Interventionskomiteen har overladt Kontrollen af den spanske Middelhavskyst til den tyske og italienske Flaade, der paa saa afgørende Maade har arbejdet sammen med Oprørerne. Hvis de nye Forholdsregler, som det desværre maa forventes, i Løbet af nogle Uger skulde vise sig uegnede til at gøre Ende paa den Understøttelse, de fascistiske Magter yder Oprørerne, vil det først rigtigt være en Pligt for alle under de to Internationaler hørende Organisationer, med alle til Raadighed staaende Midler at gaa ind for en Politik, der sikrer det spanske Demokrati Muligheden for Anskaffelse af alle de til Forsvaret fornødne Midler i fri Handel.

Tilstedeværelsen af fremmede Tropper i Spanien under Skalkeskjul af frivillige er en Krænkelse af den nationale Suverænitet og en Udfordring til de demokratiske Magter. Det foreslaas at tilbagekalde alle de Udlændinge, som for Tiden kæmper i Spanien. Med Hensyn til de virkelig frivillige, de Folk, som besjælet af Troen paa et højt Ideal kæmper i den nationale Brigade for Folkenes Frihed, adskiller disses Stilling sig væsentlig fra de Lejetropper, som de fascistiske Diktaturer stiller

til Raadighed for Franco. Trods dette er den spanske Regering rede til at tiltræde Forslaget om Tilbagekaldelse af alle i Spanien kæmpende Udlændinge. Men denne Tilbagekaldelse kan kun finde Sted, naar den virkelig sker samtidig, naar en alvorlig og oprigtig, af Iagttagere fra begge Parter gennemført Undersøgelse har konstateret det virkelige Antal af tilstedeværende tyske og italienske Soldater, og saafremt denne Foranstaltning ogsaa gælder de Marokkanere, der som Sultanens Undersaatter maa betragtes som Udlændinge.

For hver Dag træder det tydeligere frem, at det spanske Spørgsmaal kun kan løses, at Freden kun kan genoprettes, at et almindeligt Sammenstød kun kan undgaas, saafremt man fastholder den kollektive Sikkerheds Politik paa Grundlag af Folkeforbundet, som de to Internationaler altid har været Tilhænger af. Fra Dag til Dag bliver de fascistiske Magters Krigsvilje mere øjensynlig. Ethvert Resultat, som de herved kan konstatere, bestyrker dem i deres Planer. De vil kun gøre Holdt overfor en beslutsom Aktion fra de Nationers Side, der ønsker at bevare Freden. Freden er disse Nationers fælles Gode, den er udelelig. I Fællig maa de bevare eller genoprette denne.

De to Internationaler anerkender fuldt og helt de Solidaritetsforpligtelser, som Forholdene paalægger dem. De vil ikke sky noget Offer for at opfyldt dem til Punkt og Prikke. De har altid uden Forbehold og med Begejstring ydet de spanske Kammerater deres moralske Understøttelse. De har i alle mulige Former tilbudt materiel Støtte. De vil stræbe efter yderligere at forøge Hjælpeydelserne. Men de erindrer alle deres tilsluttede Organisationer om, at den bedste Hjælp, som vi kan yde vore kæmpende Kammerater, der befinder sig i en Kamp paa Liv og Død for en Sag, som ogsaa er vor Sag, bestaar i at vække den offentlige Mening i hele Verden, thi Kampens Udfald afhænger i sidste Omgang heraf.

Fordi den offentlige Mening var daarligt informeret eller ligegyldig, har Angrebet været mulig. Fordi den ikke ydede de velvilligt indstillede Regeringer tilstrækkelig Understøttelse, fordi den ikke øvede et tilstrækkeligt stærkt Tryk paa de modvillige Regeringer, er den Politik, som de to Internationaler er Talsmand for, kun bleven fulgt i saa liden Udstrækning. Det ligger nu til Folkene at redde en Situation, som er blevet faretruende. Den socialistiske og faglige Propaganda har allerede givet betydelige Resultater: Der er skabt Klarhed, Sindene kommer i Bevægelse. Nu er Tidspunktet inde til at fordoble alle Anstrengelser. Saafremt hver Organisation opfylder sin fulde Pligt, vil vore spanske Kammeraters Sejr blive sikret og fremskyndet. Endnu er det Tid at redde Verdensfreden.«

NYT FRA UDLANDET

FAGBEVÆGELSEN I HOLLAND. Den økonomiske Krise, som har hærget Holland i de senere Aar, har bevirket en Tilbagegang i de faglige Organisationers Medlemstal. Dette gælder for alle Retninger indenfor den hollandske Fagbevægelse, der i større Udstrækning end Fagbevægelsen i de fleste andre Lande er opdelt efter politiske og konfessionelle Linier. Det synes dog nu, som om denne Tilbagegang er standset, og man i indeværende Aar kan regne med en mindre Fremgang. Den 1. Januar 1937 talte den frie Landsorganisation 285.750 Medlemmer mod 287.418 den 1. Januar 1936. For den romersk-katolske Landsorganisation var de tilsvarende Tal 171.115 og 175.908, for den evangeliske Landsorganisation 109.117 og 109.342, for den neutrale Landsorganisation 44.009 og 44.153. Desuden findes en kommunistisk og syndikalistisk Landsorganisation, der dog kun tæller faa Tusinde Medlemmer.

FRA DET TREDJE RIGE. Den vældige tyske Oprustning i Forbindelse med Indførelsen af den almindelige Værnepligt har bevirket, at der i den tyske Jern- og Metalindustri er Mangel paa faglærte Specialarbejdere. De enkelte Fabriker søgte derfor at skaffe sig den nødvendige Arbejdskraft paa den Maade, at de tilbød Specialarbejdere, der beskæftigedes hos konkurrerende Firmaer, en højere end den hidtil oppebaarne Løn. Arbejderne var hurtigt klar over, at det paa denne Maade var muligt at omgaa det for Fabrikanterne bestaaende Forbud mod generelle Lønforhøjelser, og de benyttede den øgede Efterspørgsel efter faglært Arbejdskraft til at opnaa Lønforhøjelser, der var dobbelt haardt tiltrængt med Henblik paa den vedvarende Prisstigning og Vareknaphed. De nazistiske Myndigheder søgte dog straks at sætte en Stopper for Gennemførelse af Lønforhøjelser ad denne Vej. Først udfærdigedes en Forordning, hvorefter Arbejdere ikke uden særlig Tilladelse maatte flytte til og tage Arbejde i et andet Distrikt, og i Februar er der udstedt en ny Forordning, der ogsaa forbyder Metalarbejdere at skifte Arbejdsplads indenfor samme Distrikt, saafremt vedkommende Arbejdsanvisningskontor ikke giver Tilladelse hertil, og uden en saadan skriftlig Tilladelse maa en Arbejdsgiver ikke ansætte en ny Arbejder. Denne Bestemmelse gælder tillige for Værkførere og Funktionærer med indtil 1000 Mark Maanedsgage. Paa denne Maade søger Nazisterne at holde Lønnen nede og beskytte de Virksomheder, hvor Arbejdsforholdene er særlig daarlige.

STYRKELSE AF DEN SVENSKE ARBEJDERPRESSE. I Henhold til en Beslutning paa den sidste svenske Fagforeningskongres nedsatte Landsorganisations Ledelse for nogen Tid siden et af Repræsentanter for Fag- og Partibevægelsen bestaaende Udvalg til nærmere Undersøgelse af Muligheden for at yde den socialdemokratiske Arbejderpresse effektiv Støtte og Hjælp. Resultatet af Udvalgets Arbejde var et Forslag om Dannelse af et særligt Forvaltningsselskab for den svenske Arbejderpresse, og dette Forslag er senere tiltraadt saavel af Landsorganisationens som Partiets Ledelse. Det er Meningen, at dette Selskab skal optage Laan hos Fagforbundene, for hvilke Landsorganisationen og Partiet skal staa som Garanter. Landsorganisationens Repræsentantskab har allerede bemyndiget Le-

delsen til at laane Selskabet et Beløb af 2 Mill. Kr. af Landsorganisationens Midler. Selskabet vil endvidere henstille til Forbundene at stille de nødvendige Midler til Raadighed mod en Rente, som overstiger den almindelige Bank-Indlaansrente. For Tiden er Forholdet dette, at Arbejderpressen maa optage Laan i Bankerne mod en Rente af 4—5%, men Forbundene ligger med en Formue paa 90—100 Mill. Kr., som kun forrentes med omkring 2 pCt. Ved at tilvejebringe billigere Laanevilkaar vil man gøre det muligt for Arbejderpressen at skaffe sig den tiltrængte moderne tekniske Udrustning, saaledes at den er i Stand til at konkurrere med den borgerlige Presse.

Der skal indrømmes Selskabets Ledelse en vis Kontrol med Midlernes Anvendelse. Ledelsen, der bestaar af fire Repræsentanter for Fagbevægelsen og 3 Partirepræsentanter, vil faa en sagkyndig Funktionær, der skal bistaa Arbejderbladene med Raad og Vejledning og foretage nødvendige Forundersøgelser.

PLANØKONOMI. Den internationale faglige Central har indkaldt til en Eksport-Konference den 14. og 15. April i Paris. Konferencen skal drøfte de af Arbejderbevægelsen i forskellige Lande opstillede Arbejdsprogrammer og Planer vedrørende det økonomiske Liv samt afgive Beretning og Indstilling til det i Juni Maaned d. A. i Budapest stedfindende Bestyrelses- og Repræsentantskabsmøde i I. F. C. Konferencens Dagsorden omfatter følgende Punkter: 1. De nationale Planer vedrørende Erhvervslivet og deres hidtidige Virkeliggørelse; — International Sammenligning. 2. Spørgsmaalet om Forebyggelse af økonomiske Kriser. 3. Raastofproblemet.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bogbindere hos Firmaet »Aja«.

Den 19. Februar behandledes i Arbejdsgiverforeningen en Uoverensstemmelse mellem Bogbinderforbundet i Danmark og *Firmaet »Aja«* med følgende Resultat:

Da Frøken Ruth Hansen ikke har faaet det overenskomstmæssige Opsigelsesvarsel, og da der ikke for udført Overarbejde er betalt tarifmæssigt, betaler Firmaet til fuld Afvikling af dette Forhold Kr. 38,40.

Vedrørende den for Frøken Ruth Hansens Vedkommende trufne Aftale om Oplæring som Overtrækker, forbeholder Arbejdernes Repræsentanter sig deres Stilling.

Arbejdsmænd hos Bogbinderfirmaet Petersen & Petersen.

Efter at den iværksatte Konflikt overfor *Bogbinderfirmaet Petersen & Petersen* havde løbet i et Par Maaneder, blev der som Støtteaktion varslet Sympatistrejke for Bogbinderforbundets Medlemmer.

Der har herom været afholdt et Par Møder i Dansk Arbejdsgiverforening, og ved det sidste, Fredag den 19. Februar, samme Dato som Sympatistrejken skulde træde i Kraft, enedes man om, at Bogbinderlauget, for sit Medlems Vegne, indgaar paa den eksisterende Overenskomst mellem Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund.

Strejken er hævet, og Varslet om Sympatistrejke taget tilbage.

Kvinder indenfor Snedkerfaget.

Da Snedkerforbundet overfor *3 Medlemmer af Centralforeningerne af Snedkermestre* i Jylland, Fyn og Østifterne havde opsagt en foreløbig Ordning med Hensyn til Timelønnen for kvindelige Arbejdere, afholdtes der den 24. Februar et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Centralforeningerne paa deres Medlemmers Vegne protesterede imod Lovligheden af den givne 3 Maaneders Opsigelse.

Da Enighed ikke kunde opnaas, gaar Sagen videre til Den faste Voldgiftsret.

Malerforbundet og Københavns Malerlaug.

Ved et Fællesmøde Lørdag den 27. Februar i Arbejdsgiverforeningen forhandledes der om en af Malerforbundet i Danmark fremsendt Klage over, at *Københavns Malerlaug* har vægret sig ved at tage faglig Voldgift angaaende Spørgsmaalet om Færdigstrygning af Træværk med Farve tillavet af dobbeltkogt Fernis. Da man ved Fællesmødet ikke kunde opnaa Enighed om Sagens Henvisning til faglig Voldgift, meddelte Forbundet, at det vilde indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Carl Nielsen, Odense.

Dansk Arbejdsmandsforbund havde klaget over, at Entreprenørforeningen nægtede at tage faglig Voldgift i Anledning af en Uoverensstemmelse, der var opstaaet hos *Entreprenør Carl Nielsen,* Fruens Bøge ved Odense. Denne havde ladet tildannet Jern, der transporteredes til Byggepladsen, aflæsse af Kuske og Chauffører, medens Entreprenøroverenskomsten har fastsat Akkord paa nævnte Arbejde. I den Anledning afholdtes den 27. Februar d. A. et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. — Enighed opnaaedes ikke, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Arbejdsstandsning paa De danske Mejeriers Maskinfabrik i Kolding.

En Uoverensstemmelse angaaende Toiletforholdene paa *De danske Mejeriers Maskinfabrik* i Kolding var den 27. Februar til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Uoverensstemmelsen har medført en kortere Arbejdsstandsning for Smede- og Maskinarbejdere, Malere og Arbejdsmænd, og det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, hvorfor Dansk Arbejdsgiverforening forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 27. Marts 1937.

A.

Dansk Arbejdsgiverforening
og
Organisationer under De samvirkende Fagforbund.

Nedenstaaende mellem Organisationer eller Enkeltvirksomheder under **Dansk Arbejdsgiverforening** og Organisationer under **De samvirkende Fagforbund** til Udløb den 1. Marts 1937 opsagte og ikke fornyede Overenskomster fornyes med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne, og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1)
De mellem **Jern- og Metalindustriens Sammenslutning** og efterfølgende Forbund:
Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark,
Dansk Arbejdsmandsforbund,
Snedkerforbundet i Danmark,
Træindustriarbejderforbundet i Danmark,
Riggernes og Sejlmagernes Forbund,
Dansk Karetmagerforbund,
Malerforbundet i Danmark,
Dansk Elektrikerforbund,
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund,
Dansk Skibstømrerforbund og
Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark
hidtil gældende Overenskomster samt »Fælles Værkstedsregler« fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne paa følgende Vilkaar:

a) De i Overenskomsterne og Priskuranter indeholdte Bestemmelser om, at de kun gælder for Medlemmer af vedkommende Fagforbund, udgaar.

b) Vedrørende Lønforholdene fastsættes følgende:

1. **Minimalløn:**

For *Faglærte:*)* ..... 83 Øre
dog for 1. Aars Udlærlinge ..... 79 —
For uøvede Specialarbejdere og Slibere sættes Minimallønnen til ..... 78 —
efter 1 Aars Uddannelse til ..... 80 —
efter 3 Aars Uddannelse til ..... 83 —
For *Arbejdsmænd* ..... 80 —

*) Ved Faglærte forstaas Arbejdere, som har udstaaet deres Læretid og modtaget Bevis herfor; endvidere Træindustriarbejdere, selv om de ikke opfylder disse Betingelser, samt Specialarbejdere og Slibere efter 3 Aars Uddannelse.

For *Kvinder* under Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark og Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund i Danmark:

i København:
16—18 Aar ..... 51 Øre
over 18 — ..... 59 —
Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen ændres tilsvarende.

i Provinsen:
16—18 Aar ..... 47 Øre
over 18 — ..... 57 —
Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen sættes til henholdsvis 44 Øre og 56 Øre.

2. **Mindstebetalingen:**

For *Faglærte*)* ..... 102 Øre

For uøvede Specialarbejdere og Slibere i de 3 Læreaar dog ..... 101 —

For *Arbejdsmænd* ..... 101 —

For *Kvinder* under Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark og Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund i Danmark, forsaavidt der er forløbet 2 Maaneder efter deres Antagelse:

i København:
16—18 Aar ..... 59 Øre
over 18 — ..... 68 —

i Provinsen:
16—18 Aar ..... 56 Øre
over 18 — ..... 64 —

3. **Akkordbasis for Kvinder:**

i København ..... 76 Øre
i Provinsen ..... 72 —

4. **Timelønnen i normallønnede Fag:**

For *Malere* forhøjes Timelønnen med .... 5 Øre
For *Kedelrensere* — — .... 6 —
For normallønnede *Skibstømrere* og *Baadebyggere* forhøjes Timelønnen med .... 6 —

5. **Tillæg til Timefortjenester ved Timelønsarbejde indenfor Fag, der ikke har Normalløn:**

Timefortjenesten ved Timelønsarbejde forhøjes saaledes:

i København:

For *Mænd:*

Timef. til og med 110 Øre	med	....	7	Øre
paa 111 Øre—120	—	....	6	—
— 121 — —130	—	....	5	—
— 131 — —140	—	....	4	—
— 141 — —150	—	....	3	—
— 151 — —159	—	....	2	—

(dog ikke udover 160 Øre).

For *Kvinder:*

Et Tillæg paa 3 Øre, dog ikke udover 80 Øre.

For *Mænd:*

i Provinsen:

Timef. til og med 110 Øre	med	....	7	Øre
paa 111 Øre—116	—	....	6	—
— 117 — —122	—	....	5	—
— 123 — —128	—	....	4	—
— 129 — —134	—	....	3	—
— 135 — —139	—	....	2	—

(dog ikke udover 140 Øre).

For *Kvinder:*

Et Tillæg paa 3 Øre, dog ikke udover 75 Øre.

*

Dag-, Uge- og Maanedslønninger forhøjes tilsvarende.

6. **Tillæg til Akkordfortjenester:**

Til akkordlønnede Arbejdere (herfra dog undtaget Slumpakkorder, der indgaas efter Overenskomstens Ikrafttræden):

Der ydes følgende Tillæg pr. præsteret Arbejdstime:

i København:

Naar Akkordfortjenesten ligger

For *Mænd:*

under eller paa 130 Øre	.....	7	Øre	
paa 131 Øre—140	—	6	—	
— 141 — —150	—	5	—	
— 151 — —160	—	4	—	
— 161 — —170	—	3	—	
— 171 — —179	—	2	—	

(dog ikke udover 180 Øre.)

For *Kvinder:*

under eller paa 85 Øre	.....	3	Øre	
paa 86 Øre—89	—	2	—	

(dog ikke udover 90 Øre.)

i Provinsen:

For *Mænd:*

Naar Akkordfortjenesten ligger

under eller paa 130 Øre	.....	7	Øre	
paa 131 Øre—134	—	6	—	
— 135 — —138	—	5	—	
— 139 — —142	—	4	—	
— 143 — —146	—	3	—	
— 147 — —149	—	2	—	

(dog ikke udover 150 Øre.)

For *Kvinder:*

Et Tillæg paa 3 Øre, dog ikke udover 80 Øre.

Der kan paa de enkelte Virksomheder optages lokal Forhandling om Omregning af Timetillægget til et tilsvarende procentvis Tillæg til Akkorderne. Naar Parterne er enedes om en saadan Omregning, træder Procenttillægget i Stedet for Timetillægget.

Allerede opsagte Værkstedsprislister omfattes ikke af foranstaaende Bestemmelser om Tillæg for Akkordtimer.

7. Den ved Overenskomsterne hjemlede Adgang til i Overenskomstperioden at opsige Værkstedspriskuranter og dermed ligestillede faste Akkordpriser sættes ud af Kraft, saaledes at Opsigelse tidligst kan ske til Ophør 1. Januar 1938. Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse, forsaavidt angaar saadanne Akkorder, der i de tre sidste Tilfælde, hvor de har været anvendt, gennemsnitlig har givet en Fortjeneste, der ligger udover de under 6. fastsatte Grænser for Tillæg til akkordlønnede Arbejdere.

8. Ved eventuelle Uoverensstemmelser om Forstaaelsen af Bestemmelserne under foranstaaende Punkter 5 og 6 skal de i 1931 i Medfør af Forligsmandens Mæglingsforslag af 26. Marts 1931 afsagte Nævnskendelser vedrørende Mæglingsforslagets Afsnit A 1—12 danne Retningslinie.

c) Den i »**Fælles Værkstedsregler**« under § 3 fastsatte Skifteholdsbetaling ændres fra 14 Øre og 23 Øre til henholdsvis 15 Øre og 25 Øre.

d) I Overenskomsten mellem **Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Karetmagerforbund** indføjes følgende:

Efter § 9 indsættes et saalydende Afsnit:

Formændenes Forhold over for Arbejdernes Fagorganisationer:

§ 10.

Medens Arbejderorganisationerne anerkender, at de fastlønnede Formænd, som opfylder de i Septemberforliget af 1899 fastsatte Bestemmelser, i deres Egenskab af Arbejdsgivernes Repræsentanter paa Værkstedet ikke bør tilhøre Arbejdernes Fagorganisationer, vil Arbejdsgivernes Organisationer paa deres Side ikke tillade, at der skabes Formandsstillinger væsentligst for at kunne fordre, at de paagældende udmelder sig af Fagorganisationerne.

§ 11.

I hvert enkelt Tilfælde, hvor en af Parterne efter fornøden Prøvelse skønner, at denne almindelige Bestemmelse misligholdes, har den Paataleret over for den anden Part, som da paa sin Side er forpligtet til at yde sin fulde Medvirken til Sagens Undersøgelse og Ordning.

Efter nuværende § 12 indføjes efterstaaende Afsnit:

Angaaende Legitimation for faglærte Arbejdere.

§ 13.

Faglærte Arbejdere er saadanne, som har udstaaet deres Læretid og har modtaget Svendebevis.

§ 14.

Ingen Fagorganisation maa optage en Arbejder som faglært Medlem, uden at den paagældende Arbejder har legitimeret sig ved Forevisning af sit Svendebevis.

Fagorganisationen giver ethvert faglært Medlem en Medlemsbog, som skal indeholde en Paategning angivende Svendens fulde Navn, Læremesterens Navn, Læretidens Længde og Svendebevisets Datum.

Anm.: Det erkendes, at Fagorganisationerne ikke kan paatage sig nogen Forpligtelse i Henhold til § 14, 1. Stk., over for Udlændinge, der overføres til den paagældende Organisation fra en beslægtet udenlandsk Organisation.

Begge Parter indrømmer Betydningen af at faa Fagforeningsmedlemmernes fulde Navn og Læretidens Længde i Medlemsbøgerne, og vil søge saavidt muligt at opnaa dette.

§ 15.

For en faglært Arbejder, der søger Arbejde hos en Virksomhed under Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, skal Forevisning af Medlemsbogen være tilstrækkelig Legitimation for ham som faglært Arbejder, saafremt ikke selve Svendebeviset forevises.

§ 16.

I hvert enkelt Tilfælde, hvor en af Parterne efter fornøden Undersøgelse skønner, at disse Legitimationsbestemmelser for faglærte Arbejdere misligholdes, har den Paataleret over for den anden Part, som da i Forening med den modstaaende Organisations Bestyrelse paa sin Side er forpligtet til at yde sin fulde Medvirken til Sagens Undersøgelse og tilfredsstillende Ordning.

e) I Overenskomsten mellem **Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund** ændres i C, § 2 og 3, Ordet Minimallønnen til Mindstebetalingen.

I Overenskomsten indføjes som nye Bestemmelser:

1. Entreprenør- og Bygningsarbejder, der saavel paa som udenfor Fabrikernes Grund udføres for Entreprenørers, Haandværksmestres eller Fabrikernes egen Regning af ikke faglærte Arbejdere, falder ikke ind under denne Overenskomst. Mindre Arbejder af denne Art omfattes som hidtil af Overnskomsten.

2. **Bestemmelser om Ungarbejdere:**
Ungarbejdere, der beskæftiges hos Medlemmer af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, omfattes af nærværende Overenskomsts almindelige Bestemmelser.

For Ungarbejderne fastsættes følgende Lønninger:

14—15 Aar	.....	35 Øre	pr. Time
15—16 —	.....	42 —	- —
16—17 —	.....	50 —	- —
17—18 —	.....	60 —	- —
18—19 —	.....	80 —	- —
19—20 —	.....	95 —	- —

De anførte Lønninger for 18—20-aarige gælder kun for Ungarbejdere, der har været beskæftiget i Virksomheden og ved væsentlig samme Arbejde før deres fyldte 18. Aar.

Ferielønnen for Ungarbejdere fastsættes forholdsmæssigt som for voksne Arbejdere.

Den til enhver Tid fungerende Tillidsmand for Arbejdsmændene paa Virksomheder eller Afdelinger heraf er ogsaa Tillidsmand for de unge Arbejdere.

De unge Arbejdere er underkastet »Fælles Værkstedsregler« og Regler for Behandling af faglig Strid.

Hidtil fastsatte højere personlige Timelønninger maa ikke forringes som Følge af foranstaaende overenskomstmæssige Bestemmelser.

Hvor der hidtil har været betalt Specialtillæg til bestaaende Lønninger, bibeholdes disse Tillæg.

f) I den mellem **Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Elektrikerforbund** gældende Landspriskurant for Luftledningsarbejde udgaar Punkt 2 og 3 i Almindelige Bestemmelser og erstattes af følgende:

»Luftledningsmontøren antager den til Arbejdet nødvendige Arbejdsmandshjælp, men Installatøren er pligtig til ugentlig som Forskud paa Akkorden og ved Akkordens Opgørelse at udbetale saavel Luftledningsmontørens som Arbejdsmændenes Løn. Den forskudsmæssige ugentlige Udbetaling paa Akkorden er for Montøren (Montørerne) den for ham sædvanlige Timeløn, for Arbejdsmændene den paa den paagældende Egn for Arbejdsmænd, beskæftigede hos Medlemmer af Entreprenørforeningen, gældende Timeløn. Den samlede Akkordsum fordeles paa Arbejdsgiverens Foranstaltning mellem Montøren (Montørerne) og Arbejdsmændene i Forholdet 132 til 117 til henholdsvis Montøren (Montørerne) og hver enkelt Arbejdsmand.

I Priserne er indbefattet Kilometer- og Vejtillæg. Kostpenge holdes uden for Akkorden og betales som efter Overenskomstens § 14, Stk. 2.«

---

2)

Hovedoverenskomsten mellem **Entreprenørforeningen og Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København m. v.** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne paa følgende Vilkaar:

1. Den normale Timeløn, jfr. § 3 B. 1, fastsættes til 108 Øre.
2. § 3 B. 2. b. affattes saaledes:
»Almindeligt Pladsarbejde (ikke paa Byggepladser), saasom Renholdningsarbejde, Arbejde ved Stabling, Læsning og Aflæsning af Pladsmaterialer og lignende Arbejder paa ovennævnte Pladser, betales med et Tillæg til den normale Timeløn af ..... 21 Øre

3. I § 3 B. 3 ændres Tillæget til ..... 40 Øre
4. I § 3 B. 7 ændres Tillæget til ..... 50 —
5. I § 3 B. 9 ændres Satserne »12 Øre« og »21 Øre« til henholdsvis »14 Øre« og »23 Øre«.
6. De i Akkord-Prisfortegnelsen indeholdte Priser forhøjes saaledes:
   § 4 med ..... 4 %
   § 5 — ..... 4 %
   §§ 7—12 med Undtagelse af § 7, Afsnit c, Stk. 3, § 8, Afsnit c, og § 9, Afsnit a, med ..... 3 %
   § 14 med ..... 2 %

I § 6 ændres Positionerne 1360 og 1361 (Side 49) til henholdsvis 385 Øre og 403 Øre.

De forannævnte Procentforhøjelser indregnes i Priskuranten.

---

3)

Hovedoverenskomsten mellem **Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund vedrørende Arbejdsforholdene i Provinsen og Nordsjællands 2. Zone** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne paa følgende Vilkaar:

1. I § 1, Stk. a,, ændres »1500« til »1000«.
2. I § 3 B., 1. Stk., ændres »105« til »109« og »111« til »115«.
3. I § 3 B. 3 ændres Satserne »12 Øre« og »21 Øre« til henholdsvis »14 Øre« og »23 Øre«.
4. I § 3 B. indsættes mellem 4. og 5. Stk. følgende:
   »Naar Jordlæsning udføres i Akkord, betales Aflæsnings- og Tipmandskabet — i de Tilfælde, hvor de ikke skal afregnes efter Priskuranten — med samme Timefortjeneste som opnaas for Læsningen.«
5. I § 3 B. 14 ændres »1500« til »1000«.
6. § 3 B. 17 affattes saaledes:
   »Ved Arbejde med *Luftværktøj* betales der, forsaavidt Arbejdet ikke udføres i Akkord, til den eller de Mænd, der direkte betjener Værktøjet, et Tillæg til den normale Timeløn af ..... 20 %,
   forsaavidt de beskæftiges ved Ophugning af Beton eller Ramning af Spunsvægge,
   og af ..... 15 %
   ved andet Arbejde.
7. Til de Afsnit og Positioner i Priskuranten, der svarer til de Afsnit og Positioner i den københavnske Priskurant, til hvilke der ved nærværende Mæglingsforslag er ydet et procentvis Tillæg, ydes der samme procentvise Tillæg som i København. De til Positionerne 1360 og 1361 i den københavnske Priskurant svarende Satser i Provins-Priskuranten forhøjes med 17 Øre hver. De procentvise Forhøjelser indregnes i Priskuranten.

---

4)

Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund.

Den under Hovedorganisationernes Medvirken den 22. Januar 1937 under Forbehold af senere Godkendelse indgaaede Overenskomst bliver gældende mellem Parterne.

---

5)

Dansk Litograflaug og Dansk Typografforbund.

Den under Hovedorganisationernes Medvirken den 4. Februar 1937 under Forbehold af senere Godkendelse indgaaede Overenskomst bliver gældende mellem Parterne.

---

6)

Overenskomsten mellem **Dansk Litograflaug og Dansk litografisk Forbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne paa følgende Vilkaar:

1) Minimallønnen forhøjes med 2 Kr. pr. Uge.
2) Personlige Lønninger, som ikke faar 2 Kr. Forhøjelse efter Punkt 1, forhøjes med 2 Kr. pr. Uge, dog at de ikke derved kan bringes op over 70 Kr. pr. Uge.

---

7)

Overenskomsten mellem **Kemigraflauget i Danmark og Dansk litografisk Forbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne paa følgende Vilkaar:

1) § 1 affattes saaledes:
   »Minimallønnen er Kr. 57,00 pr. Uge for det 1. Aar efter Læretidens Udløb, Kr. 60,00 pr. Uge for det 2. Aar og derefter Kr. 62,00 pr. Uge.«
2) Personlige Lønninger, som ikke faar 2 Kr. Forhøjelse efter Punkt 1, forhøjes med 2 Kr. pr. Uge, dog at de ikke derved kan bringes op over 70 Kr. pr. Uge.
3) Sidste Stykke i Overenskomstens § 5 affattes saaledes:
   »Ved Søn- og Helligdagsarbejde skal Medhjælperne være garanteret en Mindsteløn af 15 Kr. paa Bladvirksomheder og 10 Kr. i andre Virksomheder.«
4) I Overenskomstens § 10 tilføjes efter Lærlingeskalaen:
   »Saafremt denne Skala ikke udnyttes fuldt ud, har Lauget Ret til uanset Skalaen at fordele et Antal Lærlinge svarende til Halvdelen af det Antal Lærlinge, der mangler i fuldt Antal paa Arbejdsstederne, idet Dansk litografisk Forbunds Bestyrelse dog har Paataleret overfor Kemigraflaugets Bestyrelse med Hensyn til de enkelte Firmaers Kompetence til at oplære Lærlinge.«

---

8)

Den mellem **Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien og Bogbinderforbundet i Danmark** den 16. Marts 1937 under Forbehold af senere Godkendelse indgaaede Overenskomst bliver gældende mellem Parterne.

---

9)

Overenskomsten mellem **Dampvaskeriejerforeningen for Danmark og Kvindeligt Arbejderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

1. I § 7 affattes 1. Stk. saaledes:
»Lønnen er følgende pr. Time:

	København	Provinsen
For *Kvindelige Arbejdere:*		
den 1. Maaned	59 Øre	56 Øre
derefter	69 —	66 —
For *Mærkersker* og *Tællersker:*		
den 1. Maaned	69 Øre	66 —
derefter	73 —	69 —
For *Stiversker,* antagne som saadanne:		
den 1. Maaned	67 Øre	64 Øre
derefter	71 —	67 —
For *Vaskekoner* og *Strygersker:*		
paa Timeløn	71 Øre	67 —
For *Garderobestrygersker:*		
de første 3 Maaneder		57 —
derefter		69 —

Fra 1. Marts 1938 forhøjes samtlige forannævnte Satser med 2 Øre.«

2. For de Timer, i hvilke Kvinderne beskæftiges ved Centrifuger, ydes der et Tillæg, svarende til 1 Kr. 92 Øre pr. Uge, forsaavidt de ikke allerede har et Tillæg af mindst denne Størrelse.
3. Allerede bestaaende personlige Tillæg maa ikke forringes som Følge af de ved Bestemmelserne i Punkt 1 stedfundne Timelønsforhøjelser eller som Følge af Bestemmelsen i Punkt 2.
4. Der optages umiddelbart efter Overenskomstens Ikrafttræden Forhandling om Indførelse af Akkord i videre Omfang end nu gældende. Forhandlingerne skal være afsluttet senest 1. Oktober 1937.

---

10)
Centralforeningerne for Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland og Østifterne og Kobbersmedeforbundet.
Overenskomsten fornyes uforandret for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne.

---

11)
Blaakilde Mølles Fabriker og Dansk Arbejdsmandsforbund.
Den under Hovedorganisationernes Medvirken den 3. Februar 1937 under Forbehold af senere Godkendelse indgaaede Overenskomst bliver gældende mellem Parterne.

---

12)
Overenskomsten mellem **A/S L. E. Bruun, Fredericia, og Fabrikarbejdernes Fagforening, Fredericia,** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
§ 11 affattes saaledes:
»Antagelse af Arbejdskraft finder Sted ved normal Arbejdstids Begyndelse og Kl. 10. De antagne beskæftiges til normal Arbejdstids Ophør.«

13)
A/S Kastrup Glasværk og Dansk Arbejdsmandsforbund.
Den mellem Parterne under Forbehold af senere Godkendelse indgaaede Overenskomst bliver gældende.

---

14)
Biscuitfabrikken »Dan« og Dansk Arbejdsmandsforbund.
Overenskomsten fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne paa følgende Vilkaar:
Det paahviler Virksomheden at levere Brødkuskene Kitler og at renholde disse.

---

15)
Holmens Kirkegaard og Dansk Gartnerforbund.
Den under Hovedorganisationernes Medvirken den 23. Januar 1937 under Forbehold af senere Godkendelse indgaaede Overenskomst bliver gældende mellem Parterne.

Omend de nye Forhandlingsregler i udstrakt Grad har formindsket Mængden af det Stof, som i den foreliggende Overenskomstsituation er forelagt for Forligsinstitutionen, er der for denne blevet indbragt et Antal Overenskomster for Enkeltvirksomheder med et ringe Arbejdertal, hvis Forelæggelse for Institutionen ikke fyldestgør de i Forligsmandslovens § 3, Stk. 1, indeholdte Bestemmelser.

Under Henvisning til den i Indledningen til Forhandlingsreglerne udtalte Enighed mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund om i saa vidt Omfang som praktisk gennemførligt at søge at skabe fagvise Landsoverenskomster eller i alt Fald fagvise Overenskomster for større Omraader om Løn og Arbejdsforhold for ensartet og beslægtet Arbejde, henstiller Forligsmanden derfor, at der — om fornødent ved Indsats fra begge Hovedorganisationer — søges tilvejebragt en Ordning, som tillader fremtidig i saa vidt Omfang som muligt at optage saadanne Enkeltvirksomheders Overenskomstforhold til samlet Behandling.

De under **D** anførte Fællesbestemmelser gælder hver enkelt af ovenstaaende Mæglingsforslag.

B.

Dansk Arbejdsgiverforening
og
Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund.

16)
Glarmesterlaugets 1. Afdeling og Glarmestersvendenes Fagforening i København.
Den mellem Parterne den 13. Februar 1937 under Forbehold af senere Godkendelse indgaaede Overenskomst bliver gældende.

De under **D** anførte Fællesbestemmelser gælder ogsaa for ovennævnte Organisationer.

C.

Organisationer udenfor Dansk Arbejdsgiverforening, men under De samvirkende Fagforbund.

17)

Dansk Baadebyggerforening og Foreningen af Træskibsbyggerier i Danmark — Dansk Skibstømrerforbund.

Overenskomsterne fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne, og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

a) Bestaaende Timelønninger forhøjes med 3 Øre.

b) Der ydes Arbejderne 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage.

Feriebetalingen beregnes i Forhold til det af den enkelte Arbejder hos Medlemmer af Dansk Baadebyggerforening og Medlemmer af Foreningen af Træskibsbyggerier i Danmark præsterede Antal Arbejdstimer.

Fuld Feriebetaling fastsættes til 75 Kr. De nærmere Regler for Ferieordningen aftales mellem Parterne.

I 1937 har Arbejderne dog højst Krav paa 25 Kr. i Feriegodtgørelse.

De under **D** anførte Fællesbestemmelser gælder ogsaa for ovennævnte Organisationer.

11

D.

Fællesbestemmelser for samtlige de under Afsnit A, B og C nævnte Mæglingsforslag:

1) For samtlige de Overenskomster, der fornyes for 2 Aar, og som ikke indeholder anden Bestemmelse om Adgang til Opsigelse paa Grund af Pristalsbevægelser, fastsættes følgende:

»Saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Points fra det pr. 1. Januar 1937 offentliggjorte Pristal (175, idet Pristallet i 1914 sættes lig 100), skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør i 1938.

2) Samtlige udstedte Varsler om Arbejdsstandsninger tages tilbage.

3) De Ændringer, der ifølge Mæglingsforslagene skal finde Sted i de enkelte Overenskomster, træder — medmindre Parterne er enige om andet — i Kraft fra og med den 1. Lønningsuge efter Mæglingsforslagets Vedtagelse.

København, den 27. Marts 1937.

DREYER

12

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt — for Forbundenes Vedkommende — om det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer. For Arbejdsgiverorganisationernes Vedkommende skal Svaret indeholde Oplysning om den af den paagældende Organisations Medlemmer i 1936 udbetalte Arbejdsløn.

Svaret paa nærværende Mæglingsforslag afgives Tirsdag den 6. April 1937, Kl. 16, under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5, København K.

Hvert enkelt af de under Afsnit A—C anførte 17 Mæglingsforslag er et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, der i Henhold til § 8 i Lov Nr. 5 af 18. Januar 1934 om Mægling i Arbejdsstridigheder skal betragtes som en Helhed.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
Redaktion og Ekspedition: Rosenørns Alle 12, 2. S., København V. ∴ Telefoner: 3541 og 10541.
Trykt i DANSK ANDELS TRYKKERI, Strandboulevard 94, København Ø.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 19 * KØBENHAVN DEN 15. APRIL 1937 * 33. AARGANG

Den faglige Situations Afslutning.

Overenskomstsituationen har i Aar fundet omtrent samme Udløsning som i Fjor, kun med den Forskel, at der i Aar ikke blev nedsat en særlig Voldgiftsret, men at Konflikten blev bilagt ved Mæglingsforslagets Ophøjelse til Lov. At det var muligt at tilvejebringe en saadan Løsning, skyldes den Omstændighed, at Regeringspartierne i Aar raader over et Flertal ogsaa i Landstinget og saaledes ikke mere er afhængig af Venstres og de Konservatives Vilje. Der er altsaa i Aar, set ud fra et rent praktisk Arbejdersynspunkt, trods Lovgivningsmagtens Indgreb ikke sket andet, end der vilde være sket, saafremt Arbejdsgiverforeningen havde vedtaget Mæglingsforslaget, og da dette allerede var tiltraadt af Arbejderne, har Fagforbundene — naar man ser bort fra de principielle Betænkeligheder — i og for sig ikke Grund til at beklage sig over Mæglingsforslagets lovlige Stadfæstelse. Det maa nemlig stadig erindres, at alle ansvarlige Forbundsledelser er gaaet ind for dette Forslag og har anbefalet det til Vedtagelse.

Mæglingsforslaget opfylder ikke alle Arbejdernes Ønsker, det lider af paaviselige Mangler, men set som Helhed byder det alligevel Arbejderne, og navnlig de daarligst lønnede Grupper, saa store Fordele, at Fagforbundenes Ledere ikke mente at kunne paatage sig Ansvaret for dets Forkastelse.

Det skal ikke være nogen Hemmelighed, at man indenfor Fagbevægelsen helst havde set, at de modstaaende Parter, eventuelt under Forligsinstitutionens Medvirken, var enedes om Betingelserne for Overenskomsternes Fornyelse uden Indblanding fra Lovgivningsmagtens Side, og da ogsaa Arbejdsgiverforeningens Ledelse adskillige Gange har givet Udtryk for samme Synspunkt, skulde Betingelserne herfor egentlig være til Stede. Det viste sig imidlertid, at Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling desavouerede Foreningens Ledelse, hvad der endog forbavsede selve Arbejdsgiverforeningens Formand, saaledes som det fremgaar af hans Udtalelser til Pressen om, at han oprigtigt havde haabet, at Mæglingsforslaget var blevet vedtaget af Arbejdsgiverne. Imidlertid bevirkede Arbejdsgiverforeningens Forkastelse, at Regeringen ogsaa i Aar blev stillet overfor det Spørgsmaal, om den skulde tolerere en langvarig og for hele Erhvervslivet ødelæggende Arbejdskonflikt eller om den skulde afværge denne ved et *Statsindgreb*. Den bestemte sig for det sidste og tog omgaaende Initiativet til Konfliktens Afværgelse ved Lov. Dette Initiativ, der er udsprunget af Hensynet til vort Lands overordentlig vanskelige Import- og Eksportforhold samt til hele Erhvervslivets Trivsel, som ogsaa Arbejderne er dybt interesseret i, mente De samvirkende Fagforbunds Ledelse efter moden Overvejelse ikke at burde modsætte sig.

Overenskomstsituationens Forløb.

Der har denne Gang været forholdsvis stille om Overenskomstforhandlingerne, og den store Offentlighed fik efterhaanden Indtryk af, at Parterne vilde forhandle sig til Rette og der ikke forelaa Fare for en Storkonflikt. Først de sidste Dages Forhandlinger i Forligsinstitutionen samt den derefter foretagne Afstemning om de fremsatte Mæglingsforslag vakte større offentlig Interesse, saaledes at man ogsaa udenfor de direkte interesserede Kredse med nogen Spænding imødesaa Afstemningens Resultat, der skulde meddeles Forligsmanden den 6. April. Desto større var imidlertid Overraskelsen over Forligsinstitutionens Meddelelse om, at Mæglingsforslaget var forkastet af Arbejdsgiverne med 295 Stemmer imod 198, men vedtaget af Arbejderne med 39.453 Stemmer mod 21.231. En Sammenligning med Stemmeafgivningen i 1936 viser iøvrigt, at de i Aar af begge Parter afgivne Stemmer ligger forbavsende nær op af Tallene fra i Fjor.

Som bekendt havde Flertallet af de interesserede Forbund den 17. Marts afsendt 2. Varsel om Strejke til Ikrafttræden den 27. Marts ved normal Ar-

bejdstids Begyndelse. Da det imidlertid viste sig, at det ikke vilde være muligt at afslutte Mæglingen indenfor denne Frist, henstillede Forligsinstitutionens Formand den 23. Marts til Forbundene at udsætte Strejkerne til den 3. April, hvad Forbundene ogsaa gik med til. Herom udsendte Forligsmanden følgende officielle Meddelelse:

»Da det er muligt, at den stedfindende Mægling ikke kan være tilendebragt inden Lørdag Morgen, da de varslede Strejker skal træde i Kraft, har Forligsmanden i Henhold til Forligsmandsloven, Paragraf 3, henstillet til Fagforbundene at udsætte Strejkernes Iværksættelse. Henstillingen er efterkommet af Fagforbundene. Henstillingen omfatter ikke den overfor Frijsenborg Skovbrug varslede Strejke, idet det allerede nu har vist sig, at der ikke er Mulighed for at stille Mæglingsforslag til Bilæggelse af denne Konflikt«.

Den 25. Marts Kl. 4 Morgen *afsluttedes Forhandlingerne* i Forligsinstitutionen med, at Forligsmanden meddelte Parterne, at han agtede at fremsætte Mæglingsforslag, som blev tilstillet Parterne den 27. Marts. Efter Henstilling fra Forligsmanden udsattes Strejkernes Ikrafttræden til efter den 6. April, hvor Svaret paa Mæglingsforslaget skulde afgives. De samvirkende Fagforbunds Ledelse fastsatte derefter Datoen for Strejkernes Ikrafttræden — saafremt Mæglingsforslaget skulde blive forkastet — til den 10. April.

Straks efter at Forligsmanden havde bekendtgjort Afstemningens Resultat, samledes D. s. F.s Forretningsudvalg til Drøftelse af Situationen og vedtog bl. a. den paa andet Sted i Bladet gengivne Udtalelse til Ofentligheden.

— — —

Ganske naturligt laa Spørgsmaalet: hvad skal der nu ske? paa alles Læber. Skulde Storkonflikten mod Forventning alligevel blive til Virkelighed eller var der endnu Mulighed for en fredelig Ordning? Svaret blev givet af den fungerende Statsminister, *Finansminister H. P. Hansen.* Den 7. April konfererede denne med D. s. F.s fung. Formand, *Chr. Jensen,* og dernæst med Arbejdsgiverforeningens Formand samt med Forligsinstitutionens Formand. Hele Dagen forhandlede Regeringen og dens Rigsdagsgrupper om Mulighederne for at afværge Konflikten, og hen ad Eftermiddagen meddelte den fungerende Statsminister, at Regeringen havde besluttet at fremsætte et Lovforslag, der ophøjer Forligsinstitutionens Mæglingsforslag til Lov.

Den 8. April *fremsattes Lovforslaget i Folketinget.* I sin Forelæggelsestale redegjorde Finansministeren for den foreliggende Situation og udtalte dernæst, at det var Regeringens Opfattelse, at Lovgivningen kun maa gribe ind i Forhold som disse, naar alle andre Veje synes spærrede til et Resultat, som Samfundet og Erhvervslivet kan være tjent med. Dette var Tilfældet nu, og derfor fremsatte Regeringen Lovforslaget. Iøvrigt understregede Ministeren, at Danmarks Erhvervsliv under de nuværende Forhold maa kæmpe med saa mange Vanskeligheder, at det ikke kan bære en langvarig og omfattende Arbejdskonflikt. Han sluttede med at give Udtryk for den Overbevisning, at den overvejende Del af Befolkningen nærede den Anskuelse, at den truende Storkonflikt bør afværges, selvom det skal ske ad den her foreslaaede Vej.

Venstre og det konservative Folkeparti stillede under Debatten Forslag om Nedsættelse af en særlig Voldgiftsret, altsaa en lignende Ordning som ved Konflikten i Fjor. Dette Forslag blev dog forkastet, og efter Udvalgsbehandlingen vedtog Folketinget ved 3. Behandling Lovforslaget i den af Regeringen foreslaaede Skikkelse med 74 Stemmer imod 49 (Socialdemokrater og Radikale mod alle andre Partier). Det blev derefter oversendt til Landstinget, hvor det vedtoges den 9. April.

Som det fremgaar af det omstaaende aftrykte Lovforslag, forbyder Lovens § 2 alle Strejker og Lockouter indenfor de Omraader, som Overenskomsterne dækker, og i det Tidsrum, for hvilke Overenskomsterne fornys. Dette er ikke noget nyt, thi den gældende Norm for Overenskomster er jo, at der ikke maa etableres Konflikt i en Overenskomstperiode. Bestemmelsen er dog ikke nogen Hindring for, at Fag med saakaldte bevægelige Lønsystemer — som f. Eks. Jern- og Metalindustrien — fortsat kan benytte disse efter deres Formaal og med sædvanlig Retsvirkning.

Overenskomstforhandlinger i andre Fag.

Udenom de almindelige Overenskomstforhandlinger i Forligsinstitutionen har der været forhandlet mellem *Tjenerforbundet* og *Forbundet for faglært Køkkenpersonale* paa den ene Side og *de københavnske Restauratørforeninger* paa den anden Side om Fornyelse af Fagets Overenskomster. Man enedes herved om Forslag til ny Overenskomst, som begge Parter tiltraadte.

Endvidere har der fundet Forhandlinger Sted mellem *Søfyrbødernes* og *Sømændenes Forbund* og *Dansk Rederiforening* om Fornyelse af de løbende Overenskomster. Ogsaa her opnaaedes Enighed om Betingelserne for Overenskomsternes Fornyelse, og Forslag herom blev i Søfyrbødernes Forbund vedtaget med 746 Stemmer mod 156 Nej og i Sømændenes Forbund med 925 Ja-Stemmer mod 609 Nej. Ogsaa Rederiforeningen tiltraadte Overenskomstforslagene. De nye Overenskomster, der betyder en anseelig Lønforhøjelse for Søens Arbejdere, gælder til 1. Marts 1938 og udløber saaledes sammen med Overenskomsterne i de andre Fag.

Desuden har der været ført Forhandlinger angaaende Fornyelsen af den mellem *Droskecentralen »Taxa«* og *Droske-Chaufførernes Fagforening* i København bestaaende Overenskomst. Da der ikke opnaaedes Enighed ved Partsforhandlingerne, varslede Forbundet Strejke fra 1. April. Kort forinden Strejken skulde træde i Kraft, greb Forligsmanden imidlertid ind og bragte atter Parterne sammen. Efter fornyede Forhandlinger fremsatte Forligsmanden, *Direktør Poul Sørensen,* Mæglingsforslag til Konfliktens Bilæggelse, og Strejken blev udsat i 8 Dage, indtil Parterne havde afgivet Svar.

Da Svaret blev afgivet den 6. April, viste det sig, at Mæglingsforslaget var tiltraadt af begge Parter. Den nye Overenskomst indeholder adskillige Forbedringer, bl. a. hæves Daglønnen fra Kr. 2,65 til Kr. 3,10, og for fast Dag- eller Natkørsel til Kr. 3,45. Ligeledes forhøjes Værkstedspengene og Opsigelsespengene, og desuden byder Forslaget Arbejderne forskellige andre Fordele.

I Tilslutning til det tidligere offentliggjorte almindelige Mæglingsforslag aftrykker vi hosstaaende det særlige Mæglingsforslag vedrørende Droske-Chaufførerne.

Mæglingsforslag

fra

Forligsmanden.

Den mellem Droskecentralen »Taxa« og Droske-Chaufførernes Fagforening til Udløb den 1. April 1937 opsagte og ikke fornyede Overenskomst fornyes med følgende Ændringer:

Til § 1. Stk. 4 udgaar.

Stk. 7 affattes saaledes: »Saafremt Vognen udebliver udover ½ Time grundet paa Turist- eller Landture, fra Skib eller Bureau i Tiden 1. April—15. Oktober betales der Chaufføren Ventepenge med 1 Kr. pr. Time, afregnet i halve Timer.«

Stk. 8 affattes saaledes: »Selskabet er berettiget til at tilsige indtil 50 Vogne til Telefonen Kl. 5,30 Morgen; Chaufføren erholder herfor et Tillæg paa 75 Øre til Daglønnen, dog saaledes, at den normale Arbejdstid ikke overskrides med mere end ½ Time.«

Til § 2. I Stk. 6 ændres fra 1. Maj 1937 at regne: »16 Øre« til »20 Øre«.

Til § 3. I 1. Stk. ændres: »2,65 Kr.« til »3,10 Kr.«. I 2. Stk. ændres: »Kr. 3,00« til »Kr. 3,45.«

Til § 5. I 1. Stk. ændres: »Kr. 5,00« til »Kr. 5,45«. I 3. Stk. ændres: »Kr. 10,00« til »Kr. 12,50«.

Til § 7. I 1. Stk., 1. Linie, indføjes efter »2 Dage« »(Fridage ikke iberegnet)«. I 2. Linie ændres: »5 Kr.« til »Kr. 5,45«.

2. Stk. affattes saaledes: »Opsigelsen skal gives og anerkendes skriftligt eller ske ved anbefalet Brev.«

Som ny Paragraf indføjes efter § 8 følgende:

»Engagering af midlertidig (løs) Arbejdskraft skal ske gennem den af Fagforeningen oprettede Arbejdsanvisning. Her kan Arbejdsgiverne i givne Tilfælde forlange at faa en Mand, som særligt ønskes. Fagforeningen garanterer for den anviste Arbejdskraft. Tvivlsspørgsmaal afgøres efter den sædvanlige Norm for Regler for Behandling af faglig Strid«.

Udstedte Varsler om Arbejdsstandsning tages tilbage.

Ovenstaaende Ændringer træder i Kraft fra og med 1. April 1937.

København, den 31. Marts 1937.

(sign.) *Poul Sørensen.*

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer, samt om det samlede Antal stemmeberettigede Medlemmer.

Svaret paa nærværende Mæglingsforslag afgives Tirsdag den 6. April 1937 Kl. 10 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5, K.

Den varslede Arbejdsstandsning udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Torsdag den 8. April Kl. 4 Morgen.

Lov

om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

§ 1.

De Arbejdsoverenskomster, der omfattes af de af Statens Forligsmand den 27. Marts 1937 stillede Mæglingsforslag, fornyes for det Tidsrum og med de Ændringer samt paa de Vilkaar, der indeholdes i Afsnittene A—D i nævnte Mæglingsforslag.

Er ny Overenskomst ikke tilvejebragt inden den Udløbstid, som herefter gælder for de omhandlede Overenskomster, men ønsker nogen af Parterne desuagtet, at vedkommende Overenskomst skal ophøre til Udløbsdatoen eller senere, maa de overenskomstmæssige Regler om Opsigelse m. v. iagttages.

§ 2.

I det Tidsrum, for hvilke de i § 1 omhandlede Arbejdsoverenskomster fornyes ved nærværende Lov, er Iværksættelse af Lockout eller Strejke forbudt indenfor det Omraade, som disse Overenskomster dækker.

Overtrædelse af dette Forbud kan efter Begæring af en af Parterne eller efter Bestemmelse af den faste Voldgiftsret optages til Behandling af nævnte Ret til Afgørelse efter Reglerne om ulovlige Arbejdsstandsninger i Lov Nr. 536 af 4. Oktober 1919.

Foranstaaende Bestemmelser skal ikke være til Hinder for, at de saakaldte bevægelige Lønsystemer — som f. Eks. Jern- og Metalindustriens — benyttes efter deres Formaal og med sædvanlig Retsvirkning indenfor det i Stk. 1 omhandlede Tidsrum, forsaavidt ikke Bestemmelser i Mæglingsforslagene af 27. Marts 1937 udelukker dette.

§ 3.

Denne Lov træder straks i Kraft, dog træder de Ændringer, der ifølge Mæglingsforslagene skal finde Sted i de enkelte Overenskomster, i Kraft fra det Tidspunkt, fra hvilke de vilde have haft Gyldighed, hvis Mæglingsforslagene var blevet vedtaget.

Resultatet af Afstemningen

over Forligsmandens Mæglingsforslag af 27. Marts 1937.

Arbejderne:

Ved Urafstemning:

Forbund under De samvirkende Fagforbund:	Antal stemmeberettigede	Ialt afgivne Stemmer	Ja Stemmer	Nej Stemmer	Blanke ell. ugyld.
Elektrikerforbund, Dansk	3.500	2.039	1.027	979	33
Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk	2.192	1.987	530	1.427	30
Gartnerforbund, Dansk	14	13	—	13	—
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderforbundet	883	497	305	184	8
Gørtler- og Metalarbejderforbundet	562	380	268	111	1
Jern- og Metalsliberforbund, Dansk	545	274	137	127	10
Kobbersmedenes Forbund	247	182	82	97	3
Kvindeligt Arbejderforbund	5.499	2.974	898	2.014	62
Litografisk Forbund, Dansk	960	508	26	480	2
Malerforbundet i Danmark	685	513	228	280	5
Metaltrykkerforbund, Dansk	151	121	77	43	1
Riggernes- og Sejlmagernes Forbund	84	63	17	44	2
Skibstømrerforbund, Dansk	1.136	732	342	384	6
Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk	35.067	17.478	5.446	11.871	161
Snedkerforbundet i Danmark	1.132	857	478	364	15
Specialarbejderforbundet i Danmark	960	539	90	446	3
Typografforbund, Dansk	4.132	3.189	943	2.210	36
Ialt De samvirkende Fagforbund	57.749	32.346	10.894	21.074	378
Udenfor De samvirkende Fagforbund:					
Glarmestersvendenes Fagforening i København	226	126	39	87	
Tilsammen ved Urafstemning	57.975	32.094	10.933	21.161	
Stemmedeltagelse: 55,35 pCt.					
Ved kompetent Forsamling:					
Arbejdsmandsforbund, Dansk	49.220	49.220	49.220	—	—
Bogbinderforbundet i Danmark	1.070	1.070	1.070	—	—
Karetmagerforbund, Dansk	1.130	1.130	1.004	126	—
Træindustriarbejderforbundet	226	226	226	—	—
Ialt ved kompetent Forsamling	51.646	51.646	51.520	126	—
Kompetent Forsamling reduceret til 55,35 pCt.		28.590	28.520	70	
Samlet Resultat		60.684	39.453	21.231	
I Procent		100	65,01	34,99	

Arbejdsgiverne:	Ialt Mill. Kr.*)	Ja	Nej
Dansk Arbejdsgiverforening	494,3	198,9	295,4
Foreningen af Træskibsbyggerier i Danmark Dansk Baadebyggerforening	0,9	0,4	0,5
Ialt	495,2	199,3	295,9
I Procent	100	40,25	59,75

*) Tallene repræsenterer Beløbet af den udbetalte Arbejdsløn i Kroner.

En Udtalelse af De samvirkende Fagforbunds Ledelse.

I Anledning af Arbejdsgiverforeningens Forkastelse af Mæglingsforslaget vedtog D. s. F.s Forretningsudvalg følgende Udtalelse:

For 2. Gang i Løbet af 2 Aar har Arbejdsgiverforeningen nu vist sin Mangel paa Samfundssind ved i en Tid, hvor alle gode Kræfter netop burde samle sig om at støtte de foreliggende vanskelige Erhvervsbetingelser, at forkaste et efter langvarige og vanskelige Forhandlinger af Forligsmanden stillet Mæglingsforslag til Bilæggelse af Uoverensstemmelserne mellem de stridende Parter, medens Arbejderorganisationerne i begge Tilfælde har tiltraadt Forligsforslagene.

Nogen Begrundelse i Mæglingsforslagenes økonomiske Virkning, vil næppe kunne findes; Løntillægene var baade i Fjor og i Aar af et saa beskedent Omfang, set paa Baggrund af Erhvervenes Indtjeningsmuligheder, at en saadan paa Forhaand maatte være udelukket.

Arbejderorganisationerne har saa sandt ikke tiltraadt disse Mæglingsforslag af Hensyn til den økonomiske Vinding, der her igennem er opnaaet, thi de indeholdte Lønresultater er af saa beskeden Størrelse, at de ikke i tilstrækkelig Grad opvejer den stedfundne Prisstigning paa Leveomkostningerne, og Arbejderne har da ogsaa kun vedtaget disse Forslag af Hensyn til den Skade, de almindelige erhvervsmæssige Vilkaar her i Landet vilde lide under en Arbejdskamp med alle dens ødelæggende Virkninger.

Enhver kan ogsaa faa Arbejdernes Misfornøjelse med det nu sidst forelagte Mæglingsforslag bekræftet, ved at undersøge den Modtagelse, dette Forslag har faaet rundt om i Fagene, hvor den stedfundne Stemmeafgivning taler sit tydelige Sprog.

Man har fra Arbejderside udvist betydelig mere Samfundssind ved at vælge Freden i Stedet for Kampen, og naar Arbejdsgiverforeningen nu for 2. Gang vælger Kampen i Stedet for Freden, vil den finde Arbejdernes Organisationer parate, saa sandt, som det nu forelagte Mæglingsforslag, naar det endelig skal være, ikke afgiver et daarligt Kampgrundlag for Arbejderne.

Arbejderne staar i denne Sag, saaledes som den nu efter Arbejdsgiverforeningens Forkastelse foreligger, overfor den danske Offentlighed, som den uangribelige Part, der i Samfundets og Fredens Interesser i Resignation har bøjet sig for et Mæglingsforslag, som ikke opfylder Arbejdernes berettigede Ønsker.

Arbejdsgiverne derimod staar som den udfordrende Part, der paa Trods af den hele vanskelige økonomiske Situation, i hvilken vort Land befinder sig, byder Samfundet Trods, uden at kunne finde nogen holdbar Begrundelse i Samfundets økonomiske Interesser herfor.

Offentligheden vil ikke have Vanskelighed ved at vurdere den nu foreliggende Arbejdssituation.

Forretningsudvalget
for De samvirkende Fagforbund.

RUNDSKUE

INDUSTRIFORENINGEN. Paa Industriforeningens Generalforsamling den 31. Marts fremsatte Industriraadets Formand, *Direktør Aug. Holm*, nogle Betragtninger angaaende Erhvervsforholdenes Udvikling her i Landet i den senere Tid. Han fremhævede, at Prisstigningen hidtil mest havde berørt de Varer, som Danmark fortrinsvis skal købe, men at man paa Grundlag af tidligere Erfaringer tør haabe, at der efterhaanden ogsaa vil komme en Opgang for vore Eksportvarer. Han mindede samtidig om, at Prisbevægelsen kun i en relativt kort Aarrække plejer at have samme Udviklingsretning. Naar Priserne nu i nogen Tid har været stigende, er det derfor naturligt, at Industrilederne spejder efter Tegn, der varsler et kommende Konjunkturomslag.

Om Prisaftaloven udtalte Direktøren, at den i sin Tid var blevet udformet ved et Samarbejde med Industriraadet, og at man var rede til at deltage i et Samarbejde paa de Linier, der fulgtes i 1931. Industrien maatte dog tage Afstand fra det af Regeringen fremsatte Lovforslag, thi Industrien kan ikke godkende, at der sættes et administrativt Organ over Erhvervslivet med faktisk Beføjelse til at skønne over, hvorvidt Prisforhøjelser var berettiget eller ej. Endvidere gav Taleren en udførlig Redegørelse for de Bestræbelser, man fra Erhvervenes Side havde udfoldet for at naa til en smidigere og mere hensigtsmæssig Valutaordning.

Industriforeningen tæller nu 1660 industrielle Virksomheder som Medlemmer, endvidere har Foreningen 1670 personlige Medlemmer.

ENGROSPRISTALLET. Ligesom i Februar Maaned er Engrospristallet ogsaa i Marts steget med 3 Points, nemlig fra 140 til 143. Fra Marts 1936 til Marts 1937 er Tallet steget fra 126 til 143.

Raavarer og Halvfabrikata er i Marts Maaned steget fra 158 til 162, Færdigvarer fra 131 til 135. Importvarer er steget fra 155 til 160, Eksportvarer fra 142 til 147 og Hjemmemarkedsvarer fra 129 til 132. De største Stigninger indenfor Enkelt-Grupperne findes i Jern- og Metalgruppen, Træ og Papir, Huder og Læder samt Brændsel og Smøreoljer, vegetabilske Levnedsmidler samt Tekstilstoffer.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. I de sidste Uger er Arbejdsløsheden aftaget meget stærkt. Ifølge Arbejdsløshedsdirektoratets Opgørelse var den 2. April af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere 103.977 eller 24 pCt. indtegnede som Ledige. Dette Antal er 11.690 lavere end i den foregaaende Uge og 7858 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 0,1 Point højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde den fornævnte Dato 15.080 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som Ledige. Dette Antal er 588 lavere end i den foregaaende Uge.

Strejke- og Organisationsret i Estland.

Fra en særlig Korrespondent i Estland har vi modtaget nedenstaaende Beretning om den seneste Udvikling paa det faglige Omraade.

De estniske Arbejderes Strejkefrihed indskrænkes mere og mere. Ifølge en nylig udstedt Forordning skal alle Arbejdskonflikter afgøres ved tvungen Voldgift, og ved denne kan som Arbejdernes Repræsentanter kun optræde Bedriftsraadet eller — i Virksomheder, hvor der ikke findes Bedriftsraad — Repræsentanter for Bedriftens Arbejdere, naar de har Fuldmagt af mindst 50 % af vedkommende Arbejdere. Fagforeningernes Repræsentanter er saaledes fuldstændigt afskaarne fra at varetage Arbejderinteresserne. I Tilfælde af Arbejdskonflikter skal Fabriksinspektoratet forsøge Mægling, og saafremt der herved ikke opnaas noget Resultat, tager Socialministeren Bestemmelse om, hvorvidt Sagen skal henvises til Afgørelse for en Voldgiftsret eller om der skal bevilges Arbejderne Strejkeret. Paa Grundlag af de hidtil indhøstede Erfaringer kan man dog sige, at alle vigtige Arbejdskonflikter nu afgøres ved tvungen Voldgift. Voldgiftsretten bestaar af 2 af Arbejdskamret udpegede Repræsentanter samt af 5 Repræsentanter for henholdsvis Regeringen samt Handels- og Industrikamret, saaledes at Arbejdsgiverne altid har Flertal ved Afstemninger i Retten. Det er Voldgiftsrettens Opgave at tilvejebringe en Forstaaelse mellem Parterne. Saafremt dette lykkes, undertegner Repræsentanterne for begge Parter den indgaaede Aftale, som derefter betragtes som en kollektiv Arbejdsoverenskomst. Saafremt der ikke opnaas Enighed, afsiger Retten en Kendelse, og hvis ikke en af Parterne inden tre Dage efter Kendelsens Afsigelse tager Reservation overfor Kendelsen, træder den i Kraft med bindende Virkning for begge Parter. Dersom den ene eller begge Parter tager Reservation overfor Kendelsen, bestemmer Socialministeren efter Samraad med Økonomiministeren, om Kendelsen skal stadfæstes eller om Sagen skal henvises til fornyet Behandling i en anden Voldgiftsret. Parterne kan paa samme Maade rejse Indsigelse mod den anden Voldgiftsrets Afgørelse, og i saa Tilfælde beslutter Socialministeren, om der skal bevilges Arbejderne Strejkeret eller om den nye Kendelse skal stadfæstes som Overenskomst. Arbejderne har dog endnu en omend højst problematisk Strejkeret i saadanne Tilfælde, hvor Voldgiftsretten ikke træffer nogen Afgørelse paa Grund af manglende Oplysninger om de foreliggende Forhold og afgiver Indberetning herom til Socialministeren, der saa bestemmer, om Konfliktspørgsmaalene skal tilbagevises til Retten eller om Arbejderne skal have Ret til at strejke. Arbejdernes Strejkeret er saaledes helt og holdent afhængig af Socialministerens Afgørelse. Rettens Kendelse er obligatorisk bindende for højst et Aar, og de i denne fastsatte Arbejdsvilkaar kan i Overenskomstperioden kun ændres, saafremt begge Parter er enige herom. Saalænge en Sag er til Behandling i en Voldgiftsret og saalænge de fastsatte Terminer ikke er udløben, er det forbudt at etablere Strejke. Voldgiftsretterne skal træffe deres Afgørelse senest i Løbet af 4 Uger (vedrørende Sæsonfag 2 Uger), og saafremt Sagen henvises til en ny Voldgiftsret, skal dennes Afgørelse foreligge senest 2 Uger efter Sagens Indbringelse.

I Henhold til Loven er Strejke kun tilladt, naar Formaalet hermed er en Forbedring af Arbejdernes økonomiske Kaar i en bestemt Virksomhed. Politiske Strejker og Sympatistrejker er forbudt. Strejkeagitation er forbudt for alle Personer, som ikke beskæftiges i vedkommende Virksomhed, det vil med andre Ord sige, at Fagforeningerne ikke har nogen Mulighed for at tilrettelægge og lede Lønbevægelser og Strejker. Lockouter og Lockoutagitation er ligeledes forbudt. Der bestaar endvidere Strejkeforbud for Statens og Kommunernes Tjenestemænd, for alle Virksomheder under Krigsministeriet, for Arbejdere i Transportvirksomheder, som staar i Forbindelse med Trafiken paa Jernbaner, Omnibus- og Dampskibslinier, for Arbejdere i Bagerier, Gas-, Vand- og Elektricitetsværker, Statens Bogtrykkeri samt for Post-, Telegraf- og Telefonvæsenet. Ulovlig Strejke eller Strejkeagitation straffes med Fængsel i indtil 3 Maaneder.

De samvirkende Fagforbunds Medlemsstatistik for 1936.

De samvirkende Fagforbund omfattede den 31. December 1936 63 Forbund med 2926 Afdelinger og 1 enkeltstaaende Fagforening. Det samlede Medlemstal var 407.465, heraf 336.029 (82,5 pCt.) Mænd og 71.436 (17,5 pCt.) Kvinder.

Ved Udgangen af 1935 omfattede D. s. F. 63 Forbund med 2951 Afdelinger og 1 enkeltstaaende Fagforening med tilsammen 381.341 Medlemmer, deraf 318.144 (83,4 pCt.) Mænd og 63.197 (16,6 pCt.) Kvinder.

Antallet tilsluttede Forbund er saaledes ikke forandret i Beretningsaaret. Medlemsfremgangen skyldes derfor udelukkende Stigningen i de tilsluttede Forbunds Medlemstal. Antallet Afdelinger er gaaet ned med 25, hvad der væsentligst skyldes Sammenlægning af Afdelinger indenfor Dansk Arbejdsmandsforbund. Det samlede Medlemstal er steget med 26.124 eller 6,9 pCt. Antallet mandlige Medlemmer er steget med 17.885 eller 5,6 pCt., Antallet kvindelige Medlemmer med 8.239 eller 13 pCt.

45 Forbund har haft en samlet Tilgang paa 26.840 Medlemmer, men da 17 Forbund har haft en samlet Tilbagegang paa 416, udgør den reelle Fremgang som allerede nævnt kun 26.124.

Den største Fremgang opviser Dansk Arbejdsmandsforbund med 11.015 flere Medlemmer, Kvindeligt Arbejderforbund med 2709, Dansk Tekstilarbejderforbund med 2077, Dansk Skrædderforbund med 1840, Dansk Postforbund med 1774 og Handels- og Kontormedhjælperforbundet med 1536 flere Medlemmer. Disse 6 Organisationer har haft en samlet Fremgang paa 20.951; de øvrige 5589 nye Medlemmer fordeler sig paa de

De tilsluttede Organisationers Medlemstal.

Lb. Nr.	Organisationens Navn	31. December 1936				31. Dec. 1935	
		Antal Afdelinger	Antal Mænd	Antal Kvinder	Ialt Medlemmer	Ialt Antal Medlemmer	Antal Afd.
1.	Arbejdsmands-Forbund, Dansk	1167	164375		164375	153360	1194
2.	Bageri- og Konditoriarbejderforbundet	47	4924	354	5278	4899	46
3.	Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforb.	5	210		210	223	5
4.	Bogbinderforbundet i Danmark	15	1136	3987	5123	4840	15
5.	Brolæggerforbund, Dansk	14	280		280	280	14
6.	Bødkerforbundet i Danmark	13	417		417	439	16
7.	Børsteindustriarbejdernes Forbund	11	272	175	447	416	12
8.	Drejerforbundet i Danmark	10	194		194	196	10
9.	Elektrikerforbund, Dansk	36	3334		3334	3300	35
10.	Forgylderforbundet i Danmark	6	164	6	170	173	6
11.	Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk	44	2133		2133	2122	44
12.	Funktionærforbund, Dansk	41	2413	272	2685	2422	40
13.	Gartnerforbund, Dansk	22	1800	17	1817	1986	28
14.	Glarmestersvendenes Forbund	12	180		180	183	12
15.	Glasarbejderforbund, Dansk	5	424		424	404	5
16.	Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund	9	1086	167	1253	1248	9
17.	Gørtler- og Metalarbejderforbundet	7	558		558	541	7
18.	Handels- og Kontormedhjælperforbund, Dansk	107	17504	5805	23309	21773	107
19.	Handskemagerforbundet i Danmark	2	107	194	301	240	2
20.	Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk	9	427	1139	1566	1536	9
21.	Husassistenternes Forbund	17	57	1043	1100	750	16
22.	Jernbaneforbund, Dansk	11	7224		7224	7220	11
23.	Jern- og Metalsliberforbund, Dansk	10	502		502	405	11
24.	Karetmagerforbund, Dansk	27	1127		1127	1113	26
25.	Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk	60	2301		2301	2319	60
26.	Keramisk Forbund	9	1104	909	2013	1815	10
27.	Kobbersmedenes Forbund	7	254		254	233	7
28.	Kommunalarbejderforbund, Dansk	42	7238	3624	10862	10325	38
29.	Korkskærernes og Sortererskernes Forbund	8	85	110	195	213	7
30.	Kurvemagerforbundet	2	90	1	91	97	2
31.	Kvindeligt Arbejderforbund	75		18565	18565	15656	70
32.	Køkkenpersonale, Forbund for faglært	4	525	341	866	802	4
33.	Litografisk Forbund	8	934	6	940	945	8
34.	Lokomotivmandsforbund, Dansk	45	383		383	381	45
35.	Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk	11	471	49	520	492	13
36.	Malerforbundet i Danmark	73	7624	16	7640	7369	72
37.	Mejeristforbund, Dansk	50	2506	5	2511	2438	50
38.	Metaltrykkerforbund, Dansk	2	155		155	150	2
39.	Murerforbundet i Danmark	117	7476	1	7477	7143	115
40.	Mølleriarbejderforbund, Dansk	28	977	72	1049	1012	28
41.	Papirindustriarbejdernes Forbund	8	1301	420	1721	1621	8
42.	Postforbund, Dansk	5	6604		6604	4830	5
43.	Privatbanefunktionærernes Forbund	3	1244	145	1389	1429	3
44.	Rebslageriarbejderforbund, Dansk	7	181	194	375	369	8
45.	Riggernes og Sejlmagernes Forbund	6	148		148	133	6
46.	Sadelmager- og Tapetsererforbund, Skand.	44	2254	295	2549	2528	44
47.	Skibstømrerforbund, Dansk	37	1154		1154	1145	38
48.	Skorstensfejersvendenes Fagforbund	6	235		235	235	6
49.	Skotøjsarbejderforbund, Dansk	49	3022	2789	5811	5594	49
50.	Skraatobaksarbejdernes Forbund	18	163	375	538	547	18
51.	Skrædderforbund, Dansk	78	3989	10067	14056	12216	77
52.	Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk	88	34942		34942	33762	87
53.	Snedkerforbundet i Danmark	89	9902	86	9988	9699	89
54.	Soignerings, Toilet- og Sanitetsarbejderforbundet	38	958	255	1213	1307	37
55.	Specialarbejderforbundet	6	960		960	963	6
56.	Stenindustriarbejderforbund, Dansk	13	1072		1072	1049	13
57.	Stukkatørernes Forbund	2	111		111	113	2
58.	Sukkervare- og Chokoladearbejdernes Forbund	6	465	1426	1891	1742	7
59.	Tekstilarbejderforbund, Dansk	42	5091	11198	16289	14212	43
60.	Tjenerforbundet i Danmark	29	4864	384	5248	5254	29
61.	Tobaksarbejderforbundet i Danmark	17	2883	5989	8872	8736	18
62.	Træindustriarbejderforbundet i Danmark	87	5704	120	5824	5816	87
63.	Typograf Forbund, Dansk	59	5748	835	6583	6516	59
64.	Dykkerforening, Dansk (Enkeltstaaende Foren.)	1	63		63	66	1
	Ialt	2926	336029	71436	407465	381341	2951

andre 39 Forbund, der opviser en Stigning i Medlemstallet. 2 Organisationer har for 1936 angivet samme Medlemstal som for 1935.

Som det fremgaar af Medlemstabellen, findes der inden for D. s. F. 19 Forbund med under 500 Medlemmer, 7 Forbund har fra 500 til 1000 Medlemmer, 12 Forbund fra 1000 til 2000 Medlemmer, 6 Forbund fra 2000 til 3000 Medlemmer, 1 Forbund har over 3000 Medlemmer, 5 Forbund fra 5000 til 6000 Medlemmer, 2 Forbund fra 6000 til 7000, 3 Forbund fra 7000 til 8000 Medlemmer, 2 Forbund fra 8000 til 10.000 Medlemmer, 4 Forbund fra 10.000 til 20.000 Medlemmer, 1 Forbund over 20.000 og 1 Forbund over 30.000 Medlemmer, mens Dansk Arbejdsmandsforbund har over 160.000 Medlemmer.

De udenfor staaende Organisationer.

Medlemstallet i de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Organisationer er i Beretningsaaret gaaet ned fra 56.794 til 54.298. Dette skyldes at 2 Organisationer, nemlig Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne, samt Københavns Postbudeforening, i Aarets Løb har tilsluttet sig deres respektive Forbund. Naar man fradrager de 3196 Medlemmer i disse 2 Organisationer, opviser de øvrige udenfor staaende Organisationer en samlet Fremgang paa 700 Medlemmer. Antallet udenfor staaende Organisationer er saaledes i Aarets Løb sunket fra 21 til 19. Ved Aarets Udgang stod 11 Forbund og 8 enkeltstaaende Fagforeninger med ialt 487 Afdelinger udenfor den faglige Centralorganisation.

Ved en Sammenligning af Antallet af Organisationer og Medlemmer inden- og udenfor De samv. Fagforbund, maa der henses til, at 3 af de i Fortegnelsen over de udenfor staaende Organisationer optagne Forbund, nemlig Tømrerforbundet, Sømændenes Forbund og Søfyrbødernes Forbund i 1936 har besluttet Indmeldelse i D. s. F., og at Indmeldelsen for Tømrerforbundets Vedkommende traadte i Kraft den 1. Januar 1937, for de 2 sidstnævnte Organisationers Vedkommende den 1. Apr. Det vil altsaa sige, at Antallet af udenfor staaende Organisationer yderligere gaar ned med 3 og Organisaionernes samlede Medlemstal med 16.264. Fra 1. April 1937 vil der saaledes kun være 16 Organisationer med tilsammen 38.034 Medlemmer her i Landet, der staar udenfor De samvirkende Fagforbund.

Ved Udgangen af 1936 fandtes der altsaa ialt 83 faglige Organisationer med tilsammen 461.763 Medlemmer her i Landet.

Af samtlige fagorganiserede Arbejdere tilhørte de 88,24 pCt. Forbund under D. s. F., mens 11,76 pCt. var Medlemmer af udenfor Centralorganisationen staaende Organisationer.

Iøvrigt henvises til hosstaaende Medlemstabel.

Hjælpeaktionen for Spanien.

Den af de to Arbejder-Internationaler, den internationale faglige Central og Socialistisk Arbejder-Internationale, iværksatte internationale Hjælpeaktion for Spanien fortsættes for fuld Kraft i alle Lande. Indtil den 31. Marts 1937 var der tilstillet den internationale Solidaritetsfond et Beløb paa ialt 16 Mill. franske Francs, heraf er der i Frankrig indsamlet 6,5 Mill., i Storbritannien 2,8 Mill., U. S. A. 2,3 Mill., Sverige 1,3 Mill., Belgien 1 Mill., Danmark 600.000, Holland 410.000, Norge 280.000, Palæstina 130.000, Tjekoslovakiet 112.000 Frcs. o. s. v.

Af dette Beløb er hidtil anvendt 10 Mill. Frcs., navnlig til Anskaffelse af Medikamenter, Levnedsmidler, Beklædningsgenstande, Ambulancer, Transportmidler samt til Anbringelse af spanske Børn i Sydfrankrig.

I Henhold til en Beslutning, der fornyligt er vedtaget af den internationale Solidaritetsfonds Ledelse, skal der nu oprettes et stort Hospital med 1200 Senge i Nærheden af Valencia. Det skal indeholde 4 Operationssale, en stor og flere mindre Sale for Radiografi og Radioskopi samt iøvrigt være helt moderne udstyret. Heraf fremgaar, at der foruden de allerede udgivne 10 Mill. Frcs. er indgaaet Forpligtelser for yderligere 1,4 Mill. til Hospitalet. Endvidere løber der endnu Ordrer paa Transportmidler til et Beløb af 1.434.000 Frcs., saaledes at den samlede Udgift i Virkeligheden beløber sig til næsten 13 Mill.

Der er hidtil afsendt ialt 26 Levnedsmiddeltransporter til Spanien. Den sidste Transport af denne Art, omfattende 16 Lastbiler, ankom for faa Dage siden til Madrid. Ligesom ved de tidligere Transporter forbliver Lastbilerne i Spanien og stilles til Regeringens Disposition.

Borgerkrigens lange Varighed medfører voksende Forpligtelser for den internationale Arbejderbevægelses Solidaritetsfond, og det er derfor nødvendigt at fortsætte Indsamlingen for at tilvejebringe de Midler, der er fornødne for at kunne fortsætte og udvide Hjælpen til det nødlidende Spanien.

NYT FRA UDLANDET

ARBEJDSFORHOLDENE I DET NORSKE LANDBRUG. En af Arbejderpartiet og den faglige Landsorganisation i Norge nedsat Komité til Undersøgelse af Arbejdsforholdene i Landbruget har afgivet Betænkning, som er tilstillet Socialministeren. Heri anmoder Komitéen Regeringen om at fremsætte Lovforslag om Indførelse af Lønregulering og Lønnævn i Landbruget, om Indførelse af en Arbejderbeskyttelseslov for den Del af Landbrugserhvervet, som ikke omfattes af den gældende Arbejderbeskyttelseslov samt om Bevilling af Midler til en omfattende Beregning af Løn- og Arbejdsvilkaar, Læreforhold m. v. i Landbruget til Brug for Lønnævnene.

Socialminister *O. Torp* har til Pressen udtalt, at Socialministeriet er stærkt interesseret i de Spørgsmaal,

som omtales i Komitéens Betænkning, og at man uden Forbindende med Hensyn til Fremsættelse af eventuelle Lovforslag kan gaa ud fra, at der fra Socialministeriets Side vil blive taget Initiativ i Sagen.

FÆRRE FAGFORENINGSFUNKTIONÆRER I RUSLAND. Bestyrelsen for den faglige Centralorganisation i Sovjet-Rusland har fornyligt besluttet at formindske Antallet af fastlønnede Fagforeningsfunktionærer og reorganisere Fagforbundenes Finansvæsen.

Hidtil blev Forbundenes Midler dels tilvejebragt gennem Medlemmernes Kontingenter og dels gennem de Bidrag, som Bedriftsraadene og de økonomiske Organers faglige Lokaludvalg stillede til Fagorganisationernes Raadighed. I Henhold til en den 16. December udstedt Forordning, skal de økonomiske Organers Bidrag nu bortfalde og Fagforbundenes Økonomi udelukkende baseres paa Indtægten af Medlemskontingenter.

I 1936 fandtes der 76.500 fastlønnede Fagforeningsfunktionærer. I dette Tal er ikke medtaget Oplysnings- og Fritidsorganisationernes Funktionærer. Ifølge en foreløbig Opgørelse udgjorde Administrations- og Organisationsudgifterne i 1936 415 Mill. Rubler, heraf 283 Mill. Rubler til Fagforeningsfunktionærernes Lønninger. Administrationsudgifterne har saaledes udgjort over ¾ af Indtægten af Medlemskontingenter, som i 1936 beløb sig til 489 Mill. Rubler. For Aaret 1937 er Indtægten af Medlemskontingenter forhøjet til ca. 600 Mill. Rubler, og heraf maa højst 260 Mill. Rubler eller 40% anvendes til Administrations- og Personaleomkostninger, mens de øvrige 340 Mill. eller 60% skal anvendes til Fremme af de organiserede Arbejderes Velfærd.

KOLLEKTIVE ARBEJDSOVERENSKOMSTER I HOLLAND. Det hollandske II. Kammer har vedtaget en Lov, hvorefter de mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer afsluttede kollektive Overenskomster kan erklæres for almindeligt bindende for alle Arbejdere og Arbejdsgivere indenfor en bestemt Industrigren. Loven giver dog samtidigt vedkommende Minister Myndighed til at erklære visse Bestemmelser i Overenskomsterne for uforbindtlige, d. v. s. sætte dem ud af Kraft, »naar offentlige Interesser gør dette nødvendigt«. Herved tænkes navnlig paa Bestemmelser, der tilsigter at foregribe Domstolenes Afgørelse af Tvistigheder, at øve Tvang mod Arbejdere eller Arbejdsgivere for at udelukke en bestemt Forening af Arbejdere eller Arbejdsgivere, at hidføre en forskelligartet Behandling af organiserede og uorganiserede eller at inddrage Arbejderne i Prisaftaler mellem Arbejdsgivere.

En Overenskomst kan erklæres for almindelig bindende efter Anmodning af Arbejdsraadet eller, saafremt et saadant ikke bestaar, efter Henstilling fra en eller flere Arbejder- eller Arbejdsgiverorganisationer, der omfattes af Overenskomsten. Forbindtlighedserklæringen sker for et Tidsrum af højst et Aar og har ikke tilbagevirkende Kraft. Ministeren kan dog til enhver Tid tilbagetage Forbindtlighedserklæringen, men først efter at have hørt begge Parter. Ligeledes er han forpligtet til at motivere et saadant Skridt.

DEN FAGLIGE LANDSORGANISATION I TJEKOSLOVAKIET. Den socialdemokratiske fælles Landsorganisation i Tjekoslovakiet omfatter 2 Grupper af Fagforbund: de direkte tilsluttede tjekiske Centralforbund og Forbundene i det tyske Sprogomraade, der gennem deres Centralorganisation »Deutscher Gewerkschaftsforbund« i Reichenberg er tilsluttet den fælles Landsorganisation. Den 1. Januar 1936 omfattede Landsorganisationen 45 Centralforbund med 428.825 Medlemmer og 17 tyske Forbund med ialt 201.041 Medlemmer, tilsammen saaledes 62 Forbund med 629.866 Medlemmer. Der har i 1935 været en Fremgang paa 10.720 Medlemmer. Af samtlige Medlemmer i alle Forbund var de 122.863 Kvinder (71.862 — 16,89% — Kvinder i Centralforbundene og 51.000 — 25,6% — i de tyske Forbund).

MEDLEMSFREMGANG I NORGE. I 1936 kunde den norske Landsorganisation notere en Medlemsfremgang paa ialt 49.385, idet Medlemstallet fra 208.173 den 1. Januar 1936 er steget til 257.558 den 1. Januar 1937.

INGEN TILLIDSRAADSVALG I TYSKLAND. I Henhold til den tyske Lov angaaende »Ordningen af det nationale Arbejde« af 12. Januar 1934, som de tyske Nazister fejrede som et vældigt Fremskridt for de tyske Arbejdere, som en »Arbejdets Grundlov«, skal der i Marts Maaned hvert Aar i alle Virksomheder med over 20 Arbejdere og Funktionærer vælges et »Tillidsraad« med Arbejdsgiveren eller Driftslederen som Formand. Forrige Aar blev der under Henvisning til det forestaaende Rigsdagsvalg ikke afholdt Valg i Bedrifterne, og Raadenes Funktionstid forlængedes for et Aar.

Der foreligger nu en Forordning fra Rigsregeringen om, at Tillidsraadenes Funktionstid paany er forlænget med et Aar, uden at der dog denne Gang gives nogen Motivering herfor.

Det er Frygten for den gærende Utilfredshed blandt Arbejderne, der har været bestemmende for Regeringens Holdning. Forbudet mod Lønforhøjelser paa en Tid, hvor Virksomhedernes Udbytte stadig er stigende, samt den senere Tids Forordninger, der forbyder Arbejderne at skifte Arbejdssted for paa denne Maade at opnaa bedre Arbejdsvilkaar, har fremkaldt en saadan Harme, at Nazisterne med god Grund frygter Resultatet af et Valg i Bedrifterne. Heller ikke paa dette Omraade har Nazisterne holdt deres Løfter til Arbejderne. Iøvrigt er Bedriftsraads-Institutionen ikke ny i Tyskland, idet den allerede blev indført straks efter Systemskiftet i 1919. Men før Hitlers Magtovertagelse havde disse Bedriftsraad virkelige Beføjelser til Varetagelse af Arbejdernes Interesser, mens de nuværende Tillidsraad med selve Arbejdsgiveren som »Fører« kun har ringe Betydning for Bedriftens Arbejdere.

Den økonomiske Krises sociale Følger.

Det internationale Arbejdsbureau i Geneve har nylig offentliggjort en af Professor Wladimir Woytinsky foretagen Undersøgelse af den økonomiske Krises sociale Følger. Ifølge denne Undersøgelse kan det samlede økonomiske Tab, som Produktion, Handel og Transport har lidt som Følge af Krisen i Aarene 1930 til 1934, ansættes til mellem 149 og

176 Milliarder efter Dollarkursen i 1928 eller 100 á 120 Milliarder efter Dollarkursen i 1913, det vil sige det samme Beløb — bemærker Forfatteren — som Verdenskrigen kostede.

Woytinskis Undersøgelse tilsigter at give en almindelig Oversigt over den økonomiske Krises Virkninger i forskellige Lande og indenfor forskellige Befolkningslag. Med nogle typiske Eksempler viser Forfatteren, hvorledes den bristende Overensstemmelse mellem Priserne paa Industrivarer og Landbrugsprodukter til sidst medførte, at Industrilandenes Tab delvis overførtes til de agerdyrkende Lande. Industrilandene var i Stand til at bevare en forholdsvis høj Levestandard, men de kom til at lide under en stadig tiltagende Arbejdsløshed. De agerdyrkende Lande derimod opretholdt Produktionen i dens sædvanlige Omfang og kunde tilmed forøge deres Eksport, men Befolkningen bragtes til den yderste Fattigdom.

Angaaende Krisens Virkninger indenfor forskellige Samfundsklasser fremholder Woytinsky de betydelige Forandringer, som ikke alene fremkaldes i de forskellige Klassers Livsniveau, men ogsaa med Hensyn til deres fundamentale Eksistensvilkaar. Han betoner i denne Henseende den store Forskel, der er mellem de Tab, der rammer Arbejderklassen, Middelstanden og »Kapitalisterne«. Forfatteren fremhæver, at Kapitalisterne i større eller mindre Grad kom til at fornemme materielle Tab, som dog for en stor Del dækkedes af opsamlede Reserver fra Højkonjunkturerne. Det turde have været alvorligere, at de i stor Udstrækning mistede deres Indflydelse og Tillid hos den store Almenhed. Middelstanden led ogsaa meget alvorlige Tab, som var saa meget sværere at bære, idet denne Klasse ikke paa nogen Maade havde Ansvar for Krisen. De vanskelige Tider bidrog imidlertid til at styrke Middelstandens Sammenhold og Handlekraft.

Hvad tilsidst Arbejderklassen angaar, ramtes den af Krisen ikke blot i materiel, men ogsaa i politisk Henseende. Dens Sammenhold truedes alvorligt af de ved Krisen opstaaende Modsætninger mellem de arbejdsløse og de Arbejdere, som vedvarende havde Arbejde. Krisen dømte et betydeligt Antal Arbejdere ikke alene til fysiske Savn, men ogsaa til en langvarig Arbejdsløshed og i Sammenhæng hermed til Ydmygelser af forskellig Art og socialt Forfald.

Samtidig med at Woytinsky saaledes fremstiller Depressionens forskellige Virkninger paa de forskellige Samfundsklasser, understreger han paa den anden Side alle Samfundsklassers fælles Interesser i Forholdet til Krisen. »Under Arbejdet med denne Undersøgelse«, siger han, »er den nære Forbindelse, der er mellem Krisens forskellige Maader at ytre sig paa, kommet til at staa klarere. Den Slutning, der maa drages, er, at man ved at angribe en eller anden saadan særlig Kriseforetelse ikke virksomt kan bekæmpe en Krise, som den Verden fornylig har gennemgaaet, eller forhindre en ny Krise. Det gælder om at tage fat paa Problemet, saaledes som det nødvendigvis kræves, for at opnaa en fremgangsrig Bekæmpelse af en økonomisk Krise i det nuværende kapitalistiske System. Det er paa Grund af Mangel paa en Helhedsplan, at saa mange Lovbestemmelser paa dette Omraade er blevet frugtesløse i de sidste Aar.«

Woytinskys Undersøgelse bygger paa et omfattende Materiale af Oversigtstabeller og Diagrammer vedrørende alle de behandlede Spørgsmaal: Nationalindtægterne i forskellige Lande, forskellige Landes Grupperinger efter Industrialiseringsgrad, Prisfluktuationer, Arbejdsindtægter, Beskæftigelse og Arbejdsløshed, Arbejdstidens Længde, Lønninger, Arbejderfamiliernes Indtægter, Medlemsskab i Fagforeninger, Arbejdskonflikter, Landmændenes Indtægter under Krisen, Antal af Foretagender, selvstændige Erhvervsdrivende og Lønarbejdere, forskellige Landes Statsindkomster og Statsudgifter, Sparevirksomheden, Statsgæld, Forandringer i Seddelmængden, Antallet af Konkurser i forskellige Lande m. m.

Denne Undersøgelse med dens righoldige Materialesamling giver et godt Billede af det moderne økonomiske Livs indviklede Maskineri.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Firmaet Mohr's Radiator.

Nogle Uoverensstemmelser hos *Firmaet Mohr's Radiator* havde ført til en Arbejdsstandsning, som omfattede 8 Mand. Sagen var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 8. Marts d. A., og Dansk Arbejdsmandsforbund hævdede her, at Arbejdsstandsningen maatte betragtes som en Lockout, medens Arbejdsgiverforeningen paa sit Medlems Vegne paastod, at der forelaa en uvarslet og ulovlig Strejke.

Det lykkedes ikke at faa Sagen afsluttet, og begge Parter forbeholdt sig derfor deres Stilling med Ret til at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

A/S C. O. Jensens Maskinfabrik & Jernstøberi, Brovst.

Fra flere Forbund forelaa Klage over, at *A/S C. O. Jensens Maskinfabrik & Jernstøberi* ikke havde overholdt den under 8. December f. A. indgaaede Overenskomst, idet der pr. 1. Marts kun var genantaget 19 af de strejkende Arbejdere. — Tallet skulde i Henhold til Overenskomsten være 26 pr. denne Dato.

Der afholdtes i den Anledning et Fællesmøde i Brovst den 6. Marts, hvor de interesserede Forbund og Hovedorganisationerne var repræsenteret. — Aktieselskabets Repræsentanter oplyste her, at de havde tilbudt 26 af de strejkende Arbejdere Arbejde, men at 7 af disse indtil Dato havde undslaaet sig for at paabegynde dette, og det var derfor Aktieselskabets Opfattelse, at det for sit Vedkommende havde opfyldt Overenskomsten.

Sagen blev indgaaende drøftet, og man enedes om, at Aktieselskabet i Ugen fra den 8. til den 13. Marts genantager 1 Smed og 1 Arbejdsmand, og derefter pr. 1. April, 1. Maj og 1. Juni de resterende med 3 Mand pr. Maaned.

Maj-Demonstrationen 1937.

I Anledning af den forestaaende Maj-Demonstration har De samvirkende Fagforbund udsendt følgende Cirkulære til samtlige Fagorganisationer her i Landet.

Til samtlige Fagorganisationer og Arbejdernes lokale Fællesorganisationer i Danmark!

1. Maj har gennem næsten et halvt Aarhundrede været Arbejdernes internationale Fest- og Demonstrationsdag. I stigende Tal har Arbejdernes Tusinder sluttet op under de faglige og politiske Organisationers Faner.

Fortidens ufri og forkuede Underklasse er i Dag en betydelig økonomisk og politisk Magtfaktor.

I Bevidstheden herom opfordrer De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg alle faglige og politiske Arbejderorganisationer til at fejre Majdagen ved Arbejdshvile og Demonstrationsmøder, og vi udtaler vor Forventning om, at Møder og Demonstrationer overalt vil blive et stærkt og værdigt Udtryk for Arbejderklassens Stilling i Nutidens Samfund.

Vi kræver Arbejdstidsforkortelse og Andel i de økonomiske Fremskridt.

Gennem en Aarrække har dansk Erhvervsliv udviklet sig ad lignende Baner som Udlandets. Tekniken er udviklet, og Produktionen er steget. Fordelene ved denne Udvikling er blevet saa meget større, som Samfundets Regulering af det økonomiske Liv har sikret den fulde Udnyttelse af Virksomhedernes *Kapacitet.*

Denne Fordel kræver den arbejdende Befolkning en rimelig Andel i og maa først og fremmest ydes Arbejderne som en *Forkortelse af Arbejdstiden.* I Overensstemmelse med Den internationale faglige Central fremholder vi stadig dette Majdagens gamle Krav i *forstærket* Form, for Arbejderne anerkender *ikke* 8-Timersdagen som Udviklingens sidste Ord. Vi maa længere frem ad Arbejdstidsforkortelsens Vej. For *dette* demonstrerer vi 1. Maj, ligesom vi frembærer vor Fordring om, at Kapitalen stilles i Samfundets Tjeneste og under samfundsmæssig Kontrol.

For fagligt og politisk Samarbejde.

Som Fagforeningen er det økonomiske, er Socialdemokratiet det politiske Udtryk for den arbejdende Befolkning. Lovgivningsarbejdet præges derfor mere og mere af Arbejdernes Synspunkter — ikke mindst efter Landstingets Erobring af Demokratiet.

Ved Majdagens Møder og Demonstrationer skal Arbejdernes Tillid og Tro til den faglige og politiske Bevægelse og vore Folks Vilje til Enighed og Sammenhold manifesteres.

Mod Krig og Fascisme.

Den internationale Arbejderklasse demonstrerer ogsaa mod Krig og Fascisme — og har paa dette Aars Majdag en særlig Grund til at gøre det. Gennem Aar har den europæiske Fascisme forberedt Krigen med det utilslørede Formaal, at trampe Arbejderklassen ned og berøve de brede Folkemasser Friheden.

I Spanien kæmper den brede, arbejdende Befolkning en heltemodig Kamp mod Fascismen for Bevarelsen af Folkets Rettigheder og Friheder, for Retten til folkeligt Selvstyre og økonomiske Reformer.

Denne Kamp er mere end et indre spansk Anliggende. Trods Ikke-Indblandingsaftaler har Fascismen aabent støttet den spanske Reaktion i dens Forræderi mod Landets folkevalgte Regering. En Sejr for Reaktionen er en Sejr for Fascismen — en Forøgelse af den politiske Spænding og Faren for Krig.

Majdagen i Aar maa derfor forme sig som en vældig Sympatitilkendegivelse for det blødende spanske Folk og som en flammende Protest mod den internationale fascistiske Reaktions Brud paa indgaaede Aftaler og hele dens farlige politiske Spil.

Vor Sympati er paa det lidende spanske Folks Side. — Vi afskyr Krig og Fascisme.

Derfor møder vi frem under Fanerne 1. Maj, til Demonstration *for* det spanske Folk, *mod* Krig og Fascisme, for en yderligere Forkortelse af Arbejdstiden, for Udbyttets retfærdige Fordeling, mod Reaktion og Splittelse og for Enighed og Sammenhold i den danske Arbejderbevægelse.

Festtegn og Sange kan købes til Anskaffelsespris hos De samvirkende Fagforbunds Hovedkasserer, Hans Jacobsen, Rosenørns Allé 12, 2., København V.

P. F. V.:
CHR. JENSEN.

/Laur. Hansen.

Forgyldere hos A/S Chr. Jeppesens Guldlistefabrik.

Mellem Forgylderforbundet og *A/S Chr. Jeppesens Guldlistefabrik* var under Overenskomstforhandlingerne den 23. November f. A. truffet en speciel Aftale omfattende 2 Mand. — Denne Aftale var imidlertid ikke blevet overholdt af Aktieselskabet, og paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 8. Marts drøftede man Sagen og enedes om en Ordning, saaledes at de 2 Mænd, som Aftalen omfattede, bliver de første, som Aktieselskabet tilbyder Arbejde. — En Forudsætning er det dog, at mindst den ene Mand tages i Arbejde inden den 8. April.

Formere hos A/S Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri.

En Uoverensstemmelse om den gældende Bonusordning havde givet Anledning til uvarslet Arbejdsstandsning, som for de 30 Formere varede i 3¾ Dag og for 15 Arbejdsmænd i 3 Dage.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. Marts, hvor Arbejdsgiverne krævede en Erstatning for det forvoldte Tab. — Man enedes her om at afslutte Sagen paa følgende Vilkaar:

Hver af de 30 Formere betaler en Bod paa 20 Kr. (ialt 600 Kr.), at erlægge med 5 Kr. om Ugen i 4 Uger; den retslige Side af Sagen betragtedes dermed som afsluttet, og de foreliggende Uoverensstemmelser optages til Drøftelse mellem Parterne efter de gældende Regler.

Uoverensstemmelser om Ferieløn i Snedkerfaget.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 12. Marts behandledes et af Snedkerforbundet i Danmark rejst Spørgsmaal om Ydelse af *Ferieløn til de Snedkersvende,* som paa Værksted er beskæftiget med Fremstilling af Butiksinventar, selv om Parterne iøvrigt er enige om, at der ikke gives Ferieløn i Bygningssnedkerbranchen.

Paa Mødet enedes man om, at Forbundet forbeholder sig, naar et konkret Tilfælde foreligger, at søge retslig Afgørelse af Sagen.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2312 b:

Elektrikere hos Installatør W. Eichler i Tønder.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. December 1936 i Sag Nr. 2312 b: De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund og dettes Afdeling i Aabenraa mod Installatør W. Eichler, Tønder.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund og dettes Afdeling i Aabenraa indklaget Installatør W. Eichler, Tønder, med Paastand om, at der ikendes Indklagede en Bod for Brud paa følgende Bestemmelse i en mellem Forbundet og Eichler den 18. Juni 1935 indgaaet Overenskomst:

»Parterne er enige om, at Antallet af Lærlinge ikke maa overstige 1 Lærling for indtil 2 Svende, 2 Lærlinge for over 2 indtil 5 Svende, 3 Lærlinge for over 5 indtil 10 Svende og derefter 1 Lærling for hver yderligere 5 Svende. Ovenstaaende gælder for alle fremtidige Antagelser af Lærlinge, og ved Beregning af Svendeantallet regnes Gennemsnittet af beskæftigede Svende de sidste 3 Aar.«

Efter Klagernes Fremstilling har Indklagede i de sidste 3 Aar ikke beskæftiget over 2 Svende, og han havde, da Overenskomsten blev indgaaet, ikke 2 Lærlinge. Efter Overenskomstens Indgaaelse antog han imidlertid først én og derefter yderligere én Lærling, saaledes at han derefter i Strid med Aftalen har haft og fremdeles har to Lærlinge.

I en Skrivelse til Forbundet af 7. November d. A. har Indklagede anført, at han har to Lærlinge. Af disse blev den ene antaget i Lære den 1. April 1935, men uden Kontrakt, i hvilken Anledning Indklagede blev ikendt en Bøde. Den anden Lærling blev antaget den 1. Juni 1935, men havde straks Uheld med Arbejdet og kom derfor først i Arbejde den 2. Oktober 1935. Til Støtte for dette sidste har Indklagede fremsendt to Erklæringer om, at Lærlingen er kommet i Lære hos Indklagede den 1. Juni 1935. Til denne Redegørelse har Indklagede henholdt sig i et af ham til Den faste Voldgiftsret afgivet Tilsvar til Klagen.

Under Domsforhandlingen her for Retten har Klagerne bestridt Rigtigheden af det af Indklagede anførte, særlig ogsaa Rigtigheden af de af ham fremsendte Erklæringer, og hævdet, at Indklagede — efter hvad han selv ved Overenskomstens Underskrift oplyste — paa dette Tidspunkt ikke havde to Lærlinge, og at under alle Omstændigheder Antagelsen af den sidste Lærling har været i Strid med Overenskomsten.

Indklagede er, skønt lovlig stævnet, udeblevet ved Sagens mundtlige Forhandling her for Retten.

Herefter vil Klagernes under Sagen nedlagte Paastand være at tage til Følge, saaledes at der paalægges Indklagede en Dansk Elektrikerforbund tilfaldende Bod paa 300 Kr., hvorhos Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger.

Det tilføjes, at Klagerne af Hensyn til de paagældende Lærlinge er indgaaede paa, at Indklagede, efter at han under nærværende Sag er idømt en Bod, uden Paatale fra Forbundets Side beholder dem i Lære indtil Læretidens Udløb.

Kendelse:

Indklagede, Installatør W. Eichler, Tønder, bør til Dansk Elektrikerforbund betale en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 100 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V: Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 20 * KØBENHAVN DEN 1. MAJ 1937 * 33. AARGANG

Overenskomstsituationen i vore skandinaviske Nabolande.

Baade i Sverige og Norge har der gennem længere Tid været ført Forhandlinger om Fornyelsen af de i Aar udløbende Overenskomster, og ligesom herhjemme har det i en Række Tilfælde ikke været muligt at opnaa Enighed mellem de direkte interesserede Parter, saaledes at Forhandlingerne maatte fortsættes i Forligsinstitutionen.

I *Sverige* har det allerede paa et tidligt Tidspunkt været muligt at tilvejebringe en fredelig Ordning for en Række vigtige Fag og Industrigrene, hvis Arbejdere har opnaaet betydelige Fordele i Form af Lønforhøjelser og andre Forbedringer af Arbejdsvilkaarene. Der henstaar dog endnu en Del Overenskomster, som ikke er i Orden, deriblandt Overenskomsterne for Byggefagene. Forhandlingerne herom har staaet paa i længere Tid, men da der ikke opnaaedes Enighed om Betingelserne for Overenskomsternes Fornyelse, opsagte Arbejdsmændene, Bygningstræarbejderne, Malerne og Murerne Overenskomsterne til Ophør den 1. April.

Derefter greb Forligsinstitutionen ind, og for Malernes Vedkommende resulterede de her førte Forhandlinger, hvortil der ogsaa var tilkaldt Repræsentanter for de to Hovedorganisationer, som hidtil ikke havde medvirket, i et Forslag til ny Overenskomst, der tiltraadtes af begge Parter. Med Hensyn til de øvrige tre Fag opnaaedes ikke Enighed.

Da det viste sig, at Forhandlingerne ikke kunde afsluttes inden 1. April, henstillede Forligsinstitutionen til Parterne at fortsætte Arbejdet paa de gamle Betingelser indtil 12. April mod at de nye Overenskomstbestemmelser skulde faa tilbagevirkende Kraft fra denne Dato. Dette Forslag tiltraadtes af Arbejdsgiverne og af Arbejdsmandsforbundets Ledelse, men Bygningstræarbejderne og Murerne nægtede at gaa med hertil, og Murerforbundets Ledelse gav endog Sanktion til Arbejdsstandsning i flere Byer.

Den svenske Landsorganisations Ledelse har i en Henvendelse til Forbundene paatalt det bristende Samarbejde mellem de tre Forbund og henvist til en tidligere Aftale om ikke at vedtage Kampaktioner, saalænge Forhandlingerne staar paa. Den anker endvidere over, at Bygningstræarbejderforbundets og Murerforbundets Ledelse i Modsætning til Arbejdsmandsforbundets har nægtet at lade foretage Afstemning om et den 11. April fremsat Mæglingsforslag. Dette betegnes som værende i Strid med hidtil gældende Skik i svensk Fagbevægelse at prøve alle Muligheder for en fredelig Afvikling af en faglig Situation, ligesom det betyder en Indskrænkning af Medlemmernes Ret til selv at træffe Afgørelsen.

Saavel Bygningstræarbejder- som Murerforbundets Ledelser har protesteret mod Landsorganisationens Indgreb, som de betegner som upaakaldet og ubeføjet, og de henviser til, at det Mæglingsforslag fra Forligsinstitutionen, der forelaa den 11. April, ikke var fuldstændigt, idet det kun omfattede en Del af Overenskomsternes Bestemmelser. Det vilde derfor være ganske meningsløst at stemme om dette Forslag. Murerforbundets Ledelse har desuden udtalt, at dens Indstilling til den kommende Forbundskongres vedrørende Forbundets Medlemsskab i Landsorganisationen vil være afhængig af den Holdning, Landsorganisationens Ledelse i Fremtiden vil indtage overfor Forbundet.

Ifølge det nu foreliggende Mæglingsforslag skal Akkordpriserne i Stockholm forhøjes med 10%, i Provinsen med 8%. Der er foretaget en ny Stedklasseinddeling. En Del Byer rykker op i en højere Stedklasse, hvad der betyder en tilsvarende Timelønsforhøjelse. Forhøjelsen af Timelønningerne udgør gennemsnitlig 8¼ Øre. I Stockholm forhøjes Timelønningerne med 15 Øre. Desuden forhøjes en Del Tillæg, ligesom der gennemføres en Række andre Forbedringer. Svar paa dette Forslag skulde afgives den 24. April.

Da Parterne afgav Svaret, viste det, at det var vedtaget af Arbejdsgiverne, men forkastet af de 3 Forbund. Forhandlingerne mellem Parterne i Bygningsindustrien blev derefter straks genoptaget

i Forligsinstitutionen, og man venter Fremsættelse af et nyt Mæglingsforslag. For at gøre Ende paa de spredte Strejker har Arbejdsgiverne udsendt Lockoutvarsel til den 10. Maj. En almindelig Konflikt vilde komme til at omfatte rundt 50.000 Arbejdere; men da dette skrives, er der Haab om at naa en fredelig Ordning.

— — —

I *Norge* endte de langvarige Overenskomstforhandlinger i Aar med, at Rigsmæglingsmanden fremsatte Mæglingsforslag, som Parterne skulde tage Stilling til og give Svar paa den 20. April.

Hovedtrækkene i Mæglingsforslaget er følgende: Timelønningerne forhøjes med fra 10 til 15 Øre. Alle Akkordsatser forhøjes med 8 pCt. Ferien forlænges fra 8—9 Dage til 12 Dage. Overenskomsternes Varighed fastsættes til 2 Aar. Endvidere fastsættes en Lønskala for Lærlinge, ligesom der gennemføres en Del andre Forbedringer.

Landsorganisationens Ledelse anbefalede enstemmigt Forslaget til Vedtagelse, og det samme gjorde de fleste Forbundsledelser, mens andre, deriblandt Sømændenes og Murernes Ledelser, anbefalede Forkastelse. Naar Sømandsforbundets Ledelse anbefalede at forkaste Forslaget (det drejede sig for dette Forbunds Vedkommende kun om Kystfarten), skyldtes det, at Kravet om Arbejdstidens Nedsættelse ikke er imødekommet.

Ved den foretagne Afstemning blev Mæglingsforslaget vedtaget af Forbund repræsenterende 45.000 Arbejdere, men forkastet af Forbund repræsenterende 9500 Arbejdere, deriblandt Sømændene. I Modsætning til, hvad der var Tilfældet tidligere Aar, havde Mæglingsmanden bestemt, at Mæglingsforslaget ikke skulde betragtes som en Helhed, saaledes at hvert Forbund kunde træffe Afgørelsen for sig. Der var saaledes intet til Hinder for, at de Forbund, der havde forkastet Forslaget, kunde etablere Strejke for de af deres Medlemmer, der omfattes af Forslaget.

For at undgaa en Standsning af Indenrigsfarten, hvor store Samfundsinteresser staar paa Spil, greb Regeringen for første Gang ind og førte atter Parterne sammen. Der opnaaedes herved Enighed paa Grundlag af et aktivt Skridt fra Regeringens Side, idet den ved Forordning fik gennemført en paakrævet og tidsmæssig Forandring af Bemandingsskalaen. Ogsaa i en Del andre Brancher lykkedes det ved nye Forhandlinger at naa en Forstaaelse, saaledes at de hidtil etablerede Arbejdsstandsninger kun omfatter ca. 3000 Mand.

Der er iøvrigt Forhandlinger i Gang angaaende Maj- og Juni-Overenskomsterne, og i de Fag, hvor Partsforhandlingerne er endt resultatløse, forventer man nu Rigsmæglingsmandens Indgreb. Der foreligger allerede Opsigelse af Overenskomsterne for Tobaksarbejdere, Stenindustriarbejdere og en Del andre Fag.

Videnskabelig Støtte for Købekraftteorien.

Af *C. Frederek.*

Ifølge den saakaldte Købekraftteori foraarsages de økonomiske Kriser hovedsagelig ved, at Forbruget ikke kan holde Skridt med Produktionens Vækst. Det ligger naturligvis ikke i, at Masserne vægrer sig ved at forøge sit Forbrug i saa høj Grad, som Vareproduktionens Fremskridt vilde tillade, men fordi de ikke kan det paa Grund af manglende Købeevne. I det moderne Samfund lever det store Flertal af Befolkningen af Lønindtægter, derfor er den samlede Købekraft i første Linie et Spørgsmaal om Lønstandarden. Men i det kapitalistiske System ligger der en naturlig Tendens til ikke at lade Lønningerne stige saa hurtigt som Produktionen, og denne Tendens træder med den tiltagende Rationalisering stadig skarpere frem. Derfor er dette System stadig mindre i Stand til af egen Evne at holde Økonomien i Ligevægt, og derfor fordrer Købekraftteoretikerne en Mobilisering af sociale Kræfter til at forsvare Massernes Købeevne: Støtte i faglige Lønkampe, Udvidelse af den offentlige sociale Forsorg og Igangsættelse af offentlige Arbejder, naar det private Initiativ ikke kan beskæftige de arbejdsløse.

Det ligger lige for, at Købekraftteorien paa Grund af sine praktiske Slutninger støder paa heftig Modstand i den kapitalistiske Klasse. Lige saa skarpt afvises den af den nationaløkonomiske Videnskab, som bestemt vægrer sig ved overhovedet at anerkende den som en videnskabelig Teori. Det ligger ikke alene i, at Forkæmperne for Købekraftteorien hyppigst er Outsidere, Ikke-Akademikere, men ogsaa fordi den i Virkeligheden er uforenelig med den saakaldte klassiske Teori, som gennem 100 Aar har behersket Videnskaben og den økonomiske Tænken. Saa meget den ogsaa i Tidens Løb er revideret, vilde det dog være umuligt at tilvejebringe et Kompromis mellem den og Købekraftteorien. For de fleste professionelle Videnskabsmænd gaar Købekraftteorien da ogsaa for at være en Slags nationaløkonomisk Kvaksalveri, en »fagforeningsmæssig Interesselære«, opfundet som Propaganda for højere Lønninger og af Folk, som ingen Anelse har om de økonomiske Love.

Nu har dette akademiske Hovmod og hele den klassiske Teori faaet et ligefrem tilintetgørende Slag og det af ingen ringere end den berømte engelske Professor Meynard Keynes. Hvis man vilde opstille en verdensomspændende Rangliste over de betydeligste nulevende Nationaløkonomer, vilde Førstepladsen sikkert tilfalde Keynes, i hvert Fald staar hans videnskabelige Autoritet saa højt, at ingen af hans Kolleger vilde vove at affærdige ham og hans Læresætninger som »uvidenskabelig«. Keynes, der selv er udgaaet af den strenge klassiske Skole og derfor fuldkommen behersker dens Lære, har allerede tidligere fjernet sig temmelig langt fra dens Dogmer, men nu har han udgivet en Bog — »Almindelig Teori om Beskæftigelse, Rente og Penge« — i hvilken han demonstrativt tager Afsked med den klassiske Teori og

ligefrem forkaster den som en Vranglære, som paa skæbnesvanger Maade har ført den økonomiske Tænken paa Vildspor. »Den klassiske Teoris virkelige Bedrift«, udbryder han anklagende, »var, at den sejrede over Menneskets naturlige sunde Sans, og det til Trods for, at Teorien er forkert«.

Overfor den klassiske Teori, som hævder, at ved »Automatiken« i det kapitalistiske System vil Økonomien og det almene Vel være i saa god en Orden som overhovedet muligt, er der altid, særlig af den marxistiske Skole, henvist til den Kendsgerning, at de praktiske Resultater staar i skrigende Modsætning til denne Paastand. Behøves der efter Erfaringerne fra den sidste økonomiske Verdenskrise i det hele taget et eneste Modbevis? Er ikke hele Menneskeheden Vidne til en hærgende økonomisk Uorden i alle kapitalistiske Lande, en social Katastrofe af uhørt Omfang, den vanvittigste »Forarmelse i Overflod«?

Men saa overbevisende disse Kendsgerninger virker paa den sunde Menneskeforstand, saa lidt Indtryk gør de paa Teoretikerne. Automatiken har ikke svigtet, siger de, den er ganske rigtig, men det er Menneskenes Ulykke, at de i deres Ufornuft ikke kan lade være med at gaa de økonomiske Naturlove i Næringen. Kan man skænde paa en Maskine, naar den bliver staaende, fordi man kaster Sand i dens Drivhjul? Netop saaledes har de ufornuftige Mennesker mishandlet den mesterlige Mekanisme i det kapitalistiske System. Kapitalisterne selv har været meddelagtige deri, idet de ved Monopoldannelser har ophævet den fri Konkurrences regulerende Virksomhed. Endnu grovere har Fagforeningerne forsyndet sig, idet de har fremkaldt en »kunstig« Løn og berøvet den Elasticiteten, der kan lade den synke, naar de økonomiske Love fordrer det. Og dernæst Regeringerne, som slet ikke kan blive trætte af at kaste tunge Sten i »Automatiken»s Hjulværk: Toldskranker, Indførselsforbud, Valutakontorer, Indgreb i Møntfoden, vilkaarlig Kreditydelse, overdreven Socialforsorg, Lønregulering ved statlige Indgreb, Igangsættelse af offentlige Arbejder o. s. v. — hvordan kan man da undre sig over, at Mekanismen ikke længere fungerer rigtigt?

Imod denne Fremstilling kan der naturligvis indvendes mangt og meget, f. Eks. at de statlige Indgreb jo i Reglen først er fremtvunget af Krisen, altsaa kan de ikke være dens Aarsager, men Virkninger. Man kunde ogsaa henvise til, at Kapitalismens Monopoltendens aabenbart ikke maa tilskrives en Tilfældighed, men en Kapitalismens »økonomisk Naturlov«, ligesom overhovedet den »menneskelige Ufornuft«, naar den overalt ytrer sig i den samme Viljesretning, ikke er et vilkaarligt, men et tvangsmæssigt Fænomen, med hvilket Videnskaben maa regne som en Kendsgerning.

Men alle saadanne Indvendinger preller af mod Teoretikerne, for saa vidt de sværger paa den klassiske Teori. Deres Teori er netop den om den »frie« kapitalistiske Økonomi, og naar Virkeligheden er ganske anderledes, saa ligger det kun deri, at Økonomien ikke mere er frit stillet. Om Virkeligheden saa stemmer aldrig saa daarligt overens med det Billede, Teorien har tegnet, saa er Teorien desuagtet dog »rigtig« efter dens Tilhængeres Opfattelse, nemlig i den abstrakte Økonomi, som den er beskrevet i de nationaløkonomiske Lærebøger. Man kunde mene, at Striden om en økonomisk Teori, med hvilken der dog intet praktisk kan stilles op, er ganske uden Betydning for Almenheden, men det vilde være en stor Fejltagelse. I Virkeligheden paavirkes den praktiske Økonomi og Politik i meget høj Grad af de Forestillinger, som udgaar fra den klassiske Lære, den leverer Argumenter til Repræsentanterne for de yderliggaaende kapitalistiske Interesser og til den sociale Reaktion, og den er et stærkt Bolværk mod Fremskridt i Retning af en fornuftig socialøkonomisk Politik. For at bruge Keynes' Ord: de sejrer over Menneskets naturligt sunde Sans.

Den overordentlig store Betydning af Keynes' Kritik ligger i, at han optager Kampen med den klassiske Teori paa dens eget teoretiske Omraade. Han undersøger »Automatiken« under de Betingelser, hvor den efter det foregivne skulde arbejde med absolut Sikkerhed og Præcision, altsaa i den 100 pCt. kapitalistiske frie Økonomi, hvor alle Mennesker handler netop saaledes, som de »økonomiske Love« foreskriver. Ved Hjælp af en indgaaende Argumentation beviser han, at selv under disse Betingelser kan »Automatiken« ikke fungere, eller rettere, at den automatiske Udvikling af Tingene fuldbyrdes under ganske andre Vekselvirkninger og i en anden Retning end antaget af den klassiske Lære. Han betegner den ligefrem som falsk og giver den ikke engang den Chance, at den engang tidligere kunde have været rigtig og kun ved Forandringer i Samfundsformen var blevet distanceret. Han afslører den som Resultatet af ubegribelige Tankefejl allerede ved dens Opstaaen. Intet Under, at den nye Bog af Keynes i Fagverdenen er slaaet ned som en Bombe.

Keynes kontrollerer den klassiske Teori i første Linie i Forbindelse med Beskæftigelsesproblemet — eller hvad der er det samme: Arbejdsløshedsproblemet — hvorved hans Undersøgelse jo ogsaa faar aktuel og praktisk Værdi. Efter den klassiske Teori kan der i den kapitalistiske Økonomi slet ikke opstaa et Arbejdsløshedsproblem. I Betragtning af den Kendsgerning, at Massearbejdsløsheden nu i aarevis har været et vedvarende Fænomen i alle kapitalistiske Lande, maatte denne Paastand forbløffe, hvis vi ikke allerede vidste, at det i Teorien kun drejer sig om en abstrakt Økonomi. I en saadan, hvor alle Varer, ogsaa Arbejdskraften, udelukkende er underkastet Loven om Prisdannelse ved Tilbud og Efterspørgsel, skal Arbejdsløshed altsaa ikke kunne opstaa, med Undtagelse af en lille Procentdel, som paa Grund af den stadige Skiften mellem Arbejdspladserne er uundgaaelig. Bliver Efterspørgslen efter Arbejdere mindre end Tilbudet, er det kun et Tegn paa, at Prisen for Arbejdskraft, altsaa Lønnen, er højere end Forholdene tillader. Er Lønningerne for høje, maa Avancerne være for ringe, og saa kan Arbejdsgiverne ikke længere skabe tilstrækkelig Produktionskapital til at beskæftige alle Arbejdere. Saaledes opstaar altsaa Arbejdsløshed, kun fordi Lønningerne er steget for højt.

Men denne Arbejdsløshed er kun en forbigaaende Forstyrrelse af Ligevægten, thi nu træder »Automatiken« i Funktion. I den rene kapitalistiske Økonomi eksisterer der ingen Lønbeskyttelse i Form af Overenskomster, og der findes heller ingen Understøttelse til arbejdsløse. Disse maa derfor sælge deres Arbejdskraft til hvilken som helst Pris, de kan faa for den. Lønningerne maa altsaa automatisk synke — saa længe og saa dybt — indtil alle arbejdsløse er i Arbejde. Ved Lønningernes Dalen forhøjes Avancerne og Tilbøjeligheden til atter at beskæftige flere Arbejdere, og Arbejdsgiverne tjener ogsaa den Produktionskapital, som de behøver dertil. Saaledes bringer »Automatiken« altsaa igen alt i Ligevægt, og hvis der efter nogen Tids Forløb skulde indtræde en ny Forstyrrelse, begynder Historien atter forfra.

Man erkender ved første Blik, hvor udmærket denne Teori passer sammen med Arbejdsgiverlogik. For Retfærdighedens Skyld maa det ikke forties, at den ogsaa stiller visse Fordringer til Arbejdsgiverne, som de har mindre Glæde af. De skulde nemlig, hvis den klassiske Teori skulde ske Fyldest, afskaffe alle Karteller, Syndikater, Truster og Prisaftaler af enhver Art, de skulde være parat til efter Lønsænkningen at beskæftige al Arbejdskraft, de skulde producere for fuld Damp uden at lade sig hindre deri af manglende Efterspørgsel, og de maatte sætte Priserne saa langt ned, at samtlige Varer kunde afsættes. Maaske vilde visse Diskusioner om Lønspørgsmaalet blive væsentlig afkortet, hvis man altid diskuterede de af den klassiske Teori stillede Krav i deres fulde Omfang.

Som allerede sagt bestrider Keynes nu, at Teorien er rigtig. Lønnedskæringen kan ikke — end ikke i den 100 pCt. frie kapitalistiske Økonomi — hidføre den ventede Merbeskæftigelse, fordi Teoriens Paastand om, at Avancen vil stige saa meget, som der spares paa Lønninger, er en Fejltagelse. I det frie Konkurrencesamfund maa i Virkeligheden Priserne falde i samme Grad som Lønningerne, hvorved den vigtigste Forudsætning for Merantagelse af Arbejdere bortfalder. Det ser simpelt og indlysende og slet ikke Spor sensationelt ud. Og dog drejer det sig om en fundamental Læresætning, der kan komme til at betyde en Omvæltning inden for den nationaløkonomiske Videnskab. Dette er ikke det eneste, men det vigtigste Resultat af Keynes' Bevisførelse, der er meget grundig og undersøger Vekselvirkninger paa alle de af Økonomiens Omraader, der udspringer af Beskæftigelsesproblemet. Bogen er udpræget skrevet for Fagfolkenes snævre Kreds. Keynes kan, naar han vil, skrive meget populært, men her gør han bevidst ingen Brug deraf. Han ønsker et Opgør med de professionelle Nationaløkonomer, og betjener sig til dette Brug af det vanskelige, teoretiserende Sprog, som er gængs i de Kredse.

Men hvad der ogsaa er forstaaeligt for Lægfolk er Følgeslutninger for den praktiske Politik, som Keynes uddrager af sine teoretiske Undersøgelser. Han hører til de ikke særlig talrige Nationaløkonomer, som henfører deres Videnskab til den Opgave ikke blot at teoretisere, men ogsaa tænke over, hvad der praktisk kan udrettes i Samfundet. Hvad skal man foretage sig imod den Massearbejdsløshed, der rider det moderne Samfund som en Mare, og som med alle Tegn paa en permanent Tilstand har sat sig fast i alle kapitalistiske Lande? Den Tro, at der eksisterer en »Automatik«, som nok tilsidst skal bringe alt i Lave, en Tro, som Praktikerne forlængst har mistet, er nu ogsaa teoretisk erklæret for haabløs af en saadan Autoritet. Tilbage bliver kun at komme Ondet til Livs med en bevidst Anvendelse af økonomiske og sociale Midler, og Spørgsmaalet er saa kun, med hvilke Midler og ad hvilke Veje.

At Sænkningen af Rentefoden hæver Investeringsvirksomheden og derved Beskæftigelsesgraden, er tilstrækkeligt bekendt. Men Keynes tror ikke, at private Investeringer — i Tilfælde af en alvorlig Ligevægtsforstyrrelse, som den vi nu er ude for — kan komme i Stand i tilstrækkeligt Omfang, og derfor holder han det for nødvendigt

a) at Staten foretager Tillægsinvesteringer paa saadanne Omraader, hvor de af manglende Rentabilitet eller af andre Grunde ikke kan ventes af Privatfolk,
b) at Sparevirksomheden bliver formindsket og Forbruget forøget ved Hjælp af Statsmagtens sociale Foranstaltninger, ved en ny Fordeling af Indtægterne paa rige og fattige eller paa anden Maade.

Dermed slutter Keynes, som man ser, med nøjagtig samme Krav, som Købekraftlæren stiller, Krav, som i aarevis er stillet af dens Tilhængere, Tanker, som med Haan er tilbagevist af den officielle Videnskab som »videnskabelig ikke diskutabel«. En saa bekvem Holdning vil Nationaløkonomerne nu vel ikke mere kunne indtage, thi ligegyldigt hvordan de affinder sig med Keynes, den videnskabelige Alvor i hans Arbejde vil de ikke kunne bestride.

Man tør antage, at Diskussionen om Købekraftproblemet vil tiltage stærkt paa Grund af Keynes Standpunkt, og det er kun godt, thi i alle Lande staar de Spørgsmaal, der hører umiddelbart sammen hermed, i Midtpunktet af al Politik. Den officielle Teori siger, at vi ikke kan bruge mere, end vi producerer, og hvis vi vil producere mere, maa vi spare den nødvendige Produktionskapital sammen af Forbruget. Forkert, siger Købekraftteoretikerne, hvis vi vil producere mere, maa vi først bruge mere, thi alle Anstrengelser for at faa Produktionen til at stige, er forgæves, naar Efterspørgslen mangler. Vi har jo allerede meget mere Produktionskapital end vi udnytter. De ikke udnyttede Produktionsreserver paa alle Omraader — Næringsmidler, Beklædning, Boliger og andre Goder til Massernes Behov — er saa store, at det er Vanvid at prædike Afholdenhed. Det var maaske forstaaeligt i en Tid, hvor Menneskene endnu stod langt tilbage i deres Evne til at frembringe Goder, men i vor Tid er Sparsommeligheden ikke mere en samfundsmæssig Dyd, men en Last. Vi bliver ikke rigere deraf, men spærrer kun den Vej, der fører til større Rigdom.

Keynes bekender sig ganske vist ikke til alle Købekraftlærens Argumenter; han undersøger ogsaa meget indgaaende Betingelserne for den nødvendige Kapitaldannelse, uden hvilken en Udvidelse af Produktionen og Beskæftigelsen naturligvis ikke er mulig. Men — skønt inde paa en anden Vej — kommer han dog til Slut til det samme praktiske Resultat, og han vover aabent at udtale, at Regeringerne skal tage Forholdsregler til at svække Opsparingen og højne Forbruget. Hvad han mener med »ny Fordeling af Indtægterne paa rige og fattige« er der ingen Tvivl om: Den brede Masse, som kun kan anvende sin hele Indtægt til at opretholde Livet, maa have en større Andel i Samfundsindtægterne. Overklassens Forbrug er begrænset, den er ogsaa for lidet talrig til, at en Forøgelse af dens Forbrug kunde gribe afgørende ind.

Massens Indtægter er Lønningerne, og saaledes er det i den sidste Ende Lønspørgsmaalet, det drejer sig om. En Højnelse af Reallønstandarden — ikke som Resultat, men som Drivkraft — er af afgørende Betydning for Produktionens Udvidelse.

Arbejderne og Landbruget.

I Anledning af de for Tiden foregaaende Forhandlinger angaaende Støtteforanstaltninger for Landbruget, bl. a. en ny Smørordning og Gældsordning, har Arbejderbevægelsens Erhvervsraad overrakt Statsminister Stauning følgende Udtalelse vedrørende Arbejdernes og Forbrugernes Syn paa de af Landbrugsraadet fremsatte Krav.

Til
Statsministeren!

Foranlediget ved Landbrugsraadets Henvendelse til Statsministeren af 21. April d. A. og grundet paa, at de i denne Henvendelse fremsatte Ønsker i allerhøjeste Grad berører andre Erhverv og Samfundsklasser, skal Arbejderbevægelsens Erhvervsraad udtale følgende:

Indledningsvis maa Arbejderbevægelsens Erhvervsraad pointere, at Landbrugsraadet har formuleret sin Motivering for Støtte til Landbruget paa en saadan Maade, at det Indtryk maa opstaa, at samtlige Byerhverv har gyldne Aar. Landbrugsraadet taler om »den økonomiske Uligevægtstilstand, der findes mellem Landbruget paa den ene Side og de øvrige Erhverv paa den anden«. For det første maa det paapeges, at Industriens Højkonjunktur har medført, at Priserne paa Forbrugsvarer har haft en Tendens til at stige stærkere end Lønnen. Lønarbejderne og Tjenestemændene i Byerne kan derfor ikke have Følelsen af, at der bestaar en økonomisk Uligevægtstilstand mellem dem og Landbrugerne i Almindelighed i Arbejdernes Favør. Dernæst maa det paapeges, at Forrentningsprocenten har været stigende i Landbruget i de senere Aar med deraf følgende Indtægtsfremgang navnlig for de større Landmænd. Dette fremgaar bl. a. af Statistisk Departements Oversigt over Indkomst- og Formueforholdene indenfor Hovederhvervsgrupperne i Skatteaaret 1935—1936, der viser, at Godsejere, Proprietærer og Storforpagtere har haft en Stigning i den gennemsnitlige Indtægt paa 34,9%, medens Stigningen for Husmænd kun var 3,5% (fra 1933 til 1934). Det skal ikke benægtes, at den sidste Høst har været under Middel, og heller ikke benægtes, at der i den allerseneste Tid som Følge af Prisudviklingen er opstaaet nye Vanskeligheder — og stadig særlig for de mindre Landbrugere. Men der er saavel inden for Landbruget som inden for Byerhvervene alt for store Forskelle til, at man uden videre kan opstille Sammenligninger mellem Landbruget i Almindelighed og Byerhvervene i Almindelighed.

Naar Landbrugsraadet derfor siger, at »det er baade uholdbart og uretfærdigt overfor Landbruget, at den Del af Befolkningen, der lever under Højkonjunktur, skal have Adgang til at købe Landbrugets Varer til Underskudspriser«, saa kan dette kun være rigtigt for en lille Del af Bybefolkningen, nemlig den, hvis Realindtægter er steget under Højkonjunkturen. Men for Forbruget af Landbrugsprodukter betyder denne Del af Befolkningen ikke meget. Den brede Forbruger-Klasse i Byerne har ikke haft Indtægtsfremgang af Højkonjunkturen — bortset fra de Arbejdsløse, der har faaet Understøttelse afløst af Arbejdsfortjeneste — men har ikke desto mindre alligevel maattet bære en stor Part af den Hjælp, der hidtil er ydet Landbruget. Dette endskønt der — som paapeget — er andre Grupper af Bybefolkningen, der bedre kunde have ydet Hjælp som Følge af, at Højkonjunkturen betød stærkt stigende Indtægter for dem. Her tænkes paa Industri- og Handelskapitalisterne.

Med Hensyn til de Ønsker, som Landbrugsraadet har fremsat, maa bemærkes, at Gældssanering og konjunkturbestemt Rente kan Arbejderbevægelsens Erhvervsraad principielt tiltræde, men Formen maa nøje overvejes.

Naar Landbrugsraadet endvidere ønsker, »at der maa gives Landbruget Adgang til at udnytte sit nuværende Produktionsapparat saa vidt og saa intensivt, som de foreliggende Afsætningsmuligheder til Udlandet betinger, og Staten maa støtte Landbrugets Bestræbelser for at faa sine Varer afsat saa fordelagtigt som muligt paa de udenlandske Markeder«, saa maa vi heroverfor fremhæve, at dette Ønske selvfølgelig kan deles af alle, saafremt Landbrugets Afsætning sker mod Betaling i fri Valuta. Anderledes naar det drejer sig om Afsætning gennem Byttehandler med fremmede Stater, thi da maa hver enkelt Byttehandel nøje overvejes.

Det kan ikke være de andre Erhverv ligegyldigt, paa hvilke Betingelser Byttehandeler sluttes. Naar Byttehandeler sluttes paa Betingelser, der betyder, at Varer skal købes paa Markeder, hvor de er dyrere end paa de Markeder, hvor man ellers kunde have købt dem, betyder dette, at det øvrige Samfund giver Tilskud til Landbrugets Eksport, og det øvrige Samfund kan da ikke fraskrive sig Ret til Indflydelse paa Eksportens Størrelse. Alene Hensyn til Kronen tilsiger, at man undgaar en yderligere Forcering af Eksport af Landbrugsvarer — delvis produceret ved udenlandske Raastoffer — hvis det

kun, eller i overvejende Grad kun, kan ske i Bytte for udenlandske *Færdigvarer*.

Med Hensyn til Ønsket om en Smørordning maa netop Risikoen, for at en saadan Ordning kan føre til en Forcering af Produktionen, nøje betænkes. Arbejderbevægelsens Erhvervsraad maa tilraade — hvis et Tilskud til Smørret overvejes, at Ordningen indrettes saaledes, at Tilskuddet ikke forøges, hvis Produktionen forøges. Endvidere maa man tilraade, at Tilskud kun gives, saalænge der bestaar et økonomisk set daarligt Forhold mellem Prisen paa udenlandske Foderstoffer og Smør.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad maa fraraade en væsentlig Lettelse af Ejendomsskatterne, og kan tiltræde de samvirkende danske Husmandsforeningers Bemærkninger til Landbrugsraadets Betragtninger over den sociale Forsorg.

Ud fra den Grundbetragtning, som vi har givet Udtryk for i Begyndelsen af vor Skrivelse — at Landbrugsvanskelighederne er ulige fordelt mellem de smaa og de store Landmænd — vil Arbejderbevægelsens Erhvervsraad finde det rimeligt, at det større Landbrug bidrager sin Part til Lettelse af det lille Landbrugs Vanskeligheder.

P. R. V.
P. Christensen.
/N. Lindberg.

Overenskomstsituationen.

Gennem længere Tid har der været forhandlet mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Landarbejdergruppe og Land- og Skovbrugsejere paa Lolland-Falster, Sukkerroedyrkerforeningen samt Sjællands Skovbrugsejerforening angaaende Overenskomstforholdene. Fra Arbejdsmandsforbundet blev der herved stillet Krav om, at Afslutningen af en Overenskomst for Sukkerroearbejdet skulde være betinget af et bindende Tilsagn fra Sukkerroedyrkerforeningens Side om Oprettelse af en almindelig Landbrugsoverenskomst. Forhandlingerne strandede paa dette Krav.

Spørgsmaalet var herefter, om der skulde iværksættes Konflikt, naar Overenskomsten udløb den 1. Maj, men forinden det kom saa vidt, greb Forligmanden ind og bragte atter Parterne sammen ved Forhandlingsbordet. Da dette skrives, er de nye Forhandlinger endnu ikke tilendebragte.

De paagældende Overenskomster omfatter ialt rundt 20.000 Land-, Skov-, Sukkerroe- og Dræningsarbejdere.

De samtidig stedfindende Forhandlinger om Fornyelsen af Overenskomsten for 700 Lillebil-Chauffører i København sluttede med, at der opnaaedes Enighed om et Forslag til ny Overenskomst, der derefter blev forelagt Organisationerne til Godkendelse. Forslaget tiltraadtes af begge Parter, for Chaufførernes Vedkommende med 323 Ja-Stemmer mod 291 Nej, og Overenskomsten traadte i Kraft den 23. April.

Mellem Arbejdsmandsforbundet og Statsbanernes Ledelse forhandles der for Tiden om Løn- og Arbejdsvilkaarene for rundt 7000 Ekstraarbejdere, Værksteds- og Remisearbejdere. Disse Forhandlinger befinder sig endnu paa et forberedende Stade, saaledes at det paa nuværende Tidspunkt ikke er muligt at udtale sig om deres formentlige Forløb.

Som meddelt medtog Forligsmanden i sit Mæglingsforslag ikke Overenskomstforholdet vedrørende Frijsenborg Skovdistrikt. Fra og med 27. Marts har Arbejdsmandsforbundet derfor iværksat Strejke overfor Frijsenborg Skovdistrikt for de ved Arbejde i Skoven beskæftigede Arbejdere. Samtidigt med Strejkens Ikrafttræden er der etableret Sympatikonflikt overfor Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, forsaavidt angaar enhver Art Transport af Varer eller Gods fra og til Frijsenborg Gods Skove.

Forretningsfører R. Høesch død.

Forretningsfører for Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund, *R. Høesch*, er den 15. April afgaaet ved Døden i en Alder af 58 Aar. Høesch havde om Aftenen deltaget i sit Forbunds Forretningsudvalgsmøde, og efter Mødets Afslutning ramtes han af et Hjerteslag, der straks gjorde Ende paa hans Liv.

Høesch deltog i 28 Aar paa ledende Plads i Fagforeningsarbejdet og var tillige aktiv indenfor den politiske Bevægelse. Allerede i 1909 indvalgtes han i sit Forbunds Hovedbestyrelse, og i 1912 ledede han Elektropletarbejdernes Strejke i København. Ved Sammenslutningen af de 5 københavnske Brancheafdelinger i 1920 spillede Høesch en førende Rolle, og i 1921 valgtes han til Afdelingens Formand, en Stilling, som han beklædte i en lang Aarrække. I 1912 valgtes han til Forbundssekretær, og i 1932 overtog han Pladsen som Forbundets Forretningsfører.

Foruden denne Stilling beklædte Høesch adskillige andre Tillidshverv. Hans Interesser var ikke begrænset til Forbundets eget Arbejdsomraade, men omfattede hele Arbejderbevægelsen, for hvis Sag han var en ærlig og energisk Forkæmper.

Med Høesch mister ikke blot Forbundet, men dansk Fagbevægelse som Helhed en god, paalidelig og samvittighedsfuld Mand, hvis Minde længe vil blive bevaret, ikke mindst blandt Forbundets Medlemmer, hvis Interesser han altid varetog paa bedste Maade.

Arbejdsløsheden i Februar og Marts 1937.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Marts Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 115.048 Arbejdsløse, d. v. s. 27,0 pCt. af det samlede Antal paa ialt 426.378 organiserede Arbejdere i de paagældende Fag.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1932.

Samtlige Fag:	1937 pCt.	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.
Januar	33,0	28,1	29,5	34,4	43,5	34,1
Februar	31,4	30,4	28,3	31,3	42,9	35,9
Marts	27,0[1])	26,2	22,3	28,4	35,4	35,8
April		19,5	18,3	21,6	28,6	27,7
Maj		12,9	14,4	16,8	24,3	24,8
Juni		11,3	12,6	15,5	21,9	24,9
Juli		12,1	12,6	15,3	21,7	28,7
August		12,3	13,7	15,5	21,4	29,2
September		12,9	14,9	16,4	20,9	29,6
Oktober		16,3	17,3	18,2	23,2	31,8
November		20,0	21,7	22,3	25,7	35,1
December		30,3	31,7	30,3	37,5	42,8

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 5 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Marts[1]) 1937	Febr. 1937	Jan. 1937	Marts 1936	Febr. 1936	Jan. 1936
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	28,1	32 8	42,0	32,2	33,4	35,9
2. Jernindustrien	14,9	15,6	15,7	19,7	19,2	19,4
3. Anden Industri m. v.	16,2	17,7	18,3	17,2	17,6	17,9
4. Handel	7,7	7,3	7,1	9,0	8,5	7,7
5. Arbejdsmænd	26,3	29,0	28,5	26,7	24,9	24,9
I alt	19,1	20,9	21,9	20,8	20,5	20,8
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	40,1	51,1	58,6	47,7	54,7	45,9
2. Jernindustrien	17,3	19,5	19,9	19,6	21,2	18,7
3. Anden Industri m. v.	18,2	18,3	19,6	16,6	19,4	19,3
4. Handel	7,2	6,9	6,8	7,7	7,7	7,9
5. Arbejdsmænd	43,5	53,1	55,1	38,2	49,7	43,3
I alt	32,1	38,2	40,2	29,9	37,0	32,9
Hele Landet	27.0	31,4	33,0	26,2	30,4	28,1

*) Foreløbigt Tal

Fag	Antal Arb. pr. Febr. 1937	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af Febr. 1937	Jan. 1937	Febr. 1936	Jan. 1936
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Murere	10 038	57,8	76,6	64,8	48,0
Hustømrere	9 157	48,2	52,3	50,9	42,8
Snedkere	10 011	27,4	29,9	28,6	30,8
Malere	7 707	53,8	61,5	52,5	56,9
Sadelmagere og Tapetserere	2 541	21,3	27,3	21,5	24,9
Blikkenslagere	2 585	28,3	29,6	35,8	31,5
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 240	16,2	19,2	20,2	25,8
Smede- og Maskinarb.	35 090	16,2	16,3	18,4	17,6
Formere	2 175	9,4	10,6	15,2	17,1
Elektrikere	3 590	24,7	21,2	31,8	22,5
Bageri- og Konditoriarb.	5 258	32,8	34,4	30,6	30,0
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 899	21,5	20,1	15,0	15,7
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 621	9,5	10,9	13,3	13,8
Slagteriarbejdere	8 133	21,7	17,6	26,6	25,3
Tobaksarbejdere	8 782	17,3	18,3	16,1	17,3
Tekstilarbejdere	15 711	8,6	9,4	7,1	7,6
Skræddere	14 452	12,2	17,1	14,6	17,1
Hatte- og Buntmagere	1 540	12,9	14,7	16,3	18,7
Skotøjsarbejdere	5 034	25,9	27,4	17,1	18,2
Træindustriarbejdere	5 912	19,3	24,5	22,7	21,1
Karetmagere	1 126	16,1	17,0	20,0	22,7
Keramikere	2 001	4,3	5,3	5,2	5,7
Papirindustriarbejdere	1 740	2,0	2,0	2,1	2,0
Bogbindere	4 718	17,2	14,1	15,8	15,8
Typografer	6 737	11,8	11.7	12,4	12,9
Sømænd	4 350	30,5	31,1	34,8	31,6
Søfyrbødere	2 312	28,5	32,9	36,4	36,2
Kedel- og Maskinpassere	2 309	8,1	9,0	11,1	8,7
Kvindeligt Arbejderforbund	16 169	21,0	20,5	18,3	19,4
Handels- og Kontormedhj.	24 970	7,3	7,1	8,3	8,1
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	167 686	47,0	47,8	42,8	38,6
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 674	45,3	75,0	70,0	47,0
Andre Fag	33 090	23,3	25,1	21,2	21,1
I alt	426 378	31,4	33,0	30,4	28,1

RUNDSKUE

SKOLEBETJENTENES ORGANISATION I KØBENHAVN. Antallet af de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Organisationer er igen forringet med 1, idet de københavnske Skolebetjentes Organisation, der tæller 80 Medlemmer, har besluttet Indmeldelse i de kommunale Opsynsmænds Organisation under Dansk Kommunalarbejderforbund. De bestaaende Uoverensstemmelser mellem Organisationen og Forbundet blev bilagt ved et Møde, hvori deltog bl. a. D. s. F.s fungerende Formand, *Chr. Jensen*, *R. Olsen* og *Th. Groth*, Kommunalarbejderforbundet, samt *Holmen Jensen* som Repræsentant for Skolebetjentene.

RADIOTELEGRAFISTERNE OG D. s. F. Ved en Afstemning i Radiotelegrafistforeningen har Medlemmerne givet Ledelsen Bemyndigelse til, hvis den anser det for rigtigt, at indmelde Foreningen i D. s. F. Om og hvornaar Ledelsen vil benytte sig af denne Bemyndigelse vides ikke. Men Beslutningen, der blev vedtaget med stort Flertal, er vigtig af den Grund, at det er første Gang, en Organisation af den Art har taget en saadan Stilling.

BRYGGERIARBEJDERNES OVERENSKOMSTFORHOLD. Bryggeriarbejderforbundet har afsluttet en 3-aarig Overenskomst med Bryggeriforeningen. Ved den foretagne Afstemning stemte 3357 af Medlemmerne med Ja, 1649 med Nej. Stemmedeltagelsen var 82 pCt. Der opnaaedes 5 pCt. Forhøjelse af Grundlønnen, endvidere adskillige Forbedringer for Kvinderne samt en lang Række Rettelser af Overenskomstens enkelte Bestemmelser. Desuden opnaaedes en Begrænsning af Overarbejdet og Bibeholdelsen af den bestaaende Ordning vedrørende Overarbejdets Afspadsering.

MATTEOTTI-KOMITEENS SPANIEN-INDSAMLING. Gennem den danske Matteotti-Fonds første Indsamling til den spanske Borgerkrigs Ofre paa Regeringstilhængernes Side er der tilvejebragt et Beløb paa 150.000 Kr. Nu er der sat en ny Indsamling i Gang. Ved Salg af et Spanien-Mærke til 25 Øre haaber Matteotti-Fonden at kunne øve en ny Indsats i Hjælpearbejdet for Spanien.

Vi har her i Bladet allerede henvist til, at Borgerkrigens lange Varighed stiller stadig større Krav til den internationale Arbejderbevægelses Solidaritet og Hjælpevirksomhed. Maatte derfor Resultatet af den nye Indsamling være et værdigt Udtryk for de danske Arbejderes Solidaritet med deres spanske Brødre.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregede Indekstal for Industriens Produktion viser for Marts Maaned en Stigning paa 2 Points, nemlig fra 134 til 136. Udgangspunkt er Produktionen i 1931 = 100. Produktion af Konsumvarer er steget fra 137 til 139, af Produktionsmidler fra 130 til 132.

Af de enkelte Industrigrupper viser Læderindustrien den største Fremgang, nemlig fra 167 til 182, men ogsaa de øvrige Grupper viser Stigning fra 1 til 3 Points. Derimod er Tallet for grafisk og teknisk-kemisk Industri uforandret 139.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Danmarks Vareomsætning med Udlandet viste i Marts Maaned en Merindførsel paa 23,6 Mill. Kr. mod en *Merudførsel* paa 13,2 Mill. Kr. i Marts 1936. Importen har i Marts Maaned haft en Værdi af 145,9 Mill. Kr. mod 98,7 Mill. i Fjor, mens Eksporten har andraget 122,3 Mill. mod 111,9 Mill. Kr. i Fjor.

Af den samlede Importstigning paa 47 Mill. Kr. falder de 10 Mill. paa Majs og Foderstoffer, men iøvrigt viser de fleste Varegrupper en betydelig Stigning i Importværdien, som dels maa tilskrives den internationale Prisstigning for Raavarer, navnlig Kul og Jern. Værdien af vor Eksport er ikke steget i samme Forhold, idet Prisen for vore Landbrugsprodukter nærmest er uforandret.

DANMARKS UDENLANDSKE KAPITAL- OG BETALINGSBALANCE 1936. I sin Oversigt over Danmarks udenlandske Kapital- og Betalingsbalance i 1936 kommer Statistisk Departement til det Resultat, at de løbende Udgifter paa Betalingsbalancen er 1749 Mill. Kr., hvor over for staar Indtægter til et Beløb af 1754 Mill. Kr. Endvidere har Kapitalindtægterne været ca. 16 Mill. Kr. større end Kapitaludgifterne.

Danmarks Vareomsætning med Udlandet udviste i 1936 en Merindførsel paa 104 Mill. Kr., men dette Underskud er blevet mere end dækket gennem Skibsfartens Indtægter, idet den af danske Skibe indsejlede Bruttofragt fra Udlandet i 1936 beløb sig til 215 Mill. Kr. mod 201 Mill. Kr. i 1935.

Folkeforbundet og Ernærings-spørgsmaalet.

I hvilken Udstrækning og ved Hjælp af hvilke Midler kan Socialpolitiken under Hensyntagen til den moderne Ernæringsfysiologis Forskningsresultater medvirke til en Højnelse af Levestandarden i de enkelte Lande eller for enkelte Befolkningsgruppr, som nu lider under Underernæring eller Fejlernæring?

Dette er et Spørgsmaal, som i nogen Tid har beskæftiget Det internationale Arbejdsbureau og som dette søger at løse i Samarbejde med en Komité bestaaende af Sagkyndige fra en Række Lande.

Komitéen, hvis Formand er Danmarks Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs, har i disse Dage holdt Møde i Genève, hvor Arbejdsbureauets Forvaltningsraad var direkte repræsenteret ved en engelsk Arbejder og en indisk Arbejdsgiver.

Som det vil være bekendt, beskæftiger for Tiden en Række internationale Organisationer sig i Fællesskab med at undersøge Ernæringsspørgsmaalet. Folkeforbundets Sekretariat udreder Spørgsmaalet ud fra et almindeligt hygiejnisk Synspunkt, og det internationale Landbrugsinstitut ud fra et Produktionssynspunkt. Det internationale Arbejdsbureau betragter ganske naturligt Problemet i Forbindelse med Arbejdernes Levevilkaar, Næringsbehovet i forskellige Faggrupper, Lønarbejdernes Muligheder for at skaffe sig en passende Ernæring etc.

Allerede i Fjor offentliggjorde Arbejdsbureauet en Beretning om »Arbejdernes Ernæringsforhold og Socialpolitiken« (Workers Nutrition and Social Policy). Efter at være blevet gjort bekendt med denne første Udredning henstillede den internationale Arbejdskonference til Arbejdsbureauet om at fuldføre Undersøgelserne paa dette Omraade. Det var for at imødekomme denne Anmodning, at Arbejdsbureauet ønskede at indhente Oplysninger og Raad fra den faste Komité af Sagkyndige, som havde medvirket ved Udarbejdelsen af den første Beretning.

Efter en grundig Drøftelse besluttede Komitéen enstemmigt at gøre hele Problemet til Genstand for en Undersøgelse, der bl. a. skal omfatte Forholdet mellem Ernæringsbehovet og det enkelte Fag, de økonomiske og sociale Konsekvenser af forskellige Forholdsregler for at forbedre Arbejdernes og deres Familiers Ernæringsstandard, Principerne for Lønreguleringer samt de Metoder, der anvendes ved Fastsættelsen af Socialforsikringens og den offentlige Hjælpevirksomheds Ydelser. Andre Undersøgelser vil komme til at omfatte Lærlingenes og de unge Arbejderes Ernæringsforhold, Husholdningsundervisning samt de arbejdsløses Ernæringsforhold.

Den ikke mindst vigtige Opgave for Arbejdsbureauet bliver desuden at udarbejde og sammenfatte Metoderne for Indsamling af statistiske Oplysninger om Arbejderbefolkningens Ernæringsforhold og Levestandard i de forskellige Lande og paa systematisk Maade offentliggøre Resultaterne af de nationale Undersøgelser, som vil blive foretaget i Fremtiden.

NYT FRA UDLANDET

VERDENSARBEJDSLØSHEDEN. Ifølge det internationale Arbejdsbureaus sidste Oversigt over Arbejdsløsheden i de forskellige Lande, som er offentliggjort i »Industrial and Labour Information« for 12. April, har man i de sidste fire Aar kunnet konstatere en stadig Bedring af Forholdene paa Arbejdsmarkedet, men aldrig tidligere har Oplysningerne været saa gunstige som for 1. Kvartal 1937. I saa godt som alle Lande, som omfattes af Statistiken, er Antallet af tilmeldte arbejdsløse gaaet ned sammenlignet med det tilsvarende Kvartal i 1936.

I Belgien, Holland, Storbritannien og Tjekoslovakiet var Bedringen mere mærkbar end for 3 Maaneder siden. Selv Østrig kan melde om en nedadgaaende Tendens, og i Svejts, hvor Arbejdsløsheden i 1936 var i stadig Stigen, har der været en betydelig Nedgang i Antallet af tilmeldte arbejdsløse i Forhold til 1. Kvartal 1936. I Frankrig, hvor Arbejdsløsheden var stigende for 6 Maaneder siden og stationær for 3 Maaneder siden, er der nu betydelig Nedgang.

Den af Arbejdsbureauet udarbejdede Statistik over Antallet af beskæftigede Personer fremviser samme gunstige Billede som Arbejdsløshedsstatistiken. I alle Lande, hvor Oplysninger om Beskæftigelsen har været tilgængelig, er Beskæftigelsestallet steget, som oftest endog meget betydeligt.

RUSLANDS INDUSTRI. Værdien af Ruslands Produktion i 1936 udgjorde indenfor den svære Industri ca. 33 Milliarder Rubler eller 34 pCt. mere end i 1935. Værdien af den lette Industris Produktion var i 1936 ca. 8 Milliard eller 35 pCt. mere end i 1935. Levnedsmiddelindustriens Produktion var i 1936 36 pCt. større end i 1935.

Sovjet-Unionens Udførsel beløb sig i 1936 til 1359 Mill. Rubler, Indførselen til 1353 Mill., saaledes at der har været en Mereksport paa 6 Mill. Rubler. Af Indførselen var godt 89 pCt. Varer til Brug for Produktionen. De for Sovjet-Unionens Udenrigshandel vigtigste Lande er England, Tyskland og U. S. A.

ARBEJDSFORHOLD I ENGLAND. Den Konjunkturopgang, der i 1935 kunde bemærkes i England paa alle Omraader af det økonomiske Liv, har i 1936 fortsat i forstærket Tempo og er ogsaa kommet Arbejderne til Gode. Det engelske Arbejdsdepartement oplyser, at ialt 4.062.000 Arbejdere opnaaede Lønforhøjelser til et samlet Beløb af 493.000 Lstr. i 1936.

Arbejdstidens Længde er i det store hele forbleven uforandret siden den betydelige Nedsættelse i Aarene 1919 og 1920. Der er dog hvert Aar visse Arbejdergrupper, som opnaar en Nedsættelse af Arbejdstiden. I 1936 er der saaledes gennemført en Arbejdstidsforkortelse for rundt 161.000 Arbejdere, hvis Arbejdstid er nedsat med ca. 5 Timer ugentlig. Det drejer sig herved særlig om Skotøjsarbejdere, Typografer ved Dagbladene samt Sømænd.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Personer i Alderen fra 16—64 Aar var den 15. Marts d. A. rundt 11.242.000 i Arbejde, det er 553.000 flere end den 15. Marts 1936. Arbejdsløshedsprocenten var den 15. Marts 11,8 mod 12,2 i Februar og 14,2 den 15. Marts 1936.

DEN SVENSKE LANDSORGANISATION I 1936. Den svenske Landsorganisations Beretning for 1936 viser en betydelig Medlemsfremgang. Ved Aarets Udgang omfattede Landsorganisationen 41 Forbund med 6622 Afdelinger. Antallet af tilsluttede Forbund er forringet med et, idet Bødkerforbundet er opløst, og Medlemmerne overflyttet til andre Forbund. Medlemstallet, som ved Udgangen af 1935 udgjorde 701.186, var ved Udgangen af 1936 steget til 757.376 eller med 8 pCt. Antallet af kvindelige Medlemmer er steget fra 103.638 til 112.103.

I Beretningen henvises til, at Tilstanden paa Arbejdsmarkedet har været meget god i 1936, og at Fagforbundene har været i Stand til at gennemføre en Række Lønbevægelser, hvorved der opnaaedes betydelige Fordele for Medlemmerne. Paa Grund af de gode Konjunkturer har Arbejdsløsheden været i stadig Nedgang.

Beretningen indeholder Oversigter over den økonomiske Situation, Pristalsbevægelsen, Bevægelsen i Arbejdslønnen i Aarene 1914—1935, Landsorganisationens Skole i Brunnsvik, det sociale Lovgivningsarbejde. Af Regnskabsberetningen fremgaar, at Landsorganisationens finansielle Stilling er blevet betydeligt forbedret, og at Formuen nu andrager ca. 20 Mill. Kr. Som Støtte og Tilskud til forskellige Organisationer og Institutioner har Landsorganisationen i 1936 ydet 684.552 Kroner.

Lønbevægelser og Konflikter.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Pederhaab Maskinfabrik, Brønderslev.

Som omtalt i »Arbejderen« Nr. 17, blev en Uoverensstemmelse med Hensyn til Aflønning hos *A/S Pederhaab Maskinfabrik* i Brønderslev henvist til en fornyet lokal Behandling, men da Resultat ikke blev opnaaet, afholdtes et nyt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Marts, hvor man enedes om følgende:

Det udstedte Strejkevarsel tages tilbage.

Man giver et Akkordafsavnstillæg paa 10 Øre pr. Time for de Timelønstimer, der ligger udover 8 Timer pr. Uge.

Dette Tillæg ydes til de paa Maskinfabrikken beskæftigede med Undtagelse af de Specialarbejdere, hvis Timeløn er ansat under Hensyn til, at der ikke gives Akkord.

Formere hos A/S C. M. Hess Fabriker, Vejle.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Marts behandlede man to foreliggende Uoverensstemmelser mellem *A/S C. M. Hess Fabriker,*

Vejle, og Dansk Former- og Støberiarbejderforbund.

Firmaet havde ganske aabenlyst overtraadt en Bestemmelse om, at der til Støbning af Badekar kun maatte benyttes Medlemmer af Dansk Former- og Støberiarbejderforbund. Dette Overenskomstbrud medførte, at samtlige 80 Formere nedlagde Arbejdet, som først blev genoptaget efter at det havde været standset i 4 Dage.

Da det viste sig umuligt at opnaa en forligsmæssig Ordning af de foreliggende Uoverensstemmelser, forbeholdt begge Parter sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Typografer hos Firmaet Langkjærs Bogtrykkeri.

Foranlediget af en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over at Typografforbundet skulde have forbudt sine Medlemmer hos *Firmaet Langkjærs Bogtrykkeri* at udføre Overarbejde, blev der den 22. Marts afholdt et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningens Lokaler.

Paa dette Møde gjorde Forbundet gældende, at Bestemmelserne i den gældende Overenskomst var tilsidesat fra Firmaets Side, og Forbundet kunde ikke for sit Vedkommende tillade, at der udførtes Overarbejde for at faa Arbejdet presset igennem før den varslede Strejke traadte i Kraft.

Da det paa Mødet viste sig umuligt at opnaa en forligsmæssig Afgørelse, idet Forbundet ganske naturligt fastholdt sit Standpunkt, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig paa sit Medlems Vegne at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Snedkere og Tømrere i Randers.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 6. April 1937 behandledes nogle Uoverensstemmelser vedrørende et Arbejde udført af henholdsvis Snedkere og Tømrere for Diskonto- og Sparebanken i Randers med følgende Resultat:

Under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder betaler *Tømrermestrene Arnholm* og *Welløw* samt *Snedkermester J. Møller* in solidum 500,00 Kr. til Snedkerforbundet i Danmark og Dansk Tømrerforbund.

Keramikere hos A/S Porcelænsfabriken »Norden«.

Den 7. April 1937 afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Keramisk Forbund over, at *A/S Porcelænsfabriken »Norden«* lod noget Arbejde, der i Overenskomsten var forbeholdt Mændene, udføre af Kvinder.

Arbejdsgiverne paastod, at det omhandlede Arbejde ikke var forbeholdt Mænd.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejderne forbeholdt sig deres Stilling — eventuelt ved at indbringe Spørgsmaalet for en faglig Voldgift.

Lager- og Pakhusarbejdere samt Chauffører hos Firmaet Grøn & Søn.

Ved et Fællesmøde den 8. April 1937 i Arbejdsgiverforeningen forhandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over Underbetaling af Medlemmer beskæftiget hos Medlem af Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder, *Firmaet M. E. Grøn & Søn.*

Paa Mødet opnaaedes der Enighed om, at Firmaet til fuld Afgørelse af de rejste Klager betaler 700 Kr. til Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund og 300 Kr. til Chaufførernes Forbund.

Havnearbejdere i Aarhus.

Ved et Fællesmøde den 8. April 1937 behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Medlemmer af *Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus* — trods gældende Overenskomstbestemmelser — ikke havde faaet 1 Times Ventepenge.

Samtidig behandledes en Klage fra Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark over, at Havnearbejdere i Aarhus den 10. Marts 1937 havde vægret sig ved at arbejde ved Selskabets Rutebaad paa Grund af Vejrforholdene.

Der opnaades ikke Enighed, og Parterne forbeholdt sig deres Stilling.

Keramikere paa Fabriken »Aluminia«.

Foranlediget af en Klage fra Arbejdsgiverforeningen imod Keramisk Forbund afholdtes den 8. April et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdsgiverne paastod, at der var sket Brud paa Overenskomsten, idet Arbejderne havde nægtet at arbejde paa Akkord ved Raagodsovnen paa *Fabriken »Aluminia«* og krævet og under Protest gennemført Timelønsarbejde, betalt med 20 pCt. under Gennemsnitsfortjenesten.

Arbejderne paastod, at Akkordbetingelserne igennem Fabrikens Dispensationer var saaledes ændrede, at Akkorden var bortfaldet, og da der ved Forhandlinger ikke var opnaaet Enighed om ny Akkordpris, var Timelønskravet berettiget.

Efter nogen Forhandling foreslog man fra Arbejderside Sagen afgjort ved faglig Voldgift, og da dette Forslag ikke blev tiltraadt fra Arbejdsgiverside, henstillede man fra Arbejderside at henvise Sagen til ny lokal Behandling, forinden Klage til Den den faste Voldgiftsret blev indgivet. Dette Forslag tiltraadtes af Arbejdsgiverne under Forudsætning af, at den lokale Forhandling blev tilendebragt i Løbet af 8 Dage fra Dato.

Isoleringsarbejdere hos Firmaet »Ikast«.

En Klage over en overfor *A/S »Ikast«*, Aaboulevarden 74, iværksat Strejke behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 13. April.

Mødet endte med, at det fra Isoleringsarbejdernes Fagforenings Side erkendtes, at den etablerede Arbejdsstandsning havde været ulovlig, og at Arbejdet skal genoptages straks. Fagforeningen drager endvidere Omsorg for, at Meddelelse om Strejkens og Blokadens Ophævelse indrykkes i de samme Blade, hvori Blokademeddelsen har staaet.

Yderligere Meddelelse i Bladene om denne Sag maa ikke fremkomme.

Sagen blev hermed betragtet som fuldt afgjort.

Karetmagere paa Karosserifabriken »Kronborg«.

En Uoverensstemmelse mellem *Karosserifabriken »Kronborg«* og Dansk Karetmagerforbund behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 13. April.

Parterne enedes om, at den af Karosserifabriken »Kronborg« under 23. December f. A. indgivne Opsigelse af Overenskomsten af 18. Juni 1934 annulleres.

Retouchører ved Berlingske Tidende.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 14. April 1937 behandledes en Klage fra Københavns Bogtrykkerforening over en Overarbejdsvægring ved »Berlingske Tidende«s Dybtryk-Afdeling. — Efter nogen Forhandling kom man til følgende Resultat:

»Forbundet erkender, at den af Retouchørerne paa »Berlingske Tidende« etablerede Vægring af at udføre Overarbejde har været ulovlig.

Forbundet agter endnu en Gang at foreholde sine Medlemmer dette.«

Hermed betragtedes Sagen som afsluttet.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2311.

Vagtfunktionærer hos A/S Burmeister & Wain.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Marts 1937 i Sag Nr. 2311, De samvirkende Fagforbund for Dansk Funktionærforbund og Vagtfunktionærernes Københavns Afdeling mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S Burmeister & Wain.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Funktionærforbund og Vagtfunktionærernes Københavns Afdeling indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S Burmeister & Wain for Brud paa Septemberforligets Punkt 4 i følgende Anledning:

Hos A/S Burmeister & Wain er ansat 9 Portnere og Kontrolvagter, der ikke er Medlemmer af nogen Arbejderorganisation. Efter at Vagtfunktionærernes Fagforening i København i Juni 1936 gentagne Gange uden Resultat havde opfordret dem til at indmelde sig i Organisationen, svarede en af dem, at hans Kontrakt lød paa, at han ikke maatte være organiseret.

Vagtfunktionærernes Forbund rettede derefter Henvendelse til A/S Burmeister & Wain, der svarede, at det var efter disse Funktionærers eget Ønske, man havde givet dem en Stilling, der var uforenelig med at være Medlem af en Organisation, og at man ikke kunde gaa ind paa at slette den paagældende Bestemmelse i deres Kontrakter.

Efter at Forbundet derefter forgæves havde henvendt sig til Jernindustriens Sammenslutning, har der den 4. November 1936 været afholdt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, uden at Enighed blev opnaaet, og Sagen er derefter indbragt her for Retten, hvor Klagernes Paastand gaar ud paa, at de Indklagede kendes uberettiget til under nogen Form at forbyde de nævnte Vagtfunktionærer at staa som Medlemmer af en faglig Organisation.

De Indklagede paastaar sig frifundet.

Sagen drejer sig om følgende 9 Funktionærer: Portner Hans Chr. Olsen og Budene G. Johansen, H. Kronholm og K. Ewers, Refshaleøen, Portner L. Christiansen, Teglholmen, samt Portner Nielsen, Vagtmand Kjær og Kontrolvagterne Brisson og Skjoldager, Christianshavn. Alle disse Funktionærer er manedslønnede og har almindelig Funktionærkontrakt samt er — med en enkelt Undtagelse — under den for Værftet gældende Pensionsordning. I deres Kontrakter findes en Bestemmelse, hvorefter de er forpligtet til ikke at være Medlem af nogen Arbejderorganisation.

Klagerne gør nu gældende, at der ikke i Arten af disse Funktionærers Tjeneste er noget, der kan bevirke, at de ikke skulde kunne være organiserede. Funktionærforbundet har store Grupper af Medlemmer, hvis Funktioner er ganske tilsvarende. Om nogle af de her omhandlede Funktionærer gælder det, at de afløses af Folk, som er organiserede, og som dog udfører nøjagtig samme Funktioner. Det maa derfor være uberettiget, naar Virksomheden forbyder disse Folk at organisere sig, hvad enten de selv ønsker det eller ikke.

De Indklagede hævder paa deres Side, at der overhovedet ikke foreligger noget Forbud. Det er de paagældende Funktionærer selv, der har ønsket at gaa ind under de Vilkaar, paa hvilke de nu er ansat, men disse Vilkaar er uforenelige med Organisation. Dette gælder i Særdeleshed Retten til at komme ind under Pensionsordningen, men allerede Stillingen som Funktionær med den deraf følgende faste Tilknytning til Virksomheden medfører, at vedkommende ikke kan staa i en Arbejderorganisation.

De Indklagede forstaar iøvrigt ikke, at der her kan være Spørgsmaal om Brud paa Septemberforligets Punkt 4, som Klagen alene angaar, og de Indklagede har ikke ønsket under denne Sag at komme ind paa, hvorvidt de paagældendes Funktioner er af en saadan Natur, at de af den Grund kan kræves holdt udenfor Organisation.

Idet de for Retten fremkomne Oplysninger ikke giver Grundlag for at antage, at disse Funktionærer efter Arten af deres Tjeneste skulde staa udenfor Organisation, maa der gives Klagerne Medhold i, at Virksomheden er uberettiget til at forbyde de paagældende Funktionærer at være Medlemmer af en Arbejderorganisation, og det kan ikke nytte de Indklagede at henvise til, at det er efter Folkenes eget Ønske, man har givet dem en Kontrakt, hvis Indhold er uforeneligt med deres Medlemsskab indenfor en Arbejderorganisation. Virksomheden kan ikke lovligt træffe Aftaler med sine Folk, der kommer i Strid med dens egen Organisations Forpligtelser overfor den modstaaende Organisation.

Herefter vil Klagernes Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

A/S Burmeister & Wain er uberettiget til at forbyde de ovennævnte Funktionærer at staa som Medlemmer af en faglig Organisation.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 2347.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Carl Nielsen, Fruens Bøge, Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. April 1937 i Sag Nr. 2347: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dets Jord- og Betonafdeling i Odense mod Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlem, Entreprenør Carl Nielsen, Fruens Bøge.

I Overenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund findes en Række Bestemmelser angaaende Akkordbetaling for Jernarbejde, blandt andet under Afsnit IIII, »Transport af Jern«, en saalydende Bestemmelse:

»For Aflæsning, Optælling (Stykker eller Bundter) og Sortering af Jern efter Følgeseddel betales, naar Jernet kan køres til Oplagspladsen:

for Jern i Bundter pr. Kilo ..... 0,3 Øre
- Jern i Stænger — ..... 0,6 -
- tildannet Jern — ..... 0,9 - «.

Entreprenør Carl Nielsen har for Tiden i Entreprise Jern- og Betonarbejdet ved Opførelsen af en Bygning til Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger i Odense. I Begyndelsen af November 1936 paabegyndte et Arbejdshold Tildannelsen af det Jernmateriale, der skulde anvendes til Bygningen, paa hans Oplagsplads for Jern og andre Materialer, og han engagerede en Vognmand til at lade det tildannede Jern køre til Byggepladsen, saaledes at dennes Kuske og Chauffører foretog Paalæsningen af Jernet paa Oplagspladsen og Aflæsningen paa Byggepladsen, og det samlede Akkordhold, der ikke udførte sidstnævnte Arbejde, fik heller ikke Betaling herfor.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dets Jord- og Betonafdeling i Odense indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen paa Carl Nielsens Vegne og paastaaet Entreprenørforeningen kendt pligtig til at efterkomme Dansk Arbejdsmandsforbunds Begæring om at lade Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejderne har Krav paa Godtgørelse af den stedfundne Aflæsning af Jernet paa Byggepladsen, afgøre ved faglig Voldgift, hvad Entreprenørforeningen ved den foretagne Mægling om Spørgsmaalet har vægret sig ved, samt Entreprenørforeningen ikendt Bod for Vægringen.

De Indklagede har paastaaet sig frifunden.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at det er det samme Akkordhold, som udfører Tildannelsen af Jernet, Henlægningen og Armeringen, og Entreprenøren afskærer saaledes Holdet fra en Del af den samlede Akkord ved at lade Aflæsningen udføre af en Vognmand, ligesom Akkorden forringes ved, at Kuskene og Chaufførerne, som foretager Aflæsningen, ikke foretager nogen Sortering af Jernet, hvad der medfører, at Akkordholdet maa foretage en Sortering, hvilket, hvis Holdet foretog Aflæsningen, vilde ske samtidig med Aflæsningen.

De Indklagede har herimod anført, at Bestemmelsen i Overenskomsten om Betaling for Aflæsning m. m. kun kommer til Anvendelse, naar dette Arbejde udføres af Arbejdsholdet, men at dette Arbejde ikke indgaar i Akkorden, naar vedkommende Entreprenør, som i nærværende Tilfælde, lader dette Arbejde udføre af en særlig dertil engageret Vognmand. Sædvanligvis afleveres Jernet tildannet paa Byggepladsen af vedkommende Jernhandler, eller det afleveres uskaaret og utildannet paa Byggepladsen for saa at tildannes der af Akkordholdet; i ingen af Tilfældene har Arbejderne Krav paa Betaling for Aflæsningen, der sker ved Jernhandlerens Foranstaltning. Carl Nielsen har i nærværende Tilfælde fundet det praktisk først at lade Jernet tildanne paa sin Oplagsplads, bl. a. paa Grund af Pladsforholdene, og derfra lade det transportere til Byggepladsen, og da Akkordholdet intet har med Aflæsningen at gøre, er det heller ikke berettiget til at faa Betaling herfor. Det er efter de Indklagedes Mening ikke rigtigt, at Akkorden vedrørende Henlægningen og Armeringen forringes derved, at Kuskene og Chaufførerne, der foretager Aflæsningen, ikke sorterer Jernet, idet dette tilkøres efterhaanden, som der er Brug for det, og Jernet, der er sammenbundet og mærket, er aflæsset og henlagt paa en saadan Maade, at der ikke fra Akkordholdets Side har været rejst Klage.

Spørgsmaalet i Sagen er, om Akkordholdet efter paa Oplagspladsen først at have udført Tildannelsen af Jernet i Følge Overenskomsten ogsaa har Krav paa Godtgørelse for den stedfundne Aflæsning m. m. paa Byggepladsen, og da dette Spørgsmaal angaar Overenskomstens Forstaaelse, har Dansk Arbejdsmandsforbund været berettiget til at stille Krav om Afgørelse ved faglig Voldgift, og Klagernes Paastand vil derfor være at tage til Følge.

De Indklagede findes at burde betale Sagens Omkostninger, medens der ikke findes Anledning til at idømme nogen Bod, hvilken Paastand først er nedlagt under Domsforhandlingen.

Kendelse:

Det ovenfor omhandlede Spørgsmaal om Godtgørelse i Anledning af den stedfundne Aflæsning af Jern, henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

De Indklagede betaler Sagens Omkostninger med 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykker[i], København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 21 * KØBENHAVN DEN 15. MAJ 1937 * 33. AARGANG

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling.

Den 25. Maj samles over 700 Repræsentanter for danske Fagforbund til De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling i København for at drøfte Virksomheden i den nu forløbne Beretningsperiode og trække Retningslinierne op for Arbejdet i de kommende Aar. Paa begge disse Felter rejser der sig Spørgsmaal, der maa gøres til Genstand for en grundig Behandling, og som der maa skabes Klarhed om, saaledes at Vejen er fri for Fagbevægelsens videre Fremmarsch.

Generalforsamlingens Dagsorden omfatter en Række vigtige Punkter. Vi nævner blot Beretningen om Virksomheden, Afstemningsreglerne, derunder Forslag fra Snedkerforbundet, en Række indsendte Forslag og Lovændringsforslag samt Statsminister Staunings og Socialminister Ludvig Christensens Foredrag om henholdsvis »Danmarks udenrigspolitiske og erhvervsmæssige Stilling« og »Love om Arbejderbeskyttelse«.

Under det første Punkt paa Dagsordenen, Beretning om Virksomheden, vil der være Lejlighed til et Tilbageblik over D. s. F.s Udvikling siden Generalforsamlingen i 1934, til at drøfte det overordentlig omfattende Arbejde, der er udført i denne Periode, samt tage Stilling til en Række vigtige Foreteelser, der har ganske særlig Betydning for Fagbevægelsen.

Den nu forløbne 3-aarige Beretningsperiode har været en særlig begivenhedsrig Tid for den faglige Centralorganisationen, præget af Fremgang og resultatrig Virksomhed. I Løbet af de 3 Aar er Antallet af de tilsluttede Organisationer steget fra 61 til 67, det samlede Medlemstal fra 301.806 til ca. 425.000 pr. 1. April 1937. De samvirkende Fagforbund er nu Landets mægtigste Organisation, en Faktor i det økonomiske Liv, som alle maa regne med. Gennem vort snævre Samarbejde med Socialdemokratiet, et Samarbejde, som vi vil bevare og underbygge fastere i de kommende Aar, har Fagorganisationerne ogsaa været i Stand til at øve en vis Indflydelse paa Landets politiske Kurs, og denne Indflydelse har de aldrig misbrugt, men uden smaalig Hensyntagen altid søgt anvendt til Fordel for hele Befolkningen. Styrkelsen af den faglige Centralorganisation betyder dog ikke blot en Magtforøgelse, men tillige en Forøgelse af dens Ansvar og Forpligtelser overfor saavel Medlemmerne som Samfundet, betyder større Krav til Ledelsens Fremsyn og Handlekraft, til vor Organisations Bevægelighed og Tilpasningsevne. Ud fra disse Synspunkter vil det være nødvendigt at tage Stilling til det for Tiden saa aktuelle Problem om Fagforeningerne og Staten, eller sagt med andre Ord til Spørgsmaalet om Lovgivningsmagtens gentagne Indgreb i Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, ligesom det herved vil være nødvendigt at tage tilbørligt Hensyn til Spørgsmaalets baade praktiske og principielle Side.

Et andet Spørgsmaal, som sikkert vil blive drøftet i denne Forbindelse, er de Resultater, der er opnaaet ved de sidste Aars faglige Overenskomstsituationer. Vi lever i en Tid, hvor vigtige Erhverv, der tidligere afviste enhver Form for Statsindgreb, nu er de mest ivrige til at paakalde Statens Støtte. Denne Støtte er ydet flere Erhverv, og dette har medført Byrder for den arbejdende Befolkning baade i Form af Prisstigninger og paa anden Maade. Men Arbejderne kan selvfølgelig ikke i Længden finde sig i den Forringelse af Levevilkaarene, som de saaledes fremkaldte Prisstigninger samt den almindelige Prisudvikling paa Verdensmarkedet medfører, og derfor har det ved de sidste Overenskomstbevægelser fremsatte Krav om Lønforhøjelser, i første Række for de daarligst lønnede Arbejdergrupper, været baade paakrævet og berettiget. Arbejderne har langtfra faaet deres Ønsker i saa Henseende opfyldt, men der er naaet Resultater, som betyder en ubestridt Fremgang. Med Henblik paa den fortsatte Prisstigning vil Kravet om Lønforhøjelse formentlig blive stillet med større Styrke ved de kommende Aars Overenskomstforhandlinger.

Under Diskussionen om dette Punkt vil der sandsynligvis ogsaa blive berørt et Spørgsmaal, som

har været meget fremme i den senere Tid, nemlig det Samarbejde før og under en Overenskomstsituation, som i Aar for første Gang er blevet praktiseret mellem Forbundene indenfor Jernindustrien og de grafiske Fag. Paa Grundlag af de i Aar indhøstede Erfaringer vil det sikkert være muligt at udlede visse Retningslinier for det fremtidige Samarbejde.

I nær Tilknytning til dette Spørgsmaal staar Punkt 4 paa Dagsordenen, Afstemningsreglerne, hvortil der foreligger et af Snedkerforbundet stillet Ændringsforslag. De Punkter i disse Regler, der omhandler selve Afstemningen, har imidlertid endnu slet ikke været prøvede i Praksis, idet de — hvad der endnu ikke synes at være trængt ind i den almindelige Bevidsthed — kun gælder for Fællesafstemninger om Overenskomstforslag, der ikke fremkommer fra Forligsinstitutionen, og Afstemningen om Forligsmandens Mæglingsforslag i Aar derfor er foregaaet efter de i Forligsmandsloven fastsatte Regler. Det turde derfor endnu være for tidligt at foretage Ændringer i vore Afstemningsregler, navnlig med Henblik paa, at dette vilde betyde, at de Forbund, som allerede har tiltraadt Reglerne og foretaget tilsvarende Ændringer i deres Love, paany skulde tage dette Spørgsmaal op paa deres Kongresser. Det vil utvivlsomt være mest formaalstjenligt at lade hengaa nogen Tid, forinden man paa Grundlag af de da indvundne Erfaringer foretager eventuelle Ændringer.

Den Omstændighed, at det i Aar var Arbejdsmandsforbundet, som ved sin kompetente Forsamling gav Udslaget ved Afstemningen om Forligsmandens Mæglingsforslag, har bevirket, at der fra forskellige Sider er fremsat Ønske om en Ændring af Forligsmandsloven saaledes, at Fagene ikke mere kædes sammen ved Afstemninger, men træffer deres Afgørelse hver for sig. Vi skal her ikke udtale os om Muligheden af en saadan Lovændring, men kun pege paa, at selv en Tilbagevenden til den gamle Tilstand ikke vilde kunne rokke den Kendsgerning, at Arbejdsgiverforeningen til enhver Tid er i Stand til at koble Fagene sammen i Tilfælde af Konflikt. I Realiteten vilde derfor heller ikke en Ændring af Forligsmandsloven kunne forhindre en Sammenkædning, det skulde da være, at man ved Lov forbød Dansk Arbejdsgiverforening at kæde Fagene sammen, men dette er der sikkert ingen, der ønsker, og det vilde selvsagt være et tveægget Sværd, der ogsaa vilde ramme Fagorganisationerne.

Forskellige Forbund har indsendt Forslag til Ændringer i De samvirkende Fagforbunds Love, ligesom ogsaa Forretningsudvalget har foreslaaet adskillige Ændringer, hvoraf flere dog kun er af redaktionel Karakter. Uden iøvrigt her at ville gaa nærmere ind paa de enkelte Forslag, som Generalforsamlingen skal tage Stilling til efter at have paahørt Forslagsstillernes Motivering, vil vi dog nævne det videstgaaende Forslag, som er stillet af Tobaksarbejderforbundet og gaar ud paa at ændre Forretningsudvalgets Sammensætning saaledes, at det kommer til at bestaa af Repræsentanter for de forskellige Industrigrupper, der selv skal udpege deres Repræsentant og Suppleanter. Dette Forslag er ikke tiltraadt af Forretningsudvalget.

Statsminister Staunings og Socialminister Christensens Foredrag vil maaske ikke udløse nogen større Diskussion, men de vil give de faglige Tillidsmænd værdifulde Oplysninger om de omhandlede Emner og dermed muliggøre en klarere Bedømmelse af de foreliggende Forhold. Ogsaa paa disse Omraader findes der vigtige Opgaver for Fagbevægelsen, der maa løses i Samarbejde med de andre Grene af dansk Arbejderbevægelse.

Alt taget i Betragtning kan det siges, at det er et stort og betydningsfuldt Arbejdsstof, Generalforsamlingen skal behandle. Vi er overbevist om, at Generalforsamlingens Forhandlinger og Beslutninger vil være præget af den Ansvarsbevidsthed og det Hensyn til Bevægelsens Fællesinteresser, der altid har udmærket vore kompetente Forsamlinger.

I Haabet herom byder vi Forbundenes Repræsentanter Velkommen til Generalforsamlingen.

Generalforsamlingens Dagsorden.

Dagsordenen for De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling den 25.—27. Maj 1937 i København er af Forretningsudvalget fastsat saaledes:

Punkt 1. Beretning om Virksomheden.
— 2. Regnskaberne.
— 3. Foredrag af Statsminister *Th. Stauning:* »Danmarks udenrigspolitiske og erhvervsmæssige Stilling«.
— 4. Afstemningsregler, derunder Forslag fra Snedkerforbundet.
— 5. Lovændringer.
  a) D. s. F.s Stilling til kredsvise Fællesorganisationer.
  b) D. s. F.s Love.
  c) Forslag til Regler for D. s. F.s Grænseudvalg.
— 6. Foredrag af Socialminister *Ludvig Christensen:* »Love om Arbejderbeskyttelse«.
— 7. Bevilling af Midler. Forslag fra Tobaksarbejderforbundet.
— 8. Fastsættelse af Lønninger.
— 9. Valg af:
  a) Formand, Næstformand, Kasserer og Sekretærer.
  b) 10 Medlemmer til Forretningsudvalget.
  c) 3 Medlemmer til Revisionskomiteen.
  d) Grænseudvalg.
  e) 3 Medlemmer til Arbejdsraadet samt 3 Suppleanter.

Repræsentantskabsmøde i De samvirkende Fagforbund.

D. s. F.s Forretningsudvalg har besluttet at indkalde Repræsentantskabet til Møde Dagen før Generalforsamlingens Begyndelse, altsaa Mandag den 24. Maj 1937.

Dagsordenen for dette Møde, der afholdes i Forsamlingsbygningen i Rømersgade 22, København, er fastsat som følger:

1. Generalforsamling i Pensionskassen.
   Forslag til Ændringer i Lovene (Malerforbundet).
2. Dagsorden for D. s. F.s ordinære Generalforsamling.
3. Anmodninger om Optagelse i De samvirkende Fagforbund.
4. Valg af Dommer-Suppleant i Den faste Voldgiftsret.

Forbud mod Overarbejde.

I Rigsdagssamlingen 1932/33 fremsatte Socialministeren i Folketinget Forslag til Lov om Forbud mod Overarbejde. Forslaget naaede ikke at blive færdigbehandlet i den Samling, og heller ikke senere er det — til Trods for, at der hvert Aar er fremsat et saadant Forslag — lykkedes at faa det gennemført.

Der er ogsaa søgt gennemført en Ordning udenom Rigsdagen, idet der mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund gennem længere Tid blev forhandlet om egnede Regler for Udligning af Overarbejde, herunder om Lempelser, hvor Afspadsering ikke er betimelig, men heller ikke disse Forhandlinger førte til noget Resultat. Da Spørgsmaalet saaledes ikke kunde løses ad overenskomstmæssig Vej, og man indenfor Arbejderkredse mente, at et Forbud imod og i hvert Fald en Udligning af Overarbejdet er et Middel til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, fremsatte Socialministeren den 26. Januar 1937 paany et Forslag om Forbud mod Overarbejde, som blev endeligt vedtaget i Folketinget den 27. April og træder i Kraft den 1. Oktober 1937.

Vi aftrykker nedenfor Loven i dens fulde Ordlyd:

Lov om Forbud mod Overarbejde.

(Vedtaget af Folketinget ved eneste Behandling den 27. April 1937 overensstemmende med Vedtagelsen i Landstinget.)

§ 1.

Denne Lovs Bestemmelser kommer til Anvendelse paa Arbejdere, der er beskæftiget

a) i Fabrikker og fabrikmæssig drevne Virksomheder samt andre Haandværks- og Industrivirksomheder, herunder Gas- og Elektricitetsværker,
b) i Stenbrud, Kalkbrud, Stenhuggeri og lignende Virksomheder, herunder ved Skærveknusning og Arbejde i Grusgrave,
c) ved Opførelse og Reparation af Huse og Bygninger samt ved Anlæg og Istandsættelse af Veje, Jernbaner, Havne, Telegraf- og Telefonledninger, Vand-, Gas-, Elektricitets- og Kloakledninger, Brolægning og lignende Arbejder,
d) ved Transport af Passagerer eller Gods ad Vej eller Jernbane,
e) i Handels-, Kontor- og Bankvirksomhed samt
f) i Hotel- og Restaurationsvirksomhed.

§ 2.

Stk. 1. Ved Overarbejde forstaas Arbejde ud over den Tid, som ifølge Overenskomst udgør den normale Arbejdstid i paagældende Fag eller faglige Omraader.

Stk. 2. Det betragtes dog ikke som Overarbejde, at der i Virksomheder, der er afhængige af elementære Drivkræfter eller andre uregelmæssigt virkende Forhold — efter Overenskomst mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer — arbejdes ud over Fagets eller Fagomraadets normale daglige Arbejdstid, naar blot Arbejdstiden i Gennemsnit i en Periode paa 1 Maaned ikke overskrider den overenskomstmæssige Arbejdstid.

Stk. 3. Ej heller betragtes det som Overarbejde, at Arbejdstiden som Følge af, at den paa en eller flere af Ugens Dage ifølge Lov, Sædvane eller Overenskomst mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer er mindre end den almindelige daglige Arbejdstid, paa Ugens øvrige Dage overskrider denne med et tilsvarende Timeantal, naar Overskridelsen blot ikke udgør mere end 1 Time daglig. Dog kan Socialministeren, for saa vidt Jernbanetransport angaar, tillade, at Overskridelsen udgør mere end 1 Time daglig.

Stk. 4. Ved Virksomheder med regelmæssig Døgndrift betragtes de Overskridelser af den normale Arbejdstid, som Døgndriftloven af 12. Februar 1919 tillader, ikke som Overarbejde.

§ 3.

Stk. 1. Overarbejde er — med de Undtagelser, der følger af nedenstaaende Bestemmelser — forbudt. Hvile- og Spisetider medregnes ikke i den normale Arbejdstid, naar det staar Arbejderne frit for under disse at fjerne sig fra Arbejdspladsen.

Stk. 2. Den Omstændighed, at en Arbejdsgiver eller Arbejder ikke tilhører vedkommende Organisation, kan ikke fritage ham for Overholdelsen af de Regler, der i Henhold til Bestemmelserne i denne Lov gælder for Personer, der er Medlemmer af Organisationerne.

§ 4.

Overarbejde er tilladt i følgende Tilfælde:

a) naar uforudseelige Hændelser i væsentlig Grad har forstyrret eller truet med at forstyrre den jævne Drift, samt naar saadanne Hændelser nødvendiggør Overarbejde, for at Raastoffer, Varer eller andre Værdier ikke skal tage Skade,
b) naar den sædvanlige Drift ikke kan gaa sin Gang, uden at enkelte Arbejdere maa begynde før eller slutte senere end de andre Arbejdere, og Forholdet ikke skønnes at kunne ordnes ved en Forskydning af Arbejdstiden for disse Arbejderes Vedkommende, dog at vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer herom skal være enige,
c) naar paagældende Arbejdsgiver- og Arbejder-

organisationer skønner, at særlige Forhold gør det ønskeligt for et vist Tidsrum at fremskynde eller forøge Arbejdet i en vis Industri eller en vis Virksomhed,

d) naar Arbejdsgiveren skønner det nødvendigt, at enkelte Arbejdere anvendes til Overarbejde, og Enighed derom kan opnaas med paagældende Arbejdere. I Bedrifter, hvor der findes Tillidsmand, skal dog — om muligt — denne give sit Samtykke.

§ 5.

Stk. 1. Det Antal Timer, der i Henhold til § 4 udføres som Overarbejdstimer, skal udlignes ved Bortfald af et tilsvarende Antal Arbejdstimer inden for den normale Arbejdstid. Udligningen skal paabegyndes snarest muligt og om muligt være afsluttet inden 14 Dage efter Overarbejdets Afslutning. Disse Regler for Udligning kan dog fraviges, for saa vidt der mellem vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation er sluttet Overenskomst om en tillempet Ordning. En saadan Overenskomst skal godkendes af Socialministeren.

Stk. 2. Indskrænkning i Beskæftigelsen som Følge af Sæsonen eller Vejrligets Indflydelse paa den daglige Arbejdstid betragtes ikke som Udligning af præsteret Overarbejde.

Stk. 3. Det i Henhold til § 4 tilladte Overarbejde skal, uanset at det udlignes ved Bortfald af et tilsvarende Antal Arbejdstimer inden for den normale Arbejdstid, aflønnes med den i paagældende Overenskomst for almindeligt Overarbejde fastsatte Betaling.

§ 6.

Det paahviler vedkommende Arbejdsgiver efter nærmere af Socialministeren fastsatte Regler:

a) ved Opslag paa synlige Steder i Arbejdslokalet eller paa andet dertil egnet Sted at bekendtgøre Tiden for Arbejdets Begyndelse og Ophør samt, hvor der arbejdes med Skifter, Tiden for hvert enkelt Holds Begyndelse og Ophør,

b) paa samme Maade at bekendtgøre Hvile- og Spisetider, som ikke medregnes i Arbejdstiden (jfr. § 3, Stk. 1, 2. Pkt.), samt

c) at indføre Bemærkning om stedfundet Overarbejde i en særlig Overarbejdsjournal.

§ 7.

Stk. 1. Uenighed om præsteret Overarbejdes Lovlighed eller dettes Udligning inden for den normale Arbejdstid kan af Hovedorganisationerne inden for paagældende Fag eller faglige Omraade forelægges for et af Arbejdsraadet inden for dets Midte nedsat Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig Raadets Formand, en Repræsentant for Arbejdsgiverne og en Repræsentant for Arbejderne.

Stk. 2. Udvalgets Afgørelser er endelige.

§ 8.

Stk. 1. Den Arbejdsgiver eller hans Stedfortræder, der imod denne Lovs Bestemmelser anvender nogen Arbejder til Arbejde, er for hver saadan ulovlig sysselsat Person ifaldet en Bøde paa ikke under 10 Kr., dog saaledes, at Overtrædelsen kun paatales, saafremt det i § 7 omhandlede Udvalg eller den faglige Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation, der omfatter det Arbejdsomraade, hvorunder paagældende Arbejde falder, stiller Krav derom.

Stk. 2. Den Arbejder, der udfører Arbejde i Strid med Lovens Bestemmelser, straffes med Bøde, dog saaledes at Overtrædelsen kun paatales, saafremt Udvalget eller den faglige Arbejderorganisation, der omfatter det Arbejdsomraade, inden for hvilket hans Arbejde falder, stiller Krav derom.

Stk. 3. Bøderne tilfalder vedkommende Kommunekasse.

§ 9.

Socialministeren kan for saadanne Fags eller Branchers Vedkommende, hvor Arbejdsløsheden er ringe, dispensere fra Lovens Bestemmelser.

§ 10.

Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft den 1. Oktober 1937 og er gældende indtil 1. April 1940.

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for April 1937 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl. Kr.	April 1936 Kr.	Juli 1936 Kr.	Okt. 1936 Kr.	Jan. 1937 Kr.	April 1937 Kr.
Fødevarer	974	1137	1138	1133	1125	1154
Klæder, Fodt.,Vask	383	465	467	472	483	501
Bolig	421	465	465	465	474	474
Brændsel, Belysn..	159	166	167	171	173	182
Skatter, Kontingenter o. i.	436	478	492	492	492	488
Andre Udgifter ...	727	756	756	756	761	766
Ialt ...	3100	3467	3485	3489	3508	3564

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl.

	gnstl. 1931	1936 April	1936 Juli	1936 Okt.	1937 Jan.	1937 April
Fødevarer	100	117	117	116	116	118
Klæder, Fodt., Vask...	100	121	122	123	126	131
Bolig	100	110	110	110	113	113
Brændsel, Belysn.	100	104	105	108	109	114
Skatter, Kontingenter o. lign.	100	110	113	113	113	112
Andre Udgifter	100	104	104	104	105	105
Ialt ...	100	112	112	113	113	115

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Januar 1937 gældende Priser 113 og efter de nu for April foretagne Beregninger 115.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for April udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 178.

RUNDSKUE

MÆGLINGSFORSLAG FOR LAND- OG SKOVBRUG. Efter længere Tids Forhandlinger i Forligsinstitutionen har Forligsmanden, Rigsadvokat Pihl, den 5. Maj stillet Mæglingsforslag til nye Overenskomster for Land-, Skov-, Drænings- og Sukkerroearbejdere, herunder Forslag til Bilæggelse af Strejken i Frijsenborg Gods Skove, ialt omfattende ca. 20.000 Arbejdere. I Henhold til Forligsmandsloven har Forligsmanden bestemt, at Mæglingsforslagene ikke maa offentliggøres undtagen for de direkte interesserede Parter.

Svar paa Forslagene skal afgives den 14. Maj.

FIRE FAGFORENINGSKURSUS I 1937. Arbejdernes Oplysningsforbund afholder i Sommeren 1937 fire Fagforeningskursus, henholdsvis paa Roskilde og Esbjerg Højskole. De to Kursus finder Sted paa Roskilde Højskole i Tiden fra 20.—26. Juni, henholdsvis 11.—17. Juli, de to andre paa Esbjerg Arbejder-Højskole i Tiden fra 1.—7. August, henholdsvis 8.—14. August. Disse Kursus er blevet et vigtigt Led i Forbundets Virksomhed og har Aar for Aar samlet stedse større Tilslutning, ligesom Organisationerne i stigende Grad anerkender deres positive Værdi for Deltagernes Dygtiggørelse og Uddannelse, bl. a. ved at bevilge Stipendier til deres Medlemmer, saaledes at de kan deltage i Oplysningsforbundets Kursus. — Betalingen for Kost, Ophold og Undervisning er 35 Kr. pr. Deltager.

DET SOCIALDEMOKRATISKE PARTI I 1936. Socialdemokratisk Forbund har udsendt sin Beretning for 1936, der viser, at der nu findes 1269 socialdemokratiske Foreninger Landet over, hvad der i Forhold til Aaret 1935 betyder en Fremgang paa 37 Foreninger. Derimod er Medlemstallet gaaet ned fra 195.142 til 191.424 ved Udgangen af 1936, altsaa med ca. 3700, heraf 1100 mandlige og 2600 kvindelige Medlemmer. Grunden til denne Tilbagegang maa især søges i den skete Kontingentforhøjelse. Tilbagegangen er størst i København—Frederiksberg.

Medlemstallet i Forhold til de ved Folketingsvalget i Oktober 1935 afgivne socialdemokratiske Stemmer er størst i Byerne Silkeborg og Vordingborg, hvor 49 pCt. af samtlige socialdemokratiske Vælgere er organiseret. Derefter følger Faaborg med 41 pCt., Køge, Nykøbing J. og Ringsted med hver 40 pCt., Hjørring 39 pCt., Varde med 38 pCt. samt Bogense, Frederiksværk og Nyborg med hver 37 pCt. I København—Frederiksberg tilhører kun 24 pCt. af de socialdemokratiske Vælgere en socialdemokratisk Forening.

Der er i 1936 udført et omfattende Agitationsarbejde, ikke blot i Forbindelse med Valgene, men tillige for at skaffe nye Medlemmer og Abonnenter paa den socialdemokratiske Presse. Der har ialt været afholdt 3045 Medlemsmøder, 2226 Generalforsamlinger og 2431 Sammenkomster og Fester, endvidere en Del Foredragsrækker med socialpolitiske og kommunalpolitiske Emner samt en Række Instruktions- og Tillidsmandsmøder og Partikursus.

ENGROSPRISTALLET. Det af Statistisk Departement udregnede Engrospristal viser for April Maaned paany en betydelig Stigning, idet Indekstallet nu er steget til 146 mod 143 for Marts og 126 for April 1936. Prisudviklingen har ikke været i vort Lands Favør, da Importvarernes Priser stiger langt stærkere end vore Eksportvarers. Importvarer er saaledes steget fra 160 til 166, Eksportvarer derimod kun fra 147 til 148, mens Hjemmemarkedsvarer var uforandret 132. Raavarer og Halvfabrikata er steget fra 162 til 170, deraf til Levnedsmidler fra 154 til 160, til andre Varer (Industrien) fra 168 til 178.

BOLIGBYGGERIET I APRIL 1937. Ved Begyndelsen af April Maaned var der — beregnet for hele Landet — 13.900 Lejligheder under Udførelse, mens der paa samme Tid var anmeldt til Udførelse 6100 Lejligheder. I den foregaaende Maaned var de tilsvarende Tal 13.200 og 6300.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 1. Maj 69.727 eller 16 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 4021 lavere end i den foregaaende Uge og 538 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,2 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 11,809 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 889 lavere end i den foregaaende Uge.

Delegeretmøde i Privatbanefunktionærernes Forbund.

Søndag den 9. Maj afholdt Privatbanefunktionærernes Forbund sit aarlige Delegeretmøde, som i Aar fandt Sted i Studenterforeningen i København. Der var mødt henved 200 Delegerede fra hele Landet samt en Række indbudte Gæster.

Privatbanefunktionærernes Formand, *Togfører Herlak,* Aalborg, udtalte i sin Velkomsttale Glæden over det Systemskifte, der skete ved Landstingsvalget i Fjor, og som havde sat sine mærkbare Spor i den nu afsluttede betydningsfulde Rigsdagssamling.

Sekretær *Ejler Jensen* takkede paa De samvirkende Fagforbunds Vegne Privatbanefunktionærernes Forbund for godt Samarbejde og pointerede, at Tjenestemands-Organisationernes Tilslutning til D. s. F. betød en Styrkelse for Arbejderklassen som Helhed. De samvirkende Fagforbund vilde altid støtte Tjenestemændenes Interesser.

Beretning om Virksomheden.

Formanden aflagde derefter en omfattende Beretning om Forbundets Virksomhed i det forløbne Aar. I særlig Grad omtalte Formanden Bestræbelserne for at fremskaffe en mere betryggende Pensionsordning for Privatbanernes Tjenestemænd. Man havde ønsket, at Trafikministeriet nedsatte et Udvalg, der skulde udarbejde et Forslag til en under alle Forhold betryggende Pensionsordning, men Ministeriet havde ikke kunnet imødekomme dette Ønske, idet man henviste til, at man nu maatte afvente Resultatet af Trafikkommissionens Arbejde.

Formanden fremhævede, at man ikke maatte lukke Øjnene og tro, at samtlige Privatbaner vilde blive foreslaaet opretholdt. Ministeriet havde dog henstillet til Kommissionen, at de Baner, der skal nedlægges, faar en passende Afviklingsfrist.

Trafikkommissionen havde nu paabegyndt en Møderække i alle Landets Amter. Paa disse Møder vilde der blive ført orienterende Drøftelser om de lokale Forhold.

Forhandlingerne, der ogsaa vedrørte Privates økonomiske Forhold, var naturligvis fortrolige.

Formanden, der er Medlem af Kommissionen, gjorde opmærksom paa, at de — navnlig i jydske Blade — fremkomne Meddelelser om, at Kommissionen allerede havde klassificeret de enkelte Baner, var ganske fejlagtige. Kommissionen havde absolut ikke truffet Beslutninger i saa Henseende. Man maatte beklage, at der fremkom saadanne grundløse Meddelelser.

Formanden omtalte dernæst den af Dansk Lokomotivmands-Forbunds Kongres vedtagne Resolution, der kræver Banernes Forkørselsret respekteret af Bilisterne.

Endvidere omtalte Formanden en Række lokale Sager fra de enkelte Privatbaner.

Beretningen blev derefter enstemmigt godkendt uden Debat af nogen Art.

Delegeretmødet vedtog derefter enstemmigt at afsende en Hilsen til Regeringen. I denne Hilsen hedder det:

Privatbanefunktionærernes Forbund, samlet til Delegeretmøde i København den 9. Maj, sender Regeringen sin Hilsen og Tak for godt Arbejde til Gavn for det danske Folk.

— — —

Hovedkassereren, *Pudser A. C. Larsen,* Aalborg, forelagde Driftsregnskabet, der balancerede med 53,000 Kr. I Lockoutbidrag til De samvirkende Fagforbund var i Fjor indbetalt 34,000 Kroner.

Ogsaa Regnskaberne blev enstemmigt godkendt.

Formanden motiverede et Forslag fra Hovedbestyrelsen om Ophævelse af den hidtidige Kredsordning. Erfaringerne havde godtgjort, at de lovfæstede Kredsmøder ikke mere havde den Betydning, der var afgørende for Oprettelsen for 16 Aar siden.

Efter en langvarig Forhandling, hvori 20 af de Delegerede deltog, vedtoges Hovedbestyrelsens Forslag med 80 Stemmer mod 53.

Valgene.

Til Formand genvalgtes med Akklamation *Togfører Herlak,* Aalborg. Til Redaktionssekretær genvalgtes ligeledes med Akklamation *Togfører L. C. Larsen,* Aalborg. Til Revisor genvalgtes *Togfører M. Larsen,* Kolding, med *Baneformand Trolle-Vadum,* Saltum St., som Suppleant.

Derefter godkendtes Valgene af de enkelte Forbundsafdelingers Bestyrelse.

Togfører Fr. Nielsen, Aalborg, der er afskediget paa Grund af Svagelighed, udnævntes med Akklamation til Forbundets Æresmedlem.

Til Mødested for næste Aars Delegeretmøde valgtes *Vordingborg.* Paa Gæsternes Vegne takkede Sekretær *Ejler Jensen* derefter for Samværet og ønskede Forbundet Held og Fremgang.

Delegeretmødet afsluttedes med »Internationale«.

Fagbevægelsen i U. S. A.

De senere Aars Brydninger indenfor den amerikanske Fagbevægelse er ikke blevet mildnet gennem det sidste Aars talrige Arbejdskonflikter, tværtimod synes de at have skabt endnu større Rivalitet mellem de to Retninger indenfor den amerikanske Fagbevægelse.

Efter alt at dømme er den under Bjergarbejderføreren J. Lewis' Ledelse staaende Komité for Industriel Organisation (C. I. O.), der omfatter de af den gamle Landorganisation (A. F. of L.) ekskluderede Organisationer, gaaet betydeligt styrket ud af Strejkerne i Automobil- og Staalindustrien, baade talmæssigt set og med Hensyn til dens Indflydelse blandt de brede Arbejdermasser og overfor Arbejdsgiverne.

Det kan ikke nægtes, at den sidste Tids omfattende Strejker i USA har bragt Arbejderne store Fordele, navnlig den store Masse af ufaglærte Arbejdere, der hidtil ikke tilhørte nogen faglig Organisation. Hidtil har det ikke været de gamle Fagforbund muligt at faa Fodfæste i de saakaldte »Masseproduktions-Industrier«, hvor de store Industriforetagender i Reglen har oprettet »Company Unions«, d. v. s. Bedriftsfagforeninger, der kontrolleres af Driftsledelsen. Det kan ogsaa godt være, at de gamle Fagforbunds Ledelser har været lovligt konservativt indstillede og har lagt for megen Vægt paa at organisere de saakaldte Elitearbejdere og i altfor høj Grad har ladet de ufaglærte Arbejdere skøtte sig selv, i hvert Fald er det en Kendsgerning, at de ikke har været i Stand til at organisere Lønarbejdernes store Flertal.

Det synes nu, som om de under C. I. O. hørende Organisationer skal faa mere Held med deres Bestræbelser for at vinde de uorganiserede Arbejdere. Ved de af C. I. O. etablerede Konflikter har man benyttet den franske Strejkemetode med Besættelse af Fabrikerne. Denne Metode er særlig velegnet ved Strejker, der næsten udelukkende omfatter uorganiserede Arbejdere, fordi man paa denne Maade kan holde sammen paa Arbejderne og forhindre Strejkebryderi, men den forudsætter ganske vist en vis Velvillighed fra Myndighedernes

Side, nemlig at de ikke lader Fabrikerne rømme med Magt.

Resultatet af C. I. O.s Fremstød i Automobil- og Staalindustrien, der endte med en fuldstændig Sejr for Arbejderne, har bevirket en stor Tilgang af nye Medlemmer til Fagforeningerne. Saaledes skal Automobilarbejderforbundets Medlemsantal i Løbet af et Aar være steget fra 30.000 til 300.000, Staalarbejderforbundets Medlemsantal fra 10.000 til 200.000. Endvidere er disse to Forbund nu anerkendt som eneste Forhandlingspartner paa Arbejderside, hvad der betyder en meget vigtig Indrømmelse.

Hvis denne Udvikling fortsætter, er der Udsigt til, at C. I. O. trænger A. F. og L. helt ud. Den gamle Landsorganisations Ledelse har da ogsaa protesteret imod C. I. O.s Anerkendelse som Arbejdernes Repræsentant, og det anføres, at Automobil- og Staalarbejderforbundet ikke er beføjet til at forhandle paa de Arbejderes Vegne, som er Medlemmer af et af de gamle Fagforbund. Endvidere har A. F. of L.s Formand taget Stilling mod Besættelsen af Fabrikerne, som han betegner som ulovlig.

En af den sidste Tids vigtigste Foreteelser paa det faglige Omraade er den amerikanske Højesterets Afgørelse vedrørende Wagner-Loven, som den erklærede for forfatningsgyldig. I Henhold til denne Lov er der nedsat et nationalt Raad paa 3 Medlemmer, der skal overvaage, at Arbejdernes Ret til at organisere sig og forhandle kollektivt bliver overholdt. Efter Undersøgelse af en Klage har Raadet Myndighed til at udstede en Forskrift, som den paagældende Arbejdsgiver skal efterkomme. I adskillige Tilfælde har Raadet paabudt at genantage Arbejdere, som var blevet afskediget, fordi de havde tilsluttet sig en Arbejderorganisation. Højesteretsdommen betyder en vældig Styrkelse af Fagforeningerne og en tilsvarende Svækkelse af de allerede omtalte Company Unions, hvis Eksistens Arbejdsgiverne i Fremtiden ikke vil være slet saa meget interesseret i. I Betragtning af de Muligheder, denne Afgørelse aabner for Fagorganisationernes Virksomhed og for den sociale Udvikling som Helhed, er det dobbelt beklageligt, at Organisationernes Slagkraft svækkes paa Grund af Stridighederne mellem de to rivaliserende Retninger indenfor den amerikanske Fagbevægelse.

NYT FRA UDLANDET

KONFLIKT I DEN SVENSKE BYGNINGSINDUSTRI. Som allerede meddelt her i Bladet forkastede Svensk Murerforbund, Bygningstræarbejdet og Arbejdsmandsforbundet det af Forligsmanden stillede Mæglingsforslag. Der blev derefter optaget nye Forhandlinger, der dog ikke førte til noget Resultat, og Svensk Bygningsindustriforbund og Svensk Arbejdsgiverforening varslede derfor Lockout overfor Arbejderne, beskæftigede hos de organiserede Mestre i Byggefagene. Lockouten, der traadte i Kraft den 10. Maj, omfatter foreløbig 20.000 Arbejdere, og der regnes med en langvarig Konflikt.

FOR ARBEJDSFRED I FRANKRIG. Ved den franske Landsorganisations Repræsentantskabsmøde i Paris holdt Generalsekretær Jouhaux en Tale, hvori han tog bestemt Afstand fra de mange »vilde« Strejker, der etableres udenom de ansvarlige Organisationsinstanser og mange Gange af ganske tilfældige Aarsager. Saadanne uovertænkte Handlinger vil let bevirke, at den offentlige Mening vender sig mod Fagforeningerne, og de vil styrke Reaktionen og den fascistiske Bevægelse. Jouhaux udtalte sin Tilslutning til Regeringen Blums Krav om en »Arbejdsfreds-Pause«, d. v. s. Nødvendigheden af en grundig Konsolidering af de nu opnaaede Rettigheder, forinden man paabegynder Gennemførelsen af nye Reformer.

LØNFORHØJELSER FRABEDES. De tyske Nazisters Hovedorgan »Völkischer Beobachter« vender sig i sit Nummer for 29. Marts mod Forhøjelse af Arbejdslønnen, da dette efter Bladets Mening vilde være en ganske forfejlet Politik, tiltrods for, at Varepriserne er i stadig Stigen. Bladet motiverer dette med, »at eventuelle Lønforhøjelser næsten uden Undtagelse vilde blive anvendt til Køb af flere Næringsmidler, Beklædningsgenstande og bedre Boliger. Men netop paa disse Ting hersker der Mangel.«

Dette er en aaben Indrømmelse af, at Tysklands voldsomme Oprustning foregaar paa Bekostning af den arbejdende Befolknings Levestandard, der skal presses længere ned for at fremskaffe de nødvendige Midler til de vanvittige Rustninger. Der hersker dog i Tyskland ikke blot Mangel paa Næringsmidler, men ogsaa paa Raastoffer af enhver Art, og denne Mangel gør sig allerede saa stærkt bemærket, at en tysk nazistisk Kirurg i et Lægeskrift rejser det Spørgsmaal, om det virkelig er nødvendig at anvende flere Meter Bomuldsbind til Forbinding af tilskadekomne Personers Lemmer. Han betegner dette som ganske »umetodisk« og kræver Anvendelse af Forbindingsstoffer, fremstillet af Papir eller andet Materiale.

I sin Tale den 1. Maj tog Hitler ligeledes Stilling mod Lønforhøjelser, saaledes som disse nu gennemføres i de andre Lande. »Thi Lønforhøjelser fører til Prisstigninger, og disse igen til nye Lønforhøjelser. Det tyske Princip: ingen Lønforhøjelser til Arbejdere og Funktionærer, er maaske vanskeligere at gennemføre, men det er tillige *anstændigere*.«

Som man ser, anfører Hitler de samme Argumenter mod Lønforhøjelser, som Arbejdsgiverne altid har anført. I Virkeligheden er det jo Prisstigningerne, der fremkalder Lønforhøjelserne, og ikke omvendt. Og hvad med de tyske Arbejdsgiveres, Industriforetagenders og Aktieselskabers Udbytte, der er steget saa voldsomt i de senere Aar. Her mener Hitler ikke, at det er nødvendigt at foretage en Begrænsning. Et ægte kapitalistisk Standpunkt.

Lønbevægelser og Konflikter.

En Arbejdsmand hos Ingeniør Thorning Christensen.

En overfor *Ingeniør Thorning Christensen* iværksat Arbejdsstandsning, omfattende en enkelt Mand, behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiver-

foreningen den 14. April. Da der her forelaa Oplysninger om, at det omhandlede Arbejde, Opsætning paa Vandrør af nogle Tætningsbøsninger, var omfattet af Rørprislisten, nægtede Dansk Arbejdsmandsforbund at lade Arbejdet genoptage, under Henvisning til, at der mellem den Blikkenslagermester, som havde en Del af Arbejdet paa »Høje Skodsborg« var ført Forhandling med Blikkenslagerne om en fast Akkordpris pr. Stk.

Sagen endte saaledes resultatløst, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Kvinder hos Firmaet B. Glück.

Ved Fællesmøder den 7. og 8. April paa De samvirkende Fagforbunds Kontor mellem Repræsentanter for Kvindeligt Arbejderforbund, *Firmaet B. Glück* og De samvirkende Fagforbund, enedes man om følgende:

Der udbetales til de ved Gummien beskæftigede Kvinder Differencen mellem den hidtidige Akkord og den Akkord, man maatte blive enige om, eller i Mangel af Enighed om ny Akkord betales Differencen mellem den udbetalte Løn og en Lønning, der svarer til Timeløn Kr. 0,64 plus 25%.

Der forhandledes om Akkordtariffer uden at man naaede til endelig Enighed. Forhandlingerne vedrørende Akkorderne fortsættes.

Bagere hos Bagermester Knudsen.

En Klage over, at *Bagermester Knudsen,* Holsteinsgade 2, havde antaget en udlært Bagersvend som Forbundter, behandledes paa et Fællesmøde den 24. Marts med følgende Resultat:

»Arbejdsgivernes Repræsentanter erkender, at Bagermester Knudsen har gjort sig skyldig i en overenskomststridig Handling. Bagerlauget vil saavel i Fagbladet som paa sin førstkommende Generalforsamling den 30. Marts 1937 indskærpe Medlemmerne Forpligtelsen vedrørende Antagelse af Forbundtere.

Forbundet erklærer under Hensyn til de paa Hr. Knudsens Virksomhed herskende Forhold at ville anvise en ældre Svend til en lavere Løn end den overenskomstmæssige, dog mindst 45 Kr. pr. Uge.«

Hævet Sympatiaktion.

Fra Dansk Tekstilarbejderforbund er modtaget Underretning om, at der nu er opnaaet en Ordning med *Trikotagefabriken »Elko«* i Herning, og at den overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening iværksatte Sympatiaktion og -Blokade derefter er hævet.

Kvinder hos Det danske Medicinal- og Kemikaliecompagni.

Den 22. April 1937 behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at *Det danske Medicinal- og Kemikaliekompagni* trods en Overenskomstbestemmelse lydende: »I Syge- og Ulykkestilfælde betales mod Lægeattest 2 Kr. pr. Dag i højst 13 Uger« — havde afskediget 2 kvindelige Arbejdere i deres Sygeperiode og inden de 13 Uger var hengaaet.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet vil derefter indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos Installatør Brix-Petersen.

Den 27. April 1937 afholdtes i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde til Behandling af Krav om udlagte Kørepenge til 4 af Dansk Elektrikerforbunds Medlemmer beskæftiget hos *Installatør Brix-Petersen.*

Der opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Dansk Elektrikerforbund meddelte at ville indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos Installatør N. Eilertsen, Brønderslev.

Ved et Møde den 27. April 1937 enedes man om følgende Ordning af en Uoverensstemmelse mellem *Installatør N. Eilertsen,* Brønderslev, og Dansk Elektrikerforbund.

»Elektrikerforbundet erklærer sig villig til straks at anvise den Arbejdskraft, der ønskes, og denne betales indtil videre med den sædvanlige Timeløn.

Da Forbundet paastaar, at der foreligger en særlig Lønaftale om det paagældende Arbejde, hvilket benægtes, henvises Uoverensstemmelsen herom tiil Afgørelse i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid.

Begge Parter forbeholder sig at indbringe de øvrige i Sagen omhandlede Spørgsmaal for »Den faste Voldgiftsret.«

Arbejdsmænd hos Medlemmer af Murermesterforeningen for Lyngby—Gentofte Sogne og Omegn.

Ved et Fællesmøde den 30. April 1937 behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at *Murermesterforeningen for Lyngby—Gentofte og Omegn* nægtede at betale den i Henhold til Forligsforslaget af 17. Marts d. A. for københavnske Jord- og Betonarbejdere skete Timelønsforhøjelse paa 4 Øre trods Overenskomstens § 4, der efter Forbundets Mening hjemler Ret hertil.

Mødet endte resultatløst, hvorefter Forbundet vil indgive Klage til Den faste Voldgiftsret.

Formere og Støberiarbejdere paa Amager Jernstøberi.

Ved et Møde den 30. April 1937 i Arbejdsgiverforeningen behandledes under Hovedorganisationernes Medvirken en Uoverensstemmelse mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Dansk Former- og Støberiarbejderforbund angaaende *Amager Jernstøberi* med følgende Resultat:

De tre bortgaaede Arbejdere genoptager Arbejdet Mandag den 3. Maj ved normal Arbejdstids Begyndelse. Tirsdag Eftermiddag den 4. Maj afholdes Timandsmøde.

Forbundet lover at drage Omsorg for, at den paaklagede Obstruktion, som Forbundet erklærer at være ganske ubekendt med, straks ophører.

Saafremt Sagen ikke ordnes tilfredsstillende i Henhold til denne Aftale, er man enige om, at der uden Afholdelse af nyt Møde kan indgives Klage af Arbejdsgiverforeningen til Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Firmaet Boserup i Fakse Ladeplads.

Den 27. Marts 1937 afholdtes i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde, hvor der behandledes en Klage fra Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark over, at Dansk Arbejdsmandsmandsforbund og dets Afdeling, Fakse Ladeplads, havde nægtet at deltage i en faglig Voldgift til Afgørelse af, hvorvidt der for Losning af Oliekager fra Damper for *Firmaet Boserup* skulde ansættes en ny Takst, efter at Havnen er blevet uddybet.

Mødet endte resultatløst.

Jern- og Metalslibere hos A/S Fisker & Nielsen.

I Anledning af, at Jern- og Metalsliberforbundet forud for Mæglingsforslagets Fremkomst havde opsagt en Værkstedspriskurant hos *A/S Fisker & Nielsen* og de i Forbindelse med denne Opsigelse fremsendte Strejkevarsler, der paa Grund af en Formfejl skal fornyes, afholdtes der den 3. Maj 1937 et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man forhandlede Spørgsmaalet om Lønforbedring. Enighed opnaaedes ikke og Forbundet meddelte, at Strejke nu vil blive varslet.

Bødkere hos Bødkermester Alb. Bacher (Firmaet Alfr. Olsen & Co.)

En af Bødkerlaugets Medlemmer arbejdende hos *Firmaet Alfred Olsen & Co.* var tidligere af Firmaet erklæret for at være Lønnarbejder, og da Firmaet ikke stillede Krav om, at han skulde holdes udenfor Arbejderorganisationen, havde Bødkerforbundet krævet, at Bødkerlauget skulde udmelde ham, saaledes at der ikke var nogen Hindring for Optagelse i Bødkerforbundet.

Da Bødkerlauget har nægtet dette, fremførte Bødkerforbundet Klage herover, og i den Anledning afholdtes der den 4. Maj 1937 et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdsgiverne erklærede, at omhandlede Mand var Formand i Septemberforligets Forstand, hvilket Bødkerforbundet bestred. — Forbundet forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Mølleriarbejdere i Svendborg.

Den 4. Maj afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Mølleriarbejderforbund over, at Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening havde nægtet at efterbetale fra Paaklagedatoen i en Sag, hvor Arbejderne havde faaet Ret ved en senere afholdt faglig Voldgift.

Ved Fællesmødet ordnedes Sagen, saaledes at *Boghvede- og Havregrynsmøllen* i Svendborg betaler Kr. 200,— og *Øxenbjerg Dampmølle* Kr. 40,—. Beløbene betales til Afdelingen i Svendborg til Fordeling blandt de Arbejdere, der har deltaget i Arbejdet.

Arbejdsmnæd hos Vognmand Otto Møller Jørgensen, Hørsholm.

Den 4. Maj 1937 afholdtes under Hovedorganisationens Medvirken en Forhandling i Arbejdsgiverforeningen foranlediget ved en af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor Dansk Arbejdsgiverforenings Medlem *Vognmand Otto Møller Jørgensen,* Hørsholm, varslet Strejke for Opnaaelse af Overenskomst for Dag- og Natrenovationskørsel, uden at Enighed opnaades.

Strejken er varslet til Ikrafttræden fra og med Fredag den 7. Maj ved normal Arbejdstids Ophør.

Arbejdsløsheden i Marts og April 1937.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af April Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag ialt 73.193 Arbejdsløse, d. v. s. 17,1 pCt. af det samlede Antal paa ialt 428.511 organiserede Arbejdere i de paagældende Fag.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1932.

Samtlige Fag:	1937 pCt.	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.
Januar	33,0	28,1	29,5	34,4	43,5	34,1
Februar	31,4	30,4	28,3	31,3	42,9	35,9
Marts	28,6	26,2	22,3	28,4	35,4	35,8
April	17,1[2])	19,5	18,3	21,6	28,6	27,7
Maj		12,9	14,4	16,8	24,3	24,8
Juni		11,3	12,6	15,5	21,9	24,9
Juli		12,1	12,6	15,3	21,7	28,7
August		12,3	13,7	15,5	21,4	29,2
September		12,9	14,9	16,4	20,9	29,6
Oktober		16.3	17,3	18,2	23,2	31,8
November		20,0	21,7	22,3	25,7	35,1
December		30,3	31,7	30,3	37,5	42,8

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 5 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt:

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	April[1]) 1937	Marts 1937	Febr. 1937	April 1936	Marts 1936	Febr. 1936
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	13,8	28 1	32,8	17,4	32,2	33,4
2. Jernindustrien	11,7	15,0	15,6	15,7	19,7	19,2
3. Anden Industri m. v.	13,7	16,9	17,7	14,5	17,2	17,6
4. Handel	6,0	7,7	7,3	7,3	9,0	8,5
5. Arbejdsmænd	18,2	28,0	29,0	19,8	26,7	24,9
I alt	14,0	19,9	20,9	15,8	20,8	20,5
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	16,5	38,5	51,1	16,0	47,7	54,7
2. Jernindustrien	13,7	16,9	19,5	13,2	19,6	21,2
3. Anden Industri m. v.	14,0	17,0	18,3	13,1	16,6	19,4
4. Handel	7,0	7,1	6 9	7,2	7,7	7,7
5. Arbejdsmænd	24,6	49,0	53,1	31,8	38,2	49,7
I alt	19,1	34,3	38,2	21,9	29,9	37,0
Hele Landet	17.1	28,6	31,4	19,5	26,2	30,4

*) Foreløbigt Tal

Fag	Antal Arb. pr. Marts 1937	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Marts 1937	Febr. 1937	Marts 1936	Febr. 1936
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Murere	10 028	40,5	57,8	54,8	64,8
Hustømrere	9 050	43,2	48,2	47,1	50,9
Snedkere	9 993	25,5	27,4	29,2	28,6
Malere	7 712	36,4	53,8	44,3	52,5
Sadelmagere og Tapetserere	2 433	12,7	21,3	18,8	21,5
Blikkenslagere	2 594	29,5	28,3	42,6	35,8
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 251	15,8	16,2	22,2	20,2
Smede- og Maskinarb.	35 067	14,5	16,2	18,2	18,4
Formere	2 183	9,3	9,4	14,3	15,2
Elektrikere	3 555	25,8	24,7	21,2	31,8
Bageri- og Konditoriarb.	5 257	32,6	32,8	28,6	30,6
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 895	22,4	21,5	18,7	15,0
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 591	7,3	9,5	12,2	13,3
Slagteriarbejdere	8 347	20,2	21,7	24,1	26,6
Tobaksarbejdere	8 775	19,8	17,3	18,8	16,1
Tekstilarbejdere	15 810	9,9	8,6	6,5	7,1
Skræddere	14 546	9,7	12,2	13,8	14,6
Hatte- og Buntmagere	1 550	13,3	12,9	16,6	16,3
Skotøjsarbejdere	5 031	23,8	25,9	17,7	17,1
Træindustriarbejdere	5 957	19,4	19,3	16,7	22,7
Karetmagere	1 131	15,5	16,1	15,9	20,0
Keramikere	2 007	4,4	4,3	5,3	5,2
Papirindustriarbejdere	1 743	1,6	2,0	2,1	2,1
Bogbindere	4 735	17,7	17,2	14,5	15,8
Typografer	6 748	13,1	11 8	14,2	12,4
Sømænd	4 350	29,5	30,5	32,1	34,8
Søfyrbødere	2 312	28,0	28,5	35,3	36,4
Kedel- og Maskinpassere	2 330	8,4	8,1	14,7	11,1
Kvindeligt Arbejderforbund	15 913	19,7	21,0	17,2	18,3
Handels- og Kontormedhj.	25 260	7,6	7,3	8,5	8,3
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	169 449	43,7	47,0	35,1	42,8
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 694	42,1	45,3	46,8	70,0
Andre Fag	33 214	19,0	23,3	17,6	21,2
I alt	428 511	28,6	31,4	26,2	30,4

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2334:

Arbejdsmænd hos Ingeniør Chr. Bjørn Petersen, Aalborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 18. Marts 1937 i Sag Nr. 2334: Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dens Medlem, Ingeniør Chr. Bjørn Petersen mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Aalborg Afdeling.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dens Medlem, Ingeniør Chr. Bjørn Petersen indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Aalborg Afdeling i følgende Anledning:

Til Arbejdet paa den nye Jernbanebro Aalborg-Nørresundby, som nævnte Ingeniørfirma havde i Entreprise, ankom den 6. Oktober f. A. til Aalborg med Skib ca. 200 Tons Rundjern i lange Stænger samlede i Bundter. Jernet skulde efter Udlosningen transporteres til den ca. 800 m fraliggende Arbejdsplads, og Firmaet havde planlagt Arbejdet saaledes, at Jernet efter fra Skibet at være blevet udlosset direkte paa Hestekørevogne skulde befordres til Arbejdspladsen for her at blive aflæsset til den tarifmæssige Pris af 0,3 Øre pr. kg for Aflæsning af Jern i Bundter.

De to første Vognlæs ankom til Arbejdspladsen den 6. Oktober om Eftermiddagen kort før Fyraften. De til Aflæsningen udsete Arbejdere, der var Medlemmer af den lokale Fagforening, gav sig nu til at overklippe de Jernbaand, som holdt Stængerne sammen i Bundter, men Formanden paa Arbejdspladsen, som ved Jernets Ankomst havde været fraværende fra Pladsen, kom nu til Stede og gav Folkene Besked om, at Jernet skulde aflæsses bundtet som det var. Herimod protesterede Folkene under Henvisning til, at de enkelte Bundter var saa tunge — ca. 500 kg — at det ikke vilde være muligt for et sædvanligt Akkordhold paa 2 Mand at løfte Bundterne af Vognene, og at Arbejderne under disse Omstændigheder maatte kræve Aflæsningen foretaget i løse Stænger, hvorved den tarifmæssige Akkordpris vilde blive 0,6 Øre pr. kg. Under Samtale med Sjakformanden efter Arbejdstidens Afslutning samme Dag gav Firmaets Formand Anvisning paa, at Aflæsningen i Bundter kunde udføres paa den Maade, at de paagældende Køretøjer, hvis Forparti og Bagparti var sammenholdt af en Jernlænke, blev skilt ad, idet Forpartiet blev trukket fra ved Hestekraft, og Stængerne derefter lempedes ned paa Jorden, en Aflæsningsmaade, som jævnlig anvendes, naar langt og svært Tømmer, Telefonpæle og deslige aflæsses fra saadanne Køretøjer.

Den næste Formiddag fandt der paa Arbejdspladsen en Forhandling Sted mellem Firmaets ledende Ingeniør, Formanden og Repræsentanter for Folkene. Fra Firmaets Side fastholdtes Kravet om Aflæsning i Bundter paa den angivne Maade. Folkene fastholdt imidlertid deres Krav om, at Aflæsningen skulde ske i løse Stænger for Tarifprisen 0,6 Øre pr. kg, og vilde ikke akceptere et Forslag fra Firmaet om Arbejdets Udførelse paa den ønskede Maade i Dagløn saa lidt som et Forslag om at Arbejdet skulde udføres paa den ønskede Maade, men saaledes at Betalingen skulde bestemmes ved faglig Mægling og Voldgift.

Firmaet vilde ikke bøje sig for Arbejdernes Krav og fandt sig herefter nødsaget til at ændre sine Dispositioner, saaledes at Transporten fra Skibet til Arbejdspladsen med Hestekøretøj blev opgivet. Flere Vogne, der efterhaanden var kørt ud paa Arbejdspladsen, blev besørget aflæssede af de paagældende Vognmænd paa den af Firmaet anviste Maade. Iøvrigt blev Rundjernet udlosset fra Skibet, dels til Kaj dels i Firmaets Pramme, der sejlede det hen til Arbejdspladsen. Der blev herved paaført Firmaet ikke ringe Ekstra-Udgifter, og Fortsættelsen af Arbejdet med den ændrede Transportmaade foregik med Standsninger den 9. og 10. Oktober, foranledigede ved Forhandlinger mellem Arbejderne dels om, hvorvidt Oplægningen fra Kran skulde besørges af Havnearbejdere eller af Jord- og Betonarbejdere, dels angaaende Priserne for det nye Arbejde.

Firmaet klagede den 7. Oktober gennem Entreprenørforeningen til Dansk Arbejdsmandsforbund over Folkenes Optræden, og Dansk Arbejdsmands-

forbund søgte samme Dag Telefonforbindelse med Formanden for Aalborg Afdelingen, uden at Forbindelse opnaaedes.

Den 13. Oktober afholdtes Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne. Det vedtoges her, at Arbejdet skulde genoptages den 14. Oktober, og at eventuelle faglige Uoverensstemmelser skulde afgøres efter Reglerne for Behandling af faglig Strid.

Den 14. Oktober opnaaedes under lokal Mægling Enighed om Priserne for Transport, Læsnings- og Aflæsningsarbejdet, ialt opgjort til 1600 Kr.

Klagerne har her under Sagen opgjort deres samlede Tab og Merudgifter ved det passerede til ca. 2000 Kr. og paastaar de Indklagede idømt en Bod for den efter Klagernes Formening ulovlige Arbejdsstandsning.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de særlig under Henvisning til en faglig Voldgiftskendelse af 16. April 1936 i en Strid mellem samme Firma og dettes Arbejdere paa samme Arbejdsplads, angaaende Aflæsning af Jern i Bundter fra Jernbanevogn, gør gældende, at Arbejderne har haft Ret til at klippe Bundterne op og foretage Aflæsningen for en Betaling af 0,6 Øre pr. kg.

Retten kan ikke give de Indklagede Medhold heri. Ved den nævnte Kendelse blev det afgjort, at Arbejderne havde Ret til Aflønningen for Aflæsning af Jern i Stænger, 0,6 Øre pr. kg i Tilfælde, *hvor* Jernet laa bundtet paa Jernbanevogne *hvor* det ikke var muligt at aflæsse Jernet i Bundter, og *hvor* der var Enighed mellem Parterne om, at Bundterne inden Aflæsningen fra Vognen maatte løses og Aflæsningen derefter foregaa »i Stænger«. — Under nærværende Sag har der netop været Uenighed mellem Parterne, om Aflæsningen kunde og skulde foregaa »i Bundter« eller »i Stænger«. Den af Firmaet anviste Fremgangsmaade ved Aflæsningen maa nu forekomme Retten at frembyde sig som en nærliggende naturlig og bekvem Fremgangsmaade, hvorved Løftningen af de svære Bundter kunde undgaas, og Metoden viste sig ogsaa anvendelig af de Vognmænd, der under Konflikten selv besørgede Aflæsningen af Vognene. Folkene findes herefter at have været uberettigede til paa Forhaand at afvise ethvert Forsøg paa at besørge Aflæsningen, saaledes som af Firmaet krævet, og uberettigede til at forlange Aflæsningen foretaget »i Stænger« og derved opnaa den højere Akkordbetaling, ligesom Folkene ikke burde have afslaaet Firmaets Tilbud om i hvert Fald at udføre Arbejdet paa den annviste Maade, for derefter at lade Betalingsspørgsmaalet afgøre ved faglig Mægling og Voldgift.

Hvad Ansvaret for det passerede angaar, findes der i hvert Fald ikke Grundlag for at gøre Dansk Arbejdsmandsforbund ansvarligt. Ejheller ses Fagforeningen *fra først af* at have haft Ansvar for Arbejdsvægringen, og det foreligger under Sagen ikke klart oplyst, paa hvilket Tidspunkt Fagforeningens Ledelse er blevet kendt med Konflikten. Retten anser det imidlertid for utvivlsomt, at Fagforeningens Ledelse under Forholdenes Udvikling maa have faaet Anledning til at gribe ind til Standsning af Konflikten og ikke i saa Henseende har været tilstrækkelig virksom. En Indsigelse om, at Fagforeningen som saadan skulde være uden Ansvar, er da heller ikke fra de Indklagedes Side fremkommet før under Sagens mundtlige Forhandling for Den faste Voldgiftsret. Hvad Firmaets Opgørelse over Udgifter og Tab angaar, maa Retten finde denne i forskellige Henseender overdreven, og dels under Hensyn hertil dels under Hensyn til Usikkerheden i Bedømmelsen af Tidspunktet for Indtrædelsen af Fagforeningens Ansvar, en Usikkerhed som kunde være undgaaet, saafremt Firmaets stedlige Ledelse, foruden at indsende Klage over København til Dansk Arbejdsmandsforbund, paa Stedet direkte havde paakaldt Fagforeningsledelsens Bistand til Konfliktens Standsning, finder Retten at burde bortse fra Firmaets Tabsopgørelse, og at burde ikende Fagforeningen en uafhængigt heraf fastsat Bod, efter Omstændighederne paa 500 Kr., der tillægges Dansk Arbejdsgiverforening.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg Afdeling bør til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod paa 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 2353.

Snedkere hos 3 Provins-Firmaer.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. April 1937 i Sag Nr. 2353: De samvirkende Fagforbund for Snedkerforbundet mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne for Firmaerne Allerød Maskinsnedkeri og Fritz Hansens Eftf., Lillerød, og for Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen for Snedkermester Svend Ettrup, Horsens.

Mellem Snedkerforbundet og Firmaerne Allerød Maskinsnedkeri, Fritz Hansens Eftf., Lillerød, og Snedkermester Svend Ettrup, Horsens, er der henholdsvis i 1930, 1932 og 1934 sluttet »foreløbige Ordninger« angaaende Timelønninger for Kvinder, for de to førstnævnte Virksomheders Vedkommende ogsaa visse Ændringer i de hidtidige Akkordsatser. I Tiden efter disse Aftalers Indgaaelse har der efter sket Opsigelse gentagne Gange ved de almindelige Overenskomstfornyelsesforhandlinger uden Resultat været forhandlet mellem Forbundet og de modstaaende Arbejdsgiverforeninger om de Kvindelønninger, idet det fra Forbundets Side er krævet, at kvindelig Arbejdskraft i Faget i det mindste skulde aflønnes med Snedkerfagets Minimalløn, medens de paagældende Arbejdsgivere for deres Vedkommende har holdt paa, at kvindelig Arbejdskraft, f. Eks. anvendt til Overfladebehandling af Snedkerarbejde, faldt udenfor Overenskomsten, og at lønmæssige Aftaler derfor frit kunde træffes. Den 29. Januar 1936 opsagde Forbundet samtlige de under Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre hørende Overenskomster til Ophør 1. April 1936, ligesom Forbundet ved særlige Skrivelser til de ovennævnte Virksomheder opsagde de specielle Kvindeoverenskomster. Ved de stedfundne Over-

enskomstforhandlinger frafaldt Forbundet sit Krav om Regulering af Kvindelønninger, idet Forbundet udtalte, at »Spørgsmaalet om Kvindelønninger holdes aabent, indtil Den faste Voldgiftsret har afsagt Kendelse i Sagen fra Auning.«

I Sagen angaaende Firmaet Auning Møbel- og Madrasfabrik (Sag Nr. 2195) var Forholdet det, at Firmaet var Medlem af Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, og at Firmaet uden særlig Overenskomst beskæftigede Kvinder, hvis Lønninger laa under de i Snedkerfaget gældende. Ved Rettens Kendelse af 21. Februar 1936 blev det fastslaaet, at Overenskomsten mellem Centralforeningen og Forbundet maatte forstaas saaledes, at den fastsætter Takster for Udførelse af alt egentligt Snedkerarbejde uden Hensyn til, hvem der udfører det, og at det i Mangel af mindelig Ordning maatte afgøres efter Regler for Behandling af faglig Strid, hvorvidt det Arbejde, de paagældende Kvinder udførte, helt eller delvis er egentligt Snedkerarbejde. Ved en faglig Voldgiftskendelse af 26. November 1936 afgjordes Sagen, forsaavidt angik Auning.

Ved Opsigelser af 28. December 1936 opsagde Forbundet overfor de 3 nævnte Virksomheder derefter de ovenfor omhandlede »foreløbige Ordninger« til Ophør den 1. April 1937. Da de to nævnte Centralforeninger paa de 3 Virksomheders Vegne protesterede mod den skete Opsigelse, har De samvirkende Fagforb. paa Snedkerforbundets Vegne under denne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningernes og de 3 Virksomheders Vegne anlagte Sag paastaaet de skete Opsigelser kendt gyldige, saaledes at de nævnte 3 »foreløbige Ordninger« maa anses for udløbne pr. 1. April 1937, medens de Indklagede har paastaaet Opsigelserne kendt ugyldige som stridende mod den gældende Overenskomst og de mellem Hovedorganisationerne aftalte Forhandlingsregler.

Til Støtte for sit Standpunkt har Klagerne anført, at Forbundet efter at have opsagt Overenskomsterne pr. 1. April 1936 stillede Kravet om Fastsættelse af Kvindelønninger i Bero af Hensyn til den verserende Sag om Auning Møbel- og Madrasfabrik, og efterat den faglige Voldgiftskendelse i denne Sag var afsagt, maatte Forbundet have været berettiget til at kræve, at Kvinderne paa de 3 Virksomheder aflønnedes efter Fagets almindelige Lønninger. Imidlertid valgte Forbundet paany at opsige de 3 »foreløbige Ordninger« med 3 Maaneders Varsel til 1. April 1937, og efter denne Opsigelse træder Fagets almindelige Lønregler uden videre i Kraft, jfr. Kendelser af Retten i Sagerne 1084, 1206, 1577, 1690, uden at særligt Frigørelsesvarsel er nødvendigt.

De Indklagede har herimod anført, at de nævnte »foreløbige Ordninger« ved stadig at være opsagte samtidig med Fagets almindelige Overenskomster og ved at have været inddragne under Forhandlinger for Forligsinstitutionen er indgaaet under Fagets samlede Overenskomstkompleks og derfor maa dele Skæbne med dette. Da de almindelige Overenskomster i Faget med visse Ændringer blev forlænget til 1. Marts 1938 ved Kendelse, afsagt den 2. Maj 1936 af den i Henhold til Lov af 29. Marts 1936 nedsatte Voldgiftsret, blev disse 3 »foreløbige Ordninger« dermed ogsaa forlænget til 1. Marts 1938 og kan derfor ikke opsiges særligt i den løbende Overenskomstperiode. Men bortset herfra følger det af de mellem Hovedorganisationerne i 1936 vedtagne Forhandlingsregler, der har fastsat 1. Marts som fælles Udløbstid for samtlige Overenskomster, at den Part, der ønsker Ændringer i en bestaaende Overenskomst, senest 3 Maaneder før Overenskomstens Udløbsdato, skal fremsende Forslag til disse Ændringer, hvilket ikke er sket i nærværende Tilfælde, hvorfor Overenskomsterne ogsaa af denne Grund uændret løber videre uanset den til 1. April 1937 skete Opsigelse.

Retten finder at maatte give de Indklagede Ret i, at de nævnte 3 »foreløbige Ordninger« ved stadig at være opsagte sammen med Fagets almindelige Overenskomster og ved gentagne Gange at være forhandlede for Forligsinstitutionen i Sammenhæng med de almindelige Overenskomster er indgaaet som et Led i det samlede Overenskomstforhold, idet der ikke i Fagets almindelige Overenskomster er Adgang til, som f. Eks. i Jernindustrien, at opsige visse Særaftaler midt i en Overenskomstperiode. Herefter maa de 3 nævnte Overenskomster anses forlængede til 1. Marts 1938.

Paa den anden Side maa Forbundet, efter at have opsagt de »foreløbige Ordninger« til Ophør den 1. April 1936 og efter under Forligsforhandlingerne at have stillet Spørgsmaalet om Regulering af Kvindelønninger i Bero, indtil Den faste Voldgiftsret havde afsagt Kendelse i Sagen fra Auning Møbel- og Madrasfabrik, anses at have forbeholdt sig Ret til at faa afgjort, eventuelt i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid, om det Arbejde, der udføres paa de 3 Virksomheder, falder ind under almindeligt Snedkerarbejde, saaledes at Forbundet i bekræftende Fald kan fordre, at det paagældende Arbejde fremtidig aflønnes efter Fagets almindelige Overenskomster, medens de nævnte »foreløbige Ordninger« er forlænget uforandret, forsaavidt angaar Arbejde, der ikke er egntligt Snedkerarbejde.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse:

De ovenfor omhandlede »foreløbige Ordninger« angaaende Kvindelønninger, aftalt mellem Snedkerforbundet og de 3 ovenfor nævnte Virksomheder maa uanset den d. 28. December 1936 skete Opsigelse anses forlængede til 1. Marts 1938, men Forbundet er berettiget til at kræve, at egentligt Snedkerarbejde udført af Kvinder aflønnes efter Fagets almindelige Overenskomster.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 22 * KØBENHAVN DEN 1. JUNI 1937 * 33. AARGANG

D. s. F.s Generalforsamling.

De danske Arbejderes faglige Landsorganisation har paa værdig Maade afsluttet sin ordinære Generalforsamling; Repræsentanterne for de 67 tilsluttede Forbund og Arbejdernes Fællesorganisationer har Traditionen tro talt rent ud om Tingene, drøftet det forbigangne og trukket visse Retningslinier op for den Tid, der staar for.

Selve Generalforsamlingens rolige Forløb, dens enstemmige Beslutninger i alle de mere vigtige Spørgsmaal, tør vi sikkert tage som en Borgen for, at den danske Fagbevægelse kender sig selv, sin Magt og sin Begrænsning, for aldrig har vel dansk Fagbevægelse — siden 1899 — staaet overfor en mere begivenhedsrig Periode, end netop Aarene fra 1934—37; vi har i Udlandet set Eksempler paa, at Lovgivningen om tvungen Vildgiftsafgørelse i Overenskomstforhold har fremkaldt Storstrejker og Splittelse indenfor den faglige Bevægelse, og dette sidste har for saa vidt været værre end det første, som det aabnede Vejen for netop det, man vilde undgaa.

D. s. F.s Generalforsamling har vist os, at vi trods Forligsmandsforslag og Lov om Voldgift, hvor vi af Omstændighederne blev tvunget til at gaa frivillig med, dog staar stærkere baade økonomisk og organisationsmæssigt, end vi gjorde for 3 Aar siden; D. s. F. er nu en saa talmæssig stor og en saa økonomisk betydende Faktor i vort lille Land, at de øvrige Samfundsklasser, specielt den »borgerlige« Presse, interesserer sig for vore Afgørelser og Beslutninger. De har imidlertid kun gjort en Dyd af Nødvendighed, og vi har ikke vore kønne blaa Øjne at takke for denne deres voksende Interesse — tværtimod.

Det er baade lærerigt og karakteristisk at se paa det Omslag, der er sket i Bedømmelsen af D. s. F fra 1899 til 1937, i 1899 forhaanet og knapt taalt, i 1937 omtalt, feteret og nærmest betragtet som en lovgivende Forsamling, hvis Beslutninger er kommenteret i ikke mindre end 104 Dagblade; der er Forskel som paa Nat og Dag, og de, som har været med gennem alle Aarene, har Ret til at ranke Ryggen, de har vist os yngre, at det var Sammenhold, Enighed og Solidaritet der kunde bære fremad og opover.

D. s. F.s kompetente Forsamling er meget stor, vel nok den største i nogen Landsorganisation i Europa. En udenlandsk Gæst karakteriserede den som et Folkemøde, men netop denne Repræsentation og den Maade, som den er valgt paa, er den danske Landsorganisations store Styrke; her udgør de enkelte tilsluttede Forbunds Hovedbestyrelser den kompetente Forsamling; her mødes Manden og Kvinden fra Arbejdspladsen med Kvinden og Manden fra Forbundskontoret; her træffer de i Fællesskab de store, de afgørende Beslutninger, hvis Konsekvenser rækker langt videre end til det enkelte Forbunds Omraade. Derfor og netop derfor har de enstemmige Afgørelser paa D. s. F.s Generalforsamling en saa stor Betydning, at de rækker længere end til Dagen derpaa.

Idet vi henviser til Generalforsamlingens to vigtigste Udtalelser, som er optrykt i nærværende Nr. af »Arbejderen«, skal blot tilføjes, at disse Beslutninger i deres Indhold dokumenterer, at dansk Fagbevægelse staar plantet med begge Ben paa Jorden. Beslutningerne viser ogsaa, at D. s. F.s Generalforsamling ikke alene er demokratisk i sin Sammensætning, men ogsaa i sine Afgørelser. Her er det ikke Dogmer og Doktriner som er afgørende, men Hensynet baade til os selv og det Samfund, vi tilhører.

Dansk Fagbevægelse har bevist, at den — paa Trods af alle Hindringer — dog har formaaet at placere sig midt i det levende Liv, midt i Kampen for Fremgang og Fremskridt for den danske Arbejderklasse.

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling den 27. Maj 1937 udtaler:

»Den danske Arbejderbevægelses Historie har tilfulde vist, hvilken betydelig Faktor Arbejderbevægelsen har været i Bestræbelserne for gennem solidarisk Interessefællesskab i Fagforeningerne og organisk Samvirke mellem disse at forbedre Arbejdernes Kaar.

Fagorganisationerne har været og er fremdeles Arbejdernes solideste Værn til Beskyttelse af deres faglige og økonomiske Interesser, og et uundværligt Middel til disse Interessers fortsatte Varetagelse overfor de Organisationer, Institutioner og Medborgere, med hvem de overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar under de herskende Produktionsforhold maa aftales.

Den verdensomfattende Forstyrrelse i Økonomi og Produktion, der navnlig sætter sine ødelæggende Spor i den store, brede Befolkning, paakalder blot yderligere Fagorganisationernes Agtpaagivenhed overfor enhver herfra stammende Indflydelse paa deres Virksomhed.

Den i de senere Aar stedfundne Forskydning i Vilkaarene ved Fornyelsen af de faglige Overenskomster, hvor Rigsdagen til Gunst for Arbejdsfreden er skredet ind og har sikret denne, har aabnet for Perspektiver af den allerstørste Betydning for den faglige Bevægelse. Samtidig hermed er der givet Mulighed for Spekulation i en hel ny Taktik under Overenskomstforhandlingerne og ved Organisationernes Afgørelser, hvor Parternes nøgterne Afvejning af, hvad der er Mulighed for at gennemføre — med eller uden Forstyrrelse af Arbejdsfreden — ikke længere *alene* er bestemmende for de Standpunkter og Beslutninger, der maa tages. Den mindre Risiko for Arbejdsstandsning, som Trediemandsindgreb kan medføre, kan fremkalde beklagelig Ansvarsløshed under Afstemninger, ligesom Forligsinstitutionen i sine Mæglingsbestræbelser til Skade for disses forsvarlige Forløb ikke kan være upaavirket heraf.

For den fortsatte forsvarlige Varetagelse af de faglige Organisationers Interesser er det derfor en Nødvendighed, at disse — i Overensstemmelse med deres Formaal og under Bevarelsen af Retten til Organisationernes frie Indflydelse paa Arbejdernes Vilkaar i Arbejdsprocessen — er agtpaagivende overfor enhver Paavirkning af de Vilkaar, under hvilke de overenskomstmæssige Arbejdsbetingelser bliver til. Generalforsamlingen indser, at med Arbejderklassens politiske Indflydelse følger et dertil hørende Ansvar for Landets økonomiske og erhvervsmæssige Trivsel, men Arbejderklassen opfylder kun hermed en historisk Mission til i Demokratiets Aand at røgte denne Opgave til Gavn for det *hele* Folk og forberede Gennemførelsen af det økonomiske Demokrati.

Paa dette Grundlag, og med Henvisning til det iøvrigt anførte, tilsiger De samvirkende Fagforbund, i Overensstemmelse med de faglige Organisationers almindelige og økonomiske Interesser, det danske Socialdemokrati sin Medvirken til forsvarlig Løsning af ethvert Spørgsmaal, der har økonomisk og erhvervsmæssig Betydning for de faglige Organisationer, idet det anerkendes, at saavel det socialdemokratiske Parti som de faglige Organisationer er uundværlige Midler i Arbejdet for Højnelse og Fremgang for Arbejderbefolkningen.

Til Fremme af dette Samarbejde og til indbyrdes Støtte for Organisationernes almindelige Interesser tilsiger de faglige Organisationer hinanden solidarisk Samvirke i Overensstemmelse med de almindelige, faglige Formaal.«

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamlings Udtalelse

angaaende

Arbejdstidsforkortelse og Foranstaltninger mod Arbejdsløsheden.

Den langvarige Verdenskrise, der i alle Lande har givet sig Udslag i en omfattende Arbejdsløshed, synes efterhaanden at antage en permanent Karakter, der fordrer kraftige, varige Modforholdsregler.

Der er i vort Land ved Arbejderklassens faglige og politiske Indsats etableret stærke Foranstaltninger til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, hvilket ogsaa har bevirket en betydelig Nedgang i de arbejdsløses Tal, men der er fortsat en saa betydelig Arbejdsledighed, at Kravet om Arbejdstidens Nedsættelse trænger sig paa.

Der bør derfor af alle de Faktorer, som har Indflydelse paa Arbejdsforholdene, under fornødent Hensyn til Samfundets økonomiske og erhvervsmæssige Tarv, sættes ind for, at det store Antal arbejdsløse inddrages i Produktion og Omsætning, ved bl. a. i størst mulig Udstrækning at gennemføre en Forkortelse af Arbejdstiden ned til højst 40 Timer ugentlig i Haandværk, Industri, Handel og for Tjenestemænd og Arbejdere i offentlige og koncessionerede Virksomheder, og for at Arbejdstiden for de Arbejdere, der er beskæftigede udenfor de her nævnte Omraader, nedsættes saa langt, som det er forsvarligt foreneligt med de paagældende Erhvervs Interesser, og at der i det hele opnaas en til Arbejdstidsforkortelsen svarende Forøgelse af de beskæftigedes Antal.

Da den arbejdende Befolknings Købeevne er af fundamental Betydning for hele Samfundshusholdningen, maa Generalforsamlingen hævde Nødvendigheden af, at Reallønnen under Arbejdstidsforkortelsen bevares i den størst mulige Udstrækning.

Som et yderligere Middel til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden peger Generalforsamlingen endvidere paa fortsat Igangsættelse af offentlige Arbejder og Støtte til det private Initiativ, bl. a. ved Boligbyggeri.

Generalforsamlingen noterer med Tilfredshed, at Rigsdagen har vedtaget Loven om Forbud mod Overarbejde og fremsætter i Forbindelse hermed Ønsket om Lovgivning om Ferie med Henvisning til, at et meget stort Antal Arbejdere endnu ikke har opnaaet dette kulturelle og sundhedsmæssige Gode, der tillige har sin Betydning til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden.

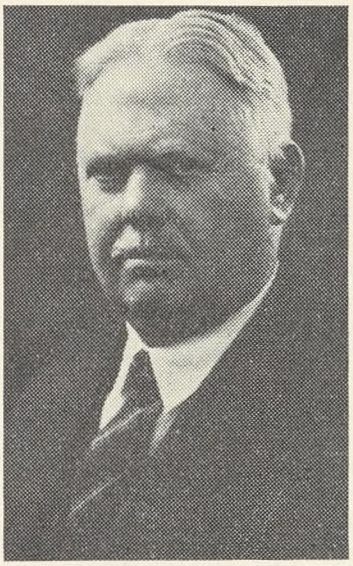

Chr. Jensen.

Valgene paa Generalforsamlingen.

Samtlige Tillidsmænd i Sekretariatet blev af Generalforsamlingen valgt med Akklamation.

— — —

Den ny Formand, Chr. Jensen, der under Vilh. Nygaards langvarige Sygdom og efter Nygaards Død af Forretningsudvalget har været konstitueret som Formand, har siden 1929 været Næstformand i De samvirkende Fagforbund. — Chr. Jensen er 57 Aar og begyndte sin faglige Karriere som Tillidsmand paa Cigarfabrikken og sprang i 1913 lige fra Arbejdspladsen til at være Formand for de københavnske Tobaksarbejderes Fagforenings Afdeling »Enigheden«.

I 1918 blev han Formand for Tobaksarbejderforbundet og blev paa Generalforsamlingen i 1922 valgt ind i Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund. — Chr. Jensen har foruden sit faglige Virke været Formand for Københavns Kommunes Hjælpekasses Bestyrelse og er Medlem af Folketinget, repræsenterende Københavns 4. Kreds, ligesom han er Medlem af Styrelsen for Arbejdsbureauet i Genéve. — Chr. Jensen har allerede i den Tid, han har været konstitueret Formand, været med til at løse store Opgaver, hvorunder ikke mindst er at henregne den stærke Centralisation, den store Tilslutning til De samvirkende Fagforbund, der er sket i de sidste Aar. Chr. Jensen vil sikkert være i Stand til at løse de Opgaver, som Fremtiden bringer.

— — —

Næstformand Knud V. Jensen har siden han i 1928 valgtes som Sekretær i De samvirkende Fagforbund haft Lejlighed til paa mangfoldige Maader at give Bevis for sin Værdi i det Arbejde, han er bleven valgt til, ikke mindst ved det Arbejde han har ydet i alle de mange Sager for Den faste Voldgiftsret.

Knud V. Jensen er 44 Aar gammel, og han blev i 1919 valgt til Formand for »Billedskærer- og Dekorationsbilledhugger-Foreningen af 1893« og blev samme Aar valgt til Hovedkasserer for Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet og har siden 1923 været Formand for samme Forbund.

Knud V. Jensen er tillige Formand for Arbejdernes Radioforbund og Medlem af Folketinget, valgt i Nakskov. — Indenfor Oplysningsvirksomheden er han ligeledes en kendt Mand, og hans Bog om »Arbejdsretten i Danmark« bruges overalt i Studiearbejdet. — Til det Tillidshverv, Knud V. Jensen er blevet valgt til, er han saa kvalificeret, som man kan ønske sig.

— — —

Af de 5 paa Generalforsamlingen valgte Tillidsmænd er de 4 valgt for første Gang til den Tillidspost, de nu indtager.

Chr. Jensen til Formand og Knud V. Jensen til Næstformand.

Desuden blev de 2 Sekretærer, Laur. Hansen og Eiler Jensen, valgt af Generalforsamlingen for første Gang, idet Eiler Jensen af Forretningsudvalget i Maj Maaned 1936 blev indsat som Sekretær ved Chr. Bruns Fratræden, da denne blev Kørselsdirektør, og Laur. Hansen blev samtidig valgt af Forretningsudvalget jvfr. den af Repræsentantskabet givne Bemyndigelse til at udvide Sekretærernes Antal. — De 2 Sekretærers Ansættelse har Generalforsamlingen nu bekræftet ved Valget.

— — —

Hovedkasserer Hans Jacobsen blev i Sommeren 1919 valgt til Sekretær ved Afstemning blandt Repræsentantskabets Medlemmer, og ved Generalforsamlingen i 1922 blev dette Valg bekræftet. Genvalg skete i 1925 og 1928. — Paa sidstnævnte Generalforsamling blev Hans Jacobsen samtidig valgt til Næstformand. — Samme Aar afgik Hovedkassereren Alfr. Christiansen ved Døden, og Hans Jacobsen overtog hans Hverv. I 1931 blev han valgt som Hovedkasserer, og denne Tillidspost er han blevet genvalgt til baade i 1934 og nu

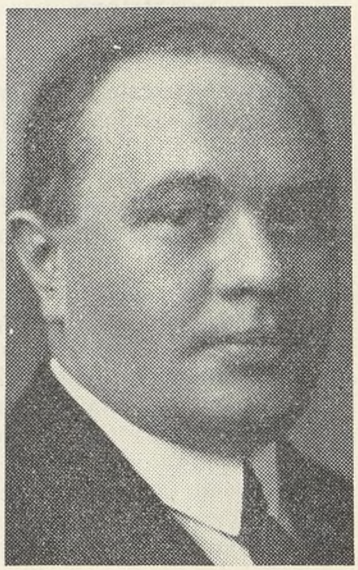

Knud V. Jensen.

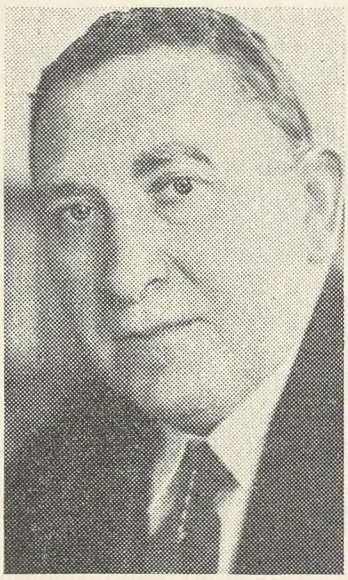

Peter Andersen.

igen i 1937, hvilket er et Udtryk for den udbredte Tillid, man i alle Kredse nærer til hans Gerning.

— — —

Efter at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds tidligere Formand, Johs. Kjærbøl, blev udnævnt til Handelsminister, har Metalarbejderne ikke været repræsenteret i De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, og det var derfor en Selvfølgelighed, at dette store Forbund paa den førstkommende Generalforsamling, hvilket altsaa vil sige den nylig afholdte, skulde have valgt et Medlem til Forretningsudvalget, og ligesaa selvfølgeligt blev det Smede- og Maskinarbejderforbundets solide Formand, Peter Andersen.

Peter Andersen er 59 Aar gammel og var, før han blev valgt til Forbundets Formand, i en lang Aarrække Næstformand i Smedeforbundet. — Der er al Grund til at hilse Peter Andersens Valg med Glæde.

Arbejdere og Bønder.

En ung Socialdemokrat gav for kort Tid siden i »Social-Demokraten« Udtryk for den Opfattelse, at Arbejderne kendte for lidt til B o n d e n s Forhold. Denne Opfattelse er sikkert rigtig; Arbejdere og Bønder ved i Almindelighed for lidt om hverandre. Mange Arbejdere er af den Mening, at Bønderne tilhører en reaktionær Overklasse, der ved enhver Lejlighed søger at trampe Arbejderne ned. Og mange Bønder er ikke naaet videre i social Forstaaelse end de tror, at Arbejderne fraadser i Vellevned — maaske paa de offentlige Kassers Bekostning. Aarsagen til disse Bønders mærkelige Opfattelse maa udelukkende søges i en arbejderfjendsk Presses perfide Agitation. For Arbejdernes Vrangforestillinger bærer skiftende Venstre-Regeringers reaktionære Regimente Skylden.

Disse Vrangforestillinger maa udryddes; den store Mængde af Arbejdere og Bønder har saadanne Kaar, at Interesserne er absolut fælles — og hvis ikke begge Parter erkender det og handler derefter, vil det være til ubodelig Skade for dem, medens Godsejerne og Byernes Overklasse veltilfredse kan gnide sig i Hænderne.

Der findes her i Landet ca. 205.000 selvstændige Landbrugsbedrifter med tilsammen 3,2 Mill. ha Landbrugsjord. Denne Jord er imidlertid meget ulige fordelt. Omtrent 106.000 Bedrifter er paa mindre end 10 ha hver og raader tilsammen over godt ½ Mill. ha Jord. Mere end Halvdelen af de selvstændige Landbrugere er saaledes Husmænd, og kun 1/6 af Jorden — og sjældent den fedeste — er i disse Husmænds Besiddelse. Derefter kommer ca. 94.000 Bøndergaarde paa mellem 10 og 60 ha hver. Til disse Gaarde hører ca. 2,2 Mill. ha eller ⅔ af Landbrugsjorden. Største Delen — ca. 66 Procent — af Bøndergaardene er paa mindre end 30 ha; det vil med andre Ord sige, at af Landets 205.000 selvstændige Landbrugere hører m i n d s t 165.000 til den Gruppe af Husmænd og arbejdende Bønder, som har fælles Interesse med Landets øvrige Arbejderbefolkning overfor Kapitalbesidderne.

Verdenskrisen har været haard ved den arbejdende Bonde — som den gennem Arbejdsløsheden har ramt Tusinder Arbejderhjem haardt. Landbrugsminister Bording oplyste forleden i Folketinget, at Priserne paa Smør, Æg og Slagtekvæg endnu i 1936 var lavere end Gennemsnitsprisen for de samme Varer i Aarene 1909—14. Bording oplyste endvidere, at F o r h o l d e t mellem Smørpris og Prisen paa Foder nu i 1937 er langt daarligere, end Tilfældet var i Aarene 1909—14. Af Landbrugets vigtigste Produkter noteres kun Flæsket i en højere Pris end før Verdenskrigen. Til Gengæld eksporteres der kun ca. Halvdelen af den Mængde Flæsk, som blev udført for faa Aar siden, da Prisen var mindre end det halve.

En Overgang var Landbrugets Stilling daarligere end nu. Men som en Følge af Regeringens økonomiske Politik — kendetegnet ved »Ordninger« af forskellig Art, ved Henstandglovgivning og Gældssanering og endelig ved Regulering af Svineproduktionen, ved Valutaloven m. m. — bragtes Landbruget for saa vidt paa Fode igen, som Nettoudbyttet steg fra et Underskud paa 11 Kr. pr. ha til et Overskud paa 93 Kr. Før den sidste Verdenskrise satte ind, var Udbyttet imidlertid 135—150 Kr. pr. ha. Hvis man forudsætter, at 135 Kr. er et normalt og rimeligt Resultat, har Landbrugets samlede Nettoudbytte i Regnskabsaaret 1935—36, der var et langt bedre Aar end de foregaaende, ligget ca. 95 Mill. Kr. derunder.

I det sidste Aar har Forholdene igen forandret sig til det værre. Aarsagen er Prisforskydningerne. De Priser, vi opnaar for vore Eksportvarer, der jo overvejende er Landbrugsvarer, er i Løbet af et Aar faldet med 7—8% mens de Priser, vi skal betale for Importvarer, er steget ca. 20%. Denne Udvikling skyldes Raastofprisernes stærke Stigning, der igen for en væsentlig Del skyldes de store Staters Kapløb om Raastoffer til Oprustningen. Dertil føjer sig endnu en Ulykke for Landbruget: den ringe Høst i 1936 og den stærke Stig-

ning i Kornpriserne — for de forskellige Sorters varierende fra ca. 30 til ca. 50%. Denne Stigning rammer særlig de smaa kornkøbende Landmænd haardt.

Det er denne Udvikling som danner Baggrunden for Foranstaltningerne til Sikring af en rimelig Smørpris for Producenterne. Det er forstaaeligt, om der blandt Arbejderne har kunnet spores nogen Utilfredshed med den sidste som med tidligere Landbrugsforanstaltninger. — Forstaaeligt, men ikke berettiget, Arbejderne i Industri og Haandværk har af beskæftigelsesmæssige Grunde en Interesse i, at Bønderne har Købeevne. Men vigtigere end det: Arbejderbevægelsen kæmper for, at enhver faar det fulde Udbytte af sit Arbejde. Denne Kamp gælder ogsaa Husmænd og andre Smaabønder; den gælder de fattige Landarbejdere paa Proprietær- og Herregaarde; den gælder alle, der lever af Haandens eller Aandens Arbejde.

I denne Kamp bør Arbejder og Bonde ikke staa paa hver sin Side. Bonden, som beskæftiger Landarbejdere, maa overvinde sin af Venstrepressen opgejlede Modvilje mod Fagforeningerne. Landarbejderne er en vigtig og væsentlig Bestanddel af Landbrugsbefolkningen, der i lige saa høj Grad som Bonden selv har Krav paa en anstændig Arbejdsløn. Arbejderen maa anerkende Bonden som en værdifuld Medarbejder i Samfundsproduktionen — og vinde ham som Kampfælle mod Kapitalismen. Arbejder og Bonde maa samles om Socialdemokratiet. Naar denne Samling sker, da kan Tidens vanskelige økonomiske Problemer løses rationelt, — det vil sige saadan, at Vederlag for veludført Arbejde gaar forud for Kapitalrente, Aktieudbytte og Tantieme; — men ogsaa først da.

5. Juni.

Grundlovsdagen den 5. Juni er Danmarks Forfatningsdag. Paa denne Dag i 1849 nedfæstedes danske Borgeres frie Rettigheder i Grundloven, som senere ved frisindede socialt indstillede Mænds Arbejde yderligere er udbygget som et Friheds Dokument.

Paa Grundlovsdagen vejrer det danske Flag Landet over givende en smuk Farvesammensætning med de grønne Træer som Baggrund. Hvor Træerne er, og hvor Flagene vajer, samles Kvinder og Mænd for at give deres Hyldest til den Forfatning, der sikrer de frie Meninger.

Ogsaa andre Lande har deres Forfatningsdag, og i adskillige af disse Lande kan Folket hylde Demokratiet, men i alt for mange andre Lande gives der kun Mulighed for ensrettede Ytringer, ensartede Opfattelser. Ve den, der vover at ytre sig anderledes end Diktatorerne og deres Haandlangere ønsker det, Fængsel, Henrettelse eller i værste Fald Koncentrationslejrens uudholdelige Pinsler er ham sikker. Ikke desto mindre kalder man alligevel i saadanne Lande deres Nationaldag for Frihedsdag.

Det er værd at betænke dette, for os, der i Kraft af en Organisationsfrihed, som er grundlovsfæstet i Grundlovens § 85, har kunnet danne vore Fagforeninger, har kunnet skabe hele den mægtige Fagbevægelse, der i Dag er Rygraden indenfor Arbejderbevægelsen, som har været i Stand til gennem de forløbne 66 Aar, siden de første svage Fagforeningsspirer dukkede frem, at kunne hæve Arbejderne op til et kulturelt og socialt Niveau, som ligger langt over andre Landes Arbejderes. En faglig Bevægelse, der kan se paa Resultater som en Fordobling af Arbejdernes Realløn og samtidig en Arbejdstidsforkortelse paa 75%.

I Dag staar saa godt som alle fagorganiserede Arbejdere indenfor Centralorganisationen. De samvirkende Fagforbund har ca. 425.000 Medlemmer og kan have i Forventning, at de endnu udenforstaaende snarest vil melde sig ind sammen med de øvrige allerede tilsluttede.

Paa Grundlovsdagen vil der fra adskillige Talerstole blive peget paa disse Omstændigheder, og ingen faglig Taler vil undlade at fremholde Skuet fremefter mod yderligere Resultater for Arbejderne. Fremtidsmusik, saaledes som det fornylig er blevet udtalt paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, men under alle Fremhævelser, under alle Ønsker, gaar den stærke Grundtone om Bevarelse af det uvurderlige Klenodie, som indeholdes i det danske frie Demokrati.

Grundlovsdagens Motto vil være: Dansk Demokrati, faglig Frihed.

Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 5. Maj 1937

omfattende

Land- og Skovbrugs, Drænings- og Sukkerroearbejde.

A.

Nedenstaaende opsagte og ikke fornyede Overenskomster fornyes med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1) Overenskomsten mellem *Frijsenborg Skovbrug og Dansk Arbejdsmands-Forbund* fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:
   a) Timelønnen forhøjes fra 70 Øre til 80 Øre og for Overarbejde til henholdsvis 1,05 Kr. og 1,60 Kr.
   b) De Akkordsatser, om hvilke der ikke er opnaaet Enighed, forhøjes med 6 pCt. for saa vidt angaar Skovningsarbejde, og med 4 pCt. for saa vidt angaar øvrige Akkorder. Fra 1. Marts 1938 at regne forhøjes samtlige Akkorder med yderligere 3 pCt.
2) Overenskomsten mellem *Skovbrugets Arbejdsgiverforening for Sjælland og Dansk Arbejdsmands-Forbund* fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen forhøjes til 80 Øre og for Overarbejde til henholdsvis 1,05 Kr. og 1,60 Kr.

b) De Akkordsatser, om hvilke der ikke er opnaaet Enighed, forhøjes med 6 pCt. for saa vidt angaar Skovningsarbejde og med 4 pCt. for saa vidt angaar øvrige Akkorder. Fra 1. Maj 1938 at regne forhøjes samtlige Akkorder med yderligere 3 pCt.

3) Overenskomsten mellem *Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Dansk Arbejdsmands-Forbund* angaaende *Skovarbejde* fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen forhøjes til 80 Øre og for Overarbejde til henholdsvis 1,05 Kr. og 1,60 Kr.

b) De Akkordsatser, om hvilke der ikke er opnaaet Enighed, forhøjes med 6 pCt. for saa vidt angaar Skovningsarbejde og med 4 pCt. for saa vidt angaar øvrige Akkorder. Fra 1. Maj 1938 at regne forhøjes samtlige Akkorder med yderligere 3 pCt.

4) Overenskomsten mellem *Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Dansk Arbejdsmandsforbund* angaaende *Dræningsarbejde:*

a) Timelønnen fastsættes til 1,09 Kr. pr. Time.
b) Rørlægningspriserne forhøjes med 5 pCt.
c) Samtlige øvrige Akkordsatser forhøjes med 10 pCt.

5) Overenskomsten mellem *Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug for Maribo Amt og Dansk Arbejdsmands-Forbund* angaaende *Landbrugsarbejde* fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

§ 20 i 1. Stk., 3. Linie, ændres 5 Kr. til 5,40 Kr.
i 1. - 4. — — 4,50 - - 4,90 -
i 2. - — 1 - - 1,10 -
i 8. - — 1 - - 1,10 -
i 9. - — 50 Øre - 55 Øre

§ 21 i 2. Linie ændres 80 Øre til 85 Øre
i 4. — — 1 Kr. - 1,10 Kr.
i 5. Stk., sidste Lin., ændres 80 Ø. t. 85 Ø.

§ 22 i 2. Linie ændres 3,50 Kr. til 3,80 Kr.
i 3. — — 3 - - 3,25 -
i Stk. 2 ændres 80 Øre til 85 Øre.

§ 23 i 2. Linie ændres 55 Øre til 60 Øre og
i 4. — — 80 - - 85 -

§ 24 i 2. Linie ændres 2,10 Kr. til 2,30 Kr.
i 3. — — 1,90 - - 2,05 -
i 4. — — 1,70 - - 1,80 -
i 5. — — 1,45 - - 1,55 -
i 7. — — 10 Øre til 11 Øre

§ 32 i 3. Linie ændres 71 Kr. til 75 Kr. og
1420 - - 1500 -
i 4. — — 41 - - 43 -
i 7. — — 31 - - 33 -

§ 36 i 4. Linie ændres 6 Kr. til 6,40 Kr.
i 5. — — 5,50 - - 5,90 -
i 7. — — 7,15 - - 7,65 -
i 8. — — 6,50 - - 6,90 -

§ 37 i 2. Linie ændres 80 Øre til 85 Øre
i 3. — — 1 Kr. til 1,10 Kr.

§ 38 i 3. Linie ændres 2,40 Kr. til 2,60 Kr.
i 4. — — 2,80 - - 3,00 -
i 6. — — 3,60 - - 3,90 -

§ 41 i Afsnit 2 ændres 80 Kr. til 90 Kr. og
1,29 - - 1,45 -
60 Ctr. ændres til 65 Ctr.
i Afsnit 3 ændres 23,50 Kr. til 26,50 Kr.
14,00 - - 16,00 -
6,50 - - 7,50 -
36,00 - - 40,00 -
15,00 - - 16,00 -
38 Øre - 43 Øre
22 - - 25 -
11 - - 12 -
58 - - 65 -
24 - - 26 -
i Afsnit 14 ændres 25 Kr. til 27 Kr.
16 - - 17 -
7 - - 7,75
36 - - 40 -
6,95 - 7,50
40 Øre - 43 Øre
26 - - 28 -
11 - - 12 -
58 - - 65 -
11 - - 12 -

Tillægget for hvide, ikke løspløjede Sukkerfoderroer forhøjes fra 15 Kr. til 16 Kr. og fra 24 Øre til 26 Øre.

i Afsnit 15 ændres 25 Kr. til 27 Kr.
16 - - 17 -
7 - - 7,75
29 - - 31 -
25 - - 27 -
40 Øre - 43 Øre
26 - - 28 -
11 - - 12 -
47 - - 51 - og
40 - - 44 -
i Afsnit 16 ændres 25 Kr. til 27 Kr.
16 - - 17 -
25 - - 27 -
22 - - 23,50 Kr.
10 - - 10,75 -
40 Øre - 43 Øre
26 - - 28 -
40 - - 44 -
35 - - 38 - og
16 - - 17 -

I § 56 ændres 28 Kr. til 32 Kr.
40 - - 45 -
56 - - 65 -
66 - - 77 -
560 - - 645 -
33 - - 39 -
45 - - 51 -
66 - - 76 -
81 - - 93 - og
660 - - 760 -

Der indsættes som nyt Stk.: For Medhjælpere, der antages som Kreaturpassere, er Minimallønnen 75 Kr. pr. Maaned i Maanederne Maj til Oktober incl. og i de øvrige Maaneder 65 Kr. pr. Maaned samt Tillæg som anført i § 20 for Kreaturpassere for Søn- og Helligdagsarbejde og Malkning.

6) Overenskomsten mellem *De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger* for Lolland, Møn og Sydsjælland og *Dansk Arbejdsmands-Forbund* fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

I Afsnit 2 ændres 80 Kr. til 90 Kr. og
1,29 Kr. til 1,45 Kr.
60 Ctr. ændres til 65 Ctr.
I Afsnit 3 ændres 23,50 Kr. til 26,50 Kr.
14,00 - - 16,00 -
6,50 - - 7,50 -
36,00 - - 40,00 -
38 Øre til 43 Øre
22 - - 25 -
11 - - 12 -
58 - - 65 -

Der optages straks Forhandlinger om Betalingen for almindeligt Landbrugsarbejde. Disse Forhandlinger skal være afsluttet inden 15. Juli 1937. Skulde det ikke lykkes ved disse Forhandlinger at opnaa Enighed om Afslutning af en almindelig Landbrugsoverenskomst, indleder Forligsinstitutionen en Mægling og stiller eventuelt et Mæglingsforslag, hvortil Parterne tager Stilling påa normal Vis. Skulde dette ikke føre til Enighed, er Dansk Arbejdsmands-Forbund berettiget til at frigøre sig for den løbende Overenskomst om Roearbejde med 14 Dages Varsel. De i Afsnit B indeholdte Regler skal danne Grundlag for Forhandlingerne.

7) Overenskomsten mellem *Vestsjællands Sukkerroedyrkerforening* og *Sukkerroedyrkerforeningen af 1930* og *Dansk Arbejdsmands-Forbund* fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

I Afsnit 1 ændres 80 Kr. til 90 Kr. og
1,29 Kr. til 1,45 Kr.
60 Ctr. ændres til 65 Ctr.
I Afsnit 3 ændres 23,50 Kr. til 26,50 Kr.
14,00 - - 16,00 -
6,50 - - 7,50 -
36,00 - - 40,00 -
15,00 - - 16,00 -
38 Øre til 43 Øre
22 - - 25 -
11 - - 12 -
58 - - 65 - og
24 - - 26 -

Der optages straks Forhandlinger om Betalingen for almindeligt Landbrugsarbejde. Disse Forhandlinger skal være afsluttet inden 15. Juli 1937. Skulde det ikke lykkes ved disse Forhandlinger at opnaa Enighed om Afslutning af en almindelig Landbrugsoverenskomst, indleder Forligsinstitutionen en Mægling og stiller eventuelt et Mæglingsforslag, hvortil Parterne tager Stilling paa normal Vis. Skulde dette ikke føre til Enighed, er Dansk Arbejdsmands-Forbund berettiget til at frigøre sig for den løbende Overenskomst om Roearbejde med 14 Dages Varsel. De i Afsnit B indeholdte Regler skal danne Grundlag for Forhandlingerne.

8) Overenskomsten mellem *Assens, Kolding, Odense og Haderslev Sukkerroedyrkerforening* og *Dansk Arbejdsmands-Forbund* fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

I Afsnit 1 ændres 80 Kr. til 90 Kr. og
1,29 Kr. til 1,45 Kr.
60 Ctr. ændres til 65 Ctr.
I Afsnit 3 ændres 23,50 Kr. til 26,50 Kr.
14,00 - - 16,00 -
6,50 - - 7,50 -
36,00 - - 40,00 -
38 Øre til 43 Øre
22 - - 25 -
11 - - 12 -
58 - - 65 -

Der optages straks Forhandling om Betalingen for almindeligt Landbrugsarbejde. Disse Forhandlinger skal være afsluttet inden 15. Juli 1937. Skulde det ikke lykkes ved disse Forhandlinger at opnaa Enighed om Afslutning af en almindelig Landbrugsoverenskomst, indleder Forligsinstitutionen en Mægling og stiller eventuelt et Mæglingsforslag, hvortil Parterne tager Stilling paa normal Vis. Skulde dette ikke føre til Enighed, er Dansk Arbejdsmands-Forbund berettiget til at frigøre sig for den løbende Overenskomst om Roearbejde med 14 Dages Varsel. De i Afsnit B indeholdte Regler skal danne Grundlag for Forhandlingerne.

9) Overenskomsterne mellem *Dræningsmesterforeningerne for Holbæk, Frederiksborg og Gl. Roskilde Amter* og *Dansk Arbejdsmands-Forbund* samarbejdes til en Overenskomst og fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen forhøjes til 109 Øre pr. Time og i Frederiksborg Amt og den Del af Gl. Roskilde Amt, der falder i II. Zone, til 115 Øre.

b) Akkordsatserne fastsættes som i den bestaaende Overenskomst for Holbæk Amt, dog saaledes at Satserne for Dræning og for Gravning af aabne Kanaler og Grøfter forhøjes med 10 pCt. For Arbejder i Gl. Roskilde Amt betales for haard Jord som i de øvrige Amter,
for Middeljord som for svær Jord i Lammefjorden,
for let Jord som for let Jord i Lammefjorden.

B.

Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger samt Dansk Arbejdsmands-Forbund vedtager efterfølgende Bestemmelser som almindelig Overenskomst mellem Parterne:

Arbejdsforholdene indenfor Landbruget bør fremtidig i videst muligt Omfang ordnes gennem kollektive Overenskomster mellem dertil egnede Organisationer, og saadanne Overenskomster bør afsluttes paa Grundlag af følgende Bestemmelser:

1. Arbejdernes Organisationer anerkender Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter deres Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft. Overfor Arbejdere, en eller flere, hvem et bestemt Arbejde mod aftalt Vederlag (Akkord) er overdraget, og som gør deres Skyldighed, er Arbejdsgiveren dog ikke berettiget til at forandre de Forhold, under hvilke saadant Arbejde udføres, til Tab for Arbejderne uden samtidig at godtgøre dem det derved lidte økonomiske Tab. Er der Uenighed i saa Henseende, afgøres denne efter Regler for Behandling af faglig Strid, ligesom Klager fra Arbejdsgiverne eller Arbejdere over Brud paa Hovedregler eller Misbrug af denne afgøres paa denne Maade.

2. Organisationerne er enige om at virke for rolige, stabile og gode Arbejdsforhold, ogsaa derved, at der ikke fra nogen Organisations Side lægges Hindringer i Vejen for nogen Arbejder for at benytte sin naturlige Ret til at udføre saa meget og saa godt Arbejde, som hans Evner og Uddannelse tillader ham. Det erkendes at være i begge Parters Interesse, at der i Overenskomsterne om visse Arbejdsforhold fastsættes Opsigelsesfrist mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, samt at der fastsættes Regler vedrørende Betaling for Overarbejde, Ordning af Landvæsenselevers Lønningsforhold under Akkordarbejde.

3. Overenskomster, der maatte blive afsluttet imellem 2 Hovedorganisationer, skal respekteres og efterkommes af alle under dem hørende Organisationer. I Tilfælde af, at nogen underordnet Organisation eller nogen enkelt Arbejder eller Arbejdsgiver formenes at have gjort Brud paa nærværende Bestemmelser, skal Spørgsmaalet — hvis der ikke i de bestaaende Overenskomster eller i nærværende Bestemmelser findes andre Regler, eller hvis Anvendelsen af disse Regler ikke har ført til nogen Ordning — først gøres til Genstand for Behandling af vedkommende Hovedorganisationers respektive Ledelser. Opnaas ikke derved en tilfredsstillende Ordning, kan enhver af Parterne indbringe Spørgsmaalet for Den faste Voldgiftsret.

4. Opsigelsesfristen for samtlige Overenskomster angaaende Lønninger og andre Arbejdsvilkaar fastsættes til 3 Maaneder. Opsigelse kan kun finde Sted til en 1. Maj.

5. Overenskomsternes Gyldighedstid skal andrage mindst 2 Aar, dog saaledes, at Opsigelse kan finde Sted i Overensstemmelse med Reglerne i Stk. 4, saafremt Pristallet pr. 1. Oktober maatte afvige mindst 6 Points fra det forud for Overenskomstens Underskrift senest offentliggjorte Pristal, eller saafremt den af Det landøkonomisk Driftsbureau for det foregaaende Driftsaar beregnede Rentabilitetsprocent maatte afvige 1 Point fra den forud for Overenskomstens Underskrift senest offentliggjorte Procent.

6. Den Part, der ønsker en Overenskomst ændret, skal forinden 1. Februar fremsende Forslag til Ændringer i denne. Forhandlinger mellem de kontraherende Parter skal derefter snarest iværksættes og være tilendebragt inden 1. Marts. Den i Overenskomsten fastsatte Opsigelsesfrist afkortes samtidig til 1 Maaned.

7. Saa snart Forhandlingerne i Henhold til Punkt 6 er erklæret for afsluttet, har Parterne Pligt til at indsende en udførlig og nøjagtig Indberetning til det i Henhold til Stk. 8 oprettede Mæglingsraad, indeholdende Oplysninger om:

1. De hidtil gældende Overenskomster.
2. De Punkter, som er blevet afgjort ved Forhandling eller Voldgift.
3. De Punkter, som endnu henstaar uafgjort, med Angivelse af de Forslag og andre Skriftstykker, der er vekslet Parterne imellem.

8. Der oprettes et Mæglingsraad, valgt af de Organisationer, der tiltræder nærværende Bestemmelser, saaledes at der i Almindelighed vælges en Repræsentant for hver Organisation, der i det foregaaende Aar har haft en udbetalt Arbejdsløn paa 200.000 Kr., dog at der vælges et lige stort Antal Arbejdsgiver- og Arbejderrepræsentanter. Raadet skal, straks efter at Indberetning i Henhold til Stk. 7 har fundet Sted, optage Forhandling for at søge tilvejebragt Enighed om de foreliggende Uoverensstemmelser. Forhandlingerne skal være tilendebragt inden den 25. Marts. Begge Parter er endvidere berettigede til at indbringe for Mæglingsraadet — og dette forpligtet til at behandle — Sager vedrørende Oprettelse af kollektive Overenskomster. Saadanne Sager skal optages til Behandling inden 1 Maaneds Forløb og Behandlingen være tilendebragt inden 2 Maaneder.

9. Ved Overenskomstforhandlingerne kan Parterne træffe Bestemmelse om, at et eller flere af de foreliggende Spørgsmaal vedrørende Løn- og Arbejdsforhold indenfor det paagældende Overenskomstomraade skal underkastes direkte Behandling og afgøres af en efter de gældende Voldgiftsregler nedsat Overenskomst-Voldgiftsret. Voldgiftsretten skal ikke kunne afgøre Spørgsmaal af generel Karakter indenfor det enkelte Overenskomstomraade som f. Eks. Ændringer i Arbejdstiden eller et generelt Krav om Ændring i Lønniveauet eller overhovedet Spørgsmaal, som Parterne ikke er enige om at indbringe. Til Orientering under sine Overvejelser ved Fastsættelse af de rette Priser for det paagældende Arbejde kan Voldgiftsretten kræve alle Oplysninger om Arbejdsforhold, Priser og Løn og Akkordfortjenester. Hvor det drejer sig om lokale Prislister, skal der tages rimeligt Hensyn til de foreliggende, lokale Forhold.

10. Spørgsmaal, der ikke ordnes ved de ovenfor nævnte Forhandlinger eller ved Voldgift, kan eventuelt afgøres ved Strejke eller Lockout, saadan kan

dog ikke iværksættes eller godkendes af nogen af Parterne, forinden den er vedtaget med mindst ¾ af de afgivne Stemmer af en efter vedkommende Organisations Love kompetent Forsamling. Mindst 3 Uger før Arbejdsstandsning agtes iværksat, skal man ved særlig og anbefalet Skrivelse tilkendegive den anden Organisation, at man agter at forelægge den dertil kompetente Forsamling Forslag om Arbejdsstandsning, og der skal paa samme Maade gives den anden Part Meddelelse om Forsamlingens Beslutning mindst 7 Dage, forinden Arbejdsstandsning iværksættes. Enhver af Parterne er forpligtet til ikke at godkende eller understøtte nogen Strejke eller Lockout, saafremt den er etableret i Strid med ovenstaaende Varslingsbestemmelser. Som Strejke eller Lockout betragtes det, hvis Arbejdspladsen systematisk affolkes eller efterhaanden lukkes under en Organisations Medvirken eller med dens udtalte eller stiltiende Godkendelse, efter at den fra Modpartens Side er gjort bekendt med Forholdene.

11. Organisationerne er uberettigede til at inddrage Landbrugsarbejde i Sympatiaktioner (jfr. Overenskomsten af 5. September 1899) i Anledning af Konflikter i andre Erhverv end de af nærværende Overenskomst omfattede.

12. Konflikt kan ikke iværksættes for Arbejde, bestaaende i Pasning af Besætning og lignende, for saa vidt Undladen af at udføre saadant Arbejde vil medføre Fare for Dyrenes Sundhed, og Konflikt kan ikke medføre, at gifte Arbejdere forlanges til at fravige Tjenesteboliger.

13. Saafremt en af Parterne formenes at have gjort Brud paa Overenskomsten, skal Spørgsmaalet herom indbringes for det i Stk. 8 omhandlede Mæglingsraad forud for Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

14. Tiltræder en Organisation Anvendelsen af disse Bestemmelser i Forhold overfor en eller flere andre Organisationer, har saadan Tiltræden Gyldighed for Organisationer og eventuelle Underorganisationer og disses Medlemmer, indtil den af Organisationen opsiges med ½ Aars Varsel til Udløb en 1. Juli, første Gang 1. Juli 1940. Underorganisationer og disses Medlemmer kan ikke løse sig fra de Forpligtelser, som paahviler dem i Henhold til ovenstaaende, ved at træde ud af Hovedorganisationen. Bestemmelserne vil for disse have Gyldighed, indtil der fra Hovedorganisationens Side for deres Vedkommende har fundet behørig Opsigelse Sted.

15. Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den af Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund i Danmark i 1908 vedtagne Norm for Overenskomstforhold, henhørende under nærværende Overenskomst.

16. Parterne anerkender gensidig hinandens Berettigelse til at danne Organisationer til Varetagelse af Medlemmernes Interesser og til Udøvelse af almindelig Organisationsvirksomhed.

17. Fastlønnede Formænd og Arbejdsledere skal, saalænge de beklæder en saadan Stilling, have fuld Frihed til ikke at være Medlemmer af Arbejderorganisationer. Ved fastlønnede Formænd og Arbejdsledere forstaas saadanne, der i Forhold overfor Arbejderne er Arbejdsgivernes Tillidsmænd, ikke deltager i Akkorder og ikke er interesserede i Akkordoverskud.

18. Saafremt begge Parter har Medlemsskab henholdsvis i Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, bortfalder de i nærværende Overenskomst fra Overenskomsten af 5. September 1899 afvigende Bestemmelser.

Det er en Forudsætning, at de Parter, der nu er bundet af den mellem Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund i Danmark, under 5. September 1899 indgaaede Overenskomst, i Tilfælde af at denne Overenskomst senere bortfalder, fortsat er bundet af Overenskomsten af 5. September 1899.

C.

Fællesbestemmelse for samtlige de under Afsnit A nævnte Mæglingsforslag.

1) Saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Points fra det pr. 1. Januar 1937 offentliggjorte Pristal (175), skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør i 1938.

   Saadan Opsigelse kan finde Sted, selv om den i vedkommende Overenskomst fastsatte Opsigelsestermin er overskredet, men maa da ske senest 8 Dage efter Pristallets Offentliggørelse.
2) Samtlige udstedte Varsler om Arbejdsstandsninger tages tilbage.
3) De Ændringer, der ifølge Mæglingsforslagene skal finde Sted i de enkelte Overenskomster, træder — medmindre Parterne er enige om andet — i Kraft fra og med den 1. Lønningsuge efter Mæglingsforslagets Vedtagelse.

København, den 5. Maj 1937.

F. Pihl.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt — for Forbundets Vedkommende — om det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer. For Arbejdsgiverorganisationernes Vedkommende skal Svaret indeholde Oplysning om den af den paagældende Organisations Medlemmer i 1936 udbetalte Arbejdsløn.

Svaret paa nærværende Mæglingsforslag afgives *Fredag den 14. Maj 1937 Kl. 10* under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Hvert enkelt af de under Afsnit A anførte 9 Mæglingsforslag er et Led i et samlet Sæt Mæglingsforslag, der i Henhold til § 8 i Lov af 18. Januar 1934 om Mægling i Arbejdsstridigheder skal betragtes som en Helhed.

Mæglingsforslaget maa ikke offentliggøres (jfr. § 4, Stk. 3, i Lov af 18. Januar 1934 om Mægling i Arbejdsstridigheder.

Forligsinstitutionens Opgørelse

af

Resultatet af Afstemningen over Mæglingsforslaget af 5. Maj 1937.

Arbejdsgiverne:	Ja Mill. Kr.	Nej Mill. Kr.	Ialt Mill. Kr.
Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt	5.793.143	2.106.597	7.899.740
Sukkerroedyrkerforeningerne for Lolland, Møn og Sydsjælland	255.839	2.122.661	2.378.500
Sukkerroedyrkerforeningerne i Assens, Kolding, Odense og Haderslev	5.496	774.904	780.400
Vestsjællands Sukkerroedyrkerforening og Sukkerroedyrkerforeningen af 1930	16.028	382.672	398.700
Dræningsmesterforeningen for Gl. Roskilde, Holbæk og Frederiksborg Amter	274.800	—	274.800
Skovbrugets Arbejdsgiverforening for Sjælland	1.311.500	—	1.311.500
Frijsenborg Skovbrug	325.000	—	325.000
Ialt	7.981.806	5.386.834	13.368.640
pCt.	59,7	40,3	100,0

Arbejderne:

Forslaget er enstemmigt tiltraadt af Dansk Arbejdsmands-Forbunds dertil kompetente Forsamling. Forslaget omfatter 14.721 af Forbundets Medlemmer.

NYT FRA INDLANDET

ARBEJDSKONFERENCEN I GENEVE. Paa Socialministerens Opfordring har D. s. F.s Forretningsudvalg udpeget følgende Repræsentanter til Arbejdskonferencen i Genève, som aabnes den 3. Juni. Til Arbejderdelegeret *Chr. Jensen* og til Raadgiver *Axel Olsen.* Med Henblik paa, at der i Aar paa Konferencens Dagsorden staar forskellige Punkter, der har særlig Interesse for enkelte Faggrupper, har Socialministeren paa D. s. F.s Opfordring som Raadgivere paa Konferencen yderligere udpeget *Sigv. Hellberg,* Typografforbundet, *Chr. Nielsen,* Tekstilarbejderforbundet, *J. C. E. Sørensen,* Tømrerforbundet, og *Einer-Jensen,* Keramisk Forbund.

NY OVERENSKOMST. Radiotelegrafisternes Forening har vedtaget det af Forligsmanden stillede Mæglingsforslag, der dermed er tiltraadt af begge Parter. Der er opnaaet 7—8 pCt. Tillæg til alle Lønninger og forbedrede Avancementsforhold. Efter 3 Aars Ansættelse er Opsigelsen 3 Maaneder i Stedet for som nu 1 Maaned. Ferietiden er 14 Dage og efter 8 Aars Ansættelse 3 Uger.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien (Basis 1931 = 100) var for April 1937 137 mod 136 for den foregaaende Maaned og 127 for April 1936. For Konsumvarer er Indekstallet i den sidste Maaned steget fra 139 til 140, for Produktionsmidler fra 132 til 136. For Læderindustrien er Tallet steget fra 182 til 186, for Sten-, Ler- og Glasindustri fra 131 til 145 og for Jern- og Metalindustrien fra 131 til 133.

Det samlede Beskæftigelsestal for Industrien, som angiver Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag, er for April Maaned 1937 beregnet til 1.283.000 mod 1.252.000 i Marts og henholdsvis 1.162.000 og 529.000 i de to tilsvarende Maaneder Aaret før. Tallet for Marts 1936 er paavirket af Lockout.

I Gennemsnit for Aaret 1936 er Tallet 1.175.000. For de foregaaende Aar foreligger følgende Tal, beregnet efter den endelige Opgørelse i den aarlige Produktionsstatistik: 1.185.000 i 1935, 1.092.000 i 1934 og 962.000 i 1931.

NY FORMAND FOR GULD-, SØLV- OG ELEKTROPLETARBEJDERNE. Den 23. Maj afholdt Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund en ekstra Kongres for at udpege afdøde Forretningsfører R. Høeschs Efterfølger.

Kongressen fandt Sted i Studenterforeningen i København. Efter at have hædret Hoeschs Minde, gik man over til Behandling af Formandsspørgsmaalet. Ved Afstemningen valgte Kongressen med betydelig Majoritet Formanden for Københavns-Afdeling *Alfred Christensen* til Forbundets Forretningsfører, og ved et kort Møde i Arbejdsløshedskassen valgtes Christensen ogsaa til Formand for denne Kasse.

Den nye Formand, der er 43 Aar gammel, har fra 1921 været Medlem af Forbundets Hovedledelse og har fra1932 været Formand for den københavnske Afdeling.

NYT FRA UDLANDET

DE FØRSTE RESULTATER AF 40-TIMERS UGEN I FRANKRIG. Den franske Maanedsstatistik over Beskæftigelsen i Fabriker og Bjergværker, der beskæftiger 100 eller flere Personer, føres siden 1. Januar 1937 paa Grundlag af den nye Arbejdstidslov. Opgørelserne giver derfor gode Oplysninger om Resultatet af 40-Timers Ugens Indførelse i Industrien.

Den 1. Januar 1937 beskæftigede 3986 Bedrifter, hvor 40-Timers Ugen *endnu ikke* var indført (Arbejdstidsloven gennemføres som bekendt gradvis for de enkelte Industrigrene), ialt 838.269 Personer mod 823.271 Personer den 1. Januar 1936. Stigningen i Beskæftigelsestallet i Aarets Løb er saaledes her 14.998 Personer eller 1,82 pCt. I 4426 Bedrifter, for hvilke 40-Timers

Ugen allerede var gennemført, er Antallet af beskæftigede Personer i Tiden fra 1. Januar 1936 til 1. Januar 1937 steget fra 1.267.544 til 1.320.267, d. v. s. med 52.723 eller 4,15 pCt. Procenttallet af Arbejdere paa forkortet Arbejdstid er i samme Tidsrum faldet fra 11,6 til 4,9 pCt.

Pr. 1. Februar 1937 var Stigningen i Beskæftigelsestallet endnu stærkere. I de Bedrifter, hvor 40-Timers Ugen *ikke* var indført, beskæftigedes 781.511 Personer mod 777.148 det foregaaende Aar ,altsaa en Stigning med 14.363, i Bedrifterne med en 40 Timers Arbejdsuge steg Arbejdertallet i samme Tidsrum fra 1.330.037 til 1.408.988, altsaa med 78.951.

I Februar 1937 arbejdede 96,32 pCt. af samtlige beskæftigede Arbejdere *mindst* 40 Timer om Ugen mod 88,45 pCt. i Februar 1936. Antallet af Korttidsarbejdere er altsaa i Aarets Løb gaaet ned fra 11,55 til 3,68 pCt.

Skønt Arbejdertallet i de franske Industrivirksomheder med 100 eller flere beskæftigede Personer saaledes i Aarets Løb er steget med 93.314 samtidigt med, at Antallet af Korttidsarbejdere er aftaget betydeligt, viser en Sammenligning mellem Bedrifter med 48 Timersuge og 40 Timers Arbejdsuge, at Arbejdertallet i Bedrifter med en 40 Timersuge kun er steget med knapt 3 pCt. mere end i Bedrifter med 48 Timersuge. Arbejdertallet er altsaa her ikke nær steget i samme Forhold, som Arbejdstiden er nedsat, idet Arbejdstidsforkortelsen andrager 16,6 pCt. Men forinden man fælder en endelig Dom, vil det dog være nødvendigt at afvente Resultatet af de senere Maanedsopgørelser, idet Virkningerne af 40-Timers Ugens Indførelse formentlig vil gøre sig mere bemærket længere hen paa Aaret.

HOLLAND:

HJÆLP TIL SPANIEN. Bestyrelsen for den faglige Landsorganisation har i Samraad med Ledelserne for de tilsluttede Forbund besluttet at bevilge yderligere 65.000 Gylden til Hjælpeaktionen for Spanien. Ialt har Landsorganisationen nu ydet 100.000 Gylden (ca. 250.000 Kr.) til dette Formaal.

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere ved Losning af M/S »Rita«.

En Uoverensstemmelse vedrørende Mandskabsantallet ved Losning af Molersten fra *M/S »Rita«* behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. April.

Paa samme Møde behandledes et Spørgsmaal om Betalingen for Losning af Moler i Sække.

Man enedes paa Fællesmødet om at henvise begge Spørgsmaal til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Havnearbejdere ved Losning af S/ »Pestalozzi«.

Ved et Fællesmøde den 30. April behandledes en Uoverensstemmelse vedrørende Losning af *S/ »Pestalozzi«*.

Der opnaaedes paa Mødet Enighed om, at Uoverensstemmelsen henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift, og at der Mandag den 3. Maj skulde foretages Besigtigelse, samt at Arbejdet snarest muligt genoptages.

Snedkere hos Parketfirmaet A/S Cecil Cunild.

Den 5. Maj 1937 afholdtes under Hovedorganisationens Medvirken et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvorved behandledes et Underbetalingsspørgsmaal hos *Parketfirmaet A/S Cecil Cunild*.

Parterne var enige om, at den omhandlede Aflønning havde været overenskomststridig, og Sagen sluttedes derfor med, at A/S Cecil Cunild til fuld Afvikling betaler Bygningssnedkernes Fagforening Kr. 2.500,—, at betale med Kr. 1.000,— pr. 1. Juni 1937, Kr. 1.000,— pr. 1. Juli 1937 og Kr. 500,— pr. 1. August 1937.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2350:

Skotøjsarbejdere hos A/S Fr. C. Nielsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. April 1937 i Sag Nr. 2350: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og dennes Medlem, A/S Fr. C. Nielsens Skotøjsfabrik mod De samvirkende Fagforbund for Skotøjsarbejderforbundet og dettes københavnske Afdeling, Skotøjsarbejdernes Fagforening af 1873.

I den mellem Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Skotøjsarbejderforbundet gældende Overenskomst er fastsat visse Minimaltimelønstakster, blandt andet for mandlige Arbejdere over 20 Aar 88 Øre, fra 1. Marts 1937 90 Øre, for ufaglærte Kvinder 52 Øre, fra 1. Marts 1937 54 Øre.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening paa Fabrikantforeningens og dennes Medlem, A/S Fr. C. Nielsens Skotøjsfabriks Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund for Skotøjsarbejderforbundet og dettes københavnske Afdeling, Skotøjsarbejdernes Fagforening af 1873, og paastaaet dette Forbund eller Afdelingen dømt for Brud paa den overenskomstmæssigt fastslaaede Aftalefrihed for personlige Lønansættelser og Forbundet eller Afdelingen i den Anledning paalagt Bod.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet.

Der er mellem Parterne Enighed om, at Overenskomsten i Overensstemmelse med, hvad der gælder ved de saakaldte bevægelige Lønsystemer, maa forstaas saaledes, at Timelønnen i det enkelte Tilfælde frit aftales mellem den paagældende Arbejder og Virksomheden uden Indblanding fra vedkommende Organisations Side, dog saaledes at den aftalte Løn selvfølgelig ikke maa være lavere end den i Overenskomsten fastsatte Minimalløn.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at A/S Fr. C. Nielsens Skotøjsfabrik i Slutningen af Oktober 1936 antog to kvindelige Arbejdere, nemlig:

1) Harriet Hansen, der paa sin tidligere Plads havde haft 30 Kr. ugentlig, for 34 Kr. ugentlig, hvad hun var tilfreds med, og

2) Rigmor Jensen, f. Iversen, der paa sin tid-

ligere Plads havde haft Minimallønnen, 24 Kr. 96 Øre pr. Uge, for 25 Kr. pr. Uge.

Begge Arbejderne begyndte straks deres Arbejde paa Fabrikken. Da Harriet Hansen samme Aften henvendte sig paa Skotøjsarbejdernes Fagforenings Kontor modtog hun et saalydende Kartotekkort, underskrevet af Fagforeningsformanden:

»Medlem Nr. 7421 Navn: Frk. H. Hansen har anmeldt Arbejde hos: Fr. C. Nielsen og kan begynde 24/10, Timeløn 38,00. Særlige Bemærkninger: Hælebetrækker.
København, d. 26/10.
E. Larsen.«

Direktør M. P. Nielsen har for Retten nærmere forklaret, at de to Arbejdere henvendte sig til ham og meddelte, at Fagforeningen (eller Forbundet) og Klubformanden havde forbudt dem at arbejde for lavere Løn, end deres Forgængere paa Fabrikken havde haft, nemlig henholdsvis 38 Kr. og 28 Kr. pr. Uge, og da han ikke mente, at Harriet Hansen kunde tilkomme mere end 34 Kr., forlod hun Pladsen, medens han indgik paa at betale Rigmor Jensen de af hende forlangte 28 Kr. Han lod de to Arbejdere underskrive en Erklæring om Fagforeningens eller Klubformandens Forbud.

Rigmor Jensen har som Vidne forklaret, at Klubformanden, da han modtog hendes Kartotekkort, sagde, at »hun skulde gaa op og forlange mere i Løn«. Da hun kom tilbage, og Arbejderne hørte, at hun havde underskrevet den nævnte Erklæring, opstod der Røre blandt disse, og efter 14 Dages Forløb maatte hun forlade Pladsen, men er senere genantaget til 28 Kr., nu forhøjet til 29 Kr. pr. Uge.

Endelig anfører Klagerne, at en mandlig Arbejder, Durknejer Hansen, 21 Aar gl., der havde faaet Løfte om 60 Kr. pr. Uge. efter at have arbejdet nogle Dage henvendte sig til Direktøren og meddelte, at Fagforeningen havde sagt, at han skulde have mere i Løn, naar han arbejdede med Folk, der havde fra 70 Kr. til 96 Kr. pr. Uge, hvilket Krav Direktøren ikke mente at kunne imødekomme. Durknejer Hansen fortsatte derefter sit Arbejde til 60 Kr., indtil han forlod Pladsen, fordi han havde faaet Ansættelse ved De danske Statsbaner.

Klagerne mener, at det i de nævnte 3 Tilfælde er godtgjort, at der fra Forbundets, Fagforeningens eller Klubformandens Side paa uberettiget Maade er lagt Pres paa de 3 paagældende Arbejdere til at forlange den aftalte Løn forhøjet til samme Løn, som deres Forgængere i Pladsen havde, og at dette er i Strid med Princippet i Minimallønssystemet, hvorefter Organisationerne ikke har Ret til at indblande sig i den individuelle Lønaftale. At Forbundet har en anden Opfattelse af sin Retsstilling, mener Klagerne fremgaar af, at dette i en Skrivelse af 11. December 1936 angaaende denne Sag har »fastholdt sin Ret til at oplyse Medlemmerne om, hvilken Løn Forbundet finder, at de bør have for dette eller hint Arbejde.«

De Indklagede har heroverfor anført, at Organisationen og dens forskellige Led maa have Ret til ikke blot at give rent vejledende Oplysninger om Overenskomstens forskellige Lønbestemmelser, men ogsaa til at meddele rent faktiske Oplysninger angaaende Lønniveauet paa den paagældende Virksomhed, derunder ogsaa hvad vedkommende Arbejders Forgænger i Pladsen har haft i Løn. Der har i de paagældende Tilfælde ikke været lagt noget Pres paa Arbejderne for at forlange mere i Løn end tilbudt eller rimeligt. Da Harriet Hansen ikke fik sit Krav om 38 Kr. opfyldt, blev hun afskediget; da Rigmor Jensen henvendte sig om Lønforhøjelse, erkendte Direktøren, at den hende tilbudt Løn, 25 Kr., var for lav og imødekom straks hendes Ønske om 28 Kr., og da Durknejer Hansen begærede højere Løn, og Kravet ikke kunde imødekommes, fortsatte han, til han fik Arbejde i Statsbanerne.

Hvad angaar Skrivelsen af 11. December 1936 anfører de Indklagede, at Modparten lægger mere ind i Skrivelsen end rimeligt er; Meningen er blot at udtrykke, at Forbundet har Ret til at oplyse Arbejderne om, paa hvilket Lønniveau Arbejdet i de forskellige Virksomheder ligger.

Med Hensyn til, at der paa Harriet Hansens Kartotekkort staar anført den Ugeløn 38 Kr., som hendes Forgænger havde, medens der paa Rigmor Jensens Kartotekkort staar anført Minimaltimelønnen, har Fagforeningsformanden forklaret, at man snart anfører det ene, snart det andet.

Af det i Faget gældende Minimallønssystem følger, at Fagforeningen vel maa give sine Medlemmer Raad og Vejledning, men ikke saaledes som det maa anses sket i nærværende Tilfælde paavirke dem til at stille bestemte Lønkrav, højere end aftalt mellem Virksomheden og de paagældende Arbejdere selv. Efter det oplyste, derunder navnlig at der paa Harriet Hansens Kort var paaført Forgængerens Løn paa en saadan Maade, at dette af Klubformanden maatte forstaas som Fagforeningens Tilkendegivelse af, hvad hun skulde kræve i Løn, og at de to Kvinder, skønt de var indgaaet paa en bestemt Løn, efter at have talt med Fagforeningsformanden og paa Foranledning af Klubformanden, krævede samme Løn som Forgængerne og højere Løn, end de havde haft paa deres forrige Arbejdssted, maa det anses for godtgjort at Fagforeningen har handlet uberettiget, og denne vil derfor ikke kunne undgaa at ifalde en Bod, der findes at burde fastsættes til 300 Kr.

De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Skotøjsarbejdernes Fagforening af 1873 bør til Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter bøde 300 Kr.

I Sagsomkostninger betaler de Indklagede 300 Kroner.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 23 * KØBENHAVN DEN 15. JUNI 1937 * 33. AARGANG

Urafstemning eller —!

Paa De samvirkende Fagforbunds nylig afholdte Generalforsamling var et af Hovedspørgsmaalene Afstemningsregler i Overenskomstsituationer og var i hvert Fald det Spørgsmaal, som optog Generalforsamlingens meste Tid.

Den første Debat udmundede i et saalydende Forslag, udarbejdet og anbefalet af Forretningsudvalget:

»Med Henvisning til de faldne Udtalelser vedrørende Afstemninger i Overenskomstsituationer og de paa Repræsentantskabsmødet den 19. December 1935 vedtagne Afstemningsregler, beslutter Generalforsamlingen at henvise til det kommende Forretningsudvalg at fremsætte endeligt Forslag til Afstemningsregler. — Forretningsudvalgets Forslag skal behandles og afgøres paa en ekstraordinær Generalforsamling, inden Afstemningen i Overenskomstsituationen i 1938.«

Selvom dette Forslag blev enstemmigt vedtaget af Generalforsamlingen, kan man jo ikke dermed paastaa, at Spørgsmaalet er endeligt afklaret, tværtimod ansaa Generalforsamlingen Afstemnings- eller Afgørelsesformen, om man vil, i Overenskomstsituationer for at være saa vigtig — ikke alene for de enkelte tilsluttede Forbund, — men ogsaa for Hovedorganisationen, ja, for hele Arbejderbevægelsen, at Generalforsamlingen selv vil have det sidste Ord i denne Sag.

Det tilkommer da i Henhold til Vedtagelsen De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg at gennemdrøfte hele det foreliggende Problem og derefter fremsætte endeligt Forslag, før vi paany staar overfor at maatte afgøre Spørgsmaalet om Krig eller Fred paa Arbejdsmarkedet.

Spørgsmaalet Afgørelsesformen og dermed Kompetence er altsaa sat paa Dagsordenen, og det turde derfor være af Interesse netop nu at beskæftige sig med de Tanker som fremsættes fra forskellig Side om denne for hele Fagbevægelsen saa overmaade livsvigtige Faktor, og vi benytter da Lejligheden til at referere nogle Udtalelser, som den tidligere Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Handelsminister Johs. Kjærbøl har fremsat den 8. Juni d. A. paa det nordiske Pressestævne paa Hindsgavl, hvor han talte om »Dansk Fagbevægelses Organisering og Udvikling«, og vi citerer herefter fra »Social-Demokraten« af 9. Juni:

»Ministeren kom under sin Tale stærkt ind paa aktuelle Spørgsmaal i Forbindelse med Fagorganisationernes Virksomhed og beskæftigede sig med den af Arbejdsgiverforeningens Formand, Jul. Madsen, udkastede Voldgiftstanke.

— Det er min Opfattelse — udtalte Ministeren — at Hr. Jul. Madsens Forslag ikke er brugbart. Jeg tror ikke, Fagorganisationen kan indgaa derpaa.

Men — fortsatte Ministeren — jeg vil gerne benytte Lejligheden til at fremsætte nogle Betragtninger, der dog helt staar for min egen Regning.

Arbejdsgiverforeningen træffer som bekendt ved Foreningens Generalforsamlinger Afgørelse i Overenskomstsituationer.

For Arbejdernes Vedkommende bør efter min Mening de faglige Organisationer først og fremmest stilles lige i Afgørelsesformen, naar de tager deres Standpunkt til Overenskomstforslag, hvad enten disse foreligger fra Forhandlinger mellem Parternes Repræsentanter eller er fremsat af Forlingsinstitutionen. Man véd jo, at navnlig Overenskomstsituationen i Foraaret affødte en Del Utilfredshed i forskellige Arbejderkredse, efter at Afstemningsresultaterne blev bekendt. Dansk Arbejdsmandsforbund traf sin Afgørelse ved kompetent Forsamling og vedtog Forslaget, medens en Række af de Forbund, der stemte ved Urafstemning, forkastede Mæglingsforslaget. Hovedresultatet for Arbejdernes Vedkommende blev Vedtagelse som Følge af Arbejdsmændenes store Overvægt.

Jeg vil dog finde det ønskeligt, om alle Organisationer efter nærmere Regler kunde gaa til Afgørelse i kompetente Forsamlinger, og at disse Forsamlinger blev gjort saa store som muligt, hvor-

ved de kunde siges at være fuldgyldigt Udtryk for Opfattelsen blandt Organisationernes menige Medlemmer. I disse store kompetente Forsamlinger vilde det være muligt for Forbundenes Ledere langt bedre end ved Urafstemninger at forelægge og kommentere Overenskomstforslagene, inden Forsamlingerne traf deres Afgørelse. Hvis saa Resultatet blev Forkastelse, vilde det være rimeligt at lade De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling indkalde, for at den kunde tage endelig Stilling, før man gik ud i en Arbejdskamp.

Afgørelser ved kompetent Forsamling skulde dog ske paa samme Maade for saavel Forslag, der var blevet til ved Forhandling mellem Parternes Repræsentanter direkte, som Forslag udarbejdet og stillet af Forligsinstitutionen.

Hvis Arbejdsgiverforeningen forkastede stillede Overenskomstforslag, medens Arbejderne vedtog Forslagene ved kompetente Forsamlinger, vilde Arbejdsgiverforeningen sikkert betænke sig to Gange paa at foranledige Arbejdskampen eller Statens Indgriben.

En Fremgangsmaade som den af mig her skitserede kunde naturligvis ikke give fuld Garanti imod faglige Konflikter, men denne Fremgangsmaade vilde begrænse de Tilfælde, hvor Lovgivningsmagten nødsagedes til at skride ind.«

Uden for nærværende at knytte nærmere Kommentar til Johs. Kjærbøls Tale, er det dog vor Opfattelse, at skal vi ind paa Begrebet Afgørelse ved kompetent Forsamling, maa det være en absolut Forudsætning, at denne for det første maa være ret stor, altsaa en fuldgyldig Repræsentation for de Fag og Brancher, som er medinteresserede i den foreliggende Overenskomstsituation, og for det andet maa denne Forsamling være valgt til at træffe Afgørelse netop i *den bestemte* Situation. Det vil med andre Ord sige, at det ikke — stadig efter vor Mening — bliver Forretningsudvalg, Hovedbestyrelser eller Repræsentantskaber, i de enkelte Forbund, som træffer Afgørelsen, men Kammerater valgt af Generalforsamlingerne i de enkelte Forbunds Afdelinger, — altsaa Manden fra Arbejdspladsen, som er den paagældende Overenskomst underkastet. — Det vil ogsaa være nødvendigt uanset Afgørelsesformen, at Stemmerne fra det enkelte Forbund faar lige stor Vægt i vore fremtidige Afgørelser, det var i hvert Fald Hovedopfattelsen hos det store Flertal paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, men til Gengæld maa det ogsaa erkendes, at det i Foraaret 1937 havde været fuldstændig uforsvarligt at tage en Arbejdskamp paa Grundlag af den Urafstemning, som havde fundet Sted. — Et Par Tal vil sikkert her kunde klare Begreberne og give Dokumentation for det uholdbare Standpunkt, at Urafstemning under alle Forhold skal være afgørende.

I Overenskomstsituationen i Aar var der fra samtlige de i denne interesserede Forbund 109.395 Stemmeberettigede, af disse deltog, — naar vi tæller den af Dansk Arbejdsmansforbund foretagne Urafstemning med —, ialt 47,3 pCt. i Afstemningen, eller sagt med andre Ord deltog ikke engang Halvdelen af de stemmeberettigede Medlemmer i Afgørelsen af egne Forhold, og naar Verden er af Lave, naar der staar saa meget paa Spil ikke alene for os selv, men ogsaa for vor Del af Samfundet, saa kan sidste Ord ikke være sagt med en Stemmeprocent, som den anførte.

Ser vi i Modsætning hertil paa det samlede Tal af afgivne Nej-Stemmer — ogsaa i denne Opgørelse er medregnet de i Dansk Arbejdsmandsforbund ved Urafstemning afgivne Nej-Stemmer — vil man se, at der af de 109.395 Medlemmer, som havde Stemmeret, er afgivet Nej-Stemmer i et Antal, der svarer til 24 pCt. — eller helt nøjagtigt 23,97 pCt. — af samtlige de Stemmeberettigede. Skulde derfor Urafstemning være knæsat som et Princip som eneafgørende for Krig eller Fred, saa vilde vi have været helt ude paa Overdrevet, idet et Mindretal paa under 24 pCt. vilde have været afgørende for, om Arbejdskamp skulde iværksættes og eventuelt udvides, om Importen skulde standses og Eksporten lammes, om Arbejdsløsheden skulde forøges og Arbejdsmulighederne forspildes. — Stemmeprocenten er for saavel Ja- som Nej-Stemmer saa latterlig lav, at den under ingen Omstændighed kan underbygge det gamle Krav om Urafstemning under alle Forhold, men tværtimod viser den os Nødvendigheden af, at der her som i andre Forhold maa være et Flertal — og helst et stærkt Flertal — bag vore Afgørelser.

Gennem farvede Briller.

Som omtalt i sidste Nummer af »Arbejderen« har en Række Dagblade beskæftiget sig med De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling og de paa denne trufne Beslutninger. — Da vi formener, at et Udpluk af andre Partiers Blade kan have Interesse, har vi foretaget et skønsomt Udvalg af de ikke altfor rosende Udtalelser.

Roskilde Dagblad (Venstre) fra 28. Maj 1937:

»Broget Situation«.

»Paa den Fagforeningskongres, der i de sidste Dage er holdt i København, afstikkes reelt Regeringens Politik i den kommende Tid. Hr. Stauning kan forklare og undskylde sig, saa godt han kan, men det vil blive »den kompetente Forsamling«, der, skjult eller aabenlyst, giver Direktiverne. — Adskillige Fagforeningsfolk giver ondt af sig overfor det politiske Socialdemokrati, fordi man føler sin faglige Handlefrihed beskaaret af politiske Hensyn. En saadan Kritik er jo et Stød lige i Hjertekulen og rammer det ømmeste Punkt hos Socialdemokratiet. .....«

Kristeligt Dagblad (Konservativ) fra 28. Maj 1937:

»I samme Baad«.

»Den Tale, Statsminister Stauning i Onsdags holdt ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, er saa betydningsfuld, at den vil kunne sætte Skel i dansk Politik. — Der har gennem det sidste halve Aar Gang paa Gang fra socialdemo-

kratisk Side været udtrykt Ønske om Samarbejde mellem Arbejder og Bonde, — Smørordningen kan betragtes som et foreløbigt Resultat af dette Samarbejde. — Hvis Statsministerens Tale til Fagenes Mænd ikke blot bliver Ord, men ogsaa Handling, saa bliver dette Samarbejde aabenbart Grundlinien i den fremtidige socialdemokratiske Politik. .....«

Aarhus Stiftstidende (Konservativ) den 28. Maj 1937:

»*Paa en alvorlig Baggrund* —«.

»Den Tale, som Statsminister Stauning holdt i Forgaars ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, fortjener den allerstørste Opmærksomhed. For med ganske overordentlig Skarphed viser den, hvor alvorligt Situationen i vort Land har udviklet sig. Statsminister Stauning vilde næppe have holdt denne Tale, hvis der ikke var meget tungtvejende Grunde, som tvang ham til det. — — Eller tror man, at det har været let for Stauning — selv gammel Fagforeningsmand og stadig stærkt afhængig af Fagforeningerne — at holde denne Tale? Det har ellers været socialdemokratisk Skik og Socialdemokratiets taktiske Styrke, eensidigt at føre Arbejdernes Krav frem og at fremstille Arbejderne som den daarligst stillede Stand i Landet. Men i Forgaars udtalte Statsministeren aabent, at mange Gaardmænd og Husmænd har mindre Indtægt end den danske Arbejderstands Gennemsnit.«

Vestlollands Avis (Konservativ) d. 28. Maj 1937:

»*Babelstaarnet*«.

»Det, der er det mest paafaldende ved Statsministerens Tale, er Frygten for, at Magten skal stige Arbejderne til Hovedet, Frygten for, at de tre kvart Million Vælgere, der bygger med paa Babelstaarnet, en skønne Dag ikke skal kunne forstaa hinanden, fordi de taler forskellige Tungemaal. .....«

Jyllandsposten (Konservativ) den 28. Maj 1937:

»*Staunings Appel til Fagforeningerne*«.

»Under det andet Ministerium Stauning har Fagforeningerne skaffet sig stadig større Magt og Indflydelse paa Statsstyret, og efter Landstingets Erobring er der gjort et nyt og meget virkningsfuldt Fremstød. Det er tilstrækkeligt at pege paa den sidste Rigsdagssamlings mange Lovforanstaltninger, ligefra Ophævelsen af Loven om Arbejds- og Erhvervsfrihed til den lange Række af Understøttelseslove, der tager Sigte paa at konsolidere Fagforeningsstyret. — Med en saadan Udvikling kan det ikke undre, at visse Fagforeningskredse mener at kunne diktere Regeringen Retningslinierne for dens fremtidige Arbejde. De svulmende Kræfter har givet sig Udslag ved forskellige Lejligheder og paa en Maade, som Hr. Stauning ikke synes om. Han forsøgte sig i sin Tid med en spagfærdig Protest mod Kravet om yderligere Nedsættelse af Arbejdstiden, men blev sat paa Plads bl. a. af Arbejdsmandsforbundets Formand. Paa samme Maade er det gaaet med Strejkeretten. Ogsaa paa dette Omraade bestaar der Divergenser mellem Hr. Stauning og prominente Fagforeningsledere, og selv om disse Ledere naturligvis er tilfredse med, at hans Indgreb under de sidste Arbejdskonflikter har været til Fordel for Arbejderne, vil de ikke derfor paa Forhaand bøje sig for en Afgørelse, som eventuelt faar et andet Udfald. — De faglige Vanskeligheder i Forbindelse med en ret udbredt Fagforenings-Opposition mod Støtteforanstaltninger til Gavn for Landbruget, danner Baggrunden for Hr. Staunings indtrængende Appel til De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling. .....«

Nationaltidende (Konservativ) d. 28. Maj 1937:

»*Bønder og Arbejdere*«.

»Efter sin Ordlyd skulde Hr. Staunings Tale paa Fagforbundenes Generalforsamling forleden være en af de mest opsigtsvækkende Taler, der i Aarevis er holdt her i Landet. — Umiddelbart skulde man faa det Indtryk af den, at her stod en Fører, en Statsmand, der myndigt og frygtløs sagde sine egne en Række ilde hørte Sandheder. De maatte forstaa, disse fagorganiserede Arbejdere, at de ved at misbruge Magten vilde miste den. Der var ogsaa andre Samfundsgrupper, der maatte tages Hensyn til. Først og fremmest maatte det jo ikke glemmes, at det er Landbrugseksporten, der muliggør vore Indkøb af Raavarer, hvorfor Regeringen ogsaa maatte have Landbrugets Vel for Øje. — I denne Forbindelse fremsatte Hr. Stauning nogle ligefrem rørstrømske Udtalelser om de kummerlige Kaar, mange mindre Landbrugere for Tiden maa friste. Det er vist første Gang, dansk fagorganiserede Arbejdere til deres Bestyrelse maa høre deres Førstemand sige, at der er Mennesker her i Landet, der har det ringere end de selv. .....«

Roskilde Avis (Konservativ) den 29. Maj 1937:

»*Fornuften og Magten*«.

»Ofte har vi peget paa, at der var megen stor Forskel paa den Hr. Stauning, som for 30—40 Aar siden stod rundt om i Landet og tordnede og lynede mod det borgerlige Samfund, og den Hr. Stauning, der i Dag som Landets ansvarlige Statsminister skal tale til f. Eks. De samvirkende Fagforbunds Delegerede. .....

Hr. Stauning sagde bl. a., Fagene skulde gaa i Forhandling med Arbejdsgiverne for at finde en Afgørelsesmaade, hvorved Afgørelserne af Arbejdsstridigheder kan finde Sted paa Organisationernes Grund. Altsaa Tilslutning til Arbejdsgiverforeningens Formands Tanker. Men Formanden for Fagforbundene, Folketingsmand Chr. Jensen, vilde hverken høre Tale om en saadan fri Voldgift eller have, at Staten skulde have Lov til at gribe ind. — »Jeg anser ikke Tanken om »Fri Voldgift« muligt, og der er ikke rettet nogen Henvendelse til D. s. F.«, sagde Hr. Jensen kort og godt. .....«

Sorø Amtstidende (Venstre) den 29. Maj 1937:

»*Arbejdere og Bønder*«.

»Statsminister Stauning dvælede i sin store Fagforeningstale forleden igen ved det efterhaanden noget slidte Tema: Arbejdere og Bønder, men i en

mistrøstig Tone. Maaske er det endnu for en Utopi at regne, sukkede han, men det kunde ellers blive saa godt! — Ja, saadan som Hr. Stauning tænker sig dette Samarbejde formet, kunde det sikkert blive godt — for ham. Det er »Samarbejdet« mellem Socialdemokrater og Radikale, der staar ham for Øje, en Ordning efter Erik Bøghs Recept i sin Tid for Samarbejdet mellem »de store og smaa Bønder«, hvor den vittige Visedigter lader Godsejerne synge:

»Ja, vi vil dele ondt og godt,
men vi vil ha' det gode blot«.

Saadan har Socialisterne det med de Radikale. Saadan kunde Statsministeren tænke sig, at Arbejderne skulde samarbejde med Bønderne, men de Bønder kender jo aabenbart ikke deres eget Vel, takket være deres politiske Førerskab — politisk Førerskab er Hr. Stauning saa inderligt imod, naar det altsaa ikke lige er socialistisk! .....«

Sorø Amts Dagblad (Konservativ) den 29. Maj 1937:

»*Mindre Arbejde — højere Priser*«.

»..... Og saa endelig Konkurrencen med Udlandet. Haard er den i Forvejen, umulig vil den blive. For Eksportindustriens Vedkommende kan man straks notere en stærkt stigende Arbejdsløshed, og samtidigt trues vi med Oversvømmelse af fremmede Varer, hvis vi ikke vil gaa til vældige Toldforhøjelser og — rene Importforbud. — Men det er ikke nok med Arbejdstidens Nedsættelse, man kræver ogsaa Lovgivning om Ferie. Kravet om Ferie kan være rimeligt, men det forekommer noget uheldigt, naar det fremsættes samtidigt med Kravet om højst 40 Timers Arbejde om Ugen. Der bliver i Forvejen rimelig med Ferie — tilmed da alt Overarbejde er forbudt. — Fyrretyve Timers Ugen vil vise sig at være netop det modsatte af det, man ønsker. Det er ikke mere Lediggang, det er mere Arbejde, der trænges til. .....«

Kristeligt Dagblad (Konservativ) 31. Maj 1937:

»*40 Timers Uge*«.

»Rent umiddelbart synes den betydelige Nedsættelse af Arbejdstiden, som Fagforeningerne har opnaaet gennem deres Virksomhed, at være et af Bevægelsens bedste Resultater. Der er jo næppe Tvivl om, at 8-Timers Dagen saa godt som overalt er blevet kompenseret ved en betydelig Stigning i Arbejdseffektiviteten, ja, i den Grad, at man endogsaa kan tale om, at der derigennem er opnaaet lavere Omkostninger pr. produceret Enhed. Naar der nu stadig gaar betydelige Skarer af Arbejdsløse paa Gaden, saa skulde man paa denne Baggrund synes, at her var en rimelig Vej at gaa. — Som paa saa mange andre Omraader af det økonomiske Liv kan man dog ikke klare sig med denne umiddelbare Løsning af Problemet. .....

..... De samvirkendes Resolution nævner ogsaa Ferier for Arbejderne. Man vil have Lovgivning. Mon ikke det var bedre, at Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer her forsøgte, som det i et vist Omfang allerede er sket, at snakke sig til Rette indbyrdes. Der er næppe saa store Vanskeligheder forbundet med at lade en Del af Arbejdsløsheden »afspadsere« ved 3 à 4 Ugers Ferie til hver Arbejder i de fire lyse Maaneder af Aaret, som der er ved at gennemføre en daglig Begrænsning af Arbejdstiden. .....«

Aalborg Amtstidende (Venstre) 2. Juni 1937:

»*40 Timers Arbejdsugen*«.

»Mon de gode Mennesker gør sig helt klart, hvad det er, de forlanger. En Nedsættelse i en Arbejdsuge paa 48 Timer med 8 Timer er jo ikke Smaating. Det er en Forkortelse i Arbejdstiden med en Sjettedel eller omtrent 17 Procent. Og naar Reallønnen skal bevares, vil det jo virke som en mægtig Opskruning af Prisniveauet paa Hjemmemarkedet, og hvorledes det skal gaa for det Landbrug, der maa eksportere til et Prisniveau, der er fastsat ved en Tvangskurs paa Valutaen, tør man næsten ikke forestille sig. Der er nok færre, der føler sig fristet til at blive ved det Erhverv, der skal hjemtjene den Valuta, som er nødvendig, hvis ikke det hele skal gaa i Staa. .....

..... Men Ligevægt mellem Erhvervene er næppe noget, De samvirkende Fagforbund interesserer sig for at tale om. En københavnsk Murersvend har i Følge Statistikken en Gennemsnitsfortjeneste paa 25 Kroner om Dagen, medens mangen Husmand maa være glad, hvis han kan have en Arbejdsfortjeneste paa 3 Kroner. Nu kræver Fagforbundene en reel Lønforhøjelse for den københavnske Murersvend paa 17 Procent. Mon det er det, der styrker Hr. Staunings Tro paa et Samarbejde mellem Arbejder og Landmand? Bonden kommer til at sidde ved nederste Ende af Bordet ved det Gilde. .....«

— — —

Efter denne Salut vil det vist være paa sin Plads at slutte med et Par Bemærkninger fra vore røde og blaa Venner: Postbudene, fra hvis Medlemsblad »Posthornet« vi citerer:

»*Generalforsamling i De samv. Fagforbund*«.

»..... Det var i en smuk og festafstemt Sal, den fungerende Formand for De samvirkende Fagforbund, Chr. Jensen, kunde byde saavel Gæster som Repræsentanter velkommen, og det kan siges med det samme, at den Værdighed, som Sal med Forsamling gav Udtryk for ved første Øjekast, ikke alene holdt sig, men yderligere steg under de førte Forhandlinger, og naaede vel nok sin største Højde, da Statsministeren havde sluttet sit Foredrag den 26. Maj om Formiddagen. Om Statsministerens betydelige Indlæg i Tidens vigtigste Spørgsmaal bragte Radioavisen samme Aften et fyldigt Uddrag, men bedst var det dog at høre ham selv. Generalforsamlingen kvitterede for Statsministerens djærve og kloge Tale med langvarige og kraftige Bifaldstilkendegivelser, der kun kan udlægges derhen, at han havde mødt fuld Forstaaelse hos Repræsentanterne. — Debatten om Beretningen førtes under saglige Former, selv om der i enkelte Spørgsmaal kunde være divergerende Meninger

om Fremgangsmaaden. Man kunde ikke undgaa at lægge Mærke til, at Solidaritetsfølelsen var meget stærk, samt at De samvirkende Fagforbund ikke alene er klar over sin Styrke, men ogsaa er klar over sin Andel i Medansvaret for den økonomiske Udvikling her i Landet. .....

..... Den forløbne 3 Dages Generalforsamling har paa den smukkeste og værdigste Maade befæstet Arbejderklassens Stilling her i Landet, og enhver, der fik Lejlighed til at overvære denne Arbejdernes Rigsdag, vil vende hjem derfra i Bevidstheden om, at den danske Arbejderklasse er saa stærkt i Gang med ikke alene at konsolidere sig, men ogsaa er med til at bygge op paa det fælles Samfund, at der fremtidig ikke vil blive meget at gøre for splittelsessyge Faktorer i den danske Arbejderbevægelse.«

Den internationale Kapital og Spanien.

Det er mange Gange svært at forstaa Stormagternes Politik overfor Spanien. Nedenstaaende korte Oversigt over de internationale Kapitalinteresser i Spanien vil lette Forstaaelsen heraf og lader formode, at Stormagternes Politik til en vis Grad er paavirket af og staar i denne Kapitals Tjeneste.

Spaniens naturlige Rigdomme og de næsten ubegrænsede Udbytningsmuligheder, de fattige og fortrykte spanske Arbejdere altid har budt den internationale Kapital, har været Anledning til, at denne har anbragt meget store Summer i Spanien, hvis Naturrigdomme i overordentlig stor Udstrækning er blevet dens Udbytningsobjekt.

Elektricitetsproduktionen. Paa dette Omraade har de mægtige internationale Elektrokoncerner den afgørende Indflydelse. I Katalonien tilhører næsten alle vigtige Værker Societe Internationale d'Energie Hydro-Elektrique, Bryssel, (SIDRO). I det sydlige Spanien har den svejtsiske Kreditanstalt opbygget et Net af Elektricitetsværker, saaledes i Sevilla, i Velez Malaga, Alicante og Motrik. »SIDRO« er for Tiden ikke i Stand til at udbetale noget Udbytte, da dets Værker i Katalonien nu er overtaget af Arbejderkommissioner. Kun Værkerne i de af Oprørerne besatte Byer: Sevilla, Malaga og Motrik nyder fuld Frihed. Derfor betegnes Arbejderne i »SIDRO«s Beretning ogsaa som »Rebeller«, og »Elektrobank«s Beretning fremhæver rosende »Francos udmærkede Orden«.

Jernmalm. I Spansk-Marokko, i Biscaya-Provinsen og sydlig for Bilbao findes store Malmlejer af bedste Kvalitet. Den engelske Indflydelse er overvejende. For England, som maa importere en Tredjedel af sit Jernmalmforbrug, var Spanien indtil for ganske nyligt dets vigtigste Leverandør. I Bilbao er de tyske Kruppværker repræsenteret af et Datterselskab. Den tyske Kapital søger tilsyneladende nu at sætte sig fast i Spansk-Marokko, men møder her engelske, franske og amerikanske Interesser.

Kobber. I Provinsen Huelva og i Rio-Tinto Omraadet findes betydelige Kobberforekomster. De største Selskaber, saaledes f. Eks. Rio-Tinto-Company, er paa engelske Hænder.

Kali. Det internationale Kalikartel har tildelt de spanske Producenter en Produktionskvotient paa 14% af Verdensproduktionen. Virksomhederne, hvori der er anbragt engelsk, fransk og belgisk Kapital, omfattes alle af den katalanske Regerings Socialiseringsdekret. Efter en kort Afbrydelse er Driften genoptaget under Arbejdernes Ledelse. De tidligere engelske Grubeejere har mobiliseret de engelske Domstole, som har beslaglagt alle spanske Kaliforsendelser til England og foreløbig har forbudt at yde Spanien Betaling for disse Fragter.

Svovlkis. Spaniens Andel i Verdensproduktionen af Svovlkis andrager næsten 50%. Det spanske Svovlkis tjener navnlig som Grundmateriale for den kemiske Industri i Frankrig. Den franske Kapitals Indflydelse er meget stor.

Kvicksølv. Ved Almaden i Sierra Morena, der er beliggende indenfor den lovlige spanske Regerings Omraade, findes statlige Kvicksølvminer, der leverer næsten 45% af den samlede Verdensproduktion. Næsten lige saa stor er Italiens Produktionsandel. En af den italienske Regering behersket fascistisk Regering i Spanien vilde derfor garantere Italien et næsten ubestridt Verdensmonopol.

Kunstsilke. Alle store Kunstsilkekoncerner har Fabriker i Spanien. Hverken den engelske Courtaulds-Koncern, den hollandske AKU eller den franske Viskose-Koncern ønsker at afstaa fra Udbytningen af den billige katalonske Arbejdskraft. Desuden er udenlansk Kapital interesseret i mange andre store Foretagender i Spanien.

Med Henblik paa de store Kapitalinteresser, der staar paa Spil og mange Gange kolliderer med de politiske Interesser og Hensyn, kan man forstaa Stormagternes nølende og tvetydige Politik overfor de to kæmpende Parter i Spanien, og man forstaar især, hvorfor indflydelsesrige Kredse i de demokratiske Vestmagter aabentlyst sympatiserer med Franco.

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1936 og Aaret 1936.

(Efter »Statistiske Efterretninger«.)

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Oktober Kvartal 1936 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I Tabel I er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, den gennemsnitlige Timefortjeneste angi-

vet for Oktober Kvartal 1936 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabel 1 fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i Oktober Kvartal 1936 var 135 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 163 Øre, for Arbejdsmænd 136 Øre og for Kvinder 89 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte. Som det vil ses af Tabellen, viser den gennemsnitlige Timefortjeneste kun ganske smaa Forandringer fra Juli til Oktober Kvartal.

Tabel 1. Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Oktober Kvartal 1936 og de 4 foregaaende Kvartaler.

	Antal Arb. pr. 31. Dec. 1936	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Okt. Kv. 1936	Juli Kv. 1936	April Kv. 1936	Jan. Kv. 1936	Okt. Kv. 1935
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arbejdere	26704	179	176	172	173	175
Ufagl. —	24621	144	145	143	141	143
Ialt Mænd...	51325	162	161	158	156	160
Kvindel. Arbejdere.....	19927	90	91	91	91	90
Samtl. Arbejdere	71252	143	143	139	138	140
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	23430	145	143	139	143	142
Ufagl. —	33249	130	127	125	124	126
Ialt Mænd...	56679	136	134	131	132	133
Kvindel. Arbejdere.....	12603	86	86	85	86	85
Samtl. Arbejdere	69282	128	126	124	123	125
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	50134	163	160	156	159	159
Ufagl. —	57870	136	135	133	132	133
Ialt Mænd...	108004	148	147	144	144	145
Kvindel. Arbejdere.....	32530	89	89	88	89	88
Samtl. Arbejdere	140534	135	134	131	131	133

Tabel 2. Den gennemsnitlige Timefortjeneste ved Akkord og i Timeløn i Aarene 1936 og 1935.

	1936			1935		
	Akkord	Timeløn	Tilsammen	Akkord	Timeløn	Tilsammen
København	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere...	193	160	176	192	159	174
Ufaglærte — ...	183	129	143	184	127	143
Ialt Mænd...	189	143	160	189	141	159
Kvindl. Arbejdere....	103	77	91	102	76	90
Samtl. Arbejdere...	160	128	141	160	127	140
Provinsen						
Faglærte Arbejdere...	156	131	143	154	130	141
Ufaglærte — ...	151	114	127	146	112	124
Ialt Mænd...	154	121	133	150	119	131
Kvindl. Arbejdere....	100	69	86	99	68	85
Samtl. Arbejdere...	142	113	125	139	112	123
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere...	175	146	160	174	145	158
Ufaglærte — ...	163	121	134	160	119	132
Ialt Mænd...	170	131	146	168	129	144
Kvindl. Arbejdere....	102	74	89	101	73	88
Samtl. Arbejdere...	151	121	133	149	119	132

I Oktober Kvartal 1936 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,1 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

I Tabel 2 er angivet den gennemsnitlige Timefortjeneste for Hovedgrupper af Arbejdere i Aarene 1936 og 1935 med Adskillelse mellem Fortjenesten ved Arbejde paa Akkord og i Timeløn. Som Følge af de ændrede Overenskomstforhold er der Forandringer i Tallene fra 1935 til 1936 for næsten alle Grupper af Arbejdere. Forandringerne for Timelønsarbejdet er dog kun smaa, medens der for Akkordarbejdet i enkelte af de betragtede Grupper særligt i Provinsen er sket Ændringer af større Betydning.

Kongres i den finske Landsorganisation.

Den finske Landsorganisation aabnede sin ordinære Kongres Pinsedag i Folkets Hus i Helsingfors, og Kongressen varede i 4 Dage for at komme igennem den omfattende Dagsorden. — I Kongressen deltog ialt 150 Repræsentanter, derunder Bestyrelsesmedlemmer og Gæster.

For Den internationale Fagforenings Central i Paris mødte Næstformanden Hans Jacobsen, Danmark, fra den svenske Landsorganisation August Lindberg og Valter Åhman, for Landsorganisationen i Norge Elias Volan og I. B. Aase, fra Holland S. de la Bella jr., fra Belgien Joseph Bondas, og fra Danmark Laur. Hansen.

Endvidere var Det internationale Arbejdsbureau i Geneve repræsenteret ved Pierre Tixier, dertil kom en Række indenlandske Gæster.

I sin Velkomsttale pegede Formanden Huttunen paa den glædelige Kendsgerning, at den finske Landsorganisation i den sidste Kongresperiode næsten havde fordoblet sit Medlemstal, idet mere end 50.000 organiserede Arbejdere nu stod tilmeldt Landsorganisationen.

Diskussionen om Beretningen for den sidste treaarige Periode varede i to Dage, og det fremgik heraf, at Finland endnu ikke havde ratificeret ret mange af de Konventioner, som er tiltraadt af de internationale Arbejdskonferencer i Geneve. — Kongressen udtalte derfor sit Haab om, at den nuværende demokratiske Regering, i hvilken flere Socialdemokrater har Sæde, vil paabegynde en Social-Lovgivning i Overensstemmelse med de omtalte Konventioner. — Iøvrigt udtalte Kongressen sin fulde Anerkendelse af det Arbejde, som den socialdemokratiske Gruppe paa Rigsdagen har udført paa dette Omraade, i Haab om, at Gruppen

vil fortsætte sit Arbejde for en Udbygning af den sociale Lovgivning.

Paa Kongressen udspandt der sig en lang Debat om den Kamp, som de enkelte Fagforbund maa føre for at opnaa kollektive Arbejdsaftaler i Lighed med, hvad der er gældende i andre nordiske Lande.

Sekretariatet forelagde en Udtalelse, som gaar ud paa, at Kampen for at opnaa kollektive Overenskomster fortsættes og skærpes, og saafremt dette Standpunkt afføder Konflikter, er Landsorganisationen klar til at støtte disse med hele sin Magt og Indflydelse. — Denne Resolution vedtoges enstemmigt.

Iøvrigt pegede Kongressen paa den Opgave, som ligger i, at der for Statens og Kommunernes Arbejdere opnaas Aftaler paa samme Grundlag, altsaa det rent kollektive, og her bør Arbejdernes faglige Organisationer anerkendes som den ene Part i Aftaleforholdet.

Med Hensyn til Arbejderbeskyttelseslovgivningen kræver Kongressen en Udbygning, og det blev paalagt Sekretariatet at rette Henvendelse til den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe herom. — Der blev fremsat Krav om, at Loven mod Terror paa Arbejdspladserne (paa Dansk Tugthusloven) skal ophæves, og glædeligvis har Socialdemokratiet allerede ført denne Sag frem paa Rigsdagen. — En Række indsendte Forslag om det internationale Arbejde, Enhedsfront, Kampen mod Fascismen m. v., blev forkastet med meget stort Flertal under Henvisning til, at Landsorganisationen paa alle disse Omraader følger de Beslutninger, som træffes af Den internationale faglige Central.

Kongressen godkendte i denne Forbindelse de Beslutninger, som var vedtaget af den nordiske Samarbejdskomité paa Mødet i København i December 1936. — Et af de nedsatte Udvalg, som havde behandlet Spørgsmaalet om Oplysningsvirksomheden, afgav den Indstilling, at det ikke vilde være nødvendigt med et særligt Kvindesekretariat, men Udvalget mente derimod, at det vilde være nødvendigt at faa ansat en kvindelig Agitator for Arbejdet i Nordfinland. — Med 3 Stemmers Flertal besluttede Kongressen imidlertid at overlade til Sekretariatet at nedsætte et særligt Kvindeudvalg til at beskæftige sig med Oplysningsarbejdet.

Et Forslag fra Sekretariatet om Fagforeningerne bør interessere sig mest muligt for Ædruelighedsarbejdet medførte en livlig Debat, som sluttede med Vedtagelse af Forslaget.

Ved Valgene blev Edv. Huttunen enstemmigt genvalgt til Formand i Landsorganisationen. Til Medlemmer af Sekretariatet valgtes K. A. Fagerholm, E. Härmä, A. J. Hällström, J. Virtanen, E. Aittola, Uno Nurminen, V. V. Salovaara og Matti Leskinen.

— — —

I sin Kommentar til Fagkongressen skriver det finske »Arbejderblad« bl. a.: »Det er sikkert med tungt Hjerte, at Arbejdsgiverne konstaterer, at Kommunisterne spillede en meget ubetydelig Rolle paa denne Kongres, og at de ikke engang i de Tilfælde, da den saakaldte Opposition slog alle sine Tropper sammen, kunde afgøre et eneste Spørgsmaal. — Majoriteten har været klar, — Oppositionen har ikke engang kunnet samle en Trediedel af Stemmerne. For alle, som er besat af en objektiv Interesse for Arbejderklassens økonomiske Kamp, maa dette være glædeligt. Hvis de kommunistiske Elementer havde faaet nogen Betydning indenfor de faglige Organisationer, vilde Fagbevægelsens Betydning skrumpe ind i Stedet for at vokse. — Da vilde det være let for Arbejdsgiverne at tilbagevise Kravene og faa den offentlige Mening bag sig. Nu er dette meget vanskeligt, og det ved Arbejdsgiverne. Derfor det daarlige Humør paa deres Side. — — Det har været en opbyggende Kongres. Grundlaget for vor Fagbevægelse blev lagt ved de to foregaaende Kongresser. Denne Kongres har bygget videre. Vort Lands Arbejderklasse skal hæve sig til Kulturlandenes Niveau i økonomisk og social Henseende, og det skal ske ved Fagbevægelsens Hjælp.«

Lærlingeloven og Fagforeningerne.

Fagenes yngste Medarbejdere, Lærlingene, har været Lovgivningsmagtens Stedbørn igennem et Par Menneskealdre. Siden vi fik den første Lærlingelov i 1889, er der paa de fleste sociale og kulturelle Omraader sket en bemærkelsesværdig Udvikling, der har haft en Demokratisering af Samfundslivet til Formaal.

Men Lærlingeloven har under alt dette hvilet paa sine ærværdige Principer fra 1889. Det er endda ikke helt med urette hævdet, at den første Lærlingelov var forældet allerede da den kom til Verden. Man forstaar derfor, at hvad den i Dag har kunnet afkræve den nulevende Generation af Respekt skyldes den Haardnakkethed, hvormed den har kunnet modstaa en rivende social Udvikling paa alle andre Omraader. Vel blev der i 1921 foretaget en Revision, men den medførte ingen *principielle* Ændringer.

Naar den gamle Lærlingelov nu efter den nye Lovs Vedtagelse er Historie, vil dette ikke fremkalde mange Beklagelser.

Sagen er jo den, at et af de oftest anvendte Argumenter imod en Revision af Lærlingeloven har været, at Mestrene alligevel ikke nøjedes med at indrømme deres Lærlinge den Beskyttelse, som Loven foreskrev. Mange Mestre har f. Eks. givet deres Lærlinge Ferie, uden at have Lovparagraffer derom svævende over Hovedet. Problemet blev for dette som for flere andre Spørgsmaal da blot, om Indrømmelserne til Lærlingene skulde ske ved tilfældig Velvilje —eller om Loven skulde afpasses efter de Krav, som stort set anses for rimelige af alle Parter. Mod deres oprindelige Hensigt er adskillige Mesterrepræsentanter i deres ædle Harme over for meget »Kontorius« og »Juristeri« (to Gloser, som paa Grund af deres Ubestemmelighed har opnaaet en formidabel Popularitet i anti-Regeringskredse) kommet til at yde en uberettiget Støtte til de *daarlige* Mestre.

Men nu er Lærlingeloven altsaa gennemført. At Venstre og Højre stemte imod noteres blot for en Fuldstændigheds Skyld. Loven bringer paa en lang Række Omraader en betydelig Forbedring. Nye Kategorier af unge Arbejdere drages ind under kontraktlige Forhold. Det bestemmes ved Lov, at hvor kollektive Lønaftaler for Lærlingene oprettes, skal de være gældende Minimum. Hvor der ikke er Overenskomst om Lærlingelønningerne nedsætter Organisationerne et Nævn, der kan træffe Afgørelse om Lønnen, saafremt der er Flertal i Nævnet derfor. Lærlingene faar Ferie, gennemsnitlig 14 Dage aarligt i Læretiden, eventuelt varieret med en længere Ferie i de første Aar og en kortere i de senere, dog mindst 9 Dage i det sidste Læreaar. Mesterens Forsikringsforpligtelser overfor Lærlingen udvides, Aftenskoleundervisningen paa tekniske Skoler og Fagskoler begrænses. Svendeprøver gøres obligatoriske og bedømmes af en Kommission med Fagenes Folk som Medlemmer.

Om Læretiden bestemmes det, at 4 Aar fremtidig skal være det almindelige Maksimum. Dog har Socialministeren Adgang til at forlænge Læretiden med indtil 1 Aar. Regeringspartierne har i Folketingets Udvalg, som behandlede Loven, udtalt, at det vilde være rimeligt, om der tages Hensyn til Lærlingenes Alder og Modenhed, saaledes at en længere Læretid end den i Loven fastsatte fortrinsvis bringes i Anvendelse paa Lærlinge, der umiddelbart efter deres fyldte 14de Aar indtræder i Lærlingeforhold.

Dette er, kort opremset, nogle af Lovens Reformer og Fremskridt, der vil blive hilst med Tilfredshed hos Størstedelen af Befolkningen.

Men dertil kommer, hvad der er det vigtigste nye i Loven, at Fagenes egne Folk drages med ind i det intime daglige Arbejde med at gennemføre Lovens Ord og *Mening*. Gennem faglige Fællesudvalg skal Arbejdere og Arbejdsgivere nu overvaage, at Uddannelsen bliver forsvarlig indenfor det paagældende Fagomraade. Tendenser til at spekulere i Lærlingenes Arbejdskraft vil herefter kunne modvirkes, og det ligger i det hele taget nu i Fagenes egen Haand at sørge for, at den nye Lærlingelov gennemføres *fuldt ud*.

Som Kronen paa Værket kommer derpaa den nye Institution, Lærlingeraadet. Herigennem skal der skabes Kontakt mellem Erhvervenes Hovedorganisationer og Administrationen. Lærlingeraadet skal dels træffe Afgørelser om, dels være raadgivende overfor Ministeren i administrative Spørgsmaal.

Fagforeningerne er altsaa draget med ind i Lærlingeforholdet paa en langt mere intim Maade, end Tilfældet har været hidtil. Loven kan kun opfordre Organisationerne til i saa vid Udstrækning som mulig at faa Lærlingenes Løn fastsat i Overenskomsterne. Lærlingenes Lønforhold er et Organisationsanliggende og bør behandles som saadan.

I det hele taget vilde det være naturligt, om Vedtagelsen af Lærlingeloven danner Udgangspunktet til det nærmest mulige Samarbejde mellem de ældre og de unge Arbejdere. Regeringens nye Lærlingelov giver de allerbedste Betingelser for en Forbedring af Lærlingenes Kaar og Uddannelse.

Arbejdsløsheden i April og Maj 1937.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en Optælling for de Fag, som indgaar i Statistisk Departements Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Maj Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 61.868 Arbejdsløse, d. v. s. 14,5 pCt. af det samlede Antal paa ialt 427.429 organiserede Arbejdere i de paagældende Fag.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1932.

Samtlige Fag:	1937 pCt.	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.
Januar	33,0	28,1	29,5	34,4	43,5	34,1
Februar	31,4	30,4	28,3	31,3	42,9	35,9
Marts	28,6	26,2	22,3	28,4	35,4	35,8
April	17,5	19,5	18,3	21,6	28,6	27,7
Maj	14,5*)	12,9	14,4	16,8	24,3	24,8
Juni		11,3	12,6	15,5	21,9	24,9
Juli		12,1	12,6	15,3	21,7	28,7
August		12,3	13,7	15,5	21,4	29,2
September		12,9	14,9	16,4	20,9	29,6
Oktober		16,3	17,3	18,2	23,2	31,8
November		20,0	21,7	22,3	25,7	35,1
December		30,3	31,7	30,3	37,5	42,8

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 5 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Maj*) 1937	April 1937	Marts 1937	Maj 1936	April 1936	Marts 1936
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	12,0	13 3	28,1	10,2	17,4	32,2
2. Jernindustrien	10,1	11,4	15,0	11,4	15,7	19,7
3. Anden Industri m. v.	12,8	14,6	16,9	11,6	14,5	17,2
4. Handel	5,8	6,1	7,7	6,2	7,3	9,0
5. Arbejdsmænd	16,6	20,0	28,0	16,2	19,8	26,7
I alt	12,9	14,8	19,9	12,3	15,8	20,8
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	11,9	14,3	38,5	7,1	16,0	47,7
2. Jernindustrien	10,9	13,6	16,9	8,7	13,2	19,6
3. Anden Industri m. v.	13,3	13,1	17,0	9,8	13,1	16,6
4. Handel	6,0	6,7	7,1	6,0	7,2	7,7
5. Arbejdsmænd	19,4	26,0	49,0	18,3	31,8	38,2
I alt	15,5	19,2	34,3	13,3	21,9	29,9
Hele Landet	14,5	17,5	28,6	12,9	19,5	26,2

*) Foreløbigt Tal

Fag	Antal Arb. pr. April 1937	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		April 1937	Marts 1937	April 1936	Marts 1936
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Murere	10 267	14,9	40,5	20,4	54,8
Hustømrere	8 997	20,6	43,2	22,1	47,1
Snedkere	10 015	18,4	25,5	18,0	29,2
Malere	7 791	0,8	36,4	4,1	44,3
Sadelmagere og Tapetserere	2 478	4,8	12,7	7,5	18,8
Blikkenslagere	2 579	19,5	29,5	25,6	42,6
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 245	13,3	15,8	17,3	22,2
Smede- og Maskinarb.	35 163	11,7	14,5	13,6	18,2
Formere	2 183	8,8	9,3	8,3	14,3
Elektrikere	3 584	17,2	25,8	17,2	21,2
Bageri- og Konditoriarb.	5 254	30,1	32,6	26,1	28,6
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 887	18,5	22,4	19,3	18,7
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 614	6,9	7,3	7,9	12,2
Slagteriarbejdere	8 317	18,2	20,2	21,7	24,1
Tobaksarbejdere	8 748	17,6	19,8	19,8	18,8
Tekstilarbejdere	15 637	9,2	9,9	5,1	6,5
Skræddere	14 624	7,3	9,7	7,5	13,8
Hatte- og Buntmagere	1 552	12,8	13,3	15,7	16,6
Skotøjsarbejdere	5 019	22,5	23,8	17,5	17,7
Træindustriarbejdere	5 985	13,3	19,4	12,7	16,7
Karetmagere	1 140	9,9	15,5	11,9	15,9
Keramikere	2 031	4,8	4,4	3,1	5,3
Papirindustriarbejdere	1 747	1,8	1,6	2,1	2,1
Bogbindere	4 616	16,1	17,7	7,5	14,5
Typografer	6 712	9,5	13,1	12,7	14,2
Sømænd	4 350	26,1	29,5	28,1	32,1
Søfyrbødere	2 216	28,6	28,0	31,3	35,3
Kedel- og Maskinpassere	2 326	5,8	8,4	7,8	14,7
Kvindeligt Arbejderforbund	15 926	17,1	19,7	15,9	17,2
Handels- og Kontormedhj.	25 229	6,6	7,6	7,5	8,5
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	169 908	24,5	43,7	28,7	35,1
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 704	25,8	42,1	34,4	46,8
Andre Fag	31 585	12,0	19,0	12,6	17,6
I alt...	427 429	17,5	28,6	19,5	26,2

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd og Murermestre i Lyngby og Gentofte.

Ved et Fællesmøde den 30. April behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Murermesterforeningen for Lyngby, Gentofte og Omegn nægtede at betale den i Henhold til Forligsforslaget af 17. Marts d. A. for københavnske Jord- og Betonarbejdere skete Timelønsforhøjelse paa 4 Øre trods Overenskomstens § 4, der efter Forbundets Mening hjemler Ret hertil.

Mødet endte resultatløst, hvorefter Forbundet vil indgive Klage til Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Firmaet Skern Ægeksport.

Torsdag den 13. Maj 1937 afholdtes i Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde paa Foranledning af en Protest fra Arbejdsgiverforeningen over, at Dansk Arbejdsmandsforbund havde varslet Strejke overfor *Skern Ægeksport*, og samtidig vedrørende dette Firma havde varslet Sympatistrejke overfor Arbejdsgiverforeningens Medlemmer.

Protesten var baseret paa, at Firmaet havde meldt sig ind i Arbejdsgiverforeningen, men man fastholdt fra Arbejderside, at denne Indmeldelse var sket paa et Tidspunkt, hvor en Lønaktion var indledet.

Der opnaaedes ikke Enighed om det overenskomstmæssige Forhold, men Strejken udsattes indtil samme havde været behandlet for Den faste Voldgiftsret, idet Arbejdsgiverforeningen gav Løfte om at fremskynde Sagen det mest mulige.

Metaltrykkere hos A/S Carl M. Corh's Sølvvarefabriker, Fredericia.

En uvarslet Arbejdsstandsning af samtlige Metaltrykkere hos *A/S Carl M. Cohr's Sølvvarefabriker*, Fredericia, var til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 13. Maj, hvor man efter nogen Forhandling enedes om, at Arbejdet genoptages den 14. Maj ved normal Arbejdstids Begyndelse, og at Arbejderne til fuld Afgørelse af den ulovlige Arbejdsstandsning betaler til Aktieselskabet et Beløb af 300 Kr., som vil være at fradrage i de paagældende Arbejderes Løn i de 6 Lønningsuger fra og med Fredag den 28. Maj.

Varsling af Sympatistrejke.

Til Støtte for den af Træindustriarbejderforbundet iværksatte Konflikt overfor *Maglemer Savværk* pr. Maribo (Indehaver: Fabrikant Kølle) har De samvirkende Fagforbund, med Tilslutning af Dansk Arbejdsmandsforbund og Snedkerforbundet, overfor Dansk Arbejdsgiverforening varslet Sympatistrejke og -blokade til Ikrafttræden Lørdag den 15. Maj ved normal Arbejdstids Ophør.

Den varslede Sympatistrejke er imidlertid annulleret inden den traadte i Kraft, idet Træindustriarbejderforbundet har opnaaet Overenskomst med det paagældende Savværk.

Metaltrykkere hos Firmaet Grubert & Sønner.

Om en af Dansk Metaltrykkerforbund fremsat Klage over, at *A/S Grubert & Sønner* ikke vil anerkende nogle i Presseriet beskæftigede ufaglærte Arbejdere som henhørende under Metaltrykkernes Overenskomst, samt en Klage over, at Firmaet krævede opretholdt 2 Formandsstillinger, trods det ringe Antal Beskæftigede, havde der mellem Forbundet og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning været afholdt Mæglingsmøder og Timandsmøder, uden at Enighed opnaaedes, og i den Anledning afholdtes der den 18. Maj 1937 et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen til Behandling af Spørgsmaalene, uden at der opnaaedes noget Resultat. — Forbundet forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Keramikere paa Nymølle keramiske Fabrik.

Tirsdag den 18. Maj afholdtes der et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen vedrørende et af

Keramisk Forbund over for A/S Nymølle keramiske Fabrik fremsendt Strejkevarsel.

Arbejdsgiverforeningen hævdede, at det fremsendte Strejkevarsel over for den paagældende Virksomhed var ulovligt, idet denne var indmeldt i Arbejdsgiverforeningen, medens Keramisk Forbund hævdede, at Virksomheden ikke var indmeldt i Arbejdsgiverforeningen den 4. Maj, da Forbundet afsendte 1ste Varsel over for Virksomheden, og at det fremsendte Strejkevarsel derfor ikke kunde være ulovligt.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverforeningen meddelte, at den agtede at indklage Forbundet for Den faste Voldgiftsret.

Keramisk Forbund erklærede sig villig til at udsætte Iværksættelse af Strejken til Onsdag den 26. Maj ved Arbejdstidens Ophør.

Metalslibere hos A/S Fisker & Nielsen, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 19. Maj 1937 behandlede man en af Metalsliberne *hos A/S Fisker & Nielsen* foretaget Opsigelse af Metalslibernes Værkstedsprisliste, og man enedes om, at Priskuranten forlænges med følgende Ændringer:

For Arbejdet ved Slibning af »S 50« Beholdere og ved Aluminium ydes et Tillæg af 3 pCt. — For det øvrige Metalsliberarbejde ydes et Tillæg paa 4 pCt. — De nye Priser træder i Kraft fra indeværende Lønningsuges Begyndelse. — De udstedte Strejkevarsler tages tilbage.

Arbejdsmænd hos A/S »Trifoleum« i Randers.

I Anledning af en Uoverensstemmelse vedrørende en Formand hos *A/S »Trifoleum«* i Randers, som Dansk Arbejdsmandsforbund benægtede var Formand i Septemberforligets Forstand, afholdtes der den 20. Maj d. A. et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, uden at Enighed opnaaedes.

Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Havnearbejdere i Esbjerg.

Ved et Fællesmøde den 20. Maj d. A. i Arbejdsgiverforeningen behandlede man en Uoverensstemmelse ved Indladning af Kartofler til *S/S »Heina«* i Esbjerg.

Mødet sluttede med at Fagforeningen udtaler en Beklagelse af det skete, og til fuld Afgørelse udreder en Bod paa 100 Kr.

Arbejdsmænd og Klemensker Grovvare- og Foderstofforretning og Østermarie Pakhusforening.

Ved et Møde den 20. Maj i Arbejdsgiverforeningen enedes man om følgende Ordning for Klemensker Grovvare- og Foderstofforretning og Østermarie Pakhusforening.

Overenskomsten af 10. Maj 1937 sættes i Kraft med følgende Ændringer:

Bestemmelserne om Kuske og Chauffører udgaar, idet disse ikke er omfattet af Overenskomsten.

I § 7 ændres 2½ Kr. pr. Dag til 3 Kr. pr. Dag.

Mindstebetalingen i Forliget af 4. Juli 1930 indføres i Overenskomsten fra 1. Marts 1938.

Saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Points fra det nu offentliggjorte Pristal (178), idet Pristallet i 1914 sættes = 100), skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør 1938.

Mølleriarbejdere i Svendborg.

Den 21. Maj afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Mølleriarbejderforbund over, at »Svendborg Dampmølle« og »Boghvedemøllen« hver beskæftiger 1 Silopasser med Lønninger som ufaglærte Mølleriarbejdere, medens Forbundet mener, at de skal betales som faglærte.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig Sagens videre Forfølgning ad retslig Vej.

Bude hos A/S N. C. Rom.

Ved et Fællesmøde den 24. Maj i Arbejdsgiverforeningen enedes man om, at A/S N. C. Rom tiltræder Standrad-Budoverenskomsten af 2. Maj 1936, og at der endvidere for unge Bude mellem 16 og 18 Aar fastsættes følgende Lønninger:

16—17 Aar	.....	Kr. 26,00
17—18 —	.....	- 28,50

Tidligere Uniformsydelser bibeholdes.

Iøvrigt er Budenes Standardoverenskomsts almindelige Bestemmelser ogsaa gældende for Ungbudene.

Firmaet forpligter sig til ikke at beskæftige unge Arbejdere under 16 Aar, medmindre der herom træffes særlig Aftale med Dansk Arbejdsmandsforbunds Ungdomsafdeling.

Nærværende Overenskomst er tiltraadt under Hensyntagen til andre Overenskomster, der er afsluttet indenfor Bogbinderfaget i det sidste Halvaar og kan ikke skabe Præcedens for andre Ungbudes Overenskomster.

Strejken hæves, og det udstedte Sympatistrejkevarsel tages tilbage.

Litografer hos A/S »Dafameta«.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 1. Juni 1937 behandlede man den af Medlemmer af Dansk Litografisk Forbund overfor A/S »Dafameta« iværksatte Strejke, og enedes man om, at Arbejdet skulde genoptages Onsdag den 2. Juni ved normal Arbejdstids Begyndelse, samt at Strejken suspenderedes indtil 48 Timer efter, at Den faste Voldgiftsret har afsagt sin Kendelse i Sagen (Nr. 2381).

Arbejdsmænd hos A/S Emil Moland, Kolding.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 2. Juni 1937 oprettedes en Overenskomst mellem ovennævnte Firma og Dansk Arbejdsmandsforbunds Afd. A, Kolding, efter at der havde været

etableret Strejke. — Lønninger fastsattes for Lagerarbejdere til 51,00 Kr. pr. Uge og for Chaufører 53,90 Kr. pr. Uge, — for 48 Timer ugentlig. — Almindelige Overarbejdssatser. — Ulykkesbetaling 3,00 Kr. daglig i indtil 13 Uger. — Sommerferiepenge 2% af den udbetalte Løn, gældende til 1. Marts 1938.

Strejken hævet, og Arbejdet genoptaget fra og med den 3. Juni 1937.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2356.

Formere og Støberiarbejdere hos A/S C. M. Hess' Fabrikker, Vejle.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Maj 1937 i Sag Nr. 2356: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og A/S. C. M. Hess' Fabriker, Vejle, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund og dets Afdeling i Vejle paa 81 af Afdelingens Medlemmers Vegne.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og A/S C. M. Hess' Fabriker, Vejle, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund og dets Afdeling i Vejle paa 81 af Afdelingens Medlemmers Vegne. Klagerne har nedlagt Paastand om, at de indklagede Arbejdere, hvis Navne er anførte paa en under Sagen fremlagt Fortegnelse, hver især ikendes en Bod for Deltagelse i en paa Fabrikerne i Vejle i Dagene den 20.—24. Februar d. A. iværksat ulovlig Arbejdsstandsning.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Som nærmere fremstillet i Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. November 1933 i Sag Nr. 1862 paabegyndte A/S C. M. Hess' Fabriker i Foraaret 1933 Fremstilling af Badekar efter en ny Metode og antog hertil først 2 Formere, der aflønnedes paa Timeløn, oprindelig 95 Øre, senere forhøjet til 105 Øre og eventuelt, naar Produktionen var naaet til 3 Badekar pr. Dag for hver af Formerne, 115 Øre. I September s. A. opnaaedes der Enighed med en af Formerne om en Akkordpris af 5 Kr. 75 Øre pr. Badekar. Imidlertid havde Aktieselskabet Vanskelighed ved for de tilbudte Lønninger at faa faglærte Formere til det paagældende Arbejde, og Selskabet antog derfor yderligere 2 Arbejdsmænd til Formningen af Badekar. Dette førte til en Konflikt med Dansk Former- og Støberiarbejderforbund, der holdt paa, at Arbejdet kun maatte udføres af faglærte Formere ifølge en Modsætningsslutning fra § 9 i den mellem Parterne gældende Overenskomst, hvorefter »det ikke kan forbydes Arbejdsgiverne at benytte ikke faglærte Arbejdere til Maskin- og Brædtformning«. Formerne vedtog paa en Generalforsamling, at det paagældende Arbejde enten skulde udføres af Formere alene eller af Arbejdsmænd alene, og da Fabrikernes Ledelse ikke vilde indgaa herpaa, nægtede de to med Formning af Badekar beskæftigede Formere at forsætte med dette Arbejde. Over den saaledes etablerede Blokade af Arbejdet indgav Dansk Arbejdsgiverforening Klage til Den faste Voldgiftsret. Fra Formerforbundets Side blev det under Sagen fastholdt, at de faglærte Formere havde Eneret paa Udførelse af Arbejdet, der maatte betragtes som Haandformerarbejde (løst Arbejde), medens Arbejdsgiverne hævdede, at Arbejdet var Brædtformning og derfor maatte kunne overlades til ufaglærte Arbejdere. Ved Rettens ovennævnte Kendelse blev den etablerede Blokade kendt ulovlig, medens Spørgsmaalet om, hvorvidt Formningen af de omhandlede Badekar var Haandformerarbejde eller Brædtformning, blev henvist til faglig Voldgift. Ved den faglige Voldgiftsret blev sidstnævnte Spørgsmaal imidlertid ikke afgjort, idet Sagen her den 14. December 1933 afsluttedes med følgende Forlig:

> »Det af Den faste Voldgiftsret udskudte Spørgsmaal, om den nuværende Formemetode er at betragte som løst Arbejde eller Brædtarbejde, finder den faglige Voldgiftsret ikke Anledning til at afgøre, da Sagen forligtes paa følgende Maade: De to Arbejdsmænd, der for Tiden beskæftiges ved Formning af Badekar, optages som Medlemmer af Dansk Former- og Støberiarbejderforbund.
>
> Aktieselskabet forpligter sig til ved Formning af Badekar kun at anvende Medlemmer af Dansk Former- og Støberiarbejderforbund, saa længe nuværende Formemetode anvendes, og ved eventuel Overgang til en ny Formemetode skal de, der for Tiden beskæftiges ved Badekar, fortrinsvis have Adgang til dette Arbejde.«

Det sidste Afsnit af dette Forlig er i den siden da forløbne Tid under Fabrikernes stigende Produktion af Badekar, og idet Tilgangen af udlærte Formere til dette Arbejde svigtede, blevet praktiseret paa den Maade, at Fabriksledelsen — med udtrykkelig eller stiltiende Godkendelse af de paa Fabrikerne beskæftigede Formeres Tillidsmand — til Formning af Badekar har antaget Arbejdsmænd til Oplæring i 3 Maaneder, saaledes at de først indtraadte i Fagforeningen, naar de fandtes egnede for Arbejdet, og — i hvert Fald som Regel — — saaledes, at der i de enkelte Tilfælde ikke forelaa nogen udtrykkelig Sanktion fra Fagforeningens Side, men blot en simpel Meddelelse fra Fabriksledelsen.

I Sommeren 1936 paabegyndte Aktieselskabet Fremstilling af Badekar efter en ny, mindre Model og ønskede fastsat en Akkordpris paa dette Arbejde. Nogen Aftale herom kom dog ikke i Stand.

Den 19. Januar d. A. afholdtes der paa Fabrikerne i Vejle et Mæglingsmøde blandt andet til Behandling af en fra Formerforbundet fremkommet Klage over, at Selskabet ved Fremstilling af Badekar ikke overholdt Bestemmelsen i den faglige Overenskomst § 7 Stk. 2 (den gennemsnitlige Timefortjeneste ÷ 20%). Selskabet henviste her til, at der ikke var tilbudt nogen Pris, og at Be-

tingelserne for Anvendelse af § 7 derfor ikke var tilstede, medens Forbundet hævdede den modsatte Opfattelse. Sagen gik videre til Timandsmøde, der afholdtes den 9. Februar, og hvor man enedes om følgende:

»Med Hensyn til Formning af Badekar vistes Sagen tilbage til lokal Forhandling, som skal være tilendebragt senest Onsdag den 17. Februar. Fra det paagældende Arbejdes Begyndelse til ovennævnte Dato afregnes efter § 7, 2. Stk.

Opnaas ikke Enighed under fornævnte Forhandlinger, udføres Arbejdet derefter paa Timeløn«.

Efter dette Mæglingsmøde forhandledes der mellem Fabriksledelsen og den med Formningen af det nye Badekar beskæftigede Former Kjeldsen, der tillige var Formernes Tillidsmand, om en Akkordpris, men disse Forhandlinger afsluttedes Lørdag den 13. Februar uden Resultat, idet Firmaet tilbød en Akkordpris paa 4 Kr. pr. Badekar, medens Kjeldsen forlangte 5 Kr.

Mandag den 15. Februar ved Arbejdstidens Begyndelse havde Kjeldsen paa Arbejdspladsen en Samtale med Støbemesteren, og da Kjeldsen paa denne forstod, at han herefter kun vilde blive aflønnet med den ansatte Timeløn 97 Øre, medens han ved Anvendelse af Bestemmelsen i § 7 vilde faa 1 Kr. 78 Øre, tog han med det samme sin Afsked fra Arbejdet og gik sin Vej.

For at faa Arbejdet udført antog Selskabet nu et Par Arbejdsmænd, af hvilke den sidst antagne ikke fik sit Forhold til Formernes Fagforening ordnet. Formerne paa Fabrikerne forlangte nu under Trusel om i modsat Fald at nedlægge Arbejdet de to Mænd — eller i hvert Fald den sidst antagne af disse — fjærnet, hvad Selskabet nægtede, og ved en den 19. Februar i Fagforeningen afholdt Generalforsamling vedtoges det under Hensyn til Selskabets Forhold til Tillidsmand Kjeldsen ikke at sanktionere nogen Afvigelse fra Voldgiftsforliget af 14. December 1933 om udelukkende Anvendelse af Forbundets Medlemmer.

Lørdag den 20. Februar henvendte Fagforeningens Formand og Arbejdernes Tillidsmand C. Ryborg sig til Støbemesteren og forlangte den sidst antagne Mand fjernet fra Arbejdet, hvad Støbemesteren imidlertid nægtede at efterkomme. Dette havde til Følge, at samtlige Medlemmer af Formerforbundet med nogle faa Undtagelser samme Dag nedlagde deres Arbejde paa Fabriken, uden at det lykkedes Fagforeningsformanden og Tillidsmanden at forhindre dette. Arbejdsnedlæggelsen varede, indtil Arbejdet den 25. Februar blev genoptaget, og havde til Følge, at udover de 81 Formere, der forlod Arbejdet, yderligere en Mængde andre Arbejdere, navnlig Smede og Arbejdsmænd, blev uden Beskæftigelse. Sagen er herefter indbragt for Den faste Voldgiftsret.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de vel erkender, at Arbejdsnedlæggelsen har været ulovlig, allerede fordi den har været uvarslet, men samtidig gør gældende, at der for Arbejderne har foreligget saadanne undskyldende Omstændigheder, at Bodansvar ikke bør paalægges, idet der af Selskabet er begaaet Brud paa Voldgiftsforliget af 14. December 1933 samt paa Aftalen af 9. Februar d. A. overfor Tillidsmand Kjeldsen. De Indklagede har derhos ved Kontraklage paastaaet Aktieselskabet idømt en Bod for disse Forhold.

Overfor Hovedklagen har de Indklagede vel indrømmet, at Voldgiftsaftalen af 14. December 1933 i Praksis er fraveget ved Antagelse af ikke faglærte Folk, men de Indklagede hævder, at dette maa opfattes som en uforbindende Imødekommenhed fra de faglærte Formeres Side, og at disse har været i deres gode Ret til at vedtage, at Voldgiftsforliget fremtidig skulde overholdes efter dets Indhold.

Retten kan ikke tage de Indklagedes Paastand om, at der ikendes Aktieselskabet en Bod til Følge.

Hvad Forholdet til Kjeldsen angaar har denne — uanset om der maatte være meddelt ham en fejlagtig Besked fra Støbemesterens Side — i Arbejdsløn uden Forsinkelse faaet udbetalt, hvad han ifølge Aftalen af 9. Februar havde Krav paa. Hvad dernæst den sidste Antagelse af en Arbejdsmand angaar, er denne vel ikke sket i Overensstemmelse med Voldgiftsforliget af 14. December 1933, men dog overensstemmende med, hvad der i en Række tidligere Tilfælde havde været praktiseret. Om der herved er skabt en for Forbundet forbindende Sædvane er et Spørgsmaal, som Retten ikke paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger ser sig i Stand til at afgøre, men som egner sig til Afgørelse ved Mægling, eventuelt faglig Voldgift.

Hvad Arbejdsstandsningen angaar, har denne, som ogsaa af de Indklagede erkendt, været ulovlig, og allerede i Betragtning af dens Omfang, der medførte et betydeligt Afbræk i den hele Fabriksvirksomhed, kan der ikke blive Spørgsmaal om at fritage Deltagerne i Arbejdsnedlæggelsen for Bodsansvar, selv om de kan have haft nogen Føje til at mene, at der fra Fabrikernes Side er handlet i Strid med Forliget af 1933 ved at opretholde Antagelsen af den paagældende Arbejder, efter at det fra Fagforeningens Side var tilkendegivet, at han ikke vilde blive optaget i Fagforeningen, og at man vilde kræve Forliget af 1933 gennemført efter dets Indhold.

Efter alt foreliggende findes den af de i Arbejdsstandsningen deltagende Formere forskyldte Bod at burde bestemmes til 15 Kr. for hver, der tillægges A/S C. M. Hess' Fabriker.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig. I Bod til A/S C. M. Hess' Fabriker, Vejle, betaler hver af de 81 Formere, der har deltaget i Arbejdsstandsningen, og hvis Navne er anførte paa en under Sagen fremlagt Fortegnelse, et Beløb paa 15 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 24 * KØBENHAVN DEN 1. JULI 1937 * 33. AARGANG

40 Timers Ugen i Genève.

I de senere Aar har Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen været et fast Punkt paa Dagsordenen for de aarlige internationale Arbejdskonferencer i Genève. Spørgsmaalet om en almindelig Konvention om 40 Timers Ugen var til Behandling paa de internationale Arbejdskonferencer i 1932, 1933 og 1934, men paa ingen af disse Konferencer var det muligt at opnaa den i Arbejdsbureauets Statuter foreskrevne kvalificerede Majoritet for Konventionsforslaget. For at sikre en fortsat Behandling af Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse inden for Arbejdsbureauets Ramme, enedes man efter langvarige Forhandlinger mellem de tre Grupper (Regeringerne, Arbejdsgiverne og Arbejderne) om en Ordning, hvorefter Forvaltningsraadet skulde arbejde videre med Sagen og paany sætte Arbejdstidsspørgsmaalet paa Dagsordenen for Arbejdskonferencen i 1935. Forvaltningsraadet mente imidlertid, at et nyt Konventionsforslag omfattende Industrien som Helhed ikke vilde have Udsigt til at blive vedtaget, og at det vilde være bedre at udvælge et mindre Antal Industrigrene, der maatte anses for bedst egnede, og hvor der derfor først skulde gøres et Forsøg med Indførelsen af 40 Timers Ugen. Man valgte fem Industrier og Arbejdsomraader, og for hver af disse udarbejdedes saa et særligt Konventionsforslag samt desuden en saakaldt almindelig Princip-Konvention, der udtalte Tilslutning til 40 Timers Ugens Gennemførelse med Bibeholdelse af Levestandarden. Denne sidste vedtoges paa Arbejdskonferencen i 1935, og ligeledes Konventionen vedrørende Flaskeglasindustrien, mens de andre Forslag ikke opnaaede 2 Tredjedels Majoritet, hvorimod der opnaaedes Flertal for en fornyet Behandling af disse Forslag paa Konferencen i 1936, der saa vedtog Konventionen omfattende de Arbejdere, der beskæftiges ved offentlige Arbejder.

Den internationale Arbejdskonference i 1937, der aabnedes den 3. Juni, skulde tage Stilling til Konventionsforslag vedrørende Indførelsen af 40 Timers Ugen i tre nye Industrigrene, nemlig i Tekstilindustrien, den kemiske Industri samt de grafiske Fag. Resultatet af Forhandlingerne i Aar blev, at kun Konventionen om 40 Timers Ugen i Tekstilindustrien opnaaede det nødvendige 2 Trediedels Flertal, idet der for Forslaget blev afgivet 88 Stemmer, imod 41, og 38 stemte blankt. Forslagene til Konvention om 40 Timers Ugen i den kemiske Industri og de grafiske Fag blev derimod forkastet.

Paa Arbejdskonferencen i Genève er det navnlig Arbejdsgivergruppen, der haardnakket modsætter sig enhver Nedsættelse af Arbejdstiden, men afgørende for Konventionsforslagenes Forkastelse er dog Regeringsrepræsentanternes Holdning, og her maa det desværre konstateres, at selv Repræsentanter for udpræget demokratiske Regeringer enten har stemt imod Forslagene eller bragt disse til Fald ved at undlade at deltage i Afstemningerne. Det er sikkert nødvendigt, at Fagbevægelsen i de paagældende Lande øver et stærkere Pres paa deres Regeringer for at udvirke, at disse ikke direkte modsætter sig Forslagenes Vedtagelse eller forhindrer denne ved deres passive Holdning.

Arbejdergruppen i Genève er ganske klar over, at det vil tage mange Aar, forinden der opnaas virkelige Resultater med Hensyn til Arbejdstidens Nedsættelse, saafremt man fortsætter med Fremsættelse og Behandling af Konventionsforslag for de enkelte Industrier. Bortset fra den allerede omtalte Princip-Konvention og Konventionerne for de 2 Arbejdsomraader, er Bestræbelserne for en international Forkortelse af Arbejdstiden hidtil forløbet resultatløse, og dersom man virkelig vil naa en international Løsning af Arbejdstidsspørgsmaalet, er det derfor nødvendigt at vælge en anden Fremgangsmaade. Paa Arbejdskonferencen i Aar havde derfor Jouhaux og Mertens paa Arbejdergruppens Vegne stillet Forslag til en Udtalelse, der anmoder Forvaltningsraadet om paa næste Konferences Dagsorden at optage Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen for samtlige Industrier og Virksomheder, hvor den endnu ikke maatte være indført. Dette Forslag vedtoges med 66 mod 39 Stemmer.

Modstanderne af 40 Timers Ugen har hidtil anvendt den Taktik, at de, naar Arbejdstidsproblemet er til Behandling i de enkelte Lande erklærer, at et saa dybtgaaende Spørgsmaal ikke kan løses nationalt, men kun internationalt. Paa Arbejdskonferencerne i Genève bekæmper de samme Folk imidlertid en international Løsning under Henvisning til, at Forholdene i de enkelte Lande er saa forskelligartede, at det ikke er muligt at genenmføre en international Arbejdstidsordning. Imidlertid er 40 Timers Ugen allerede gennemført i flere Lande, mens andre Lande, som f. Eks. Belgien, har nedsat Arbejdstiden til mindre end 48 Timer ugentlig, og ikke mindst af den Grund er en international Ordning stærkt paakrævet. Dette Standpunkt understreges ogsaa i den Beretning, Arbejdsbureauets Direktør, A. Butler, fremlagde paa Konferencen, og hvori det bl. a. hedder: »Tilmed gør Trangen til en international Ordning sig saa meget stærkere gældende, som flere Lande allerede er gaaet over til at indføre 40 Timers Ugen. Lykkes det ikke at tilvejebringe en international Ordning, maa man regne med, at Lande, som allerede har indført en kortere Arbejdstid, vil være tilbøjelig, henholdsvis tvungen til at indføre Toldforhøjelser, Importkontingenteringer eller andre Indskrænkninger af de internationale Handelsforbindelser for paa denne Maade at forsvare sig mod Konkurrencen fra Lande med længere Arbejdstid. Oprettelsen af Handelsskranker af sociale Grunde vilde være saa meget mere beklageligt, som der netop for Tiden er Bestræbelser i Gang for at fjerne bestaaende Hindringer for Verdenshandelen.«

Kongres i Dansk Glasarbejderforbund.

Lørdag den 20. Juni aabnede Dansk Glasarbejderforbund sin 20. ordinære Kongres i »Grundtvigs Hus« i København. Kongressen talte 25 Deltagere — Delegerede og Gæster. Glasarbejderorganisationerne i henholdsvis Sverige og Norge var repræsenteret ved *Gunnar Mohlne* og *Karsten Torkildsen*. For De samvirkende Fagforbund mødte Sekretær *Laur. Hansen*.

Forbundets Forretningsfører, *C. J. Olsen*, aflagde en kort mundtlig Beretning i Tilslutning til den trykte, det fremgik heraf, at Faget i Øjeblikket har saa gode Beskæftigelsesforhold, at der faktisk ikke er nogen Arbejdsløshed; imidlertid vil Beskæftigelsesspørgsmaalet staa og falde med den tekniske Udvikling og en eventuel fornyet Tilladelse fra Valutacentralen til Indførelse af nye helautomatiske og arbejdsbesparende Maskiner.

Kongressen drøftede indgaaende saavel dette som andre foreliggende Problemer og vedtog enstemmigt følgende Resolution:

»Glasarbejder-Forbundets Kongres i København den 20.—23. Juli henstiller til Regeringen, at man, ved eventuelle Beslutninger om Valutatildelinger til Indkøb af moderne automatiske Maskiner til Glasindustrien raadfører sig med Forbundet om saadanne Maskiners Indvirkning paa Beskæftigelsesforholdene. Kongressen benytter iøvrigt Anledningen til at takke Regeringen for hidtil udvist Interesse for Erhvervenes Forhold«.

Beretningen som Regnskabet blev enstemmigt godkendt, og Kongressen beskæftigede sig derefter med en lang Række Lovændringer, af hvilke vi særlig finder Anledning til at fremhæve følgende Vedtagelse:

»Hovedbestyrelsen leder Forbundets Virksomhed i Overensstemmelse med Delegeretmødets Beslutninger. Den kan under ganske ekstraordinære Situationer forbinde Forbundet i faglig Henseende og har Bevillingsmyndighed i Henhold til Forbundets Love og iøvrigt under Ansvar overfor Delegeretmødet«.

Ogsaa denne Beslutning var enstemmig, og Enstemmighed var iøvrigt et Særkende for Glasarbejdernes Kongres; man talte ud om Tingene, drøftede og debatterede og fandt derigennem Vej frem til saadanne Afgørelser og Beslutninger, at hele Kongressen stod bag ved.

Det blev vedtaget at indmelde Forbundet i D. s. F.s Pensionskasse.

Kongressen besluttede endvidere, at Forbundet paany skal udgive et Fagblad. Til Redaktør af dette valgtes *Anton Larsen*, Odense, der samtidig er Forbundets Næstformand. Til Forretningsfører genvalgtes *C. J. Olsen* enstemmigt; til Sekretær genvalgtes ligeledes enstemmigt *B. Lind*, Kastrup.

Kongressen sluttede Onsdag den 23. Juni, og man kan sige: Alt i alt en Kongres, som gennem sit Forløb gør Glasarbejderne Ære.

RUNDSKUE

METALARBEJDERNES CENTRALORGANISATION. Den faglige Sammenslutning inden for Jern- og Metalindustrien, Metalarbejdernes Centralorganisation, kan den 1. Juli 1937 fejre 25 Aarsdagen for sin Oprettelse, idet Organisationen paabegyndte sin Virksomhed den 1. Juli 1912. Centralorganisationen omfatter 8 Forbund med tilsammen ca. 40.000 Medlemmer.

Tanken var oprindeligt, at Centralorganisationen skulde være Forløberen for et Industriforbund indenfor Jern- og Metalindustrien. Denne Tanke har det ganske vist ikke været muligt at føre ud i Livet, men desuagtet kan det siges, at Organisationen tilfulde har opfyldt sin Opgave og gjort en betydelig Indsats for Højnelsen af Medlemmernes Kaar. Idet vi ønsker Centralorganisationen til Lykke i Anledning af Jubilæet, udtaler vi Haabet om fortsat Fremgang i de kommende Aar.

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNE IMOD INDIVIDUELLE ARBEJDSAFTALER. Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds Repræsentantskab har paa sit Aarsmøde den 20. Juni bl. a. drøftet det af de Konservative den 7. Maj i Folketinget indbragte Forslag til Lov om individuelle Arbejdsaftaler og ved-

taget en Resolution, hvori der henvises til Forbundets Arbejde for at forbedre Handels- og Kontorfunktionærernes Løn- og Arbejdsvilkaar gennem Oprettelse af kollektive Overenskomster, tilvejebragt ved Forhandling med Principalerne, og ved en almindelig Udvidelse og Forbedring af den sociale Lovgivning. Efter i aarevis at have modarbejdet disse Bestræbelser, har det konservative Folkeparti nu fremsat Forslag om at lovfæste Retsforholdet mellem Principaler og Funktionærer.

Repræsentantskabet konstaterer, at Forbundet for længst har beskæftiget sig med de i Lovforslaget fremførte Forhold, og det har gennem Overenskomster og den gennem dets Retshjælp skabte Praksis allerede tilvejebragt Forhold med Hensyn til Opsigelse, Løn under Sygdom, Udbetaling af Løn og Løn under Militærtjeneste, der er bedre for Funktionærerne end det forelagte Lovforslag, som paa disse Omraader betyder et Tilbageskridt i Forhold til gældende Bestemmelser.

Forbundet har desuden gennem Aarene prøvet paa i Praksis at løse Feriespørgsmaalet for Funktionærerne og er fremdeles indstillet paa at tilvejebringe den bedst mulige Ordning paa dette Omraade.

Der henvises i denne Forbindelse til De samvirkende Fagforbunds Udtalelse angaaende Ønskeligheden af en Lovgivning om Ferie, et Problem, som Regeringen er beskæftiget med at tilrettelægge paa Basis af den internationale Konvention herom.

I Betragtning af, at det konservative Lovforslag i det store og hele betyder en Forringelse af Funktionærernes nuværende Rettigheder, kan Repræsentantskabet ikke støtte dets Gennemførelse, og det advarer alle Handels- og Kontorfunktionærer imod at lade sig forblinde af de Forsøg, der gøres paa at løse Funktionærspørgsmaalet uden om Funktionærernes eneste faglige Repræsentation, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, og opfordrer til ved kraftig Tilslutning til Forbundet at forlene dette med en saadan Magtstilling, at Arbejds- og ikke mindst Lønspørgsmaalet kan blive ordnet paa en for Funktionærerne fuldt ud tilfredsstillende Maade.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 18. Juni 56.884 eller 13,1 pCt. indtegnet som ledige. Dette Antal er 1399 lavere end i den foregaaende Uge og 8221 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,3 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Af ikke-arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere havde 10.331 tilmeldt sig til den offentlige Arbejdsanvisning som ledige. Dette Antal er 73 lavere end i den forrige Uge.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien udviser for Maj Maaned en mindre Stigning i Forhold til den foregaaende Maaned, nemlig fra 137 til 138. For Jern- og Metalindustrien er Indekstallet steget fra 133 til 135, for Næringsmiddelindustrien fra 128 til 131 og for Grafisk og tekn.-kemisk Industri fra 138 til 140. Beklædningsindustrien viser Nedgang fra 146 til 132, Læderindustrien fra 186 til 182, Træindustrien fra 134 til 131 og Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 145 til 142. For Tekstilindustrien er Tallet uforandret 158.

Det samlede Beskæftigelsestal for Industrien (det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag) er for Maj Maaned beregnet til 1.335.000 mod 1.283.000 i April og henholdsvis 1.272.000 og 1.162.000 i de to tilsvarende Maaneder i Fjor.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Ligesom de tre foregaaende Maaneder viser ogsaa Maj Maaned en betydelig Merimport i Forhold til forrige Aar. Værdien af Importen har i denne Maaned udgjort 152,5 Mill. Kr. imod 133,8 Mill. Kr. i Fjor, mens Eksporten har andraget 127,8 Mill. Kr. mod 114,9 Mill. Kr. i Fjor, saaledes at Merimporten udgør ca. 25 Mill. Kr. For Aarets første fem Maaneder tilsammen andrager Merimporten 74,3 Mill. Kr. imod kun 13,2 Mill. Kr. for samme Tidsrum i forrige Aar, altsaa en Forøgelse paa 60 Mill. Kr.

Den faglige Internationales Repræsentantskabsmøde.

Den internationale faglige Centrals »*Pressemeddelelser*« bringer følgende Oversigt over Internationalens aarlige Repræsentantskabsmøde som afholdes i Warschau 30. Juni—3. Juli 1937.

Det er første Gang, at Den internationale faglige Centrals Repræsentantskab holder Møde i Polens Hovedstad. Beslutningen om at modtage vore polske Kammeraters Indbydelse og komme til Warschau har en symbolsk Karakter: den understreger den Betydning, der tilkommer Randstaterne i Østeuropa i en europæisk Situation, der er fyldt med Spænding. Den understreger tillige den Betydning, som hele den internationale Fagbevægelse tillægger den faglige, sociale og økonomiske Udvikling i de østeuropæiske Lande. Samtidig giver den Fagforeningerne i Østeuropa og i Donauomraadet Mulighed for at sende en talrigere Delegation til Repræsentantskabsmødet, end det er muligt ved Møder i vesteuropæiske Lande.

Dette Aars Repræsentantskabsmøde, hvor Bestyrelsen og Sekretariatet vil aflægge Beretning om Virksomheden i de sidste 12 Maaneder, erholder sin særlige Betydning paa Grund af den Kendsgerning, at det drejer sig om en Beretningsperiode, som er præget ikke blot af økonomiske og sociale Begivenheder og fagforeningsmæssige Fremstød af den allerstørste Vigtighed, men ganske særligt af Foreteelserne i Spanien, hvis Virkninger er af historisk Rækkevidde. Som bekendt befandt Spanien sig allerede faa Dage efter Afslutningen af den internationale Fagforeningskongres 1936 i London midt inde i Borgerkrigen, som efter kort Tids Forløb ganske aabenlyst afslørede sig som den første blodige Opgørelse med Fascismen i international Maalestok. I næsten et Aar har vore spanske Kammerater nu ydet en heltemodig og tapper Modstand for med Livet som Indsats at forsvare deres Republik mod Fascismen. Adskillige Gange har Hitler og Mussolini gennem deres Provokationer og barbariske umenneskelige Handlinger truet Freden i hele Europa.

Den internationale Arbejderbevægelse, først og fremmest Fagbevægelsen, har maattet anspænde alle Kræfter for paa den ene Side at bistaa vore spanske Kammerater i deres haarde Kamp og for det andet at paavirke de demokratiske Magter og faa dem til at opgive deres nølende Politik. At dette er lykkedes, og at det har været muligt at forhindre de fascistiske Magter i at underlægge sig hele Spanien »og ødelægge Demokratiets og Frihedens Bolværk, hvis geografiske Beliggenhed vilde have forskaffet dem en Nøglestilling overfor de europæiske Demokratier« — saaledes hedder det i Sekretariatets Beretning om Virksomheden — skyldes for en ikke ringe Del den internationale Fagbevægelses Agtpaagivenhed og Aktivitet. For at paavise Arbejderklassens Offervillighed og Solidaritet er det tilstrækkeligt at henvise til, at der gennem den af den Internationale Solidaritetsfond startede Pengeindsamling indtil Udgangen af April Maaned d. A. var tilvejebragt et Beløb paa næsten 12 Millioner Francs (foruden den franske Landsorganisations storslaaede Hjælpeaktion). — Situationen i Spanien og IFC og SAI's Hjælpeaktion er et af de vigtigste Punkter paa Dagsordenen for Mødet i Warschau. Indleder til dette Punkt er IFC's Generalsekretær, W. Schevenels.

Trods de Farer og Svaghedstilstande, som den europæiske Politik er undergivet, fordi Demokratierne kun altfor nølende kommer til Forstaaelse af, at det er nødvendigt at møde Fascismens Trusels- og Bluff-Politik med Demokratiernes maalbevidste Magt- og Hævdelsesvilje, og trods den Usikkerhed, der netop i de seneste Uger atter hersker med Hensyn til Spaniens Skæbne, har de forløbne Maaneder været præget af de store Resultater af Fagbevægelsens Arbejde. I. F. C. kan se tilbage paa et Aar, der i betydelig Grad har styrket den faglige Bevægelse, navnlig paa Grund af det Opsving, den franske Fagbevægelse har taget. Men ogsaa i Storbritannien og i de skandinaviske Lande er Fagbevægelsen i glædelig Fremgang. Der findes kun faa Aar, i hvilke Fagbevægelsen internationalt set kan paavise saa store sociale Resultater og har været i Stand til at bevare disse som i 1936—37. Vi erindrer blot om Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen i Frankrig, Belgien og andre Lande, Spørgsmaalet om Ferie med Løn samt om Fremgangen paa Arbejdsrettens Omraade o. s. v.

Trods de nationalt opnaaede Resultater med Hensyn til 40 Timers Ugen er ganske vist den internationale Behandling af dette Spørgsmaal indenfor Rammen af det internationale Arbejdsbureau i Genève forløbet ganske utilfredsstillende. Dette Spørgsmaal staar ligeledes paa Dagsordenen for Mødet i Warschau, og det kan forventes, at Mertens' Indledning vil afføde en afgørende Diskussion. Arbejderrepræsentanternes Holdning paa den nys afholdte 23. Internationale Arbejdskonference viser, at den internationale Fagbevægelse er fast besluttet paa at sætte hele sin Styrke ind paa at tilvejebringe en almindelig og omfattende 40 Timers Konvention, da det har vist sig, at den nuværende Metode med Særkonventioner for de enkelte Industrier ikke fører til det ønskede Resultat, og at Proceduren desuden vil kræve en Række Aar, inden der kan naas et antageligt samlet Resultat.

Et andet vigtigt Punkt paa Dagsordenen er Aktionen mod Krig og Fascisme, der i dette Aar vil blive behandlet ud fra Synspunktet om en Kontrol med Rustningsindustrien som det første Skridt til Afrustning. I Henhold til de Forslag, der vil blive forelagt Repræsentantskabet, vil IFC i de kommende Aar med større Opmærksomhed følge dette vigtige Problem, der indeholder Nøglen til en frugtbringende Aktion for Afrustningen.

Siden den sidste internationale Fagforeningskongres i London kan der noteres visse Fremskridt med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilslutning af de uden for IFC staaende Landsorganisationer, navnlig i de oversøiske Lande. Efter at de faglige Landsorganisationer i Norge og Meksiko har indmeldt sig i IFC i Løbet af 1936, er der knyttet endnu snævrere Forbindelser med de faglige Landsorganisationer i Ny Zealand, Australien, Nordamerika, Irland, Japan, Chile, Brasilien og paa Ceylon. Paa Mødet i Warschau vil Repræsentantskabet paa Grundlag af Generalsekretær Schevenels Beretning om Stillingen med Hensyn til de udenfor staaende Landsorganisationer ogsaa drøfte Spørgsmaalet om Ændring af IFC's Love, hvortil der foreligger Forslag, der tager Sigte paa at lette de oversøiske Landes Indmeldelse i IFC.

Denne Oversigt viser, hvilken Betydning der tilkommer dette Aars Repræsentantskabsmøde. Det vil danne Udgangspunktet for en fornyet og forstærket Aktivitet. Ogsaa i de kommende Aar vil Hovedopgaven være at understøtte Spanien og bekæmpe Krigsfaren. Desuden gælder det om at gøre nye Fremstød paa det økonomiske Omraade for internationalt at underbygge de Resultater, der er opnaaet i de sidste Aar, likvidere de sidste Rester af den økonomiske Krise og bringe Tanken om Planøkonomi nærmere sin Virkeliggørelse, thi dette vil være det mest effektive Middel til at forhindre en Gentagelse af en økonomisk Verdenskrise.

NYT FRA UDLANDET

DEN SVENSKE BYGNINGSKONFLIKT. Konflikten i Byggefagene i Sverige blev bilagt den 12. Juni, idet et af Mæglingskommissionen den 3. Juni stillet Forslag blev vedtaget af begge Parter. Af de over 31.000 Medlemmer i de 3 konfliktberørte Forbund, som deltog i Afstemningen, stemte 85 pCt. for Forslaget. Den nye Overenskomst gælder i 3 Aar med Udløbstid den 1. April 1940. Arbejdet genoptoges den 14. Juni. Timelønnen forhøjes med 15 Øre i Stockholm og med 10 Øre i Gøteborg og de fleste større Købstæder. Akkordsatserne forhøjes i Stockholm med 10 pCt., i det øvrige Land med gennemsnitlig 8,8 pCt.

Ca. 20.000 Arbejdere var direkte berørt af Konflikten, men den nu trufne Opgørelse omfatter direkte eller indirekte rundt 50.000 Arbejdere.

STIGENDE PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE I SVERIGE. Den svenske Socialstyrelse har offentliggjort Indekstallet for Industriens Beskæftigelse, Lønninger og Produktion for det første Kvartal 1937. I Forhold til de første 3 Maaneder i 1936 er Beskæftigelsestallet i første Kvartal 1937 steget fra 104,5 til 111,8, Indekstallet for Lønningerne fra 107,6 til 119,4 og Produktionen fra 104 til 114. Paa alle 3 Omraader har der saaledes været en betydelig Fremgang. Beskæftigelsen er steget med 6,99 pCt., Lønningerne med 10,97 pCt. og Produktionen med 9,62 pCt.

EN HOVEDOVERENSKOMST FOR KONTORFUNKTIONÆRER I NORGE. Mellem Norsk Handels- og Kontorfunktionærforbund og Norsk Arbejdsgiverforening er der afsluttet en Hovedoverenskomst, som ogsaa den faglige Landsorganisation er Partner i paa samme Maade som i andre Aftaler mellem Hovedorganisationerne. Overenskomsten indeholder almindelige Bestemmelser om gensidig Anerkendelse af Organisationsretten, Tillidsmandsspørgsmaalet, Lønanciennitet, Opsigelse, Regler for begge Parters Afstemninger om Overenskomstforslag, Sympatiaktioner, Tavshedspligt m. m.

DEN NORDISKE SAMARBEJDSKOMITE. Naar den nordiske Arbejderbevægelses Samarbejdskomité den 18. og 19. August 1937 samles til sit aarlige Møde, som denne Gang holdes i Stockholm, kan den fejre sit 25 Aars Jubilæum ,idet Komiteens Oprettelse blev vedtaget paa den 8. skandinaviske Arbejderkongres den 2.—5. September 1912 i Stockholm.

I det kommende Aarsmøde vil deltage Repræsentanter for de socialdemokratiske Partier og faglige Landsorganisationer i de fem nordiske Lande, idet ogsaa Island vil være repræsenteret. Formentlig vil Nordens 3 socialdemokratiske Statsministre ogsaa deltage i dette Aars Konference.

INTERNATIONAL TEKSTILARBEJDER-KONGRES. International Tekstilarbejder-Federation afholdt den 10.—15. Maj sin 15. Kongres i Blackpool, England. Der var mødt Repræsentanter for Organisationerne i 10 Lande samt for den faglige Internationale i Paris og Arbejdsbureauet i Genève.

I de sidste Maaneder viser Federationens Medlemstal en betydelig Fremgang, hvad der væsentligst skyldes Udviklingen i fransk Fagbevægelse. Mens Medlemstallet fra 1935 til 1936 viste en Nedgang fra 512.503 til 497.164, udgør det for Tiden 622.878 i 15 tilsluttede Lande.

Kongressen drøftede navnlig de Spørgsmaal, som havde været fremme ved den fornylig afholdte tekniske Treparts-Konference i Washington, og det var særlig 40-Timers Ugen, der var Genstand for Forhandlingerne. I en Resolution til dette Spørgsmaal erklærer Kongressen, at den paa det kraftigste støtter Kravet om Arbejdstidens Nedsættelse i Tekstilindustrien til 40 Timer ugentlig uden Lønforringelse.

Andre vigtige Punkter paa Dagsordenen var Lønspørgsmaalet, Ferie med Løn samt Rationaliseringen, der spiller en særlig stor Rolle i Tekstilindustrien. Kongressen understregede Betydningen af Statistiken over Løn- og Arbejdsvilkaar og krævede snarlig Gennemførelse af Ferie med Løn i alle Lande, hvor dette Krav endnu ikke er gennemført. Den opfordrede alle tilsluttede Forbund at fortsætte deres Bestræbelser for at tilsikre Tekstilarbejderne mindst 2 Ugers Ferie med Løn. I en Resolution vedrørende Rationaliseringen skelner Kongressen mellem de Rationaliseringsmetoder, som den godkender, og de, som efter dens Mening paa det kraftigste bør bekæmpes af alle Tekstilarbejderorganisationer.

INTERNATIONAL FABRIKARBEJDER-KONGRES. I Tiden fra 31. Maj til 3. Juni afholdt den internationale Grov- og Fabrikarbejder-Federation sin sjette ordinære Kongres i Genève, der var besøgt af ca. 60 Delegerede fra 26 tilsluttede Organisationer i 14 Lande. Af Beretningen fremgik, at Internationalens Medlemstal er steget meget stærkt i den sidste Tid, væsentlig paa Grund af den stærke Medlemstilvækst i Frankrig, og nu udgør 605.000 saaledes at Internationalen nu tæller flere Medlemmer end Tilfældet var, da ogsaa Tyskland og Østrig stod tilsluttet.

Paa Kongressen holdt Prof. Carozzi et Foredrag om »Erhvervsfarer i den kemiske Industri«, og i Tilslutning til dette Foredrag vedtoges en Udtalelse til Arbejdsbureauet, hvori der kræves udvidet Beskyttelse for Arbejderne i den kemiske Industri, der i ganske særlig Grad er udsat for Sundhedsfarer, navnlig for Forgiftninger gennem udstrømmende Dampe og Gasarter. Den internationale Sekretær talte om Arbejdstidsspørgsmaalet i den kemiske Industri, der som bekendt staar paa Dagsordenen for dette Aars internationale Arbejdskonference, og efter en indgaaende Behandling vedtog Kongressen de Retningslinier, Arbejderrepræsentanterne skulde følge paa Arbejdskonferencen.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om en Sammenslutning med Glas- og Keramarbejder-Internationale vedtoges en Resolution, der understreger Fabrikarbejder-Internationales Kompetence til at organisere Glasarbejdernes Organisationer i de forskellige Lande. Bestyrelsen for I. F. C. opfordres til at undersøge dette Spørgsmaal og give Fabrikarbejdernes og de keramiske Arbejderes Internationaler Meddelelse om sit Standpunkt. I Tilslutning til de af Jonge og Schevenels fremsatte Udtalelser, besluttedes det at fortsætte Behandlingen af Samlingsspørgsmaalet i snævert Samarbejde med I. F. C.

Eksekutivkomiteen blev udvidet fra 7 til 8 Medlemmer. Til Formand genvalgtes Robert Nielsen, København, til Sekretær De Jonge, Amsterdam.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bogbindere m. fl. hos A/S Jyllands Papir-Værk, Aarhus.

Foranlediget af, at *A/S Jyllands Papir-Værk* havde afskediget Tillidsmanden, nedlagde samtlige Arbejdere (ca. 180) den 5. Juni uden Varsel Arbejdet.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. Juni 1937, hvor følgende Forbund var repræsenteret: Bogbinderforbundet, Dansk litografisk Forbund, Typograf-Forbundet, Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Man enedes om følgende:

Samtlige ved A/S Jyllands Papir-Værk strejkende Arbejdere genoptager Arbejdet snarest og senest Lørdag den 12. Juni. — Spørgsmaalet om eventuel Bod og Erstatning for den ulovlige Strejke vil af Arbejdsgiverforeningen blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Kedelpassere hos Bryggeriforeningen m. fl.

Mellem Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund paa den ene Side, *Bryggeriforeningen, Foreningen af danske Spiritusfabrikanters Arbejdsgiverafdeling* og *A/S Nordisk Kulsyrefabrik* paa den anden Side, var der opstaaet en Uoverensstemmelse med Hensyn til Lønberegningen efter den under 10. Februar 1937 indgaaede Overenskomst.

I den Anledning blev der den 7. Juni 1937 afholdt et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man enedes om en Afrunding af saavel Krav som Tilbud, og Ugelønningerne blev da med Efterbetaling fra 1. Maj for Bryggeriforeningens forskellige Løngrupper henholdsvis: Kr. 76,60, Kr. 73,60, Kr. 71,60, Kr. 70,10 og Kr. 68,60, for Spiritusfabrikantforeningen i København Kr. 73,10 og i Provinsen Kr. 71,10, og endelig hos Nordisk Kulsyrefabrik: Kr. 76,60.

Overenskomst med A/S Københavns Mørtelværker.

Under Hovedorganisationernes Medvirken førtes der den 8. Juni Overenskomstforhandlinger i Arbejdsgiverforeningen mellem Sømændenes Forbund i Danmark og Søfyrbødernes Forbund i Danmark paa den ene Side og *A/S Københavns Mørtelværker* paa den anden.

Efter en langvarig Forhandling indgik Aktieselskabet paa at yde den tilsvarende Forhøjelse, som de to Forbund havde opnaaet i Overenskomstforholdet med Dansk Dampskibsrederiforening.

En mange Aar gammel Overenskomstbestemmelse om, at Ekstrarejser betales med et bestemt nærmere fastsat Beløb, udgik af Overenskomsterne, og det Arbejde, som forekommer udover de 8 Timer pr. Dag betales som Overarbejde.

Nogle Smaaspørgsmaal blev samtidig bragt i Orden.

Overenskomsterne, der er underkastet Prisreguleringen, kan opsiges den 1. Marts 1938.

Malere hos Malermester Hilsbo.

Malermester Hilsbo m. fl havde til Malerlauget indbragt Klage over at Formanden for Malerforbundets københavnske Afdeling havde overtraadt et under 12. Marts d. A. i Den faste Voldgiftsret indgaaet Forlig.

I denne Anledning afholdtes der den 11. Juni 1937 et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Klagens Rigtighed paa det kraftigste blev bestridt fra Arbejderside. — Mødet endte forsaavidt resultatløst som Arbejdernes Repræsentanter ikke under nogen Form kunde erkende noget Brud paa nogen Aftale. — Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig derfor sin Stilling.

Kvinder paa Konservesfabriken »Fyrtaarnet«.

Den 14. Juni 1937 afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Kvindeligt Arbejderforbund nægtede at lade et Stridsspørgsmaal om en Regulering af Akkordprislisten paa Konservesfabriken »*Fyrtaarnet*« afgøre ved faglig Voldgift, hvilket Arbejdsgiverne paastod, der var givet Tilsagn om fra Forbundets Side.

Fællesmødet endte resultatløst, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at forfølge Sagen ad retslig Vej.

Chauffører hos A/S F. Bülow & Co., Aarhus.

Gennem »Demokraten« havde Chaufførernes Fagforening forbudt sine Medlemmer at tage Arbejde hos *A/S F. Bülow & Co.* i Aarhus, forinden der var sket Henvendelse til Fagforeningens Kontor. — Aktieselskabet følte sig brøstholden herover og indbragte Klage til Arbejdsgiverforeningen, hvor der den 16. Juni 1937 afholdtes et Fællesmøde.

Paa Mødet enedes man om, at den paaklagede Meddelelse ikke oftere indrykkedes i »Demokraten«, og den Uoverensstemmelse, som laa til Grund for Advarslen, henvistes til videre Behandling efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Arbejdsmænd hos A/S Jyllands Papir-Værk.

En Uoverensstemmelse om Holddriftsbetaling hos *A/S Jyllands Papir-Værk* var til Behandling paa et Fællesmøde den 17. Juni 1937 i Arbejdsgiverforeningen, hvor man afsluttede Sagen paa følgende Maade:

Arbejderne frafaldt Kravet om Overarbejdsbetaling under Henvisning til, at Parterne lokalt var enige om en Ordning med Hensyn til Holddrift og Betaling herfor.

Havnearbejdere ved Losning af S/S »Baltic«.

Den 21. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Havne- og Købmandsorganisationernes Sammenslutning over at nogle Havnearbejdere ved Losning af *Sejlskibet »Baltic«* ved Arbejdsstandsninger havde gennemtvuunget Antagelse af flere Arbejdere om Bord.

Mødet sluttede uden Resultat, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere ved Kulindgivning for Entreprenør Johs. Johnsen, København.

Den 21. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen foranlediget ved en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over nogle Uoverensstemmelser, der havde givet Anledning til Trusel om Arbejdsstandsning ved *D. F. D. S.s Baade*. Arbejdsgiverne krævede dels tilbagebetalt nogle Penge de mente at have betalt de paagældende Arbejdere for meget og dels Erstatning for Udgifter i Anledning af Strejketruslen.

Mødet sluttede uden Resultat, og Sagen gaar derefter antagelig til Den faste Voldgiftsret.

Snedkere hos Firmaet Ole Haslund.

Den 18. Juni behandledes en Uoverensstemmelse mellem Snedkerforbundet og *Firmaet Ole Haslund* med følgende Resultat:

Den hidtil gældende Ordning vedrørende Sygeforsikring, Helligdagsbetaling m. m. bortfalder straks. Snedkerfagets Ferieordning afløser pr. 1. Marts d. A. den hos Firmaet hidtil gældende Ferieordning.

Der ydes de for Tiden hos Firmaet beskæftigede Snedkersvende en Timelønsforhøjelse paa 7 Øre pr. Time, der træder i Kraft fra Dags Dato.

Snedkere hos A/S L. Jacobsen, Valby.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 18. Juni behandledes en Uoverensstemmelse mellem Snedkerforbundet og *A/S L. Jacobsen,* Valby, med følgende Resuultat:

Til fuld Afvikling af den foreliggende Ferieuoverensstemmelse, betaler Aktieselskabet Snedkerforbundet i Danmark Kr. 100,00.

Arbejdsmænd hos A/S Dansk Dammann Asfalts Afdeling i Rønne.

Ved et Fællesmøde den 28. Maj 1937 i Arbejdsgiverforeningen angaaende Oprettelse af Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Rønne Afdeling og *Aktieselskabet Dansk Dammann Asfalts Afdeling* i Rønne enedes man om, at der oprettes Overenskomst med en Arbejdstid af 8 Timer pr. Dag. Timelønnen fastsættes til 109 Øre plus et Akkordafsavnstillæg paa 15% og et Smudstillæg af 2 Øre pr. Time. For Overarbejde betales de første 3 Timer henholdsvis 25, 33⅓ og 50 pCt. og derefter 100%'s Tillæg. Søn- og Helligdagsarbejde betales med 50%'s Tillæg fra Kl. 7 til 12 og derefter med 100%'s Tillæg.

For Arbejde i 2- og 3-Holds-Drift betales et Tillæg af 10 Øre til alle Timer.

Der indføres Sommerferie efter de i Selskabets Virksomhed i Kastrup gældende Sommerferieregler.

Overenskomsten gælder til 1. Marts 1938, og Opsigelse sker efter de mellem Hovedorganisationerne vedtagne Regler.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2361:

Elektrikere hos Installatør S. Mortensen, Felsted.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. Juni 1937 i Sag Nr. 2361: De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund mod Installatør S. Mortensen, Felsted.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund indklaget Installatør S. Mortensen, Felsted, med Paastand om, at Indklagede idømmes en Bod for Brud paa følgende Bestemmelser i den mellem Elektrikerforbundet og Indklagede den 25. Febr. 1935 indgaaede Overenskomst.

»Parterne er enige om, at Antallet af Lærlinge ikke maa overstige: 1 Lærling for indtil 2 Svende, 2 Lærlinge for over 2 indtil 5 Svende, 3 Lærlinge for over 5 indtil 10 Svende og derefter 1 Lærling for hver yderligere 5 Svende. Ovenstaaende gælder for alle fremtidige Antagelser af Lærlinge, og ved Beregning af Svendeantallet regnes med Gennemsnittet af beskæftigede Svende de sidste 3 Aar.«

Klagerne anfører, *at* Indklagede i Strid med denne Aftale beskæftiger 2 Lærlinge, uagtet han ikke har og i de sidste 3 Aar gennemsnitligt ikke har haft mere end 2 Svende, *at* Elektrikerforbundet i Skrivelse af 11. Marts d. A. har paatalt Forholdet overfor Indklagede, og *at* denne som Svar herpaa har meddelt, at han selv deltager i Arbejdet og at den ene Lærling er over 18 Aar gammel.

Indklagede har, skønt lovlig stævnet, ikke givet Møde under Sagen.

Herefter vil der være at give Dom overensstemmende med Klagernes Paastand, mod hvilken Retten intet har fundet at erindre, hvorved særlig bemærkes, *at* Indklagedes eget Arbejde ikke kan medregnes ved Beregningen af Lærlingeantallet, og *at* det ejheller kan komme i Betragtning til Indklagedes Frifindelse, at den ene Lærling er over den Alder, der ifølge Lærlingelovgivningen er bestemmende for Pligten til at afslutte skriftlig Lærekontrakt. Den forskyldte Bod findes at burde bestemmes til 200 Kr., hvorhos Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Kendelse:

Indklagede, Installatør S. Mortensen, Felsted, bør til Dansk Elektrikerforbund betale en Bod paa 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 100 Kr.

Sag Nr. 2373:

Arbejdsmænd hos Grosserer J. P. Hauskov Bertelsen, Skern.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. Juni 1937 i Sag Nr. 2373: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Grosserer J. P. Hauskov Bertelsen, Skern, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund.

Grosserer J. P. Hauskov Bertelsen er Indehaver af Skern Ægeksport og driver i Forbindelse hermed Agentur i Margarine, Kaffe, Mel m. m. Han beskæftigede i Slutningen af Marts d. A. bl. a. en Chauffør og to Lagerarbejdere, der alle var uorganiserede, men den 29. Marts indmeldte sig i Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Skern, der den 30. Marts sendte Hauskov Bertelsen Meddelelse om den stedfundne Indmeldelse og samtidig udbad sig Forhandling for de indmeldte Arbejdere.

Ved et den 9. April mellem Fagforeningens Ledelse og Hauskov Bertelsen afholdt Møde, indgik denne paa foreløbig at aflønne Arbejderne med Ugelønninger, der svarede til Lønningerne efter en mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og 4 større Ægeksportfirmaer afsluttet Overenskomst, der tillige anvendes paa en Mængde af disse Firmaers Provinsfilialer. Iøvrigt aftaltes et nyt Møde, hvor en Repræsentant for Dansk Arbejdsmandsforbund

skulde komme til Stede. Dette Møde kom i Stand den 17. April. Her behandledes dels en Uoverensstemmelse, der var opstaaet i Anledning af, at Hauskov Bertelsen havde afskediget en paa hans Kontor beskæftiget Medhjælper, som var overgaaet fra Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund til Dansk Arbejdsmandsforbund, dels Overenskomstforholdet. Angaaende dette sidste opnaaedes ikke Enighed, idet Hauskov Bertelsen ikke vilde tiltræde Forbundets Krav paa Aflønning efter den fornævnte Overenskomst med de 4 Ægeksportforeninger, hvilken Overenskomst bl. a. foreskriver højere Timelønninger end de ved Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer fastsatte. Efter hvad Dansk Arbejdsmandsforbunds Forretningsfører har forklaret her for Retten, tilkendegav han ved Forhandlingernes Afbrydelse Hauskov Bertelsen, at han nu maatte være forberedt paa en Sympatiaktion fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side.

Efter at have modtaget Indberetning om det ved Mødet passerede vedtog Dansk Arbejdsmandsforbund den 23. April at etablere Strejke og Blokade samt varsle Sympatistrejke overfor Hauskov Bertelsens Virksomhed. Herom blev der den 29. April af Dansk Arbejdsmandsforbund sendt Dansk Arbejdsgiverforening Meddelelse i anbefalet Brev, hvorefter Strejke og Blokade vilde blive etableret fra og med den 14. Maj, og Sympatiaktionen skulde omfatte Transport af Varer til og fra Hauskov Bertelsens Forretning. Ved Skrivelse af 5. Maj blev fornyet Varsel tilstillet Dansk Arbejdsgiverforening.

Efter Mødet den 17. April søgte Hauskov Bertelsen, der ikke hidtil havde været Medlem af nogen Arbejdsgiverorganisation, Optagelse i Dansk Arbejdsgiverforening. Han henvendte sig den 18. April telefonisk herom til Bogtrykker Rasmussen, Ringkøbing, og blev af denne henvist til Formanden for den lokale Sammenslutning af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer i Ringkøbing, som raadede ham til at henvende sig direkte til Dansk Arbejdsgiverforening. Den 23. April skrev Hauskov Bertelsen til Dansk Arbejdsgiverforening, der henviste ham til Købmandsorganisationen i Ringkøbing, hvis Formand var Konsul Falkenberg i Esbjerg. Samtidig meddelte Hauskov Bertelsen det passerede til Havnesammenslutningen i København. Den 27. April meddelte Havnesammenslutningens Sekretær telefonisk Konsul Falkenberg i Esbjerg Underretning om, at saavel Arbejdsgiverforeningen som Havnesammenslutningen var villige til at optage Hauskov Bertelsen som Medlem foreløbig som Enkeltvirksomhed. Om Eftermiddagen den 27. April underskrev Hauskov Bertelsen i Esbjerg Optagelsesbegæring, hvorefter han vilde staa som Medlem af Arbejdsgiverforeningen den 28. April, da hans Indmeldelsesbegæring kom Havnesammenslutningen i Hænde.

Den 27. April meddelte Hauskov Bertelsen Fagforeningen, at han var indmeldt i Arbejdsgiverforeningen.

Som ovenfor nævnt udsendte Dansk Arbejdsmandsforbund den 29. April Strejkevarslerne.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Grosserer J. P. Hauskov Bertelsen, Skern, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund med Paastand om, at de ovennævnte Strejkevarsler af 29. April og 5. Maj kendes ugyldige.

Til Støtte herfor gør Klagerne gældende, at Hauskov Bertelsen, inden han gennem Strejkevarslerne kom i Konflikt med Dansk Arbejdsmandsforbund, var indtraadt som Medlem af Havnesammenslutningen og at Forbundet herefter for hans Vedkommende maa respektere den almindelige mellem Forbundet og Havnesammenslutningen gældende Overenskomst, herunder Bestemmelsen i Forligsmandsforslaget af 10. April 1935, hvorefter Timelønnen, forsaavidt der under Sammenslutningen optages Organisationer eller Enkeltvirksomheder i Provinsen, for hvem der ikke overenskomstmæssigt eller coutumemæssigt er fastsat en Timeløn, bliver Kr. 1,05 (senere forhøjet til Kr. 1,09).

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at Hauskov Bertelsen paa det Tidspunkt, da han søgte Optagelse i Arbejdsgiverforeningen, var i Konflikt med Dansk Arbejdsmandsforbund ,og at det derfor vilde være i Strid med Septemberforligets Punkt 2 i Slutningen, om han gennem Indmeldelse i Arbejdsgiverforeningen skulde kunne opnaa Understøttelse i den mellem ham og Forbundet allerede opstaaede Lønkonflikt.

Retten maa give de Indklagede Medhold i, at Forbundets og Hauskov Bertelsens gensidige Stilling til Overenskomstspørgsmaalet, navnlig efter det paa Mødet den 17. April passerede, maa anses som en Strid mellem disse Parter i den Forstand, hvor dette Udtryk benyttes i Septemberforligets Punkt 2 i Slutningen, uden at det herimod kan komme i Betragtning, at der paa det Tidspunkt, da Hauskov Bertelsen blev optaget i Arbejdsgiverforeningen, endnu ikke af Forbundet var afsendt formelige Strejkevarsler. Der kan herefter ikke tillægges Indmeldelsen den Virkning, at Havnesammenslutningens Overenskomstforhold automatisk skulde blive gældende i Forholdet mellem Hauskov Bertelsen og Forbundet, og ejheller den Virkning, at de heromhandlede Strejkevarsler, som bortset fra Indmeldelsen vilde være lovlige, herefter skulde blive ulovlige, jfr. herved hvad der er statueret ved Rettens Kendelser i Sagerne Nr. 2111 og 2118.

De Indklagede vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger bør udredes af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri København.